

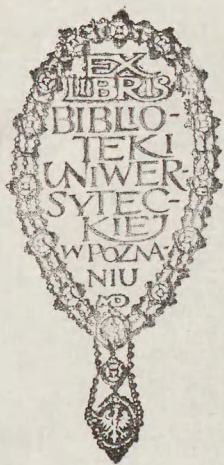
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
0

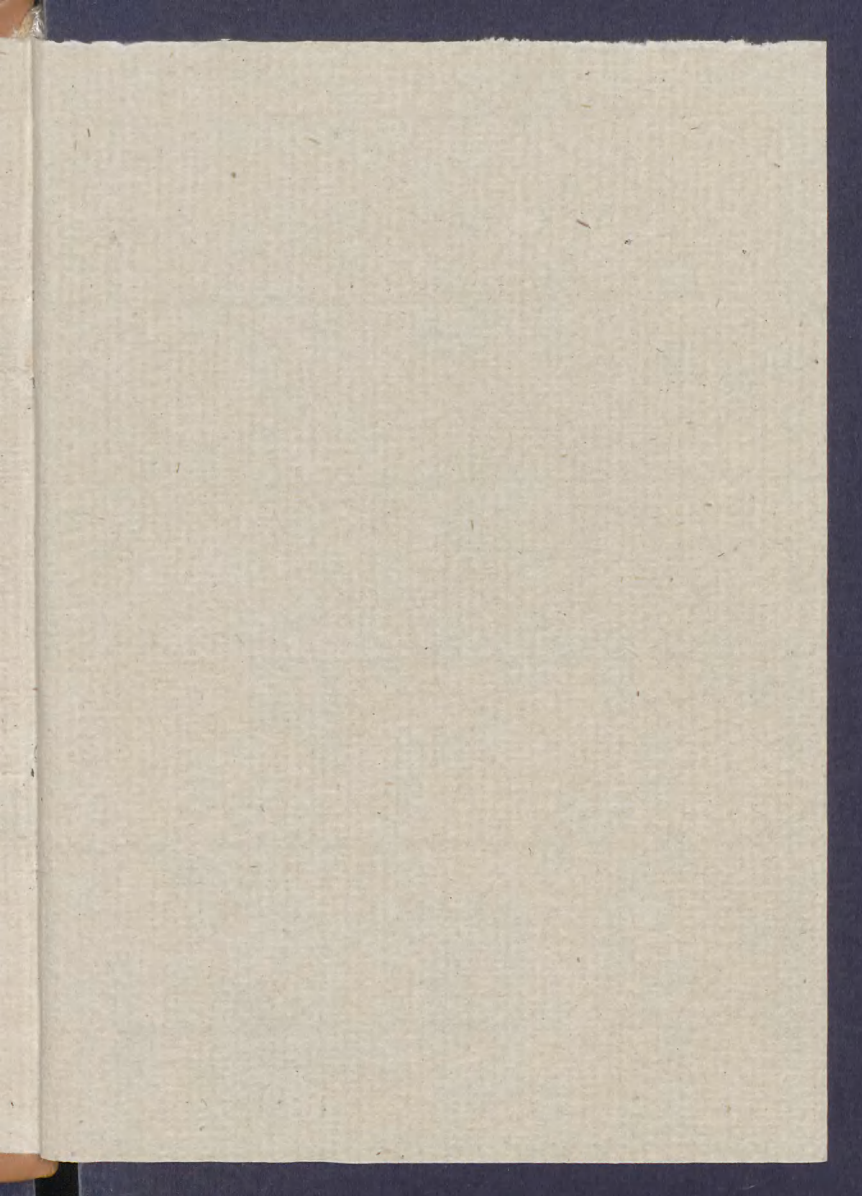
Guenee

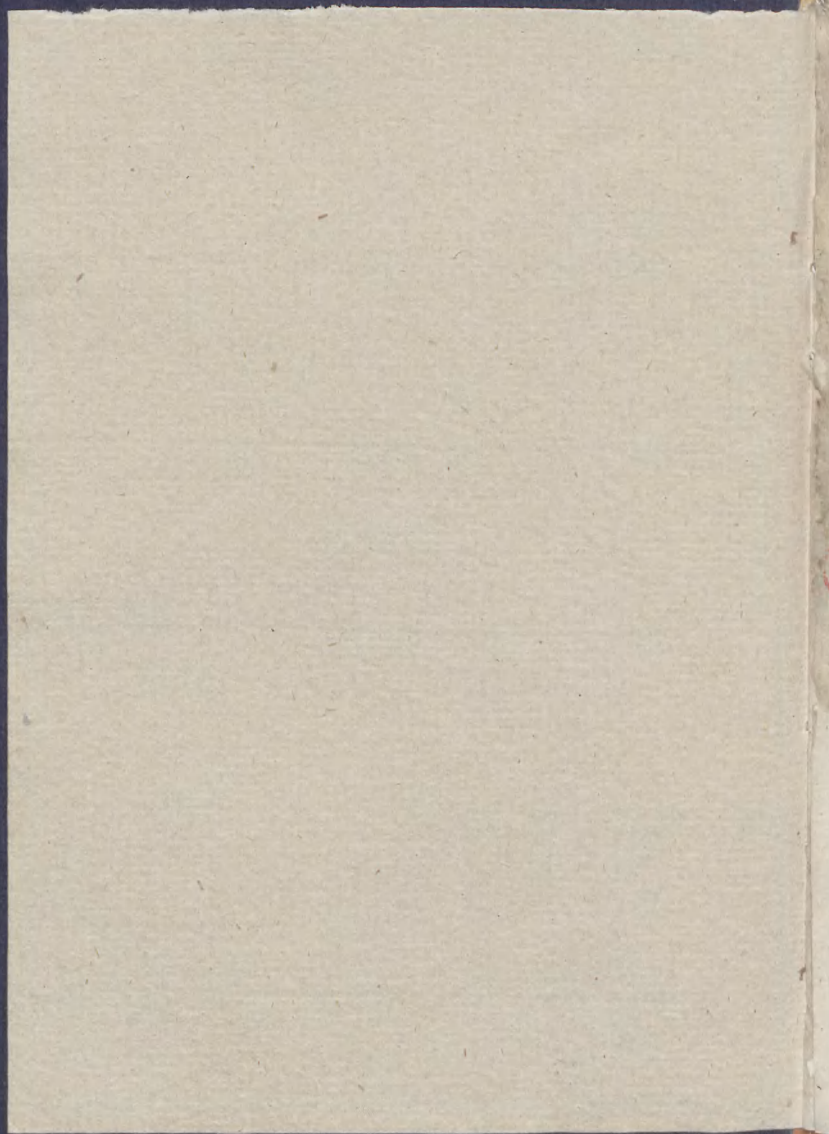
Sermones dñicales per
totum annum (cum iuris
cōcordatijs veteris ⁊ noui testamēti iurisq;
canonica i marginib⁹ inserte) ꝑ Anthoniū de
Bitonto ordis fratꝝ minorꝝ de obseruātia.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Sermones dñicales per
totum annum (cum iuris
cōcordantijs veteris ⁊ noui testamēti iurisq̃
canonica i marginib⁹ inserte) ꝑ Anthoniū de
Bitonto ord̃is fratꝝ minorꝝ de obseruātia.

1209358 (N)

1mc. 59

Tabula huius opu
 sculi que continet duos nume
 ros quorum primum indicat nume
 rum sermonum posterior vero
 numerum foliorum. Et primo
 ponitur prologus ut habetur folio. i.

1	1	Dominica prima de aduentu
tu sermo de finali et ultimo
iudicio.	2
	2	Quod ad rectum iudicium tres con
ditiones requiruntur	2
	3	Quattuor personae requiruntur
in iudicio	3
	3	Pronuntiatio euangelij textualiter	3
	3	Iudicium quid sit	3
	3	Inquisitio quid sit	3
	3	Iustitia quid sit	3
	3	Probat esse ultimum iudicium	3
	4	Iudicij ordinatio	4
	5	Solē obscurare intelligitur	5
	5	Stellas cadere exponitur	5
	5	In ecclesia erunt tenebrae	5
	6	De signis in mare	6
	6	De signis in terra	6
	6	Angeli mouebuntur dupliciter	6
	7	Purgatio mundi futura	7
	7	Duplex impunitas	7
	7	Ignis purgabit mundum	7
	7	Effectus ignis purgans	7
	8	Antecedentia iudicij	8
	8	Concomitantia iudicij	8

*Jacobi Charuny
 s. Francisci guesp.*

9	Sequentia iudicij	9
9	Accusatores in iudicio	9
9	Testis in iudicio	9
9	Discussio meritoꝝ	9
10	Sententiae prolatio	10
10	Utrum solus christus iudicabit	10
11	De tempore et loco iudicij	11

12	Dominica secunda aduentus de fide
de catholica	12
12	Fides multis modis capitur	12
13	Fides diffinitur	13
13	De signis in terra	13
14	Fides est auriga proutur	14
14	Perfecta fides dicitur illa	14
14	Soli christiani habent veram
fidem	14
16	Quae sunt credenda	16
17	Quare ecclesia edidit duos
alios simbolos	17
17	Utilitatem perfecte creden
tis	17
18	Laus fidei	18
19	Utrum quis sit ad fidem con
gendus	19

19	Dominica tertia de aduentu
humilitatis virtute	19
19	Nora exempli	19
20	Prima conclusio	20
2	Conditiones humilitatis	2
	Utrum humilitas sit maxima
virtus	

beata virgine. 21
 Rega superiores semper hu/
 miliare debemus. 21
 Secunda conclusio. 21
 Humilitas p̄mēdatis 22
 Humilitas p̄dest hoi 22
 Humilitas deo placet 22
 Adiutoria hūilitatis 22
 Hūilitatis fruct⁹ 23
 Humilis quomodo cogno
 scitur 23

4 Dominica quarta, de ad/
 uentu christi in carne 23
 Tres utilitates incarnatio
 nis. 24
 Utrum necesse fuerit deum
 incarnari 24
 Quare fili⁹ ē icarnat⁹? 25
 Utrū deus incarnatus fuis
 set si adā nō peccasset 26

5 Dominica infra octauā na
 tiuitatis domini de diuina
 gratia 27
 Gratia diffinitur mult⁹ mo
 dis 28
 Gratia quomodo cognosci/
 tur habere 28
 Gratia est occultāda iuxta
 posse 29
 Conclusio secunda 29
 B̄g accipit varijs mōis 29
 Quā scda scia. quare gra/

tia 29
 Gratia gratum faciens 30
 Utrum gratia ponat aliqd
 in anima 30
 Preparare ad gratias possu/
 mus 30
 Effectus gratie 31

6 Dominica post octauam
 natiuitatis domini de paci
 entia 31
 Prima conclusio 31
 Utrum patientia multipli
 citer diffiniatur 31
 Utrū patientia sit p̄tus 32
 Quid per patientiam obet
 mus ferre 32
 Utrum iniuria sit p̄ pro
 pulsanda 32
 Utrū patientia sit supportā
 da angaria of 2 33
 Utrū debem⁹ p̄pria repeter
 vel non 33
 Tercia conclusio 34
 Inducētia ad patientiā 34
 Utilitates patientie 34
 Utrum patientia possit ha
 beri sine gratia 35

7 Dominica prima post octauā
 ephiphantie, de vicio ignora
 tie 36
 Utrū ignōtia sit sū c̄lpa 36
 Ignōtia est p̄traria appe/

titul	37
Utrum quilibet inclinetur ad scientiam	37
Ex ignorantia pcedētia	38
Utrum ignorantia excuset a peccato	38
Casus ubi ignorantia iuris nocet	39
De subueniendis ppter ignorantiam	40
Qualiter excuset sequentes culpam	40

8

Domínica secunda post ephiphaniā de sacramento matrimonij	41
Quare matrimonij fuit institutus	42
Triplex ē matrimonij	42
Triplex ei zelus	42
Uxor debet coerceri quatuor modis	43
Sacrimonij spūale	43
Utrum matrimonij possit dissolui per ingressum religionis	43
In matrimonio multa sunt aspicienda	44
Qualiter bona vxor sit cognoscenda	45
Qualiter vxor sit diligēda	44
Qualiter sit custodienda vxor	45
Qualiter vxor sit casta	

ganda	45
Utrum matrimonium consummatū possit solui	45

Domínica tertia p ^o ephiphaniā d peccato in generali	45
Peccatum multipliciter diffinitur	46
Utrū pctm p̄dicetur d actu ali z originali	47
Utrū pctm corumpat aliquid bonum	47
Quot mala fac pctm	48

9

Domínica quarta p ^o ephiphaniā sermo de p̄nitentia	49
Diffinitur p̄nitentia sic	50
Utrū p̄nitentia restituat in pristinum	51
Spes penitentie	51
Impedimta penitentie	51
Remedia impedimentoꝝ	52
Inuitatā ad p̄nitentiam	52
Utrum omnis penitens inueniat veniam	53

10

Domínica quinta p ^o ephiphaniā de vicio detractio nis	54
Quid sit detractio	54
Species detractio nis	54
Utrū detractio sit sp̄ mor	55
Quatuor sunt in verbo d	

11

tractionis.	55	Audientes verbū dei sūt du-	
Utrū detractio sit grauiſſi-		plices	65
mū peccatum	56	Fructus verbī dei	66
Pena detractiōnis	56		
Utrū audiēs detractiōnes		Dñica in qnquagesima d	
peccet z nō resistens	57	excellētissima celebratiōe do	14
		minici sacri	66
Dñica in sepruagesima d		Missa quid sit	67
aiā z eius creatōe z immor-		Utrū oī die debeat missa ce-	
litare.	58	lebrari	67
Ehortatio ad sollicitudī-		Obligantur ad missam di-	
nem	58	uersimode	67
Anima diffinit	59	Que missa debeat celebra-	
Anima multipliciter nomi-		ri	67
natur	59	Rōem z expositiōem missae et	
Utrū omnes anime sint li-		eius pertinetia zc.	68
mul create	59		
Anima rational' est immor-		Dñica pma quadragesi-	
talis	61	me de tēpratiōe	69
Anime immortalitas pba-		Tempratio multis modis	
tur auctoritatibus	62	euenit	70
Immortalitas anie pbatu-		Tempratiōis descriptio	71
per exempla	62	Tēpratio ē cauēda	72
		Tempratio non est semp iſ-	
Dñica in sexagesima dver-		menda	72
bo dei	63	Adiuuamenta resistendī tē-	
Uerbū dei dī semē	64	prationib	72
Quintuplex generatio que		Iusti etiā temprant	73
fit per verbum	64	Cui tempratiōi difficulti ⁹ est	
Qualitates verbī dei	64	resistere	73
Conditiōes boni predicatoris			
ris	64	Dominica secunda qdra	16
Utrū gratia predicandī de-		gestime sermo de gloria et do-	
betur ex meritis	65	tibū corporū brōz	74

Bitudo diffinit	74	cepto	84
Quibz dotes corp ⁹ de ⁹ vi		Necessitas elemosyne	84
de in marginibz	75	De quibus bonis debet da	
Quo dotes sūt in corpe glo		ri elemosyna	85
rificato	76	Cōditōes elemosyne	86
Utz dotes corpis sint equa		Cui sit dāda elemosy.	86
liter in oibus	76	Modus elemosyne	86
Gloria beatorum prim erit		Utruz elemosyna sit satisf	
a deo	77	ctio oibz alijs partibus satisf	
Quare sancta p̄miabunrur		factōis	87
in corpore	77		

17	Dñica tertia q̄dragesime	
	ē de p̄ritōe pctōz	78
	Differunt attritio z contri	
	ritio.	79
	Uñ d̄z p̄ritio	79
	Quāritas p̄ritōis	79
	De quibus debet esse con	
	tritio	80
	Utz de singul singularit̄ d̄	
	bet conteri	81
	Quāritas p̄ritōis	81
	Utz equaliter de oibus pec	
	caris sit dolendū	82
	Impedimēta diaboli	82

18	Dñica q̄rta q̄dragesime	
	de elemosyna	83
	Quid sit elemosyna	83
	Utrū elemosyna sit sub pre	

Dñica de passiōe s̄mo de	
pellimovicio blasphemie	88
Quid sit blasphemia	88
Multis modis blasphema	
tur	89
Utz blasphemia sit pecca	
tum mortale	89
Utrū ois blasphemia sit cō	
tra deum	90
De q̄ntitate blasphemie	90
Quo blasphemia est pctm̄ i	
sp̄m̄sanctū	90
Signa vindicti hui ⁹ pecca	
ti	91
Punitores h ⁹ vicij fuer̄t	91

Domnica i ramispalma	
rum sermo de pessimo vicio	
superbie	92
Diffinitio superbie	93
Argumentum superbie	93

	De qualitate supbie	94	ad fidem	108
	Gradus superbie	95	Utrū ritus infidelium sint	109
	Tres offendit supb	96	tollerandi	109
	Pena superbie	97		
			Dñica p̄ma post octauaz	23
21	Dominica resurrectiōis		pasce. de officio pastoris spi	
	dñi nostr̄i iesu xp̄i	97	ritualis temporalis et de cō	
	Quid est resurrectio	98	ditōnibus familie eis com̄	
	Utruz resurrectio xp̄i fuerit		missē	109
	necessaria	99	Tres p̄ditōes pastor̄	110
	De tēpore resurrectiōis	100	Qualitas circa familiā	111
	De hora resurrectiōis	100	Utruz mal⁹ platus possit cog	
	Qualitas resurrectiōis	101	rigere subditū	112
	Probatio resurrectiōis	101	Qualitas subditoz	112
			Occasio peccādi duplex	112
22	Dñica in octaua pasce. de		Oculus pro intentione ex	
	vicio infidelitat̄	103	ponitur	113
	Causantia infidelitatē	104	Pctm̄ pei⁹ est oib⁹ q̄e sunt	
	Impedimenta ex parte iel		super terram	113
	lectus	104	Oculi impediūt nos	113
	Causantia infidelitat̄ ex p		Opus nostrū in tribus de	
	te voluntatis	105	bet consistere	114
	Causantia infidelitat̄ ex p		Obedientia in tribus con	
	te memorie.	105	sistit	114
	Utruz quelibet infidelitas		Sobrietas i trib⁹ sistit	114
	sit pctm̄	106	Quies in tribus debet sta	
	De qlitate infidelitat̄	107	re	114
	Quot mōis pro infidelita			
	te offendit deus	107	Dominica secunda post	24
	Utruz inde⁹ vl xp̄ian⁹ infide		octauas pasce sermo de ex	
	lis pl⁹ deū offendit	107	cellentī p̄tute spei	115
	De quantitate pene infide		Diffinitio spei	116
	litas	108	Spes m̄tra nominat	116
	Utruz infidel̄ sit cogendus		De vtilitate spei	117

Utrum caritas habeatur si
ne spe	118
Diffinitio spei fm aug.	118
Spes p̄t roborari	118
Deus amat nos	118
Deus p̄tulit nobis tria bñ
ficia tribu mōis	119
Deus dat beneficia corpo
ralia	119
Suffragia sanctorum	120
Suffragia angeloz	120
Suffragia oīm sc̄toꝝ	120
Utrū in solo deo sit speran
dum	Q
Triplex spes d̄stāda	Q
Triplex spes commendabi
lis	Q 2

25	Dominica t̄tia post octa
uas pasce de excellenti virtu
te caritatis	Q 3
	Quid est caritas	Q 4
	Laus caritatis	121
	Utrum caritas sit amicitia
creata	121
	Utilitates caritatis	122
	Triplex est virtus	124
	De q̄litate caritat̄	124
	Signa caritatis	124
	Caritas dz esse recta	125
	Rectitudo caritat̄	125
	Firma caritas	125
	Utrū p̄fectus in caritate re
neatur ad opera perfectio
nis	126

Dñica quarta post octa
uas pasce de efficaci virtute
orationis	126
Diffinitio orōnis	127
Preparatio ad orōem	127
In tēplo est orandū	127
Causa orōnis	128
Tpa orōis i anno	129
Besta in oratione	129
Cōsideratiua sui p̄i ⁹	129
Nota vnū exemplū	130
Orōnis exhibitio	130
Orōnis qualitas	130
Uod ⁹ orōis mētal ⁹	132
Utrū dñica orō sit efficaci
or ceteris	135
Adeptio oīm bonoz	135
Remotio oīm maloz	135
Septem virtutes i oratione
dñicali	136
Fructus orōnis	136

Dominica infra octauaz
ascensionis dñi nostri i v̄su
christi de virtute fortitudi
nis	138
In q̄ p̄sistit fortitudo	140
Adiuuātia fortitudinē	140
Fructus fortitudis	141

Dñica penthecostes d̄ spi
ritusc̄o	142
Tria sūt s̄q̄ plenitudis apo
stolor̄	143
Dillio in iugne	143

Diffusio in spē linguaz 144
A q̄ missus est 144
Spūssanctus datus et missus est bodie 145
Qua hora spūssanct⁹ missus est 145
Spiritus sanctus missus est propter tria 145
Quis potest habere spiritū sanctum 146

29
Dñica p̄ma post penth. s̄ misericordia dñi 147
Quid est mia 147
Septem misericordias deus exhibet nobis 148
Ad misericordiam inducit nos 149
Ad misericordiam mouentes 149
In misericordia debent accēdi quinq̄ 149
Utrū misericordia sit accus virtuosus 150
Quot s̄ opa mie 150
Utilitates mie 150
Dia displicet diabolo propter tria 151

30

Dñica secūda post pent. de iusticia 152
Iusticia tripliciter sumit̄ 152
Utrū iusticia sit p̄tus 153

Iusticia s̄mendabilē 153
Utrū faciens p̄ra iusticias peccet 154
Utilitas iusticie 154
Quō acq̄rit̄ iusticia 154

Dñica tertia post pen. de p̄tute t̄pantie 154
Temporantia tripl̄ accipitur 155
Utrum temporantia sit virtus 156
Commendatur temporantia 157
Suadētia t̄pantiam 157
Utilitates t̄porantie 158
Utrū regla t̄pantie sit s̄m necessitatem vite 159

Dñica quarta post pent. s̄mo de p̄tute prudētie 159
Prudētia tripliciter diffinitur 160
Utrum prudentia sit virtus 160
Prudētia ē laudanda 161
Actu t̄tia serpentis 162
Utrū prudentia sit in peccatoribus 162
Triplex spūs 162
Prudētia ē prior alijs p̄tutibus 163
Prudentia est dignior 163

31

33

37

Prudentia est regula aliar
virtutum 163
Fructus prudentie 163
Utrum non conans habe
re prudentiam peccet 164

33 Dominica quinta post pent.
de vicio ire 164
Ira tripliter diffinit 164
Utrum ira sit mortale 165
Ira est detestabilis 165
Ira est nociva proximo 166
Ira displicet deo 166
Utrum pudens ad iram magis
peccet 166
Dala ire 167
Ex ira procedit rumor men
tis 167
Ex ira procedit clamor 167
Ex ira procedit imparien
tia 167
Ex ira procedit litigium 167
Ex ira procedit maledictio 167
Ex ira procedit blasphemia 167
Ex ira procedit rixa 167
Ex ira procedit crudelitas 167
Ex ira procedit seuita 168
Ex ira procedit bellum 168
Utrum ira sit causa omnium
malorum 168

34 Dominica sexta post penthe.

de sacro ieiunio suado 168
Utrum omnes teneant ad iei
unium ecclesie 169
Ieiunium dupliciter diffi
nitur 169
Quale dicitur esse ieiunium 171
Utilitates ieiunij 172
Utrum mulier ad prohibi
tionem viri non debeat ieiu
nare 174

35 Dominica septima post
pentheosten de peccato hy
pocrisie. 175
Simulatio quattuor mo
dis fit 175
Hypocrisis est detestabilis 176
Hypocrisis operatur 177

36 Dominica octava post pent.
de imprudentia 177
Utrum imprudentia sit pec
catum 178
Tria faciunt hominem im
prudentem 178

37 Dominica nona post pen
thecosten de gratia fletus vel
lacrimarum 180
Luctus describitur 180
Quare Christus fletus nos
Christus suo fletu nos

docet	181	Cōfessio dz eē integra	193
Lucrus triplex	182	Cōfessio dz eē secreta	193
Lucrus malus	183	Cōfessio dber esse lachrimo	193
Lucrus p̄mij	183	sa	193
Tres triumphū luct⁹	183	Cōfessio debet esse accelera	193

38

Dñica decima post Pen/	
thecosten de vitio ianis glo	
rie	184
Inanis glia quid ē	185
Inanis gloria est detestabi	
lis	186
Quis magis peccat in va/	
na gloria	187
Remedia contravanaz glori	
am	188

ra	193
Cōfessio dber eē forte	194
Cōfessio dz eē accusas	194
Cōfessio dz eē para	194
De circūstarijs pctōz	194
Effectus p̄fessionis	194
Cōfessio qd sit fm Jsi.	195
Cōfessio fm Aug.	195
Impedimta p̄fiteriū	195

39

Domica yndecima post	
penthecosten de sacra cōfesi	
sione	189
Confessores debent esse bo	
ne vite	189
Quid ē p̄fessio	190
Confessio i p̄scia	190
Quis tenet ad p̄fessioz	191
Triplex est cōfessio	191
Cui sit p̄fiteriū	192
Quoties debet p̄fiteri	192
Cōfessio dz eē simplex	193
Cōfessio dz eē fidel	193
Cōfessio debet eē freqns	193
Cōfessio dz eē nuda	193
Cōfessio dz eē discreta	193
Cōfessio dz eē libēs	193
Cōfessio dz eē p̄cūda	193

40

Dñica duodecima p̄ p̄e/	
the. d dilectōe dei	196
Amare debemus deū p̄pter	
tria	196
Bona gratie	197
Bona glorie	197
Bonitas gaudiū	197
Triplex est positio illius pre	
cepti	198
Qui peccant contra hoc pre	
ceptum	199
Reductio decem p̄cepto/	
rum	KK 5
Impletio caritatis	KK 6
Sex mouent nos ad diligē	
dum deum	KK 6

41

Dñica decima tertia post	
Pentheco de purgatiōe pec	
cati mortalis.	ll 7

Debemus purgari a peccato
 ro lz lz8
 Utrū peccatum tollat oēm
 gratiam LL
 Utrū peccator possit sibi me
 reri gratiam LL

penthe. de pessimo vicio vsu
 re DD
 Usurari? stulte fac? DD
 Utrū pecunia mutuata pos
 sit aliqs aliquā cōmoditatē
 accipere DD 2
 Usurari? tres iniquitates cō/
 mittit DD 2
 Usurari? habet tres penali
 tates DD 3
 An possit exigere man? ali
 guavt obsequo DD 4

42 Dominica decima quar/
 ta de auaricia LL 2
 Auaricia est dei contempti
 ua LL 2
 Est primo nocua LL 2
 Est proprio subiecto dero/
 gatiua LL 2
 Auaricia quid sit LL 3
 Utrum diligere diuitias sit
 peccatum LL 3
 Auaricia est grauissimū pec
 carum LL 4
 Cū quare auarus est insati
 abilis LL 5
 Quātitas auaricie LL 5

Dñica decima septia post
 pēthe. de inuidia DD 4
 Inuidia quid est DD 5
 Utrū inuidia sit mor. DD 5
 Inuidia est derestabi/
 lis DD 6
 Difficilis curatio inui/
 die DD 6
 Mala procedentia ex inuid
 dia DD 7
 Remedia inuidie DD 7

45

43 Dominica decima quinta
 post Penthe. de duodecim
 stultitqs peccantium morta
 liter LL 6
 Peccans mortaliter fac qd
 tuoz stultitias LL 7
 Unde dicitur peccatū mor/
 tale LL 7
 Regula volens cauere pec/
 carum DD
 Dominica sedecima post

Dñica decia octaua post
 penthecosten. de vicio luxu/
 rie DD 8
 Volens purgari a luxu
 ria DD 8
 Utrū luxu. sit pctm AA
 Dereftario luxurie AA
 Quotiens peccari potest in
 luxuria AA 2
 Malicia luxurie AA 2

46

6

Remedia ꝑ luxuriã AA 3

47 Dñica decimanona post
 penthe. de ꝑginitate AA 3
 Virginitas tripliciter declara-
 tur AA 4
 Utrū virginitatem suare sit
 virtus AA 4
 Q, virginitas sit bene qua-
 lificata AA 5
 Utrū licitū sit seruare virgi-
 nitatem AA 5
 Cōuatiã ꝑginitatē AA 6

Dñica vicesima sc̄da post
 penth. de remedijs tēptatio-
 num demonis OO 5
 Remedia tēptatio. OO 6
 Diabolus multis modis tē-
 ptat nos OO 7
 Remedia alia contra tem-
 ptationes OO 7
 Modus temptationis dia-
 boli OO 8
 Alia remedia contra tem-
 ptationes PP
 Effectus tēptationū PP

sa

48 Dñica vicesima post pen-
 de vicio accidiē AA 7
 Tria fmedia ꝑ acci AA 7
 Accidia qd sit AA 8
 Accidia ē detestabil AA 8
 A qbꝫ puat accidia OO
 Filie accidiē OO 2
 Utrū accidia an dissolurus
 deo plus displiceat OO 2

Dñica vicesima tertia p^o
 pentheco. De vicio pessimo
 gula PP
 Gules libaria gula PP 2
 Quid sit gula PP 2
 Utrꝫ gula sit peccatuz mor-
 tale PP 2
 Gula est detestabil PP 2
 Mala orta ex gula PP 3
 Remedia ꝑ gulā PP 4

ri

Dñica vicesima p̄ma post
 49 p̄che. de satisfactōe OO 2
 Satisfactio quid sit OO 3
 Qual' dꝫ cē satisfra. OO 4
 Quanta debet esse satisfra-
 ctio OO 4
 Utrū satisfactio dbeat fieri
 per opa penalia OO 5
 Peccatu remittitur nouem
 modis OO 5

Dñica vicesima q̄rta post
 p̄ch. de antichristo PP 4
 Utra antichrist PP 5
 Modus decipiendi anti-
 christum PP 6
 De morte antichristi PP 8

sz

Explicit rabula oim fmo
 nū existentiū in h opere.

Ca
 colle
 onis
 fact

Accipiunt ser

mones dñi tales p totū an-
nū editi p venerabilē virū z
přam fratřē Antonii d Bi-
sonto. ordinis fratřū mino-
rū. de obseruātia dñi sibi
přeconē excellentissimū. dñi
recti ad illustrissimū federicū
cū ducē vrbini. z pmo pmit-
titur epla pñemialis ad eū-
dem. seu prologus.

**Ibi equi-
dem cure**

uit religio
e principes
tue magni
tudinis di-

lectione victus. operā diligē-
tē apponere in tēronisq; mee
studiū vebemētē applicare
vt sermones quos iā per va-
ria librorū volumina studēs
duduz tibi tuisq; eugubine
ciuitatis ciuib; p dicitur; pas-
tre luminū adiuuāre q; afflu-
entur omnia nihilq; imprope-
rans tribuit; quo ad potui
citius cōmēdare scripture; z
opusculū sic ex oib; pfectum
ad te celeriter mittere Feci
nempe diligenti qd mibi
difficilimū fuit; maxievt ha-
beat tua deuotio id qd sibi

datum ocij dūtaxat talib; les-
cionib; occupare. z q olim i
ecclia deuote audies memo-
rie mādauerat; itez atq; ite-
terū plegēs cōmodi? possit
in ip. us vētre retinere. Ete-
ni nō parui spūalis rpalisq;
cōmodi iudicauit. vt tue cel-
itudinis ingenii eliconis p-
rices; vt poete canūria late-
re dimittrēdo; p sina excelsa
scripturarū duceret. Nā qd
in his legit; vt Hiero. p bis
vtar; niter quidē z fulget in
cortice. vñ etiam p sepe legen-
dum ē; nā q edere vult nuclū
um vt frāgat nucē oportet. i
q nucleo q̄te vtilitatis fru-
ctus inueniāf dauid oñdit
verbis q cū virū iustū descri-
beret z eū arbori vite; q est i
medio paradisi cōparet; inter
ceteras p̄tutes etiā hoc intu-
lit. In lege dñi volūtas eius
et in lege ei? meditabit die
ac nocte. **Uu?** ē sermo di-
et efficax z omī gladio plus
acur? vñ tāta ē diuine scri-
pture sublimatio q quicqd
extra ipam inuenit fabula-
tio censeat. z cū ipa caput et
regina sit oim scientiarū ille
pedisseq; vel ācille sibi famu-
lantes q doctis appellant.
Nā ois splendor eloquentie

Urbis
tarē b?
libri oñ
dit.

Ps. i.
heb. 4.

Causa
collecti-
onis p
fert.

De Iudicio

Gulb rhetorice. 2 omis mod^o elo
c^o sup curioſis poetice. qlibet vari
Tren. etas decore pnūtiatōis adi
uinis ſcripturis ſumpſit ex
ordiu. Hic ē phica doctri
na qm omis diū naturarū
ydee 2 caufe in deo creatore
ſūt. Sic ethica. qm bona vi
ta 2 honeſta nō aliunde for
maſ q̄ cū ea q̄ diligenda ſūt
diligūt. Hic logica. qm pi
tas lumēq; anie rōnalis nō
niſi deus ē. Hic etiā lauda
bilis republice ſalus. neq;
enī optime cuſtodit ciuitas
niſi ſūdara ſit in vīculo ſi
dei firmēq; concordie qd ſit
cū bonū cōe diligit. qd ſum
mū atq; veriſſimū ē de^o. vū
quicqd hō extra didicerit ſi
noxiu ē. hīc dānaſ ſi vtile eſt
hic iueniſ. Et vt ſba ad cō
pendiū veniāt. omia q̄ vtili
ter alibi didicit hic ſūt. 2 ml
to abūdanti^o. H inueniet ea
que nuſq; alibi inuenire po
ſſit. Hinc dauid. Reuelat
mihi mirabilia d̄ lege tua. In
qua dei virtus inuenitur.
quia ſm apoſtolū paulū.
i. cor. i. criſtus dei virtus eſt et. dei
ſapientia qz q̄ ſtultū ē dei. ſa
piēt^o 2c. Et qui neſcit ſeri
pturas neſcit dei ſpirtum

eiuf q̄ ſapientiam. Ignorā
tia ſcripturarum ignoran
tia xpi ē. Qua vere fructuo
ſius 2 ceteris omnibus vtili^o
erit. tibi his operam dare. 2
huius libelli ſcripta pleges
re in quib; diuinay ſcriptu
raz oracula reperies. vt dum
tuus aius regine 2 eorū que
mūdi ſūt occupatiōib; cur
barur. in his poſtmodū iue
niat vnd letet. O q̄ mira te
ſte Greg. ē pfunditas eloq;
rū dei liber hic intrēdere ei^o
intia grā dūce penetrat hāc
quoties intelligēdo diſcuri
mus quid aliud q̄ ſylvaruz
opacitatē ingredimur vt in
eius refrigerio ab hui^o ſecu
li eſtib; abſcondamur: ibiq;
viridiſſimas ſentētiay her
bas legēdo carpin^o. tractāz
do ruminam^o. qz vt ait bris
ſimus p̄ Hiero. ſicut ſtellaſ
celi nō extinguit ſic mētes ſi
deliū inherētes firmamēto
ſacre ſcripture non obſcurat
mūdāna iniquitas. Sz cer
te non parū vereor qz diū tue
dominatōis aliorūq; pluri
um cupio laborare pueritib;
timeo reputari aut ſupflu^o
aut p̄ſuptoz. cū poſt tā multo
tos erudiſſimos q̄ in huius
cemodi re maximo labore d̄

Excla
mar

Job
in ſe
plog
ſr io

lcoz

Sermo I

2

sudarunt. audeā ego corū cō-
 paratione totaliter imperi-
 tus aliquid scripsitare: ve-
 quā hūane labilis vite de-
 cursus: salubri documēto nos
 admonet: reb; non incūbere
 pītūris: immo semp in terris
 operari: quoz fructus pseu-
 dent in celis dicēte domino:
 operamini nō cibum qui pe-
 rit: sed qui pmanet in vitaz
 eternā: melius putauī illud
 ocū qd mibi dabat h in la-
 bore psumere: q̄ si fiscellam
 iūco tererē: aut palmarum
 folia cōplicarē: vt in sudore
 vultus mei comederem pa-
 nem. z vētris opus paritū-
 ro sine tractarem. atq; in il-
 lis z si corporis atq; mētis
 labores sustineo: tñ regnatu-
 ram ipsam mētem fouentia
 vtrumq; conuerto. Ceteruz
 quā sicut optime nostis cre-
 dita est mibi dispensatio p-
 bi. z ve mibi si nō euangeliū
 z auero: satago q̄uis id faciā
 cū rubore etiam apud legis
 dei peritos: quozum de nu-
 mero magnificētia tua est:
 ministerium meū aut verbo
 aut scriptura adimplere. nec
 dubito periculū derisionis
 mee dum cupio talētum do-
 mini mei expendere. illud p-

solatio habens. Velius est Dani-
 incidere in manus homi- / elis. iz
 numq̄ subire iudicium vi-
 uentis. et, cuncta videntis
 dei. maxime ne obedientia
 mibi sepenumero a prelato
 super hoc iniunctā: spiritua-
 liter videret subterfugere:
 cum possem proficere z ali-
 quid de penuria mee tenui / plogo
 tatis in gazophilacium do- / plog
 mini mittere: Igitur prop- / tēritatē
 syon nō tacebo: z propter hie / Ela. 6.
 rusalem non quiescam: cum
 ex parte credam z ex parte
 iam videam non nullos no-
 stri ordinis fratres in publi-
 co gratia dei fauente duduz
 profecisse sermone: quozū tu-
 us orator: precipuus meusq;
 reuerēdissimus pater: frater
 B. hac in re inter omnes: nō
 mediocre locum tener.
 Neq; vero hos sermones sic
 laudo vt alios p fratres taz
 nostri ordinis q̄ alteri⁹ edi-
 tos vituperem: qz puerilis
 esset iactantie opera vitozū
 illustrium atrectare. et meo
 nomini famam querere. par-
 uulus ego pro modulo meo
 paruulum scribo: paruuluz
 predico: quoniā ex parte cog-
 nosco z ex pre pphetico do-
 nec xpi grā surgā i virū pfe-

Joh. 6
 in scdo
 plogo
 fr ioh.

leoz. ii

De aduentu Iudicij

ephe 4. etum z in mēsurā erat, ple/
nitudinē xpī. z tūc euacua/
tis om̄ib; q̄ tā paruuli fue/
rant euacuato qđ ex pte ē tā
i. cor. 13. ro plene laudabo qđ z pfecti/
us cognoscā. Et ne plūctas
ep̄l̄az modū trāseat ad diuī/
sionē z modū dicendi toti/
op̄s veniā. Horū vnusqđ
qđ sermonū a dñicali euāgē/
lica lectiōe sumit exordium.
tres p̄clusiones ad ip̄i euā/
gelij l̄raliter tm̄ declarādaz
hystoriā in p̄ncipio ponēdo:
cuius hystorie fructū quēdā
qui euāgelij erit sentētia sē/
per accēpti. tres alias p̄clusio/
nes cū trib; dubijs p̄ quolib;
bet z in quolib; declarādo
dū ad honorē beatissime tri/
nitatis ternariū numerū in
his apposuit. Quāobrem
opus h̄ dñicale fructū euan/
gelioꝝ vocari volo p̄ q̄ ope
nil mee snie fm̄ doctoꝝ sacre
pagine z iuris canonici do/
ctriūa equidē inuenit. Obse/
cro veto te dñm piū dignis/
simū vt nihil añ despicias:
qđ vnūersa p̄logas dñi me
more eloquiū nō pdā si om̄es
dece inuēti fuerint iusti. Si
vero nullus sine macula fa/
erit inuentus. om̄es cum sodo/
mis incēdio p̄eant. qđ in do

Diui/
dit li/
brum

Rome
ip̄onit

gen. 18

prestante nō erit. a quo labo/
ris mercedē deponso q̄ ois
boni p̄ncipiū aet̄ finis cui
sit laus z gloria nūc z semp
Amen.

Explicit p̄logus p̄sentis ope/
ris. Incipit opus. In noie
dñi iesu xpī. Amen.

Dom̄nica prima de ad/
uentu iudicij. Sermo .I.

Eunt signa
in sole et luna
et stellis et in ter/
ris p̄stura gentiū p̄ confu/
sione sonit⁹ maris z fluctu/
um. Luc. 21. Pro hui⁹ sacri
et sancti euāgelij hystorali
declaratōe notādū ē. qđ tres
p̄ditiones ad rectū iudiciū
p̄ncipalr̄ req̄runt. q̄ in his
conclusionib; p̄tinent. vics.

Pr̄sidentia iudicis cum
signis maiestatis.

Rectitudo tribuens qđ
debet p̄petratis.

Lim̄itudo retinēs acta
veritatis.

Dico primoq; ad rectum
iudiciū requirit̄ p̄sidentia
iudicis cū signis maiestatis
Ratio hui⁹ ē: qđ illud debet
esse in iudicio sine q̄ iudiciū
nō pōt fieri: sed sine iudice z
signis maiestatis iudiciū nō

pōt fieri. vnde in autē. d iudici. dicit. In iudicijs requiritur solēntas iudicioꝝ. scz basilica regia in q̄ iudex sedeat. pulsatio campanę. sonus tubę. signozum apparatus. et hmoi p̄ iudices iniqs et homicidas. Et iō dicit in decre. 2. q. 6. Et q̄ in p̄siculo: Itē sententia. dicit rex. Sententia p̄ solitū ordinē iudicioꝝ a p̄s fide. plara autoritatē rei iudicare nō obtrinet. Et clarus quasi exemplariter loq̄t. Isti doctus de hac materia dicit. In iudicio q̄ttuor p̄sone requirūt. Iudex. reus. accusator. et testis. Dicit scđo qđ ad rectū iudiciū requiritur rectitudo tribuēs qđ decet p̄perratis. Rō h̄ ē. qz illō iudiciū rectū vocari pōt qñ sententia ab eo p̄cedens executioni mā datur. sed per executionē sententie dat̄ fm̄ rectitudinē qđ decet p̄perratis. vt puta bonis bonū. et malis malū. g. Unde. Greg. in decre. 2. q. 1. c. Sic dicit. sine iudicio quē q̄ nolumus dēnari. ita quē qz iuste diffinita sūt vt executioni mā dant̄ nlla patimur executionē differri. p̄tra iudices differētes et appellātes. iniuste. Exemplū ponit gre.

in disciplina eccliaſtica. vt habetur. 3. q. 8. c. vbi dicit rex. Om̄ibz eccliaſtice discipline pueniēs ē. vt q̄ rōabiliter ordinata sūt vel decisa: ne i p̄sterū executioni mā dant̄ nlla deant refragatōe turbari.

Dicit tertio qz ad rectū iudiciū requiritur simplicitudo retinēs acta veritatis. Rō huius ē: qz illud ē rectū iudiciū in quo id qđ iuris et equitatis ē locū habeat. timore et odiū. dilectionē. et censū a latere dimittēdo. s; hoc fit per simplicitudinē et firmitatē p̄tatis. s. vt nulla via iudex mutare debeat ea q̄ determinata sūt in iudicio s; iura. gre. hoc p̄siderās dtebat. Iudicare vigne de subditis nequit qui in causis subditoz sual odia vel gratia sequūt. Exēplū habet. Mat. 60. quō ille crudelis Herodes licet coḡscret Johānē sanctū virū tamē amore herodiadis ductus. vt cecus: iussit eū decollari. et timore percussit inque iussit pueros iherosol. Mat. 20. iō dicit in dec. xi. q. 3. Quatuor modis. p̄ q̄ttuor debet esse remota a iudice volente recte iudicare. q̄ cōtinent̄ in his verūb; Quatuor ista

Quatuor p̄sone requirūt in iudicio

De Iudicio

timor. d. dñi. dilectio. census
Sepe solent hoim rectos p
uertere sensus: que fuerunt
longe a salomone. p̄nqua
mulieri meretrici in iudicio
pueri. vt habetur. in 3. Reg.
3. De p̄clusiones magnifice
domine et ciues deuoti in
sacro euangelio hodierno de
notantur. qđ in tres pres di
uiditur: quoniã in p̄ia par
te ponitur iudicis apparitō
cū signis maiestatis. In scđa
parte pōit premij promissio
vt decet p̄perratis ibi. His
aut fieri incipientibus zc. In
tertia pre ponitur veritatis
firma assertio. sine signo du
bieratis. ibi. Celum z terra
zc. Et vt clarius hec pateāt

Hic p̄ videamus hystoriaz. De
nūtiar clarate hystorie succus ē fi
euāgeliale iudiciū de quo ip̄a hy
um rex stozia loquit. de quo loquen
cualit. do tres cōclusiones. cū tribus
dubijs declarabim. Qua
rū p̄ia erit de sua diffinitio
ne. Secunda de sua ordina
tione. Tertia de sua fortifis
cariōe quibz declaratis erit
finis. Conclusio p̄ia ē ra
lis in ordine. q̄ finale iudi
cū erit legitim. act. diuer
saru p̄sonaz. s. iudicis acto
rum z malorum. Pro quo no

Judi
cium

tandū. q̄ finali iudiciō tria
nomina cōpetūt. Nūc vocat
iudiciū quasi iuris dictione
habet extra de p̄. signi. q̄ iur/
risdictio ē xp̄i quia ip̄e est q̄ act. 10.
p̄stitutus ē iudex viuorum z Apo. i
mortuorū. z princeps reguz
terre vt ait ap̄tus. Tēpore q̄ Inq̄si
quorales iurisdictō ponetur
in actu vocabitur inquisitio
quia inquisitio est dum cau
sa discutit vt etiam notatur
de p̄bo signi. Completa ve
ro tali iurisdictiōe vocabit
iusticia q̄ darvnicuius quod Iusti/
sui est. qz dabit tunc iudex
bonis premij z prauis sup/ tia
plicij. Sed qz vniuersale
iudiciū fore articulus fidel
est. quē credere om̄s xp̄iani
tenent. ideo vt meli. z firmi
us credatur videam. vtruz
possit p̄bari per sacra scriptu
rā si tale iudiciū erit. Ad
istam interrogatiōne respon
detur fm doctrinā n̄ri docto
ris Ricar. z plurimū aliorum
sed maxie sua sua est ista m̄
sio in 4o. di. 47. vbi dicit.
q̄ ad hoc vt manifestet om̄
nibus diuine iusticie per/
fectio. in operibus suis ordi
dinavit diuina p̄uidētia fo
re vlt. iudiciū. in quo augebi
tur gloria beatorū z pena dā

Probz
eē vlti
mū iu
diciū.

p̄

natoy. ac si in forma sillogi-
 stica sic argueret. Nō decet
 opificē pfectissimū aliquid
 sui operis pmittere ipfectuz
 sed si vniuersale iudiciū nō
 esset multa sūmī opificis re-
 māerēt ipfecta. qz neqz bōi ne-
 qz mali acciperet cū corpe cū
 quo bonū vel malū fecerunt
 pmissū vel suppliciiū. igit. Ad
 hoc etiā pbandū multe au-
 ctoritates possent adduci i
 triplici differentia distincte
 Nā pōt pbari p̄rio p aucto-
 ritates p̄phetaz. Secūdo p
 auctoritates ap̄ostolorū z
 euāgelistaz. Tertio p aucto-
 ritates doctorū. P̄mo p
 auctoritates p̄phetarū. Un-
 de Esa. 13. ait. Ululare quia
 p̄pe ē dies dñi. Et infra. Ec-
 ce veniet dies dñi crudelis
 et indignariōis plenus z ire
 furorisqz. Et dauid in ps. ca-
 nit. Iudicabit innatiōibz i
 plebit ruinas. Et alibi. Au-
 bes z caligo incircuitu eius
 iusticia z iudiciū correctio se-
 dis ei⁹. Ignis añ eū p̄cedet
 Et alibi. Cognosceť dñs iu-
 dicia faciēs z alibi. Iudica-
 bit orbē terre i equitate. Et
 sapiēs. sap. 5. Tūc stabūt iu-
 sti in maḡ ostātia aduersus
 eos q̄ se ā gustauerūt z q̄ ab

stulerūt labores eoz. Secūdo
 p auctoritates ap̄torū z
 euāgelistaz sic. mat. 25. Quz
 venerit fili⁹ hominis i sede
 maiestatis sue z oēs angeli
 ei⁹ cū eo zc. Et Lu. 23. Filie
 hierusalē nolite flere s̄ m̄c̄s
 sup vos ipas flere z s̄ filios
 vros. Et Pau. 2. ad cor. 6.
 ait. Vēs nos manifestari oꝝ
 añ tribunal xp̄i vt recipiat
 vniūsqz p̄p̄ria corpis. put
 gessit bonū siue malū. Et se-
 cūda pe. 3. cap. Adueniet at̄
 dies dñi in q̄ celi maḡ ipetu-
 trāsiēt elemta p̄o calore sol
 uent. tra at̄ z ea q̄ i ipa sunt
 exurent. Tū igit oia dissol-
 uēda s̄ q̄les nos optet eē in
 sc̄is p̄uersatōibz expectātes
 et p̄p̄iātes i aduētū diei dñi
 n̄ri iesu xp̄i p̄ quē celi arden-
 tes soluēt. Et apoca. 22. Ec-
 ce venio z merces mea mecū
 ē dare vnicuiqz s̄m opa sua.
 Et in. 20. ca. dic. In illa die
 querēt hoies mortē z nō iue-
 niēt. Tertio p aucto-
 ritates doctorū sicut. Bernhar.
 super cant. ait. Vemet dies
 domini vbi plus valebit
 pura corda q̄ astuta verba
 cōsciētia bona. q̄ mansup̄a
 plena. qm̄ quidem iuder ille
 nō fallitur ve. bis. nec fiere

De Iudicio

tur donis. Et hiero. in epla ad p̄machium Aderit illa dies in qua sacra n̄ra q̄si in quadā tabula picta mōstrāda sūt. Et in epla ad helios dorū ait. Veniet dies ille veniet q̄ corruptibile hoc z mortale induat incorruptio nē z immortalitatē. Beat⁹ s̄ uis quēdā iuenerit vigilā rē tūc ad vocē tube pauebit terra cū pplis. tu vero gaud bis iudicatur⁹ cū dño lugu bris mūdus imugiet. tribul ad tribū ferient pectora. Po rentiss̄ mī quondā reges nu do latere palpitabūt. Ehb̄i bebatur tūc cū prole sua ve nere ignit⁹ iupster. Adduce rur cū suis stultis plato disci pulis. Aristorelis argumen ra nō proderūt. Tūc tu ru stican⁹ z pauper exultabis ac dices. Ecce crucifix⁹ de⁹ me⁹ Ecce iudex q̄ obuolur⁹ pannis i p̄sepio vagit⁹ hic ē oparij ac questuarie fili⁹ h qui matris gestat⁹ sinu ho minē deus fugit in egiptum hic vestit⁹ cocco. hic seni bus coronat⁹. hic magn⁹ de mōiū h̄is. z samaritan⁹ es cene mar⁹ iudee q̄s fixeras. Terne latus romane qd̄ so deras: videre co: pus an idē

fit qd̄ d̄cebatis clā in nocte sustulisse discipulos. Et B̄re. In maiestate visuri sūt quē in humilitate videre nolue rūt vt rāto tūc district⁹ p̄u tem et⁹ sentiat q̄to nūc cer uices cordis ad et⁹ patiēti am nō inclināt. Et h̄ de p̄i ma pte. **Cōclusio** secūda ē iudicij de iudicij ordinatōe. que ra ordina līsē. q̄ finale iudiciuz erit tri tio plici acie distinctū z ordina tū. quaz. **Prima** vocabitur formidabil̄ signoz ostensio **Secūda** vocabit̄ admirabi lis iudicis descēso. **Tertia** vocabit̄ terribil̄ sentētie dis scussio. Dico p̄io. q̄ p̄ma acies iudicij erit formidabi lis signoz ostētio. sed signa erunt distincta triplici ordi ne. Quā aliq̄ signa erūt i celo. aliq̄ in mari. aliq̄ in ter ra. In celo erit signū in tribi in sole. z luna. z stellis. iuxta illud **Math. 24.** Sol obscu rabit. z luna nō dabit lumē suum. z stelle cadēt de celo. Erit etiā in angelis. qz stati infertur. z p̄utes celozū mo uebunt. Sed ad intelligē tiā h̄ **Mat.** diuerse opti niones euolūt. p̄t declarat **Alex. de ales. i. 30.** z **Rich. in quarto. loco sup̄ allaro. Et**

1. thes.

4

Mat.

24

Nota

Edz.

Cross

79

frater iacobus albi de alean/ dria sup euange. dñicalia.

Sole
obscu-
rare in
telligi

Una opinio dicit q obseu-
ratio accipit hic p abscofio
ne ac si et sens^o obscurato. i
abscofio sicut mior lux ab
scodit sub maiori vt stelle
que no apparer in die ppter
maiorē lucē solis. ita adueni-
ente maria luminositate cor-
poris xpi sol. luna. z stelle ob-
scurabuntur ppter abscofio
nē z istius opiniois fuerunt
Hier. eusebi^o. crisostom^o. vñ
Hier. ait. Sydera i die iu-
dicij videbunt obscurari non
diminutione tue lucis accidē-
te. sed claritate veri luminis
supueniente de q Esa. 24. ait
Eruhet luna z pfuderur
sol cū regnauerit dñs exerci-
tuū. Alia opinio ē q dicit
per apparitionē. s. qz an sup
naturalem pductionē ignis
cōflagrationis. p accēfionez
corporū celestiu tā vehemēs
caliditas z siccitas gñabit.
que erit graua dispositio ad
ignis pductionē. qz de iner
generari arcus nubiu q gñā-
tur in nubis roratoē. z desi-
nent generari alie ipressioes
humide. z generabit vapor
inflamatus vt ita dicā: dñe
dens in tāra multitudine q

aspicientibus videbuntur q
sunt stelle de celo cadentes.
sicut in asub:itū no erūt stel-
le s; scintille ignee. qz si eēt
stelle cū fm opinione aliqru
multe stelle sint maiores to-
ta terra vbi starēt si caderēt
Et hui^o opiniois ē Orige.
Alia opinio ē q dicit q h in-
telligitur qru ad mutatoez
ppter eclipsim qz tūc p aliis
qō tempus sydera patiētur
eclipsim sic in tpe passionis
fm illud Joel 2. Sol puer-
terur in tenebras et lūa in sā-
guinē. areqz veniet dies do-
mini magn^o z manifestus: z
huius opiniois fuit sabia
nus. Et licet hec tres opini-
ones in p̄itare possint stare.
et si sane volūt intelligi vna
no est p̄ia alteri. tū fructuosi-
us erit hoc intelligere mora
liter fm opinione Augu. in
epla ad heliciū: z beati am-
bro. sup Beati immaculati
qz h dictū videt p̄tinere ad
ecclesiā in q tūc erūt tenebre
horēde z hoc p̄ tria. Pr
mo i signo obscuritatis in ec-
clesia e-
rioris. z exterioris. qz erit in
hoib; ill^o t̄pis in quib; sol.
i. caritas refrigescet. luna. s.
fides deficiet. z stelle. i. alie
p̄tutes penit^o euanesct. vt

Et est
recitat
glosa.
Dat.
24.

stellas
cadere
expō. s.

A s

De Iudicio

illud videat impletū. Tre. i. Egressus ē a filia syon. i. ab ania fidelis oīs decore eius i. in signo obscuritatis exterioris. i. tenebrarū infernaliū in quibz i pperuo mali includet. Juxta illd Bar. 22. Dirrite eū in tenebras exteriores. Secūdo h erit in signo luce? z meroris qd erit in die iudicij qd sicut in die natiuitatis q erat prin/ cipiū redemptōis ecclesia le tata ē. ita in die iudicij trista bitur. Nā tunc sol q signifi care pōt lumē eccle. habuit circulū aureū. sed tūc stabit sicut scribitur in apo. 6. Sol factus ē niger tanqz saccus cilicū? z luna tora facta est sicut sanguis. z stelle de celo ceciderūt. Hinc Criso. ait. Patrefamilias moriēte do/ mus ei? turbarur. z familia plangit z nigris vestimētis se induit. sic z humano gene re ppter qd facta sūt oīa circa finē pstituto totus destruit mūdus: celi ministeria lugi/ ent z candore deposito tene bris induunt. Tertio hoc erit in signo pfusionis. s. ma loz siquidē sol. i. plati nec p dicator: nec p turū ostensioe fulgebūt. sed in tenebris la/

ritabūt discipulis ante xpī publice pdicantibz z mira/ cula facientibz. sic dñs ait. Mat. 24. Surgent pseu/ do pphete z dabūt signa. lu na quoqz. i. subditi q solebāt a prelatis illuminari puer/ tentur in sanguinē. i. intelle/ ctum z carnalē qz descēdēt a fide romāe eccle. sicut ait. Apo. scda ad the. 2. z h faci ent aliq timore: quidā cupi ditate muerū. qdā deceptō ne miraculoz stelle. i. religio si q videbant in fide fortes et firmi ex maria pte cadēt in terrā dimissa habitu ad se culū redeuntes. Un monet dñs Apoca. 16. dicēs. Bea tus q vigilat z custodit ves timēta sua ne nud? ambu/ let ne videat turpitudinem eius. Sed quō z qn iste opi niones habebūt veritatem audiamus. Nā ante aduen tū xpī ad iudiciū qz erit im muratio stupēda rā superio rū qz iferioz. corporū sic recit at Hiero. in aīalibz Jude orū se reperisse. ideo tūc erit vera opinio originis z sabi ani. Et qz etiā tūc. s. anti xpī aduentū erit psecutio eccle tūc habebit p iratem opinio aug. Et in aduentu xpī qui

De si-
gnis i
terra

veniet cū claritate mag̃ erit
vera opi. Hiero. Sequit
videre de signis q̃ erūt i ma-
ri. Maria sic Hiero. ait sub
per oīs montes. is. cubitis
exaltabunt. aq̃s stātibz z in
nāā prē flūcībz. deinde alio
die i locū suū reuertēt. Oēs
belue maris p̃gregabuntur
sup pelag⁹ ad modū p̃tendē-
tium mugientes. Et in illa
cōmōrde erit sic dñs ait. lu-
zi. Sonit⁹ maris z fluctuū.
Dorat intellectus hui⁹ lit-
tere ē. q̃ eleuatiō maris signi-
ficat extollētiā ipiorū sed li-
cet fratr̃ ira erit de q̃ extollē-
tia loquit̃ Esa. 17. Cor im-
pū q̃si mare ferues qd̃ q̃esce-
re nō pōt. Eleuatio. is. cubi-
torū bñ pomit. qz prauū erigēt
se d̃ deū p̃ transgressiōē de-
calogi. Juxta illud Job. 10.
Heredit manū suā aduers⁹
dñm z p̃tra oīpotentē robo-
ratus ē. Et erigent̃ d̃ eccliaz
que in. s. Patriarchar⁹ consi-
stūt. s. Romanū. z d̃stantio
politranū. Alexandrinū. An-
tiocenū. z Hierosolimitanū
De quibz Esa. 19. Loquitur
di Traxit. s. ciuitates i terra
egypti loq̃ntes lingua cana-
nea. Ciuitas solis vocabit̃
vna. s. Romana ecclia: cuius

fides ad modū sol̃ stabit̃ z p̃-
petua perscuerat. Depressio
vero ip̃ius maris penā dno
rat. Tñ dñs āgelis ait apo-
ca. 18. Quantū gl̃rificauit
se. z in delicijs fuit. tantū da-
te illi tormentū z luctū. in q̃
pena ecclia nō deficiet. Tñ
dñs Lu. 12. Ego. p̃ te roga-
ui petre vt nō deficiat fides
tua. Sequit̃ videre de si-
gnis terre. In terra erunt
terremotus adeo magni. vt
pene oīa manufacto ruēt.
Apoca. 16. dicit̃. Tremor⁹
factus ē magnus. z fra-
cta est ciuitas mag̃i tres p̃-
res. Et ciuitates gentiū ced-
iderūt. z Esa. 24. ait. Con-
fractione p̃fringet̃ terra. z h̃
erit in destacionē cupidita-
tis humane q̃si nolens cupi-
dos sup se amplius tolerare
vñ Esa 24. Grauiabit̃ eam
iniq̃tas sua. Item oēs la-
pides etiā parui scindentur
Juxta illud mar. 13. Videtis
oīes has magnas edifica-
tiōes. nō relinquet̃ lapis sup
per lapidem. q̃ nō destruat̃
et hoc in redargutiōē obsti-
natorū cordis q̃ nolunt cōte-
ri de peccatis. Hinc eis di-
cit̃ q̃ scribit̃ in ecclia. 30. Cor-
ditiū male habebit̃ in nouis

De si-
gnis i
terra

De Iudicio

lino. **I**te omnia ligna si uaz
et olera herbarum sanguineum
rore fluent. sicut sibilla p̄di
xit. **I**udicij signū tell⁹ sudo
re madefecit. **E**t h̄ ad confu
sionē hūmāe uerecūdie q̄ su
per seip̄saz noluit flere sicut
x̄ps eis p̄dixit. **L**u. 22. **F**illie
hierl̄m nolite flere super me.
Ite om̄s mōtes et colles in
puluerē redigēt v̄n̄ **D**avid
in ps̄. ait. **V**ōtes sic cerastu
perunt a facie d̄ni. **E**t h̄ in d̄
testationē hūane sup̄bie que
cum nihil sit tantā maiesta
tem ausa sit irritare. **H**ic eā
redarguendo eccl̄. 12. dicit.
Quid sup̄bis. terra et cinis.
Ite om̄ia volatilia p̄t̄rōna
bunt in cāpis vnūq̄q̄ i ge
nere suo et h̄ ad p̄futionem
hominū q̄ cū sint p̄dicti rōe.
vir aut nūq̄ tractatū faciūt
de salute anie. v̄n̄ aues p̄nū
ciabūt hoibz illud apoca. 19.
Ve. ve. ve. habitātibz in ter
ra. i. tractantibz semp̄ q̄ cori
poris sūt q̄s terra ē. **I**tem
fere de mōtibz descēdētes cū
hoibz morabūtur et nulli no
cebunt. et nō gustātes mugl̄
ent. **V**n̄ amos. 6. ait. **L**eo ru
giet. et fortis i alie bestie ru
giet nō leo q̄ ē caput rugiet
et hoc in detestationē opp̄l

ps̄. 26.

soz q̄ paupes et humiles vt
olent affigūt de quibz cōq̄
ritur d̄ns p̄ **D**avid in ps̄ d̄i
centē. **D**euorāt plebē meā si
cut escā panis **I**te ibūt ho
mines huc et illuc. vt amētes
et p̄ timore arecētes. **E**t h̄ ē
q̄d ait d̄ns **L**uc. 21. **A**rescen
tibz hoibz p̄ t̄iore et expecta
tione q̄ supueniēt vn̄uerso
orbi. **N**ec mirū. si hūana fra
giltras moueat. **N**ā p̄tutes
celi. i. āgeli mouebunt. **V**no
modo q̄stū ad effectū ex p̄t̄e
platione maiestat̄is x̄pi resi
lientes in p̄p̄tā paruitatē et
h̄c affectus dicūt reuerenti
sue terroris v̄n̄ **J**ob. 26. **C**o
lūne celi p̄remiscūt et pauēt
eum. v̄n̄. **B**reg. ait **Q**uid er
go faciēt tabule. q̄n̄ tremēt
colūne: quid p̄gultū deserti
paritur. q̄n̄ cedrus paradisi
cōcutitur. **A**lio mō quātum
ad effectū exequēdo minist̄e
riū cōsumatiōis mūdi et ino
uationis hūmāe resurrectio
nis. **H**ic **D**avid in ps̄ **H**ū
dicite d̄no om̄s p̄tutes eius
minist̄ri ei⁹ qui faciētis volū
tatē ei⁹. **E**t sequit̄ p̄ exposi
tionē. **B**enedicite d̄no om̄s
angeli ei⁹ virtutes celi. igit̄
angeli intelligūtur. v̄n̄ beda
quid m̄ tremere hoies cū

ps̄. 72

Angl̄i
moueb
būt du
plic̄

ps̄. 12

ad aspectū iudicij tremāt ā
 gellece prātes Irē maxie in
 principio anq̄ sint signa in
 stellis vt dictum ē. Fulmia
 ignea surgent ab occasu sol
 vsq̄ ad ortū corruētia. Hinc
 Esa. 33. Quis poterit stare
 cū igne deuorāte. Irē omēs
 morient̄ vt cū alij resurgant
 Juxta illud. Esa. 13. Omnis
 qui inuēt̄ fuerit occidetur.
 Irē omīa sepelēbra patebūt
 cadaueribz ad resurgēdum.
 Juxta illud Ezech. 38. Ecce
 ego apenā tumlos vestros.
 Sed hic aliq̄s petere p̄t ex
 quo p̄ncipiū omīū signozuz
 erit ignis quod erit officiu
 suū. Ad qd̄ r̄ndet secundū
 sententiā plurimū. s. Alex. Ric.
 et Luce de bitonto i finone
 p̄rio sui opis q̄ incipit. vni
 uerse vie dñi. ponēdo tres ar
 ticulos in declaratiōe huius
 Quoz prim⁹ ē. q̄ ist⁹ ma
 chine mundial̄ ē futura pur
 gatio. Secūda⁹ ē q̄ ad ra
 lem purgationē igruus est
 ignis. Terti⁹ est. q̄ ille ignis
 tres habebit effect⁹. Prim⁹
 articul⁹ sic declarat̄: mūdus
 iste factus ē p̄pter hominez
 vñ phī. secūdo phīlico. q̄ nos
 sumus quodamō st̄tis omī
 um ⁊ iō ueniēs ē q̄ cū hō p

resurrectionē aliosam inno
 uabitur mūd⁹ innouet̄ inno
 uatione ueniēte p̄ illo statū
 Hinc d̄: apoca. 21. Ecce nō
 ua factio omīa. Et q̄ p̄dictā
 homis innouationē p̄cedit
 purgatio duplex ab impuri
 tate. s. corruptibilitatis ⁊ cl
 pabilitatis. sic ueniens est
 vt p̄dictā mūdi inouationē
 p̄cedat purgatio ab impu
 ritate duplici corresponden
 te duabz hoīs ipuritate p̄di
 ctis. Una ē impuritas ele
 mentozū. q̄ per mutuā acro impuri
 nē ⁊ passionē sese alterāt i cō
 ras
 finijs fixis fm phī. secundo
 metha. ⁊ p̄ cōfusionē cum re
 alterius nature. totus ei ac
 iste ueniēs corruptibilitati
 hoīs admixtus ē cū vaporibz
 bus terrenis ⁊ aqueis s̄z do
 ctrinaz phīlo. sc̄do methau.
 In sup partes terre in q̄daz
 pte sunt p̄fusa cū aqua. ita q̄
 in p̄dicta mūdi p̄ nullum
 est elemētū ipuritate sue na
 ture. ⁊ hec ipuritas corruē
 corruptibilitate corpis hūa
 ni. q̄ tal elemētoꝝ p̄fuso p̄
 corruptibili vita ueniēs ē.
 Etā est hic quedā impuri
 tas alia: corruēdens culpabi
 litati hoīs. ⁊ illa ē quedā in
 dignitatis seu idonei. atq̄ ca

purga
 tio mū
 di futu
 ra.

De Iudicio

reſta ad ſuſceptionē inoua-
tionis p̄dicte p̄pter pctā in
hac p̄te mūdi p̄miſſa longo
tpe tā ab hoibz q̄ ab āgelis
malis: quozum modo com-
munis eſt habitatio in iſto
aere caliginoſo. Purgatio
ā t̄ mūdi a p̄ia ipuritate erit
per ſeperationem cuiuſcuq̄
nature extranee z diſpositio-
nis a quolibz elemēto. Pur-
gatio aut̄ a ſc̄da impuritate
erit quedā mundi reconcilia-
tio: ad ſimilitudinē illius q̄
reconciliant̄ eccleſie propheta-
nate. Secundus articulus
ſic declarat̄. in h̄ miſero mū-
do pctā p̄mittunt̄ ex inordi-
nato amore q̄ eſt ignis ſp̄ia-
lis immund⁹. z ideo ad reco-
ciliandū mūdū: p̄tra illam ī-
dignitatē que ē in eo p̄pter
habitationē peccatorū: con-
ueniens erit ignis ſicut in-
ſtrumentum. quā inter alia
elementa ignis magis repre-
ſentat qualitates corporum
glorioſoz p̄pter eius lumī-
noſitatē z ſubrilitatē z actu-
alitatē maiorē z p̄tutē z ſui
imp̄mixtionē cū vaporibz ter-
renis z aqueis. quibz ignis
inferior cū materia aliena ſit
admixtus. vnde nec purus
eſt ſicut ignis in ſpera ſua.

Igne
purga-
bit̄ mū-
d⁹ tho.
p̄ gēri.
4. c. ff.

Tertius articulus et his di- effect⁹
ctis parū addēdo habet de ignis
clarari. qz iam patet q̄ prius purga-
effectus erit purgatio elemē-
tis.
torū. qz purgabit̄ z innoua-
bit̄ ea. vnde ſc̄da petri. 3. Ele-
menta ignis calore ſoluētur
vnde dicit glo. t̄m̄ ascendet
ignis iudicij q̄tuz ascendit
aqua diluuij. ſad ſuperiorē
partē celi aerei. Hec ē pars
indiget purgatione vt dictū
eſt. quia infecta eſt per pctm̄
et ideo purgabit̄ z innoua-
bitur. Superior vero pars
mūdi innouabit̄ tantū t̄me-
liorabit̄. Hic Eſaias. 30 ait
Erit lux lune ſicut lux ſolis.
et lux ſolis ſeptuplū. Secū-
dus effectus erit purgatio
peccatorū. quā purgabit̄ ſal-
uandos a pctis venialibus
ſup quibz fuerūt contriti vt
in iudicio veniant iuſti. Et
ad hec pōt̄ addi. Tertius
effectus circa dānandos qz
torquebit̄ eos iurta illd̄ ſap.
s. Pugnabit̄ p̄ illo orbis ter-
rarū p̄tra inſenſatos. Et ſm̄
Alex. de ales ignis q̄tū ad
purgationē peccatorū. z ad
vindictā maiorū p̄cedet iu-
diciū. Iurta dictū dauid in
p̄s. dicentis. Ignis aut̄ ipm̄
precedet. Et pau. i. ad Cor.

Tho. i
4 diſt.
47. q.
2. ar. 3.
q. 10.

A
de
iud
un

3. dicit. Uniuscuiusque opus quod
 le sit ignis probabit. Sed quomodo
 tum ad inuolutionem mundi
 erit post sententiam et condempnationem
 malorum sicut dicit
 Aug. de ciui. dei. lib. 2. c. 11.
 In illo iudicio has res
 dicimus esse venturas. He
 liam thesaurum fidei iudeorum an
 ticipam persecutorum christum iudi
 caturum. mortuorum resurrectionem.
 bonorum et malorum dire
 ctionem. multorum flagrationem
 eiusdemque renouationem. quod omnia
 quidem ventura esse credendum
 est. et existimo eo quod a me com
 memorata sunt ordine esse ven
 tura: et hec de signis sufficiant

Diri scdo q scda actes in
 dicitur erit admirabilis iudicis
 descensio que actes habebit
 tres partes. quoniam aliqui erunt pro
 cedentia. aliqua secum venientia
 aliqua post sequentia. Prima
 pars vocabitur antecedentia. Tria
 erunt antecedentia. scilicet Tuba pulsa
 tio. Mortuorum resurrectio.
 Eorumque congregatio. Primum
 antecedens erit tube pulsatio
 hinc dicitur. Math. 24. Mitte
 angelos suos cum tuba et voce
 magis. et bene magis vni. ma
 gna est vox illa cui omnia obe
 diunt elementa. que petras
 scindit. inferos aperit. vincit

la mortis dirupit. et de profundo
 abyssi aias liberat a cor
 poribus assignabit. Et erit ista
 citatio pemptoria. Prima nam
 que citatio facta est per prophetas.
 Secunda per apostolos et apo
 stolicos viros. Tertia et vltima
 erit ista per angelos. Se
 cundum antecedens erit mor
 tuorum resurrectio. tamen ista
 resurrectio generalis erit di
 screta. quia electi resurgent
 gloriosi ad modum solis
 fulgidi: reprobis vero igno
 miniosi: et obscuri. vnde Da
 niel. 12. scribitur: In tempo
 re autem illo consurget Mi
 chael princeps magnus qui
 stat pro filiis populi tui. Et
 veniet tempus quale non fuit
 ab eo ex quo gentes esse
 ceperunt usque ad tempus il
 lud. et in tempore illo salua
 bitur populus tuus. omnes qui i
 uentus fuerit scriptus in li
 bro. et multi de his qui dormi
 unt in terre. puluere eius
 gilabunt. alij in vitam eter
 nam. alij in opprobrium ut
 videant semper. Tertius an
 tecedens erit eorum congregatio
 quia in iudicio omnes
 personaliter comparebunt ut
 conscientie singulorum in pre
 sentia iudicis singulis pa

Ante
 dentia
 iudici
 um

De Iudicio

teant ad diuine iustitie man-
 nifestatōez et vt singnlī iudi-
 cem q̄ ad humanā naturam
 videat ad solationē electo-
 rū z reprobozū āpliozē affli-
 ctione. Et q̄ om̄s p̄gredient
 on̄ditur p̄ talē tōnē Ricardi
 Ciratus p̄ cā criminali tene-
 tur p̄sonalr p̄gere. ibi enī de
 fenſio p̄ p̄curatorē nō valet.
 f. q. 3. In criatib. Sed om̄s
 reprobi ad iud. ciū vocabū-
 tur p̄ causa criminali. q̄ oēs
 oportebit p̄sonalr p̄parere.
 Om̄s etiā electi p̄grebābū-
 tur vt habet Darb. 13. **V**it-
 ter filius hoīs angelos suos
 et p̄gregabit electos suos a
 quattuor v̄teris a sūmo terre
 vsq̄ ad sūmū celi. Sc̄da ps
 vocabit pars secū. i. cū iudi-
 ce veniētū. In ista acie tria
 erūt. i. iudicis p̄sentia. crucē
 refulgētia: beatoz angeloz
 frequētia. Primo ibi erit
 iudicis p̄sentia s̄m Ricard.
 in loco sup̄ius allega. erit in
 forma humana Zurra illud
 Dar. 16. Fili⁹ hoīs ventu-
 rus est i glōzia p̄ris sui. quā
 formā s̄m Aug. 11. l. de trini-
 tate c. pl. Bōi z mali visuri
 sunt. tñ aliter z aliter. qz ma-
 li videbūt in forma q̄ filius
 hoīs: nec tamē in humilita-

te sicut tūc qñ ip̄e iudicatur
 ē. s̄z cū claritate quā nec oculo
 corpali nec intellectuāli vi-
 debunt s̄z aliq̄b⁹ effectibus
 qb⁹ nō gaudebūt imo dolebūt.
 Rō aut̄ q̄re dānari non
 poterūt videre hūanitatē
 xp̄i glōsiaz ē. qz nō habebūt
 oculos glōrificatos z iō lu-
 mē corpis glōrificari xp̄i in
 p̄portionabile erit oculo nō
 glōrificato Boni s̄o q̄rum
 ad glōriā corpis eū videbūt
 oculo corpali. q̄rū ad glōriā
 anie oculo mētalī. q̄ etiā dē
 uinā e⁹ naturā clare videbūt

Sc̄do erit ibi crucē reful-
 gentia q̄ d̄z signū filij hoīs.
 de q̄ Darb. 24. dic. Et ap-
 parebit signū filij homis .i.
 ip̄a crux sole lucidior. vnde
 Criso. Crux appebit sole lu-
 cidior et̄is. z nō ē necessitas
 accusatiōis cū viderit crucē
 et ip̄m xp̄m habētē in corpe
 suo restioniā passiōis. vt im-
 pleat qd̄ dicit p̄ Zachariaz
 12. Videbūt i quē trāsiērūt
 Et Apoca. 1. Ecce venit cū
 nubib⁹ celi z videbit eū ois
 oculus z q̄ eū pupugerunt.
 Erit ei crux sicuti crū ē glo-
 riosa. z iō nō ad vituperium
 ventet. sed ad honozē. Et h̄
 Criso. p̄ aliā auctoritatē dñ

Loco
 mitan-
 tia iu-
 diciū

Tho. i.
 sup̄plet
 meto. 3.
 q. 30. ar-
 ticu. 2.

(m)

Sec-
 ria i
 dicit

diti sua expositioe sup. mar.
 dicēs. Tunc crux mltro sola
 tribus radijs lucentior erit
 Seqn Tercia pars vocabit post
 ria in sequentiū veniet. s. angeli cru
 diciuz. cē. z infra scripta portātes an
 iudicē z erit tibi beatorū fre
 quētia sic scribit in epla Ju
 de. Ecce venit dñs in sanctis
 militibz suis facere iudiciuz
 ptra oēs. z arguere ipsos de
 oibz opibz impietatz eoz q
 bus ipie egerūt. z de oibz du
 ris q locuti sūt p dñm pctō
 res ipj. Et erūt in tres ptes
 diuisi nā aliq erunt senes iu
 tra illud Esa. 4. **D**e ad iu
 diciū veniet cū senioribz po
 puli sui Aliqui erūt sciētes
 sap. 4. Fulgebūt iusti in sci
 entia z tāq scintille i arūdi
 neto discurrent. iudicabunt
 natōes. Aliqui erūt armati
 pñ dō in ps. Et gladiū ācipi
 tes i manibz eoz. z ita iuent
 entibz cū iudice erit sapiētia
 sciētia. z fortitudo. Dixi ter
 tioq tertia acies iudicij erit
 terribilis sentētie discussio q
 p tres ordines erit distincta
 tali ordine. In pmo ordie po
 net accusantiū allocutō. In
 scdo ordine apponet restiuz
 appbatio. In tertio ordie iu
 dicis examinatio In pmo

ordine ponet accusantiū al
 locutio. Nā quinq erunt Accu
 accusatores. Primus erit sator
 pscientia ppria vñ Danie. 7 in iudi
 ca. Sedit iudiciū z libri ap
 cio.
 ti sūt. s. pscie. Scds erit pec
 carū z malicia vñ de Hiere.
 2. Arguet te malicia tua.
 Tertius erit scriptura. vñ d
 Jo. s. scribit. Est q vos accu
 sat moyses. i. lex moysi. quar
 tus erit celū Job. 20. Reue
 labunt celi iniquitatem eius
 Quint⁹ erit demō. Et licet
 erūt multi. tñ erūt tres prin
 cipales ptra tria vitia quibz
 tot⁹ mūd⁹ occupat. Est n.
 lucifer p supbos. Dammo
 na p auaros. Almodeus cō
 tra luxuriosos. Q. dñm erit
 accusator. hñ p aug. dicētes.
 Presto erit tūc dyabol⁹ recis
 tās yba pfectionis nrer obij
 ciēs nob qcūq fecim⁹. et i q
 loco z in q die. et hora z qd
 boni facere tūc debuit⁹. di
 cturus ē ille. Equissime ius
 dex iudica iustū esse meū per
 culpā q noluit esse tu⁹ p gra
 tiā. tu⁹ p naturā. me⁹ p ma
 licia. tu⁹ p passionē. me⁹ per
 suasionē. Lucifer erit p mul
 ducēs supbos. scds māmō
 na ducens secū auaros. terti
 tius almodeus ducēs secuz
 B

De Iudicio

Testis
in iudicio.

lurarios. Secundo ordine ponetur
testium probatio. nam ser. erit testis
Sec. Primus erit filius id est sci
plinar. Secundus pariter iuxta illud
ec. 4. De precepto querunt
filij. quoniam propter ipsum sunt in opere
probitum. Secundo testis erit in
digens terra abundare vni ber.
Venient autem tribunal christi ut
audiat pupillorum orphanorum
rum et viduarum accusatio gra
uis. Tertius testis erit infidelis
Dat. 2. Regina austris sur
ger in iudicio et odenabit ge
nerationem istam. Quartus testis
erit crux christi cum omnibus tormen
tis. vni hiero. Crux christi pro
te porabit christi vulnera sua
Et te allegabit cicatrices Et te
loquetur clauis de te queret. Quintus
erit angelus vni Criso. sup. mar.
Angeli aduentu cum ipso testifi
cantes quod ipse miserauerit a
deo missi. Sextus erit totus
mundus vni Criso. In illa die
nihil est quod non deam. vbi celum
et terra aq. et aer. sol et luna.
dies et noctes et totus mundus
stabit aduersus nos in testimo
nium peccatorum nostrorum et si omnia
ipse faceret ipse cogitationes
nostre stabunt aduersus nos for
titer accusantes. Tertio ordi
dine ponetur iudicium et am. ato
in qua tria erunt. Primum meri

torum discussio. Secundo irrefragabi
lis sententia. Tertio terribi
lis sententia. Discussio
erit de quinque primo de op
b. misericordie iuxta illud Dat. Disc
25. Esuriui et non dedistis mihi
hi manducare et cetero. Secundo de tpe riton
vno Ber. Sic non pibit capil
lus de capite ita nec momen
tum de tpe de quo non querat
Unde anshelmus subimer di
cebat. O lignum aridum et mu
tile est nisi ignibus dignum quod in
debis in illa die cum erigetur
a te vsque ad iterum oculi omne
tempus viuendi tibi impensur.
Tertio de opibus neglectis et
ignoratis de quibus deo perit
ventura in ps. dicens. Ignoran
tias meas ne memineris do
mine. Quarto de peccatis ocio
sis vni Dat. 12. scribit. De
omni peccato ocioso quod locuti su
erunt homines reddet rationem in die
iudicij. Quinto de cogitatio
nibus malis vni sap. 1. ait. In co
gitationibus ipsorum erit interroga
tio. Et origenes ait. In illa
die cogitationes accusabunt
aniam. Irrefragabilis pro
batio erit cuius dicit illud quod
scribit. Dat. 25. quod diu non fe
cistis vni et cetero. Et merito est ir
refragabilis illa probatio. vnde
Criso. ait. Vbi non erit resistere

di virtus. nec penitentie loc?
 nec defensionis xps. nec fugi
 gedi facultas nec latendi pos
 sibilitas. nec apparendi securi
 tas nec satisfactiois utilitas
 Tertio erit ibi terribilis sen
 tentie platio cu dicit pto bo
 nis *psa* dulcedine plena. q
 scribunt *Mat. 25.* Que sūt
 Venite. Istud ē vnū verbū
 amoris z solatio z gaudio
 plenū. quia nō dicit z re. i. si
 ne me. s. venite. s. mecum. i. az
 volo esse vester fr. vñ sodalis
 viderur in omib. venite igi
 tur. Scdm verbū erit hñ dī
 cti p̄ris mei. i. nō solū volo q
 veniat̄is mecū z habeat̄ cō
 sortū humanitatis mee. sed
 q̄ benedictionē patris mei.
 habeatis ad diuinitatē fru
 endā. Tertū verbū erit. Per
 cipite regnū. quia volo vos
 habere nō tantū vnā domū
 nō vnū castrū nō vnā ciuita
 tē. nō vnū p̄cipatū. s. vnū
 regnū. z qd regnū vite eterne
 in quo ea de vob p̄parauit
 que nec oculus vidit nec au
 ris audiuit. nec in cor hoīs
 ascēdit. Quartū verbū erit
 qd vobis paratū ē. nec malis
 q̄ meam noluerūt facere vo
 luntatē. Quintū verbū ē ab
 origine mūdi. z p̄sequēs ū

est habitatio noua q̄ ad ha
 bitandū nō sit bene disposi
 ta. Sed p̄trariū malis dis
 cet alia quinqs p̄ba totū con
 trariū ip̄ortantia. Primum
 erit. Ire. Tūc ipsi dicere do
 mie quō sine te ibim? z quō
 sine te nro creatore. vnde sta
 re possum? salte si oīno nos
 a tua misericōdia vis eijcere Be
 nedicas nos Tūc ipi iudei
 nimio furore dicēt Scdm p̄
 bum. s. maledicti. Tūc dam
 natione er quo maledictio nos
 mitte ad aliqū locū vbi ali
 qualr bene stem? Ad quos
 iudex cum furore in Ignem
 Tūc dānari. dñe q̄rū tēpo
 ris in igne stabim? salte de
 ris nobis aliqū terminum.
 Ad quos iudex eternū. Do
 mie dicēt dānati recomēda
 nos aliq̄b vt hēant aliquaz
 miam nob Ad q̄s iudex. Ire
 oīno z āpli n̄ stes. qz r̄comē
 do vos diabolo z āglis ei?
 Ecce q̄l̄r erit snia tribil. hic
 dī ē ber. Quis putas meroz
 erit. q̄s luce? q̄ tristitia eū se
 pabūt ip̄ a p̄fōrō iustoz. z
 a visioe dī. z traditi in p̄ate
 dēonū sbūt cū illi igne et̄nū
 vbi erit sine fine i luctu z gē
 tu. p̄cul elōgatiā brā p̄riā p̄
 diti. z gehēnā nūq̄ luce hīi

De Iudicio

Intra q̄ritatē culpe penas
sustinētes. Et iob talē sēcēs
riā cōsiderās dicebat. 26. q̄s
posuit tonitrū e⁹ magnitudi
dis sustinere. Et au. s. illd. Et
abiēre retrorsū Job. 18. ait
Quid iudicaturus faciet. q̄
iudicāndus hec fecit: quid re
gnatur⁹ poterit q̄ hec potu
it moritur⁹. Et hec s̄ sēda re
sufficiāt. S; h̄ nō imerito

Utrū queri pōt. an sol⁹ x̄ps iudica
sol⁹ cri bit qd qd respōdet fm Ric.
stus iū vbi supra. q̄ iudiciū pōt cō
dica / uenire alicui q̄ncp̄ modis ex
bit

tendendo nomē iudicandi.
Primo exordinata p̄tate. et
sic iudicabit rota trinitas.
vñ dō i ps̄ ait. Dñs iudica
bit fines terre. Sc̄do ex dele
gata p̄tate. et sic x̄ps i q̄tū hō
iudicabit. Et sic exponit pōt
illud Job. 5. Pater om̄ie iu
diciū dedit filio. Tertio ex
assessoria p̄tate et dignitate.
et sic iudicabūt vñ i p̄fecti. et
sic intelligit̄ illud Job. 36.
Iudiciū dedit paup̄ib⁹ qui
nō iudicabūt vt p̄sulāt iudi
ci. s; solū p̄pter eorūz merita:
res honorē. vñ qñ petr⁹ di
xit x̄po. Ecce nos reliq̄imus
om̄ia et dixit ei tel⁹. Amen
dico vobis qz et c. et i fine di
cit sedebitis et vos sup̄ sedes

duodecim iudicātes. i. 2. tri
bus iust. Quarto ex appari
one. et sic iudicabūt om̄s ele
cti. oēs ei approbabūt iudici
cis sententiā. Apoc. 2. 9. Au
dius quasi vocē a quarū ml
tarū in celo dicentiū. laus et
gl̄ia deo n̄ro ē. qz p̄a et iusta
iudicia ei⁹ sūt. Quīto p̄pa
tione et sic minus mali iudic
abūt magis malos. de quo
pōt exponi qd dicit Luc. 11. U
ri n̄i uenite surgēt in iudicio
cū gn̄atione hac et p̄demna
bunt eā. Conclusio tertia
q̄ est de fructificatione memo
rie iudicij talē. q̄ fruct⁹ me
morie iudicij sūt. 7. Primus
est p̄tōz remissio nā q̄ recor
datur sē i die ad min⁹ final
iudicij et euāgeliū in ecclia si
nō ē p̄tōz in sua iusticia me
lius p̄seuerare pōt. Si vero
p̄tōz ē. qz nemo sine crimine
ab ip̄is p̄ctis mel⁹ et facili⁹
remoueri pōt. vñ hoc appet
per locū a p̄tatio. qz qui nō
habēt memoriā iudicij mul
ta mala cōmittūt. hinc dō i
ps̄ dicit. Iquinare sūt vñ iū
lius in om̄i tpe. et reddat cau
sam. Auferūt iudicia tua a
facie eius. Exemplū habet
de emēti linū i foro. Sc̄ds
fruct⁹ est p̄tē iudicō qz qui

mortu⁹ est p^o pctm̄ viuificat⁹
 p iudiciū mēoriā in statu pe
 nitētie. Hinc dō. i ps canit.
 Scdm̄ iudiciū tuū viuifica
 me. Unde cuidā fr̄i interro
 ganci platur sūū quō pniām
 auidē facere posset Respon
 dit ei plar⁹ sū⁹ iudiciū fina
 le p̄meditare. Terti⁹ fru
 ct⁹ est vie iusticie imitatio.
 nā q^o p mēoriām iudiciū pctā
 dimittit z pniām facere inci
 pit cito viā iusticie suscipit
 Hic dō in ps. dicit. Om̄ia
 iudicia a. in cōspectu meo.
 Ecce quō hēbat dauid mē
 moriā iudiciū z iō inferr. Et
 iusticias ei⁹ nō repulī a me.
 Curat⁹ fruct⁹ ē virtutū di
 lectio qm̄ q^o habz mēoriā iud
 dicit⁹ odit pctā que ad sniaz
 maledictiois z ignis eterni i
 ducāt. z diligit vīrutes i tā
 tū vt nihil aliud cogitet nisi
 quō eas opari possit. Hic sa
 lomō puerb. 12. dic. Cogita
 oēs iustozū iudicia. Qui
 tus fruct⁹ ē malozū suppoz
 ratio Nā nihil est ita graue
 qd nō libēter toleret q^o ne in
 iudicio in sinistra pte collo
 cetur cogitat. Unde Gre. ait
 Dic illū carissimi ante ocu
 los ponite. s. iudiciū z quicqd
 modo graue cernit in ei⁹ cō

patione leuigat. Sext⁹ fru
 ctus ē timor⁹ dei occasio. z p
 hoc a bonis nō ita leuiter re
 cepit q^o in tali timore possit⁹
 est. Vñ hic sup Dat. Quo
 tiēs illū diē p̄sideo toto cor
 pore. p̄remisco. siue enī. p̄me
 do siue bibo siue aliqd alid
 facio semp vñ illa tuba terri
 ribilis sonare in aurib⁹ meis
 surgite mortui z venite ad
 iudiciū. Septimus fruct⁹
 est mūdani gaudij dimissio.
 quia licet hō vanus. mulier
 vana in h⁹ mūdi delectatō
 nib⁹ exultēt z gaudeāt tñ sī
 memoriā iudiciū in se retine
 bunt sensualitatē p malozū p
 te mitigabunt. Et iō diē Gre
 go. Presentis t̄pis ita agen
 da est letitia vt nūq^o amari
 rudo sequēt⁹ iudiciū recedat
 a memoria. Forādū q^o xps
 nō venit nisi p^o veniet anti
 crist⁹. Quādo at̄ anti xps ve
 niet vide in postilla. Sed
 hic q̄rit qn̄ z in q^o loco erit fi
 nale iudiciū. Ad qd̄ r̄ndēdo
 qn̄q^o declarabim⁹ s⁹z doctri
 nā Alex. de ales in. 3. qz qn̄
 q^o querūt. Prima peritio
 ergo est de tpe iudiciū. z ista
 peritio q̄tuor perit dū vñ
 tñ explicat. qz tps diuidit⁹
 s̄m n̄rām p̄purationē in anō

de tpe
 et loco
 iudiciū

De fide catholica.

nū. nensē i die z in horā. Si ergo querit de āno licet fm Richar. in. 4. motus celi tūc cessabit: aut de mēse aut de die: aut de hora fm nostraz cōputationē sub mō certitudis n̄ possum? scire. Nā au gu. in li. 8. et. dei huius ē snie Et qđ plus ē cristus dixit vt habet. Actu. 1. Nō ē v̄m no scet p̄a vel momēta q̄ pas̄ posuit in sua p̄ate. tñ p̄ siḡ aliqua euider̄ apparet qđ p̄e ē tēp̄ns. Unde greg. in omel. dicit q̄ iā pauca signa restāt sed tale t̄pus notū ē filio. qz cū notū sit totū trinitati dūsbū nō ē qñ sit notū sibi. Et si obijceret p̄ illud Mat. 24 De die illa z hora nemo scit neq̄ angeli celoꝝ nisi p̄ sol? Dicit q̄ ex p̄tate hūanitat̄ in generali v̄p̄ ē q̄ etiā filio nō est notū: s̄ ex p̄tate diuinitatis influentis in talē hominē sic imo fm opinionē q̄ rūdā notū ē aliq̄b̄ āgelis. lz nō sint rōnes p̄cludentes q̄ sic qz talis cognitio nō est de substantia glorie. De hora vero alij dicere volunt q̄ veniet media nocte: sed h̄ nō ē verū: licet illi tales q̄ sic dicunt allegēt illud Mat. 25: Media nocte clamor fact?

est qz hoc nō intelligit p̄ hora t̄p̄is: sed qz tunc veniet cū nō sperat. De loco d̄ q̄ n̄ erit in valle. Josaphat vt qđdam pueriliter dicūt allegādo illud Joelis. tertio Congregabo om̄s gentes in valle Josaphat q̄ ē i laterere mōrtis oliueti: sed p̄ vallē Josaphat intellige locū iudicij. Josaphat enī interpretat̄ iudiciū dñi. iudiciū enī fiet in spacio hui? vallis z in om̄i loco circūstanti z puenienti ad videndū xpm qui descendet in aere in loco illo mōrtis oliueti et q̄ ascendit fm illud Pau. ad the. 1. 2. epla. 4. c. Rapiemur cū illis in nubibus obuiā xpo in aera. Et sic expedire sūt hui? fructus p̄tes quas p̄missim? magifice dñe z ciues dilecti q̄ obsecro in memoriā habere vt h̄ gratiā z i futuro gloriā valeamus habere.

Dñica scda aduent? de fide catholica. Sermo II.

Quoniam audis
set Johan
nes in vinculis
opa xpi mittēs
duobus scipulis suis ait illi. tu
es qui vētur? es an aliū op?

pectam? Dat. Pro hu
ius sacri et sancti euangelij by
storiali declaratioe notandū
q̄ cuilibet fideli tria sūt sar̄
necessaria. videlicet.

Dignitas clara i locutioe

Veritas firma in p̄batioe

Sanctitas recta i opatioe

Dico primo q̄ cuilibet fide
li necessaria est dignitas cla
ra in locutioe. Rō huius est
q̄ ille cū dignitate elare loq̄
tur q̄ nec ita leuiter loq̄t vt
verba cadant de ore suo cū
mendacio nec ita fr̄uiter vt
quacuq̄ causa iuramentū fa
ciat qd̄ p̄hibet fidelib; sed h̄
p̄tinet viro fideli. igit. Hic
Hieronim⁹ scribēs ad cellā
riā in fide instruēdā ait. Hē
riti atq̄ iurare lingua tua p̄
sus ignorer; t̄m̄q̄ in te sit p̄
tatis amor; vt quicq̄ dixeris
iurati putes. et hoc viro fide
li p̄tinere sar̄ apte p̄bati p̄
licet sit bonū om̄ib; qz ita ex
cellēs et sapientēs vt virt⁹ si
det vt n̄ liceat cuiq̄q̄ de ip̄a
loqui. vt notat̄ extra de he
reticis. li. 6. Quicūq̄ vbi di
2a. 2e. citur. Si laicus disputādo
9. 10. ar̄ presumeret loqui de fide ex
ti. 7. cōicand⁹ ē. Si cleric⁹ remo
uēdus ē a clericatu Si mil
les a militia Si lib⁹ et popu

laris ab vrbē: Si seru⁹ mor
te plectend⁹ est. Et hoc etiaz
notat̄. C. de sūma trinitate.
Nemo. hui⁹ exemplū habet
Hierē. 42. vbi dicit q̄ cum
Hieremias rogatus eēt vt
ozaret ad dominū p̄ p̄ncipib;
p̄bibus bellatorū et reliquo vt
go: nō p̄misit ei aliq̄s d̄ ful
go fidē p̄missionis obseruā
di p̄ba d̄n̄is; p̄ncipes bella
torū p̄miserūt ei dicentes. sit
d̄n̄s inter nos testis p̄tatis
et fidei. et. Dixi sedo q̄ cui
bet fideli necessaria ē p̄tatis
firma in p̄batioe vt. si. id qd̄
loqui possit apte p̄bare. Ra
tio hui⁹ est. Correcte sane
loqui p̄tinet ad virū fideli:
sed ille correcte loq̄t q̄ p̄t̄ p̄
bare q̄ dicit. igit. Hinc Aug.
ait. Ille p̄tatis defensor eē
debet q̄ correcte sentit loqui
nec metuit nec erubescit. hu
ius crēpluz habet dani. 14.
Qui morti se exposuit ad p̄
bā dā p̄tate quā d̄ p̄erat. J.
bel et diaconē n̄ eē dos. Tū
dicebat regi. D̄n̄m meū ado
ro. qz ip̄e ē d̄s viuēs. Dixit
tertio q̄ cuilibet fideli neca
ria ē sanctitas recta i opatioe.
Rō h̄ ē qz tūc fidel̄ q̄sq̄ res
cte ē quādo qd̄ p̄bo p̄mittit
opere implere conatur. Tū

De fide catholica

Greg. i. ome. 29. Tūc ei fact
ter fideles sum? si qđ p̄bis
pmittim? opib; iplē? hic
dicebat Beat? Jaco. i. sua
canonica. 2. c. Fides sine opi
bus mortua ē. Hec p̄clusi
ones magnifice dñe z caris
simi ciues i sacro euangelio
hodierno notāt. qđ i tres p̄el
diuidit. qđ i p̄ia p̄e p̄ōif dī
gnitas clara loqnt? z q̄rent?
scz Joānis. vt i fide discipu
los iſtrueret. dicētis. tu es qđ
uentur? es zc. In scđa parte
ponit p̄itas firma p̄bātis. s.
xp̄i qđ p̄ miracula cor̄da disci
puloz Johānis firmavit i
fide In tertia p̄e ponit san
ctitas recta opantis. s. Johā
nis. scđa pars ē ibi. Euntes
renūciate Joāni zc. tertia ē
ibi. Illis aut̄ abeuntib; zc.
Et vt clar? hec pareāt vī
deam? historā. Declara
re hūstorie fruct? est p̄tus fī
dei de qđ loqndo tres p̄clu
siones cū trib; dubijs decla
rabimus. quaz p̄ia erat de
sua quititate. Scđa de sua
p̄itate. Tertia de sua utilita
te. Et his tribus declaratis
erit finis h? p̄monis. Cō
clusio p̄ia ē tal in ordine. qđ
fides fm eius varietatē esse
cuuzter hz diffiniri. Et vt

hec clarius intelligāt videā
mus p̄io quot modis fides
capit. z de qđ mō loq̄ intendi
mus. Notandū ē qđ fides **Fides**
iz. modis capit. P̄io pro sa **multis**
cramēto baptismit sic qñ. ali **modis**
quis ē baptizat? tūc est fide **capit.**
lis. z sic accipit in decre. 25.
di. De iudeis. vbi dī. in fine
illius capituli de iudeis ba
ptisatis optet vt fidē quā ēt
vi vel necitate susceperē tene
re cogant. Scđo mō p̄ ca
stitare thori sic qñ mulier p̄
uat honorē viro suo z tener
castitatē iugalē sic h̄r in de
cre. 27. q. 2. Lotuges. Ter
tio mō capit fides p̄ uentō
nali securitate qđ etiā hosti h̄
uanda ē sic h̄r in decre. 23. q.
i. Noli extimare. vbi ita dī.
Fides qñ pmittit hosti suā
da ē. q. d. noli fallere fidē. qđ
graue ē. Quarto mō capi
tur fides p̄ p̄sentia. s. qñ qđ
habet bonā cōscientiā dicit
h̄re bonā fidē. Et h̄ mō itel
ligit illd ad ro. 14. Omne qđ
nō est ex fide peccm̄ ē. omne
qđ nō ē fm p̄sciam vt h̄r de
pe. di. 3. Illud. vltra mediū.
vñ dicit ibi. Decet fides cuz
nō sub ē p̄scia. z omne qđ fit p̄
p̄sentia edificat ad gehēn
nā de pe. di. 4. Quinto p̄

credulitate q̄ credim⁹ q̄ non
videm⁹. qz fides est de re nō
vīsa de. pe. dist. 4. In domo
Nec talis fides accipit p ar
ticularis credendis. vñ Aug.
In p̄rio li. de tri. declarās sic
ait. Aliud sūt ea q̄ credimus
Aliud fides q̄ credim⁹. De
tali fide intellexit Greg. qñ
dicit. Fides nō hz meritum
vbi humana rō p̄bet expimē
tū. Sexto capit⁹ p̄ cognitioē
que habet in p̄ria de q̄ loq̄t
Pau. ad Ro. i. dīcēs. Iusti
tia dei in eo reuelat ex fide i
fidem. glō. Ex fide sp̄s in fī
dem rei. Septimo mō capit⁹ fi
des p̄ equitate actōnū. extra
de exceptōib⁹ Cū venerabi
lis. Octauo mō capit⁹ fids
pro simplicitate bona seu in
nocētia. vñ dī cōit bōe fidei
homo ē. q. d. nō ē duplex nec
maliciosus. sed innocens vt
habet in decre. 22. q. 4. In
nocēs. Nono mō capit⁹ fides
p̄ p̄sidentia z fidelitate iusti
de q̄ loquit sap. puer. 2. dīcēs
Uiz fidelē q̄s iueniet. Des
cimo mō capit⁹ fides p̄ fide
litate seu legalitate q̄ dolo ē
p̄ria extra. deposito bona fi
des. Undecimo mō capit⁹ fi
des pro virtute theologica.
Duodecimo p̄ collectioē arti

culorū siue p̄ obiectōne fi
dei put est p̄tus theologica
et de istis duob⁹ modis erit
totalis sermo. Fides p̄mo ac
cepta diffinit sic ab ap̄tola
hebreos. i. z. Fides ē substan
tia sp̄andaz rerū argumētū
nō apparētū. Ad cui⁹ in
telligentiā notādū q̄ licet q̄
dā dicat p̄dicta ap̄t̄ p̄ba nō
esse fidei diffinitionē tū si q̄
p̄sideret recte om̄ia et q̄b⁹ fi
des p̄t diffiniri i p̄dictade
scriptioē tāq̄nt. licet p̄ba n̄
ordinent sub forma diffini
tionis. Ad cui⁹ euidentiaz 2a. 2e.
p̄siderādū est q̄ cū habitus q. 4. ar
cognoscat p̄ actus z act⁹ p̄ti.
obiecta: fides cū sit habitus
quidā dz diffiniri p̄ p̄rium
actū in p̄partōe ad p̄riū ob
iectū. Actus at̄ fidei ē credē
credre p̄o ē act⁹ intellect⁹ def
minati ad vnū ex ip̄eris vo
luntatis. Sic q̄ actus fidei
habet ordinē ad obiectū vo
luntatis qd̄ ē bonū. z obiectū
intellect⁹ qd̄ est ver⁹. Et qz
fides cū sit p̄tus theologica
haby idē p̄ obiecto z fine ne
cesse est q̄ obiectū fidei z fi
nis p̄portionalr sibi cor̄nde
ant. Clertitas p̄ria ē obiectū
fidei fm̄ qd̄ ip̄a est nō vīsa p̄
vt beat⁹. Dionisi⁹ de diu.

De Fide catholica

nis noīb. ca. 7. dicit. Fides est circa simplicē z semp exi stentē vitare. h aut est vitas p̄ria q̄ obiectū fidei ē vitas p̄ria. z ea quibz inheret p̄ter ipsam z fm hoc optet q̄ ipa vitas se habeat ad actū fidei p̄ modū finis fm rōnē rei sperate fm illud apli ad ro. 8. Q̄ n̄ videm⁹ speram⁹ veritate ei videre ē ipam habere non aut sperat aliq̄s id qd̄ tā habet. s̄z spes ē d̄ h qd̄ nō habet. sic iḡit habitudō actus fidei ad finē q̄ est obiectū volūtatis significat in hoc qd̄ dicit. Fides ē substātia sp̄ndaz rerū substātia. enī solet dici p̄ria inchoatio cuiuslibet rei. z maxime q̄n̄ tota res sequēs p̄tinet p̄tute i p̄rio p̄ncipio puta si dicamus q̄ p̄ria p̄ncipia inō monstrabilia sūt substātia scientie. z vt materiāl̄ loq̄mur si vnā edificijz staret s̄ colūnā vnā illa tal̄ colūna esset substātia illi⁹ edificij. p̄ hunc ḡ modū d̄z fides eē substātia rerū sperādz qz inchoant in nobis p̄ assensum fidei q̄ p̄tute p̄tinet. res sperandas. In h̄ enī sp̄am⁹ b̄ri ficari q̄ videbim⁹ ap̄ta v̄sione vitare cui p̄ fidē adhere

mus. h̄irudo actus fidei ad obiectū intellect⁹ fm qd̄ est obiectū fidei designat in hoc qd̄ d̄z. argumētū nō apparentiū z sumit argumētū p̄ argumētū effectū. p̄ argumētū ei intellect⁹ inducit ad inherendū alicui p̄o. z sicut p̄ argumētū intellectus adheret alicui p̄o. ita p̄ fidē adheret vitari p̄rie vn̄ ipsa firma adhesio intellect⁹ ad vitare fidei nō apparentē. vocatur argumētū. Si at̄ aliq̄s in forma diffinitōis hui⁹ p̄ba reducere velit p̄nt dicere. Fides est habit⁹ necessitatis q̄ inchoat vita eterna in nobis faciēs intellectū assentire nō apparentibz. p̄ hec p̄ba apli fides ab oibz alijs distinguit q̄ ad intellectū p̄tinet. p̄ hoc ei qd̄ d̄z argumētū distinguitur fides ab opinione suspitione z dubitatōe p̄ q̄ nō est adhesio intellectus firma ad aliqd̄. p̄ h̄ qd̄ d̄z n̄ apparentiū distinguit fides a scientia et intellectu p̄ q̄ aliqd̄ fit apparentē. p̄ hoc qd̄ d̄z substātia sperādz rerū. distinguit fides a fide cōiter accepta q̄ n̄ ordinat ad beatitudinē speratā. Dat̄ ad huc alia diffinitio fidei ab Aug. quam

De s̄gnis i terra

2a. 2
9. 4
t. 11.

ponit magister sniaz i. 3. di.
 23. que e qst qda explicatio p
 boz horu apli q tal e. Fides
 est prus q credut q no videt
 Ad huc dat alia magistratr
 et e etia explicatio qda illi
 apli que tal e. Fides e volu
 taria certitudo absentiu in
 fra scientia z supra opinionem
 pstrua: scia ei hz cogitio
 ne. opinio dubitacionez. Inf
 hec duo. fids media e. nec ei
 habet cognitionem. Un aug?
 Fides e credere q non fides
 nec dubitacionem. qz dubius
 in fide infidel e. extra de hez
 re. c. i. z in fide nullus debet
 dubitare. extra de suma tri
 nitate. c. i. z. 24. di. qn epus.
 hec tho. Nunc querit iurta
 hec dicta an fides h mo ac
 cepta sit prus. Ad qd rñdet
 fz varios doctores q sicynā
 ratione assignat sac?
 Tho. Virtus hūana e p
 et est tal. Virtus hūana e p
 quā act? human? redditur
 bon? vñ qcuqz hñ? e pncipi
 um hñ boni act? pōt dici vir
 tus: fz hmōi est fides. qz p fi
 de hō iustificat fm illd apli
 Ad Ro. 5. Iustificati i fide
 pacē habem? igit. Beatus
 Bonauerura assignat vnaz
 aliā rationē pme n tradicē
 tē ostendēs q nō solum est p

tus. imo auriga pntu q rō. Fides
 tal est. Prio pbando q e p est aur
 tus s. c. Illud qd est pncipi ga p
 um nre salutis e prus. fides e um.
 est hmōi. nā pluries in euan
 gelio dī. Fides tua saluū te
 fecit igit. Hinc aplus ad he
 breos. 12. Sine fide ipossibi
 le e placere deo. Secdo p
 bando q sit auriga virtutu
 sic ait. Sine fide n e cognitō
 summi z veri boni. sed sine
 cognitione non potest esse ex
 pectatio. igit necessario ipa
 fides precedit spē z caritatē
 tanqz auriga ipaz. Sed qd
 uertendū q ad pfectionē hñ
 pntis sex requirunt. Pri
 mo q sit formata id est. cum
 caritate alr e in vtilis. Qu
 aplus pime ad Cor. 13. Si
 habuero oēm fidē ita vt mō
 tes trāsserem. caritatez aut n
 habeā nihil sum: nā sine ca
 ritate etlā demōes hñt fidez
 vñ ja. 2. c. ait Demones cre
 dūt z ptemiscunt. Secdo q
 sit opibz pincta. Jaco. 2. Fi
 des sine opibz mortua est.
 Tertio q sit pseuerans z fir
 ma. vñ de ipseueratibz Lu.
 8 dicit. Ad tps credunt z in
 tpe tēptatōis recedūt. Quar
 to q actus ipsius multū ha
 beat a voluntate. sicut est in

Perfēs
 tecca fi
 des dī
 illa.

2a. 2e.
 q. 4. ar
 ticu. 5.

De fide catholica

illo q̄ habet amorē alie⁹ rei
intensū: nā oīa bona s̄ illa re
credit. Quīro q̄ credat itelle
ctus ifallibiliter in sūmū verū.
q̄ vez ē obiectū fidei. Se
ro q̄ sit i spe obrinēdi. aliter
nō esset vera fides. **Mat. i. 4.**
Dodice fidelē q̄re dubitasti
Et hec de p̄ia pte sufficiāt.

**Conclusio sc̄da q̄ soli cri
stiani tenēt p̄itacē hui⁹ fidi
ta q̄ nulla alia secta habet
verā fidē p̄ter religionē xp̄i**

**Soli anā. Et q̄ h̄ sit vez q̄ sola fi
xp̄i ani des xp̄iana sit vera z nulla
h̄nt ve alia. p̄t. p. 8. rationes quas
rā fidē assignat doctor subtilis ma
gister Joānes Scotus i pro
hemio p̄mi libri sentētiarū
q. 2. q̄rū. Prima ē pnūciatō
pphetica. Sc̄da ē scriptura
rū p̄cordia. Tertia ē autori
tas scribentū. Quarta ē di
ligentia recipiētū. Quin
ta ē rōnabilitas p̄tentorum.
Sexta est irrōabilitas singu
loz errorū. Septia ē ecclie sta
bilitas. Octava ē miraculo
rū claritas. Prima ratio ad
pbandū q̄ fides n̄ra sit p̄a
est pnūciatio pphetica q̄ ra
tio sic declaratur. Solus
deus z nō alijs naturaliter
certitudinaliter p̄videt futu
ra p̄tingentia ergo sol⁹ ipse**

vel ab eo instruct⁹ p̄t ea ve
re p̄dicere. s̄z oīa q̄ p̄phe
tas de fide xp̄i dicta sūt ac ēē
que ip̄emet p̄dixit sūt cōple
ta p̄ter pauca q̄ mētionē faci
unt de anti xp̄o z de fine mū
di. igit. vñ greg. in omet. de
aduetu ait **Lū. multa pnūci
ata cōplera s̄nt indubiū nō est
qui sequātur pauca q̄ restat
quia sequētū rerū certitudo
est p̄teritorū ipletio de his q̄
xp̄s nūciavit ait Aug. in li.
de ci. del. 12. c. dicēs p̄a ēē p̄
rerita oñdit ex his q̄ xp̄s su
tura pnūciavit q̄. s. cū tanta
p̄itate cōplera sūt. Sc̄da
ratio ad pbandū q̄ fides no
stra sit p̄a est scripturarū con
cordia. q̄ rō sic declarat i nō
evidentib⁹ ex terminis nec
ex principijs ēē evidentia ha
bentib⁹ nō p̄sonant firmiter
et in fallibiliter multi diuer
simo de dispositi: nisi a cāsu
perior: ip̄oz intellect⁹ incli
net ad assensum: s̄z sc̄ptores
canonū varie dispositi z va
rijs t̄pib⁹ existētes ad hāc fi
dem p̄cordāt cui⁹ dicta non
h̄nt evidentia ex terminis nec
p̄ncipia h̄nt evidentia aliqua
lē. q̄ tūc fides nō esset fides
sed scientia. vñ Aug. de ci. di
li. 18. c. 21. dicit Autores n̄ri**

pauca esse debuerunt ne multis
 titudine vilesceret. nec ita pauca
 ut ea non sit miranda plenitudo.
 Sed hic potest obijci quod li-
 cet posteriores essent vario
 modo dispositi. tamen crediderunt
 scripturas ipsorum. et sic nihil dis-
 sonum dixerunt. Ad hoc rãdit
 Aug. ubi patet di. Vbi labo-
 re l'ario monimẽta suorum do-
 gmatũ relinqũrũt q̄ discipuli
 legerũt. Et licet in aliq̄bus es-
 sent assentiẽtes tamen aliq̄ inpro-
 bauerũt. ut patet de aristippo et
 aristoteli q̄ dixerũt in mul-
 tis socrati. et sic etiã Aristoteli
 dicitur Platonem. ita etiã nostri
 doctores fidei xp̄iane dixerũt
 sententias si non habuissent
 doctorem comunẽ deũ. Sed
 ad huc potest obijci: quod potes-
 tradiderunt euidẽtia q̄ possent
 per rationes probari. sicut philo-
 sophi potes tradiderunt ea q̄
 poterant habere rationes sumptas
 et terminis. q̄ de rebus poste-
 riores illud videntes non cur-
 rauerunt et sic fecerunt honores
 prioribus. Exemplũ non ita
 dicitur historiographus histo-
 riographo: sic philosophus philo-
 sophero de preteritis non potest esse
 ita euidentes ut auertat disci-
 pulũ a magistro sic patet eẽ pbice
 rões. ita eẽ in dictis fidei et

stiane q̄ dicta non hũt tãtam
 euidentiam ut diximus ut patet
 improbari. Ad quod rãditur
 quod hec discordia fuit inter do-
 ctores fidei xp̄iane eodẽ etiam
 tempore viz i Hierem. et ezechie
 le propheta: quorum vnus stabat in
 iudea alter in babilonia. et non
 solũ fuerunt discordes in tradi-
 tis a Moyse q̄ fuit cõs: eorũ
 rũ doctor. sed etiã in multis
 q̄ non erant euidentia in quibus
 poruissent discordare. Nec
 etiã sũt minoris admiratõis
 dicta modernorũ sanctorum
 et beatorũ doctorũ q̄ existen-
 tes in eodẽ tempore in his q̄ ad
 fidẽ prinẽt nec in puncto dis-
 scordauerunt. quod non fuisset nisi
 eorum intellectus ab eodẽ cõi-
 doctore deducti et gubernas-
 ti fuissent. Tertia ratio ad p-
 bãdũ quod fides xp̄iana sit p-
 est auctoritas scribentũ q̄ ratio
 sic declarat Illos qui de-
 stantur in eorum lege mēdaci-
 um non eẽ p̄sibile mentiri. Sed
 doctores fidei xp̄iane in eorũ
 lege deestant mēdaciũ.
 ergo nulla causa in scribendo q̄
 fidei sũt mēriti fuissent: vnde
 Ricardus de tri. dicit. Ista a sũ-
 me sanctis viris sũt nobis
 tradita. Et Aug. de ci. dei.
 22; libro. ait. Xps patet p-
 pro

De Fide catholica

phetas: de inde p se ipas po
stea p aplos q̄rū satis eē iu
dicante locut^r scripturā con
didit q̄ canonica nuncupat^r
eminentissime auctoritatis.

Et idē habet. di. 9. Si ad
scripfas sacras admissa fue
rint. officiosa mēdacia quid
in eis remanebit aucto^rita
tis. Et idē i epla ad Hiero.

Ego ei sol illis scripturaz li
brū q̄ canonici appellant: di
dici hūc timorē z honorē de
ferre vt nullum auctore eoz
scribēdo errasse aliqd firmis
sime credā: q̄ illi nō mēti sē

Sed h̄ pōt obijci dicēdo
illos mētiros esse ppter lucz
Ad qd̄ r̄ndendū ē q̄ h̄ nō est
verissime cū p eis ad que volu
erūt hoies inducere ad cre
dendū sustinuerint maxias
tribulatiōes. Adhuc potest
obijci dicendo eos esse dece
ptos. Ad qd̄ respondet. q̄ cū
ip̄i dicāt hec dicit dñs. Et
scio hominē. z vidī archana
que nō licet hoī loq̄. z silia q̄
ip̄i habebāt in multis reue
latiōibz. nō affirmassent eoz
p̄ba si nō fuissent certi. q̄ du
biū asserere nō est lōge a mē
dacio: qd̄ ip̄i tā guis dānāt:
sicut dicitū ē. nō talia n̄ affir
massent. si ab agente sup na

turali nō fuissent certificati.
Sed adhuc pōt obijci dicē
do. q̄ libri nō sūt illoz q̄bus
ascribūtur. Ad qd̄ respondet
petendo z quare pot^r istis
falsē ascripti sūt tales libri q̄
alijs quoz nō erāt. Preter
rea quō fuisset ita diuulga
tū tales libros illoz fuisse?

Sed adhuc pōt obijci dicē
do q̄ illi non firmis fuerūt
creduli istis libz. Ad qd̄ r̄
derur. q̄re q̄ ita magnificas
sent secretas alioz quoz p̄rius
credebāt. Quarta ratio ad
pbandū fidē xp̄ianā talis ē
f. recipientiū diligentia q̄ rō
sic declarat. Aut nllī credes
p̄tingentiū q̄ nō vidisti. aut
sic. si nō. ita nō credes mun
dū fuisse ante te. nec locū esse
in mūdo vbi non fuisti. nec
istū esse patrē tuū nec istā eē
matrē tuā. z talis increduli
tas destruet totā vitā politi
cā. Si igit̄ vis credere p̄in
gentiū alicui q̄ n̄ vidisti ma
xime credere debes illis q̄ro
ta cōitas rational̄ pbat. p̄ci
pue cū tal̄ cōitas sit famosa
et honesta. z q̄ recipit ad cre
dendū tal̄ cōitas cū maxia
diligentia recepit. vñ tāta fu
it sollicitudo xp̄ianis de libz
accipiendis. q̄ra nunq̄ fuit

alios. De h̄ Aug. de ci. dei. li. 18. c. 38. dicit. Scriptura q̄ in das in canonica sua mēto nē facit. i. enoch nō recipit i canōe. s. xp̄tanoy. s. sola illa recepta sūt. que auctores nō sicut hoies s. sic pphete dia reuelauerūt. q. 69. ait. Nō p̄t error q̄ latōe scripserūt. Quī ta ratio ad pbandā fidē xp̄i anā esse rōnabilitas credendoy. q̄ rō sic declarat. Q̄ qd̄ racionabili? q̄ deū tanq̄ s. nē vltimū sup oīa diligere. z primū sicut seipz. In his duobus tota lex p̄der z pphete Dat. 22. Ex his p̄cipijl practicis sequitur alia p̄cipia bona z honesta z rōnōsua. sicut de eoy racionabilitate patere p̄t cui libertō siderātī de p̄ceptis p̄silij et sacramētis. qz in oibz videt esse explicatio legis nature q̄ scripta ē i cordibz v̄ris. Uñ de hoc ait aug. de ci. dei. Nihil ūt turpe aut flagitiosuz spectandū inuēdūqz pponitur. vbi veri dei aut p̄cepta insinuat. aut mirabilia narant. aut dicra laudant aut beneficia postulant. Sexta ratio ad pbandā fidē xp̄ianā est irrationabilitas singulorū erroroy. z p̄io paganoy ido

la muta vana z surda collentū. iuxta psalmū. Opa magho. Quid miseri saraceni illius vilissimi porci machumeti sectatores pro suis scripturis allegabūt expectātes p̄ beatudine qd̄ porcis puenit. s. gutā z coitū. quā p̄missione despiciēs. Auicō. Qui fuit eoy secte. o. meth. inquit. Lex n̄ra quā dedit machometus. oñdit dispositio nēselicitatē z miserie q̄ sūt s. z eoy? s. ē alia p̄missio. q̄ apprehenditur intellectu. Et seq̄t ibi Sapientibz multo maḡ fuit cupiditas ad p̄sequēdā hāc felicitatē q̄ eoy q̄ daret eis. nō tū appreciati s. eā p̄parōe felicitatē q̄ ē p̄iunctio p̄meritarii. Sed quid miseri iudei dicēt quō testamentū nouū dānare p̄nt qd̄ in eoy lege p̄mit rit? vt ostēdit a p̄ls ad hebre. dicāt ip̄i vbi ē domin⁹ eoy si xp̄m venisse credere nolūt. Nōne scribif gā. 4. Nō auferet sceptrū de suda z dux de femore ei? donec veniat q̄ sinit edus ē et ip̄e erit expectatio gentiū. Quid manichei dicēt. q̄ p̄suerūt primū malū nō intelgentes miseri qd̄ ens i quātum ens bonū ē? Quid alij

De fide catholica

hereticis? Nā oēs hereses. p
cedūt de scripturis male in
tellectis. vñ. Aug⁹. in li. 83.
palliat xp̄ano noieoziri nisi
de scripturis. male itellects.
Septia rō ad pbandā fidez
xp̄ianā eē verā ē ecclie stabi
litas. de q̄ stabilitate ait. au
gu. in li. de utilitate credēdi.
c. 8. Dubitam⁹ nos ei⁹ ecclie
gremio credere: q̄ vsq; ad cō
sumarōez generis hūani ab
apostolica sede p successiōes
epoz firmata frustra hereti
cis circūlatrātib; culmē au⁹
croizat; obtinuit: q̄ etiā tot
martirū sanguine decorata
est. Octaua rō ē ad pbādaz
fidē xp̄ianā eē verā miracu
loz claritas. nā nlla secta hz
miracula nisi fides xp̄iana.
vñ Richar. 3. d. trinitate. c. 2.
dicit. Dñe si ē error a te dece
pti sumus. nā tot z tantis si
gnis pfirmata s̄ tua sc̄pta q̄
nō nisi p te fieri potuerunt.
Et si q̄ essent q̄ nō crederent
ista mirac̄a facta eē audiat;
Aug. 22. de ci. de. c. 5. Si il
la miracula facta nō credūt
credāt vnū grāde miraculuz
q̄ iam orbis terraruz sine vl
lis miraculis credidit. Si
quis penset qui predicaueit
et quib; z q̄ cognoscer eē mi

raculū miraculorū. vñ Aug.
Quid in credibilib; q̄ ad
legē p̄trariā carni z sangui
ni doctores pauci z grossi z
paupes posse plurimos sapi
entes puertere! Exēplū hab
bemus de dyonisiō. augusti
no. cipriano mago. pstanti
no leproso z hmōi. Et lz an
cip̄s faciet aliq̄ mirac̄a. tū
nūq; poterit dicere cordium
secreta. qz om̄ia faciet diabo
lica fraude. z in dicēdo secre
ta cordiuz fraus dyabolica
vñ nō pōt habere. Sz q̄ que s̄
redū est q̄ sūt illa q̄ fides cri crede
stiana credenda asserit z de da
terminat. Ad qd̄ rñdē f̄m sē
rētiā beati bonauēture z du
randi. Dñs bonauē. in. 3. di.
z s. di. q̄ fides xp̄iana hz all
qua añcedētia. aliq̄ p̄cipa
lia z aliq̄ p̄sequentia. Ance
dentia fidē xp̄ianā sūt aliq̄ d̄
dictamie iuris natural' i ml
tis quoz sub velamine ea q̄
sūt p̄ncipalia in fide p̄tinent
Conseq̄ntia fidē sūt ea que
sūt declaratiua fidei. z om̄ia
possunt reduci ad p̄ncipalia
Sed p̄ncipalia fidei sūt q̄
obtinēt i s̄m̄bolo q̄ d̄z puu
lin⁹. Et oia f̄m vsū auctozū
s̄ duodeci. vñ vocat s̄m̄bo
lus q̄st singuloz ap̄loz bol⁹

2a. 2.
q. i. al
ti. 6.

et ista. tñ. vocant articuli sicut
dei. Nā h̄ nomē articul⁹ ex
greco videt eē derivatū. et si
gnificat quandā coaptatio-
nē aliquarū partū distincta-
rū. et sō periculis corpis sibi in-
uicē coaptate dñr mēbrorū
articuli. et sicut in grāmatica
apud grecos dñr articuli que-
dā pres orōis coaptate alijs
dictionib⁹ ad expmēdū eorū
genus nūez vlt casū. Et sicut i
rhetorica articuli dñr q̄daz
ptiū coaptatiōes. vlt ei. Tu-
lius in sc̄do rethorice q̄ arti-
culus dicitur cū singula p̄ba in-
uallis distinguūt cesa ofone
hoc mō Acrimōia voce. vult
tu. aduersarios pertenuisti.
vnde et credibilia p̄ncipalia
fidei xp̄iane dñr p̄ articulos
distingui in s̄ptū in q̄sdā par-
tes diuidūt habētes aliquā
coaptatiōē ad inuicē. Pri-
mus ḡ articulorū istorum ē.
Credo in de. pa. o. cre. c. z. r.
Et iste articul⁹ attribuit̄ pe-
tro. Secundus ē. Et in ier-
sū cri. f. e. y. d. n. Et iste articu-
lus attribuit̄ beato andree.
Tertius. Qui cepit. ē. de. f. s.
n. ex. m. p̄. Et iste articul⁹ at-
tribuit̄ beato Jacobo fratri
beati Johānis. Quart⁹. pas-
sib. p. p. c. m. z. s. Et iste articulo

attribuit̄ beato Johānis: Qui
t⁹ ē descendit ad iher. d. r. a-
mor. Et iste articul⁹ attribuit̄
iur̄ beato Tho. Sext⁹ ascē-
dit ad ce. se. ad dex. dei. p. o.
Et iste articul⁹ attribuitur
beato Jaco. alpei. Septi-
mus ē. In de. y. e. i. u. vi. z. m.
Et iste articul⁹ attribuit̄ be-
ato philip. Octau⁹ ē. Cre-
do in. s. z. iste attribuit̄ beato
Barth. Non⁹. Sactā. e. ca.
Et iste attribuit̄ beato. Da-
theo. Decim⁹. Sactoz cō-
Et iste attribuit̄ beato symon
ni. Undecimus. Carnis resu-
Et iste attribuit̄ beato Tho-
deo. Duodecimus ē. Vita
eterna aī. Et iste attribuit̄
beato Dath. Sed hic pōt
obijci ex q̄ apli ediderūt istū
simbolū. Querit̄ verā suffici-
enter dixerūt. an nō. si sic. vt
certū est. qz ipi nō potuerunt
errare. qz plenī spūsc̄to erant
quare ecclia ordinauit̄ duos
alios symbolos. Ad qd̄ fide-
tur fm̄ doctrinā dñi bona-
uenture in loco superior alle-
gato q̄ inter istum simbo-
lū aploz et alios ē duplex dif-
ferētia. Una ē quātū ad con-
tinētiā. Alia est q̄tū ad fre-
quētiā. Nā credo aploz pau-
ciora p̄tinet. qz estm̄ ad ar-

Quas
ecclesia
edidit
duos et
alios sim-
bolos.

De Humilitate

articulorumz necessariorz expressi-
onē. Alia vō duo plura tri-
nēt. qz sc̄ta m̄ eccl̄ia firmam
debet tenere fidē. Juxta illd̄
Luc̄. 21. qd̄ dixit dñs ad pe-
trū. Ego p̄terrogavi p̄ter vt
nō deficiet fides tua. et tu ali-
quādo p̄uersus p̄firma fies
tuos. Et tō ad hereticorū cō-
fusione plura edidit declara-
tiua necessariorz vt hereticos
p̄sideret q̄ fidē diuidebāt q̄
debet eē vna iuxta illd̄. Pri-
ma ad cor. i. ca. Id̄ ip̄m dica-
tis om̄s et nō sint in vob̄ sc̄i-
mara. Et est adhuc alia dif-
ferētia q̄trū ad frequētiā. Nā
credo ap̄loz d̄: quotidie in
eccl̄ia qz p̄tinet fidei fūdamē-
tū. Alia dñr dieb̄ solēmb̄. et
illud d̄: sūmisse qz ē ad p̄sci-
entie sinceritatē illa vero di-
cunt̄ alte qz sūt ad heresū cō-
futationē. Et nō mirandum
qz d̄: credo paruulū qz hoc ē
qz pauciora p̄tinet. sed tū est
maius q̄trū ad articulos et
auctoritatē p̄ponētū. Istos
vero articulos q̄libet xp̄ianus
tenet credere. Tamē aduer-
tendū qz credere tripl̄ accipi
potest. Vno mō implicitē.
i. credere qz credit eccl̄ia sic cō-
fusa. Et illud nulli vtētī rōe
sufficit. qz aliqz articulorū

adeo est expressa notitia: vt nō
p̄ ignoret nisi ignorare velit
Secūdo modo credere capit̄ ex-
plicite et disticte. Et iste mo-
dus cognoscēdi nō ē om̄ib̄ ne-
cessari⁹ sed tū his q̄ p̄fecerūt
in fide et tenēt eos articulos
alij̄s explicite p̄dicare. sed p̄ci-
pue iste mod⁹ necessari⁹ ē cu-
rā aniaz habentib̄. Tercio
mō credere capit̄ partim impli-
cite et partim explicite. Et iste
modus oib̄ p̄fecte etat⁹ ne-
cessari⁹ ē. Nā tales illos arti-
culos tenēt explicite crede-
re quos manifestat nō solū p̄-
dicatō: vtz etiā et vsus eccl̄ie
quos si negligant scire nō est
sine pctō. Alios sūt tenēt sc̄i-
re implicitē. Et hec sufficiāt
de sc̄da p̄te s̄mōis. 2. cōclusio
tertia ē tal̄. Nouē vtilitates
p̄fert fides cuiuslibz p̄fecte cre-
denti. Confert eī intellectu⁹ ratiō-
cognitionē volūtari⁹ s̄ obiam
memorie feruorez. Et h̄ quo-
ad aniam. Confert malorū
tollerentiā. inimicorū victori-
am. et bonorū opulentiā. Et h̄
ad corp̄us. Confert etiā ad
iutorū securitatē. meriti im-
perrationē. et p̄rie possessiōez
Et hoc quo ad vt̄rūqz. Dico
primo qz fides cōfert p̄fecte
credenti intellectus cognitō

2a. 2c.
q. 2. ar.
t. 7.

Uti
ratiō
fecte
dent

nē. nā pfectā fidez hūs ea q̄
 via sciencie natural' nūq̄ sci
 re potuisset p̄ ip̄am fidē pfe
 cre intelligit. Unde aug' s̄
 Johanne ait. Noli intellige
 re vt credas. sed crede vt itel
 ligas. Intellect' merces fi
 dei ē. Et in li. p̄io de trinita
 te dicit loquēs de cognitioe
 dei q̄ nō pōt haberi nisi p̄ fi
 dē. Mentis humane acies i
 ualida in tā excellēti luce nō
 figit nisi fidei iusticia mūde
 tur. Dixi scō q̄ fides con
 fert pfecte credenti volūtatē
 obedientiā. z hoc bñ. gñ. is.
 ostendit vbi dicit Abraam
 credidit deo z reputatū ē il
 li ad iusticiā. z p̄ fidē obe
 diuit dño in cunctis q̄ ei p̄ce
 perat. Et hoc clar' ostēdit i
 beato petro q̄ in passione do
 mini ex defectu fidei ter ip̄z
 negauit. Et post passionē cō
 firmatus i fide dicebat. obe
 dire oportet deo magis q̄ ho
 minib'. Actu. s. Dixi tert
 io q̄ fides p̄fert pfecti credē
 ti memorie feruorē. Nō enī
 chanaanē memor erat iniuri
 arū quas xp̄s sibi dicebat. s̄
 semp sue misericōdie. sue porētie
 memor existens magis fidu
 cialr magis feruent petebat
 p̄ dictum est **Mat. i. s.**

mulier magna est fides tua.
 Dixi quarto fides cōferi cre
 denti malorū tolerantia. hīc
 Paul' ephe. s. dicit. In omī
 bus sumētes scutu fidei. in q̄
 positis oīa tela nequissimi
 ignea extinguere. Et. i. pe. s.
 c. dicit. Fratres sobrii estote
 et vigilate zc. nā p̄pter fidem
 tolerant' q̄cūq̄ mala cū i e.
 sit sūdamētū omīs boni.

Dixi q̄nto. q̄ fides credentē
 inimicorū victoriā p̄fert. Nā
 nullū periculū tā magnū cre
 denti euenire poterit qd̄ per
 fidē ip̄e nō euadat san' z in
 columis h̄ Criso. s̄ **Mat. h.**
 dicit. t̄ p̄tus fidei in picul' secu
 ra est. Et ber. in q̄dā epla ait
 Sola fides z mētis ad deū
 p̄uersio sine effusioe sanguis
 et sine p̄fusioe aq̄ salutē sine
 dubio opaf. Dixi sexto q̄
 fides p̄fert credēti bonorū
 opulētia qz fids p̄fert bona
 fortūe. bōa nase. z bona grē.
 De p̄mis bōis d̄r sap. 3. Da
 bit ei fidei bonū electū. s̄ inf
 oīa bōa fortūe: z sors i rēp' o
 acceptissima. De scōis h̄c il
 lō qd̄ xp̄s dixit m̄leri qd̄ duo
 deci ānis passa erat fluxū s̄a
 guis. **Mat. 9.** Confide filia
 fides tua te saluā fecit. De
 tertijs ait Criso'. in tractat'

De fide catholica

tu de symbolo. fides religio
 nis catholice lumē ē aīe ho-
 stiū vite. fundamētū salutis
 eterne. Dixi septio q̄ fides
 p̄fert credenti ad iuroꝝ secu-
 ritate q̄ q̄ aliq̄n fidel̄ q̄s
 tribulatioēs sustinet: tñ si p̄
 seuerat in fide obrinebit ad
 iuroꝝ sic in seruo dei tho-
 bia pr̄. q̄ sustinēs cecitatem
 dicebat thobie. 2. Fidei san-
 ctoꝝ sum⁹ 2 vitā illā expecta-
 mus quā de⁹ datu⁹ est his
 qui fidē suā nūq̄ mutāt. Di-
 xi octauo q̄ fides p̄fert credē-
 ti meriti. ip̄erationē. vñ Au-
 gu. sup̄ Johan. dicit. Sic in
 radice arboris nlla p̄l⁹ est
 p̄l̄ebritudis sp̄s: 2 tñ q̄cqd
 est in arbore pulchritudis l̄
 decoris ex illa p̄cedit. si ex fi-
 dei humilitate q̄cquid meri-
 ti. quicqd̄ beatitudis aīa sus-
 ceptura ex fidei fundamēto. p̄-
 cedit. Dixi nono 2 vltio q̄ fides
 p̄fert credenti p̄tē possessioē
 certū est ei q̄ sine fide nemo
 vitā eternā pōt hēre. sed cuz
 ip̄a obrinet vi triumph⁹ p̄tē
 hic est q̄ Aug. dicit. Ille ap̄d
 deū pl⁹ h̄z loci q̄ pl⁹ attulit
 nō argenti s̄z fidei. Ad lau-
 dem igit̄ tāte fidei exclamat
 Aug. dicit̄ in li. de p̄bis do-
 mini. Nulle maiores diuſitē

nulli thesauri: nulli honores. 2. La-
 nulla h̄ mūdi maior ē sub fidei
 stantia q̄ est fides catholica
 que p̄tōres saluat boies. ce-
 cos illuminat infirmos curat
 cathecuminos baptizat. fid̄
 les iustificat. penitētes repa-
 rat. iustos augmētat. mart̄
 res coronat p̄gies 2 viduas
 et iugales casto pudore cō-
 seruat. c̄licos ordinat. sacer-
 dotes p̄secrat: in hereditate
 collocat hec ille. Sed hic
 pōt queri si quis esset ita p̄-
 uis 2 obstinatus q̄ nlla via
 veller credere ea q̄ sūt credē-
 da 2 suare p̄secra fidē: vtrū
 ille p̄al sit cogend⁹ ad fidem
 suscipiendā. Ad q̄s breuit̄ re-
 spōdet q̄ ad fidē de nouo sus-
 sciipiendā vt dicit durād⁹ nō
 dz q̄s cogi. vt h̄f di. 2. q̄l̄ sūn
 cetera vbi dicit. Qui sincera re-
 tione extraneos a xp̄tana re-
 ligione ad fidē cupiūt addu-
 cere blandimēt̄ dñt nō aspi-
 rant̄ suadere. Nā q̄cūq̄ alī
 agūt suas illie maḡ q̄ dī p̄-
 bāt cās attēdere. S̄z ad fidē
 de nouo susceptā suādā pos-
 sum⁹ coactioē vti. l̄z ei su-
 dei nō sūt cogēdi ad fidē tñ
 si fidē receperūt cogēdi sūt
 eā seruare. 4. 5. di. de iudicis.
 Et sic expēditē sūt hui⁹ frus

etus tres ptes q̄s sup̄ p̄mi
simus declarādas magnifi
te dñe z ciues carissim quā
oblecto totis vtribz vos p̄fe
cte suare z iuxta sua p̄cepta
viuere. vt hic grām z in sus
turo gloriā habeatis.

Dñica tertia de aduētu. de
hūilitatē p̄tate. Sermo. III

Offerunt iu
dei ab hie
rosolimis sacer
dotes z leuitas

ad iohanne vt interrogaret
eū tu q̄s es. iohāns p̄mo. c.

Pro h̄o sacri z sancti euā
gelij historiali declaratione.

Notandū q̄ ad verū humi
lētā requiritur q̄ in his con
clusionibz p̄tinent videlicet

1. sit exēptus fallacia z
plenus p̄tate.

2. Priuatusq̄ arrogātia. ple
nus humilitate.

3. Uleq̄ tractās officiū et
plenum sanctitate.

Dico p̄mo q̄ verus humi
lis debet eē exēptus fallacia
et plenus p̄tate. Rō hui⁹ ē
q̄ ille nō d̄z dicere mēdaciū
nec habere in se aliquā falla
ciā vel in factis aut in p̄bo i
quo debet eē tota rel. g. o r̄pi
ana q̄ talia verat. sed in iu

mili debet esse illis. qz Aug.
in libro de virginitate dicit.
Hūilitas pene tota religio
xp̄iana ē. igit̄ vñ Aug. de p̄/ 2a. 2c.
bis apostoli. Cū humilitas q. 2. ca.
cā mentiris si nō eras pctōr cā hūi
anteq̄ mentireris mētiēdo licet
efficeris qd̄ eustaueras. Nā
hoc affirmāt cōster doctores
q̄ nulla occasiōe licet mētiri
sicut d̄z p̄ Aug. vt habet. 22
q. 2. Nec artificioso menda
cio ne simplici p̄bo optz quē
q̄ decipe. quia quolibet mē
titur q̄s occidit aiām immo
nec licet. nisi p̄ maria necessi
tate z vtilitate tacere p̄tā
tem. vñ ip̄e aug. in li. de ago
ne xp̄iano dicit. Qui p̄tā ē
occultat: z qui p̄dit mēdaci
um vterq̄ reus ē. Iste qz p̄
desse nō vult. Ille qz nocere
desiderat. Dixi sc̄do q̄ ver⁹
humilis d̄z esse p̄uatus arro
gantia z plen⁹ hūilitate. h̄ ē
dicere q̄ nō sit ficte humilis
i. hypocrita. vñ tot nō ē nisi
apparent humil. z idcirco in
eo esset mltā arrogātia pal
lata sub vmbra humilitatē
hinc ē qd̄ greg. 8. mora. dicit
Quid in suis cunctis op̄ by
ypocrita spat nisi reue. etiā
honoris. gl̄iā laudis. z meli
oribz merui. sanct⁹ ab omibz

19

L 3

De Humilitate

vocari: Ecce quod adulterat
liquor balsami. i. humilitatis.
na ipsa humilitate sic diximus
palliat superbiam vnde dicitur
sup missus e. Gloriosa res e
humilitas qd ista quoq; sup
bia palliare se appetit ne vi
lescat Sed exemplū vere humi
litaris qd dicitur esse ornatus verus
humilis potest episcopus valerius in quodam
sermone dicitur. Humilitas
in pauze gratia e in diuine glo
riosa. humilitas iterum inimicos
blanda e et officiosa. s; i ami
cis grata. i. pruneljs ociosa
no extollit pspis. non irritat
aduersis. no extorquet fuitiuz
no requirit voces adulantiu
qui se laudatōe nouit indi
gnū. Dixi tertio qd verus hu
milis opus tractat vile. i. hu
militate sed plenus sanctitate. i. si
ne aliq; fallitate sine aliquo
peccato. s; est dicere qd verus humi
lis no requirit ex se magna offi
cia. et magnas prelatōes. vnde
eriso. Qui humilis e corde et
indignior e se alijs arbitrat et
nunquam desiderat superior appa
rere. De hac parte humilitate
ponit exemplū a christo quod exem
plū declarans hugo li. 4. de
claustro anie dicit. Discite a
me quia mitis sum et humilis corde
et inuenietis requiem animabus ve

stris. Ecce mel humilitatis
cū dulcedine mansuetudinis
sicut enim mel recordat in pfecti
onibus medicie cū oibus di
uersitatibus spiritus sic et humili
tatis dulcedine pducunt oia
genera prout Et Hiero. ad
anthoniū monachū dicit. Do
minus noster humilitatis magister
discipulis de dignitate di
scipulū vnū apprehendite pau
lis dicitur. Quicumque vestrum
no fuerit puerus sic infans
no potest intrare in regnū celo
rū. quod nec tamen docere nec face
re videre se impleuit exemplo. dū
discipulorum pedes lauit. dū
traditorē osculo excepit: dū
loquitur cū samaritana dū ad
ad pedes sibi sedere maria ad
celorum disputauit regem dū ab i
feris resurgēs. Primo mulier
culis appareuit Sarbanas
aut ex archangelico fastigio
no ob aliam causam nisi ob prius
humilitati superbiam ruit. cuius
rei causa scriptura ait Supbis
deus resistit humilibus autem dat
gratiam. Vides frater qualem malū sit
quod aduersariū habet deū. ob quod
in euāgelio et phariseus arro
gans spernit et humilis publica
nus audit. Ne conclusiones
magistricas dñe et ciues dilecto
in sacro euāgelio hodiernit

Nota

mat. ii.

mat. ii.

Jo. ii.

mar. c.

Jhs. i.

Lu. i.

Job. 2.

Jaco.

Lu. ii.

pria
cluse

declarant. qđ in tres ptes di
 uidit. **Q**m i pma pte ponit
 et declarat p̄ia p̄clusio q̄ re
 perit in Johanne baptista
 qz dīcēdo q̄ nō erat xp̄s neqz
 helias zc. fuit exēptus falla
 cia z plen^o p̄tate. In sc̄da
 p̄fēlī declarat sc̄da p̄cto q̄
 in eodē repit qz dū māifesta
 uit q̄ erat vox p̄uat arrogan
 tia z implet hūilitate ibi. Ego
 vox clamātis in deserto. In
 tertia pte declarat tertia cō
 clusio. q̄ etiā in eodē repit
 qz annunciādo qđ agit offi
 cū facit plenū sanctitate ibi
 Ego baptizo. Et vt clar^o hec
 pateant videam^o historiam
 Declarate historie fruct^o est
 ip̄a sancta p̄tus hūilitatē d
 qua loquēdo tres p̄ctōes cū
 trib^o dubijs declarabimus.
Quaz p̄ia erit de sua q̄dī
 tate. sc̄da de sua p̄tate ter
 tia de sua p̄tate. **C**on
 clusio igit p̄ma sit^o p̄alis q̄hu
 militas s̄m Aug. ē ex intui
 tu p̄prie cōditōis z sui p̄dito
 ris volūtaria mētis inclina
 tio in suo. imo ordinabil ad
 suū p̄ditōrē. ita q̄ hūilitas ē
 quedā mētis incuruatio vel
 genuflexio corā deo cū semp
 venerās. **H**ic sūt tres p̄tes
 notāde qz hic inclinatio t̄hu

miliatio tres h̄z p̄ditōs sine **C**ōditō
 quibus humilitas nō est p̄a tōnes
Prima ps seu p̄ditio est itui hūilita
 tus proprie cōditōis. In cō
 ditōne enī hominis tria cō
 siderari possunt. **P**ri^o qz est
 lim^o in sua creatōe. vñ d̄ cō.
 di. i. c. **H**i duo. leo sic inquit
Omnipotēs deus creator p̄
 mū hominē de limo terre for
 mauit. q̄ sui generis mltipli
 catione dāna celestis p̄iere
 sarciret atqz āgeloz gaudia
 suppleret. Et gen. 4. d̄. **F**es
 cit deus hoīem de limo ter
 re. **S**c̄do qz est ventus in sua
 duratiōe. vnde Job. 13. **H**o
 mo natus de muliere zc. Et
 i4. c. dicit. Breues dies ho
 minis sūt z nūer^o mensū zc.
Et Seneca. Quotidie mo
 rimur. quotidie demitur
 aliqua pars vite. **T**ertio qz
 est puluis in sua dissolutio
 ne. vnde Eccle. 12. **S**criptuz
 est. Reuertatur puluis i ter
 ram suam. Et dauid in ps.
Gloriam meam in puluere
 deducet. Nam sapiens **E**c
 cle. 19. querit quid est homo
 et que grātia ipsius. Et hies
 re. 18 ca. **O**mnes homies ter
 ra z cinis. z **B**enar. ait **L**ū
 cuncta animalia ad vsuz ho
 minum p̄seruentur. **V**ilfar

De fide catholica

cina ad vñi vermiū pseruarz
Hec ē illa p dicitō hūana quā
intuebat abraā di. Gen. 18.
Loquar ad dñz meū cū sim
pulus z cinis. Et brūs iob
17. Puredini dixi p̄ meus
es inf mea. Et michēe. 6. 8.
Hūilitatio tua in medio cui
i. in vētre. Voluit nēpe dñs
ventrē hoīs esse ante vt sem-
per videret materiā sue hu-
miliationis. Scda ps vel
p dicitō ē intuit⁹ p ditoris in
q̄ nullus ē defect⁹: qd p tres
auctoritates vt de reliqs ta-
ceamus pbare conabimur.
Aug. li. 6. p̄f. O vera sūma
suauitas om̄i suauitate dul-
cior sed nō carni z sanguini.
om̄i luce clarior. om̄i secreto
interior. oi honore sblimior.
sed nō sublimibz in sez infra
O eterna p̄itas z p̄a caritas
et caro eternitas tu es deus
meus vbi suspiro die ac no-
cte Et Ber. dic̄ i fm̄ de 87.
Quā diues es in mia. q̄ ma-
gnificus es in iustitia q̄ mu-
nificus es in gra dñe de⁹ n̄
nō ē q̄s sillis tibi muneratoz
copiosissime cremūeratoz eq̄-
sime. liberatoz p̄ssime: gra-
tis respicis hūiles iuste iu-
dicas innocētes misericordi-
ter et saluas pctōres. Et cas

Ps. 33

sio. sup illd. Inquitrētes autē
dñm zc. Cū diligim⁹ dñm
om̄ia in ip̄o reperim⁹. vn⁹ ē
qui querit. s; in q̄ oīa p̄tinēt
O lucri in rabile. p̄pendiuz
singulare. car nos p̄ diuersa
fatigam⁹ ad ip̄m q̄ vnani-
mīter festinem⁹. Postq̄ cun-
cta bona vltra nō q̄rim⁹ s; re-
nemus. Tercia p dicitō est
ordinatio istoz duoz. vn̄ cō-
patrone et⁹ magis apparēt
defect⁹ n̄ri. hinc ē qd iob. 25
di. Stelle nō sūt m̄de in cō-
spectu ei⁹ q̄to magis putre-
dor filius homis p̄mis. Et
Ber. dic̄. Sepe iustitia n̄ra
qd eramē diuine iusticie deo
ducta iniustitia est. z sordet
in discretōnē iudicē. Et ber.
Nuncq̄ se meli⁹ dephendit
modus hūane ip̄fectōis q̄s
in lumine vult⁹ dei in specu-
lo diuine visiois. Et Bern.
Satis insinuat qd sit imū
homis z quid sit illd qd ad
p ditorē ordinat q̄ p̄sideratō-
nē suā in tria diuidit. s. in cō-
siderationē quid. q̄s z qual
moribz. Et hec tria p̄siderās
Ber. dicebat. Humilitas ē humili-
tate q̄ hōi p̄ssima sui cogni-
tione sibi p̄ vilescit. S; hic
pōt queri an hūilitas sit ce-
teris p̄turbz excellētor. Ad

Utruz
humilitas sit
virtus

quod rñdet fm sanctū Tho. in
 2a. 2e. q. 161. ar. 5. **Q** bonum
 humane frutis i ordine rō
 nis pñstī. q̄ quidē principa
 liter attendit respectu finis
 vñ frutes theologice. q̄ hñt
 vltimū finē .i. deū p obiecto
 sūt excellentissime. Scđa
 rō autē attendit put fm iōnē
 finis ordinant ea q̄ sūt ad fi
 nē. z hec ordinatio essentia
 liter pñstī in ip̄a rōne ordi
 nate participatiue autē in ap
 petitu p rōnē ordinato. quā
 quidā ordinationē vniuersa
 liter facit iustitia pñstīm le
 galis ordinatori autē facit ho
 minē bene subiectū. humili
 litas in vñ q̄zū ad oia. q̄ lī
 cet alia autē p̄ q̄zū ad ali
 quā materiā specialē. z ideo
 post frutes theoloicas z p
 frutes intellectuales q̄ res
 sp̄cificē ip̄am rōnē. z post iu
 stitiā pñstī legalē potior cere
 ris ē hūilitas. Scđo etiā h
 videt insinuare aug. in li. de
 verbis dñi di. Logitās ma
 gnā fabricā pstruere celsitu
 dinis de sudamēto pñ co
 gita hūilitatis. Tertio h
 pbat franciscus de Baro
 nis in quodā sermone triplr
 pñ sic Illa frus ē excellen
 tissima q̄ oppōit pessimo vi

rio. s. hūilitas oppōit supbie
 q̄ epessimū vitū. i. gīt. vñ dicit
 Aug. Nullū vitū ē cui ma
 gis resistat lege diuina q̄ su
 perbia. Scđo sic. qz hūili
 tas reperitur in āgelis cū alie
 frutes morales in āgel non
 reperiant. Tertio sic. qz hec i
 beata p̄gie sup alias frutes
 pñcedat vnde hie. ad paulā
 et custochiū scribēs ait. Ha
 berts in. s. beata p̄gine magi
 steria p̄bitatis ep̄sīa qd eli
 gere. quid respuere. qd sequi
 debeatis. P̄ia et p̄tul ē
 sū dāmēū oīz frutū z custos
 hūilitas d̄ q̄ ip̄a gl̄iat qz re.
 hu. ā. s. ec. e. e. h. b. m. d. o. g. g.
 P̄mū discendi incramētū
 nobilitas ē mgrī d̄nde mer
 ces laboris optimi fructus
 beatitudinis. Quid igit̄ no
 bilitus m̄cednī qd splendidū
 us ea quā splendor elegit p̄
 ne glorie. Quid casti⁹ ea
 q̄ corpus xp̄i sine p̄ragione.
 co:poris generauit. Et tamē
 in ea solū hūilitatē respexit
 se dñm p̄fitef. q̄ custos ē cere
 rarū frutū. Collocauerat ei
 i tuto statōis portu sblimia
 meritorū suoz exercitia z iō
 diuinit⁹ illustrat. vnd dñs.
 Ad quē respiciā nisi ad hūi
 lē z q̄etū. z tremētē f̄mones.

De be
 ata vir
 gine

ca. 66

De Humilitate

meos. Fecit enī q̄ pmiserat.
Et re. hu. an. s. ynde z beata
tā ab omī seclō p̄dicat. Id
circo z vos o filie si vere vir
gines esse vultis humilitatē
sectamini z m̄rem dñi q̄ se ā
cillā; vocat cordis amore imi
tari procurate. q̄ didicit ab
ipso sponso: cui vos deuouit̄
stis hūilitatē: quā z vos ex
se docuit. vñ idē. ait discite a
me q̄ mi. s. z hu. c. Nō ḡ bea
ra dei genitrix a filio suo do
mino nro didicit celos fabri
care. nō angelos creare n̄ mi
racula diuinitatis. insignia
opari s̄ t̄m humiliari. cetera
rūq̄ p̄curū documēta; intra
humilitatis custodiā aggre
gare. vñ cū ea singular̄ p̄cu
tum pudicitia comes semp̄
irremota māsit. quia oīo pu
dor indiuiduū p̄ginitati esse
debet sine q̄ recte castitatis
vera suari nō p̄t. Nūq̄ ḡ ḡ
tur beā virgo maria sine pu
dore sui custodie p̄cessit z ita
si placet vobis carissime tal
accanta p̄go: placeat z opus
virtutis e. s. humilitat. Et
de paula ip̄e ait. Prima fuit
tacer oēs vt oīm maior esset
Et q̄ro pl̄ se deiebat: itā
ro magis a xpo subleuabat̄
atebat. z n̄ latebat fugiēdo

glā; glā merebat. q̄ p̄tutes
q̄ ymbra leq̄. z appetitores
sui deserēs appetit p̄empto
res. Quarto sic. qz humili
tas ē ita plēbra q̄ eā adama
uit dñs vbi h̄. di. 93. c. dñs.
vbi sic dīc. Tpprian⁹ Dñs
noster ies⁹ xps rex z iudex vs
q̄ ad passionis diē seruauit
honore p̄tificibz z sacerdoti
bus. q̄uis illi nec timorē di
ne agnitionez xpi fuassent.
Nā cū leprosu mūdassent di
xit illi. vade z ostēde te sacer
dotibz z offer donū humili
tatē nos ip̄e humil̄ docuit sa
cerdotē adhuc appellās quē
sciebat esse sacrilegū. Itēz
subditus passioni cū alapaz
accepisset z ei diceret. sic rñs
dens p̄tifici nihil ille cōtu
meliose locutus ē in p̄sonaz
p̄tificis. sed sic magis inoē
tiā suā tuit⁹ est di. Si male
locutus sū ex p̄ba de malo. si
aut̄ bene qd me cedis. Que
iō omīa ab eo facta sūt humi
liter atq̄ parit̄er vt nos hu
militat; atq̄ parit̄ie habes
rem⁹ exēplū. Conclō scda
lit tal q̄ p̄rus hūilitat; ex sui
q̄litate imēdabilē p̄t̄ tria.
Primū qz nullū displicet so
abolo. Scdo qz p̄d̄ est hoi
Tertio mltū placet deo. Di

mat. fi

ḡ sup
ou sep
hūil ar
demul

pas
des
m.

Secūda
con
clusio.

Hūilitas cōmendat
 co pmo q̄ p̄tus hūilitatis ē
 commendabil q̄ displicet dia-
 bolo. qd̄ p̄t ostēdi r̄iplr. s̄ au-
 croitate rōne. z exēplo. Pri-
 mo auctoritate sic p̄ illd̄ qd̄
 dicit Bre Tor iacul̄ p̄curit
 nos dyabol⁹. quor̄ tētarōib⁹
 affligit. z nos p̄ eum iacula
 mittim⁹ cū p̄fessi humil̄ re-
 spondem⁹. Rōne sic. Illd̄
 displicet multū dyabolo cur-
 ius oppositū multū ei placet
 sed supbia q̄ ē opposita hūi-
 litati placet multū diabolo.
 Igit̄ hic. ē q̄ dicit. Ber. Quid
 est q̄ sola ab āgelo videt̄ cō-
 mēdari hūilitas? forte quia
 r̄uentib⁹ ceteris p̄ supbiā ip̄e
 in humilitate sterit. Exēplo
 probat̄ sic nā demō dixit be-
 ato macharto. Humilitas
 tua sola me v̄ncit. Dixi sc̄do
 q̄ p̄tus humilitas ē multū
 commendabil q̄ p̄dest homini
 m. n. impliciter. Primo q̄ do-
 nat sibi sciām. Sc̄do donat
 ei sapiētā. Tertio donat pa-
 lē. Dico p̄rio q̄ hūilitas do-
 nat hōi sciāz. vñ dicit vitz̄ pa-
 trū. Quidē fr̄ ieiunauit.
 lxx. hebdomodas perēs adō
 q̄ reuelaret ei declarationem
 vñus p̄cti scripture sacre.
 et cū nō fuisset ei reuelatum
 exiit vt̄t̄ ad quēdā fr̄ez. et

requireret illud ab eo z in iri-
 nere obuiant ei āgel⁹ dicēs
 lxx. hebdomodas ieiunasti z
 ex eis nō ip̄erast̄ intentum.
 nūc vero q̄ humiliat⁹ es vt̄
 ad fr̄em tuū p̄geres. missus
 sū tibi indicare p̄monē. Hic
 ē q̄ Aug. dicit d̄ maria. Quā-
 to humili⁹ sedebat. tanto pl⁹
 capiebat. Dixi sc̄do q̄ hūili-
 tas donat homini sapiētā
 vnde Beda. Humilitas est
 clavis sapiētie Et Ber. Bo-
 na via humilitatis. q̄ vitas
 induit caritas acq̄rit. ḡnatō
 nes sapie percipiūt. Dixi ter-
 tio q̄ hūilitas donat hōi pa-
 cem. vñ Sri. Autrix dilectō-
 nis ē hūilitas. odij m̄ ē sup-
 bia hūilitas turcissima est in
 imo ei ē z n̄ habz q̄ cadat Et
 qd̄ā glo. dicit. Hūilitas cu-
 stodit in oī tentatōe hoiez vt̄
 n̄ cadat i fornace q̄ n̄ tūmet
 v̄to supbie Tertio dixi q̄
 humilitas ē multū p̄menda-
 bil q̄ deo placet qd̄ p̄t oī
 di tribuod̄. P̄rio q̄ hūilitas
 exaltat. vt̄z saule p̄m̄ reg. i s̄
 vbi dixit samuel saul. Rōne
 cū puul⁹ esses corā oculis tu-
 is caput in tribub⁹ isrl̄ fact⁹ Hūilit-
 es Et Hiero loq̄ns de pau. ras. do-
 la dicit. Quāto plus se deijce placet.
 bat tāto magis a xp̄o suble

De fide catholica

uabat. Et lu. 18. Qui se exal-
tat humiliabit. et qd se humili-
at exaltabit. Secdo qz hu-
milis se ostendit. vñ dr ge. 18.
qz deus appuit abrahe i cõ-
ualle mãbre. i. in humilitate
Tertio qz deus hũilibz dat
suã gratiã. vñ de dr. Eccle. 3.
qz to maior es humilia te in
oĩbz et corã deo iuuentis g-
ciã Et de oĩbz his tribz hie.
ad abigãũ hyspanũ scribēs
ait Quãuis mibi multorum
sim p̄ci⁹ pctõz et quottidie
in orõe flexis genibz loquar
i. cor. 4. Delicta iu. m. r. i. g. m. ne me.
tñ sciens dictũ eē ab aplo ne
inflatu supbia icidat i iudi-
ciũ diaboli. Et in alio loco
Ad col. 2. scriptũ est. supbis de⁹. re. h.
2. a. d. g. nihil ita a puericia vñ
Fac. 12. rare conat⁹ sũ qz rumẽtẽ ani-
mũ. et erectã ceruicẽ. dei p̄tra-
se odia puocantẽ. Noui enĩ
magistrũ et dñm r̄deũ meũ i
carnis hũilitate dixisse. Dis-
mat. ii. scite a me. qz. m. s. et h. c. Et a-
re pos. Dauid cecidisse me-
mẽro dñe dauid et o. m. e. Et
p. 16. 18. in alio loco legim⁹. Ad glo-
riã humiliat cor viri et ante
Adiũ. ruinã eleuat. Sed h p̄t
roria queri q̄ sũt adiutoria hũili-
tatis Ad qd̄ respondet qz ad-
tis iutoria hũilitatis sũt hũiliũ

familiaritas. p̄ior defectu
um meditatio. melioz respec-
tus. p̄melianũ sufferentia
officiozũ hũiliũ exercitatio.
mortis memoria. Dico p̄
mo qz hũiliũ familiaritas
est adiutoria hũilitat. vñ
eccl. 13. dr. Omnis hõ sociabi-
tur sibi sibi. De secũdo adiu-
torio ait Aug⁹. Sancti viri
vt hũilitatis in se p̄cutẽ cul-
stodiant eũ quedã sciũt m̄tra-
biliter are metis oculos stu-
dent reuocare qd̄ n̄ sciũt. De
tercio et ait. Ber. Nõ qb̄ tã
superiores sed quibz adhuc i-
feriores estis aspiciẽte. De q̄r-
to ait Ber. Humiliatõ via
est ad hũilitatẽ. sic patien-
tia ad pacẽ. et lectio ad scien-
tiã si ḡ p̄cutẽ appetis hũmi-
litaris viã. nõ fugias hũili-
tatis. De quinto nõ habetur Jo. 13.
exẽplũ xp̄i q̄ lauit pedes dñi
scipuloz et dixit eis. Scitis
quid fecerim vob. vos vocat-
tis me mḡ et dñe et bñdicit⁹
sũ etenĩ. Si ḡ ego laui pedes
vros dñs et mgr. et vos debe-
tis alter alteri lauare pedes
Exẽplũ ei dedit vob vt quẽ
admodũ ego feci ita et vos fa-
ciat. De sexto dr in pñ qua-
dragesime. Memẽro hõ qz
pulsus es et in puluerẽ reuer

Hūilis
carifru
ctus

teris. Et Hiero. dicit. Plato
nis est sententia omnium sapi
entū. Vita meditatioem eē
mors. Et h. de scda pte, suffi
ciant. Conclusio terra ē
talīs q̄ ex ista p̄tute excellen
tissime humilitatis octo fru
ctus pcedūt. Prim⁹ fruct⁹
vocatur dei inhabitatio vñ.
Eia. 17. Dñs in excelsis iba
bitat cū p̄tito z humili cor
de vt iustificet sp̄m humiliū
Scds fructus vocat diuioꝝ
domoꝝ largitio. Ia. 4. De
us sup̄bis resistit hūilib⁹. Lat
dat gratiā. Tertius ē pctōꝝ
remissio. hinc dō in ps dice
bat. Gl̄ie humilitatē meā z
laborē meū zōm̄itte vniuer
sa bl̄icta mea. Et alibi. Cor
p̄tri. z hu. de. nō sp̄nit vel n̄
d̄spi. Quart⁹ ē bonoꝝ ope
rū acceptatō. nā sine hūilita
te opa n̄a q̄stūcūq̄ sit bona
nō sūt accepta deo sicut patz
in publicāo z phariseo. Lu.
18. vñ. Greg. dicit. Qui sine
humilitate p̄tutes p̄gregat
quali ante vētū puluere por
tat. Quint⁹ est sapie dona
tio vñ. puer. 6. dicit. Ubi hu
militas ibi sapiētia. Et mar
ti. Cōfitebor tibi p̄ domie
celi z terre qz abscondisti hec
a sapientib⁹ z prudentib⁹ z

reuelasti ea paruulis. Sed
frus fructus est offēdōis in
dulgentia. iō dicit angel⁹ ad
agar. Sñ. 16. Reuertere ad
dñam tuā z hūiliare s̄b ma
nu illi⁹. Notāda ē ista histo
ria et dicēda cū aliq̄ morali
tate qm̄ pulchra ē. Septi
mus fructus ē paciētia vñ
de interrogat⁹ quidā sp̄ual
senex q̄re demones vincunt
nos. ridit. qz dimittim⁹ ar
ma n̄ra q̄ sūt paciētia z hu
militas. Octauus fruct⁹
est pax. vñ. puer. 13. Inter su
perbos sem̄p sunt iurgia ita
possumus eōt̄radicere qz in
ter humiles ē pax. Sed h. hūil
pōt puenient queri quō pōt quō co
cognosci humil. Ad qd̄ r̄de gnoscat
tur s̄m fr̄ciscū de mayronis
qz homo pōt p̄stant z firmis
cognosci si est humil qm̄ p̄scē
derit octo grad⁹ ip̄ius hūili
tatis. qz qz z multi aliq̄ assi
gnent. Quoz prim⁹ gradus
est suos defectus cognosces
re. z i tali gradu erat dō qm̄
dicebāt in ps. vñ. q̄ratē me
am ego cognosco. Secundus
gradus ē ip̄os defect⁹ p̄ no
ticiā derestari. Et in tali ḡ
dus fuit publicanus qm̄ dice
bat. de. p̄tici⁹ esto mihi pec
catori. Et etiā ip̄emet dō di

De aduentu in carne

cebat ego sū p̄mis z non ho-
mo. Tertius ē ipos nō ab-
scondere in cōflictu sicut ipse
dauid dicebat. Delictū meū
cogni. et feci. Quartus est
ipos p̄nūciare effectu sicut ē
pheta fecit sic dī. Iniquitatē
meā anūciaui tibi. Quin-
tus ē honorē non desiderare
sicut ābitiosi pharisei q̄ vo-
lebant p̄mos accubitos ī ce-
nis. Et in isto ḡdu fuit fili-
p̄dig⁹ q̄n dixit. Nō sū dign⁹
vocari filius tu⁹ fac me. s. v.
ex mer. ru. Et etiā petr⁹ q̄n
dixit. exi a me pctōr sū. Se-
xtus ē honorē fugere sicut cri-
stus q̄ vidēs q̄ volebāt eum
regē facere fugit in montem
Septimus ē in honorationē
sustinere sicut apli Actuū. s.
Qui ibāt gaudentes a con-
spectu p̄cilij zc. Octauus
in honorationē querere sicut
dō q̄ dicit in ps̄. Elegi abie-
ctus eē in domo dei mei Et
sic expedite sūt hui⁹ fructus
hūilitat⁹ pres q̄s p̄misimus
declarare magnifice dñe z ci-
ues carissimi quam obsecro
vos tot⁹ virib⁹ acquirere vt
in p̄nti gratiā z in futuro glo-
riam habeatis amē.

Dñica q̄rta de aduētū xp̄i
in carne. Sermo. III.

Uide
ali of q̄
d⁹ 2a.
2e. q. 16
ar. vl.

Anno quinq⁹
decimo im-
perij tyberij cesa-
ris zc. Luce. 3.
Pro huius sa-
cri z sancti euā. historiali de-
claratione notandū q̄ in q̄
cunq⁹ maxio negotio opand⁹
do. tria debēt esse vt p̄t⁹.

Congruentia temporis.

Dignitas auctoris.

Et utilitas operis.

Dico primo q̄ in quocunq⁹
maxio negotio opando re-
quirit congruentia t̄pis. Et rō
est. qz t̄pis dispositō s̄ astro-
logos maxie req̄rit ad negoci-
um p̄petrādū vñ eccl̄. 3. dicitur.
Omnia t̄pis habēt. z suis
spacijs trāseūt vniuersa sub
sole. Et de h̄ ponit exemplū
boetius in primo lib. de cō-
solatōe metro. 6. dicēs. Luz-
phebi radij graue cancri sy-
dus inestuat. Tu q̄ larga ne-
gātib⁹ sulcis semina credidit
cluis cereris fide. Quer⁹
nas p̄gat ad arbores. Nūq̄
purpureū nem⁹ lectur⁹ vio-
las petas. Cū seuis aq̄lonib⁹
bus stridēs cāpus inhorruit
Ne queras auida manu ver-
nos stringere palmites. vult
si libeat frui. Autūno poti⁹

sua bach⁹ mueraz pulit. si⁹te
 rpa p⁹is apras officijs des
 us. Nec q⁹s ipe coerant mi
 sceri patit vices. Sic qd p⁹ci
 piti via certu deserit ordinē.
 Letus nō habet erit⁹. Dixi
 scdo. q⁹ i quocūq⁹ magno ne
 gocio opādo requirit digni
 tas auctoris. q⁹ in duob p⁹i
 cipal⁹ pstat. s. scientia z vita
 Et de ist⁹ duob sil loq⁹t. Si
 doni⁹ li. r. eptaz. d. Miser ē
 qui an⁹ p⁹uls⁹ ē docere q⁹ di
 scere an⁹ p⁹sumēs bonū p⁹dica
 re q⁹ facere: tāq⁹ steril arbor
 cū poma nō habeat p⁹ pomis
 spargit ymbzā folijs. z cū nō
 adsit medulla sensuū abun
 dat spuma p⁹borū. Et de h
 aug. ponens exēplū dīc. Do
 ctrina p⁹ malos. palmītes in
 sepe bo⁹r⁹ inter spīnas. cau
 te lege nedū queris fructum
 laceres manū. z cū audis bo
 na docentē. ne imiteris ma
 la facientē. Dixi tertio q⁹ i q⁹
 cūq⁹ mag⁹ negocio opādo re
 quirīt vtilitas opis. Et ratō
 q⁹ p⁹m p⁹m finis dignior est
 p⁹icipio. sed qd cūq⁹ op⁹ est.
 fit p⁹ finē. i. vtilitatē conse
 quedā igit. Hinc est q⁹ Tri
 sup⁹ Dat. dicebat. vnūquē
 q⁹ ad cōem vtilitatē vti oz
 Et Autē. 9. meth. dicit. Fi
 nis est p⁹ior inter oēs causas

ita etiā sit dom⁹ vt in esha
 bitari possit. De p⁹clusio
 nes magnifice dñez ciues ca
 rissimī in sacro euāgello ho
 dierno dnotant. qd in tres p⁹
 res diuidit. Vm i p⁹ma pte
 ponit manifestatōis icarnat
 rōnis xpī p⁹gruitas xpīs. In
 scda pte pōit anūciatōis icar
 natōis xpī dignitas auctoz
 ibi. Et venit i oēm zc. In ter
 tia pte pōit h⁹ icarnatōis vti
 litas opis ibi. Glor clamāt⁹
 in deserto pa. zc. Et vt clari⁹
 h⁹ pateat videam⁹ historiaz.
 Declara e historie fruct⁹ erit
 dclaratō n ouē vtilitatū q⁹s
 hūit hūana gñatō eraduētū
 in carne filij dī: d⁹ q⁹b loq⁹n⁹
 do tres p⁹ctōes cū trib⁹ dubijs
 more solito dclarabim⁹. In
 q⁹ p⁹ia pōet tres vtilitates
 In scda tres als. In tertia
 tres als et sic erit finis cū ad
 iutorio dī. Cōcto igit p⁹ia est Tres
 tal⁹ ordie. q⁹ ex aduētū xpī se p⁹ctōes
 su tres vtilitates hūana gñā incoz
 tio recipit. Quaz p⁹ia ē. In rectio⁹
 iurte donatio. l. discordie pa nis.
 cificatō. Nā an⁹ aduētū xpī
 triplex erat discordia. s. inf d
 um z hoiez. p⁹ p⁹ctū iobedi
 entie. Inf āgelū z hoiez p⁹
 ipedimētū restauratōis āges
 lice. Inf hoiez z hoiez. s. inf
 p⁹lm iudaicū z gentile p⁹t

De aduentu in carne

diuersitate culture. Hęc tri-
plice discordia xps. i suo ad-
uentu remouit. Quia ppter re-
motōez pme dicit mediator di-
et hoim. ppter remotōne scde
dicit rexpacificus ppter remotōne
tercie dicit lapis angularis. ppter
hoc sacerdos ter osculat altra-
re. in pncipio. in medio. et fi-
ne. Hinc ē q̄ angeli cātauerūt
in natiuitate sua illō Lu. 2.
Gloria in altissimis deo et i
terra. etc. Scda vtilitas ē h̄
pacis signū donatio. cū ei di-
scordes ad amicitia redeūt
in signū dimissionis rācoris
solent in simul iuiuari. s̄ do-
min⁹ n̄ fecit q̄ null⁹ ali⁹ po-
ruit. qz i signū excellētissime
caritatis fideles suos seipso
cibauit. vñd illō puer. et Ge-
nite et comedite panē meū et
bibite vinū q̄ miscui vobis
Et illud cant. s. Comedite
amici et bibite et in ebriami
qz cū iste tm̄ est amicorū. i.
in caritate existētū. Tertia
vtilitas ē obitū solo. qz solute
penā p culpa originali p no-
bis satisfaciēs deo eqle de-
bitū qd totus mūdus solue-
re nō valebat. vñ apoc. s. Ne-
mo poterat in celo et in terra
neqz sub terra agere libz
neqz espicere illū. i. implere re-

demptionez hūani generis
q̄ ab eterno fuit scripta in li-
bro diuine dispensatōis: vt p
xps solū ad impleret Hunc
librū solus xps aperuit qz so-
lus penā crucis p debitoribz
mortis ipse tulit. vñ dicit p̄
Que nō rapui tunc exolues-
bam. qz sustinui penā p ra-
ptore adā. Sed h̄ satis cō-
ueniēter pōt dubitare an ne-
cesse fuerit p obligatōe hūa-
ni generis deū incarnari. Ad
qd rñdetur fm doctrinā ale-
xā. de ales. i. 3. Q. satisfactō
pro pcti primi parētis nō po-
terat fieri neqz p hominē so-
lū neqz per angelū. neqz p de-
um neqz p alia creaturā ergo
relinq̄tur qd necesse erat de-
um incarnari. qd parebit cū
pbatū fuerit ancedēs. Di-
co p̄mo q̄ satisfactio p pctō
ade nō poterat fieri p solum
hominē. et rō ē vt dicit Ansel-
nō sufficit ad hoc q̄ aliq̄s sa-
tisfaciat. reddere ablatū nisi
plus restituat. sed hō p pctm̄
se totū et totā hūanā naturā
abstulit deo Ad Ro. s. Per
vnū hoimē in hūc mūdū pec-
catū intrauit. et p pctm̄ mors
et in om̄s ptransit mors in
quo om̄s peccauerūt. s̄ nul-
lus hō pōt satisfacere. qz pl⁹

vñ
celi
erit
um
carni

Al-
ros
nit
i. 3. p.
car

ipse se tota naturaz reddere
 obbebat. Preterea ipse ita d
 bilitas erat q n poterat ha
 bere victoria d diabolo per
 qua deo honore faceret sicut
 ei fecit inhonore qn ab ipso
 diabolo vict fuit. Dico
 scdo q neq angel poterat sa
 tisfacere qz tuc hoies no resti
 tuti essent ad illa gloria qua
 habuissent. si no peccassent.
 quia tuc fuissent sic angeli: sic
 et nuc snt beati. Mathe. 22.
 Erant sicut angeli in celo. et
 si angelus restituisset p homi
 ne fuisset ho angelo obligat
 tus tanq dno qd ho repug
 nat z diuine bonitati. Pre
 terea no fuisset pfecta satisfi
 ctio si misisset vnu angelum
 ad incarnadu vl creassz vnu
 homine de nouo absq macu
 la. qz cu i satisfactoe debeat
 suari iusticia n fuisset facta
 satisfactio in eade natura in
 qua ada peccauit. Dico tero
 q nulla alia creatura po
 terat p hoie satisfacere. quia
 sancti dicunt q magis e d im
 pio facere piu qz creare keluz
 et terra. sz p peccatu ho fact
 erat impius. sed maior actio
 ista no poterat venire nisi a
 virtute creatoris. igit. Dico
 quarto q neq de de poten

tia ordinata poterat sol^o h
 facere. tu qz ipc n poterat pa
 ti: tu qz no in eade natura sa
 tisfecisset. Venit g de^o z icar
 natus e vt inqru ho parere
 tur. z in qru deus satisfaceret
 re posset et h ho q debebat
 redderet. z de^o q poterat satis
 facere satisfaceret cu ex iusti
 tia dei pro pcto satisfactio fie
 ri debuisset. Multas rones
 de ista materia ponit. Alex.
 de ales vltra istas qs dimit
 to causa breuitatis. Con
 clusio scda tal e. q aduent^o i
 su xpi in carne tres alias hu
 mano generi vtilitates pui
 lit. Quarū p^oia e inimici ca
 priuatio. Na diabolū q hu
 mano generi terribil^o inimi
 cabat captiuauit. vnd Aba
 cuc. 3. An facie et^o ibi mors. i
 diabolus ligatus. z vincius
 sicut in triumphis solent victi
 ire an victore. Aboc. 20. Ap
 prehedit draconē spente an
 riquū q est diabol^o z satan
 nas. z ligauit eū p ānos mil
 le. i. vl^o qz ad tps anti^opi. quia
 tuc resumet violentā p^oatem
 et exiet p affluere malignita
 te vt mittat pplm i errorem
 et iō tunc dic^o solui. Scda
 vtilitas e incarcerationi libera
 tio sz gnīs humani qd erat in

De aduentu in carne

limbo ibi. eni satelles auar⁹
 q̄s in terimere gladio culpe
 nō poterat p̄petuo include⁶
 bat. vñd̄ Esa. i. 4. Vincit⁹ et⁹
 nō aperuit carcerē: p̄pter hoc
 deus pater ait ad filiū Esa.
 42. Dedi te in fedus ppli et
 in lucē gentiū. vt ap̄ires ocu
 los cecorū z educeres: de con
 clusione vincitū de domo car
 ceris sedentē in tenebris. vñ
 ip̄e ait Job. 38. Nūquid ap
 te sūt tibi porte mortis z ho
 stia tenebrosa vidisti. s. sicut
 ego. Tertia vtilitas ē viato
 ribz vie demōstratio ostēdit
 enī q̄ via deberēt hoīes per
 hūc miserū mūdū trāsire. vñ
 Breg. Studēbāt aut̄ oēs su
 perbi de adā stirpe p̄geniti
 p̄pera vire p̄ntis appetē. ad
 uersa deuitare opp̄bria fuge
 re sequi gloriā. venit inf̄ eos
 incarnatus dñs aduersa ap
 perens. p̄spera sp̄rnens. opp̄
 bria amplectēs gloriā fugiēs
 Sed hic q̄rēdū ē quare poti
 us filius ē incarnat⁹ q̄ pater
 aut sp̄ssaner⁹. Ad qd̄ r̄nde
 tur s; doctrinā alex. i. 3. q. 8. z
 Bo. e. li. di. i. q. 3. scđi q̄stī q̄
 multis rōnibz p̄ueniētibz vo
 luit filiū incarnari q̄ patrē
 aut sp̄ssanerū. tū ex pte dei.
 tū ex pte hoīs. P̄tia rō est qz
 si q̄libet alia p̄sona a filio in

carnata esset sicut dicit An⁹ Th⁹
 sel. li. 2. Cur deus hō. c. 2. el. 3. p. 4.
 sent duo filij in trinitate. s. si
 lius dei q̄ ante incarnatiōez
 erat fili⁹. z iste q̄ ante incar
 nationē fuit filius v̄ginis: z
 esset in p̄sonis ineqlitas fm̄
 dignitatē natiuitatū Itē
 idē ille p̄ quo erat oraturus
 et diabolus quē erat expug
 natus ambo falsā similitudinē
 dei p̄pria volūtate p̄sumpser
 rant. vñ sp̄skr̄ q̄si aduers⁹ fili
 liū peccauerāt q̄ p̄a similitudo
 p̄ris credit. ille igit̄ cui sp̄skr̄
 fit iniuria p̄ueniēt⁹ attrit⁹
 buitur culpe vindicta aut in
 dulgentia. Sed solerter i
 tuendū ē qd̄s d̄r qz ita hō sic
 angelus similitudinē dei ap
 perierūt. Nā p̄tratiū aug. sr̄
 gen. viderur dicere. sed hec p̄
 ba discretū lectorēz efflagit
 aut vt p̄ hoīem solā mulierēz
 intelligant. nisi forte nō va
 cer qd̄ p̄ Aug. ibidē d̄r: eua.
 s. z adā ip̄ari sexu s; p̄i fastu
 peccauit. qz vt q̄. se excusa
 uit: eua p̄ sp̄tē: hō p̄ mulierē
 se adā v̄tial⁹ peccat⁹ se credi
 dit. z ne sociā p̄tristaret pecc
 catur. Itē idē An⁹. in eoz
 dem L̄. oueniēt⁹ sonat filiū
 p̄ri supplicare qz aliam p̄so
 nā. q̄ magis p̄uenit incarna
 tio filio. Itē hug. de sc̄tō

Quar
 fili⁹ ē i
 natus.

Ter
 hoc

Victo. i. li. de sacra. Qui astu
 tia vicerat iustū fuit vt n̄ for
 titudine sedi prudētia vicere
 tur: vt i eodē q̄ se victor: cre
 dit victus Reneret Juxta il
 lud Job. 26. Prudentia h̄
 p̄cussit sup̄bū sedi prudentia
 attribuit filio. igit̄. h̄ etiā in
 hb̄ is hug. Nota q̄ licet sapi
 entia filio attribuat̄ ne ruōs
 eū p̄ter vocabulū insciū mo
 re iuuenū putassent. tñ vna ē
 sapia in tribu p̄sonis sic ma
 gister dicit in. i. di. 34. Fr̄e
 aug. in li. de tri. Cōueniens
 nō erat vt p̄r ab aliq̄ mittere
 tur q̄ ab aliq̄ n̄ erat p̄uentēs
 aut̄ fuit vt p̄rio mitteret̄ fili
 us q̄ a solo p̄re ē deinde sp̄s
 sanctus. q̄ ē a p̄re z filio p̄ri
 mū filio venit vt hoies libe
 rarentur deinde sp̄s sanctus
 vt beatificaret̄. Cū ḡ ex sua
 bonitate voluit hoīem a dia
 boli fuiture libare p̄uenien
 rius voluit filiū incarnari.
 Hec de sc̄da p̄te sufficiāt.
 Conclusio t̄terta ē tal̄ q̄ ad
 uentus in carne iesu xp̄i tres
 utilitates p̄ter supradictas
 hūano generi p̄tulit. Quax
 prima ē repatriādi viatorū
 bus auxiliatō. q̄ p̄ pctm̄ hu
 manū genus debile erat ad
 bene agendū. sed aduentus cri

sti fuit cā p̄fortatōis. vnde
 Bern. Triplici morbo mise
 rabili laboram⁹. nā z facile
 sumus ad seducendū. z debi
 les ad opandū z fragiles ad
 resistendū. sed si discernere vo
 lumus inter bonū z malum
 decipimur. Si tentam⁹ fas
 cere bonū deficimus. si cona
 mur resistere malo supamur
 necesse p̄inde fuit saluatoris
 aduent⁹ vt in nob̄ p̄ fidē ha
 bitans z nobiscū manēs ad
 iuuēt infirmitatē nostrā. illu
 minet cecitatē nr̄am. z p̄ nos
 bis stans fragilitatē nr̄am p̄
 regat z ppugnet. Sc̄da uti
 litas ē itineris regni patefa
 ctio in die ascensōis ascen
 dens cū multitudine ange
 loz vñ Di. 2. Et ascēdēs p̄as
 cēs ita n̄ eos. z ob h̄ ip̄e ait.
 io. 14. Glado pare vob̄ locū.
 Tertiayutilitas ē pacifici mis
 sio ne d̄ absētia e⁹ p̄q̄rimur.
 Et p̄rio in p̄uilegiū adoptio
 nis vñ ad gal. 4. Visit de⁹
 sp̄m filij sui i corda v̄ra. sc̄do
 in p̄solatōez tribulatōis. vñ
 ait Jo. 4. Ego rogabo p̄rez
 et alij pacificū dabit vob̄.
 Tertio i adiutorij infirmitatē
 vñ ad Ro. 8. Sp̄s adiuuat
 infirmitatē nr̄az. Quarto ip̄i
 gn⁹ et n̄sa lux vñ ad cor. 1.

De Diuina gratia

Dedit pignus spūs in cor-
dibus vris. Sed postq̄ di-
xim⁹ de istis vtilitatib⁹ pue-
nientib⁹ ex aduēru xp̄i p̄ sa-

Utruz rissactōe pct̄i ade. Querēdū
ds icar est si adā nō peccasset an cri-
nar⁹ hu stus incarnat⁹ fuissz. Ad qd̄
isset si r̄ndendo norādū q̄ d̄ ista ma-
adam teria sūt due op̄iones sic rec̄
nō pec tat maḡ petr⁹ de ad̄a in suo.
casset. 3. Una op̄io ē scri thome
et multoz alioz pre. 3. q. i. ar
3. Q. si homo nō peccasset d̄
us nō fuisset incarnat⁹. quia
circa factū incarnatōis debe-
mus tenere qd̄ scriptura dic̄
et doctores sancti. s̄z docto-
res et septura dicūt q̄ si adā
nō peccasset nō fuisset ds in-
carnat⁹. Nā ap̄ls dic̄ ad gal
4. Visit de⁹ filiū suū vt eol
qui sub lege erant redimeret
s̄z si nō fuisset pct̄m nō fuissz
redemptio. igit̄ fr̄e aug. li. de
verbis dñi dic̄: q̄ si hō nō pec-
casset xps̄ in mūdū nō venis-
set. Fr̄e glo. i. epla ad thimo.
Nulla cā veniēdi fuit i xpo
dño nro nisi pctōres saluos
faceret tolle morbos tolle vl-
nera z nulla ē cā medicīne.
Fr̄e anselm⁹ in li. de incarna-
tione x̄bi. Que erat cā icar/
natiōis nisi vt caro q̄ pecca-
uerat redimeret. Fr̄ez leo

papa in s̄mone. Si hō nō pec-
casset creator creatura nō fu-
isset. Preterea si deus fuisset
incarnat⁹ ante pct̄m ade aut
hoc fuisset ppter dignitatem
aut ppter necessitatē. nō p̄t
dignitatē qz nobilitoz ē natu-
ra angelica. nō ppter necessi-
tatē qz si nō fuisset pct̄m nul-
la fuisset miseria nec necessi-
tas. Alia ē opinio scoti q̄ si
adā nō peccasset adhuc deus
incarnat⁹ fuisset. Est tñ no-
randū q̄ de incarnatōe pos-
sumus loq̄ dupl̄r vlt̄ q̄tū ad
substantiā incarnatōis vlt̄ q̄
tū ad finē incarnationis q̄ ē
redēptio vñ si adā nō peccat-
set deus tñ incarnat⁹ fuisset
loquēdo de substantiā incar-
nationis licet nō fuisset icar-
natus vt redēptoz qd̄ pbat̄
sic. Circa factū incarnatōis
standū ē discretis factoz s̄z san-
cti dicūt q̄ si hō nō peccasset
deus incarnat⁹ fuisset. Naz
glo. Ber. sup id̄ Bone pmo.
Propter me orta ē tēpestas
hec dic̄t. Diabol⁹ vidit na-
turā humanā debere assumi
a deo. z ex inuidia incitauit
homīnē ad peccādū ne saltē
deus carnē vitio infectā as-
sumeret. Et Aug. in lib. de
trinitate dic̄t q̄ cū mult̄i d̄s

sent modi redimēdi genus
 humanū: voluit tñ redi me/
 re isto modo vt magis allū/
 ceret homiem ad amorē sui.
 s; magis allucebat ad sui amo/
 rē si fuisset assumptus i sta/
 tu sue innocētie. igit. Preter/
 rea sumū bonū in natura n̄
 debz esse occasionarū. s; icar/
 natio filij dei ē sumū bonū i
 natura humana q̄ non debet
 esse occasionata s; fuisset oc/
 casionata si fuisset facta p̄p̄/
 tiam igit. Itē homo p̄p̄o/
 tar ex duplici suba. s. intelle/
 ctuali z sensibili: z fm ytrā/
 q̄ ē beatificabilis n̄ p̄t fm
 partē sensibile beatificari vi/
 dendo diuinā essentia. q̄ bea/
 tificat fm hanc ptē in vidē/
 do xpi hūanitatē q̄ si de^o nō
 fuisset incarnat^o hō nō fuisset
 q̄tū ad ptē p̄ctē beatif/
 Et hoc ē qd dicit Aug. in li.
 de spū z ania. Propterea de
 us fact^o ē hō vt totū homiem
 in se beatificaret. z pascua in
 ueniret int^o z foras. Intus
 in diuinitate redēptoris. fo/
 ras in carne saluatoris. Iste
 sūt due op̄niones p̄ccitate p̄/
 me. neq; mea interest rātam
 rē diiudicā a dēseco. n. cozscē/
 rētis q̄ sapiētiores habetur
 Tu si qs velle tenere op̄io

nē doctoris subtilis sic ad ob/
 lecta p̄c. r̄ndere. p̄io ad oēs
 auctoritates q̄ negāt deum
 fuisse incar. natu vt redēptos
 rē. qd p̄cedendū ē si nō fuisset
 p̄ctm. tñ nō negāt deū fuis/
 se incarnatū loq̄ndo de icar/
 natiōe in se. Ad rōnē d̄r q̄ de
 us assumptisset naturā hūa/
 nā nō p̄pter necessitatē mise/
 ric. vt tu arguis. q̄ ē ex p̄ctō.
 s; p̄pter necessitatē p̄ctē be/
 atitudis vt oñdebat tertia
 ratio. Et si d̄r q̄ nō fuisset me/
 dicus vex est infirmitatē sa/
 nans. sed fuisset medic^o p̄p̄/
 seruans ab infirmitate z lar/
 gies p̄ctā felicitatē. Et sic
 expedite sūt hui^o fruct^o p̄es
 Magnifice dñe z ciues cas/
 rissimi quā obsecro bñ p̄side/
 rate vt b̄ ḡaz z i futuro glo/
 riaz habeatis amē.

Dñica infra octauā nati/
 uitatis domini. de diuina ḡ/
 tia. Sermo. v.

Ibant Iose/
 ph z maria
 mater iesu ad/
 mirantes sup/
 his q̄ dicebant de illo Luc.
 2. Pro hui^o sacri z sancū
 euāgelij historiali declarato/
 ne notādū q̄ cuiuslibet volētī

De Diuina gratia

bene et perfecte in presenti mundo
vivere. tres gratie sunt sibi utili-
les et necessarie. v. 3.

Gratia fortitudinis ad ad-
uersis resistendi.

Gratia caritatis ad deum
diligendum.

Gratie sapientie ad deum
cuncta discernendum.

Dico primo quod cuiuslibet volenti bene et perfecte vivere utilis et necessaria est gratia fortitudinis ad aduersis resistendum. Et ratio est. Illud est utile et necessarium alicui quod bona sua custodit et ab aduersis tuetur. sed huiusmodi est gratia fortitudinis igitur. vñ ambrosius in libro de officiis. Non mediocriter perituris animi fortitudo que sola defendit ornamenta virtutum omnium et iustitiam custodit. et que istis expugnabili prelio aduersus omnia vitia decertat. iuxta ad labores. fortis ad pericula. rigidior aduersus voluptates. Hanc gratiam habuerunt socii danielis ne statua adoraretur et ne igne tremere merentur. Dani. 1. c. Dixi secundo quod volenti bene vivere utilis et necessaria est gratia caritatis ad deum diligendum et ad bene operandum. Et ratio est. illud est utile et necessarium volenti perfecte vivere quod recte vivere ad omnia

valet. sed hic est caritas. igitur. vñ au. Caritas est actio rectitudinis oculos spectante huius ad deum. glutinosa igitur. societatis fidelium. actio non frigida actio intracta. infu-gar. non audax non preceps. In ista caritate fuit beatus paulus. quod via cum caritate factus est in ipsa se perfecte fundauit. vt beatus. i. ad cor. 13. Dixi tertio quod volenti perfecte vivere utilis est et necessaria gratia sapientie ad cuncta discernendum vt eligat bona a malis. Et ratio est. Illud est necessarium volenti perfecte vivere quod ad omnia recte dicitur. probus et bonus. sed homo est gratia sapientie. igitur. vñ gregorius exponens illud Job. 12. c. Deridet iusti simplicitas dicit. Iustorum sapientia est nil per ostentationem fingere. sensum verbis aperire. vera virtus diligere. falsa diuitare. bona gratis exhibere. mala libenterius tollerare quam facere. nullas iniurie ultionem querere. pervertitate et humiliam pati. lucrum putare. Hec iustorum simplicitas deridet. et a mundi sapientibus fatuitas reputatur. quod est in hoc mundo stulti quam amissa si que rere possessa rapientibus relaxare. nullam per acceptis iniuriis ultionem reddere imo adiuuatis alijs patientiam prebere. Hec

gratia
finita
multa
mod

om̄ia fuerūt in brō Job. Ne
 clusiones magnifice dñez
 cines carissimi in sacro euan
 gelio hodierno denotāt qđ i
 tres pres diuidit. qm̄ in pria
 pte declarat p̄mā : clusionē
 fuisse in beata. p̄g ine oñden
 do eā habuisse fortitudinez
 ad oīa q̄ dicebant de iesu. et
 maxime a insto symone. In
 scđa pte declarat scđam con
 clusionē fuisse in anna. p̄phe
 tissa q̄ caritate succensal dño
 seruiebat i viduitate. z ihu re
 stimoniū reddebat. ibi. Et
 erat anna rē. In tertia p
 te declarat tertiā clusionē
 fuisse sp̄ali i puero iesu. licet
 gñaliter om̄s p̄fectissime in
 eo erāt ibi. Puer ait. Et vt
 elarius hec pateant videas
 mus historiā. Declarete
 historie fructus ē gr̄a diuina
 de q̄ loq̄ndo tres clusiones
 cū tribz dubijs more solito
 clarabim̄. Quaz pria erit
 de sua diffinitione. Scđa de
 sua diuisione. Tertia de sua
 acquisitione. Cōclo igit̄ p̄ma
 est qđ gr̄a. s̄ modis p̄r declo
 rari z diffiniri hz. s. ei⁹ varias
 clusiones. Primā cō
 siderationē habet gr̄a ad su
 um princ̄ipiū. i. ad deū z tūc
 describit̄ sic fm̄ Ihd. Gr̄a ē

diuine misericōie donū p̄ qđ bo
 ne volūtatis ē exi⁹. Scđm
 clusionē hz gr̄a ad suū
 subum in q̄ est. z sic diffinif
 fm̄ quandā glo. Gr̄a est qđ
 dam nitoz anie ad p̄ciliādū
 sc̄m amorē. Tertiā cluses
 rationē hz gr̄a ad suū oppos
 sitū. z sic diffinif fm̄ quādā
 glo. sup eplas pau. Gr̄a ē iu
 stificatio z remissio p̄cōroz
 Quartā clusionē hz gr̄a
 ad suū effectū. z sic diffinif a
 Criso. Gr̄a ē sanitas m̄ris
 et delectatio cordis. Quin
 tā clusionē hz gr̄a ad su
 um p̄m̄iū z diffinif isto mō.
 Gr̄a ē silicudo glorie. Et ad
 p̄lectendū om̄s diffinities
 datur ista magistralis pue
 ponit dominus bonauētus
 ra in 2. di. 16. Gratia ē forma
 gratis a deo data sine meri
 tis. gr̄atumfaciens habentē
 et bonum opus ei⁹ reddens
 Sed hic potest queri quō
 modo ista gratia est in homī quō co
 neyt aliq̄ signo coḡcat se habēre gnoscat
 habere gratiam. Ad qđ dicit̄ haberi
 dum qđ gratia est in homine
 p. quinqz beneficia sibi colla
 ta fm̄ quinqz diffiōes supe
 rius positas que sūt. Bona
 naturalia bona t̄palia rēp⁹
 p̄nic. largitas m̄e z spes glo

gr̄a dif
 finitur
 mltis
 modis

De Diuina gratia

rie. Bona naturalia sūt q̄ pu-
lit deus; hōi in ip̄a creatōe. s.
corpus cū sensib; qđ p̄uilegi-
atur in trib; . In statura. i. lo-
quela in sensu. Staturā hōi
dedit rectā vt moneret cum
terrena desp̄icere z amare ce-
lestia. Loquelā dedit ad lau-
dandū deū edificandū p̄ri-
mū. z ad accusandū seip̄m. rī-
sum dedit in signū affabilita-
tis z hilaritatis. vii. ec. 35. In
om̄i dato hilarē factio vultū
tuū. z ad cor. 2. Hilarē dato-
rē diligit deus. Contulit q̄-
q̄ ai am cū virib; suis. s. vim
discernēdi inter bonū z malū
appetēdi bonū z detestā-
di malū. Dedit libez arbit-
riū vt libere z nullo cogen-
te declinaret a malo z facerz
bonū. z p̄ h̄ regnū meret̄ erer-
nū. vii. ecclē. 15. Apposui tibi
aquā z ignē ad; qđ volueris
exende manū tuā. Et in hoc
est maxia p̄mendatio hoīs.
qđ potuit facere mala z non
fecit. Bona tēporalia sūt
sanitas corporoz trāq̄litas tē-
poroz. z fertilitas rez. s; miser
hō sanitate abutit̄ i. luxuria
vñd Galo. p. 5. Ne desialie
n. s. i. demonib; honorē tuū
Tranquillitate abutit̄ in; su-
pbia. vii. Job; 3. cū. tempus

fuerūt in alto alas erigit̄. s.
cogitatōes occultas supbiens
do. Fertilitate abutit̄ i. au-
vnde dicit Amos. 8. Quā trasti-
bit mellis z venūdabim̄ mer-
ces. z apiemus frumētū vt i-
minuam̄ mēsurā. z augeam̄
mus sicut quo. s. p̄cclū solut-
tur nobis. z supponem̄ sta-
teras dolosas quib; . s. decit̄
piamus simplices. vt possit̄
deamus in argēto egenos et
paupes p̄ calciamē: s. in q̄-
bus eis humēta vēdam̄. s.
rotū faciūt mercatores. s; sed
quis. Iurauit dñs i. supbia
Jacob. s. mercatorū si oblit̄
fuiro vsq; in finē oīa op̄a eo-
rū nuncq; sup h̄ nō p̄mouebi-
tur terraz lugebit̄ habitatoz
eius. Temp̄ p̄nitē est tps p̄-
sentis vite. eo p̄ciosius q̄bre-
ui. s; q̄ Apoc. 2. cor. 6. Ecce
nūc tēp̄ acceptabile. Hanc
gratiā in vanū recipiūt q̄pe
die n̄ die differūt. Et de il-
lo q̄ sic agit dicit Job. 28. Dedit
ei locū p̄nitē z ip̄e abutit̄
eo i. supbia. et ap. 2. Dedit illi
tps vt penitentiā ageret z n̄
vlt̄ penitere a fornicatōe sua
Exēplo illius auari q̄ cū de-
mones volebāt eū in inferno
portare clamabat maḡ voce
quali infirm̄ esset. expecta d

te vsq̄ etas mane. 2 sic mis
 ipse mortu⁹ ē. **L**argitas mi
 sericordie est pctōz remissio.
 gr̄e in iusto p̄tutū collatio q̄
 notant in pabola. de filio p
 digo Lu. 15. **S**pes glorie ex
 peccatio illoz. q̄ p̄parantē d
 us diligentib⁹ se de q̄ dicit.
 puer. 10. **E**xpectatio iustozū
 leticia q̄ in v̄sioe dilectioe z
 fruitione dei cōplect. qz vide
 bunt dilectū v̄sione m̄altes
 sta diligēt. eū dilectioe plena
 fruēt v̄sio z dilectioe fruētōe
 sempiterna. v̄sā p̄. 3. **Q**ui cō
 fidunt in illū intelligēt p̄tra
 tem. z fideles in dilectioe ac
 quiescent illi. **H**ac gr̄a abu
 tunt q̄ sine meritis eterna p̄
 mia se h̄ituros p̄fidūt. **U**nd
 dñs de illis ait. Ec. 34. **G**la
 na spes z mēdaciū viro isen
 nato. **E**t notādū q̄ gratia
 dei occultāda z celanda ē in
 rta posse. p̄t̄ria. **P**rimo. p̄
 p̄ter insidias diaboli. vnde.
Dar. 8. **F**ures effodiūt z fu
 rantur. **E**t **S**reg. de predari
 desiderat q̄ thesaurū i via pu
 blice portat. **E**t et. 3. dicit.
Ecce dies veniūt z auferent
 om̄ia q̄ in domo tua sūt et q̄
 thesaurizauerūt p̄tes tui.
Secō p̄ter offensā dei v̄nd.
 ec. 27. 8. **Q**ui denudat ar

chana amici p̄dit fidē. i. fide
 lē amicitia dei z nō inueniet
 amicū ad animū suū. tho. 12.
Sacramētū regis absconde
 re bonū ē. **E**t h̄ nō intelligi
 debet si q̄s aliqd̄ boni l'oro
 nis vel alterius rei dixerit
 alteri ex caritate cū t̄iore t̄n.
 qz yr ait Apo. 1. cor. 13. **C**ari
 tas malū nō opat. sic paulus
 qui ex caritate motus se v̄s
 disse archana reuelat. **T**ercō
 p̄ter elationē cordis p̄riū.
Et in h̄ stat totū v̄sali quid
 nō dicat ex vana gl̄ia. z et ia
 crantia. qz p̄ter iactantia ef
 fundit gr̄a v̄n ec. 2. gr̄e fatu
 orū effūdēt. **E**t. 21. **C**or. 13.
 rui quasi vas p̄tractū. z hoc
 de p̄ma pre. **C**ōclusio sc̄da
 q̄ ē diuisione ac multiplicatō p̄cto
 ne gr̄az: talis ē q̄ gr̄a varijs
 modis diuidit z multiplicat
 tur in varijs p̄sonis s̄m va
 rietatē z multiplicatō p̄sidera
 tionē sugius assignatā. **E**t gr̄a
 tia ab h̄ p̄t̄r dicit q̄ ē genus
 p̄tractū postea ad mltas spe
 ties p̄ varias dñas. **N**ā sic
 p̄t̄r haberi ad nō bonauētū/
 ra. 1. 2. di. 27. arti. 1. sup. l'kam.
S̄a in q̄rū cōparat ad suū
 p̄ncipiū diuidit in gr̄am p̄
 destinationis quia multe ex
 gr̄a p̄destinant a deo sed de

Sc̄da

p̄cto

gr̄a ml

tiptrac

cipituc

varijs

modis

p̄ria.

gr̄a est
 occultā
 da iuz
 rta pos
 se.

De Diuina gratia

ea p̄distinctionis n̄ loq̄r i p̄tri. diuidit̄ etiā gr̄az vocatiōis l̄ ad fidē l̄ ad religiōz l̄ ad alī quē alīū bonū statū. et i gr̄az iustificatiōis. s. a p̄ctis vel purgando v̄ defendēdo. Et in gratiā magnificatiōis aut in statu t̄pali iordiabili maxime ad bonū aut i statu spiritali. P̄rio ei deus gr̄am p̄pat. sc̄do offert. tertio p̄fert. quarto cōplet. Et sc̄dm h̄ ar̄tēdit̄ p̄dicta diuisio q̄sumit̄ de eo q̄d dicit̄ Apo. ad Ro. S

secūda vbi dicit̄. Quos p̄leuiuit̄ p̄destinauit̄ hos et vocauit̄ q̄s vocauit̄ hos et iustificauit̄ q̄s at̄ iustificauit̄ illos et magnificauit̄. Sc̄dm at̄ q̄ p̄pat̄ ad suum subm̄ sic diuidit̄ in gr̄az cogitatiōis volūtaris et p̄fectionis s̄m tripl̄icē potentiā eius suba in q̄ est gr̄a. s. i tel̄lectiua ad cogitandū affectiua ad volendū; et opatiuam ad p̄ficiendū. Et hec diuisio ponit̄ a Bernardo li. de libero arbitrio. Sc̄dm autem q̄ p̄pat̄ ad suum oppositum sic est illa diuisio gr̄e. s. gr̄az alia p̄ctiōis ad defendendū a malo. Alia liberatiōis ad liberandū a malo. Et alia saluationis. Et sicut̄ hec diuisio s̄m q̄ gr̄a adiuuat̄ p̄tra

multipl̄c malū. s. malū tentatiōis siue pugne. malū p̄secutiōis siue mis̄ie. malū c̄p̄. et malū sequele. A p̄mo p̄tegit̄. a sc̄do liberat̄. a tertio abstrahit̄. a q̄rto saluat̄. Et hec diuisio sumit̄ p̄ eo q̄d dicit̄ Esa. xi. Proteget̄ dñs ex̄ercitū h̄ierl̄. p̄tegēs et liberās p̄nationē ad effectū ad quē ē diuidit̄ in p̄uenientē et subsequentiē siue opantē et coop̄atē q̄ sūt d̄re gr̄e s̄m effectū. quos h̄z in ip̄am volūtatē. Dicit̄ ei gr̄a p̄ueniēs in q̄rū ip̄am volūtatē fac̄ bonā et ideo p̄uenit̄ q̄ nō ē a libero arbitrio. s. p̄t̄ infūd̄it̄ ab ip̄so deo. Cooperās p̄o siue subsequēs d̄r̄ in q̄rū adiuuat̄ li. ar. respectu boni opis eliciendi. Et notādū q̄ s̄m q̄ nō mē gr̄e diuersimode accipit̄ sic etiā et iste due d̄re p̄ueniēs et subsequēs. Accipit̄. ei gr̄a vno mō largissime et sic cōprehēdit̄ dona naturalia et dona ḡtuita veraq̄ enī de sursum sunt. et h̄ mō gr̄a habet̄ diuidi in p̄uenientē et subsequentiē ita q̄ p̄ueniēs vocat̄ dō a nat̄alia. ḡtuita p̄o vocat̄ subsequēs. et sic accipit̄ Greg. immo. Accipit̄ gr̄a alio mō

gr̄a
p̄t̄
q̄. illi

i gr̄a
t̄ifa
ens

gr̄a p̄
ueniēs

minus cōiter et sic pphēdit
 gratiā gratis datā et gratum
 facientē. Et tūc diuidere g
 rā i puenientē et subsequētem
 nō est aliud q̄ diuidere gra
 tiā in gratis datā et gratū fa
 cientē. et sic diuidit Ber. cū
 dicit q̄ quedā est grā q̄ semi
 nar cogitatū. et vocat hāc g
 rā puenientē. quedā q̄ p̄ficat
 bonū et hanc dicit gratiā s̄b
 sequētem ait ei sicut libero de
 libero arbitrio He tria opa
 tur in nobis de^o scz cogita
 re velle. et p̄ficere. Primū s̄b
 ne nobis opat. Scdm nobiscū
 Tertū p̄ nos Accipit etiaz
 grā stricte et sic cōhendit g
 rā gratūfacientem et glām.
 et tūc diuidere grām i pueni
 entē et subsequētem nō ē aliud
 q̄ diuidere in grām et glori
 am. Et sic diuidit Aug^o in
 li. de natā et grā cū ait. Grā
 puenit vt p̄te viuam^o subse
 quitur cū illo sp̄ viuamus.
 nūc puenit vt vocemur tunc
 sequit vt glorificemur. Acci
 pitur etiā grā magis stricte
 et tūc noiat solū grām ḡtū
 facientē et tūc diuidere eam
 in puenientē. et subsequētem
 h̄ est scdm duplicē effectum
 gratie q̄ pōt distingui triplr
 vt ita q̄ vnus effect^o sit p̄tra

Grā
 rificaci
 ons

malū et alter ad bonū. Itaq̄
 vterq̄ sit ad bonū. sed vnus
 p̄petat grē s̄m qd̄ informat
 alter. scdm qd̄ mouet vel ita
 q̄ vterq̄ attribuat grē mo
 uenti sed vnus in ingressu al
 ter in p̄fectu. et sic triplr expo
 nit ab augustino i libro d̄na
 tura et grā. Vno mō sic. Grā
 p̄ueniēs dicit inquatū vo
 luntatē liberat et p̄parat sub
 sequens vero inquatū eandē
 adiunat. Scdo modo sic. G
 rā p̄ueniēs p̄uenit volūtate
 vt sanemur. et s̄bseq̄ vt sana
 ti vegeremur. Tertō mō sic. Vtq̄
 Grā p̄uenit volūtate vt velit etia pō
 et s̄bseq̄ ne frustra velit. Et nat ali
 hec de sc̄da p̄cone sufficiant qd̄ in
 Furra quā mouet qd̄ a d̄no aia
 brō bōa. i. 2. d. i. 6. q. i. Vtq̄
 grā dī aliqd̄ ponat circa ḡtū i s̄tra. 2e
 ficatū. Ad qd̄ r̄ndet q̄ sic. Et q. 120.
 rō ē ista qz dīna volūtas i ac arti. i.
 ceptādo nō afficit et dīna p̄i
 tas in appbando n̄ fallit. et
 neutra eaz in ḡtificādo mu
 ratur. Cum ergo nulla ea
 dat mutatio ex parte dei ac
 ceptantis l̄ approbātis cuz
 aliquid de nouo icipit apro
 bari l̄ acceptari ab eo neces
 se est q̄ cadat aliq̄ mutatio
 ex parte acceptati et appro
 bati. sed h̄ nō est qz aliqd̄ et

De Diuina gratia

auferatur. \bar{g} \bar{e} . qz aliqd a do si
h \bar{i} pferatur. Et sic patet qz grā
aliquid ponit circa grāfica/
Ecclō tū Conclusio tertia ē ista
tertia. qz ad bonū grē sedz qd habe
tur in cōpendio theologie n̄
1.2e. q. pōt qd p se venire cū h̄ nō sit
09. p fm vtutes nature sed fm in
otum fluencia largitatis diuine. si
cur ei creat a p sua d̄bilitate
sp̄ indiget suo pncipio vt sp̄
sit in eē nature. sic idē p̄ci/
piū p sua bonitate influere
nō cessat creature rationali ī
speciali vt bene sit ei esse gr̄
tie quā habere nō p̄t nisi do
largitore. Verūtū in eūcu
sabilis ē homo si grātiā gra
tū facientē nō recipit. qz grā
grat̄s data semp̄ p̄sto ē li. ar.
excitare z cōmouere cui⁹ ad
monitiōi debet hō p̄sentire.
Et h̄ est qd̄ in se ē facere. quo
facto poterit hō grātiā gra
tū facientem habere. z quibz
grātiā habeat ip̄o dono dei
efficiēte nō tñ sine li. ar. con
sentiente. quia sic ait Aug⁹
Qui creauit te sine te. non
saluabit te sine te. Igitur
grā gratū facies a tribz ē alr
er alr. Est ei a deo efficiēte gr̄
tia grat̄s data monēte z a li.
ar. p̄sentire. Unde notā
dū. qz quibz libez arbitriū n̄

possit grām efficere in hoīe. possu
pōt tñ se humiliare z p̄paraz mus
re qz habeat. verbū grāficat
aliq̄s nō pōt illuminare do
mū pōt tñ apire fenestrā q̄ a
cro sol intrat quod āt d̄r de
li. ar. cōsentiente intelligitur
de a dulcis. qz in puulis h̄s
ficiētes fides parentū z sacram
tū ecclesie z meritū xpi. Et no
tandū qz grā nō dat nisi ei qz
se ad grātiā habilitat. Et d̄
hoc habem⁹ exēpla. Primo
in illo qz manū ad largitē n̄
extendit. In illo qz oculos cō
tra lumē c̄ audit. In illo qui
ad fontē fundū vasis sursum
ponit. In illo qz domū suam
cingit spinis ne ingrediatur
amicus. In illo qz zizaniā
de agro suo nō extirpat. In
illo qz ligna igni subtrahit.
In illo qz os ad sumēdum ci
bū apire negligit. In illo qz
tēpe pugne arma p̄c̄it. In
illo qz eos nō mouet tpe tem
pestatis. In illo qz c̄ris in in
firmitate medico p̄dicat. nā
deus quātū est de se cūlibz
daret grātiā. vñ. Aug. Deul
ingenti liberalitate atqz vb̄
tate recipit omēs creaturas.
iō saluator dicebat. Estote
miscdes sic z p̄ vester misē
ricors ē: qui solē suū fac̄ ori

p̄pare
ed grā

ri sup bonos 2 malos Luc.

re Amen.

Dñica p^o octauā nativitat
tis dñi de patria. Sermo. VI

effect⁹
gratie

ll. v. c. 3

4. Et hec de cōclusionē suffi
ciat. Intra quā mouet in
terrogatio p modū questiōis
Qui sunt effect⁹ gratie. Ad
qd̄ rñdet fm ppendiū theo
logice. q̄ effectus gr̄e ē mul
tiplex. Primo li. ar. excitat
ad bene cogitandū. 2. affecto
bonū ducit ad actū. alit̄ ho
mo nō bene opat̄. vñ Aug.
sup epla ad Ro. Homo tūc
sp̄s vincit dū suis viribus
iuste vivere conat̄ sine adiu
torio liberat̄ gr̄e dei. Secūdo
deū hōi reconciliat. 2. a pecca
to liberat 2 penā eternā i tē
porale cōmutat. Et ideo de
um darorē max me diligere
debem⁹ vñ Aug sup Jo. 8.
Et iam ideo tibi dedit deus
q̄ gratis dedit grat̄ ama.
Tercio gr̄a opa nostra meri
toria facit. Quarto bona p
pccm̄ amissa restituit. Itē p
grat̄ā om̄is ania efficit sp̄o
sa xpi. filia regis erent. 2 tē
plū sp̄ū sancti. Itē mentē do
assimilat. 2 sp̄uali cibo 2 so
lacio cibā. Et sic magnifice
dñe 2 ciues p̄stantissimi ex
pedite sūt pres hui⁹ fructus
gratie quā ad recipiēdū vos
obsecro mētes p̄parare: vt in
eterna gl̄ia valeatis habita

O Esucto hēs
rode + ecce
a pparuit ei ā
gel⁹ dñi. mar.
2: Pro introductiōe hui⁹
sacri 2 sancti euāgelij. Horā
dū q̄ in quocūq; negotio ali
cuius dñi 2 cuius moralit̄ria
breuiter requirunt. q̄ p̄tinen
tur in his trib⁹ cōclusionibus
videlicet.

Diuine misericōdie precedēs
inuocatio.

Humilis obediētē respō
dens executio.

Cuiuslibet obnoxij inco
remotio.

Prima cōclusio pbat p ill⁹
lud primi Reg. 7. vbi d̄ q̄
filij isrl̄ pugnaturi s̄ philiste
os dixerūt. Samueli. ne cess
ses clamare ad deū vt saluet
nos. Secūda cōclusio pbat p ill⁹
qd̄ scribit ad Philip. 2. de ie
su q̄ fact⁹ ē obediens vsq; ad
mortē x̄. Et actū. s. Perr⁹
dixit obedire oportet deo ma
gis q̄ hoib⁹. Tercia cōclusio
pbat p lucanū q̄ dicit. Sem
per nocuit differre paratis.
He cōclusiones magnifice

De Patientia

dñe z eius dilecti i euāgelio
hodierno continent qd in
tres pres diuidit. Prā in p̄
ma pre ponit circa mysteriū
incarnationis angelica dili
gētia. Scdo circa hūanitatē
obsequiū pontif hoīs obediē
tia ibi. Qui surgēs. Tertō
eiusdē mysterij pontif erequē
do puidētia ibi. Et amoni
tus in somnis. Et vt melius
hec pateat succicte videam⁹
historiā. Declarate historie
fructus ē patientia. Cū sar
clar ex historia euāgelij pate
at magnifice domine z ciues
optimi q̄ras tribulationes
passi sūt iesus. ioseph z ma
ria. in eūdo z redeūdo d̄ egyp̄
to. in quibz tribulatioibz sa
tis sup̄satis opportuna fu
it patientia. t̄d̄circo de ip̄o lo
quēdo poti⁹ ad n̄raz instructō
nē qz eoz ad p̄medatōez tres

Prā
p̄clo.

conclusiones cū tribz dubijs mo
re solito declarabim⁹. Qua
rū prima sic tal in ordine. vt
delicet. q̄ patientia alit̄ diffi
nif ab Aug. alit̄ a Grego. ali
tera t̄lto. vt notat in 2a. 2e.
sancti Tho. q. 136. ar. 1. z i sū
tia m̄. ma de p̄turibz Aug. dicit q̄
triplicif Patientia est q̄ mala eū anio
diffini toleram⁹. ne anio in q̄ bona
tur. desideramus. p̄ q̄ ad meliora p̄

uentiamus. z h̄ in li. de patie
ntia. gre. aut̄ dic̄. Patientia
ē radix z custos p̄turū. T̄l
vero dicit. Patientia ē hone
statis aut̄ utilitatē cā rerū
arduarū z terribiliū volūta
ria ac diuturna p̄pessio bo
nestatis cā est cū iam p̄ fide
xp̄i potius elegit q̄s mori q̄
negando saluare vitā suam
utilitatē vero cā ē cū quis
pro salute gregz mori elegit.

De p̄rio exēplū habemus
Gene. 22. vbi d̄ q̄ abrahā
patientē sustinebat mortē si
lij potius. q̄ nō obedire deo
Exēplū sc̄di habem⁹ ad n̄o
iesu xp̄o q̄ rotiens fuit delu
sus. z om̄ia p̄ salute gregis
sui patientē sustinuit. vt in
tatur i euangelio. Dicit̄ cū
p̄pessio volūitaria. qz qui ani
mo vicit⁹ patif nō habet lau
dem iō d̄. Prā petri. 4. ca.
Nemo enī nostrū patiat̄ q̄si
homicida aut̄ fur aut̄ malef
dic⁹. Dicit̄ enī diuturna p̄
pessio. qz ad p̄turē patientie
p̄tinet patiēdo p̄seuerare. Et
de hoc exēplū habem⁹ de ele
azaro q̄ mira p̄stantia z pa
tietia in tormentz magis ele
git quissima morte p̄mi q̄
p̄tra legē carnes porcinas
cōcedere. vt notat. 2. Mach.

Ter
pac
lit. vi
tus.

6. 2. 7. de matre cū filijs. La-
 crantius quoq; d̄ q̄. Hiero.
 ad vrbis magnū oratorē scri-
 bens ita dicit. Sepr̄ libros
 aduersus gētes Arnobi⁹ edi-
 dit. rotidē discipul⁹ ei⁹ lactā-
 rius: q̄ de ira quoq; 2 de opi-
 ficio dei duo volumia p̄di-
 dit. que si legere volueris dia-
 logum ciceronis reperies. Il-
 le igit. li. 1. ita dicit. Patien-
 tia ē maloz q̄ inferūt aut ac-
 cidūt cū equanimitate pla-
 cio. Et notādū q̄ hoc nomē
 patientie quādoq; sumit lar-
 ge q̄nq; sumit stricte. Large
 sumit p̄tra oē difficile 2 oēm
 tēptationez. vnde dicit. Za-
 i. Beatus vir q̄ suffert tēpta-
 tionē 2c. Stricte p̄o sumitur
 circa passiones intrinsecas
 illatas. Actus p̄o patiētie ē
 recipe passionē. ita q̄ anius
 nō succubat neq; vindictā is-
 ferētis appetat. 2 hec de con-
 clusione. Iuxta quā. mouet
 q̄o a scō Thoma de aq. i. 2a
 2c. q. 136. Uerū patia sit p̄t
 Ad q̄d rādet q̄ sic. pbando
 auctoritate. rōne. 2 exēplo.
 P̄io sic. Virtutes morales
 ordinant ad bonū inq̄stū cō-
 seruant bonū rōnis p̄ imper-
 passionū. Inter at̄ alias pas-
 siones tristitia efficac̄ ē ad i-

pediēdū bonū 2 rōis fm illd. 2
 Cor. 8. Seclī tristitia moritē
 opatur. 2 Eccle. 3. Multas
 occidit tristitia. 2 nō ē vtili-
 tas vlla. Unde necesse ē ha-
 bere aliq; p̄tutē p̄ quā bonū
 rōnis p̄seruet p̄tra tristitiaz
 nerō tristitie succubat. hec
 aut facit patientia vñ mani-
 festū ē patientia ex h̄ esse p̄tu-
 tem. Auctoritate p̄batur p̄
 Aug. in li. de patientia vbi
 dicit. Virtus anī q̄ patien-
 tia dicit tam magnū dei do-
 nū est vt etiā ip̄ius q̄ nob̄ eā
 largit̄ patiētia p̄dicet. Nec
 valent aliquerōnes que in-
 contrariū possunt. fieri. s. q̄a
 aliquis diceret virtutes p̄fe-
 ctissime sūt in p̄ria p̄ Augu-
 14. de ciuitate dei. sed ibi nō
 est patientia. quia nulla sunt
 mala ibi tolerāda Apoc. 21.
 Non esurient neq; sitiēt ani-
 plius q̄. Itē patiētia non
 est virtus quia nulla virtus
 reperietur in malis. quia p̄-
 tus est que bonū facit homi-
 nem habentem. sed patiētia
 quāq; in malis hoib; reperit̄
 sicut patet in auaris qui ml̄-
 ta mala patiuntur 2 patien-
 ter tolerant fm illd̄ Eccle. 4
 Cunct; dieb; vite sue comes
 dit in tenebris 2 curis ml̄t;

Uerū
 patia
 sit vir-
 tus.

De Patientia

et in ceteris atq; tristitia, ergo
Properea respōdet ad illa.
Et pmo ad primū dicendū
q; futures morales nō reman-
nent fm eundē actū in p̄tia
quē hnt in v̄ta. scz. p̄ cōpara-
tionē ad bona p̄ntis vite q̄
nō remanebūt in p̄tia. sz per
cōparationē ad finē qui erit
in p̄tia. sicut iustitia nō ē in
p̄tia circa emptiōes ⁊ v̄di-
tiōes ⁊ alla q̄ p̄tinet ad vitā
presētē. sz in h̄ qd̄ est subdi-
tum esse deo. Sicut actus pa-
tientie in p̄tia nō est in susti-
nendo aliq̄ sed in fruītōe bo-
nōꝝ in quā volebam⁹ veni-
re patiēdo. vñ Aug. dicit i
i4. de ci. dei. q; in p̄tia nō est
ipsa patientia. qz necessaria
nō est nisi vbi tollerāda sunt
mala. sed eternū ē id qd̄ per
patientia puenit. Ad aliū
dicendū q; sic ut aug. dicit. in
li. de paciētia. Patientes pro-
prie dicūt q; mala malūt nō
p̄mittēdo ferre. q̄ n̄ ferendo
cōmittere. In illis autē q; ma-
la sustinet v̄t mala faciāt. nec
mirādan⁹ laudāda ē patia q̄
nlla ē. sed mirāda duricia ne

Qui p̄ gāda paciētia Et hec de. q.
parletū sufficiant. Conclō scda q;
am dē duo p̄ patientia debem⁹ fer-
mi⁹ ferri res. dei. correptionē. ⁊ demo-

nū rēptationē. De p̄tio. habet
betur Job. 5. Beatus vir q; cor-
ripit a deo. Correp̄s at
aliquādo fit ad patientiē
am. vt in Job. Aliq̄ ad cu-
stodiā vt i Paulo. 2. ad cor.
12. Ne magnitudo reuelatō
nū extollat me. Aliq̄ ad cor-
rigēda p̄cā vt lep̄ marie nu-
12. Aliq̄ ad gloriā dei vt
in ceco nato. Jo. 9. Et lazaro
mortuo vt habet in eodē li.
c. xi. Aliq̄ ad inicitū penē vt
herodi. De rēptatiōe demo-
nis habet Gen. 3. 2 in Job. 2
Et ista sufficiāt de p̄ditiōe. *Uly*
scda. Iuxta quā mouet qd̄ *iuria*
a doctore irrefragabili Alex- *ut sp̄*
de ales. in. 3. q. 81. ar. 1. *ut*
iuria sit semp̄ p̄pulsāda Ad *pulsāda*
q; r̄idet q; iuria autē p̄sona *da.*
lis ⁊ puata aut publica. Si
est publica. p̄pulsāda ē iussu
p̄ncipis ⁊ manu militis ad *23. q. 1*
Ro. 13. Nō sine cā gladiū p̄ *suma*
tat dei ei minister ē v̄nder i *ibol*
urā ei q; malū agit. ⁊ p̄ncipi ⁊ *pulsā*
militib; determinantē stipen- *da.*
dia. Lu. 3. Tōcenti estote sti-
pendijs v̄ris. Ido dicit Bar-
12. Reddite q; sunt cesaris
cesari. ⁊ q; sūt dei deo. Sed n̄
nisi p̄pter defensionē repu-
blice q; sine repulsatiōe iniu-
rie hostiliter fieri nō potest. Pre

23. q.
c. 102
tudo

Uly
iuria
ut sp̄
pulsāda
da.

23. q. 1
suma
ibol
pulsā
da.

rerea. Aug. i. de ci. dei expo-
 nens illud p̄ceptū: nō occidēs
 dicit. Nō p̄tra h̄ p̄ceptū fece-
 rūt q̄do auctore bella gesserūt
 et fm̄ leges sceleratos puni-
 erūt. Et iterū Aug. dicit. For-
 titudo q̄ a barbaris defēdit
 patriā aut domū defendit in-
 firmos v̄t a latronib; socios
 plena iusticia ē. Et quib; p̄
 q̄ iniuria publica ē repellen-
 da ab eo q̄ ad h̄ ordinat⁹ est
 etiā cū armis. Si autē ē p̄-
 sonalis z̄ puata tūc est faciē-
 dū vt dicitur. Dat. s. Dico vob
 nō resistere malo. tū cū disti-
 ctione. qz̄ p̄sonal̄ iniuria pōt
 repellī duob; modis. aut ipe-
 ditendo aut repugnādo. Im-
 pediēdo sicut paul⁹ muni-
 tus militib; ipe dituit iudai-
 ne ei inferrēt iniuriā. h̄ mō li-
 cet oib; iniuriā repellere. ne
 hoc phibetur. Dat. s. h̄ ei
 ap̄te nō dicit resistere. Repu-
 gnādo repellit iniuriā du-
 pliciter. cogente necessitate.
 et v̄scendi libidine. cogente
 necessitate cū alias nō pōt vi-
 tari lesio nec p̄ fugā nec p̄ im-
 pedimentū absolutū. Et tūc
 etiā adhuc distinguit. qz̄ aut
 repellit iniuriā vt puata vt
 sine armis. z̄ h̄ mō permittit
 clerico z̄ laico iniuriā repel-

lere. z̄ h̄ flagrāte malefico cū
 moderamine inculpate tur-
 rele. Et sic intelligit illa lex ei-
 ulis canōizata. vim vi repel-
 lere licet. z̄ hoc in instanti qz̄
 facto interuallo neq̄q̄. Aut
 repellit vt publica z̄ cum ar-
 mis. Et h̄ mō nō permittit cle-
 ricis. sed laycis. Et h̄ sicut di-
 ctū est flagrāte iniuria z̄ cuz
 moderamine z̄ i instanti. Nō
 esset autē moderamē si nō im-
 peteretur armis z̄ impeteret
 armis. Si vero repellit in-
 iuria v̄scendi libidine sic
 nulli licet iniuriā repellere
 resistere malo. Et sic intelli-
 git illud ad Ro. 12. Nō red-
 dentes malū p̄ malo. Et illud
 psalmi. Si reddidi retribuē-
 tib; mihi mala zc. Dicendū
 ergo q̄ repellere iniuriā siue
 resistere malo anio v̄scēdi
 om̄ibus ē phibitū. v̄n illud
 qd̄ dicit apostol⁹ ad Ro. 12.
 Nō vosmetipsos defēdētēs
 carissimi intelligit ex libidī-
 ne vindicte. vnde statū s̄bū-
 git: s; date locū ire. scriptū ē
 enī. Mihi vindictā z̄ ego re-
 tribuā. Repellere p̄o impe-
 diēdo nō repugnādo om̄ib;
 p̄cessum est. vel etiā arguen-
 do verbis vt dominus v̄n-
 glo. sup̄ Johan. 18. sup̄ illud

23. q. 6.
 ca. 1.

De Patientia

23. q. 1. Dedit ei alapa. ostendit p̄ce
c. par⁹ pra paciētiē nō ostētiōe cor
poris. sed p̄paratiōe cordis
facienda. potest enim quis
maxillam visibiliter prebe
re iratus. melius vero respō
det vere placatus. et ad feren
da grauiora tranquillo anis
mo patus. et sic intelligitur
huid **Mathei. 5.** Si quis te
percusserit in dextera maxil
la prebe ei alteram. hoc est
paratus sis aliam sustinere
patienter. Repellere vero co
gente necessitate iniuriam
vī publica armis in phibitō
ne est clericis. in p̄silio laicis
Repellere vero vi puara sine
armis in p̄silio ē clericis. Et
sic p̄: quōd hoc qd̄ d̄r. n̄ resiste

Utruz re differēt intellectu in p̄silio
paciēt et in p̄cepto ē. Et h̄ sufficiat
suppo⁹ de questione. Sed h̄ nō ime
randa rito q̄ri pōt vtz patient sup
sic āga portāda sit angaria operum
ria ope Ad qd̄ d̄r qd̄ sic. vñ **Mat. 5.**
rum. scrip̄tū est. Si quis te anga
riauerit mille pass⁹ vade cū
illo alia duo. Et vt declarat
Aeran. n. 3. Pulchre d̄ns di
xit mille passus qz tante p̄fe
ctiōnis ē patientia vt inter
totū sabbati et vltra propter
ipsam ambulandū sit licet i
uste. **Uñ** h̄z aug. in **Emōedūi**

in mōte. Perfectio patientie
in tribz p̄sist r. corpore. s. vo
luntate. et rōne. vt si quis ar
etatur ad corporale obsequi
um. qd̄ p̄ mille passus deno
ratur. sit etiā illud obsequiū
rōnale et volūtariū q̄ sūt alia
duo milia vñ āplus ad **Ro.
12** De p̄mo dicit rōabile ob
sequiū vestrū. Et de s̄o. sc. ad
Cor. 9 dicit. Hilarē ei dato
rem zc. Huius quoqz rei exē
plū **Job** p̄rio ponit vbi di
cit. Erant illi tria milia ca
melozū. In camelo tria sunt
fortitudo. s. quo ad on⁹ sup
portatio oneris volūtaria et
discretio: q̄ p̄ vngulā fixā si
gnificatur. que tria supra
dicta important. **Secun**
do queritur verum sit licitū
repetere propria. an paciētia
d̄mirrenda. Ad qd̄ r̄nde
tute nō p̄pter p̄riā vtilitatē
sed p̄pter cōmunē **Uñ** greg.
Nō solū cura dzesse ne nra
subrahā: sed ne rapiētes n̄
sua seme ipsos pdant. Cōm
mune ergo bonū triplex ē ma
lozū refrenatio. ecclie pacifi
cario. et inf̄rmozū cōsolatio.
Ne ergo ecclia dissipet: nec i
firmi tribulent⁹ et pauperes:
nec malis d̄ctur peccādī oc

casio. repetenda sunt aliquis.

Unde Job. 29. Cordēbam malos in q. 7 de. dē. il. au. p. De ipseccis vero dī. q. tripli-
ci modo possunt sua repetere
cupi dītare. s. 2 hoc mō nō li-
cet. Selo iustitie. 2 timore ca-
sus. 2 h mō licet pacifice tū
et nō pteutose. qz p pteutio-
nē. vt ait Gre. par scinditur
Et si quis dixerit q ne forte
primus scandalizet ppter h
qui magis est q̄ rpalia bona
Dicendum q̄ magis vitari
dī scandalū priū vel cōe q̄
alterius. 2 ideo pfecti timēt
de scandalo communi repetere
re possunt. 2 nō dimittere. Im-
pfecti si timēt d̄ p̄rio faciāt
similiter si nō scandalizātra
pro: s̄ possunt reperere mō
quo dictū ē. hec Alex. in. 3.

Conclusio terti. ad pati-
entiā nos inducit primo scri-
ptura sacra vnde scribit ad
Ephe. 4. Obsecro vos i do-
mino vt digne ambuletis vo-
catione qua vocati estis cū
omni humilitate 2 patien-
tia. Et ad The. 4. Patiētes
ad pas estote ad omnes. Et. i. Petri
2. ca. Hec est enī grā si ppter
conscientiā dei sustinet quis
iusticiam patiens iniuste et
Iaco 5. Patientes igit esto

te s̄res vsq̄ ad aduentū do-
mini Ecce agricola expectat
preciosū fructū terre patien-
ter ferens donec accipiat rē
poraneum 2 serotinum Et
infra. Patientes estote et
vos 2 confirmata corda ve-
stra quoniā aduentus domi-
ni appropinquabit. Et ad
Romanos. 12. capitulo. In
tribulatione patientes. Et
abachuc. primo. Vociferas-
bo ad te vi patiens. Et Esa.
42. Tacui semp silui patiens
fui. Et Ecclē. primo. Usq̄
in tempore sustinebit patiens.
2 postea redditio iocun-
ditatis. Et infra quinto
capitulo. Altissim⁹ enim est
patiens redditor. Et infra
18. capitulo. Quid ē homo
et que gratia illius. et quid
bonum aut quid neq̄ illius
numerus dierum hominum
vt multum centū anni. qua-
si gutte aque maris deputa-
ti sunt. 2 sicut calculus are-
ne sic exiguū anni in die cui
propter hoc patiens est domi-
nus in illis. 2 effundit super
eos misericordiam suam. Et
Sapien. quindecimo. Tu
es autem de⁹ noster suavis
et ver⁹ et patiens 2 i mīserdia
disponens omnia. 2 Eccl. 7.

Tertia
pcto

In du-
sentia
ad pas
nientia

De Patientia

Velior est patiens arrogare
Et puer. 17. Velior est pati-
ens viro forti. Et. 14. c. Qui
patiens est multa gubernat sa-
pientia. Et in ps. Qui custo-
dit vitare in seculum facit in-
ter. Et alibi. Parasti in con-
spectu meo mensam aduersus eos
qui tribulant me. Secundo i-
ducit nos ad patientiam triu-
mphi eius. Nam ipsa habet tri-
umphum in cunctis cum homo patien-
tia vincat persecutores. demo-
nes seipsum De persecutoribus
patet in beato vincitorio qui mul-
ta patientia dixit datiano. Tu
debis mihi plus posse dum tor-
queor quam possis ipse qui tor-
ques. De demonibus patet id
quodam sene monacho here-
mita quem cum quidam demonia-
cus percussisset in maxilla ille
statim alteram prebuit et demon
confusus recessit. Quod homo vicat
seipsum patientia patet per que-
dam philosophorum quod dicit. Da-
tima et turum patientia pugnat
inermis. Armatosque solet vi-
cere sepe viros. Tertio iudic-
nos ad patientiam suam utilitas
Nam ex ipsa decem utilitates no-
bis eueniunt. Quarum prima est
aniam magnitudo. Unde se-
neca. Magni animi est intur-
as in summa patientia pati.

Secunda est celi acquisitio. vñ **Uti**.
Hieronimus. Non nisi per patientiam taces
implet illud. Regnum celorum patie-
rim patientem et violenti rapiunt
illud. Ido dominus dicit **Mat**.
7. Beati qui persecutionem patiun-
tur propter iustitiam quam ipsorum
est regnum celorum. Tertia est
odoris respiratio de qua dicit
Gregorius in mora. Sicut aro-
mata odoratum suum cum incendun-
tur expendunt. ita sancti virtutem
omnem quod de virtutibus redol-
lent in tribulationibus innotescunt.

Quarta est mentis perfectio
vñ glo. super illud **Job. 4.** Per-
fectio via est tuarum. dicit. De
patientia perfectio nascitur.
Quinta est huius exilii solatio.
apo. 13. Hec est patientia
et fides sanctorum. Et ad he. 10
Patientia vobis necessaria
est et ad **Ro. 5.** In omnibus ex-
hibeat vobis vosmetipsos sicut di-
ministros in multa patientia
Sexta est patientie demonstratio
Prouer. 19. Doctrina vici-
ri per patientiam nostram. **Uti Gre.**
Tanto quis ostendit minus do-
ctus quanto minus patientes con-
cutit cum deus qui sapientissimus
est sic patientissimus in fine
mundi iniurias suas vindica-
tur. Septima est miraculorum
operatio vñ **Gre.** Ego virtus

tem patientie signis z miraculis maiorē puco. Si patientia hñs aliq̄s mortiferuz qđ biberit ñ ei nocebit. Tal miraculoz opatō scā ē i tribu pueris daniel. 3. Octaua est xp̄i imitatio p̄ma. petri. z ca. Xps passus ē p nobis vobis relinquēs exēplū vt seq̄mini vestigia ei⁹. Nonā ire mitigatio puer. 25. Patientia lenit p̄iceps. z puer. 15. Ut iniqu⁹ puocat riras. q̄ autē patēs ē mitigat furozē. Decima est bonitatis pbatō vñ Aug. Sicut sub vno igne aurum rutilat palea fumat. z vbi palee cōminuunt frumēta purgant. ita vna ea demq̄ vis irruens bonos pbat purificat. ditat. malos damnat. vastat. exterminat. Unde in eadē afflictōe mali deū detestant. z blasphemāt boni deū precant z laudant. Quere de ista materia si eā ampliori modo vis habere in summa de vitijs z p̄tutibz Quartū z vltimū p̄cipale qđ nos inducit ad patientiā ē ve. z no. testamēti exēplificatio. Nā p̄mo Isaac patienter ferebat cū p̄ suus eū imolare vellet. gen. 22. Secūdo ioseph facin⁹ qđ cōmi-

serūt in eū fies eius patienter tulit z clement indulgit. Ge. 37. Durmuraerat populus p̄tra māysen z aaron dicēs vos interfecistis pplm dñi. z cū irat⁹ dñs pplm suū p̄cateret dixit moyses ad aaron Perge cito ad pplm vt ores p eis: z sequit q̄ plaga cessauit. Num. 16. Filij effraym surgētes p̄tra gedeonem sedati sūt p̄pter ei⁹ māsueta responsione. Judi. 8. Noluit sustinere saul q̄ occideretur qđ detraxerāt ei. p̄mi regū. 2. Dauid autē pluries potuit occidere saulē ip̄s; actualiter persequētē qñ p̄mo iuenit eū dormientē. 1. Reg. 28. Et qñ abscidit horā clamidis. p̄t̄mi Reg. 34. Execcat⁹ thobias miram patientiā ostendit in dñi flagellis z irrisione cunctoz z vxoris thobie Job patēs fuit p̄dedo sua. et suos. z q̄si seipm z q̄ remā serās pl⁹ ei flagelli intulerē vt patet d vxore Job. 2. Mirā patientiā habuerūt septē illi fies cū m̄re. z Nacha. 6. Mirā patientiā habuit stephanus qñ orauit p lapidatibz vt patet in actibz ap̄t̄oz. Gleniam⁹ ad dominū nosq̄ qui licet toto tempe mirā pa

De Ignorantia

cientiā ostendit tamē rem-
pore passionis pluries eā no-
bis i exemplū donauit. 7 pri-
mo in orto cū iude osculū su-
stinuit. 7 in domo anne cum
alapā accepisset 7 in domo
cayphe cū viri q̄ eū tenebant
illudebant ei dicentes pphe-
tisa. 7c. Et p̄ totā noctē in ea-
dem domo in colūna ligatus
cū tam graues iniurias susti-
nuisset. Et in domo pilati ēr
in colūna. 7 post sententiā. 7 i
monte caluatio. 7 post mor-
tem. q̄ fuit reparatus sedus
ctor ille. **Barth. 27.** Et ista
sufficiat de ista p̄clusionone.

Iuxta quā mouet q̄d a san-
cto tho. de aq̄. in 8a p̄c. q. 136

Utrum Utrum patientia possit habe-
re rationem gratie. **Ad** q̄d responde-
ria posuit s̄m Aug. in li. de patien-
tia. dicens q̄ via desiderioz
habetur si facit tolerantiā laborū 7 do-
ne grā lozū. Et h̄mōi ratio ē qz tri-
stitiā 7 dolorē s̄m se abhor-
ret anius. p̄ nunc eligeret
eā pati p̄ter se. sed solū pro-
pter finē ergo optet q̄ istud
bonū p̄ter q̄d aliquis vult
pati mala. sit magis volituz
et amari q̄ illud bonū q̄d p̄
priuationē ingerit dolorem
quē patientē tollerant. **Q̄**
aut aliq̄s p̄ferat donū gratie

om̄ibus naturalibz bonis ex
quozū amissione dolor p̄t
causari. p̄tinet ad charitates
que diligit deum sup om̄ia.
Unde manifestū ē q̄ patien-
tia s̄m q̄ est virtus a caritas
te causat s̄m illud. i. **Cor. 13.**
Caritas patiens est. **Dani-**
festū est aut q̄ caritas nō po-
test haberi nisi p̄ gratiā s̄m
illud ad **Ro 5.** Caritas dei
diffusa est in cordibz n̄ris per
sp̄m sanctū qui dat est nobis
vnde patet q̄ patientia n̄ p̄t
haberi sine auxilio gratie. et
confirmat auctoritate p̄s.
Ab iso. s. a dō paciētia mea.

Et si aliquis obijceret sic
illud ad q̄ ratio magis in-
clinari p̄t magis p̄t imple-
re rationabilē creatura s̄z ma-
gis est tollerabile q̄ aliquis
patiat mala p̄t bonū q̄ p̄t
malū. 7 multiplicatur mala
p̄ter mala p̄pria p̄tutes sine
grā s̄m Aug. qui dicit in li. de
patientia. q̄ multa in labori-
bus 7 doloribz sustinēt homi-
nes p̄ter ea que vitiose dili-
gunt. 7 multo magis hō pro-
pter bonū potest mala susti-
nere p̄ter auxiliū grē. **Ad**
q̄d dicendū q̄ natura huma-
na si eēt integra p̄ualeret in-
clinatio rōnis. sed in natura

corrupta pualet inclinatio
 cupiscentie que in hoie domi
 nat. 2 io proutior e ho ad sub
 stinendu mala in qbz concupis
 sentia delectat p'sentia: q
 tolerare mala ppter bona fu
 tura q fm ratione apperun
 tur qd prinet ad vera pacie
 tiam. Et hoc de qoe sufficiat
 Et sic expedire sur hui⁹ fru
 ctus patientie tres pres vt i
 principio pposui que ad reci
 piendu duore obsecro vos me
 tes preparare: vt valeat ha
 bitare i vita eterna. Ad qua
 pducatur domin⁹ Amen.

Donica pria p^o octam epi.
 d^o vito sgracie. Sermo. VII.

Quam esset
 iesus an
 nozu duode
 cim. Luc. 2.

Pro hui⁹ sacri 2 sacri euā
 gelij historiali declaratioe no
 randū fm q^o ex sacra scriptu
 ra simul 2 pphetica colligif
 doctrina iustitia videt ee f
 tutū. maxima qz ordinat ho
 mine r' spectu omiū. Un tres
 p'ctones exiūpa qlibet dñs in
 suo dñio 2 cuius moral' in sua
 ciuitate tenet h're q' sūt vicz.

Efficacia legis agendorū
 cū integritate.

Dirigentia plebis prio⁹
 cū veracitate.

Obedientia legis genito
 rum cum humilitate.

Prima p'ctio pbat q' iust⁹
 n' e leg' iusta itegre n' obsuat
 Un. Jaco. 2. Qui i vno offe
 dit fact⁹ e oim re⁹. Un a set.
 in li. Cur deus ho diffinit⁹
 do iusticia dicit. Iusticia est
 eni libertas tribuēs vnicui
 qz fm pria dignitate maio
 ri reuerentiā pati p'cordiā. mi
 nori disciplinā. do obediēz
 tiā. sibi factimo. Un inimico
 paciētiā. egeno oposam mis
 cordiā. Un dauid hāc requi
 reded' cebat. Da mihi intel
 lectū s'illu minarū p' iusticia
 et scrutabor legē tuā 2 custo
 diā illā i toto corde meo.

Secūdo p'clusio pbat per
 illud Job. 4. Ecce decuisti
 plamos 2 man⁹ lassas robo
 rasti. vacillāres pfirmauerē
 fmōes tui. 2 genua tremētia
 p'fortasti. Tertia p'ctio pbat
 p' illō Pau. ad ephe. 6. Filij
 obedite p'ribz vris. 3o d' in
 decre. di 1o Quis aut' leges
 pncipiū aut patz reglas aut
 admōitōes p'nas dicat d' d'
 re: p'tēni nisi q' ip'itū tm' est
 stiet trās r' i om'issū. 2e p'ctio
 nes magn. dñe 2 ci. opti i ho
 s 4

De Ignorantia

dierno euāgelio p̄tinētur q̄d
diuidit̄ in tres p̄tes s̄m has
p̄clusiones. Nā in p̄ma p̄
te ponit̄ quō Iesus fuit̄ ple
nus obscurator ī exequēdo le
galia ibi. Cū factus eēt ies̄
annoz duodecī. In sc̄da pre
ponit̄ quō Iesus fuit̄ clarus
reſerator in docēdo magna
lta. ibi remansit̄ puer Iesus
In tertio ponit̄ quō fuit̄ p̄
venerator in offerēdo serui
tia ibi. Et descendit̄ cū eis.
Et vt hec melius pateāt vi
videamus historia. Decla
rare historie fruct̄ est igno
rantia. z ratō huius ē quia
cū ī ip̄o euāgelio de legis ob
ſuatione vt in p̄ia p̄te. z de
eius sc̄ia z notione vt in ſa
p̄te. z de honoz̄ erga pat̄res
exhibitōe vt in tertia p̄te rā
gitur. materia in quibz satis
sup̄ q̄ſatis offendit̄ est igno
rantia Quia statutis facere
p̄ria nō est intelligere sed ī
rare s̄m beatū Ambro. super
beati immaculati. Ne ḡ ī
rantia ip̄a causa sit̄ tāti ma
li vt ī p̄dictis offendam̄ de
ip̄a hodie succincte loq̄mur
tres p̄clusiones cū tribz du
bus more solito ponēdo.
Quay sit̄ p̄ria tal̄ q̄ ignorā
tia p̄prie nō dicit̄ errōe. Hāc

p̄clusionē s̄m magist̄rū frem
durandū in p̄te ſa ſue ſūme. Tho
ratōe z auctoritate. p̄bo iōe 2c. q. 7
ſic. Nā ignorātia dicit̄ ſim
plicē ne ſcientiā ſine ſc̄ie p̄
uatiōe. Error aut̄ dicit̄ ne ſc̄i
entia cū op̄inione ſc̄ietie. Nā maloz
ille nō dicit̄ errare qui neſcit. ſ; 8. ar. 1
qui pro vero appellat̄ falſus ad. 7m
q̄d erroneū est. P̄terea au
crozitate. p̄batur in decretis
di. 38. ca. Quis vbi dicit̄ rex.
Quāuis errat̄ q̄tra poſſum?
cura cauēdū ſit̄ nō ſolū in ma
iozibz vez etiam in minoribz
reby. nec niſi rex ignorantiā
poſſit errare. nō cū p̄ſequēs ē
vt p̄tinuo erret quisq̄s aliq̄d
neſcit. ſ; exiſtimat̄ ſe ſc̄ire q̄d
neſcit p̄ vero quippe app̄bat
falſum q̄d erroris ē p̄rium.
Et ſita ſufficiāt de cōcluſiōe
Iuxta quā mouet̄ q̄d a d̄no
bona. ī ſo. di. 22. ar. 2. p̄t̄ 5. dif
finit̄ōnis. Vtrū ignorātia i
aliquo hoīe poſſit eē ſine cul
pa. Ad q̄d ip̄e r̄ndet̄ dicit̄
q̄ cū p̄uatiōes cognoscatur
p̄ habitus. cognitio ignorā
tie habet̄ ex cognitioe ſc̄ien
tie. Attendendū aut̄ q̄ que
dā est̄ cognitio aliquoz̄ que
nō ē neceſſaria ad p̄rutē. nec
est̄ neceſſaria ad ſalutē. ſicut
est̄ arcū mechanicaz̄ z libez̄
2c. q. 7
6. ar. 2.
di. 2. q.
2. ar. 1.

Bona
in. di. 2
2. q. pe

Utrū
grā a
ſine
culpa

raliū z tal' cōgnitio: nec ē vir-
tus: nec ē de esse p̄turs z illa
ignorantia q̄ ē respectu hui'
cōgnitiōnis p̄uatio culpa n̄
est siue sit ignorantia nega-
tōnis siue dispositōis siue
etiā sit volūtaria siue non.
Alia est cōgnitio credibiliū
et opabiliū q̄ ad salutē neces-
saria est in adulto. Et hec ē
cōgnitio fidei z prudētie. et
ad hanc cōgnitiōnē habēdā
tenemur. q̄ siue hac nullus
pōt recte viuere. Huius autē
cōgnitiōis p̄uatio pōt in no-
bis esse: aut manēte rētiōne.
aut nō manente. Si manēte
rētiōne tūc est ibi culpa. q̄
cū quis tenet ad aliquid z il-
lud nō implet ex hoc ip̄e culpa
tur z dignus ē pena. Si autē
in nobis sit p̄uatio nō manē-
te rētiōne: vt pote cuz nō pōt
scire. z impotētia excusat ab
obligatione sic p̄uatio hui'
cōgnitiōis culpa nō est. sicut
in furiosis. Et s̄m h̄ ignorā-
tia q̄ dicit p̄uatiōnē cōgni-
tōis ad salutē necessariē vno
modo est pctm̄. Alio modo n̄
ad idē. q̄ p̄uatio cōgnitiōis
ad salutē necessariē duplici-
pōt esse. Aut ita q̄ ē nob̄ s̄
n̄ a nob̄. z hoc mō culpa nō ē

sed magis pena. z cū non si-
mus ei' principū in ip̄a nec
memur nec dmeremur. Aut
ita q̄ est in nob̄is. z a nob̄is.
et sic est culpa. h̄ aut pōt esse
triplr: vel cū in via p̄turs eri-
stētes volūtarie ab ea recedē-
mus. z in erroris foueā nos
p̄cipitram: et h̄ ignorantia p̄-
dicit erronea que ē in hereticis.
Vel cū ad viā p̄turs valēs
res p̄tingere cupim' in tene-
bus ambulare. Et hec p̄t di-
ci ignorantia affectata. Aut
quia ex quadā pigritia v' ne-
gligentia non curam' verita-
tē addiscere. z hec dicit igno-
rantia crassa z supina. z q̄li-
bet istarū est culpa licet p̄tia
maior q̄ scda z secunda ma-
ior q̄ tertia. Hec om̄ia p̄t
manē rōnib' simul cū aucto-
ritatib' p̄mo p̄ba. p̄ illud
pau. i. Cor. i. 4. Ignorās ig-
rabit. z nullus ignorat nisi
per culpā. igit. Item sup̄ il-
lud Ps̄. Noluit intelligere
glo. dicit. Ignorantia i his
qui intelligere nolūt ē pctm̄
Itē q̄ ignorantia sit pctm̄
per istā ratiōnē p̄tz nō facere
ea q̄ hō tenet facere est pctm̄.
similiter nō amare similr nō
dicere: q̄. It̄ nescire qd̄ tenet
scire est peccatum. sed multū

E s

Sile
tho. i.
2. q. 76
ar. 3. 2i
tertia
p. q. 4.
7. ar. i.
ad 3m.

Tho. 2.
2e. q. 7
6. ar. 1.

Bona
in. di. 2
2. q. pe.

De Diuina gratia

sūt q̄ ignorāt ea q̄ tenent sci
re. v̄pore ea sine q̄bus saluā
ri nō possunt. q̄ in talibz ig
nancia est culpa. Præterea co
gnoscere credenda z opanda
est actus p̄tutis. s. fidei. z pru
dentie hec igit̄ ignorare ē p̄
rutibz p̄uari. sed p̄uatōes p̄
rutū sūt vitia. q̄ aliq̄ ignora
re est culpa. Et si aliquis di
ceret q̄ ignorantia nullo mo
do ē peccatum quia Augu
sti. in ench. dicit. Inflicta est
nobis ignorantia rez. s. nul
lū pctm̄ est nob̄ inflictu. q̄ zc
Rūdeo q̄ ignorantia put ē no
bis inflicta ē pena z n̄ culpa
put tñ volūtas n̄ra aliq̄ mō
deordinatur circa illa sic pri
us dictū ē incipit esse culpa.
sicut passioēs sanctis marci
ibz illare pene erāt p̄siderate
fm̄ se compare tñ ad volun
tate sanctorū libenter eas p̄
ferentiū p̄ amore xp̄i erāt eis
meritorie Et hec de ista que

Ignoran
tia ē p̄
lectuū
petitū

stione sufficiāt. Conclusio
tia ē p̄ scda ē. q̄ ignorantia ē p̄traria
ria ap̄ hūmāno appetitū z etiā intel
lectuū. Istazelo p̄bat fm̄ bo
nū uenturā in loco sup̄ius al
legato in dubitatioibz circa
litterā p̄ istas rōnes z aucto
ritates. p̄no sic sic se h̄z scien
tia ad intellectū sic se h̄z par

ad affectū: sed null⁹ ē qui nō
appetat pacē qz sic dicit aug⁹
p̄pter pacē bellant om̄s ho
mines qui cūqz bellant ergo
similr videt q̄ null⁹ est q̄ nō
appetat scientiā z p̄consequit
ignorantiā respuat. Præterea
om̄e naturale appetitus de
siderat: z p̄trariū expellit. s. z
scientiā est naturale appetit⁹
tui vt dicit Ari. i. i. Verba.
Om̄es hoies naturali scire
desiderāt igit̄. ideo Comen
tator dicit primo physico. q̄
scientia ē p̄fectio intellectus
n̄ri. Et salo. vt dicit quedam
glo. Nō aux̄ n̄ diuitias non
terrenā gloriā a deo petūt. s. z
vt sciat populū dei regere et
iudicare. Et hec de cōclōne
sufficiāt. Iuxta hanc p̄clu
sionē mouet q̄ a dño bona
uentura in eodem loco circa
l̄ram. Si qliber naturaliter
inclinat ad scien. iā. Et vide
tur q̄ nō. quia mḡ sententiā
in loco sup̄ius allegato. dicit
q̄ est ignorantia eorū q̄ sci
re nolūt cū possunt. q̄ videt
q̄ nō quilibet inclinat natu
raliter ad sciētā. Ad q̄d ip̄e
respōdet q̄ sicut p̄ringit ali
quid noscei v̄l. ignorare in
particulari. sic p̄ringit al. q̄d
appetere in v̄l. z cōdeinnare

Ex ig
nancia p
ceden
tia.

Ulp
liber
clinat

in particulari. et hoc patet. om-
nis enim homo appetit beatitudi-
nem. et illam beatitudinem
quam christiani expectant multum
signat et recusat. Et primo quod
idem appetit est a voluntate
naturali. Sed a voluntate
electiva. Et per hunc modum est
in proposito. et si ei omnes homi-
nes naturaliter scire deside-
rant et velint esse scientes. sci-
entiam tamen mandatorum dei pluri-
mi recusant. Et hec de ratione
breuiter sufficiant. Conclusio
tertia est ista quod multa ma-
la pedantur ex ignorantia. Quo-
rum primum est falsitas. Se-
cundum est dubietas. de qui-
bus duobus dicit Augustinus de ver-
bis domini. pessime matris
ignorantie pessime itidem due
filie sunt. falsitas et dubietas.
Illa miserius. Ista miserabi-
lius. Illa pecciosior. Ista mo-
lestior. Tertium malum quod oritur
ex ignorantia est fractio sta-
tutorum unde Ambrosius super
Beati immaculati. Ordinis
ignorantia perturbat negocio-
rum naturam summamque iustorum
statutum facere pertrahit non est
intelligere sed ignorare. Quar-
tum malum est inductio tenebra-
rum. Unde Beatus Hieronimus in morali. Qui ei
lucem videt scit quid de te

nebris estimat. Nam qui ca-
dozem lucis ignorat etiam ob-
scura pro lucidius approbat.

Quintum malum est quod igno-
rantia ipsa est pertrahit salutem.
unde Beatus Hieronimus super cantica. Utriusque
cognitio dei scilicet et tui tibi
est necessaria ad salutem. Ideo
neutra carere vales ad salutem
et vultu salutem. quod sicut ex nobilitate
tuis venit in te timor dei.
atque ex dei noticia itidem amor
sic e contra de ignorantia tui
superbia. ac de ignorantia ve-
nit desperatio. Secundo ma-
lum est miserabiliter viuere
unde Seneca in Proverbia. Tol-
lerabilior est pena posse non
viuere quam nescire. Septimum
malum est inductio peccati
unde adam et eua ex ignoran-
tia peccauerunt cum quia
dicitur Genesim 3. Serpens
seduxit me. que seductio dicitur
privationem scientie. tunc
etiam quia sicut dicit magister
sententiarum in 2. disti-
ctione. 22. Adam credidit
venialiter peccare et tamen
peccauit mortaliter cum etiam
qui eua dixit ne forte mor-
mur dubitatiue et non asserti-
ue. De auum et vltimum
est quia e notitia ecclesie vn-
de Hieronimus ad paulinum.

Ex ig-
nancia p-
ceden-
tia.

Ex
n-
a

De Ignorantia

Sancta quippe rusticitas sibi solū pdest. et q̄rū edifi-
cat vite merito eccliam xp̄i
tm̄ nocet si destruentibz nō
resistat. Et hec de p̄clusionone
sufficiant. Furta quā mo-

**Utrū
i gran-
tia ex-
cusat a
pctō**

uerur q̄ a doctore fr̄e durā
do in pre. Septima sue sum-
me di. i. Utrū ignorantia ex-
cusat a pctō. Ad q̄d respōdet
q̄ ignorantia est duplex. s. fa-
cti et iuris. Ignorantia facti
est duplex. s. p̄p̄rii vel alieni.
Si p̄p̄rii aut q̄ quis dedit
opam regi illicite. aut licite.
Si illicite sic ignorantia non
excusat nisi a rāto qz impurā
tur sibi q̄ ex facto illicito. pue

**l. 4. ca.
f. bat
glo.**

niunt. Uñ lamech nō excu-
satur ab homicidio: qz occi-
dit cayn credens se ferā occi-
dere. qz cū esset cec⁹ venari n̄
debit. Tamē si diligenti ā
d̄bitā exhibuit pietas ip̄z ab
irregularitate excusat. extra
de homicidio Tua nos. vbi
babet q̄ monach⁹ apuit tūo
rem gutturis cuiusdā. s. mu-
lieris et p̄hibuit ne vētus in-
eraz: que vēto intrāte expira-
uit. et dicit ibi. licet mōach⁹
deliquerit chirurgiā exercens
tū si pitus fuit illa arte: et
causa pietatis nō cupiditas
tis fecit et debitā diligentia

adhibuit nō sit irregularis.
Si vero q̄s dedit opam rei
licite. aut q̄ diligentia debi-
tā adhibuit aut nō. si adhibuit
sic ignorantia excusat a
toto. Unde cecus excusatur
ab adulterio si cognoscat ali-
am credens cognoscere vro-
rez suā sicut Jacob ab adul-
terio cum supposita fuit lia.
Etia si pulsat quis cāpanā
et vacill⁹ cadēs aliquē occi-
dit. Si debitā diligentiam
nō adhibuit sic ignorantia n̄
excusat a toto sed a tanto vt
si secat arborē iuxta vīā posi-
tā: et occidit hoīem n̄ clamās
fuge. Si est ignorantia facti
alieni aut q̄ ignorantia erit. p̄ba-
bil⁹ aut crassa. s. p̄babilis. sic
excusat a toto. Ad h̄ aut q̄
dicat quis p̄babil⁹ ignorare
nō requirit q̄ quis sit min⁹
diligens inquiredo. nec etiā
am q̄ sit negligens s̄ medio
modo se h̄ns. ff. de iure. et fa-
cti igno. Si ē ignorantia cras-
sa et sup̄ina hec nō excusat.
vt quādo quis dicit se igno-
rare ea que publice corā po-
pulo facta sūt. Ignoran-
tia iuris distinguit qz aliq̄ ē
inuincibilis. aliqua vincibi-
lis. Inuincibilis vt in his qui
carēt vsu ratiōis. Aut q̄ est

bon
ol.
q. vi

nobis causata p culpam p
 ambulā aut sine clpa nostra
 si p culpā pēabulā: aut ergo
 vsū ratiōis priuat aut ob
 nubilar: si oīno puat vsū ra
 tionis vt infurioso qui ex cl
 pa sua incidit in furia. Hec
 fm quosdā excusat a tāto nō
 a toto. Alij pbabilr dicunt
 q nullā culpā p̄rahīt furio
 sus 2 si ex culpa sua incidit i
 furia. tamē si tales curant q
 ex culpa sua in fur tā incidūt
 debet eis penitētia imponi
 si homicidiū v̄ ali quod ma
 iū infuria p̄perauerūt p̄fam
 biguū dupliciter. Idē est
 de ebriō p̄fecte. si vsū ratiōis
 obnubilat vt in ebriō q ali
 quid h̄ discretiōis hec non
 excusat a tanto. vnde dicit.
 Aristo. 3. Ethic. q ebrius du
 plices maledictō es meretur
 Si aut in nobis causata est
 i ḡrantia sine culpa n̄ra. Aut
 q vsū rōnis puat aut obnu
 bilat. Si oīno puat hec excu
 sat a toto. vñ Bern. deli. ar.
 Infantibz 2 furiosis 2 dor
 mientibus quod faciunt im
 purat. Si sensū rōnis obnu
 bilat. vt in pueris q aliq mō
 sunt doli capaces hec excu
 sat a tanto Si ignorātia iu
 ris est vincibilis qui sūt ad

ulci 2 discreti sic distingue.
 Aut enī est ignorātia iuris na
 turalis siue diuini. aut qua
 si natural. aut civilis siue ca
 nonici. Si naturalis siue di
 uini hec nō excusat a toto vñ
 Apo. Si quis ignorat i ḡra
 bit. Si sit i ḡrantia q̄si iuris
 naturalis hec nō excusat: vt
 in his q̄ fiunt p̄tra ratiōez
 naturalē aut p̄tra publicam
 vt iustitiam. p̄tra ratiōē q̄daz
 naturalē: vt si suus vocat in
 ius dominū vel dominā v̄ lē
 beros eoz nō perita licentia
 nulla rusticitate ipm excusā
 te p̄denat in. xl. aureis. quia
 rō natural dicitur ab his p̄sonis
 reuerentiā exhibendā. C. de
 i ius vo. l. 2. Frē ignorātia q̄
 si iuris natural nō excusat in
 his que sūt p̄tra publicā vt i
 litatē. C. de falsa moneta. l. i
 vbi punit dñs i cui? domo
 adulterina moneta excitata
 est p̄pter eius negligentia 2 i
 curia. extra de rescrip. ex lris
 Si sit ignorātia iuris civil
 siue canonice. aut ergo quis
 p̄tendit de dāno vitādo. aut
 de lucro captāda. si de dam
 no vitādo. sic ignorātia non
 nocet. vt si solūā indebitū iu
 re naturali ac civili p̄ ignorā
 tiā iuris repetere possum. vt

De Ignorantia

si tenebar tibi in ea. p. instru-
mentum. si tu mihi fecisti pa-
ctū de nō petendo v. iurasti
nō petere z reddisti instrumē-
tum soluta est obligatio na-
turalis p. pactū vel instrumē-
tum. Item soluta ē obliga-
tio ciuilis p. redditiōē instru-
menti in hoc casu quacūqz
ignorantia soluat quis inde
bitumz repetē pōt. sed si sciēs
soluit non repetit. qz donas-
se viderur. ff. de p. di. inde. li.
i. Unde regula eq. ignorantia
iuris positiuū nō p. dēt acqul-
rere volentibz. suū vero petē-
tibus non nocet. ff. de iur. z.
fac. igno. l. iuris. ignorantia.

Casus
vbi ig-
nantia
iuris no-
cet.

Hoc tū fallit in his q. in-
ducta sūt ad rigozē iuris
seruandū. vt in p. alibz p. scri-
ptionibus. vt in p. scriptione.
tricesi. vel 20 vel decimi. vel
triū annozū. si tacui his spa-
cijs nō repetā rē meā nesciēs
mibi h. p. iudicare propterea
postea nō admittar. Itē vt
in p. scriptione inuentarij. qd
infra triginta dies inchoari
debet a morte testatoris et i-
fra añū debet p. fieri si res sint
remore. qd si heres nō fecerit
preiudicat sibi licet ignora-
uerit. Itē in p. scriptione biē-
nij canone nō soluto de quo

dictū est supra. Secūdo h.
fallit in his q. i. vadūe posses-
siones rerū apd alios p. sstitu-
taruz sine auctoritate iudicis
qui nō tantū restituent post
sessionē ablaram sed etiā eri-
stimationē illarum rerū vbi
re debent nulla ignorantia
ipsoz excusante. i. q. nest. 4. §
ultimo. Tertio hoc fallit
in his q. emūt p. ra legū in h.
dicta vt qui emit rē ecclesie
illicite in casibz nō concessis
qui rem cū fructibz restituet.
nec actionē habebit p. ra ecc-
lesia sed p. ra alienā rem. nē-
la ignorantia ipsam excusa-
te. qui si soluendo nō sit. tene-
tur ecclesia si locupletior ē fa-
cta. C. d. sacro san. eccle. aūc-
queres. in textu z in glosa.
Itē qui emit cēsitos v. ascri-
ptios vel originarios sine
terra. vbi emptor emit p. cius
licet ius ignorauerit. C. de
agricol. quemadmodū dicit
aurem cēsitus qui obligat-
us est ad certā rem. i. ad cer-
tos corbes. Quarto hoc fal-
lit in debito iure ciuili quod
nō repetitur licet ignoranter
sit solutū. dūmodo naturalit-
ter dbeatur verbi gratia sui
tibi obligatus naturaliter.
sed per sententiā sui absolutū

U
glo
c. r. b
9. 4

De
ueni
dis
pter
raria

tus, postea autem recurrens ad conscientiam solui indebitus iure civili. hoc reperere non possum, quia naturaliter obligatus fui. Ideo sententia que de iure civili est non potest tollere ea que sunt de iure naturali. ff. de pdi. inde. u. d. si vero quis contendit de lucro capiendo. aut ergo potuit consulere peritio res aut non. si potuit sic ignorantia iuris nocet, ut si emam a pupillo que sciebam esse pupillum credens quod posset res suas administrare siue tutoris auctoritate non possum rem illam acquirere per usu capionem. quia error iuris nulli prodest acquirere uolent ff. pro empr. l. 2. §. Si pupil. nisi sint milites. rusticiminores. mulieres. Istos enim excusat ignorantia iuris ubi de lucro prenditur. sed differenter quia mulieribus subuenitur tantum in lucro ubi expressse inuenitur sed ubi serpsenon inuenitur. non. Subuenitur autem mulieribus si fideiussulerint. quod subleuatur per uel leuam. Item si crimine incestus committat per ignorantiam iuris civilis mulier. puta contrahit matrimonium filia adoptiua

cum patre adoptiuo per ignorantiam iuris civilis tunc excusatur uel a pena legali secus si contrahat per ignorantiam iuris naturalis. ff. de adultere. Si adulterium. Pena autem legalis est confiscatio omnium bonorum etiam dote. et eriliu. et cinguli puatio et uerberatio si est persona uilis.

Item subuenitur ei si satis dedit pro aliquo iudicio. tunc enim non renerur. ff. qui satis dare cogant. dedit. §. i. Item subuenitur ei si soluit indebitus. quia non oportet ipsam probare quod indebitum fuerit quod soluit. sed creditori incumbit probatio quod debitus fuerit sibi solutum. licet in alijs personis secus sit. quod dicit se soluisse indebitum debet probare indebitum fuisse quod soluit. ff. de probationibus. cum indebito. Item subuenitur si in iudicio actio negit ff. de ed. l. i. §. uel Item si stipulatur nouam dote de bono debitore ad in opem. ff. solu. mar. si cum dote. §. Si cum muliere Item si legatum sibi filio ascribit et ascribi percurauit mense subeunte excusat per ignorantiam iuris pena legis cornelie quod promissum illi quod cum alteri testamentum uel codicillos scribitur

Uide
glo. in
c. ubi
q. 44.

De his
uenien
dis per
pter ig
rantia.

De Ignorantia

legatum sibi sua manu falso
ascripserunt. ff. ad l. corne. de
fal. diuus claudius. **Q**ue
ritur. pena hec e de portatio
et in suo vltimū suppliciu. ff.
ad l. cor. de fal. l. i. §. ij. **S**illi
tibus vero minorib; z rusti
cis vbiq; inuenit̄ expressum
q̄ nō sit eis subuentendū. ff.
de iur. z fa igno. le. iuris. Si
aut̄ nō potuit q̄s p̄sulere pi
tiores sic p̄dest ignorantia.
hec accipiunt. ff. de. iu. et fac
igno. l. regula. z. le. vltima et
I. d. 22. Jo. i. q. 4. Ignorandū. **S**
quia ista responsio difficilis
est puris theologis. Ideo re
spondet̄ s̄m dominū bona.
ad istā questionē q̄ dicit. q̄ e
ignorantia facti z e ignoran
tia iuris Ignorantia facti du
plex pōt esse. Aut adhibita
debita diligentia aut n̄. Si
adhibita: n̄ excusat a toto s; z
a tanto. Si aut̄ sit ignorantia
iuris pōt esse dupl̄. aut e vi
cibil̄ aut inuincibilis. Si vi
cibilis tunc est culpa. h̄ aut
est exconfesu vero. vt e igran
tia affectata. z ista sic ex vna
parte excusat q̄ ex alia maḡ
aggrauat. Aut est negligen
tia z ignauia sicut ignoran
tia crassa z supina. et ista si
aliquo mō excusat nō tñ ita

excusat vt sempiterno igne n̄
ardeat sicut dicit aug. z ma
gister in lra. Si aut̄ sit ig
rancia inuincibil̄ h̄ pōt eē du
pliciter. aut illa ignorantia est
in nob̄ introducta p̄ culpam
presbulā aut p̄ter oēs culpā
Si preter om̄em culpā. aut
simpliciter priuat̄ cognitōez
iuris sicut in infantib; z furio
sis q̄ oīno carēt vsu ratōnis
et hec excusat a toto. vñ dic̄
Ber. q̄ pueris infātib; z dor
mientib; nihil qd̄ faciūt im
purat̄. Aut nō tollit̄ oīno
vsu ratōnis s̄m plenum. **z. q. 1.**
et tūc non excusat a toto. sed
a tanto sicut e in his qui nō
sūt plene furio si. s; habēt ali
quo mō lucida interualla z
in pueris qui aliquo mō sunt
capaces p̄cepti licet nō ple
ne. Si aut̄ ignorantia intro
ducta e p̄ culpā sic e i ebrio
furioso quorū vterq; se p̄cipi
tauit in h̄ p̄ culpā p̄riam sic
nō excusat a toto: sed a t̄to
q̄ sic dic̄ phus. Ebrius hab̄
bebit̄ duplices maledictōes
s. maledictionē p̄ culpa p̄ce
denti. z maledictionē p̄ cul
pa sequētē. Scdm̄ aut̄ z q̄lic̄
excuset sequētē culpā diuersi
mode qd̄ā determināt. **Qui**
d̄ enim dicūt q̄ nec ebrius

I. d. 22
pol.

Ad B
v. q. i
c. in e
braue
tunt i
in gio

z. q. 1.
c. i.

Vide
ho. in
ra. q. 6
ar. 3.

Qui
licet
s; sicut
eē cul
pam

nec furcosus q̄ vsurōnis cas
 ret cōmittit nouā culpā. s̄z ex
 inordinatiōe aggrauat cul
 pa. p̄t enī culpa aggruari
 ex sequēti euentu alijs autē
 videtur q̄ nec sic excuset dñ
 cōmittat nouā culpā nō tñ ē
 adeo grauis sicut si illā face
 ret ex cerra sciētia. p̄mus tñ
 modus pbabilior esse videt̄
 Et hoc pater q̄ loth nō excu
 satur a culpa incestus cū co
 gnouit filias suas. p̄mū qui
 dera qz non fuit in eo plena
 ignorantia. licet enī dicat in
 ter. q̄ nō senserit qm̄ filie accu
 buerunt hoc dicit qz nō dis
 scit. Scdo vero qz in il
 laz ignorantia puenit p̄ ebie
 ratiē quā debuisset euitare.
 et ideo sancti dicūt eū fuisse
 culpabilem licet ex alia p̄
 te dicant eum fuisse aliqua
 liter excusabilem. Unde
 sentētia illius doctoris ē q̄
 omnis ignorantia aliquat̄ ex
 cusat qz minuit de rōne vo
 luntatis z de rōne p̄empt̄.
 Et sic expedite sūt tres p̄tes
 huius fructus euangely ma
 gnifice dñe et dilecti ciues
 quam obsecro vos euitare.
 Ad hoc vt hic gratiā z in fu
 turo gloriā a summa sapien
 tia habeatis Amen.

Domínica scda post ep̄i
 phaniā d̄ sacramento m̄tmo
 n̄j. Sermo. VIII.

Uptie fa
 cte sūt in

Dचना गलि
 ले २८. ३०. २.
 Pro hui⁹ facti et sancti euā
 gelij historiali declaratiōe.
 Notandū q̄ tria amic⁹ int̄
 alia impendere debet amic⁹
 co suo: que in his conclusiōi
 bus continentur.

Honorem dignificum so
 cialis collegij.
 Dulcorem gratificum fra
 ternalis subsidij.
 Valorem clarificum sin
 gularis iudicij.

Prima conclusio patet ex h
 quia amicitia nō durat int̄
 illos quoz vnus nō facit ho
 norē alteri. Unde Hieroni
 mus ad heliodorū scribens 23. q. 1.
 ait. Ub̄ honor nō est: ibi cō ca. 1.
 temprus. vbi vero p̄empt⁹
 ibi frequēs iniuria. vbi autē
 frequēs iniuria: ibi indigna
 tio vbi indignatio: ibi quiet
 nulla. vbi quiet non est: ibi.
 mens a p̄posito sepe deijcitur
 Unde habetur. 2. Regū. 3.
 Quia absolon nō fecit hono
 rem patri z eius de regno vo

Ad h.
 xv. q. i.
 c. i. in
 briaue
 runt in
 in gio

Uide
 ho. in
 ra. q. 6
 ar. 3.

Qu
 t̄ ecc
 s̄ cog
 ē ad
 am

32

De Matrimonio

lute repellere male ei cessit. Se
 cūda conclusio patet p̄ crisosto
 mū in tractatu de symbolo.
 vbi dicit. Ceteri celebratur
 puer. qz vacue manus teme
 raria peritō ē. Ad hāc cogni
 tionē iurat sap. ec. 60. ca. vbi
 dicit. Si possides amicū: n̄ tē
 prarōe posside illū. z ne faci
 le credas ei teipm. Et infra
 reprehendit q̄ p̄rariū faciūt
 dicens. Est amicus fm̄ tps
 suū z nō p̄manebit in die tri
 bulatōis. vel ī die necessitatē
 et iō dicit. Amico fideli nul
 la est cōparō. z nō ē digna pō
 deratio auri z argenti cōtra
 bonitatem fidei illius. Ter
 tiap̄clusio patet ex h̄ qz cum
 amicū amicus laudat. seipz
 cōmendat. Cū Aug. sup̄ io.
 Bonū laudare non laudato
 sed laudāt b̄ p̄dest. Et Cal
 stodorus li. 2. ep̄larū. Iustū
 ē vt bene gerēt b̄ laudis tri
 buas a seculū. Nā si equoruz
 cursū hominū clamoribz in
 citatur. z in sonanti ū mani
 bus agit vt muris animalibz
 velocitas apperat. Cū inde
 homies stimulari possē cre
 dimus quos ad laudis aui
 ditatē. singulares inuenim?
 caueat tū laudator ne nimis
 laudet qz dicit sen. in q̄dam

epistola. Laudā parce virtus
 pera partius. Similit̄ enī res
 prehēnsibilis enīmia laudatō
 vt imoderata vituperatio. illa
 si quidē adulatōe. ista mali
 gnitate suspecta ē testimont
 um veritati n̄ inimicitie. red
 das Caueat etiā laudatō ne
 inani gloria extollat. qz aug.
 dicit in quodā s̄mone. Nec
 valde gaudere debem?: quā
 do laudamur nec contrista
 ri qm̄ vituperamur. quia nec
 dānare iniuria nec coronare
 potest laus falsa. Et he p̄clu
 siones magnifice dñe z ciuel
 dilecti satis elare denorant ī
 euangelio hodierno quod in
 tres p̄tes diuidit. qz in p̄ma
 parte ponit honor dignific?
 socialis collegij In sc̄da p̄
 te ponit dulcor gratific? fra
 ternal subsidij. In tertia p̄
 te ponit valor clarificus sin
 gularis iudicij Sc̄da pars ē
 ibi. Implete hydrias aq̄ zc.
 Tertia ibi. Vocat sp̄sū zc.
 Et vt clar? hec oia pareant
 videam? succinere historias
 Declarare historie fruct? est
 nuptie vt m̄fimonū d̄ q̄ loz eho
 quēdo sit hec p̄ma conclusio.
 Qz m̄fimonū ē s; host. z du 2.
 ram maris z femine cōiūctō
 indiuiduā vite p̄suetudines

The
 Tho.
 4. d.
 7. q.
 art.

retinēs dīni z hūani iur̄s cōi
 cario. extra de p̄sump. illd. et
 27. q. 2. §. i. Sūt ei. quā diffi
 nitione exponēs hosti. z Ri.
 dicit. **D**aris z femine. z nō
 viroz z muliez. nec viri z mu
 lieris. qz nec vn' vir plures
 vroz nec vna vroz plēs vi
 ros habere pōt. Coniūctō di
 cif. sanioz. inde excludunt
 aialia qz p̄iūgūt corpeznāio
 z m̄rimoniale idiuidue vite
 p̄suetudinē retinens. hoc ē qz
 neuter absqz p̄sensu alterius
 pōt p̄tinentiā p̄fiteri vt. 27.
 q. 2. i. fine. nec se alteri copula
 res: sed sibi iūicē in necessarijs
 vt possunt subuētionē p̄bere
 Et qz dicit idiuidua zc. In
 telligit de m̄rimonio p̄suma
 to p carnalē copulā qz an p̄
 separari in casu Si tamē ex
 ponit. Indiuidua zc. i. apra
 nara retinere. pōt illa diffini
 tio intelligi de matrimonio
 de p̄tri. z exponit retinēs. i.
 retinēdo exigēs. Dicit au
 tē m̄rimoniū q̄l matris mu
 niū. i. officii qz dat mulieribz
 esse m̄res. Et ideo magis de
 nomi aī a m̄re q̄ a p̄re. quia
 eius officii pl' apparet i ma
 trimonio q̄ officii viri. mu
 lier enī plura onera m̄rimo
 niū sustinet q̄ vir. Est enī cōce

ptu grauida i paru doloꝝ
 la Possessio at̄ p̄rimoniū di
 cūnt a p̄re. qz in acq̄sitione z
 gubernatōe ei' plus requirit
 tur op' viri q̄ mulieris s̄m
 ysidorū. Et nota qz m̄rimo
 niū s̄m hostiē. q̄tuoꝝ noibz
 nuncupat. z sūt noīa syoni
 ma. P̄rio dicitur nuptie. a
 nubendo qz p̄riu est mulie
 ris vel vt ait ysidorus. ab ob
 nubendo. i. a velando: qz nu
 pta velata dz incedere. 33. q. 5
 Nec imago. velant aut̄ femi
 ne ideo vt nouerint se viris
 sp̄ fore s̄ditas. 33. q. 5. Femī
 ne. Vel dicitur nuptie a nu
 be. nā sicut nubes tps obfus
 scat z turpidū reddit sic nu
 ptie debēt obfuscare nuptā.
 vt quosad gestus lasciuos z
 tact' corpales p̄tinet: omibz
 reddat̄ obscura z turpida p̄
 terqz viro suo. Conubiū autē
 dz quasi simul nuptū. Coniū
 giū dicit q̄i cōi sensu iūctū
 z h̄ d̄ p̄clone sufficit. Intra
 quā mouet q̄o ad doctore n̄ro
 fre durado q̄re m̄rimoniū su
 it̄ institutū. Ad q̄d r̄ndz qz p̄
 q̄tuoꝝ rōes fuit̄ institutū i le
 ge veteri. P̄rio i legis obseq̄
 um qz tūc debuit suscitari se
 mē fr̄is decedēs vt hēt deu
 25. c. In iūmitas remediū

Quar
 fuit in
 stitutu

Uide
 Tho. i.
 4. di. 2
 7. q. 1.
 ar. i.

De Matrimonio

prima ad Cori. 7. Propter fornicationē vnusquisq; vxo- rem suā habeat. Tercio in p- curande plis officiū Benefi- i. Crescite z multiplicamini

Quarta in humanitatis solaciū vt eis seruiat in suis necessitatib;. Tēpore noue legis fuit institutū tantū i vl- tima tria. 27. q. 2. Nuptiaz

triplex
est matri-
moniu

Cōclusio scda ē q triplex est mrimoniū. Prīmū est carnale inter virū z vxorem et debet habere p̄ditōes duas. s. mutua dilectionē. amo- ris discretionē. Prō de- bet esse inter ipos mutua di- lectio: quod ostēdit auctori- tate. qz scribit ecclia. 25. in- trib; benepacitū ē spūi meo que sūt pbata corā deo z ho- minib;. p̄cordia fratru. amor proximoꝝ. vir z mulier sibi consentientes bene. Hoc etiā pbatur rōne maioris ei ad- minorē debet eē correctio cū disciplina. Minoris autē ad maiorē debet esse obediētia cū reuerētia. equalis ad egle amicitia mutua. Cū ḡ mu- lier sit facta nō de capite ho- minis sed de costa. vt sit so- cia sequitur q inter eos debet esse mutua dilectio. Ter- tio ostendit p significatio

nē anuli. Rā anulus debet esse aure⁹. rotundus. z in q̄ ro digito positus. aurū signi- ficat excellentiā. sicut enī au- rū excellit om̄ia metalla: ita amor viri z vxoris debet su- perare om̄s amores vnd dicit Benef. 2. Os de ossib; meis et caro de carne mea q̄ob rez relinquet homo pfem suam et matrē suā z aberebit vxo- ri sue. Anul⁹ est etiā rotund⁹ et significat q amor ille dicit niri n̄ nisi p mortē aut carna- lē aut t̄pale q sit p ingressus religionis nō p̄sumato m̄ri- monio v̄l cōsumato de cōsen- su vtriusq; pris circūstantiis adhibitis. Et vtinā om̄s sic facerent. qz in religione hō vi- uit purius. cadit rarius. res- surgit velocitius incedit cau- tius. quiescit secur⁹. irroza- frequētius. purgat citi⁹. mor- ritur fidentius. p̄mial copio- sius. hec Ber. Et in quarto digito ponit z significat q amor ille debet esse precor- dialis. qz a corde pcedit ve- na quedā querēder. in q̄to digito. vnde tantū ponitur a sponso vt ostēdat amor; sin- gularitas. Scda p̄ditio ē mo- se discretus zelus z ē triplex

triplex
est matri-
moniu

zelus scz Almius Lepidus.
 et Discretus. Zelus nimi-
 us reprehensibilē. vnde refert
 Hiero. in li. ptra Iouinia.
 q̄ quidā nobil' roman' vros
 rem habebat a foris gratios
 s̄a s̄z it' erat nimis litigiosa. qz
 zelocipa quā vir a se expulit
 tūq̄ repbenderet q̄ vxorē sic
 gratiosam expulisset ille pes
 dem prendit dicens videtis
 hoc calciamentū? a foris qui
 dē multū pulchrū est z tū in
 tus ē qd me p̄mūt. Igit' re-
 fert seneca q̄ socrates duas
 habuerit vxores nimis zelo
 pitas z adeo p̄tentiosas q̄ q̄
 dā dīcē cū imperu in terrā de-
 iecerūt eū. vna illarū quadā
 vice cū multa in eū retulisset
 conitrua cōmiationū ille dis-
 simulans abiit z iuxta muz
 sedere cepit. illa vero equā v'
 mundā desuper caput ei' fu-
 dit. sed socrates nihil ex hoc
 exasperatus caput tergere ce-
 pit dicēs. sciebam q̄ post to-
 nitrua pluuia sequeret. Cuz
 aut amici ei' consulerēt eas
 exelleret: respondit. disce in
 domo qlis sū in foro. Scds
 zelus tepidus est q̄. s. vxor
 scit virū suū fornicantē z ta-
 men dissimulat z tacet z ta-
 lis est nociu' debent enī vxo-

res viros suos: vt dīc Au-
 gustin' quattuor modis co-
 ercere. Primo eos admo-
 nendo. Secdo oburgādo
 Tertio interpellādo. s̄ auxili-
 um ecclie. s. epi specialr cōtra
 peccatū. Quarto ad sanctos
 viros z ad orōnē conuigere.
 Nec viros p̄pter verbera ti-
 mere debent quia pl' timere
 debent deū. Tertius zel'
 est ordinat' z discretus scilicet
 q̄n vir z vxor ordinate se
 diligūt. ad Ephe. s. Viri di-
 ligite vxores vras sic z xp̄us
 eccliam. Et sicut xp̄us recu-
 pit peccatorē. ita vir vxorē.
 et vxor virū ad miscēiam re-
 cipere debet p' p̄m. Scdm
 matrimoniū ē spirituale quod
 est inter deum z animam qd
 initiatur. radiceat consuma-
 tur. Initiat' in bap̄tismo p
 fidē ad renūciandū diabolo
 et p̄p̄is ei' z ch̄istus aniaz
 tūnc suscipit in sponsā. Hec
 2. Sponsabo te mihi in fi-
 de. Scdo m̄rimoniū radi-
 catur q̄ radicatio fit p̄ penitē-
 ticiā p̄ verba de p̄sentī. qd
 est p̄tra p̄ crastinātes. Pro.
 3. Ne dicas amico tuo. i. crī-
 sto reuertere z cras dabo tibi.
 Tertio m̄rimoniū p̄sum-
 matur p̄ grām p̄fectā z sic in

Vxor
 dby cod
 exerci

m̄rimo
 niū spi-
 rituale. e

De Matrimonio

matrimonio carnali p̄suma/
ro ē bonū fidei. p̄lis. z sacra
mēti. sic in isto matrimonio sp̄i
rituali d̄z esse bonū fidei. ne
ansa diaboli vnq̄z suscipiat
p̄tra quod fr̄ū facientes resp̄
hendunt p̄ Gal. 3. 7.

Juxta mē. i. me scilicet z vidē
te disco operuisti te. i. volun
tatē tuā z suscepisti aduētē
i. diaboli. Tertiu n̄ sumo/
nū est inter deū z humanam
naturā z istud ē factū p̄ cari
tatē. 2. 1. 21. In caritate p̄
petua dilexi te ideo attraxi
te miserans tui. Juxta hanc
p̄clusiōez mouet q̄d a f̄re R̄

Utruz char. in. 4. di. 27. arti. vlti. se
possit eundē p̄tis Utrū matrimo/
dissol t̄ nū p̄summatū possit dissol
ui p̄ in ui p̄ ingressum religiōis. Ad
egressū q̄d respōdet q̄ nullo mō p̄t
religiō solut q̄rtum ad vinculū nisi
per corpālē mortē iā enī fa/
cti sūt cōiuges vna caro p̄ car
nalē cōmitionē. z ideo p̄ mor
tē qua hō sp̄ituali moritur
mūdo. i. p̄ p̄fessionē in religi
one solui nō p̄t q̄rtū ad vin
culū. q̄ illa n̄ ē p̄iunctio sp̄ual
t̄m̄zēt carnalē ex mutuo t̄m̄ cō
sensu dissolui p̄t q̄rtū ad tho
rū p̄ religiōis ingressuz alte
ro remanēte in seculo si non
sit suspectus de incōtinētia.

Ita t̄m q̄ vōtū castitat̄z emit
tat anteq̄z alter p̄fiteat̄ extra
de p̄cr̄. 2. 1. cū sis. Si autē
mulier ē ita inuenis q̄ de ip̄a
possit oriri suspitiosū remanē
ret in seculo vir p̄fiteri nō de
bet nisi ip̄a religionē intret
q̄rtumcūq̄ remanēs in seculo
velit castitatem vouere. vt
habet in decre. d̄ d̄z infra. e
ti. ex p̄te abbas. in rex. z in
glo. Si t̄m vir d̄ l̄nia vxor̄z ca
stiratē n̄ vouēt̄ p̄fessioz in re
ligiōe fecerit postea ad ip̄az su
erit ruocat̄ eo q̄ q̄n d̄dit l̄nā
credebat se posse in seculo res
māere. q̄ ius ignorabat al̄i
enī cōp̄ssa fuisset religionē
intrate ea mortua tenet̄ ad
religionē reuerti v̄n d̄z in de
cre. p̄ d̄z q̄ ea sublata d̄ me
dio vōtū sue voluntatis sine
periculo non poterit violare
Si autē p̄tra volūtatē vxoris
p̄fessionē in religione faciat
p̄fiteō peccat z ad mulierē
reuocabit̄ ad ei⁹ p̄fessionem
nec ea mortua cogit̄ ad reli
gionē reuerti. Ulterius t̄m
non poterit vxorē recipere. p̄
misit enim se nō erigere d̄bi
tum quod in eius potestate
erat. Et ideo quo ad hoc vo
tū tenet̄ nō reddere aut non
erat in ei⁹ sed in mulier̄ pote

in m
mon
se m
ta a
v̄c

De Matrimonio

batus est: sed regina tímens pallida facta ē: quā itez rex videns irā deposuit. p qđ datur intelligi qđ mulieres qđ se colorāt deodisplicent. que p abstinētiā pallide sūt do placēt. Hinc Hiero ad asellā dicit. Nulla fuit rome alia matronaz qđ meā posset edo mare mentē nisi lugens atq; ieiunās. squalēs lordib; fle tibi; pene cecata. quā p̄tinuis precib; dñi misericordiā de cui? cantū psalmi sūt. fmo euangeliū. delicta p̄nētia. vira ieiunū nlla me potuit alia delectare nisi illa quam nūq; māducantē vidi. Hec ille. Hec nāq; de paula loq̄t. Hie. Cupidū autē z auari n̄ querūt in vxorē nisi diuitias cōtra quos dic̄ Crisost. super Mathe. Tu iuuenis qñ vxorē ducere vis. noli querere diuitē. s; bene morigeratā. qđ boni mores diuitias frequenter acquirūt. diuitie autē bonos mores nūq; fecerunt. et gloriosior ē paup̄tas. fidelīū qđ diuitie peccato z. Interrogauit autē quidā remistoclez p hm cui libē. filia suā traderet in vxorē an pauperi. s; scientia et moib; ornato: an

locupletū parū pbato. Cui respondit. malo inq̄ boiem indigentē pecuniā qđ pecuniam indigentē viro. vnde. las lo. puer. 2. ait. Delic? est ducere vxorē paup̄em z pacificam qđ diuitē z litigiosam. Sapientes autē querūt i vxore sapientiā z bonitatē. puer. i 4. Sapiēs mulier edificat sibi domū suā. z Ecclia. 26. Mulier? bone beat? vir. Et nō dixit mulieris pulchre vlt diuitis. Secūdo aspiciendū est qualr vxor bona sit eo. qualr gnoscenda. qđ oñdit Crisost. vxorib; supra Mat. qđ ille qđ vlt vxorē na sit rem ducere debet p̄siderare cognosce si habet ambos parētes bonos. vel ambos malos. vel vnū bonū z alterum malum. Si ambo sunt boni s; secure eam accipiat. Si ambo mali oino eam dimittat. Si vlt tārū vnus bonus qđ facturus sit videat: tamē si pater bon? ē z mī mala magis tímere debet. Si vero econuerso minus. Et rō qz puellē magis p̄sueuerūt. imitari mores m̄ris qđ patris. Tertio aspiciendū est qualr vxor sit diligenda. Cauend? est enim amor nimis inordinat?. vñ Seneca. Amo: forme mulie

qua
lit
fio
da

qual
vxo
na
sit

secūda

Qua
lit
vxo
sit
diligenda

q
lit
fio
da

ris rationis obliuio ē. z insa-
 nie prim^o curbat p̄ilia al-
 tos z generosos spūs frāgit
 er a magnis cogitandibz ad
 humilimas dirahit vñ. Se-
 x^{to} in sententijs dicit. Nihil
 turpius q̄ amare vxorē tan-
 q̄ adulterā. Quarto vidē
 dum ē qualr vxor sit custodi-
 enda. Ad qd̄ r̄ndit areolus
 philosophus qd̄ p̄dest custo-
 dire cū seruari impudica nō
 possit pudica nō debeat: cer-
 tū est q̄ vxor pudica nō indī-
 get custodiā. R. fert Hiero.
 p̄tra Iouinianū q̄ duclius q̄
 prim^o romenauali certamie
 triumphauit cū iā tener essz au-
 diuit ex p̄bati sibi os feridū
 et cū vxorē cōquestus esset q̄
 re nō monuisset vt mederet.
 fecissem inquit ista nisi pu-
 cassem omibz sic olere homi-
 nibz: vnde rā honesta erat
 q̄ nūq̄ appropriauit alicui ho-
 mini rāpe vt discernere pos-
 set sicut odorē. Exemplum
 etiam habem^o de Lucretia
 que violata p̄ sextū tarq̄nuz
 regis filiū corā marito se in-
 terfecit vt narrat Aug. li. i.
 de ciui. dei. Impudica vero
 licet possit impediri: custodi-
 ri in nō p̄t. Quinto autē
 videndū est qualr sit castigā-

da. Istud docet Criso. sup
 Barth. Tribus inquit mo-
 dis vxor male morigerata ca-
 stigari debet. p̄mo docendo
 s̄m deū. Si autē timorē deli
 sentit in p̄perādo vt vel ho-
 mines erubescat. Si autē de
 p̄cundia nō curat castigan-
 do. iustū ē vt castiget tanq̄ a-
 cilla que nescit erubescere vt
 liba. E h de p̄cone sufficiat
 Iuxta quā mouet q̄stio a
 Richar. in eodē loco. Vtruz
 m̄moniu nō p̄sumatū pos-
 sit solui p̄ religionis ingres-
 sum. Ad qd̄ respōdet q̄ sic.
 quia ex quo in m̄monio nō
 p̄sumato nō est nisi p̄iunctio
 sp̄ialis: t̄deo p̄ mortem q̄ ho-
 mo mortū mūdo sp̄ualit p̄t.
 solui. Et hec rō tāgit in dec.
 de p̄uersione p̄iugatorum. c.
 Terū. vbi dicit. q̄ cū nō fu-
 sent vna caro siml effecti. po-
 rest vn^o ad deū trāsire. alio ī
 seculo remanēte. nec dictū sal-
 uatoris est p̄trariū. Bar.
 19. Nō licet vtro nisi ob cau-
 sam fornicatōnis dimittere
 vxorē suā: qz intelligit quan-
 do ē inter eos copula carnal
 extra de cōuersiōe p̄iuga. Et
 publico. Et sic magnifico do-
 mine z ciues dilecti expedi-
 te sūt hui^o fructus pres que
 E s^o

De Peccato in gñali

fructū obsecro nō ligatos n̄
pbare. z ligatos bñ suare vt
h̄ grām z in futuro gloriām
cōsequantur.

Dominica tertia p^o ep̄i
phaniā de peccō in generali.
Sermo. IX

Quim descē
disset ih̄s
sus de mōre. se
cure sūt eū tur
be multe. Dat.

S. ca. Pro hu^o sacri z san
cti euangelij historiali decla
ratione notandū q̄ si aliquis
petēs auxiliū in sua necessita
te vult eraudiri Tres p̄clo
nes debet habere in sua peti
tione que sūt iste. videlicet.

Si rogabit dari cū mis̄a.

Si rogabit cū spe dantes
et fide indubla.

Si rogatus sit plen^o mul
ta misericordia.

Prima p̄clusio p̄bat. quia
Isto mō petijt dauid in ps̄. l.
qui statim eraudir^o ē. vñ sta
tim dixit ei narhā ex pte di.
Trāslatū ē petm̄ tuū. z. Re.
12. Isto etiā mō fuit eraudi
ra illa paup̄cu' a vidua rome
a traiano imp̄atore petēs cū
miscdia satisfationē de filio
suo interempro. Cui cū im

perator diceret: cū rediero tibi
iustitiā faciā: qz in equo p
cedebat. Illa dixit. Quid si
nō redieris? Et ille successor
meus faciet. Et illa inquit.
Quid tibi si alius bñfecerit
mibi? Qui statim descendit
et iustitiā ei fecit. Secun
da p̄clusio p̄bat p̄ beatū gre.
dicentē. Fiduciā habere po
terim^o dū aliquid a deo pet
rim^o qd̄ si in fide postulaue
rimus sortiemur. Iacobus eti
am. i. c. Postulet i fide nihil
hesitans. Ideo Seneca in sua
tragedia inqt. Qui timide
rogat docet negare. Tertia
p̄clusio p̄z. qz miscdia est p̄
naturali inclinatiua ad reue
landas miserias. Ira fuerūt
eraudiri illi. decem leprosi
clamādo dicētes. Jesu p̄ces
ptor misere nr̄i. Luce. 17.
He p̄clusiōes magnifice do
mine z ciues dilecti in iuan
gelio hodierno declarāt qd̄ i
tres pres diuidit. Nā in
p̄ia pte denorat p̄ma p̄clo. qz
ponit leprosi de p̄catio cū mi
sericordia in p̄ncipio. In
scda pte ponit cēturiōis sup
plicatio cū fiducia ibi. Cū at
introisset. In tertia pte pōit
saluatoris āpla miscdia ibi.
Vade z sic credidisti fiat tibi

Pe
n
diss
eur.

bi. Et vt hec meli⁹ pateat vi
deam⁹ historiā. Declarat
re historie fruct⁹ erit peccatū
cū in toto euāgelio fiat men
tio de lepra z paralisi q̄ infir
mitates significāt pctm̄ i ge
nerali fm̄ glo. qz sic iste pesti
me infirmitates aggrauant
totū corpus. ita peccatū i ge
nerali aggrauat totā animā
de q̄ materia loq̄ndo tres cō
clusiones cū trib⁹ dubijs mo
re solito declarabim⁹. Qua
rū p̄ma sit talis ordine. vcz.
D⁹ peccatū varie z multipl⁹
diffinit⁹ a sanctis put dicit. z
declarat dñs Bona. in. 2. su
pra sentē. di. 3. ar. vl. s. litte
rā. quez dō sic declarat. qz d̄
peccato est loq̄ format⁹. z est
loqui material⁹. s. rōe s̄btra
cti. Et q̄a format⁹ loq̄ndo p̄
uatio ē. material⁹. vero loq̄n
do substernit sibi actū ideo
aliqui diffinit p̄ puationem
aliqui p̄ positionē. qz quedaz
sūt formales diffinitōes. qdā
materiales. z vtręqz multipl⁹
Si ei p̄siderem⁹ pctm̄ s̄z qd
dicit puationē. h̄ pōt esse tri
pl⁹. Aut inq̄rū dicit simpli
titer recessum a bono. Aut i
nq̄rū dicit recessum a rectitu
dine nature. Aut inq̄rū
dicit recessū ab ois boni cō/

plēmeto z p̄fectiōe. Primo
mō sumit diffinitio tripl⁹ q̄
oīs idē circuloquūf diuers⁹
sis verbis. Quaz p̄ia sumit
tur i li. de. ci. dei. z ē hec. Pec
catū est assistentia mali vbi
bonū debet esse. Scōda de Uide
libzo de vera religione. Pec
catū hō est appetitio⁹ malaz
naturarū sed deservio melio
ruz. Tertia de l. bzo de na
tura hōi. Peccatū ē corruptio
modi sp̄ci z ordinis. Scōda
mō put peccatū dicit recessū
a rectitudine nature inueni
untur tres diffinitōes q̄ idēz
circuloquūtur qzuis alt⁹ z alt⁹
ter. Quaz vna ē Dam. q̄ ē
Peccatū ē ab eo qd̄ ē. fm̄ na
tura i id qd̄ ē p̄ct naturam
auesio. Et alia ē Anselmi.
Peccatū est carētia debite iu
stitie. Tertia ē Aug. Pecca
tū est defect⁹ qdā a luce p̄i
tat s̄ naturā nō perimēs sed
obscurans. Tertio p̄o mō
vz. put dicit recessū a boni cō
plēmeto z p̄fectiōe sic repit
tripl⁹ diffinitio q̄ differt so
lo dicēdi mō. Quaz p̄ma su
mit ab Au. in li. de li. ar. ma
lū est auersio a bono in cōmu
tabili. Altera vero ab eodē
in li. de p̄a religioe. Pctm̄ ē
carere hōis icōmutabilib⁹ q̄

Pctm̄
multipl⁹
diffini
tur.

Uide
i. 2e.
q. 71. ar
9. 2 ni
22. di. 3
s. ar. 2.

De Peccato in generali

bus fruendū est. Tertia sumitur ab eodē Aug. Peccatū ē tenebra itelligibil. Hē dicitū est inq̄tū puat a visio ne lucis eterne. De omnes sūt notificatōes peccati q̄si for males Sūt z alie notificati ones q̄ concernūt actū s̄bstratū. z iste variant̄ s̄m triplicē p̄sideratōne peccati quā habet sub hac rōne, aut vicz ad deū quē offendit Aut ad p̄tutē quā excludit Aut ad bonū vt tūc qd̄ p̄tendit. Si i cōparatione ad deū quē offendit sic est triplex Quaz vna accipit̄ ab Aug. in libro contra manicheos. Peccatū est in p̄itar̄ p̄ceptis vel in ipsa p̄itate errar̄. Alia ab ambrosio in libro de paradiso. Peccatuz ē puaricatio legis diuine z celestii iobediencia mādatoy. Tertia ab eodē Au. z habetur a magistro sentētiay in 35. di. Peccatū est dicitū vlt̄ factū vlt̄ p̄ceptū p̄tra legē dei.

Secundo mō. s. p̄ cōparatō nē ad virtutē quā excludit z sic repitur triplex diffinitio. Quarū vna supra ē a Basilio. Peccatū est dispositō aie ifra. 2e p̄trarie se h̄ns ad p̄tutē. Se q7i. ar cunda ab Aug. in libro d̄du 6. abus aniabz Peccatū ē vo-

luntas retinēdi vel assequēdi qd̄ iusticia verat. accipit̄ et iusticia ibi generalit̄. p̄ut om nem p̄tutē cōplectit̄. Tertia ab eodē Aug. in libro de vera religione. Peccatū ē appetere que cristus p̄temp̄sit vlt̄ cōtēnere q̄ xps appetit̄: nam cristus om̄is p̄tutis fuit sp̄culū z exēplar Tercio mō s. p̄ cōparatōne ad bonū qd̄ p̄tendit similr̄ inuenit̄ triplex assignatio re p̄ueniens licet differat mō dicendi. Quarum vna ē Aug. in libro de ci. di. Peccm̄ ē male vlt̄ bono Secda p̄o i libro d̄ tri. Peccm̄ ē vti fruēdis et frui vtendis z similr̄ in li. 83. q. Tercia est eiusdē Aug. in libro de libero arbitrio. Peccatum est sp̄retis i cōmutabilibz rebus cōmutabilibz adherere. For tassis z alie diffiniciōes sab istis. id. poterunt reperiri. nā que alie sunt que vident̄ cum loqui peccm̄ s̄m vtrāqz s̄gnificatiōne vt ē illa. Peccm̄ est actus incidēs ex defectu boni. Et ē illa. Peccm̄ ē meritū pene eterne. z sic in vniuer so. 20. Sed iuxta hāc p̄clu sionē sic assignatā mouet qd̄ a dño Bonauen. in loco p̄re allegato paulo añ. T̄rtū p̄c

Et
petm̄
dice
petm̄
li z c
ging
2. d
35. q
ad. 2
2. l.
q. 8
ar. i
pm̄

Et
i. 2.
35. a
z i.
q. 6
ar. i

Quibus catū vniuoce p̄dicet d̄ mor/
 pctm̄ p̄ tali actuali. originali z veni/
 dicet d̄ ali. Ad qd̄ r̄ndit ip̄e q̄ pctm̄
 actua/
 lī z ori/
 ginali. dicet oīno vniuoce. nec dici/
 tur oīno equoce. sed q̄si me/
 2. dist. dio modo. s. analogice. Ra/
 35. ar. 2 tio. ei culpabilitatis p̄rio et
 ad. 2m̄ p̄ncipali repituri pctō actu
 2. i. 2e. ali mortali z p̄sequēter i ori
 q. 88. ginali. z postremo in venia/
 ar. i. ad li. Et ideo norificatōes q̄ dā
 p̄mū tur de pctō simplr̄ potissime
 referunt̄ ad peccatū actua le
 mortale qd̄ est pctm̄ simplr̄.
 per hoc patet respōsio. Et iō
 si querit v̄tert̄. Utrū possit
 vna rō cōis assignari q̄ pue/
 niat rā pctō originali q̄ actu
 ali mortali. z etiā veniali. re
 spondet q̄ repitur z cōuenit
 eis fm̄ p̄rius z posterius z ē
 talis Peccatū ē meritū pene
 vel p̄uatio boni. Et h̄ suffi
 cit in ista pre. licet dicebat q̄
 predicatio analogica reducitur
 ad vniuoerationē. Conclo
 i. 2. di. scda est ista. q̄ peccatū nō est
 35. a. 4 substantia vel res aliq̄. sed de
 2. i. i. p̄fectus z corruptela. Hec cō
 q. 63. clusio. p̄batur auctoritate z
 ar. i. ratione fm̄ magistrū senten
 tia z. di. 35. scdi libri. Et fm̄
 compendū theologie. malū

siue pctm̄ est nihil. Idē dicit
 magister allegando Aug. su
 per Jobā. omnia p̄ ip̄m facta
 sunt z sine ip̄o factū ē nihil.
 id ē pctm̄. Cōpeditū p̄o theo li. 3. a. 3
 logie assignat tres rōnes ad
 hoc. Pr̄ia ē q̄ pctm̄ nē res
 aliqua possit iue sed corruptio
 boni. Secūda est q̄ pctm̄
 annihilat boies et deficere
 facit a vero esse. Tertia ē q̄
 pctm̄ vilē facit hoīem z indī
 gnū p̄m̄io. Unde ex omī
 bus istis colligit q̄ pctm̄ est
 corruptela. quedā zō h̄ bēm̄
 duo exempla. Quoz p̄m̄ū
 ponit Aug. de abstinentia. sic
 enī abstinentia nulla substan
 tia ē: z tñ ex ea corp̄ lāguec
 ita pctm̄ licet nō sit substan
 tia: sed corruptela quedā: eo
 tñ nata aie qd̄ amō corrupit
 quia p̄ ip̄m gr̄a diuina p̄ua
 tur q̄ ipsius aie vita ē. sed sē
 per delet p̄ gr̄ia. Scd̄z ex
 emplū est trūcacio mēbr̄i qz
 corpus et mēbr̄i alicui trū
 catioe maculat ita aia extrū
 catione gr̄e vt ita dicā q̄ sit
 per pctm̄. q̄ omnia sp̄o pctō
 maculant. Et ideo pctm̄ mlt̄
 ta nomina habet. Vocat̄ma In cō/
 cula inq̄tū aiam deformat. p̄e th :
 Reatus inq̄tū adēf nā pe/ li. 3. c. 4
 nā obligat Pollutione p̄rum

De Peccato in generali

ad fragionē extractā a terrē
na delectationē. Pena inq̄stū
respicit ad peccatū p̄mi ho/
minis in q̄ natura fuit corru/
pta. delictū inq̄stū ē recessus
a dignitate gr̄e habite. Cul/
pa put respicit penā. Offen/
sa inq̄stū deū offēdit. Preua/
ricatio inq̄stū mandatū dei
respicit. Vitium inq̄stū causat
defectū honorū naturalium
Peccatū inq̄stū ē p̄uersio ad
bonū cōmūrabile. Scelus p̄
pter iniuriā dei magnā. Re/
fas put est illicitū p̄sone p̄pe/
tranti. Crimē put est di/
gnū accusatiōe z pena.

In cō/
gnū accusatiōe z pena. Et
pendio noranduz q̄ corruptela p̄cti
li. i. c. s. vna dicit maior alia multis
modis. Primo causalitā/
te vt p̄ctm luciferi. Secdo ge/
neralitate vt p̄ctm ade. Ter/
tio de fornicitate vt p̄ctm iu/
de. Quarto de difficultate
remittendi vt p̄ctm in sp̄sā/
cto. Quinto piculo vt pecca/
tū ignorācie. Sexto in sepa/
bilitate vt p̄ctm cupiditatis
Septimo p̄nitare vt pecca/
tū carnis. Octauo offēsiōe
vt p̄ctm idolatrie. Nono ex/
pugnādi difficultate vt pec/
catū sup̄bie. Decimo cecitā/
te vt peccatuz ire. Et hec de
p̄clusiōe sufficiāt. **Iuxta quā**

mouet questio a dño Bona/
i 2. di. 35. ar. i. Et quo pecca/
tū vt dicitur cō corruptela vt
habeat aliqd bonuz corripe/
re. Ad qd̄ responder q̄ abisq̄
dubio sicut Aug⁹ in pluribz
locis dicit peccatū corripit z
aliq̄ bono priuat. cū ei. p̄ pec/
catū fiat anie deformatio et
obscuratio. nec possit intelli/
gi aliquid deformati vt ob/
scurari sine amissione alius
ius luminis z pulchritudis
necesse est intelligi p̄ p̄ctm ali
qd̄ bonū in nobis corripit.

Ad qd̄ intelligendū. Notan/
dum est q̄ peccatū nō est q̄lis
cunq̄ p̄uatio nec cuiuscunq̄
boni nec in qualibet creatu/
ra reperta. s; p̄ctm est p̄uatio
iusticie. Iusticia aut̄ vt dicit
Anse. est rectitudo volūtat̄
volūtas aut̄ est in sola ratio/
nali creatura. Et sicut iustit̄
tia ē volūtat̄is rectitudo. sic
culpa q̄ est iniustitia ē volū/
tat̄is obliquatio. Sicut igit̄
tur p̄ obliquationē fit delect̄
natio a rectitudine z quedā
rectitudinis exterminatio. sic
in culpe cōmissione fit i aia
quedā rectitudinis corruptio
Et ē attendendū q̄ cū ad re/
ctitudinē volūtat̄is tria con/
currāt. vidēz ip̄a potētia recti

Utrum
corru/
ptela
parali
qd̄ boni
num

vt e
i. 2.
p. 9

ficabilis. 2. spe habitus rectitu
 dinis. 2. habilitas media
 peccati non corrumpit ipam po
 tētia fm q potētia ē nec sim
 plicit: nec fm qd. ipm vero
 habitū rectitudinis simplici
 ter tollit. ipam vero habili
 tatē mediā quodāmodo cor
 rumpit 2 quodāmodo relinquit.
 ergo potētiā nec diminuit
 nec aufert. iustitiā simplicit
 ter tollit. habilitatē vero medi
 am diminuit. dū hō p pctm
 minus 2 min⁹ reddat ad re
 ctitudinē iustitiē habit. fm
 q linea que magis 2 magis
 curuat est habit ad dispositō
 nē rectitudinis. Hoc etiam
 confirmat p dictū Aug. in
 ome. q ait Ideo malū corru
 ptio est nature qz eā qlicūqz
 pūat bono. Itē pfirmatur
 duob rōnib. Quarū pma
 ē ista. sic se hnt vitia corpoz
 ad corpa. ita se hnt vitia aīa
 rū ad aīas. s; vitia corpoz
 ledūt alīq mō corrūpūt cor
 pora. s; vitia aīe alīqd corū
 punt circa ipam aīam. talia
 vitia s; pctā s;. Secūda ē qn
 qd peccat aut pdit alīqd bo
 ni aut nihil si nihil. s; ita bo
 nus ē post pctm sic aī. s; ita
 bon⁹ qd peccat sic ille q non
 peccat. s; ita debet placere dō

vn⁹ sic al. qd ē manifeste fal
 sū. restat q qd alīqd bōi pdit
 s; illd bonū qd pdit corrupit
 p pctm. s; ē alīcu⁹ bōi corru
 ptio 2 ista sufficiat qd ista qd
 ne. Cōlo terra ista fm
 cōpendiū theologie. diuisio
 pctōz ē mltiplex. Nā quedā
 ē fm cām efficiētē fm se. vt
 h. Pctm ē aliud ex potētia.
 aliud ex tgrātia. aliud ex mali
 tia. Alia sumit fm cāz effici
 entē rōe āneri. 2 hec ē. Pctm
 aliud ex amore. male inflāmā
 te. Aliud ex riore male hūilitā
 te. Hoc ē qd pot vsqz vult hō
 pctm cōmittere qz amore. ca
 rere l' malis pene sustinet qnā
 rimer iterū. Sumūt etiā pec
 catorū diuisiōes fm cām ma
 teriale. fm quā sūt pō mō
 hec diuisio. Pctm al. d cordis
 aliud oris. aliud opīs. Item
 hec alia. pctm aliud cogitatōis
 aliud locutiōis aliud oparōnis
 Secūdo mō sūt h pctm ali
 ud ē i deū. aliud in semetipm
 aliud i prius. Itē i deū diui
 dit sic. Prio mō aliud i ptem
 aliud i filiū. aliud i spm sanctum
 Alijs trib. mod⁹ pctm ē i dū
 s; p infidelitatē d dō male feri
 endo. Itē blasphemādo Itē
 sacra idigne tractādo. Alio
 mō peccat. qd idū. s; p tēdo

ll. 3. c. 6

2. 1. 2. c. 2

97.

De Peccato in gñali

Et hoc fit triplr. qz qñqz qñs temptat dei potētia vt cum signa appetit: qñqz dei iustitia vt cū p candēs ferrū vel duellū vel similia iudiciū qz rrt qñqz dei misericōdiam vt cū quis dei bonitātē attēdens cōmittit se stultē pcculis. In seipm peccat quis sicut tribus modis v3. Necessaria sibi sē trahendo. Itē supflua sumendo. Itē vltra vires qd pīā aggrediendo. In primū peccat etiā quis triplr. Prius mo sua auferēdo. Itē sua in necessitate nō cōicando. Itē malo exēplo ipm in peccatū trahendo. Sumit etiā diuisiones peccatū fm cām for malē z h tribus modis. vlt fm qualitatē. vel fm quantitātē. vel secūdu relatiōem. Secūdu qualitatē sumit hec diuisio Peccatū aliū cōmissi: aliud delicti. quoz p̄mū ē p̄uaricatio p̄ceptorū negati uoz. Aliū p̄uaricatio p̄ceptorū affirmati uoz. Itē p̄dictū duplex peccatū est q̄ duas p̄ res iustitiae q̄ sūt declinare a malo z facere bonū. Itē alia diuisio sumit secūdu q̄lita rem sic. Peccatoz quedā sūt carnalia qdā spūalia. sed carnalia maioris sūt ifamie. spū

ritualia maioris culpe. Secūdu quantitatē sumit hec diuisio. Peccatoz aliū maiorale: aliud veniale. quoz p̄mū dicit p̄uersio secūdu vt ro iordinatō. qm in orsale peccatū est total auersio ab i cōmurabile bono z p̄uersio ro talis ad cōmurabile bonum sed peccm veniale est amor voluptatis in creatura citra de uia tantū. Secūdu relatiōem vbiā nē p̄o sumit hec diuisio. peccatoz aliud originale. aliud accuale. Ultimo sumit diuisiones peccatorū fm cām finalem. z hoc duplx qz vel secūdu ipm appetibile vel secūdu actū hominis apperentē. secūdu ipm appetibile sumitur hec diuisio. Omne qd est in mūdo aut ē p̄cupiscentia carnis. aut p̄cupiscentia oculoz: aut supbia vite. Quoz prim⁹ est appetit⁹ delictoz et voluptatū. secūdu⁹ est appetitus diuitiaz. tertiu⁹ ē appetitus bonoz. Secūdu actū hominis apperētis diuidit peccatū in. 7. vitia capitalia. scilicet supbiā. inuidiā. iram. accidiā. auaritiā. gulam. luriā. Et hec sufficiāt de ista conclusionē. S; surta hāc conclusionē p̄t queri quoz mā

vbi. s.

q̄e mal
la facu
peccm
vbi. s.
6. 7.

la peccata facit. Ad quod responde-
ri potest secundum copiam theologie
quod diuersis temporibus peccatum facit
multa mala homini. scilicet ante mortem
et post mortem. Ante mortem
naturalia vulnerat ad peiora
trahit fallendo decipit stultum
cum hominem demonstrat. vacu-
um hominem relinquit ex homi-
ne infernum facit. Primum
patet per illud exemplum quod scri-
bitur Luce. 10. de samaritana
non quod descendens ab iherusalem
in ihericho incidit in latrones
et. Quod per peccatum obscurat in-
tellectus in cognitione veri-
tatis et respicit affectus in operatione
boni. Secundum patet quod de
peccato veniale disponit ad
mortem mortalem vero infert mor-
tem. Unde gregorius. Peccatum
quod per penitentiam non diluit
mors suo potest ad aliud tra-
hit. Et quod hoc sit verum patet
per experientiam quod vnum peccatum in-
ducit aliud incipiendo a sup-
bia quod vult omnes excellere. et ideo
dolet si quis vult ei adequari.
Et sic ex ea nascitur inuidia.
Inuidia vero quia de facili tra-
hitur in iram. ideo ex ea na-
scitur ira. scilicet iratus cum non potest
vidicare tristat. Idem ex ea na-
scitur accidia. Accidia pro sola
ratione querens facit auarum.

Auaritia autem quod temporalibus abun-
dat potest magis exercere gulam
Gula vero propter ventris imple-
tionem de facili spumat. et ita
generat luxuriam. Et ita patet
quod vnum peccatum aliud adducit
Tertium patet quia peccatum
reddat hominem insensibilem
et sic est fallit Genes. 29. Luth
locutus est ad generos suos qui
accepturi erant filias suas et
dixit. Surgite et egredimini
de loco isto quod delebit domus
vra civitatem hanc. Et vide-
batur eis quasi ludens loquitur.
Fallit etiam hominem peccatum
deducendo ad mortem. Unde
saul cecus suo peccato irruit
in gladium suum. Regum. 21.
Quartum etiam patet ex hoc quod
ad peiora semper peccator deuenit.
et tamquam insipiens nescit. Quod
dicitur. ut habetur Genes. 34. Dina filia
iacob pertrans peccatum inob-
bedientie contra patrem et fratres
egrediens de domo fornicata
et amittit. David etiam homi-
cidium commisit adulterio. secun-
di regum. 11. Et de hoc habetur
exemplum. Quidam habebat cura-
ram de filia regis et de vno cane
ne. tamen curauit de cane et tam-
quam de filia regis. quod canis eam
iugulauit. Sic mulier peccato-
rum ut stultus pro corpore animam

De Penitentia

occidit. **U**n Ber. Optimi ex
timatores rez q̄ de minimis
maximā. z de maximis mi
nimā curā gerūt. Quintū
pater qz se vacuāt p̄turibus
et implēt vitijs q̄ nihil sunt.
de quibz dicit Aug. Si tales
se signāt cruce. includūt in se
potius diabolu q̄ excludant
qui tā i eis p̄ effectū habitat
Gen. i. Terra. i. peccator q̄
similis ē terre aride. erat ina
nis z vacua. Sextū vltimū
pater. qz in peccatore ē ignis
auaritie. fetor luxurie. rene
bre ignorātie. p̄mis p̄scientie
vbi. s. sitis p̄cupiscentie. In mor
te pctm̄ multa mala fac. Nā
p̄io ip̄m hoīem aggrauat.
Secundo ip̄m terret. Ter
tio ip̄m a signo extraduct.
Grauat p̄io visibilibz quan
do ip̄e homo videt q̄ q̄ dile
xit secū ferre nō pōt quibz pec
cata cōmisit. vñ vociferat. O
amici. o res mee. o vxor mea.
o filij mei p̄pter vos perdidit
aīaz meā z istis moroz. Trā
sūt estas. finita ē messis Die
remie. 6. Demū ex visioe dias
bolt terref. Vltio extradu
cta signo qz qñ anīa exit de
corpe cū pctō nō habet arma
quibz se defendere valeat.

vbi. s. Post mortē nocet p̄pter con
fessionē p̄pter exprobrationez

p̄pter desperationē. P̄io
p̄fusione habebūt peccatores
qz oīa mala apparebūt. Uñ
p̄pheta. Reuelabo pudenda
tua in facie tua. Scdo cri
stus exprobat oīa vt legit
esuriui zc. Tertio tunc de
sp̄rabūt pctōres audientes
Ite maledicti in ignē eternū
Et sic magnifice dñe expe
dite s̄ h̄ pessime fruct⁹ tres
ptes. quē obsecro vos d̄serere
vt bonū fructū eterne vite ha
bere valeatis Amen.

Dilca q̄tra p̄ ep̄phanā
de penitētia. Sermo. x

Ascenden
tesu in na
uiculā securi sūt
eū discipuli ei⁹.

Mat. 8. Pro hui⁹ sacrē
et sancti euangeliū historialit̄
claratōe Notandū q̄ tres cō
ditiones requirūt ad h̄ q̄ ali
quis penitētiā bene agat de
peccatis act⁹ i p̄terito vitā
ducat moralē z honestā i fu
turo. Nā sine istis p̄ditōibz
difficiliter quidā ad portum
salutis pōt attingere. z s̄ iste
vz. Debet ille mūdū sp̄s
nere penitētie nauē ascenden
do. In cunctisqz reptatōibz
subsidiū a deo sp̄rādo. Et
tisqz oronibz h̄ a n̄ due z de

uote petedo. **P**ria p̄clo pa-
 ter ex hoc qz maximi piculi ē
 manere inter mūdanos z vis
 tā morale z xpo placente du-
 cere. Unde ad d̄ ioseph scri-
 bens Aug. ait. **D**ūdus iste
 piculosior est bland⁹ q̄ mo-
 lestus. z magis cauend⁹ cuz
 se illi cōp̄diligī q̄ cū admonz
 cogit qz p̄remni. Ideo dice-
 bat Ber. Cui xps incipit dul-
 cescere. necesse est amarescere
 mundū. **U**n̄ ergo plane p̄cipi
 potest qz q̄cūqz vult moralit̄
 viuere z deo fuisse dz se a cū-
 etis illecebris mūdi abstinere.
Unde habet in decre. 27. q.
 i. vl. 5. Et sūt verba theodo-
 ri. **D**ūdus dz e. mortu⁹ quē
 suis illecebris nō astringit. z
 ille p̄hibet mūdo eē mortuus
 qui nihil mūdi concupiscit.
Hoc aut̄ pctōz facere nō pōt
 nisi p̄ penitentiā que fm bea-
 tū Hiero. est sc̄da tabula p̄
 naufragiū. **S**c̄da p̄clo prz
 ex h̄ qz cū hō incipit beneface-
 re statim eueniūt sibi tēptatō-
 nes. Unde dicit sapiēs eccl.
 2. **F**ili accedes ad fuiturem
 dei sta. in iusticia z riore z p̄
 para aniam tuā ad tēptatio-
 nē. Ideo necesse est habere fi-
 dem firmā ī deo qz liberabit
 te a tēptatōe. **N**ā dicit bea⁹

Aug. sup Jo. Sicut in radi-
 ce arboris nulla p̄sus appa-
 rer pulchritudinis sp̄s. z tñ
 quicqd̄ est in arbore pulchri-
 tudinis vel decoris ex illa p̄-
 cedit. sic ex fidei humilitate
 quicquid meriti q̄cquid bea-
 titudinis ania susceptura est
 ex fidei fūdamento p̄cedit. vñ
 Ber. dicebat. s. ca. Fides est
 que vincit mūdū. Et i decre.
 is. q. 8. Sciscitantib⁹ **O**m̄ia
 in fide xpi purgant̄. Et fids
 est que vincit mūdū. Tertia
 et vltima conclusio patet ex
 hoc quia ofone seruus dei cō-
 seruatur in bono. Exod. 17. c.
Qz dum moyses orabat po-
 pulus dei vincebat z p̄serua-
 batur ab hostib⁹. Idem ha-
 betur in decreto. 36. dist. Si
 quis vult. z orationib⁹ abra-
 he dominus saluauit ab ime-
 lech. ac domum ipsi⁹. Be. 20
 et habet in decreto. 33. q. i. si
 per sortiaras. **H**e conclusio-
 nes magnifice domine et
 ciues dilecti denotantur in
 sacro euāgelio hodierno qd̄
 diuiditur in tres ptes. **N**ā
 in p̄ma pte ostenditur quod
 modo cristus ad exemplum
 nostrum cum suis discipulis
 reliquit turbas z ascendit in
 nauiculam que moralit̄ figit

De Penitentiā

ficat penitentiā. In sc̄da parte ibi. Et accesserūt ostendit quō adueniēte tēpestare discipuli timuerūt nō habēdo fidē quos x̄ps redarguit dicendo. Hodie fidei zc. In tertia parte ibi. Tūc surgens i perauit. Ostendit quō discipuli meruerūt habere adiutoriu. qz orōne clamauerunt Et vt melius hoc pateat vid

Diffini
tis pen
itentiā

deam. hystoria. Declara te hystorie fructus ē penitentiā de qua loquēdo tres conclusiones cū tribus dubijs more solito declarabim. Quaz sit p̄ma talis i ordine. Q, penitentiā varie a multis diffinitur. Magister sententiārum diffinit eā in. 4. di. 14. c. 1. ex verbis Hieronimi. sic Penitentiā est sc̄da tabula p̄ naufragiū. vt si q̄s vēstē innocētie in baptismo p̄ceptā peccando corrupit eā penitētie remedio recuperare pōt. Nam p̄tia tabula ē baptism⁹ vbi deponit ver⁹ hō z induit nouus. Secūda tabula ē penitentiā qz lapsi post baptismū p̄ solā penitentiā reuocari valent. Et ista notificatio sumitur ab effectu penitētie. id est multū imp̄tia. Dan̄ tñ alie

8 his 8 due ab eodē. li. z. c. ammoratis
pe. di. 3 magis p̄rie z magis expri

mēres eētā penitētie. Quā est ambrosij. que talis ē. Penitentiā ē mala p̄terita plangere z plangenda itēz nō cōmittere. Alia ē Greg. z Aug. Et hec est. Penitentiā ē ante acta peccā deslere z flenda nō committere. In his enim notificatiōib⁹ explicat duplex actus in quolibet vero penitentiā requisit⁹. Unus ē respectu peccati perpetrati. i. p̄terita mala plāgere. Alter est respectu futuri non peccati. s. blangenda itēz nō cōmittere. Primus ē in actu effectuali. Secund⁹ ē in p̄posito vt. s. qz p̄ponit talia amplius nō committere z sic ē optima. Et nota q̄ flere vt flētus capitur hic large tā p̄ interiori q̄ p̄ exteriori nō enim semp in vera penitentiā flēt⁹ exteriori necessario requiritur sed sufficit interior. s. dolor cordialis de peccato commissio. Dulce alie diffinitōes 8 penitentiā reperit̄. vt illa Augustini. Penitentiā ē quedā dolentis vindicta puniēs i se quod cōmississe se dolet. Et illa Ambrosij. Penitentiā ē dolor cordis z amaritudo anie p̄ malū que q̄s cōmissit. Et iste z oēs alie reducti possūt ad illas duas. Et dicit penitentiā a puni

De
penitentiā
lib. 1

endo quasi pnia de illicitis
 comissis. Et h sufficit de con-
 clusione. Iuxta quā moue-
 ri qō potest fm dñm bonaue-
 ritatē. in. 4. di. i. q. Utrū peni-
 tentia restituat in pñtinū sta-
 tum. Ad qō dicit ipse q peni-
 tentia pfecta pōt pñtinū du-
 pliciter. Aut pñtinū ad duratio-
 nē aut quātū ad duratio-
 nē et feruore. si quātū ad dura-
 tionē vt. s. Ieiunet quamdiu
 imponit et cōpleat quod sibi
 imponit secundū rectā rati-
 onē sacerdotis nō est neces-
 se restitui in statū pñtinū. qā
 ita negligens pōt exequi qd
 nō preparat se ad tantā gratiā
 qntā amisit. Si aut sit pfecta
 quātū ad duratio- nē et feruorē
 sic dicit doctor q si ita fer-
 uenter penitet et dolet de cul-
 pa secundū q pgruit ei q de
 tanto statu cecidit. credit do-
 ctor q p hanc redit in pñtinā
 gratiā et sanitatē. Intelligen-
 dum q dupl est loq de sani-
 tate. Aut quātū ad substan-
 tiā habitūū grē et habilitatē
 naturalīū. et sic restituit. Aut
 quātū ad aliquē statū et inte-
 gritatē vel decorē accidenta-
 lem. Et quātū ad hoc nō est
 necesse. Et hoc pfirmat per
 Aug. in li. s. inouationū di.

Penitētia est res quedā opti-
 ma et pfecta oēs defect⁹ reuo-
 cans ad pfectū. Itē cōfirma-
 tur rōne. qz pctōr deū offendit
 nō tm qz ptra ei⁹ imperium
 facit. sed etlā qz imaginē suā
 deformat et peiorē reddit. q
 nō pōt pfecte reconciliari qz
 diu manet aliqd mīn⁹ bene
 qz ante. qz nō tantū deo resti-
 tuit quātū abstulit. Itē p-
 sectus medicus pfectū largi-
 tur antidotū. sed pfectū antē
 dotū nō est nisi pñtinā restitui-
 at sanitatē. Sed cū domū
 sit pfectus medic⁹ aniaz er-
 go rē. Itē cū dñs sanat i cor-
 pore semp restituit pfectā sa-
 nitatē. qz similr cū sanat i aīa
 igitur. Sed hīc pōt obijci de
 pgnitate q nūqz pōt restitui
 Ad qō dicit q restituit qntum
 ad meritū vel qntū ad forma-
 le et nō qntum ad materiale.
 Itē potentior ē baptisim⁹ et
 tñ baptisimus nūqz reparat oēs
 defect⁹ p originale incurfos.
 Dicendū q ver⁹ est. qz baptis-
 mus sanat tm psonā. et origi-
 nale inficit naturā et psonā.
 sed penitētia sanat tm psonā
 in q tantū defectū iuenit. Et
 hoc sufficit de qōne. Conclu-
 sio scda ē talis. q spēs penitē
 Spēs
 tie fm anselmū et dura. et cōi pnie
 6 3

De Penitentia

ter fm iuristas z theologos
sunt tres. s. solennis, priuata z
publica. Solennis e q fit i ca
pite qdragesime cu solennita
re q habet. l. di. in capite.
De h
rtho. In
4. di.
144.
a. s. q. i
Hec ar iponit ab epo tm vel
imponit de madata ei a sa
cerdote. z imponeda est p cri
mine publico z vulgarissimo
qo tota z mouerit vrbz vl et
aliu locu. 17. q. 6. c. vlti. De
nitentia publica b: qnq illa
que supradicta est no tm pro
prie. Sed pnia publica pro
predicit illa q fit in facie ec
clesie. no cu pdicta solennita
te vt cu insugit pegrinatio p
mudu cu baculo cubitali. et
veste aliq ad h psueta z hac
ipone p qlibet sacdos suo
parachiano. z multo fortius
pnarij epoz generales. qz no
inuenit phibitu eis. Hec de
bet imponi nisi p enormi cri
mine z manifesto d pnia. di.
6. sacerdos. Penitentia pua
ta e q singularit fit quotidie
cu quis pctu sua phret secre
te. pprio sacerdoti. Et nota
du q qlibet hapspeciz trib
ptrib integral put dicit etiā
Rich. i. 4. di. 14. z coit oes
theologi q sut cordis pccatio
nis. pccatio. z satisfactio opis
q et hz partes tres scdm q ho

triplex satisfactio p pcto. Nam
aliqui satisfactio p ieiuniu con
tra gula z luxuria. Aliqui per
oratione ptra supbia. ira iui
dia. z accidia. aliqui p elemo
sina ptra furtu z rapina. Et
ista pfirmant p dicta decre. b
pe. di. i. pfecta vbi dicit. Zo
os auriu Perfecta pnia cogit
hoiem. oia suffere libent. in
corde eni pccatio. In ore pccat.
In ope tota hu. hec est ei fru
ctifera penitentia. Et hec suffi
ciat de delusione scda. In
pta qua mouet qo fm duran
du in suma q sut impedimenta
penitentie. Ad qd ipe rñdit q
duo sut genera impedimento. men
Queda eni impediunt. qz re
trahunt hoiem vt no icipiat
pniam agere. Queda ar im
pediunt qz mēte distrahunt
a pnia inchoata. Pnia pccati
pue. qrtuor sut. s. pudor. rior
spes. z desperatio. Pudor ei
mltos z pccipue ypocritas et
supbos retrahit ptra que est
triplex remediū. Primum pccati
ratio rōnis natural. Sicut n
erubuiti facere. ita no debet
erubescere pccari. qd inutile
fuit facere. Un ber. Q insa
nia nimia hominu pudz ab
luit z no pudet inquirari. pu
det sordes abstrahere. z n pu

Re
dia
pec
toz

ipe d
men
pnie

det strahere. Scdm reme
diū est p̄tus dīne v̄s̄iōis oīa
enī apra sūt oculi. ad He.
4: Tertū est cooꝑatio su
ture p̄fusionis. Nam. 3. Reue
labo pudenda tua z ostendā
gentib; nuditatē tuā z igno
miniā tuā. Scdm impedi
mentū est timor. s. satisfaciē
dīpra quē ē triplex remedi
um. Primū ē vite modicitas
penitētie leuitas. z momen
tanea breuitas. Ex opposito
vero future pene incorpabil
magnitudo. Intollerabilis
acribitas. z interminabilis
nititas. Mat. 25. Ire maledi
cti in ignem eternū. Job. 6.
Qui timet pruinā. i. penam
et palem irruet sup eū nix. i. pe
na eterna. Tertū impedim
tū est spes z ē triplex. P̄ia
diū viuēdi. Cōtra hāc dicit
Job. xi. Homo na. zc. Scda
est diuitias multas acquiren
di. Hanc refrenat dñs dicens
diuiti. Luc. 12. z Job. 2. Vi
uel cū dormierit nihil secū au
fert. apiet oculos suos z nihil
inueniet. Tertia spes ē mi
scōiam p̄sequēdi q̄ neminem
vult p̄ire. Cōtra h̄ dicit Gre.
Ad magnā iusticiā iudicāt
p̄inet. vt nūq̄ careāt suppli
cio qui in hac vita noluerunt

carere pctō. Quartū ipe
dimentū ē desperatio z ē du
plex. Prima euentā obrinē
di z hanc inducūt tria. P̄is
mū p̄sideratio q̄ritatis. sic
casn. Gen. 4. Dator est iniq̄
tas mea q̄ vt ventā mercar.
Cōn. hoc est passio xp̄i q̄ for
tior est ad soluendū q̄ peccat
tū ad ligādū. Job. 6. Utinā
appenderent pctā meaz z cala
mitas quā p̄tior in scarera
glo. s. crucis z passionis xp̄i.
quasi arena maris hec graui
or appareret. Scdm est cō
sideratio frequentatiōis pec
cati. contra quod est dictum
Salomo. Prouer. 24. capi.
Septies in die cadit iustus
surgit 8 pe. di. 3. septies. Ter
tium est consideratio diutur
nitatis. s. quādo consideratq̄
diu stetit. contra hoc ē dictu
ps̄. Misericordia domini
ab eterno vsq; in eternum.
Scda est desperatio post ves
ntā ob tentam in bono perse
uerandi. contra hoc sunt tria
remedia. Primū ē memoria
mortis. ecc̄. xi. Si ānis mult
vixerit hō. z in om̄ib; his let
fuerit meminisse debet tene
bro si tempis z dierum mul
toꝝ qui cū venerit vanitatis
arguentur preterita. Nam

De Penitentia

Omne quod est in mūdo. aut est
concupiscentia carnis q̄ dat
esca vermibz aut ꝑcupiscentia
oculoꝝ z nihil secum afferet.
aut supbia vite. z tñ supbus
in terra cōculcabit pedibz in
sepulchro. Scđm remediū
est hostiū debilitas. Vñ Cri
so. Debilis est hostis q̄ non
p̄t vicere nisi volēre. imo nec
legio potuit intrare gregē por
corū nisi p̄missa a dño Ter
tiū remediū est homis forti
tudo q̄ causat ex q̄ttuor. Pri
mo ex deposito peccati z les
sione spiritali Prouer. i. 7.
Animus gaudes etate flori
dam facit. spūs aū t̄ tristis d̄
siccat ossa. Scđo ex assumptōe
armature. vñ apost. ad ephē.
6. Induite vos armaturā di
vi vt positis stare aduersus insi
dias diaboli. Tertio ex socie
tate iustoz. vñ talis societas di
cit ps̄. Particeps suz ego
oim timentū te. Quarto ex
dei illuminatōe vñ i ps̄. Do
minus illuminatio mea z sal
mea quē timebo. vñ Job. i. 7
Libera me dñe z pone me iu
sta te z cui⁹ vis manus zc̄.
E. ad Ro. 8. Si deus p̄ no
bis q̄s ꝑtra nos ē. De ipedi
mentis at̄ post inchoationē pe
nitentie habet de pe. di. s. q̄

dimitto causa breuitatis q̄re
ibi. Et hoc sufficit de q̄one.

Conclusio tertia hec est q̄ ^{inuitat}
ad penitentiam nos ^{ita ad}
exēpla z auctoritates sacre ^{peniam}
scripture. z pbatur. Nā has
betur. Gen. 4. ca. q̄a cayn de
speratus ē de pnia reprobās
Scđo habet Leui. 5. quō do
minus p̄cepit filiis israel vt
agerēt penitentiā de peccatis
Tertio habet nume. 12. q̄ma
ria nunq̄ reuerſa ē in castris
quousq̄ nō egit penitentiā
de peccato. Et in eodez loco
habet q̄ populus dei audiet
q̄ iratus esset de⁹ ꝑpter pctā
murmuratōis in mane luxit
nimis. filij isrl dixerūt pecca
uimus z p̄ceſſer̄ ydola z de⁹
misertus ē eis. Judi. 10. Et
ro penituit dauid z inuenit
gratiā. scđi. Reg. 12. Achab
miserrim⁹ q̄ induc⁹ est cilitō
inuenit grā. 3. Reg. 21. Da
nasses rex egit pniā z dñs
reducit eū de babilonia i ro
gnū suū. scđi. pal. 33. ꝑpter pes
nitentiā hierlm euasit potesta
tē holofernis. Ju. 13. Am̄ iui
te egerūt penitentiā ad p̄di
cationē Jone z inuenēr̄ gra
tiā Jon. 3. Jo. baptista i vte
ro matris sanctificat⁹ tā ma
gnam in cibo z potu fecit pe

Uti
bis
nit
uen
ven

nitentiā. **Matth. 3.** Et addit
Bernar. in vestib. qz pili ca/
melorū nō est vestis humana
penitentiā icēpit p̄dicatio
p̄t. **Ma. 4.** Penitentiā agite
et appin̄q̄bit in vos regnum
ci. Itē ad hoc asserit se venis
se. **Luc. 7.** Exemplū habem⁹
de maria. de **Matth. 9.** de za
cheo. de petro & paulo. & dra
gna p̄dita. de filio p̄digo. de
muliere in adulterio de phen
sa. **Jo. 8.** Item querētib⁹ qui
dem iudeis corde p̄pyncis
quid faciem⁹ ait pet⁹ peni
tentiā agite. Actū sc̄do.

Sed iuxta hāc p̄clusionē mo
ueri p̄t q̄d s̄m d̄nm san. bo.
in. 4. di. 1. **Utrū** om̄s agēs
penitentiā sup culpā lueniat
veniā etiā q̄tūcūq̄ peccane
rit. Ad q̄d doctor respōdet q̄
agere penitentiā sine dolore &
culpa cōmissa est dupl. Sur
p̄ter lesionē nature. aut p̄
offensam diuine maiestatis &
sp̄s iusticie. Primā penitē
tiā sup culpa cōmissa habere
p̄t quis ex sola natura sine
aliqua gr̄a sicut ei homo na
turat̄ se diligit ita etiā odit
om̄e p̄ter quod malū incur
rit. Et hec penitentiā est i mal
et in dānatis. & est aliq̄n in
angelis malis cū absozti er̄t

a penis sed in eis inde vinit
et regnat mala volūras cū sit
p̄p̄ri boni amica. Ideo deus
eā nō acceptat nec sic penitēs
inuenit gratiā l' veniā. Alia
est penitentiā q̄ quis penitet
p̄ter dei offensā parat⁹ ei fa
cere emēdam. Et hec nō est s̄
ne diuina gr̄a gratūfaciente
vel gratis data. Et hec adeo
disponit ad gratiā q̄ nullus
est sic penitēs qui nō inuenit
ar gr̄am & veniā. Et tō deus
nulli eā dat nisi cū quo p̄p̄t
facere misericordiam. Et qm̄ hāc
diabol⁹ habere nō potest. nō
p̄t obtinere veniā. sed si p̄ter
impossibile eam habet et in
uenit gr̄am. Et sic magni
fice dñe & ciues incliti. Expe
dite sūt huius fructus tres p̄
tes quē obsecro vos habet vt
de pctis vestris veniā habeat
tis Amen.

Dominica quinta p̄ epi
phantiā de vitio detractōis
Sermo. XI.

Quāsimile est re
gnum celo
rum homini q̄ se
minauit bonuz
semen in agro suo. **Matth. 13.**
Pro hui⁹ sacri & sacry euā
gelij historiali dēclaratōe. No
B r

Utrū
dis pe
nitēs i
ueniat
veniā

De Detractione

randū q̄ tres Helusioēs sunt
necessarie cuiuslibet p̄fami: i
suis negocijs familiarib; v3.

Q, sit prudēs z discretus
cuncta ministrādo.

Q, sit patiens z fortis ma
la tolerando.

Q, sit equ⁹ z discretus iu
sta tribuendo.

Primā clusionem pbat.

Seneca in li. 8 quartuor vir

tutib; vbi dicit. Si prudēs

esse cupis in futura p̄spectuz

intende. z q̄ possunt anio tuo

cuncta p̄pone. nihil tibi subi

tū sit. sed totum an̄ p̄spicias

Nā qui prudens est nō dicit

nō putauit h̄ fieri. qz n̄ dubi

tat s; expectat. nō suspicatur

sed canet. Et id ē eodē loco.

Si prudēs est anius tu⁹. et i

bis operib; dispensetur. p̄uē

sentia ordina. futura p̄uē

de. p̄terita recordare. Nam

qui nil de p̄teritis cogitat

vita p̄dit. qui nil de futuro p̄

meditat in om̄ia incaut⁹ in

cedit. Jō dicebat in puer. q̄

uis nocet q̄cunq; in exptuz

accidit. Et ibidē. Helius ē

p̄cauere q̄ pauere. vtil⁹ ē eru

bescere q̄ pauescere. Ideo tu

lius. z Rhetō. describēs pu

dentia agebat Prouidentia

est p̄sens notio futuroz per

tractans euentū. Secūda con

clusio pbat p̄ eūdē Seneca. 72

epla vbi sic iquit. magnū

stat rectus sub q̄libet p̄dere

nulla illū res minorē fac̄ nil

illi eoz q̄ ferēda sūt. displicz

quicqd̄ cadere in hoie p̄t i se

cecidisse nō querit. vires suas

vorat vincit p̄rute fortunā.

Et de h̄ habem⁹ exēplū 8 re

ge antigono: q̄ cū semel ess; i

tabernaculo suo z quidam sa

miliares eius acciter de eo

murmurarent leuiter amora

coztina dixit eis. Discedite

longius n̄ eret vos audiat.

Tertia z vltima p̄clo pbat

p̄ Ambro. li. i. de officijs. vbi

laudādo iustitia sic inq̄t. Ju

stitia est q̄ nil alienuz rapit q̄

cuiuslibet dat quod suū ē: que

negligit p̄p̄ia vtilitatē vt ē

uet oēm: eq̄tatē. Et p̄ia ē in

teū. Secūda in p̄iam. Tertia

ē in p̄arētes. Quarta i om̄s

Et Cassi. sup p̄s. Iustitia n̄

nouit p̄em neq; m̄em. veri

tatē nouit. p̄sonaz nō accipit.

d̄m imitat. Exēplū habe

mus de dauid q̄ cōstituit vt

equa esset pars descendētis

ad plū z remanētis ad sarci

nas z s̄lt̄ diuident. Et factū

ē h̄ r̄. i. Reg. 30. Hācēq̄ta

tē ponūt mediā iuriste int̄ xi

gorie & dispensatione. Et in
 di. placuit. De conclusioes
 magnifice dñe & dilectissimi
 ciues denorant in euangelio
 hodierno quod in tres pres
 diuit. Nā in p̄ia pre poni
 tur prudētia & discretio semi
 nantis. s. dei. tunc enī domi
 nus seminauit bonū semē in
 agro suo quādo cuncta bona
 creauit. & disposuit cūcta bo
 na in ecclia sua. In scda p
 te ponit paciētia & fortitudo
 ipsius seminantis inimicūz se
 minantē zizaniā supportādo
 ibi. Accedētes at serui eius.
 In tertia pre uero ponit eq̄
 tas ip̄i seminantis in recoligē
 do ibi. Colligite zc. Et ut
 clarius hec pateat uidegamul
 historia. Declarate histo. pel
 sim^o fruct^o est fruct^o detractō
 nis. de q̄ loquēdo tres zelo
 nestū tribz dubijs more soli
 to declarabim^o. nec m̄psi de
 tali materia ī p̄ti loquor cū
 in euangelio tangat materia
 de zizania quā exponēdo au
 gu. homo. ponit eam p̄ heresi
 quā semiat nō solū hereticus
 sed & malus xp̄ian^o detrahē
 do. primo suo & seminando
 heresim. i. discordiā inter pa
 tristicos accipiēdo heresim lar
 go mō. Sic ḡ p̄ma p̄do sit

de tali materia. v. q̄ detractō qd̄ sit
 est s̄m durandū in sūma. pre tractō
 terra. aliene fame p̄ occulta
 uerba denigratio. Pro de
 claratione hui^o conclusiois s̄ 2. 2. e. q.
 aliqua notanda. Primum 73. ar. 6
 q̄ sicut facto pōt q̄ nocet du
 pliciter proximo suo. s. manife
 ste ut ī rapina v̄l alia quacū
 q̄ uolentia patent illata.
 et occulte. ut in furto & dol
 losa peussione. Ita & uerbo le
 dit quis proximū dupl̄ ma
 nifeste. v. ut in p̄umelia oc
 culte ut in detractōe. Ex hoc
 aut̄ q̄ aliquis māl̄este p̄fert
 uerba p̄tra primū uidet euz
 paruipendere & ex h̄ ipsū inha
 norat. Et ideo p̄umelia det̄
 trimētū infert honori illi^o in
 quem profert. Sed q̄ uerba
 contra aliquem profert in oc
 culto magis uidetur reuere
 ri q̄ paruipendere. vnde nō
 directe detrimētū infert ho
 nori sed fame quia q̄rum in
 ip̄so est facit illos qui audis
 unt malam opinionem de il
 lo contra quem loquitur ha
 bere. vnde patet q̄ contume
 lia differt a detractōe ī du
 ob^o. Uno nō q̄rum ad mo
 dū profert uerba quia con
 tumeliosus loquitur ma
 nifeste. detractor. occulte.

De Detractione

Alio modo q̄ntū ad finē intē
tū siue nocumētū illatū, quia
p̄meliosus derogat hono
ri detractor fame. Ideo inde
scriptōe p̄dicta d̄r q̄ detractō
est d̄nigratio aliene fame zc̄:

vbi. s̄. Notādū sc̄o p̄ eo q̄ addit
ad. 2m p̄ ocula p̄ba q̄ p̄ba detractio
nis dicunt̄ occulta nō simp̄l̄r
sed p̄ cōpatōnē ad eū de quo
dicunt̄. vñ si aliq̄s male loq̄t̄
de aliquo corā multis eo ab
sente detractio ē si aut̄ eo solo
presente p̄melia ē. q̄uis ēc̄
si quis vñ soli loquat̄ male
de aliq̄ absente corrumpit fa
mā eius nō in toto sed in p̄
te. Notādū tertio q̄ p̄t̄
ad. 3m aliquid d̄minui. zc̄nihil d̄
minuit̄ de p̄tate. qz. s̄. v̄z est
quod dicit̄. Notādū q̄r
to q̄ fama alicui⁹ denigratur
duplicit̄. directe. s̄. z̄ idirecte.

Directe aut̄ q̄r tuor modis
vno mō q̄n falsū imponit̄ al
teri. Sc̄o mō q̄n detractor
p̄ctū adauget p̄b suis. Ter
tio mō q̄n occultū est z̄ reue
lat. Quarto modo q̄n dicit̄
mala intentōe fuisse factum
id̄ quod bonū est in suo gene
re. Indirecte vero denigrat
aliq̄s famā alteri⁹ v̄l negan
do bonū vel ex malitiā reticē
do. Sed iuxta hanc p̄clu

sionē mouet̄ questio sen d̄u
bitatio Quor̄ sūt sp̄s d̄ra
ctiois ad quod r̄idet̄ predi
ctus doctor in sūma vbi. s̄.
q̄ sp̄s detractiois sunt̄ due.
Vna est q̄n aliq̄ nude z̄ irre
uerenter vti in buccā venerit
venenū euomūt̄ detractiois
Alia est q̄n aliq̄ vt̄ d̄c̄ Ber
fr̄ c̄at̄. s̄mo. 24. q̄ d̄ā simlato
verecundie succo p̄ceptā ma
litiā quā retinere nō p̄nt̄ obū
bzare conant̄. p̄miciunt̄ alta
suspiria z̄ cū grauitate z̄ car
ditate vultu mesto. demissis
sup̄cilijs. voce plāgentē emit
tūt̄ maledictionē. z̄ tāto per
suasibilior est q̄ro credit̄ ab
h̄is q̄ audūt̄ corde inuito d̄i
ci. z̄ magis d̄olētis affectu
q̄ maliciōse p̄ferri. Doleo in
quit̄ detractor vehemēt̄ p̄ eo
q̄ d̄ligo eū sat̄ z̄ nūq̄ potui
eū corrigere de hac re. sed per
me nunq̄ inuasiſset. at quo
niā p̄ aliey res p̄fecta ē p̄i
tate negare nō possum. z̄ do
lens dico. re vera ita q̄ z̄ ad
dit̄ grāde d̄anū ē. nā in pluri
bus valet. in h̄ deficit. v̄z q̄
en̄ istaz̄ speciey est duplex. q̄
d̄ā enī sit̄ p̄bo sine d̄ctro. que
dam scripto z̄ hec duplex. si
ue enī exp̄mit̄ int̄tione suaz̄
puta cunt̄ l̄ras alicui⁹ scribe

sp̄s d̄
tractio
nis.

v̄z
tract
sit
moz
le.

2.2e
72a

Sermo XI

fuo nomine ep̄sso. sine non
vt cū p̄icit libellū vel cedulā
rē. Et hec de q̄one sufficiant
Conclō sc̄da est talis. q̄ d̄
tractio alīq̄n̄ est pct̄m̄ morta
le z ali quādo nō. Pro quo
norandū q̄ peccata p̄borum
maxime sūt iudicāda ex intē
tione dicentis: detractio aut̄
qm̄ suā rationē ordinat ad fa
mā alteri⁹ denigrandā. vñ il
le pp̄rie z p̄ se loquēdo detra
hit q̄ hac intētiōe de aliquo
obloquit̄ eo absente: vt eius
famā d̄minuat. vel corrupit
pat. Amittere aut̄ alicui⁹ fa
mā suā est valde graue. quia
inter res r̄pales fama videt̄
esse p̄ciosior: p̄ cui⁹ defectum
homo a multis bonis agen
dis optinēdis: vel acq̄rendis
impedit̄: p̄pter q̄d dicit̄ eccle.
40. i. Curā habe de bono no
mine. h̄ ei tibi magis p̄mane
bit q̄ mille thesauri magni:
et p̄ciosi. vñ. 6. q. i. scriptum ē
deteriores sūt q̄ doctoz. vitā
more. corrupūt h̄s. q̄ snb/
stantias alioz p̄disac̄z d̄ri
piunt. z idē dicit̄ in. c. ex me/
rito. nisi q̄ murat̄ istud p̄bū
doctoz. z dicit̄ ibi bonorum
Et in ca. sūma scriptū ē. Sū/
ma iniquitas ē fratres detrahe
re. z accusare. vnde scriptum

est. Om̄is q̄ detrahit f̄si suo
homicida est z om̄is homici
da nō habet partē in regno
xp̄i z dei. Et ideo detractio q̄
se loquēdo est mortale pct̄m̄

Contingit tñ q̄ aliq̄s q̄si/
q̄ aliq̄ p̄ba p̄fert. vnde d̄m̄s
nuit famā alicuius: licet h̄s
ius p̄ba p̄ferēs nō intendat
d̄ffamare v̄l famā ledere. sed
aliquid aliud vnde p̄ intē
tionē dicētis nō sequit̄ d̄mi
natio fame ei⁹ de q̄ p̄ba d̄i
cunt̄ hoc aut̄ nō est detrahe
re per se z formāl̄ loquēdo. sed
material̄ z p̄ accidēs. z si q̄
dem p̄ba p̄ q̄ ledit̄ alicui⁹ fama
p̄fert aliq̄s p̄pter aliq̄d bonū
et necessarijs debitis circum
stantijs obſuatis nō ē pct̄m̄
neq̄ detractio d̄bet dici. Si
aut̄ verba p̄ferat ex ai leuita
te p̄pter aliq̄d nō necessariuz
nō est pct̄m̄ mortale: nisi for
te verbū q̄d d̄z sit a d̄o graue
q̄ notabil̄ ledat famā alie
rius in h̄s p̄cise que ad v̄tē
p̄tineret honestatē. Hoc d̄
ex ip̄o genere p̄borū habz ra
tionē peccati mortal̄. Et tene
tur homo ad restitutionē. si
cur z cuiuscūq̄ rei ablata rē/
porat. Si quis q̄ pct̄m̄ v̄l ma
lā p̄ditionē alicui⁹ occultam
reuelans z non intēdens v̄l

2. 2. e. q.
7. ar. 2

De Detractione

famare: sed ppter eius emen-
dationē enūciat ei qui pdes-
se pōt z debet. vel ppter bo-
nū publice iustitie. accusz eū
et denūciat: vel reuelat: h̄ nō
est detrahere: tū qz stulroz ī
finitus ē nūer⁹. pauci p̄o sūt
qui viā salutis ambulāt. tuz
etiam quia pauci vel nulli sūt
qui nō aliqū p̄ba p̄erant ex
animi leuitate p̄ q̄ fama ali-
cuius quoq̄ mō minorat sal-
tē leuiter. Ideo sup̄ isto p̄bo
Prover. 14. Cū detractoribz
nō cōmiscerz dicit glo. Hoc
specialr vitio piclrat pene ro-
tum genus hūanū. h̄inc est q̄
in decretis. 3. q. 4. dicit. De-
tractores diuina auctoritate
eradiciandi sūt. Notandū
circa h̄ q̄ in p̄ba detractionis
p̄siderāda sunt quattuor. s. q̄
dicant. vtrū. s. ea q̄ famam le-
dant z auferāt. qualia dicant
tur vtrū. s. vera vel falsa nota
vel occulta. Cui dicant. vtz.
s. eiq̄ p̄sciuit antea aliquid
vel nō. Quare dicant. vtz. s.
intentione infamādī. vel corri-
gendī. vel dānificandī vel in
rebus. vtz in p̄sona. Detrahēs
ergo aut dicit ea q̄ fama z ti-
tulant vel sigillant sed nō au-
ferūt. hoc nō est pctm̄. nisi in-
tēderet sibi auferre grāde bñ

ficiū quod posset cōseq. Aut
dicit q̄ fama auferūt. Et tūc
distingue qz ea que dicit sūt
nota. vel occulta. si nota sit n̄
est mortale vel nullū peccatū
est. dūmodo dicat anio cōpa-
riendi z detestandi. nō conḡ
tulandi vel appbādi. Si oc-
cultā aut dicit illis q̄ sciūt z
quos ipse scire scire. sic non est
peccatū. dūmodo dicat anio
condolēdi: z detestādi. Aut
dicit illis q̄ ignorāt aut igno-
rare credit. z tūc adhuc disti-
gue: aut hoc facit causa infā-
mandi: aut dānificandī: aut
corrigenđi. Anio infamādī
puta dicit illis q̄ h̄nt p̄resta-
tem sup̄ illis. Sic si est ex ve-
liberatiōe z p̄posito ē pecca-
tū detractionis aut anio dant
nificandī z h̄ vel in rebo vtz in
p̄sona. Si in rebo tal̄ est p̄do
potius q̄ detractor: z tenet
ad restitutionē rei si ille ex h̄
p̄dit res. qz volūtas z p̄positū
tūd̄ distinguūt maleficia. extra
de sentētia exco. cū volūtate
Si anio dānificandī in p̄sona
tal̄is est homicidia. Unde le-
gitur ī epla clemētis sic. Ho-
micidarum tria esse genera
dicebat petrus. z p̄nā coruz
parē esse manifestabat. Sic
ei homicidas iperfectozel fra-

In de-
tractio-
ne p̄s-
tanda

trū ita etiā detractores eorū
 q̄ odientes homicidas esse
 dicit. q̄a qui fratrē suū odit
 qui ei detrahāt pari pena di-
 gnū esse merēt. de. pe. di. i. ho-
 micidaru: licet h̄ possit intel-
 ligi de detractōe volēte au-
 ferre vitā tñ generat̄ hoc pōt
 intelligi de quibet detractōe
 re volente auferre famā vñd
 dicit Ber. Lingua detracto-
 ris est vipera fortissima que
 leralit̄ tres inficit flacu suo.
 I. detrahentē. 2. euz cui derra-
 hit. 3. eū qui de detractōe de-
 lectat. nūq̄ dñō lancea ē lin-
 gua ista. p̄fectoat̄ acutissima
 q̄ tres penetrat. i. in vno gla-
 dius equidē āceps imo 2. tri-
 ceps ē lingua detractorū. Itē
 antio corrigendi puta cū dic-
 illi qui p̄dest. s. sibi v̄l plato l'
 amico. vñ Ber. Si q̄ rep̄hen-
 sibilis v̄t emendent̄ amicis
 meis suadeo: hoc nō est derra-
 ctio. sed accusatio. Et Hiero-
 in eplā ad neporianū. Ne q̄ si
 nistrū addēdo aliud loq̄ psu-
 mar nisi p̄pter ei' emendatō-
 nē hoc faciat. nā plato aut il-
 li quē puto esse psulere 2. vul-
 nera mederi d̄beo alteri' ma-
 la detegere. p̄pter emēdatōez
 q̄ p̄memeripm neq̄o emēdas
 re. 2. h̄ sufficit de ista p̄ctōne.

Sed iuxta hāc p̄clusionē mo-
 uet q̄o fm eūdē doctore. qd̄ derra-
 ctio sit
 est ḡu' p̄ctm̄ detractio v̄l ho-
 micidū. v̄l adulteriū. vel fur-
 tū 2 rapina. Ad h̄ r̄ndet bre-
 uiter q̄ p̄ctā porissime sūt p̄-
 sanda fm nocumēta q̄ proxi-
 mo inferūtur. qz ex h̄ habent
 rationē culpe. Tanto aut̄ est
 maius nocumētū q̄to mai' 2. 2e. q
 bonū aufert cū aut̄ triplex sit 73. 2. 3.
 bonū hominis. s. bonū aīe. 2.
 corpis. 2. bonū exteriorerū.
 Bonū aīe quod ē maximum
 nō pōt ab aliq̄ tolli nisi occa-
 sionalit̄. puta p̄ suasionē q̄ ne-
 cessitatē nō infert: sed bonuz
 corpis. 2. bonū exteriorerū
 potest violent' auferri. qz aut̄
 bonū corpis p̄micit bono ex-
 terioz rerū id̄ ḡuioza sūt p̄ctā
 qb̄ infert̄ corpi nocumētū q̄
 qb̄ infert̄ nocumētū bonozū
 exteriorerū. vñde inter cete-
 ra p̄ctā q̄ cōmittunt̄ i' primū
 ḡuius est homicidū p̄ quod
 tollitur vita. p̄sequēte
 autem adulteriū qd̄ ē p̄tra d̄-
 bitum ordinem generatiōis
 humane per quem peruenit̄
 ad vitam. consequenter aut̄
 bona exteriora: inter que p̄e-
 minet fama p̄ eo q̄ spiritua-
 lib' bonis est p̄pinquior. vñ
 de Pro. 22. dicit. Delit' est

De Detractione

bonū nōmē q̄ dicitur multe
Ideo detractio fm gen⁹ su
um ē graui⁹ peccatū q̄ furtū
tamē min⁹ grane q̄ homici
diū vel adulteriū. Potest
tū inter ista eē aliū ordō p̄
circūstantias aggrauātes v̄l
dīminuentes paccidēs. Aut
attendit grauitas peccati ex
parte pctōz; q̄ graui⁹ peccat
si peccet ex deliberatōne q̄ si
peccet ex surreptiōe vel ex in
firmitate, z fm h̄ peccata lo
cutiōis q̄ ex lapsu lingue pro
ueniūt leuitatē quandā h̄nt
respectu illoz q̄ sūt ex p̄medi
tatione. Concto tertia est
talis in ordine q̄. io. mala v̄l
punitiōes dedit de⁹ spūalit̄
p̄na d
eractio
nis
homīnib; p̄ pctō detractōis.
quaz punitiōnū p̄ma est ista
Nā legit. Nu. 14. q̄ cū maria
locuta esset p̄tra moysen stari
effecta est leprosa. Sc̄da pūi
tio est ista. legit etiā Nu. 14.
q̄ quia filij israel detraxerūt
dño: z terre p̄missionis ideo
nō intrauerūt in terrā illā: sed
mortui sūt in deserto. T̄n̄ dic
dñs. Om̄s q̄ numerari estis
a. 20. annis. z supra zc. Ter
tia punitiō ē ista. legit sc̄cūdi
Reg. 1. q̄ dauid iussit adoles
centē detrahentē saul̄ mor
tuo interfici. Quarta pūi

tio est ista. legit etiā sc̄cū Re
gū. 17. q̄ absolon detraheret
patri suo z dicēti. habēri ne
gocū corā rege nō est q̄ te au
diat malū secutū est. Qu
ta punitiō est ista. legit etiā
Heste. 2. z deinceps q̄ quia
amā detrahit corā rege mar
docheo z filij israel mortez
affecutus ē. Sexta punitiō
est ista. Legit Hieremie. 38.
q̄ q̄a princeps sedechie dtra
xerūt Hieremie corā rege di
cendo q̄ Hieremias nō q̄re
bat pacē: pessima ab inimicis
repperūt. Septima punitiō
est ista. legit etiā daniel. 3.
Q̄ caldei surta fornacem
mortui sunt qz detraxerunt
Danieli corā rege nabucho
donosor. Octaua punitiō
ē ista. legit etiā Dan. 8. q̄ sa
trape darij regis psaz a. leo
nib; deuorati sūt. qz detrahe
rūt danieli. Nona punitiō
est ista. Legit etiā Dan. 13. q̄
iudices senes turpiter infecti
sūt. eo q̄ detraxerūt innocēt
susanne. Decima punitiō est
ista. legit etiā p̄ totū q̄si rex.
euangelij. quō iudei pluries
detraxerūt dño Jesu x̄po: ob
quā causā habuerūt tribula
tionē tpalem a tiro. z eterna
lem. quia reprobari sūt corā

Er
audies
detra
hentes
peccet
2. 2. c. q.
73. a. 4

domino. Et hec sufficienter d
 clusio. Iuxta quā mouet
 questio fm durandū. **U**trū
 peccet detractōnes audiens
 nec resistens. Ad qd̄ respōdet
 ap̄ls ad Ro. i. digni sūt mor
 te nō solū q̄ faciūt peccatū: s̄
 etiā q̄ cōsentīūt facientibus.
 Cōsentire aut̄ p̄tingit dupli
 citer. Uno modo directe qm̄
 saliquis inducit aliū ad pec
 candū. vel qm̄ placet ei peccm̄.
 Alio mō indirecte qm̄. i. n̄ res
 sistit cū possit. Et h̄ qm̄q̄ con
 tingit nō qz peccm̄ placeat. s̄
 p̄pter aliquē humanū timor
 em. Dicendū ḡ. q̄ si aliquis
 detractōnes audit. nec resi
 stat videt detractōri p̄sentīr
 et ideo fit p̄ceptus peccari.
 Et si quidē inducat aliū derra
 hendū. vel salte placeat ei de
 ractio p̄fodiū ei? cū derra
 hitur nō peccat minus q̄ de
 rrahens. sed qm̄q̄ magis. vñ
 Ber. dī. Velle derrahe an
 derrahe n̄ audire. quid hor
 damnabili? sit nō facile dire
 rim. Si vero peccm̄ n̄ placeat
 audienti: s̄ ex timore vel ne
 gligentia. vel etiā ex verecun
 dia quadā omittit repellere
 derrahe n̄ peccat: sed mltro
 minus. q̄ derrahe n̄. et qm̄q̄
 peccat veniat. qm̄q̄ vel o p̄

esse peccm̄ mortale. vel q̄a illi
 incubit ex officio corrige des
 trahentē v̄l p̄pter piculū ind
 sequēs. vel p̄pter radicē qua
 timor humanus pōt esse pec
 carū mortale. puta si ex timo
 re refugit aliquid qd̄ est. p̄bi
 bitū. talis timor est peccatū
 mortale. Et nota q̄ si ille
 cui derrahe n̄ alijs referentib̄
 audiat detractōnes de se: p̄o
 dictassi patient̄ sustinet ei?
 patientia laudabilē: et mere
 tur. nā sūt derrahe n̄ sue fa
 me pati. Nil h̄ veritat in pi
 culū aliorū. Sed nō ē sui ar
 bitriū derrahe n̄ fame alteri?
 sustinere. Ideo in culpā ei h̄
 ritur si nō resistat si possit. in
 hoc enī ei? patientia non esset
 laudabilis qz quilibet tenet
 famā alterius seruare: et eam
 ledentib̄ obusare si pōt. v̄l d̄
 lesione dolere. Et si aures iste
 cui derrahe n̄ vilitatē suay
 inde faciat. qz patientia acq̄
 rit meritū apud deū. hoc tñ
 nō est de intentiōe derrahe n̄
 ris sed ex dei ordinaōe qui
 voluit ex malis bonū elicere.
 Et iō est detractōrib̄ obuiā
 dū sicut opp̄sitorib̄ aliorū q̄
 uis ex hoc spoliatis vel opp̄s
 sis qm̄q̄ meritū augeat. Et
 notandū q̄ aliquis possit p̄

De Detractione

ces q̄ r̄mediūserit huic ifirmi
tati tam pessima exquo ē ita
inara hominibꝫ. Ad qd̄ r̄n̄
deri p̄ōr. q̄ verecundia res q̄
dā porissima ē ad detinēdū
hoc peccatū. Nam detractor
paratur pessimis rebꝫ p̄ scri
pturam. Et ex h̄ debet quili
bet verecundari. p̄mo com
paratur cani. eccle. 2. Sagit
ta in iura femori canis sic p̄
bum in corde stulti. id est det
ractoris. Tantis h̄is sagit
tam infirax nō quiescit dōec
remouerit. Nec stultus quie
scere p̄ōr donec malū verbū
qd̄ d̄ primo audiuit alijs re
tulit. Secūdo comparat por
co. nā sicut porcus nō parcit
cuicūq̄ immūdicie. sic detra
ctor cuiq̄ p̄bo imūdo. os su
um prestat. Et idō sicut por
ci expellendi sūt a mensa. vñ
de beatus Au. g. p̄pter d̄tra
ctores duos versus d̄r habu
isse scriptos in mensa sua
v̄p̄. Quisquis amat dicit̄
absentū rodere vitā. Hanc
mensam indignā nouerit eē
sibi. Tercio detractor com
paratur sp̄enti. vñ Ecclē. 14
Si mordeat serpens in silētō
nī nī minꝫ eo habet q̄ ocul
re detrahāt. et bene assimilaf.
sp̄enti. Nā serpens silentio

mordet. tortuose incedit. terrib
rā comedit. Sic detractor
mordet solū absentes. et frau
dulenti et tortuoso modo a
laude incipiēdo. et in malis
finem faciendo loquitur. ter
ram etiā comedit. qz̄ semper
detractor simum. i. verbū
immundū de ore suo protrū
lit. vñde Hierē. 8. Ecce ego
mītrā in vobis serpētes pes
simos: q̄bꝫ nō est incātarior: et
mordebūt vos. Reuera h̄is
serpentibꝫ nō est incātarior.
quia nūq̄ corrigunt. Ecclē.
23. Homo assuetus p̄bis
ip̄opij om̄ibꝫ diebꝫ vite sue
non erudietur. Quarto ass
milatur monstro qui habet
gladium in ore. vñ. Prouer
3. Est generatio q̄ p̄ d̄entibꝫ
glad̄os habet. et in p̄s. Filij
hominum dentes eoz̄ arma
et sagitte lingua eoz̄ glad̄i
acur. Unde detractor signi
ficatur p̄ bestia illā Dan. 7.
que similis erat viso. et h̄is
tres ordines d̄entū: p̄sus et
si homini similis sit: tñ hō nī
est. ergo detractor. cū hominis
sanguie pascat. In tribꝫ ve
ro ordinibꝫ d̄entū signari p̄t
tres modi quibꝫ detractor
p̄imum lacerat. bona minū
endo. occulta negando. et

mina imponendo. Quin
to assimilatur sepulchro paren
ti. vnde fetor exalat. vii ps.
Sepulchrum patens est guttur
eorum. Sexto detractor assi
milatur mulieri pregnantis que
cum dolore conatur ad emissiones
parrus. Sic detractor cona
tur ad dicendum malum quod audi
diuit. vnde Eccle. 10. A facie
verbi parturit fatum tamquam ge
mitus parturientis infantis. Se
ptimo detractor assimilatur
ori diaboli quod est plenum ma
ledictione. in ps. Cuius male
dictione os plenum est et amari
tudine et dolo etc. Octavo as
similatur furi. vnde Ambro
sius. Tolerabiliores sunt fur
res qui vestes. et alia bona di
ripiunt quam fures qui famam no
stram lacerant quia melius est no
men bonum quam diuitie multe.
Nono detractor est dapifer
diaboli qui carnes huma
nas comedere apponit. pro
uer. 23. Noli esse in conuiuio
peccatorum. nec in comestatione
eorum qui carnes ad vescendum
conferunt. Glo. Carnes ad ve
scendum conferre est in colloca
tione detrahere. Decimo
modo detractor est falsus re
spondens sic loquens de proximo
suo scitote pro eo vel contra

tra testimonium dicere. ps. In
surrexerunt in me testes in
qui etc. Et ideo dicitur quod detra
ctor comedit carnes in qua
drapesima etc. Unde quidam
abbas dicebat in vitis parisi.
Melius est comedere et bi
bere vinum. quam comedere car
nes fratris. et quidam alius
abbas ut recitat Iob. Eli
machus expulit monachum
detractorem a monasterio. nec
ipsum misericordiam petentem
in predicto monasterio reci
pere voluit sed misit eum in
carcerem. Et sic magnifice reo
mes et ciues eugubini mei
expedire sunt huius fructus
tres partes que obsecro vos
deserere ut hic gratiam. et in
futuro gloriam habeatis. An

Domnica i septuagesima. s. aia
et eius creatore et immortalitate
Sermo.

XIX

Simile est regnum
celorum hominis
qui presfamilias detra
hit. ps. in etc. mat. 2. Pro hoc scri
ptum est et scribitur. historiali de
claratione Notandum quod tres re
spondentes sunt. necessarie cuiuslibet presfal
liam suis negociis familiaribus
Quod sic debite sollicitus
disponendo.

De Detractione.

Q, sit debite gratific⁹ cū
eta premiando.

Q, sit debite benefic⁹ pa
ritur donādo.

Primā pclusionem pbat
Istodor⁹. li. Ethimo. ponēdo
ethimologiā solliciti vbi dīc
Sollicitus q̄si solleritus: in
q̄tū. s. aliq̄s ex quadā soller
cia animi velox est ad psequē
dum ea que sūt agenda. Sz
aduertendū q̄ Salomō per
optime istā pclusionē probat
Prover. 6. vbi dīc. Uade ad
formicā .o piger z p̄sidera se
miras eius. z discē sapienti
am que cū nō habeat ducem
nec pceptorē nec pncipē: pa
rat estate cibū sibi: z p̄gregat
in messe q̄d comedat. Usc̄
quo piger dormies? q̄n con
surges a sono tuo? Paululū
dormies: paululū dormitab
paululū conferes man⁹ tuas
vt dormias z venit tibi q̄si
viator egestas z paupes q̄si
vir armatus. Si vero ipiger
fueris veniet vt fons messis
tua: z egestas fugiet a te. Se
ne. ad lucillū. Null⁹ mibi p
ociū dies fuit: partē noctium
studijs v̄dico: nō vaco sono:
sed succūbo: z oculos vigilia
fatigatos cadentesq̄ in ope
re derineo. Et Lucan⁹. Fac

ad soli
citudi
nem ex
horta
tio

aliud. Vanā semp̄ dat oclis
mentē. Et virgil⁹. Tūc vas
rite venere labor om̄ia vincit.
Improbis z duris vigenz
in reb⁹ egestas. Et Salust⁹
Vigilando. agendo. bene p̄
sulendo. p̄spa oia cedunt.
Sed talis sollicitudo debet
esse nō solū corporat sed etiam
mētāl. vñ Bre. i. r. l. mo. Qui
rebus t̄palib⁹ occupat. tūc
bene exteriora d̄ s̄onūt cum
sollicite ad interiora refugit
unt. cū neq̄ q̄ foras p̄urbatō
nū strepitus diligit: sz apud
semetipos intus in trāquili
tatis sinu requiescūt. Sed
cūda pclusio pbat p̄ Lalli
li. 4. eplaz vbi sic ait. Spem
de futuris recipit q̄ trāacta
beneficia recognoscit. Et se
ne 82. epla. Sapiens om̄ia
examinabit secū q̄tū arcepit
a quo. z q̄n. vbi. que ad modū
ita q̄ negam⁹ queq̄ scire gra
tiam referre nisi sapientē. Et
83. Credamus nil esse grato
anio honestius. Om̄s h̄ vrb
bes om̄s etiā ex barbaris re
gionib⁹ gēres p̄clamabūt in
solū iudeozū diuersitate re
rendā h̄n merent⁹ b̄ gr̄ az ois
vno ore affirmabunt. In his
discors turba p̄sentiet. Ter
tia p̄clo pbat p̄ Ber. in q̄dā

epistola dicitur. O clementissimi
ma pietas q̄ non desinit sua
largiri beneficia nō solū vbi
multū inuenit meritū sed et
an p̄tūq; vbi totū p̄trariū

Sed notandū q̄ pietas d̄
bet superare aliq̄ iusticiāz z
hoc cū discretiōe vñ Gre. li.
i. mo. Nulla ē sciencia si vti/
litate pietatis nō habz: val
de in vtilis est pietas si scien
tie discretiōe caret. Hoc z re
vera sic est. Nā si ideo pietate
eozq; benemeritis est tribuit
sibi laborāti s̄m pactū errar:
tū hoc sit iusticie: z nō pietat̄
tis sed tribuere debet s̄m in
digentia. De p̄clusiōes ma
gustice cōes z eugubini mei
dilecti i sacro euā. hodiernq;
denerāt. qd̄ in tres ptes di
uidit. Nā in pria pre pōit
altissimi sollicitudo cūcta di
sponentis. In scda pre po
nitur ipsi remuneratio gra
te p̄miantis. ibi. Cū sero.
In tertia pre ponit pietatis
oblatio equalit̄ tribuentis. ibi
Ac illi vni ex. zc. Et vt meli⁹
hec pareant videam⁹ histori
am. Declarate historie fru
ctus est dignitas anie. cū s̄m
Ber. V. nea ista de q̄ fit mē/
tio in isto euāgelio sit aia vñ
conscientia nra loquēdo igi

tur de ania hodie tres p̄do
nes cū tribus dubijs more soli
to declarabim⁹. Quaruz aia dif
finitur
p̄ma sit talis in ordine. Con
clusio p̄ma est ista. q̄ ania dif
finit. al. vt spūs al. vt aia. al.
vt spūs z aia. Ut spūs diffi
nitur ab Aristotele in lib. 2°
motu cordis isto mō. Ania ē
substantia incorporea irellez
crualis illuminatois a p̄rio vl
tima reuelatōe p̄ceptiua. Ex
hac diffinitōe cognoscim⁹ q̄
spūs human⁹ q̄ est aia inter
oēs creaturas immediatē post
angelos illū: natōis diuine sit
p̄ticeps. In q̄tū ania diffini
tur ab aristotele in li. de ania
vbi dicit. Ania ē endelechia
corporis philosophici organi
ci potentia vitam habentis.
Endelechia hic dicitur actus
prim⁹ siue p̄fectio. Ex hac dif
finitōe habet. q̄ ania vnibil
est cor: poris: z nō oim̄: sed soli
organico. vt in diff. nitōe p̄z
et phisico. Ad susceptionem
anie rōnal. disposito. Et isto
etiā mō diffinit a Remigio
sic. Ania est substantia incorp
porea regēs corp⁹. Et ex h̄ ha
bem⁹ q̄ ania est q̄si motor et
rector corporis. In q̄cum
spiritus z aia diffinit ab au
gu. sic. Ania ē oim̄ similis
H 3

De Immortalitate

do. Et hec dat p copationē ad creaturas. Aia enī ex sui natura ad suscipiēdas oīum rerū corporalīū & spūaliū sū multitudines est apta. Et eo dē mō diffinit a seneca. Aia est spūs intellectualis ad beatitudinē in se & in corpore ordinat⁹. Hec descriptio dat in relatiōe aīe ad finē. eo q nō solū separata beatificatur in se sicut angel⁹: sed ipsius beatitudo ampliat in corpore.

Aīa huius conclusōis. Notandum mult⁹ q anima diuersimode nominat⁹ narur fm sua diuersa officia. Inaīa dicit enī aīa in q̄tū aīaīat si ue uiuificat corpus. Dēs in q̄tū recollit. aīus dū vult. Ratio dū rectū iudicat. spīritus dū spirat. vel qz spūalē naturā habet. sensus dū sensit. memoria dū recordat. voluntas dū p̄sentit. Hec vero noīa a se sūt diuersa non p̄ essentīe pluralitatē sed p̄pter effectū multiplicitatē. Dicitur autē anima ab a. qz est sine et mene qz est sanguis. i. sine sanguine. vel amenem qd est tribuere eo qz corpori vitam tribuit. Sicut supra hoc mouetur questio fm dominū. Bo hauenturā. in. 2. di. 18. Utr

omnes anime simul fuerunt producte. Ad qd respondendo. Notandū qz circa hoc est triplex modus dicendi. Un⁹ fm estimationē aliqz p̄hor⁹ Alter fm inuentionē quorūdam hereticorū. Tert⁹ fm instructiōem sanctorū doctorū. Primus mod⁹ dicēdi qz anime siml create fuerūt & p̄ formatis corporibz sibi idoneis ad hec corpora uiuificanda descendūt p̄ lacteū celoz et alios orbes planetaz: & p̄ modum corruptis corporibz illuc reuertunt: & postmodū suo loco & suo tpe iter descendūt & cū d̄scendūt nō recordāt. i. mo obliuiscūt p̄ cognitiōē et cum ascendunt obliuiscuntur prius malorū que in corpore habuerunt. Hec autē positio fuit platonis & cū se querētū. & eā nititur probare Macrobius explanans somnium scipionis. Sed p̄ ista positio plus ē somnii q̄ alio qd dicitur auctenticum. Primū quidem: quia talis modus nullam habet certitudinē. cum nemo possit hoc p̄uincere rōcinādo. Nequa etiam sit qui possit dicere se talīū recordari. Secūdo vero quia manifestam cōtinet

ut p̄ d̄t
aīe sine
sit crea
te.

Tho. 1
i. 2. q. 1
8. ar. 3

absurditate. qz ponit q ania
 non sit vera corporis pfectio
 cu proprius actus in ppria
 materia habeat fieri. Ponit
 etiam q nulla possit esse bea-
 ritudo: cuz illa no sit nisi vbi
 est ppetuitas z certitudo sic
 ostendit. An. 14. de tri. Se-
 cundus mod⁹ est q ante hu-
 manes simul create fuerunt i
 celo cu angelis vtpote. quia
 sunt eiusde nature z postmo-
 dum ad suggestionē vel de-
 ceptionem dei tenebrarum
 peccauerunt: z merito illius
 peccati in corpora sunt derra-
 ta tanqz in carceres: vt ibi
 purgentur z cuz purgate fu-
 erint statim ad celeste patri-
 am reuocentur. Hec autem
 positio ē manicheorū. z non
 solum est contra fidem catho-
 licam. sed etiam ptra philo-
 sophiam. z contra sensibiles
 experientiam. Contra fidem
 catholicam est. cu pōat aias
 an te peccasse qz corporibz es-
 sent mirre. cu dicat apl's de
 Ia. z Eia. ad Ro. 9. Ante
 qz aliquid boni z mali egis-
 sent. Ponat etiā nullam ani-
 mā damnari finaliter. z tra-
 timorē dei auferat a corda.
 Contra philosophiam est. dū
 ponit animas circūtre diuer

sa corpora. cū propria forma
 i ppria materia habeat fieri.
 Dum etiam ponit q corpus
 comparatur ad animā non si-
 cut pfectibile: sed sicut carcer
 qd si verū est homo non ē ve-
 ra spēs cū ex anima z corpo-
 re nō fiat vnū. Contra ratio-
 nē z sensibilem experientia ē
 quia videmus animā quan-
 tumcunqz bonā nolle a cor-
 pore separari sūm qd dicit apo-
 stolus. Nolumus expoliari.
 sed supuestri. qd mīrū esset
 si ad corpus naturalē apti-
 tudinem z inclinationē non
 haberet sicut ad suū sodalez
 non sicut ad carcerē. Vide-
 mus etiam q nihil nouim⁹
 nisi ea que postqz nati sum⁹
 vīdicimus q nō esset veruz
 si anime nostre a primordiis
 create fuissent z in celo pec-
 cassent. multa enim alia sci-
 rent. Qz si dicas mole corpo-
 ris oppresse obliuiscuntur.
 Quero tūc qre pcessu rēpis
 nō recordant aliq. Tertius
 mod⁹ ē q aie nō siml sūt crea-
 tes: z successiue pducunt i su-
 is corporibz. Et in hoc pfer-
 ferūt omīs catholici tractato-
 res. Et adeo ce tū ē q nō li-
 cet alicui dubitare de aia
 altoz hominū ab adaz. De

De Immortalitate

anima vero ade videt dubi-
tasse Aug. sup Gen ad literā
vtrū suret an corpus vel in
corpore creata. De istis aut nō
dubitatur. imo iprobat q ante
corpus p ducte iuerint dupli-
ci rōne mouēre circas anias
alioz hominū: qz nulla repe-
rit in aia ade. Pria ē q anie
cū corporibz vniūtur origina-
le culpā prahunt. ita q nullo-
lam culpam habēt actualem
ergo in eis nec meritū nec de-
meritū potuit pcedere. nec li-
berū arbitriū plus: nec delibe-
ratio veniendū vel nō venien-
dū ad corp⁹. Alia pō ratō ē
qz aie nre a sua pria origine
sūt i gantes nec nouerūt ita q
persensus adiscūt. Nō ei ad-
scere est reminisci vr probār
sancti z phi. Et iō aie nostre
haec duplici de cā nō possunt
dici an corpa pducte. nū p
ignorantia. tū ppter origina-
le culpā. qz neutra fuit i aia
ade qn in corpore fuit missa.
Et iō magis de illa dubitatur
ut q de istz pbabili⁹ rō ē di-
cere q fuerit creata in corpore.
De istis aut nō solū debem⁹
opinari: sed etiā credere cogi-
tur q ante corpa create non
fuerūt. Et homs catholici sē-
tiunt tractatores. Et sic quā

do inuenit eoz auctoritas:
que videatur oppositū refona-
re pie intelligenda ē. qz vlt⁹
quunt fm alioz opinionē vlt⁹
li. fm ppriam loquuntur. itelli-
gunt q ania priusqz corpori
vniatur creata. ē nō ordine tē-
poris s; nature. Hoc pfirmat⁹
tur auctoritatibz z rōnibz.
Pria sic i ps. Qui fixit sigil-
lari corda eoz. glo. exponit. i.
anias. Itē Aug⁹. in li. de
Eccle. dogmatibz. Tenēdus
ē q anie nō sūt simul create qd
si sūt simul create: aut volūt
venire ad corpus. aut nō si vo-
lunt. cū corpa sine infecta rpe-
nalis. ergo sūt stulte cū veni-
ant voluntarie ad prahēdā
penā. si nolūt z mittūt. qz
sunt innocētes sic ets iniuria
ergo nō est dicendū q fuerint
simul create. Itē aia qd iū-
est in corpore mole corpis qua-
tur ergo melius est ei z pfecti-
us esse extra carnēqz in carne
Sed qz nō ē ordo: sed puerlio
procedere ad statū min⁹ pfe-
ctum a statu magis pfecto.
Si deus z natura ordinare
facit quicqd facit nec ordina-
nature nec diuie. puidenticō-
cet simul anias creati. Et hec
sufficiāt de qōne pnt. zc.
Condo talis est in ordine q

Ania rationalis est immortalis.
 conclusio probatur quadrupli-
 ter.
 1. di. 19. Et primo ex parte de-
 rationis. hunc modum precipue
 apparet Aug. in li. 12. de tri-
 nitate 2. de ci. dei nec immerito
 quasi in ipso necessitate his
 que sunt ad finem. Hoc igitur pri-
 mo supponitur dum est tanquam verum
 quod anima rationalis facta sit ad
 percipiendum summam beatitudi-
 nem. Et hoc adeo certum est et cla-
 more omnium appetitur natura-
 lis quod nullus de eo dubitat;
 nisi cuius ratio est omnino subuer-
 sa. Certissimum est ei nobis quod omnes
 volumus esse beati si igitur beatus
 esse non potest quod bonum quod habet
 potest amittere. quia hoc ipso
 facta habet unde timeat. et vnum dole-
 at. et iratum miser existat. neces-
 se igitur est. quasi anima facta est capax
 beatitudinis quod ipsa sit per natu-
 ram immortalis. Et sic colligi-
 tur et immortalitas ex parte
 cause finalis. Colligitur etiam
 nihilominus consequenter ex parte
 cause formalis. quod ei facta est
 ad participandum beatitudinem
 que consistit in summo solo bono
 facta est capax dei: et ita ad ipsi-
 us imaginem et similitudinem
 sed si est imago dei expressa al-
 simulat ei. si autem non esset si mor-

tis termino clauderet. Cum
 ergo de natura sua dei imago
 sit mortis termino claudendi potest
 Et hoc etiam habet ratio ex parte
 materie. quod enim ipsum quo est
 anima sine forma tante dignita-
 tis est vix ipsam animam reddat
 dei imagine insignita que est con-
 ditio nobilissima materia que
 huic forme vix tantum appeti-
 tu et coniungitur et ita eius appeti-
 tus in ipsa terminatur quod nullatenus
 tenus querat aliam formam
 appetere. Optima colligantur
 coniungantur ad invicem. Et quod
 niam quod bona ratione iunctum
 est dissolui velle non est dei. hic
 est quod deus qui fuit animi auctor: est
 per se natus a se servator. Et sic
 patet ratio immortalitatis anime
 ex quadruplici genere causa-
 rum. Sed iuxta hanc conclusionem
 moveri potest questio secundum deum bo-
 na. in eodem loco. Unde anima
 immortalitas possit probari
 per alias rationes quam per genera-
 rum. Ad quod respondetur quod
 sic. Pro quo notandum quod
 anima habet considerari in ordi-
 ne et habet considerari in se et in ordi-
 dine. respectu vulnere creatu-
 re. vel respectu diuine iustitie.
 vel respectu finis que consistit per
 parte nature. et in se ipsum ad
 virtutem. quod ad actum et quod ad

De immortalitate

obiecti. et sic sex modis p̄side
rari habet. Prima p̄sideratio ē
p̄m ordinē quē habet inf̄ cre
aturas vniuersi. Et p̄m hāc
ostendit eius immortalitas ex
duplici rōne. Prima est hec
In ordine creaturaz vniuer
si repimus primā materiam
et vltimā formā: et equal̄ ma
gis est de cōplēnēto vniuersi
si vltia forma sic et p̄ma ma
teria. si ergo prima materia
est incorruptibilis. ergo et vl
tima forma. et hec ē aia rōna
lis igit. Secunda ratio di
mittit eā breuitatis. Ex p̄si
deratōe d̄i uine iusticie. osten
ditur sic. Nullū bonū est irre
muneratū et nullū malū ē im
punitū apud eū q̄ iuste iudi
cat. s̄ multa bona remanent
irremunerata et mlt̄a mala i
punita in p̄nti vita. igit̄ alia
vita est in q̄ h̄ adimplebitur
sed hoc n̄ esset nisi aia esset i
mortalis. igit. Si tu dicas q̄
no cogit: q̄ assuet̄ suscitabitur
corpus. ita aia posset susci
tari. Hoc nō valet cū enī aia
sit ex nihilo creata si corrupē
retur tenderet in nihilū ergo
nō suscitaret. sed alia d̄ nouo
crearetur. Ex tertia p̄side
ratione ostendit sic. Remoto
vltimo fine q̄ principāl̄ mos

uet om̄s aliū fines casti sūt et
vani. sed finis vltimus om̄is
opatiōis rational̄ ē beatitudo
p̄fecta. ergo si ista nō eōia
q̄cunq; facit aia facit frustra
si ergo hoc est incōueniēs ne
cesse est illū finē ponere s̄ be
atitudo est stat⁹ om̄iū bonoz
rū. p̄gregatione p̄fect⁹. vbi aē
hoc ē. necesse est eē immortaliz
tate. igit̄ aia ē immortal̄. Ex
quarta p̄sideratōe arguit sic
Nulla p̄tus material̄ et corrup
tibilis nata ē sup̄ se reflect
cti aia rational̄ p̄m actū p̄o
p̄riū est imōi. Nā nata est su
per se reflecti cognoscēdo se et
amādo se. q̄ p̄tus ei⁹ nō ē cor
ruptibilis et material̄ ergo et
substantia ei⁹ ē imaterialis et
in corruptibilis. Ex quin
ta p̄sideratione arguitur sic.
Cuiuslibet substantie corrupti
bilis opatiō antiquat̄ et sene
scit in tpe. sed aie rational̄
operatio pot̄ iuuenē. cit. et
sapientia et prudētia in aie
quis. igit. Ex sexta p̄side
ratōe arguit sic. Necesse est
pporitiōne esse cognoscē. ad
cognitū: siue potētie ad obie
ctum. Sed aia rōnal̄ nata
ē intelligere p̄itarō. p̄itas aē
est incorruptibil̄ sicut p̄bat
Augustinus in soliloquijs

aie
mor
talit
pba
auct
tari

cum sit talis nature q̄ ipsa
 negatio veritatis veritates
 ponat. ergo ania rationalis que
 sibi porzionatē ē immortalis
 Et hec de ista q̄de sufficiant
 q̄ plures alie rōnes possūt
 adduci s̄m istū doctore. que
 causa breuitatē omittuntur.

Conclusio tertia ē talis q̄
 aniam esse immortalē p̄bat p̄
 auctoritatib. noui z ve. testam̄
 menti. Primo. sic Sen. l.

Faciam hōiem ad imaginē
 et similitudinē nr̄am. cū de
 locutus sit de ania. z ip̄e est i
 mortalis. ergo z ania. Et sa

pientie fecit. Justor. anie i
 manu dei sūt zē. Itē ibidem
 Spes illoz immortalitate ple

na est. Itē Luc. 16. Non
 est dñes z sepult⁹ ē in infer⁹
 no. sed nō s̄m corp⁹. s̄ s̄m ani

mā. Itē Jo. 6. Qui mandu
 cat meā carnē z bibit meum
 sanguinē habet vitā eternā.

Itē p̄bat p̄ Greg. loquēdo d̄
 malis infern. Ibi mors sem
 per viuit. finis semp̄ incipit.

Itē p̄pter curiosos ponentur
 auctoritates philoso. Socra
 tes ille magn⁹ philo. scripsit
 et docuit aniam immortalē
 esse q̄ s̄o sūmo bono poterit
 esse beata. Et q̄ sciebat deū

nō posse vidēri nisi a purgatis
 simis mētib. z mentē purga
 ri nō posse nisi optimis mori
 bus. omem philosophiā trad
 idit ad mores. Itē plato de i
 mortalitate anie libru fecit eā
 pbans esse immortalē. s̄ cur
 theobrius philo. legiss̄ ab
 alio se p̄fecit vt fieret immor
 talis. Et tullius. Nō est lugē
 da mors quā immortalitas cō
 sequit. Itē aristo. vt recitat
 theophrast⁹ phus dū esset in
 mortis articulo i hec prop̄ie
 s̄ba. Tu q̄ suscipis alioz ani
 mas philosophoz suscipe ani
 mā istā. Itē anaxagoras dū i
 extremis laborabat i terroga
 tus: vbi tumbari vellat. vbi
 erat aligenigena: an corpus
 veller deferri ad patriam re
 spondit. Nihil interest. Eū dē
 enī ad inferos tātū dē vñ dē
 est via. Itē crisipp⁹ phus
 dū in p̄cto esset mortis solli
 citudinē sui discipuli redar
 quens erga sanitatē suam. s̄ e
 ait. Sicut in hac vitā nō no
 stra venim⁹ volūrate. Ita rur
 sus ex hoc corpore dom̄ alio
 quo eundem nobis assigna
 tum est. nā eiusdē iussu rece
 dendū ē qui nos in hoc corp⁹
 pus induxit tā diu habituro
 ros dōec iubeat emitti. Itē

aie im
 morta
 talitas
 p̄bat
 auctori
 tati.

De immortalitate

Diogenes vt recitat tullius in tusculanis q̄nibz moriēs iussit corpus ihumatū relin-
 qui in despectiōe hui⁹ vite ⁊ p̄sequēs i argumētū hūc vi-
 te. **Gr̄e** Macrobius de so-
 no sc̄iptōnis ait. Terrū ē esse
 in celo diffinitū locū vbi bea-
 ti sempiterno euo fruunt. Et
 poeta vulgaris. Elloz cimitere
 tota q̄sta parte hāno. Cum
 epicuro ⁊ tui isoi sequaci.
Chelamina colcorpo morta-
 fanno. Et h̄ sufficit de q̄stide
Juxta hāc p̄ctōnē mouet du-
 bitatio. An p̄ exempla sacre
 scripture p̄bari possit aniaz
 esse immortalē. Ad q̄s respon-
 detur q̄ sic. Et p̄io habetur
 Gen. 25. de abraā vbi dicit.
Congregatus ē ad populū
 suū. vbi ostendit q̄ in alio se-
 culo habebat populū. s. homi-
 nes qui bene vixerāt sicut et
 ipse. Sicut habet de isaac. Ap-
 positus ē populo suo. Ge. 35
Cū crederet iacob mortuū
 esse ioseph descendā inquit
 ad filiū meū lugens in infer-
 nū. Gen. 37. Unde credebat
 eū ibi esse s̄m sp̄m. Apparent
 domū moisy dixit. Ego sū
 de⁹ abraam. deus yasaac ⁊ de-
 us iacob. **U**n saluatoz. **De**
 22. **D**eus ē viuoz. ⁊ nō moro-

p̄ exem-
 pla pro-
 bat im-
 morta-
 litate

uoz. **V**irantibz setuis da-
 uid q̄ ipse p̄ mortuo puulo n̄
 plangeret inquit secūdi **Re**
 12. **E**go vodā ad eū. Cum sit
 sp̄sus ⁊ tribus lanceis con-
 fossus absolō iterisset dauid
 eū lachrimabilr planx. t. secū-
 di **Reg.** 18. sup quo **Aug.** 3.
 de doctrina xp̄iana ait. Nō
 orbitatē filij doluit. s̄ q̄a no-
 uerat in q̄s penas tā adulte-
 ra ⁊ p̄cidat anima rapet.
Nā alio p̄i⁹ filio qui inno-
 cens erat pro q̄ egrotāte affli-
 gebat. moriente letat⁹ ē. secū-
 di **Reg.** 12. **D**rauit helias p̄
 suscitāte filij hospite suo di-
 cens. 3. **Reg.** 17. **D**ñe de⁹ me-
 us reuertat queso aīa pueri
 hui⁹ in viscera ei⁹. **T**hobias
 secundo increpās stultitiā p̄-
 pinquoz ⁊ ostēdēs q̄ aīa vi-
 uat post separationē a corpore.
 Filij inquit sanctorū sum⁹: ⁊
 vitā illā expectamus quā de-
 us datur⁹ ē his qui fidē suaz
 nūq̄ mutāt ab eo. Et in oīo-
 ne di. **T**hob. 3. **D**ñe s̄m volū-
 tatē tuā fac mecū ⁊ p̄cipe reci-
 pi sp̄m meū. **A**ddidit domū
 tuas oīa q̄ fuerāt iob dupli-
 cia tū nō dedit seprē filios ⁊
 tres filias sicut p̄i⁹: vt hi qui
 iā ext. necti fuerāt viuere dīmō-
 strarent s̄m **B**reg. **J**ob. 42. 1

Valde exp̄sse dicit salomon
 in fine ecclesiastes. Reuertatur
 puluis in terrā suā vnde erat
 et spūs redeat ad deū qui d
 di rillū. Eleazarus dicit se
 cundi Dacha. 6. c. Et in p̄
 senti tēpe supplicij eripiar
 hominū. sed man⁹ om̄ipote
 tis neq; viuus neq; mortu⁹
 fugiam. Dñs dicit in euāge
 lio. Mat. 10. Nolite timere
 eos qui occidit corpus. Et
 ap̄l's ad phi. 1. Cupio dissol
 ui 2 eē cū xp̄o. et sic magnifi
 ce comes 2 ciues eugubini
 mei expedire sūt huius fru
 ctus tres partes quibus cla
 re conspiciunt. q̄ ania ratiō
 lis nō parum appreciāda ē.
 Unde exclamat Ber. sic. O
 ania insignita dei imagine. d
 corata similitudine despōsa
 ta in fide. dorata in spū. redē
 pra sanguine. depurata. cuz
 angelis. capax beatitudinis
 heres bonitatis. rationi par
 ticipes. qd tibi cū carne. Nū
 q̄ vitius sterq̄linū inuenisti
 Et sene. Prover. Nihil ma
 gnū in rebus. si aius magna
 despiciens. Et aug. sup gen.
 sicut de⁹ om̄em creatura sic
 ania om̄em creaturā corpo
 rale nature dignitate d̄cellit
 Adcirco eā nō despiciamus

quia dicit Gre. i. ome. Si ma
 gne mercedis ē a morte cri
 pe carnē q̄q̄ moriturā. quā
 ti est meriti a morte aiā lib
 berare i celesti p̄tā sine fine
 viciurā. Et aug in quodā s̄
 mone. Quid est qd velis ha
 bere mai⁹. Dices mihi nū
 bil om̄ino. nō vxorē. nō filiā
 nō filiā. non seruū. nō ancillā
 non tunicā postremo nō calē
 gam. Et tu vis habere malā
 vitā. rogo te p̄pone aiā tu
 am cal. getue. Hāc igit ame
 mus vt vitā habeam⁹. Am.

Dominica in seragesima
 de p̄bo dei. Sermo. XIII.

Quam turba
 plurima cō
 uēret 2 d̄ ciuit
 tatib; prope
 raret ad eū. dixit p̄ similitus
 dinē. Lu. 8. Pro hui⁹ sab
 erit 2 sancti euange lij histori
 li declaratione. Horandū q̄
 tres p̄clusionēs requirunt ad
 hoc vt vnus ciuis bñ loqua
 tur 2 sūt iste videlicet.

Q, sic fructuosa locu r̄is
 et instructiua cordium

Q, sic valorosa cōfirmat
 tio 2 recta mentū.

Q, sic radiosa declaratio
 et distinctiua statū.

De Clerbo dei

Prīmā cōclusionē pbat am
brosius in li. de officijs vbi i
quit. Jugū sit p̄bis tuis r̄sta
tera atq; mensura. vt sit gra
uitas in sensu in f̄mone pon
dus. atq; i p̄bis mod⁹. Hoc
Ambro. Si aliter hō loquit
inanis loquit z ex vana locu
tione vanus hō tenet. Unde
Iug. li. 2. de aīa dīc. Van⁹
sermo vane cōscientie ē. Inde
est q̄ mores hoīs lingua pan
dit z qual f̄mo ostendit tal
animus appbat. qm̄ ex abun
dātia cordis os loquit. Ser
mo vanus nō erit absq; iudi
cio: qz ab om̄i statu altitudē
nis deperiunt: q̄ p̄ verba va
na dīlabunt. hec ille. Con
clusio sc̄da pbat qz ei p̄m̄
tate videt q̄ sapientes v̄ri p̄
us cogitācō si possunt p̄firma
re que dicūt. Vñ Greg. 32. li.
Dorallū. Ille mihi videt ef
se sapiens q̄ pauca quidē de
p̄tute iugū: z ploquit firmi
ter in suis actib; atq; opib;
z fidē verbī operū suoz a sti
pulatōe p̄firmat. Et p̄tago
rie⁹ in suis p̄ceptis ait. Qui
dem a p̄tagora querēs quō
inter sapientes discipulos cō
putari posset. r̄ndit. Serua si
lentii donec necessariū sit ti
bi loq. si nihil dixeris nisi q̄

bene scieris si gesseris optis
et locutus fueris pauca. nā si
lentii signū est sapiēcie z loq
citas signū stulticie. Ne festi
nes respōdere donec fuerit si
nis interrogantis nec q̄stione
incōuentu soluere rētes cū sa
pientiorē te cē ibi p̄spereris.
Tertia cōcl. pbat qz locu
tio velox z obscura vel verbis
vel sententijs amiracionē p̄o
cit z nō claritatē. Vñ Hier.
ad nep̄. Verba voluer z ap̄
imperitū vulg⁹ admiracionē
sui facere indoctoz hominū
est. Nihil ei tñ facile q̄ viles
plebēz indoctā volubilitate
līgue decipe que q̄quid nō
intelligit plus mirat. P̄ter
ergo. vt ait cice. i p̄rio retho
ricoz vt f̄mo siue narratō sit
dilucida ait. Sene i epla. 4.
Quēadmodū sapienti viro
ineest⁹ modestorū enit. Gra
oīo pressa nec audax. i. q̄ sit
cū mōsuetudine ex claritate
verborū. De cōclusionēs ma
gnifice dñe comes z eugubi
ni mei in h̄ sacro euagelio ho
dierno denotant. Nā in p̄
ma p̄te ponit fructuosa locu
tio xp̄i instruetis. In sc̄da
p̄te valorosa p̄firmatio cristi
clamantis ibi. Nec dicēs
clamabat. In tertia parte

libi 8
Blem

ante
tuple
Gener
tō q̄ fi
p̄ b̄

ponit radiosa declaratio xpi
respondentis ibi. Interroga
bant eum discipuli eius. Et ut
melius hec pateat videam?
historia. Declarare histo-
rie fructus sit verbu dei secu-
dum expositione Jesu xpi i
presenti euangelio. de quo ver-
bo loquendo tres conclusiones
cum tribus dubijs more solito
clarabimus.

Prima pars erit de verbo

Secunda de pferre te xbu.

Tercia de audiente xbu.

Concto pma est q xbum

si accipiendo xbu p pdicatioe

dr semē pferia. pferre te

tales factia nutritiuu genera-

tiu. que secundu naturales

reperiunt in quolibet semine

bono. De pmo loquit da-

uid in ps. Ignitu eloqui-

um tuu vehemeter. De scdo

loquit. Math. 4. No in solo

pane viuit homo: sed in omni

verbo qd pcedit de ore dei.

De tertio loquit. Ia. i. Vo-

luntarie eni genuit nos xbo

veritatis. Et notanduz q

quintu uolox est generatio que

no pot fieri nisi p verbu. Pri-

ma est natural que habet sic

ri. p carnis pagatione. Pul-

lus ei filius pot fieri legitu-

mus nisi p verbu. i. nisi inter-

generates p us iterueniat co-

sensus verbi. vt cu dicit vit.

Accipio te in mea. z mulier

cum dicit Accipio te i me-

um zc. Secunda est legalis

quando aliqd fit filius p adopto-

ne temporali p imperiu vel

rescriptu. spirituali p verbu

dei. ad Cor. 4. In xpo. eni

Jesu p euangeliu ipe nos ges-

nuit. Tercia est spual que

fit p baptisnu regeneratione

et fit p verbu cu dicit ego te

baptizo zc. vñ Aug. Accedit

verbu ad elementuz fit scdm

Quarta est sacramentalis qn

transubstantiat panis in corp-

pus xpi. cu dr. Hoc est corp-

meu. Unde eusebius. Inuisi-

bilis sacerdos visibiles crea-

turas xbo dei sacratas pote-

stare comutat. Quinta e sup-

substantial q fillus dei genera-

tur a pre. Et ista fit p verbus

cu dicit in ps. Eructauit cor-

meu verbu bo. Tunc deus crea-

uit xbu bonu qn filiu de

sua substancia generauit. z sic

pater conclusio. Iuxta quaz

utilita-
tes ver-
bi dei

xbu dr
semē

qntu
plex
genera-
to q fit
p xbu.

De Verbo dei

mentē faciat. **Uñ** Aug. in q̄
dam sermone. Quisq̄s vero
xp̄i pascit terrenū pabulū nō
requirit. Acc. n. pōt panē se-
culi cupere. qui panē reficit
saluator. Negligit famē cor-
poris qui papulū l. etionis i-
rēdit. Nec vēris curā habe-
re poterit: q̄ alimētū verbi ce-
lestis acquirit. **Sp̄a** enī oīm
refectio q̄ satisfat anīam q̄ pur-
gat viscera cū de diuinis scri-
pturis cibū eloquii perēnis
accepim⁹. **Et Gre. ome. 6.**
Plus ē verbi dei pabulo vi-
cturā in pperuū mentē refi-
cere: q̄ vērē morture carnis
terreno satiare. **Serbo** ab
amaritudine atz curat. **Uñ**
de Ambro. sup Beati ima-
culari. Quō possunt verba
dei dulcia esse in faucibus tu-
is. i quib⁹ est amaritudo nes-
quitie. **Tertio** anīam ad
bene opandū ad bene credē-
dum ad bene intelligendū
inducit. **Unde** psper. li. l. de
vita p̄templatiua. **Fides** ex
auditu. audit⁹ autē p̄ verbū
xp̄i ostendit ap̄ls. **Si** q̄ que-
libet sine p̄dicante nō audit
sine auditu nō credit. sine fi-
de nō intelligit. sine intelle-
ctu nō bene agit. **Verbū** dei
p̄dicandū ē vt audiēs cre-

dat. credens intelligat. z in-
telligens bonū opus p̄ueh-
rant exhibeat. **Quarto** p̄-
bum dei animā forte z p̄stā-
tem facit. **Unde** greg. **Vle-**
nerio ep̄o scribit vt habet in
decreto. 37. q. 10. **Est** autē ver-
bum dei validū z forte z du-
rabile est z p̄seuerabile z im-
mutabile: ō momentaneū
nō transitorio. aut ei p̄cipaz
veritas q̄ de⁹ est z verbū di-
est. **Celū** z terra transibunt
verba autē mea nō trāsbunt

Conclio scda ē ista q̄ ad
bonū p̄dicatozē tria requir.

Dagna diligētia

Dagna patientia.

Dagna p̄uidēt. az paria

De primo sic clare possum⁹
m⁹ dicere q̄ nisi p̄dicatoz la-
borer multū p̄ se z uis audi-

entib⁹ i orōne paz p̄desse p̄t.

Uñ in li. de doctrina p̄ia

Predicatoz laborer vt in-
telligenter. vt libens vt obe-

diēt audiat. z h̄ se posse ma-

gis orōnū p̄ictare q̄ oratoz
facultate nō dubitet. vt ora-

do p̄ se ac p̄ illis quos allo-

cururus sit prius oratoz: an-
teq̄ docto: z in ip̄a hora ac-

cēdens priusq̄ creant p̄ferē-
tem linguā ad deū leuet anī-

mā s̄tente: vt rueret qd̄ bit

Lu. 11

Co. 11

tionē

boni p̄

dicato

ris

vt in

obedi-

entib⁹

audiat.

z h̄ se

posse

ma-

gis

orōnū

p̄ictare

berit: vel qđ impleuit fūdat
 Hoc etiā pbat exēplo xp̄i in
 euāgelio hodierno cū dicit.
 Exiit qđ semiat. Tū ipse ma
 gister veritat̄ fuit. qđ exiit p̄
 mo de sinu patris. demū de
 vrero v̄ginis. de mūdo. et
 abiit in celū. Descō. s. qđ
 in p̄dicatore sit magna p̄tia
 loq̄tur Hiero. ad nep̄. dicēs
 Sermo p̄biteri scripturaz
 lectōe cōdit̄ sit Et Bre. 18.
 mo Qui ad re p̄dicationis
 verba se p̄parat necesse est vt
 cāz origines a sac̄z paginīs
 sumat. vt om̄e qđ loq̄t ad di
 uine auctoritat̄ fundamen
 tū reuocet. atq; in eo edificū
 sue locutionis firmet. De
 tertio. s. qđ i p̄dicatore sit ma
 gna puidētia z paciētia ml̄
 tiplicit̄ loquūt doctores. et
 p̄io de puidētia. qđ debet es
 se in mult̄z. P̄io vt doctri
 na dei i fabulas nō deducat
 Tū Ambro. sup̄ Lucā. Nō
 mediocre piculū ē si cū hēat
 rāta eloquia di. s. p̄dicator z
 opa qđ fecit ill̄ p̄rmissis lo
 quas q̄ seculi sūt. Secun
 do vt nō q̄rat cōplacere adu
 latorie. s̄ recte s̄m veritatem
 loquat̄. T̄re Ambro. sup̄ illō
 Lu. 9. Nihil tuleritis i via.
 ait. Qual̄ debet esse qđ euan

gelizat regnū dei p̄cep̄is euā
 gelicis designat̄. h̄ est vt sub
 sidij secularis adminicula n̄
 requirat̄ fideiq; tot̄ inherēs
 putet qđ min̄ ista req̄ret ma
 gis posse suppetere. z ideo in
 cunctis tribulatiōib; debet
 esse paciēs q̄a redarguendo
 peccata nō pōt h̄re gram pec
 catorū. Unde Ambro. Libe
 eni. z sine adulectōe p̄itatez
 predicantes. z gesta p̄auevi
 ta arguētēs gr̄am nō habēt
 apud hoies. z hec de ista con
 clusōe sufficiāt. Furra quā
 mouet qđ. vrrū gr̄a p̄dicādi
 detur ex meritis. Ad qđ m̄
 det Alex. des ales. in. 3. dicē
 do. Q̄ meritū dicit̄ du
 pliciter. p̄rie z interpretatiue.
 Proprie meritū est seruiciuz
 cui debet aliqđ p̄miū. z hoc
 modo nulla gr̄a dat̄ ex meri
 to in ratiōe gr̄e. nā si ex meri
 to nō esset gr̄a. sic oñdit apo
 sto. ad Ro. 22. Interpretati
 ue dicit̄ meritū z gratuitas ad
 diuinū donū. z h̄ mō gr̄a ser
 monis d̄ dari ex meritis z et̄
 subtrahi. Pro auditoris nā
 q; gr̄a dat̄ bonis z malis. s̄
 mo doctorib; si cur p̄merit̄
 phariseis p̄ba suppetere p̄di
 catōis de qđ scrip̄tū ē mat. 23
 Omnia qđ quēq; dixerint vob

Urruz
 gr̄a p̄re
 dicit̄
 debet
 ex meri
 tis

De Verbo dei

facite. fm vero opera eoz no
lite facere. Propter audi toz
reprobatione bōis etiā docto
ribz subtrahit sicut ad ezechi
elem. 3. c. Ezechie. ptra israel
dicit. Linguā tuā adherere
faciā palato tuo: z eris mur⁹
nec q̄si vir obiurgans qz do
mus eraspans ē. Alij aut ser
mo p̄dicatiōis ppter vtrosqz
datur. alij ppter vtrosqz sub
trahitur ppter vtrosqz ei das
tur sic diuina voce paulo ap̄d
Cor. dicit. Noli timere. s; lo
quere. z paulo p̄. Populus
multus ē mihi in hac ciuitate.
te. actiū. 18. Propter vtrosqz
qz subtrahit sicut heli sacer
dos z prauā filioz cognouit
actionē. z dignā increpatōis
nō exercuit vocē. cū p̄fecto fu
ruz eēt vt in morte supplicio
et istos reat⁹ flagitij z illum
silērij pena mulcerat. Et ista
snia p̄firmat p̄ Gre. imo. dē.
Sepe doctoz p̄bū a dño p
grā auditoz z sepe pp̄ audi
toz clp̄ā s̄trahit fm̄o doctoz
Itē idē ibidē Cū plar⁹ n̄ agit
bona q̄ loq̄t ei fm̄o s̄trahit
ne loqui audeat q̄ non opat
sicut p̄pheta dicit. Peccatori
aut dic̄ d̄s. q̄re tu enarras in
Retrasmeas. Et s̄ sufficit de
ista p̄senti dubitatōe. Coeli q

tertia ē q̄ audientes s̄bum
dei sunt duobz modis diuisi
aliqui sunt boni. aliqui sunt
mali. Vali sūt tripliciter diuisi
si. Aliqui assimilant terre se p̄
cus viā posite vt sūt luxurio
si q̄a sic viā nullā haber clau
surā ita ip̄i nullā clausurā ha
bent vanitatibz mūdi z volu
pratis carnis. de quo dicit
Greg. in moral. Ex quo luxu
ria semel mentē alicui⁹ occu
pauerit vix et bona deside
ria desiderare pmittit. Sunt
enī eius vitiosa desideria q̄a
et suggestionē ouis cogitatio.
et ex cogitatione affectio z ex
affectione delectatio. z ex de
lectatōe consens⁹. z ex consensu
operatio z ex operatōe p̄sue
tudo. z ex p̄suetudine despa
tō. z ex desperatōe peccati d̄
sensso. et defensionē gloriatio.
et ex gloriatioe d̄natio. Et
iō luxuriosi audiendo p̄dica
tionē eā nō retinēt. veniūt s̄i
volucres. i. demones z male
cogitationes z a corde eoz eā
auferūt. Aliqui assimilan
tur terre petrosae. Et hi sūt su
perbi. qz lapis naturalr ē p̄o
derosus. Ira supbi qui semp
ponderant z existimāt eoz
facta. Et ideo semp ad terrā
descēdūt. Lu. 10. Videbam

sathā q̄si fulgur de celo cadē
 tē Et iō p̄dicatio penetrare
 nō pōt corda supborū p̄pter
 duritiā. De hoc poit exēplū
 Criso. de aq̄. Licet. n. bal ne
 ar lapidē extra tñ int̄ pene
 trare nō pōt. Aliq̄ assimil
 lans teri e spinose. Et hi sunt
 auari q̄ pūcti z suffocati spl
 nis auaritie suffocāt p̄bū in
 cordibz eoz. Ex siti ei auari
 tie semp cogitās auar̄ quō
 acq̄rere possit timet ne p̄dat
 q̄d acq̄isuit Jō dic̄ Hier.
 Nos ardemus auaritia Et
 Gre. Om̄is auar̄ ex potu si
 tim multiplicat. qz cū ea que
 appetit ad dep̄t̄ fuerit ad adi
 piscendū alia amplī anhel
 lat terra si q̄dē bona fructus
 affert in patientia. Sed in
 terra hāc p̄sonē querit q̄s sit
 fructus h̄ terre. Ad q̄d bre
 uiter r̄ndet. q̄triplex ē fruct̄
 huī terre. Un̄ est triceti
 mus. Et hūc tribuūt incipi
 entes q̄ habēt fidē z seruant
 p̄cepta decē leḡ. Alī ē sera
 gesimus. Et hūc tribuūt p̄si
 cientes qui nō tm̄ seruant. iō
 p̄cepta i fide. s; etiā exhibēt
 7. opera misericōdie. Alius ē cē
 tesim̄. Et hūc tribuūt p̄fecti
 q̄ n̄ tm̄ faciūt p̄cepta. sed etiā
 seruāt euangelica p̄silia tau

q̄ p̄cepta. Et h̄ tangit. mar.
 4. iob̄i dicit. Terra fructifera
 cat primū herbā. demū sp̄s
 cā. deinde plenū frum̄tū: q̄d
 exponēs greg. sup ezech. ait.
 Cū desideria bona p̄cipim̄
 semē in terra m̄ctim̄. Cum
 vero opa recta incipim̄ her
 ba sum̄. cū ad p̄fectuz boni
 operis crescim̄ cū in iuudez
 opatiōis p̄fectionē: plenum
 fructū de spica p̄ferim̄. Uel
 fm̄ aug. in questionibz euan
 gelij. Tricesim̄ fructus per
 tinet ad iugatos. nā z ip̄a
 digitorum iunctio molli se
 osculo cōplectens fede. ans
 maritū pingit z coniugem.
 Sexagesimus ad uiduas: q̄
 in tribulatiōe z angustia pos
 site sunt. Unde cū inferiori
 digito p̄primantur. Centesi
 mus ad uirgines q̄ numer̄
 de sinistra trāsitiēs ad dexterā
 et circulū faciēs exp̄mit z p̄
 ginitat̄ coronā. Et sic magni
 fice comes z ciues dilecti ex
 pedite sunt. huī fruct̄ pres
 que obsecro libenter audire
 ut ex illo alio fructū sit: z do
 reddētes vitā habeat̄. Am̄
 Dñica in quinquagesima.
 Sermo de excellētissima ce
 lebratiōe. dominici sacra mē
 ti. Sermo. XIII.
 32

De Celebratione misse

Asumpsit iesus duodecim discipulos suos se creto et ait illis. Lu. 18. Pro huius sacri et sancti euangelij hi storicali declaratioe notandum quod tria sunt que maxime sunt seruamini ad seruandam dilectionem erga aliquem dominum.

Secretorum reuelatio cum multa fiducia.

Dulcerum subleuatio cum multa clementia.

Populorum laudatio cum multa leticia.

Prima propter patet ex hoc quod manifestum apparet hominibus se appetere aliquem amicum cui secreta sua reuelat. et in hoc ostendit maximum signum amicitie. vnde tullius in libro de amicitia. Excepta sapientia nihil melius datum est homini a diuinitus mortalibus amicitia. Quid non dulcius quam habere cum quo omnia audeas sic loqui ut tecum. Quis esset tantum fructus in prosperis rebus nisi haberes amicum qui illis eam ut tu ipse gauderet.

Aduersa ferre difficile esset sine eo qui eas. Qui quod tu ipse ferres. Huius rei habemus exemplum. i. Reg. 18. De amicitia dicitur et Ionathas qui ionathas se

cit aniam suam quasi aniaz dauid. et ex hoc indicabatur ei omnia que pro suo saul ordinabat contra eum. Secunda propter patet ex hoc quod nulla res valet ad dilectionem alicuius domini seruandam erga subditos si clementia desit. vnde boetius in libro de consolacione loquens de neroe ait.

Non enim quod deditur rui nas etc. Et in alio loco. Quamuis te etc. Et ideo compassio et clementia nobis necessaria est ad seruandam ergo nos dilectionem que tante excellentie est ut faciat hominem perfectum vnde in primo. Tanto quisque perfectus est quanto perfectus sentit dolores alienos.

Tercia et vltima propter patet hec probatur quod tunc dominus aliquis efficit gloriosus quam ab alijs laudatur. vnde in Cassio. li. 2. epistolaz. Ubi cognoscit quisque fama teste laudatur. Et infra bonum nomen reperit se per efficit gloriosum. Et idem in eodem loco. Gloriosus quippe dominis gratiora sunt preciosa quam tributa. quod stipendium et ranno impendit. predicatio autem et laus non nisi bono principi debet. Hec ille. Ex hoc et bono noie ut plurimum. et trahit bona amicitia. exemplum de his habemus primi. Nacha. 10.

vbi dicit qd alexander audito
 nomine Jonathe praxit se
 cū amicitias. Ne conclusiones
 magnifice dñe z ciues dile/
 ctissimi denotant i sacro cuā
 gelio hodierno: quod diuidi
 tur in tres pres. Quoniā in
 p̄ia pte ponit xpi clementia
 ad discipulos cū multa fidu
 cia. In secūda pte ponit ip̄i
 us ad cecū subleuatio cū ml
 ta clemētia. ibi. Factū ē aut̄
 In tertia pte ponit popu
 loꝝ laudatio cū multa leti
 tia ibi. Et om̄is plebs. Et vt
 clarus hec pateat videam⁹
 historia. Declarate historie
 fructus est celebratio missę i
 qua sit mēoria passionis xpi
 per quā mens ceca p̄cis acq̄
 rit gratiā z illuminat. atq̄
 p̄ ip̄am deus in suis sanctis
 laudatur. Loquendo igitur
 hodie demissa tres conclu/
 siones cum tribus dubijs mo/
 re solito declarabim⁹. quaz
 sit p̄ia talis in ordine. n̄ro.
 vicz. Cōclusio p̄ma qd mis
 sa p̄prie dicit̄ eucharistie cōse
 cratio. de cō. di. 2. Verū dicit̄
 tur aut̄ missa sicut dicit̄ mā
 gister sententiar. li. 4. di. 13.
 eo qd missus. i. angelus adue
 niat ad consecrādū. nō vt ip̄e
 consecret s; vt sacerdoti cōse

cranti assistat. vñ Secrandū
 impersonali legi debet. nec est
 intelligendū qd tantū vn⁹ an
 gelus mittat. sed magna ml
 titudo mittit̄ angelorū. Di
 citur etiā missa fm. Hugo.
 li. 2. de sacramētis. p. 8. c. 4. Tho. i. 3.
 ar. 2. eo qd fidelis ppl̄s p̄ mi
 nisteriū sacerdot̄ p̄ces ob/
 lationes z vota deo mittit:
 Vel dicit̄ missa. qz p̄ trās sub
 stāciationē panis z vini i xpi
 carnē z sanguinē incipit to/
 tus x̄s zē sub vtraq; specie:
 quasi de nouo missus eēt.
 Iuxta hanc zelusionē queri
 tur. vtrū om̄i die debeat cele
 vrz oī
 brari missa. Ad qd r̄ndet fm die de
 istū doctozē p̄ allegatū. qd qn at mis/
 s; de causis missa quott̄ idie sa cele/
 celebrat. Primo qz oportet brare
 semp paratā esse medicinaz
 p̄tra q̄rtidiana p̄tā. Scdo Tho. i
 v̄stignū vire sit in medio pa 4. d. 13
 dicit̄ semp. Tertio vt nobis q. 1. a. 2
 quott̄ idie xp̄us vniat sacra 4. 3. z i
 mentalit. z nos ei sp̄ualr. 3. 2. q. 8
 Quarto vt sit ap̄d nos iugz. 3. ar. 2.
 mēoria passionis xpi. Qui
 to vt vero agno: loco tipici:
 quott̄ idie vtamur ad vespe
 ram. quem iudei ad vesperā
 conuertēdi esurient fm illō
 ps̄. Conuertentur ad ves/
 pam zc. Et idēo dicitur illō

Missa
 qd sit

De Celebratione missæ

obligatur ad missas diuersi mode

In decre. de consecratio. dist. 2. Iterat autem hec oblatio licet ipse semel passus sit quia quotidie peccamus peccatis sine quibus mortalis infirmitas vivere non potest. Et ideo quia quotidie labimur quod die ipse pro nobis immolatur. Conclusio secunda est ista quod aliter clerici aliter laici ad audiendum missam obligantur. putant nos in summa durandi. preterea. de missa. Layci et clerici. et ceteri omnes tenentur in diebus festiuis et dominicis audire totam missam. Et si non audierint nisi cogente necessitate mortaliter peccant. Et istud probatur per illud de consecratio. di. i. Omnes fideles. Clerici autem et maxime religiosi tenent omni die audire missam nisi magna necessitas impediatur. Et notandum quod quidam dicunt quod clerici et maxime religiosi tenent audire missam diei quod cum teneantur ad horas diei etiam tenentur ad missam extra de consecratio. missæ. Quidam durandus hoc dicit quod non quod missa non est de horis canonicis sed super horas canonicas. Dissertatio tamen de diebus quod uentualiter celebranda cum sacramento communionis. sed non est preceptum quod in ecclesijs non quod uentualiter semper

celebratur. ubi dicitur. Cum creatura in se. Unde si uentualiter tale missam negligeret peccaret grauiter maxime plari licet alij non teneant ad missam diei nisi de bono et equo. Et ad maiorem declarationem habet per felonis quod missa debet celebrari uentualiter de die uel de aliquo festo de mortuis. Ad quod responderet durandus. quod propter missam peculiarem. id est spiritalem non debet quis dimittere quando audiat missam. de die extra de consecratio. missæ. c. 2. Sed hoc est intelligendum quod duo dies habet missam propriam. et de illis quod eo die tenent audire missam unde illi quod postquam celebrauerunt de beata virgine uel pro mortuis audiunt introitum missæ de die. tales non audiunt missam de die. quod missa non appellatur officium cum canone uel habetur extra de consecratio. missæ. c. 2. Sunt autem preterea decreta ista. Quidam laycorum habent in consuetudine ut per singulos dies audiunt euangelium in principio erat uerbum. et missam specialem hoc est de sancta trinitate et de sancto michaeli et ideo sanctum est in consilio ut ueliter hoc non fiat nisi suo tempore. et nisi aliquis uoluerit propter reuerentiam sancte trinitatis non per alia deuo-

Ronē
et expo
sitionē
missæ
et pr
nentys
vide 3
p. q. 83
2. 4. 7.

tone audire. sed si voluerint
 ut misse sibi canent de eadē
 die missas audiāt p salute
 uoz etiā defunctor. Addū
 tur istis duo dicta. Primū
 q̄ q̄ audit missas accipiat be
 nedictionē. Ps. di. i. missas
 Secūdu q̄ qui die solenni p
 remisso ecclie p̄uētū ad spe
 ctacula vadit d̄ber excōicari
 de ps. di. i. Qui dicit. Et
 nota q̄ dieb festiuis z domi
 nicis. Interrogare dz pleba
 nus si ibi sit q̄ p̄cepto ps̄byre
 ro suo audire ibi velit. Et si
 inuent⁹ fuerit statim ab ecclie
 sia eñciat. extra de prochyis
 c. 2. Verū h̄ ē d̄rogatā hodie

Conclo terra ē ista q̄ ea q̄
 requirūtur ad celebratōem
 misse representant n̄re redēptō
 nis mysteriū put norat i. 4.
 Reb. di. 13. qz ip̄z mysteriū su
 it inchoatū in incarnatōe. z in pas
 sione cōpletū. Et iō quedam
 representat p̄inētia ad incar
 nationē quedā ad natiuita
 tē. qd̄ i ad xp̄i passionē. qd̄ a
 ad xp̄i p̄dicationē qd̄ a ad re
 surrectionē. Sacerdotis ei
 calciatio incarnatōis ē repre
 sentatio. In p̄sona ei filij di
 ōi in ps̄. In ydumeā exten
 dam calciamentū. i. humanā

naturā quā assumā. vñ sacer
 dos cū xp̄m representat mis
 sam nō debet dicere discalci
 atus. Amictus in capite re
 presentat diuinitatē amictā
 humanitatem. caput eni xp̄i d̄
 us. Alba nouitatem z vite
 quam xp̄s habuit. z docuit.
 et tribu it in baptismo. So
 na' cristi iustitiā. Iuxta. esa.
 2. c. Erat iustitia cingulū lum
 borū ei⁹. Manipul⁹ positus
 in leua significat quia cristi⁹
 in via p̄uuium obtinebat.

Per manipulum enim bra
 uium designatur iuxta illud
 ps̄. Venient cum exultatio
 ne portantes manipulos flu
 os. Per leuam vita p̄ns itel
 ligitur. Stola que i collo sac
 dotis ponitur obuiā signifi
 cat quam cristus propter sa
 lutem humāi generis subiit
 factus obediēs vsqz ad mor
 tem. Casula que alijs vesti
 mentis supponitur cristi cas
 ritatem significat. que omnes
 alias virtutes excellit. Intro
 itus sacerdotis ad altare ad
 uentum cristi significat. Et i
 troitus misse desiderium ad
 uentus ei⁹ significat. Et iō
 in missa sol' eni non debet in
 trare sacerdos quousqz ince
 prus sit introit⁹ misse. qz an

Rōnē
 z expo
 sitionem
 misse z
 ei⁹ p̄i
 nentis
 vide
 p. q. d.
 2. 4. 25

De celebratōne misse

fuit xps desideratus q̄s veni-
ret. Et qz in aduentu xpi fu-
it eps misericōdie. Jō post itroi-
tū sequit̄ lyriel qd̄ interp̄tra-
tur dñe miserere. Et nonies
dicat̄ p̄putādo ter. quod dici-
tur xpel. vr p̄ mīam xpi nouē
associemur ordinib; angelo-
rā. Post hec subiūgitur Glo-
ria in ex. ad rep̄sentandū iesū
quē āgeli pastorib; nato do-
mino cetererūt: quē sacerdos
inchoat. qz angelū magni cō-
silij rep̄sentat. Et chor⁹ cōci-
nendo p̄sequit̄. qz subito fa-
cta fuit cū angelo mltitudo
militie celestis laudatiū z c.
Orōnes aut̄ q̄ subsequūt̄ re-
presentant. orōnes q̄s xps p̄
natiuitatē suā fecit p̄ popu-
lo. Ep̄la q̄ p̄mittit̄ euange-
lio legē significat q̄ gratiā p̄
cucurrit: seu p̄cursoris xpi p̄-
dicatōne. Graduale lamen-
tū p̄nie significat. qz Johan-
nes penitentia p̄dicabat. Et
quia luctū seq̄t̄ p̄solatio. iur-
ra illud Dat. s. Beati glu-
gent qm̄ ipsi p̄solabunt. Jō
post graduale cātā allā qd̄
significat ineffabile gaudiū
angeloz z hominū in eterna
felicitate deū laudatiū. Dy-
aconus suscipiēs codicē. euā-
lij benedictōne a sacerdote

postular ad significādū q̄ n̄
lus debet p̄dicare nisi mita-
tur. Lectio ei euāgely xpi p̄-
dicatōne significat. z dz les-
gi in loco magis eminenti q̄
ep̄stola iuxta illud. Sup̄ra
montē excellsū ascēde tu. quē
euangelizas syon. ad signifi-
candū excellentiā legis gra-
tie sup̄ legē scriptā. Et habet
legens euangeliū faciē versā
ad aquilonē ad significādū
p̄dicatōne xpi esse p̄tra illū
q̄ di. Ponā sedē meā ad aq̄lo-
nē z ero sillis altissimo. Et qz
corde credit ad iustitiaz. ore
āz z fessio fit ad salutē. vr on-
dat eccl̄ia q̄ euāgely verbuz
recipit: mox post euāgeliū s̄-
deli sy mbolū ore decātar qd̄
tū sacerdos incipit vr signifi-
cet q̄ xps ore pp̄rio xp̄ianū s̄-
dem docuit. Offertoriū q̄ d̄
cantat̄ significat sacerdotē
oblarurū sacrificiū laudis q̄
anteḡ dicat. Orem⁹. p̄mit-
tit Dñs vobiscū: ad signifi-
candū q̄ nisi dñs sit nobiscū
ad salutē nostrā orare nō pos-
sumus. Silentiū tñ quod se-
quit̄ rep̄sentat illd̄ xps q̄ cri-
stus nō ambulabat palā in-
ter Judeos cū eū interficere
cogitarent. Quia tñ a pp̄in-
quāte dies passionis ies⁹ ire

r̄ palā ābulauit ad h̄ signū
 ficandū exclamat sacerdos.
 Per om̄ia secula seculor̄ zc.
 Prefatio aut̄ est quedā gr̄az
 actio z diuine laudis confes
 sio representans illā gratiaz
 actionē quā sancti reddunt
 xp̄o. z laudē q̄ laudat̄ fuit̄
 xp̄o. z laudē q̄ maria v̄xit eū vn
 gueto. Sanct̄ representat lau
 dem quā sibi cecinerūt pueri
 hebreor̄ d̄ntea in ramis pal
 marū. Ad significandū autē
 q̄ p̄ tradidit xp̄o mort̄i ex do
 no. i. ex mera gratia. Judas
 promunere pecunie. z q̄ xp̄s
 fuit sacrificiū illibatū sacer
 dos facit tres cruces sup ob
 lata. vnā cū dicit. Hec donā
 aliā cū dicit. Hec mūera. ali
 am cū dicit. Hec sacra sacri
 ficia illibata. Et q̄ illa p̄di
 ctio fuit maledicta. p̄scripta
 irrita. irrationabil̄ z deesta
 bilis. ad hoc significandū dicit
 sacerdos in canone. hanc ob
 lationē facere digneris bene
 dictā ascriptā. ratā rōnabilē
 et acceptabilē. eleuatio cor
 poris xp̄i representat eleuatio
 nē xp̄i in cruce. demissio d̄po
 sitionē ei⁹ de cruce. positio su
 per palā inuolutionē ei⁹ insi
 done mūda. pal'a ei⁹ syndonē
 representat. Et iō dicit d̄ cō

secret. di. l. Consulto. Cōsti
 tuimus vt sacrificiū altaris
 nō in s̄ rico panno aut intrin
 ecto quisq̄ celebrare p̄sumat:
 sed in puro lineo ab ep̄o con
 secrato terreno. s. lino p̄crea
 to atq̄ p̄texto: sicut corpus
 domini nr̄i iesu xp̄i in sindo
 ne linea mūda sepultū fuit.
 Cū autē sacerdos dicit. Ho
 bis quoq̄ peccatoribz. repre
 sentat p̄tritionē z p̄fessionē
 latronis alterū increpātis: z
 q̄ centurio z q̄ cū eo erāt re
 uertebant p̄curiētes pectora
 sua. Exclamatio autē sacerdo
 tis. voce eleuata. Pater nr̄
 qui es in. ē reductio ad meh
 moriā illi⁹ clamor̄. quē em̄
 sit xp̄s in hora mort̄s dicens
 Pater. In man⁹ Altare cru
 cem significat. Calix sepul
 chri Patena lapides q̄ fuit
 clausū. Cū autē dicit sacerdos
 Pax domini insinuat q̄ vna
 sabbator̄ stetit ies⁹ in medio
 discipulor̄. Et q̄ tūc dedit
 eis potestātē remittēdi p̄ctā
 Ideo chor⁹ exclamat agn⁹
 di: q̄ d̄rer reperit ad significā
 dū q̄ petimus nobis remitti
 p̄ctā cogitatiois. locutiois.
 et opatiois. p̄ quor̄ remissio
 nē veniem⁹ ad eternā pacez
 Representatio ergo q̄ est per

De tentatione

canū agnus dī p̄inet ad re
surrectiōis gaudiū. Post cō
muniō etiā ap̄loꝝ gaudiū
de xp̄i resurrectiōe significat
Ite missa ē representat illū
qđ dictū ē ap̄lis statī p̄ ascē
sionē xp̄i in celū. s. h. Iesus.
Chorus respōdens deo Igra
tias: representat ap̄los r̄gres
sos in hierusalē cum gaudio
magno vnanimī p̄seueran
tes in orōne. Et q̄ p̄ b̄nficio
redemptiōis n̄re cui⁹ misse
rū. vt dictū ē representat in
missa debem⁹ esse in p̄tinua
gratia p̄actiōe. Et hec suffi
ciant de ista cōctiōne Furra
quā mouet qđ vtrū melior
sit missa bōi sacerdotis q̄ ma
li. Ad quod dubiū. respōder
tho. in dominus b̄n̄s Bo. i. 4. dī.
3. p. 9. 8. iz. q. de missa ē loq̄ dupl̄. Pu
2. ar. 6. mo q̄tū ad substantiale qđ
tho. in est t̄bi: z hoc ē cōfectio corpo
4. dī. 1. r̄is z sanguinis d̄ni. z q̄rum
2. q. i. a. ad hoc equalitas est in om̄i
i. q. s. bus q̄a vnū et idē ab om̄ib⁹
sit. Scđo modo ē loqui q̄
rū ad aliq̄ circū adiacētia: sic
petitiōes ofones obsecratio
nes. z deuotus mod⁹. z effe
ctus: z q̄tū ad h̄ meli⁹ valer
missa boni sacerdotis. qz ma
gis puocat ad deuotionē. et
si quis libentius audiat mis

sam deuotioris sac̄dotis cre
do q̄ b̄n̄ facit. t̄n̄ credat ipsū
nō sup̄ excedere in substācia
li peccatorē. alioquī p̄culose
erraret. vñ Aug. in li. de cor
pore cristi loquēs de substā
tialī ait. In mysterio corp̄is
et sanguinis d̄ni nihil a bo
no mai⁹ nihil a malo min⁹
p̄ficiť sacerdote. z sic magni
fice comes z eugubini mei
expedite sūt hui⁹ fruct⁹ tres
partes: quē obsecro d̄uote au
dire vt h̄ ex ip̄o gratiam iue
nientes in futuro gloriā ha
beat̄s Amē.

Dñica p̄ma q̄dragesime
de tēratōe. Sermo. xv.

Octus est ie
sus in deser
tum a spū vt tem
p̄tetur a diabolo. Zach.
4. Pro hui⁹ sacri z sancti
euangeliij: historiali declara
tione florandū q̄ tres p̄cto
nes sūt vtilēs strenuo militi
spirituali. vt b̄n̄ resistere pos
sit q̄buscūq̄ tēptatiōib⁹ aut
eueniāt. a diabolo. aut. a mū
do. aut. a carne p̄ua. vñ.

Localis solitudo propter
cōtemplationē.

Libalis artitudo p̄p̄ma
cerationē.

Dentalis fortitudo lxx
impugnatiōem.

Primā p̄conē pbat cassio
dorus dicens. Solitudo no
uit emendat; morib; p̄p̄la
tionē purissimā reserare: z in
intuitu sincerissimō spūaliū
sac̄oz scientiā reuelare. Et
Seneca eplā. 8. Anialia que
dā ne inueniri possint; vesti
gia sua circa ipsū cubile con
fūdūt. Idē tibi faciendū est
alioquin nō deerūt q̄ p̄equē
tur. Vlti apta trāseūt con
ditāz obstrusārimant. Furē
signata sollicitar. vile videt
quod cuiq; parz. Rationē assi
gnat de h Greg. 3. li. mo. vbi
ait. Si carnī quolibet absci
dimus: mox in spū delectat
inuenim; intentōi q̄ppe aie
si exterior euagatio claudis:
interior accessus apitur. noz
quo extra se spergi. p̄pter di
sciplinā mēs nō pōt eo sup̄se
cedere p̄. p̄fectū pōt. qz z in
altū crescere arbor cogitur q̄
p̄ ramos diffundi. phibetur.
Et cū riuos fontis obstrui
mus: fuenta surgere ad supe
riora puocant. Ecēplū de h
fere habem; ab om̄ib; suis
dei q̄s enumerare longū est.
Sed de multis vnū referam
Beatus Hiero. q̄ hanc talē
q̄ vitā ducebat. Eliodo. sic

atebat. In finstra heremi va
stiras terret: sed tū padisum
mente deambula. Scōa cō
clustio parer p̄ H. do. li. 2. so
liloquoz q̄ ait. Liboz satu
ritas carnis luxuriā suscitāt
et edacitat; vicio crescit; car
nis tētato: saturitati semper
libido adiūcta ē: ac etiā rein
nio libido osstrigif. Jeunio
luxuria sedatur. Rōnē ad h
assignat. Hieronim; i q̄daz
eplā qui ait. Mater sanitat;
est astinētia: mater egritudi
nis voluptas. Ecēplū hēm;
de moyse cro. 24. q̄ acceptur
legē q̄ dragita dieb; z nocti
bz n̄ māducauit neq; bibit.
Tertia z vltia p̄cto dclarat
sic. Nā ipa mēt; fortitudo ē
q̄ oēs vtutes ab ipugniōib;
desēdit. vñ. Amb. li. 10. d̄ offi
cijs. Nō mediocr; ē ani fort
tudo q̄ sola d̄fēdit ornamēta
p̄tentiōim. iustitiā custodit
et q̄ in expugabili p̄lio aduer
sus oīa vicia dimicat: iuicta
ad labores. fort; ad p̄icta res
gidior aduers; voluptates.
vt auaritiā fugiat tāq; labē
quādā q̄ p̄tutē effemiat hec
ille. Etiā ipa ani fortitudo
oīa aduersa portat vñ Hie.
sup̄ Joelis. Iusti z fortis vi
ri est nec aduersis frangi. nec
p̄p̄is leuari: sed in vtroq; et

De Tentatione

se moderat⁹. Et in q̄dā ep̄i
stola d̄ forte milite xp̄i loq̄ns
ait. p̄ bonā z malā famā a de
xt⁹ z a sinistris xp̄i m̄: les q̄
dicitur. nec laude extollit nec
vitupariōe frangit nec diui
t̄is t̄met. nec p̄fundit̄ pa
upertate. z leta p̄remnit z tri
stitia. De p̄clusiones ma
gnific̄ dñe z ciues dilecti d̄
notant̄ in sacro euāgelio ho
dierno quod in tres p̄es di
uidit̄. Quon̄iā in p̄ma p̄e
ponit̄ xp̄i local̄ solitudo p̄
contēplationē ibi. Duct⁹ est
Iesus in desertū zc. In sc̄da
p̄e ponit̄ ipsius cibalartitu
do p̄ macerationē ibi. Cū
ieiunasset zc. In tertia p̄e
ponit̄ ipsius mētalis fortitu
do p̄pter ip̄ugnationē ibi.
Accedēs tēptator. Et vt clari
us hec pateant videam⁹ h̄i
storiā. Declarate historie
fructus est tēptatio: cū in to
to euāgelio de ip̄a tēptatiōe
xp̄i fiat mētio. de q̄ loquēdo
tres p̄clones cū tribz dubijs
more solito declarabimus.

Cōclusio p̄ia sit tal̄ in ordi
ne. q̄ quicq̄ modis p̄t̄ euē
tio m̄ re tēptatio cuiq̄. prout notat̄
tis mō domin⁹ Bo. li. 2. di. 21. i. uerba
dis̄ que s̄ram videt̄. Quandoq̄ pro
nit̄ uenit ex causa motiua. z hoc

duplicit̄ aut ḡnral̄. aut spe
cialiter. Si general̄ sic diuit̄
dicitur tēptatio i eā q̄ est ab ho
ste. a carne. z a m̄do. vt dicit̄
tur in quadā sequētia. Dū
das caro d̄mōia diuersa mo
uent̄ p̄lia. Si special̄ vt di
catur cā motiua q̄ se offert n̄
solū p̄ modū obiecti. sed et
amq̄ iducit̄ z excitat̄ p̄ modū
ip̄ulsui. sic ē illa diuisio quā
pōit̄ magister sentē. i. 2. di. 21.
Tēptatio alia ē ab hoste. alia
est a carne: quoz vtrūq̄ ha
bet ad malū tendere. Quōq̄
puenit tēptatio ex causa instru
mentali et h̄ dupl̄: aut gene
raliter aut special̄. Si gene
ral̄ sic est diuisio illa Greg.
q̄ tēptatio quedā ē p̄ vicia: q̄
dā p̄ flagella. Si special̄ sic
est illa diuisio temptacionis
quā ponit̄ glo. sup̄ illud ps̄.
Omnes esca abhominata ē
aniā zc. Vbi dicit̄ q̄ multi
plex est tēptatio. Quarū pri
ma est error siue nesciētia p̄i
tatis. Sc̄da ē difficul̄tas vi
cendi cōcupiscentias. Tertia
est rediū boni. Quarta ē
tēptestas seculi. Quōq̄ pro
uenit tēptatio ex cā effectiua.
et hoc duplicit̄. aut general̄
aut special̄. Si general̄
sic est illa diuisio q̄ ponit̄ in

glo. sup illud. i. ad Cor. i. 2.
 Tēpratio vos nō apprehendat
 vbi dicit in glo. q̄ tēpratio
 alia ē diabolica alia hūana
 Et differūt sic ibidē dicitur
 q̄a diabolica tēpratio malū
 habet exitū z terminatur ad
 mortale pctm̄. tēpratio vero
 hūana dicit q̄ exitū piculosū
 nō habet. q̄z v̄l ē ibi pctm̄ ve
 niale v̄l nulla ē ibi culpa. fm̄
 q̄ ostēditur in glo. vbi dicit
 q̄r ibi modis habet fieri tē
 pratio hūana. Si specialiter
 sic est illa diuisio Aug de do
 ctrina xp̄iana. q̄ diabol⁹ tē
 prat aut veyando carnē. aut
 vulnerādo naturalia. aut ex
 poltando ḡuita. Hic ei po
 nunt specialit̄ effectus tēpra
 tionis diabolice. Quōq̄ tē
 pratio euenit ex natura gra
 dus z h̄ duplicit̄ aut genera
 liter. Si generat̄ sic est illa
 quā pōit m̄gr̄ sn̄arū in. 2. di.
 2i. Tēpratio alia exterior. alia
 interior. Si specialit̄ sic est illa
 quā pōit greg z habet i glo.
 sup illud. a. i. Unusq̄sq̄ rem
 pratur a p̄cupiscentia sua: q̄
 tēpratio tripl̄ pficit sug
 gestione. delectatiōe z p̄sen
 su vbi notatur q̄dus in p̄ces
 su tēpratiōis explicite: q̄ po
 nebant in diuisione pri⁹ ha

bita implicite. p̄ tēpratiōē ei
 exteriorē intelligim⁹ suggest
 stionē. p̄ interiorē intelligim⁹
 illā in q̄ ē delectatio v̄l con
 sensus. Si aut̄ quiro modo
 p̄siderat̄. ex causa modalit̄
 vt clarius intelligatur ex mō:
 hoc etiā erit dupl̄: aut gene
 raliter: aut specialit̄. Si gene
 raliter. Et hoc dupl̄: aut ex
 plicite: aut ip̄licite. Si impli
 cite sic ē illa q̄ ponit in glo.
 sup ps̄. Qui habitat i ad
 iutorio zc. Vbi dicitur. q̄ q̄
 dam ē tēpratio leuis z occult
 ta: quedā grauis z occulta.
 quedā leuis z manifesta. q̄
 dam grauis z manifesta. Si
 explicite sic ē illa quā ponit
 Ber. p̄ septē mēbra. Quap
 pria ē i fortuna. s. q̄ p̄caciter
 insistit. Scda dubia. s. q̄ ani
 mam dubitatis nebula. in
 uoluit. Tertia ē subita. s. q̄ in
 ditiū rōnis p̄uenit. Quarta
 ta occulta. s. q̄ delib̄eratiōis
 ordinē p̄terfugit. Quinta vi
 olenta q̄ vires nostras m̄stē
 dit. Sexta fraudulēra. s. que
 aniam seducit. Septima p̄
 plera q̄ varijs vitijs impedit
 Si aut̄ p̄sideres sp̄aliter p̄ue
 rtrabitur ad tēpratiōē dia
 boli. sic modi e⁹ dupl̄: p̄nt af
 signari. v̄l implicite z sic di⁹

De Tentatione

uidit. Aug. in quodā smōe.
 Diabolus tētat vt leo. tēptat
 vt draco: vt explicite. z sic est
 illa diuisio Greg. sup Job.
 quarto vbi sic dicit. Fidei
 famulo dñs cunctas hostis
 calidim machinat oēs insinu
 ar. s. q. opprimēdo rapit. insi
 diando circūuenit. insinādo
 terret. suadendo blandit. de
 sperando frangit. pmittēdo
 decipit. In hac aut diuisiōe ex
 plicantur modi q̄s Aug. clau
 serat sub his duob; q̄ tētat
 vt leo. tētat vt draco. Et sic
 patet celo p̄ria. Iuxta quā
 mouet q̄. Vtrū oēs iste spe
 cies tētationis habeat vnaz
 d̄scriptiōnē cōmunē. Ad q̄
 respondet sm doctrinā dñi
 beati Bona. in. 2. di. 21. q̄ tē
 tare sm p̄ria significatiōnē
 pbare ē. Cū tētatio dici p̄r
 quidā tactus q̄ illud quod tā
 gis pbatur. sic eec? dicit tē
 tare q̄ suo tactu vult aliquā
 certitudinē de aliq̄ re quam
 tangit habere p̄ hūc modum
 in spūalib; tētatio d̄r quidā
 tactus ad pbandū ordinat?
 Hoc aut p̄r esse quadrupli
 citer. Aut q̄a ille q̄ pulsar in
 ad h̄ in tendit pbare z appbare siue
 i. p. q. ii pbatū ostendere. Et hoc mō
 4. ar. z tētat d̄s fz q̄ d̄r sap. 3. De?

tētauit illōs z inēit illos d̄ḡs z
 se. Aut ille q̄ pulsar intēdit. q̄
 probare z reprobare siue re
 probum facere. z sic tētat di
 abolus scdm illud Actu. 5.
 Cur tēpauit sathanas cor
 tuū mentiri spūi sacro. Aut
 ille q̄ tētat intēdit solū p̄ba
 re z expimētū sumere d̄ eo q̄
 est in hoīe. z sic tētat hō cau
 tus. Et de h̄ d̄r ec. 3. Eximul
 tis loquelis tētabit te z sub
 ridens interrogabit te de ab
 scōditis tuis. Aut q̄z si p̄
 sans nihil intēdit. ad ei? m̄
 pulsationē sequit̄ approbatō
 vel reprobatō hoīs. Et sic tē
 tar caro i. carnal̄ z cupiscen
 tia: de q̄ Ia. p̄rio. Unus q̄sq̄
 tētat a concupiscētia sua ab
 stractus z illect? Deinde cō
 cupiscētia cūcepit p̄r petm̄
 petm̄ h̄o cū cōsumatū fuerit
 generat mortē: a carne enim
 siue a carnal̄ z cupiscētia ho
 mo pulsar z q̄si tāgit: cui ta
 ctus siue pulsationi si p̄sentī
 ar pbat z reprobat si h̄o d̄s
 sciat pbat z approbat. Et
 his dictis p̄cipit h̄o q̄ d̄r tē
 ptatio. z quō illis sp̄eb? sup
 predictis tal̄ d̄scriptio p̄ue
 niat. Et hoc sufficit de q̄one
 scire: q̄ oīa intelligēs: ille da
 ctos sacūdus hugo de sc̄rōri

Tēpta
 tōis de
 skriptō

sectid
 celo

Tēpt
 tio ē c
 uendē

ctore declarās qđ ē tēpratio
 aiebat Tēratio ē calide expe
 riri z quasi quibusdā blādis
 conatib; pbare. z hec omnia
 posita in ista pre spma smōis
 sufficiāt ad clare sciendū qđ
 ē tēratio. z quot sūt ei? spēs.
 amodo de tēratōe mala locu
 ruri sum? Conclo scđa est
 ista qđ tēratio licet sit cauē/
 da: n̄ tñ ē satis timēda. Ista
 conclusio h; duas ptes: Pri
 ma pars dicit qđ tēpratio est
 cauēda. Secūda ps dicit
 qđ nō est satis timēda. Pri
 ma pars pbaf. qz tēratio ca
 uēda est eo qđ

Est maloz pululatiua.

Est mentis deceptiua.

Est tēpratiōis dīstructiua

Est ipugrōis tēnuariua

Est modoz varietatiua.

Tēpra
 tio ē ca
 uēda
 Primo dico qđ Tēratio est
 in mo. Si tērationi in corde
 nascenti festine nō resistit ea;
 dē qua nurrit mora roborat
 Et Hyero. in qđā epla rñdz
 Dū puus ē hostis it terfice.
 vt neq̄tia elidat in semie. qđ
 di. Si ipi tēpratiōi nō resisti
 tur de minori malo ad pei
 discurret. Est etiā tēratō mē
 tis deceptiua qz qñ hō nō p
 cauet sibi tunc tēratōes veni

unt z cū se ad resistendū pas
 rat tūc ipse recedūt. vñ Greg.
 24. mo. Hostis n̄ q̄ro ma
 gis nos sibi rebellare sp̄icit
 tātō amplius expugnare p̄tē
 dit. eos enī pulsare negligit.
 quos quieto iure se posside/
 resentit. Est etiā tēpratio cō
 tēplatiōis dīstructiua. qđ
 q̄ro magis aliq̄s appingit
 deo p cōtēplatione: tātō ā
 plius ne extollat a deo rem/
 ptari p̄mittit vnde Grego.
 ome. scđa. Ple. ūq; qui pl̄ in
 cōtēplatione rapit t̄tingit
 vt ampli⁹ in tēratōe fatiget
 sicut quibusdā sepe contins
 gere benefacientib; solet. qđ
 mentē dū aut p̄pūctio men/
 tis. aut tēpratio sup semet/
 ipsam rapit statim z tēratio
 sequit ne de his ad q̄ rapta
 est extollatur. exemplū d̄ pau
 lo. Est etiā tēpratio ipugna
 tionis tēnuariua. vñ leo pa
 pa in quodā smone. Nō des
 sinit hostis tēpratiōis laq̄os
 vbiq; p̄tendere vt quocq; mō
 fidē credētiū valeat corrige
 nouit. n̄ cui illecebras carnis
 ingerat: cui vit⁹ inuidie ifū
 dat: cui incīramenta luxurie
 apponat: nouit etiā quē me
 rore t̄turber. quē gaudio fal
 lat. quē metu oppūmat: quē

De tentatione

admiratione educat: oium di-
scutit mores. oium curas ve-
tilat: oim scrutat affectus et
ibi qrit cas nocedi vbi vnu
quemq; viderit diligentius
occupari. Est etia tētatō mo-
doꝝ varietatiua. qz nō eodē
modo prouenit vñ Greg. li.
io. mo. Antiqu⁹ hostis et p-
prio certamine dū se succum-
bere videt alia tētatōnū bel-
la restaurat. Scda pars cō-
clusionis dicit q tētatō nō
est semp timenda eoq; ipa ē
bonoꝝ exercitatiua bonoꝝ
securatiua bonoꝝ apphatua
bonoꝝ coronatiua. De prio
ait. Au. s̄ ps̄. 61. Bñ dimit-
titur diabol⁹ tēptare q̄tum
tibi pdesse pōt. vt exercearis
vt pber⁹ vt qui te nesciebas
a teipso iuentaris. Et orige.
supra li. nūeri. Sic caro si sa-
le nō aspgatur q̄uis sit ma-
gna et p̄cipua corūp̄sita et
ania nisi tētatōnib; assidu-
is solidet̄ p̄tinuo resoluitur
et relatur. De secundo
dicit p̄ Bernar. smone tertō
Potest inimic⁹ excitare tēta-
tōis motū sed in te ē si volu-
eris dare seu negare p̄sensuz
De tertio dicit leo smone
35. Alla s̄ sine tētatōnū et
perimētis opa p̄turis. De

quarto ait Aug. sup ps̄. 6.
Vita n̄ra pegrinatōe hira
n̄ p̄t eē sine petā siue tētatōe
qz p̄fectus n̄ p̄ tēptationē
nostrā fit. nec quisq; sibi ino-
tescit nisi certauerit nec pōt
certare nisi tētatuz. nec pōt
coronari nisi vicerit. nec pōt
vincere nisi inimicū et tēptati-
ones habuerit. Et Ambro.
in quādā epla. De⁹ ip̄e omi-
um rector ac domin⁹ cū an-
geloꝝ militia certamē tuum
expectat. tibiq; p̄tra; dyabo-
lum dimicanti parat̄ eterni-
tatis coronā. Et hec sufficiat
de p̄ctone. Iuxta quā mo-
uetur petitiō q̄ sūt remedia uamen-
atq; adiuuamēta ad resistē-
dum tētatōib;. respondet̄ itē
hic breuiter q̄ p̄cipua reme-
dia sūt quib; vez.

Dulce passiois recordatio

Caris mortificatio.

Utilis exercitatio

Peccandi declinatio.

Occasionū p̄culatio

De p̄ma agit greg. in quā-
dam ome. Nihil adeo q̄ueq;
nō equanimiter coleretur si cri-
sti passio ad memoriā. redu-
catur. De scdo sic arguit
Caro et sp̄s p̄raria s̄. Qui
vult igit̄ sp̄itū cōfortare vt
valeat tētatōnib; resistere

tētatō
nō ē t̄
mēda
semp

Adiu-
uamē-
ta reme-
dia

insti-
tēptā

de carnē suā maceratōib; obli
 litat vñ au. s. Jo. Spūs desi
 cit vbi caro requiescit. vt enī
 caro mollib; sic anīa dur; nu
 tritur: illā blanda refouent.
 hanc aspera exercent. De ter
 tio loquit Hiero. in quodā
 sermone dicens. Semp aliqd
 bonū facito vt diabol; re in
 ueniat occupatū. Nō enī fa
 cile capit a diabolo qd bono
 vacat exercitio. De quarto
 sic agit Nā nemo pōt habes
 repacē a diabolo nisi pri; a
 malis cessauerit. Vñ dauid
 in ps. Declina a malo ⁊ fac
 bonū. Et sequit finē ipse dice
 do. inquitre pacem ⁊ psequere
 eā. De quinto sic agitur.
 Nā si nō remouēt lingua ab
 igne sp in eis suū officium exer
 cet. nisi aliqd impedimētum
 habeat Ideo ē sentētia phī
 lo. remora cā vlt desicere cā
 remouet effectus. Et hec suf
 ficiant p secunda parte. Cō
 clusio tertia ē ista qd de; dat
 tērationes etiā iustis ppter tria
 videlicet.

Medicinā purgatiuā.

Medicinā pseruariuā.

Pppter medicinā cōsoli
 datiuam.

Primo dat ad purgandū

3. Primo. s. offēsiōes pur
 gant tērationib; cū nemo sit
 qui aliq mō nō peccet vt dī
 citur. i. Jo. i. c. Si dixerim;
 qd peccm nō habem; idē nos
 seducim; ⁊ vitas in nob nō
 est. Vitrit ḡ de; bōis tēpra
 tiōes vt purgent. ideo. Nie.
 ait. Rubigo peccati sine
 igne tormenti psumi nō pōt
 Et Greg. inquit. Qd lima
 ferro. formax auro. flagello ḡ
 no. h facit tribulatio iusto.

Dantur scdo tēpratiōes
 ad purgandū affectiōes que
 inherēt sepe. in tēgali gaudio
 dolore. timore. spe. amore.
 odio. ⁊ desiderio vñd Psal.
 Argentū ignee xamiatū pur
 gatū terre. i. a terra septupluz
 ppter p̄dictas affectiōes. Dā
 tur tertio ad purgandū ma
 las p̄suetudines. De talib;
 scriptū est Apoca. 7. Hi sūt
 qui venerūt ex mag; tribula
 tione. Secūdo p̄cipalitē
 dant tēpratiōes p medicina
 p̄seruariuā Et hec ex trip
 ti causa. P̄rio qd remouent
 peccandi occasiones. qd tēra
 tiones tenēt locū aridū. in lo
 co arido ⁊ tribulato diabo
 lus nō pōt requiescere. mat.
 22. Cum imundus spūs.
 Secundo tēpratiōes dant. mē

De contritione

tales occupationes. Jō scri-
bit Eccl. xi. *Valicia. i. affli-*
ctio vni⁹ hore obliuionē fas-
cit luxurie marime. Eccepluz
pōit hier. de iuvene mōacho
tētato. Tertio tērationes sūt
iustozū defensiōes. vñ Ero.
i4. Aque erāt filijs israel p
muro a dextris. i. a prospis
a quibz multi submergunt. z
a sinistris. i. ab aduersa.

Tertio p̄cipalr dantur ad
uersa z tērationes etiā iustis
p̄ medicina cōsolidatiua.

Cōsolidant ei tēratōes p̄
ter recollection q̄a cū aliqs
tēatur in se recolligit sic ter-
ra in hieme. Secōdo p̄pter ro-
borationē: vñ Sene. in li. de
prudencia. Nō est arbor for-
tis nisi quā frequēs ventus
incurfat. Tertio p̄pter e-
pulsionē. s. sū. p̄rarij qz cū hō tē-
tatur si ē sapiēs vitat nociua
et p̄raria. Et hec sufficiāt d̄
cōclusionē. Furra quā moue-
tur dubitatio tal. cui diffici-
lius ē resistere tērationi car-
nis an diaboli? Ad qd̄ bre?

Cui tē uice respōdet fm̄ doctrinā
tēpta / dñi beati Bona. in scōdo sup
tidi diffinias di. 21. q̄hec in interrogatō
s. c. 1. ē duplr pōt intelligi. Aut r̄spe
resister. etu eiusdē peccati. aut r̄spe
ctu alteri. Si respectu eius

dem peccati v̄rpotē peccati carnal-
ad qd̄ instigat z caro instigat
et diabol⁹: tūc respondendū. 1. 2. 3.
est tēratio carnis est difficilior
est tēratio carnis est difficilior
lioz p̄pter p̄iunctionē carnis
ad sp̄m̄ ob quā magis incur-
uariāam. Si aut̄ intelligat̄
tur cōparatio respectu diuer-
sozū peccozū v̄rpotē tēratio car-
nis intelligat̄ respectu carna-
liū: z tēratio hostis respectu
peccozū sp̄ualiu. sic se h̄nt v̄rce-
cedentia z excessa. Quidam
enī hoies sūt q̄ magis p̄ni sūt
ad peccata carnalia q̄ ad sp̄ua-
lia. v̄rpotē ad luxurias q̄ ad
supbiam. z his difficilior ē
resistere tēratioi carnis q̄ tē-
rationi hostis. Quidā autē
sūt q̄ p̄niores sūt ad peccata sp̄-
ritualia q̄ ad carnalia v̄rpo-
te illi q̄ magis desiderāt ho-
nores q̄ voluptates. z h̄s
difficilior ē resistere tēratio-
ni hostis q̄ tērationi carnis
Si q̄s at̄ sit indifferens ad
v̄rūqz: z equalr p̄nus q̄ruz
ē de se q̄dāmō tēratio carnis
est difficilior: q̄dāmō: tēratio
hostis. Tēratio carnis diffi-
cilior est p̄pter magis int̄i iūcā z
magis p̄riūā adherentiā.
Tēratio hostis ē difficilior p̄-
pter maiorē boni p̄missi ap-
parentiā z p̄pter latentiore inst. 4

ganctis fallacijs sic Greg. on
dit in mo. Hostis antiqu' ml
ta q' sit vicia v' m' vitare pal
lar sub spe' h'curu'. Si igitur
q'rat q' istaz' reptationu' diffi
cilior sit ad vincendu': si r' spe
ctu eiusde' peccati intelligat. r'n
dendu' e' q' tentatio carnis. si
respectu diuerso se h'nt sicut
excedentia z' excessa sicut ostē
sum est. Si querat q' eaz' ma
gis excedat altera: dicendum
q' hoies p' maiori pre' carna
les s' diffi. l' e' resistere tēta
tioi carnis q' hostis. Et sic
magnifice comes z' eugubis
ni mei expedire sūt hu' fru
ctus pres: cui obsecro v'ostro
tis virib' resistere z' in cūctis
patientia h'fe. vt hic gram z'
in suo gloria habeat. am.
Dñica scda q'dragesimeimo
de gl'ia z' d'orib' corp'z' brō
rū. Sermo. XVI.

Sumpsit ie
sus petru' ia/
cobu' z' iohane' zē.
Dat. 17. Pro hui' sacri
et sancti euangeli' historiali
deklaratoe. Notandū q' glo
riosus dñs ista d'z h'fe v'itē.
Alta potētia magnorum
paratiuam. Cleuariā.
Dulce clemēciam suorum

Ventē hūmīlem factorum
occultatiuam.

Primā p'conē. pbat Ric.
primo de trinitate. ca. 2. sic
inquit. Ille paciter dñs d'z
c' p'as nulla p'ate p'mit: n' l'
la ipossibilitate p'pedi'. Ve
raciter aut dicit. dñs n' pore
rit q' aliene volūtatī inuit' ce
dit. Vñ aug. ponēs exēplum
de h' aiebat. Princeps e' q'dā
in terris diuie maiestatis ima
go. Hoc etiā ad s'ram p'bas
amb. examcron li. 6. dicebat
Ira d'z dñs in suo dominio
oim' b' p'esse dignitat: b' et p'
sonis vt ei' lib'as n'lo p'ate
p'mat. n'la p'ate arctet: vt fa
cere possit q'cqd i re publica
sua sibi libuerit faciēdu': exis
sue rei publ: ce oiz regimē mē
broz: porēs se solo facēt q'cqd
singula facerēt e' z' vltra mē
bra siml iunera. L'oc'io scda
p' p' e. eplū leōis q' exis dñs
z' caput aialiu' ap'd m'fos cle
mēs e'. Iō dñi dñt eē erga in
digētes clemēs. z' t'ato mag'
q'ro supant leōes i rōe. Inō
solin' i li. mirabilib' mūdi aie
Leonū clemētie idiccia m'tra
s' p'strat' p'cut i v'ros poti'
q' i femias seuiūt itātes n' n'
si ex mag' fame p'imūt nec ag
mina separant. Tull' 9. lib. 1

De votibus corporū

de officijs. c. 22. Nihil in dē
laudabilius in magno p̄cla
ro q̄ viro placabilitate atq̄
clementia. Et Sen. e. l. i. de
clementia. Nullū bonū ex oī
bus magis q̄ clemētia regē
et p̄ncipē decet. nec quicq̄ ē
q̄d meli⁹ p̄ncipē commen
det gentib⁹ q̄ pietas et clemē
tia. Conclō tertia p̄batur
p̄ exemplū xp̄i qui in cōparō
ne celi et terre semp̄ humilita
tē oñdit. Unde cassio. supp̄s
Erubescāt elat⁹. vbi credūt
habere sup̄biam: cū celum et
terrā ab humilitate videāt
occupatā. Ne p̄clusiōes ma
gnifice dñe et ciues dilecti d̄
notant in sacro euāgelio ho
dierno q̄d in tres p̄tes diui
ditur. In p̄ma p̄te ponitur
xp̄i alta potentia magnorū
parrariua. In sc̄da p̄te po
nitur dulcis clemētia suorū
leuatiua ibi. Et accessit et re
tigit eos. In tertia p̄te poni
tur mētis humilitas factorū
occultatiua ibi. Et descēde
rīb⁹ illis de mōte p̄cepit. Ies⁹
dī. Memini et. Et vt clar⁹
hec pateant videam⁹ histo
riam. Declaratq̄ historie
fruct⁹ ē vita eterna. si p̄a no
stra beatitudo cum in isto sa
cro euāgelio hab. at̄ quatr

domin⁹ iesus xp̄s in sua mi
rabili trāfiguratiōe oñderit
suis discipulis gl̄iam suā: de
ip̄a iḡ et loquēdo more solito
tres p̄clones cū trib⁹ dubijs
deklarabim⁹. Conclō p̄ia
talis ē. q̄ beatitudo mltipli
diffinit. dñs Bo. in. 4. diffi
nitiōes q̄d sit b̄ritu. sic ait. Be
aritudō ē finis satiās nostrū
appetitū. Pro d̄claratiōe h̄
diffinitionis. Notandū q̄ sa
tiās n̄m appetitū ē duplex
s. vt obiectū et vt iformatiū
Satiās aut̄ appetitū n̄m
vt obiectū q̄d idē est: sol⁹ de
us d̄r. ad quē capiendū h̄na
na ania ordinat. Satiās at̄
sicut iformās est ip̄a influen
tia dei in aia q̄ ē ip̄a dei facti
etas. et fm̄ h̄ nomē beatitū
dinis cōe ē fm̄ p̄a et postē
rius ad beatitudinē increa
tā que ē finis satiās. vt obie
ctum: et ad creatā q̄ est finis
satiās vt iformās: et p̄ p̄a
dicitur de beatitudine increa
ta: postērius de creatā. q̄ nō
satiat influentia obiecti nisi
p̄pter obiectū. Diffinitur
sc̄da ip̄a b̄ritudo a Boe. in. 3. ar. 2.
li. de solatiōe. sic. Beatitudo
ē status oīm bonorū. et gre
gatione p̄fect⁹: q̄ diffinitio f̄z
de minū Bo. intelligit q̄ be

B̄ritu
do
fini
tū
62. q. 1

12e
ar. 2

12e
ar. 2
ad. 2.

beatitudo continet omnia bona.
 Existat continetia potest intelligi
 dupliciter vel secundum beatitudinem: vel equi-
 ualentiam secundum beatitudinem non de-
 bet intelligi quia non esset verum
 non beatitudo non continet bona for-
 tune quia ibi non reperiuntur: sed
 debet intelligi secundum equiualem
 tiam: quia ipsa continet tantum bonum
 quod consideras Gregorius in omni die
 dicitur. Si consideremus fratres car-
 rissimi quod contra sunt que nobis
 promittuntur in celis vilescunt
 animo omnia que habent in terra.
 Tertio diffinitur ipsa beati-
 tudo magistraliter. Beatitudo
 est finis ultimus ultra quem
 non est finis alius. Et isto modo
 debet intelligi quod omnia opera no-
 stra ad hunc finem operari debe-
 mus ut veniam ad beatitudinem.
 Et per istas tres diffinitiones
 reprobantur tres alie
 opinioniones de beatitudine.
 Per primam reprobatur opinio
 Epicureorum que dicebat
 beatitudinem esse in cognitione
 veritatis, quia aut illi volebant
 intelligere de beatitudine increata
 aut de creatura. Si de creatura
 plane falsum est cum res creatura
 possit esse obiectum fructus
 ordinate. sic declarat doctor
 facundus Franciscus de ma-
 rtonis. et multi alij per istam ratio-

nem. quia illud debet esse obiectum
 cum ordinare fructus in quo
 voluntas nostra potest perfectissime
 quiescere. sed in nulla re creata
 voluntas nostra potest perfectissime
 quiescere. igitur cum beatitudo crea-
 ta non possit esse obiectum volun-
 tatis nostre: sequitur in cognitione
 ipsi quod non potest esse beatitudo.
 Si volebat intelligere de beati-
 tudine increata adhuc minime
 bene dicebat. quia beatitudo
 siue actus beatitudinis non
 consistit in cognitione sed in frui-
 tione beatitudinis increate. frui-
 tio pro non dicitur solum cognitio
 nisi: sed dilectionem que cognis.
 2. 2. q. 2. ar. 6.
 diffinitionem reprobatur opinio
 Epicureorum: que dicebat beati-
 tudinem esse in voluptate: quia
 voluptas tantummodo percernit
 lectationes corporales et transitori-
 as. in quibus beatitudo esse non
 potest: cum sit eterna. et ex ipsa
 vel in ipsa docet homo quod ad cor-
 pus et quo ad animam. Per
 tertiam reprobatur opinio stoico-
 rum qui dicebant beatitudinem
 in virtute consistere: quia virtutes
 non sunt finis nisi ultimus
 licet sint ordinate ad finem
 consequendum. Et hec sufficiant per
 istam rationem. Et sic quid sit
 beatitudo videndum est.
 R. 3. c.

De dotibus corporum

In pñti Simone de ista beati-
tudine z vira beata in quibz
pñst ergo beator. Et cū glo-
ria beatorū pñst in glia sō-
stantiali, substantiali, z ac-
cidentalī, q: quedā gaudia
spectant ad aniam solū, que-
dam ad corpus solū, quedā
ad iunctū, solūmō tangam
in presentī gaudia q spectāt
ad corpus: qz in pñti euāge-
lio sñt mentio de glorificatō-
ne corporis xp̄i. Queritur
ergo quibz dotibz corpus no-
strum erit dotatū i glia. Ad
re. li. 7. qd̄ dubiū b: euit: rñdet sñ
doctrinā alexandri put repi
in cōpendio z etiā sñ alios
q corpus nrm erit dotatum
quattuor dotibz q̄ dotes sūt
claritas, passibilitas, agilitas
et subtilitas. Et triplē pbat
tho. n̄ auctoritate sp̄ali z gnali: z rō-
ne. Auctoritate sp̄ali pba-
tur sic Nā de pño d: Sap. 3
49. q. Fulgebūt iusti sic sol in con-
specu dei Et itez ibi. Ful-
gebūt tāq̄ scitille z ad phi.
3. Et tunc corp⁹ meum con-
figurabitur corpori claritatis
sue. De secūda d: i. ad cor
tñ. 15. Seminat corpus i cor-
ruptōe, resurget in corruptō-
ne. De tertio d: Sap. 3.
In arundinetō discurre qz
per arundinē significat agili-

ras. De quarto z oibz simul
auctoritate loq̄t gn̄alr Aug.
22. de citate dei. Ab erit cor-
poribz nris om̄is deformitas
et h̄ p claritatē ois tarditas
et h̄ p agilitatē ois infirmitas.
z hoc p subtilitatē, ois
mortalitas. Rōne pbat q̄druplē
cl. Primo ex pre cause fina-
lis hoc mō. Corpus cū resur-
get disponit z dotat p̄ glo-
riā anie q̄ pñst in pfecta co-
gnitione cognitue, z vnione
affectue. Ad cognitionē autē
duo requiruntur. s. sp̄alitas z
luminositas: qz cognoscēs d̄
ber eē sp̄ale: z dz habere lu-
mē. Et sō ppter cognitionē,
antie est in corpe subtilitas z
claritas. Vnio autē amoris
est liberalis z fortis: fortis ei
est vt mors dilectio. Prop̄
liberitatē debet eē corp⁹ agi-
le. Propter fortitudinē z in-
dissolubilitatē debet esse cor-
pus ipassibile. Et sic patet p
ma ratio. Scda rō sumit
sñ cām efficientē dotes hu-
iusmodi in corpe sumatur z
pfectū esse habet ab influen-
tia anie, in corp⁹, q̄ influit in
corpus dupl. s. vt pfectō z vt
moro: vt pfectio ania glia
influit viuificando vira im-
morti vt moro, mouedo mo

tu infatigabili. alioqn n̄ essz
gloriosa nisi excluderet mor-
tē z penā. Quia ḡ viuificat
vita n̄ necē ē icorpe; dispositō
ad vitā: z hec ē lucz abūdātia
z claritas: qz ḡo vita immo-
tali necē ē h̄re dispositō ez ad
imortalitatē: z ita ē ipassibi-
litas. qz ḡo motu infatigas
bilis mouet: iō opret qz nihil
resistat: z ita subtilitas ē i cor-
pore. opret ē. qz nihil retardz
et sic ē agilitas. Tercia rō su-
mit fm̄ cām formale vt aiūt
qdā in corpe n̄o ē natura ce-
lestis scilias z elemētars. sed
mō dñat elemētars. postea
dñabit n̄a celestis q̄ ē na-
tura lucz hec erit sic formal
et implectiua corpis. Et qz
lucz h̄z istas q̄r tuoz. p̄petaret
sic p̄z i radio. s. claritatē. qz il-
luminat. ipassibilitatē. qz ni-
hil ip̄z corrūptz agilitatē q̄a
subito vadit penetrabilitatē.
qz corpa diuina sine corpe cor-
ruptōe p̄tāl. t. Ita corpe glori-
sū i q̄ dñat n̄a lucz illas. 4
h̄z dotes. Quarta rō accipit
fm̄ cām male. alē sic. Corp⁹
n̄z ē cōpositū ex. 4. elemētis
Et q̄a elem̄ta s̄t ip̄fecta q̄ dru-
plice h̄z ab eis defectibilitas
tē ab aq̄ q̄ ē elem̄tum hūis
dū z passibile: h̄z passionē et

corrūptōez. vñ hūidū aq̄ vt
corp⁹ corrūpat a terra ḡo h̄z
obscuritātē qz ē elem̄tu opa-
cū Ab igne aialitatē. qz calor
sumit prinue iō prinue ide
get alimōta ciboz. Ab aere
ḡo h̄z ifirmitatē. Aer ei facili-
me imurat z cedit cuilibz im-
pellēti. Qm̄ igr̄ isti q̄r tuoz
defectus dñt p̄ bona opposi-
ta remoueri ad h̄ qz corpe sic
p̄fectū p̄fectōe cōpleta. iō q̄r
tuoz: s̄t ei⁹ dotes ḡ; corrūptō
nē ipassibilitas ḡ obscurita-
tē claritas ḡ aialitatē spūali-
tas. ḡ ifirmitatē ḡr seu pen-
etrabilitas. Et sic p̄barū ē
corp⁹ glificatū; q̄r tuoz istas
dotes h̄re. Tercio fa ē vidē-
re quō istedotes s̄t i corpe gli-
ficato tē. Hic s̄t duo viden-
da. P̄mo ei vidēdū ē qd sit
dos. Secundo ad p̄positum

Quantū ad primū dicen-
dū ē qd dote possumus loq̄
duplr̄. aut de dote anime. et
tunc dicat qd dos aīe ē illd qd
immediate z p̄mo ai iam do-
tang vt est visio. dilectio z
comprehensio. Aut de dote
corpis z tunc dicat p̄t qd dos
corpis ē dispositō qdā p̄ qui i cōpē.
meli⁹ aīa disponit ad fruendū
deō. Quantū ad secun-
dum dī. P̄mo de primado

qm̄ dō
res. s̄t i
corpē
glifica-
tō
i. p. q. f
z. ar. 7.
ad p̄m.

De dotibus corporum

te q̄ ē corpis claritas erit si
 cut claritas solis: ista ē q̄litas
 p̄me dotis. Sed aduertē
 dum q̄ illa claritas nō erit si
 cut claritas q̄ nūc ē i sole, sed
 sicut illa q̄ nūc. s. post iudiciū
 erit in sole, sed sol tūc septies
 amplius erit clarius. igit̄ de
 quib; om̄i ib; loquit̄. *Esa. 3.*
 Er̄it lux lune sicut lux solis
 et lux solis sicut lux septē die
 rū. De secūda dote q̄ erit
 i passibilitas. z ista resultabit
 ex virtute anie suū corp⁹ po
 tent̄ p̄inentis ita vt a nullo
 exteriori agente valeat imū
 rari q̄a quāuis corpa sint cō
 posita ex p̄rarietis elemētis.
 tñ illa p̄rarietas ad om̄imo
 dam equalitatē z p̄cordiam
 erit redacta z h̄ est illud qd̄
 scribitur apo. 7. Nō esuriēt
 neq; sicient ampli⁹ neq; ca
 det sup illos sol neq; vll⁹ est⁹
 q̄ tm̄ est dicere q̄ corpa bea
 torū erūt impassibilia. Vi
 cunt secūdo loco de tertio do
 te q̄ s̄tilitas ē q̄ auert gros
 situdinē causatā ex materia
 litate elemētōz. Et notādū
 qd̄ duplex ē subtilitas. Una
 lex raritate partū stantium
 nō p̄pinque. z ex tali subtili
 tate efficit̄ cor facile diuisibi
 le. z tal; nō erit in corporibus

glorificatis. Alia ē ex p̄fecta
 victoria forme sup materia z
 hui⁹ subtilitat; ē vnire. sic ce
 lū dicit̄ subtile: z hoc mō erit
 corpa n̄ra s̄btilia. p̄ quod p̄
 dici illud qd̄ scribit̄ *Mat. 12*
 Erunt sic angelī dī. s. corpora
 beatorū: qz sicut āgeli s̄m di
 spositionē diuinā assumunt
 aliqñ hmōi corpa. Ita z nos
 si beati erim⁹ habebim⁹ hu
 iusmodi corpora. Quarta
 dos corpis ē agilitas q̄ tant
 ta erit q̄ vbi volet spūs pri
 nus erit z corp⁹. Sed tñ no
 tādū q̄ in corpe ē duplex mo
 tor. s. natura elemētī p̄desti
 nās nūc. z iō nūc tarda s̄ cor
 pora n̄ra qz terra nat̄ alr tra
 hit deorsū. z ē alius motor. s.
 volūtas anie q̄ mouet indif
 ferenter. Et qz tunc natura
 erit subdita totali volūtatē
 et mouebitur corp⁹ ad impi
 um spūs. iō erit agile. qd̄ in
 telligēs aug. aiebat. Procin⁹
 vbi volet spūs sibi erit z corp⁹.

Sed iuxta hāc p̄conem
 mouet talis qd̄. Virū doret
 corporis equalr sint in om̄i
 bus. Ad qd̄ breuiter r̄ndet
 secundū doctrinā *Beī dñi*
 bona. in. 4. di. 30. Q, n̄ imo
 sūt in eis secūdu magis z mi
 nus z p̄fectius z minus p̄fe

stia b
 atoz
 tiz erit
 a deo

vry no
 ceat
 pis
 eq̄
 om̄i

ctum in diversis. Ad cuius intelligentiam notandum quod quedam recipiunt magis et minus per contrarium admixtionem. ut puta quando veritas per contrarium est aliam naturam ut albam et nigrum. Quedam recipiunt magis et minus per accessum ad complementum ut sunt illa quorum opposita sunt privationes ut bonum et lucidum. Dicitur ergo quod dotes corporis recipiunt magis et minus per accessum ad complementum secundum maiorem beatitudinem anime. quod non est ex parte obiecti. sed ex prefruentis anime et non impermixtionis contrarium quare etc. Contra conclusio tertia est talis in ordine atque gloria corporum beatorum patrum et erit quod gloria corporum beatorum patrum a deo. erit a deo. parti ab anima. Ita per se patet secundum dominum Boetium in 4. di. 4. Est loquor de dotes corporum sanctorum. Quam tum ad dispositionem. sic dico quod dotes dicuntur dispositiones que sunt qualitates absolute ipsius corporis que dantur sibi a deo in reformatione illius. Vel secundo modo primum ad assumptionem. sic dico quod sunt a gloria anime siue ab anima gloriosa. Unde sic in parte anime in corpus influunt et per illam influentiam corpus est coloratum durabili per se et per se et agilius. quod cum anima sepa

tur ab eo. sic dicitur in proposito suo modo quod anima gloriosa in corpore suo influens omnibus istas dotes atque dispositiones per sui reformationem perficit et assumat. De reformatione corporis apud ad philosophum et ait. Saluatorem expectamus dominum nram Iesum christum qui reformabit corpus humilitatis nostre figuratum corporis claritatis sue. De influentia anime in corpus suum dicitur omnia us ad dionysium scribens ait. Beatitudo non est corporum. sed ab animabus reducat in corpora et sic patet conclusio. Iuxta quam mouet quod. que sancti in corpore premitantur. Ad quod dicitur ceterum quod licet hec quattuor dotes corporis redundent ex substantia tali gloria anime. atque gloria anime principalem datur per meritum theologice peritum et quod iusti fuerunt in quattuor peritibus cardinalibus exercitati. id est pietas quattuor dotes merito consequenter. Cardinales autem perites hec quattuor nunc cupant: temperantia: prudentia: fortitudo. atque iustitia. Primum quidem est pietas temperantie hominem perfecte manifestat luminosum in parte vite in abundantia illum refrenando et in prosperis humiliando. Iuxta

que pre
miabunt
in tuicos
pore

tho. in
4. d. 4.
2. q. 4.
a. 7. q. 3

De uirtutibus corporū

quod dñs ad hanc p̄tute inducens **Mat. 5. ait.** Sic luceat lux uestra corā hoīb; ut uideant opa uestra bona et glorificent p̄rem uestm q̄ in celis est. **35** p̄pter hanc p̄tute habitā in p̄nti: corpus in futuro eronabit quodā mō summa luce: q̄ claritas nūcupat. **Secūdo** p̄tus prudentia multam subtilitatē i ope opatur. **Nā** p̄rio omīb; trib; t̄pib; mēre illius subtilitādo dilatat. ut de p̄terito doleat de p̄nti ordiet t̄de futuro dispōat. **Iuxta** diuine uolūtatis normā secundū q̄ dñs **Mat. 10. ca. ait.** Estote prudentes sicut colūbe. **Secūdo** mentē subtili libertate disponit omīa t̄palia bona prudent dispensando trāsitoria p̄ eternis. **Iuxta** silii xp̄i. **Mat. 6. The** saurizate uobis thesauros in celo. **Tertio** subtili corp⁹ regit sibi sola necessaria ministrando. **Iuxta** xp̄i monitionē. q̄ **lu. 21. ait.** Attendite ac uobis ne forte grauet corda uestra crapula: et ebrietate: et curis hui⁹ uite. **Quarto** subtiliter mētales cogitāōes disponit p̄ beneficijs iā receptis uimendo diuinam iusticiā et

sp̄rādo in diuina misericordia. **Iuxta** p̄bū p̄phete q̄ **ait.** Declina malo p̄pter dei rōrē et fac bonū p̄pter dei sp̄e. **vn** deralis prudentia in talib; subtilit exercitata corporū perpetuā subtilitatē acq̄rit. **Tertio** aut̄ frus fortitudinis uolūtate et ope se exercet p̄pter diuinū amorē sustinet labores. sic aplis d̄scrum est. **Estote** fortes in bello et pugnetē cū antiq̄ sp̄ente et accipietis regnū eternū. **Proterea** digne meret acq̄ret corp⁹ fortitudinē imortale q̄ ipassibilitas nominat. **Quarto** aut̄ iustitia in hoīe exercitata unicuiq; tribuit sua. **Primo** deo delictiōem: obediētiam: gloriā. et honorē. sic **mat. 22. scriptū ē.** Diliges dñm d̄um tuū zc. **Secūdo** red d̄it ipsi hoī odiū et despectionē sic dñs. **Jo. 12. ait.** Qui odit animā suā in h̄ mūdo i uitā eternā custodit eā. **Tertio** primo sic sibi p̄ dilectionem sic d̄omin⁹ p̄cepit. **Luce. 102** Diliges primū tuū sic reip̄s. **Quarto** qlibet alteri creature delectationē teste p̄pheta. **Delecasti** me dñe in facie ura tua. **Et** qui talia ait uultus dici p̄t et debet. **ex qua**

fu
tra
gr
ex
lit
bu
d
si
q
c
5 h est i
thoij. z
R. q. 28
a. 2. ad
3m. 2. q
4. a. 2

sustinet omnia debite disposita
 ita q̄ sibi nihil remāet quod
 grauari possit ip̄m. et agilis
 ex h̄ mūdo recedēs sūma agi-
 litate remunerat. Ex omni-
 bus tā dicit̄ liq̄ de aper̄ q̄d sit
 dos glorificari corp̄is et que
 sint ip̄e dotes et q̄ritates et
 qualitates ip̄ar̄: et quō sint i
 corpe glorificato. S; ad ma-
 iorē p̄firmationē habēt duo
 exempla de ip̄o. Unū exē-
 plū ē q̄ ip̄e separatim et diuer-
 sis vicibus ante passionē oñ
 dit habēt istas q̄tuor dotes
 put̄ dicit̄ bug. de sc̄o victore
 clar̄ arē ostendit in trās. i. gu-
 ratione de qua facit mentio-
 nē euangeliū hodiernū. Agi-
 litatem quando ambulauit
 supra mare. subtilitatē in na-
 tuitate. qz salua virginali i-
 regritate natus fuit. Impas-
 sibilitatem in cena qñ corp̄
 suū dedit ad manducādum
 Aliud exemplū de hostēdit
 post resurrectionē de quo ha-
 betur in euangelio Johān-
 nis in multis locis. Et sic ma-
 gis dñe et ciues mei dile-
 cti expedite sūt hui⁹ fructus
 p̄tes. Pro q̄ acq̄rendo obie-
 cto vos laborate: vt sic corpe
 et ania felices in eterna p̄ria
 valeatis habitare. Amen

Dominica tertia q̄drages-
 ime. de p̄ritōne peccatorū.
 Sermo. XVII

Rat̄ iesus ei-
 ciens demo-
 nūz illō erat mu-
 ti. lu. 16. Pro h̄ sacri et sā-
 cri euangeliū historiali decla-
 ratione. Notandū q̄ doctrina
 al cuius moral̄ doctoris app-
 batur q̄ continetur i historio-
 p̄clusiōnib; vicz.

Doctrina debet app̄ari
 bonis operib; (s; rōnib;
 Debet et ip̄a p̄firmari ius-
 Rec nō et ip̄a cōmendari
 honestis laudib;.

Primā p̄clōnē p̄siderans
 hic. ad nepo. scribēs dicebat
 Nō p̄fidat̄ opa simonē tuuz
 ne cū i ecclia loqr̄t̄ racti⁹ q̄li-
 bet iudeat. Cur q̄ hec dicit̄ q̄
 ip̄e nō fac̄. delicat⁹ mgr̄ ē q̄
 v̄tre pleno d̄ ieiunijs dispu-
 rat. iō aug. i lib. de doctrina
 xp̄iana. h̄ cōfirmās dicebat.
 Debet diuinas scripturarū
 et doctor̄ fidi ac d̄bellator̄ er-
 roz et bōa docere et mala des-
 docere. et h̄ ope et simōe: p̄cili-
 ar̄ aduersos remisso. Perige-
 re: nesciētib; q̄d agitur quid
 expectare debeant intimare
 Dixi in sc̄da p̄clōne q̄ do

De contritione

trina debet pbari rōnibus
Unde glo. sup illud eccli. 4.
2. sic de sententijs dicit. Qui
pgrua disciplina vnū quēq;
arguit: eruditū se z pbabile
doctore in p̄spectu omīū on
dit. Quid est pgrua doctria
nisi ista q̄ ap̄ris rōnib; pbari
potest? Idō Hiero. ad deme
triadē p̄ginē scribens dices
bat. Qd̄ de scripturis sacris
auctoritatē nō habet eadem
facilitate cōtēnt q̄ pbat.

Dixi tertio q̄ doctrina d
bet cōmendari honestis lau
dib;. Ista p̄ctio apparet ad
oculū. Nā qn̄ aliq̄s bñ p̄dī
cat aut bon⁹ effectus a sua
doctrina pcedit. laudat n̄
mis. Hoc vult intelligere glo.
quedā q̄ sic ait sup illud. thi.
2. Que n̄ra spes. Profectus
discipulorū: gaudiū z corona
magistroꝝ est. fruct⁹ enī ma
gistri obedientia eius disci
puli est. z eius bona p̄uersa
tio coronā dat m̄grō. He
p̄clusiones magnifice dñe et
ciues mei denoran̄t in sacro
euangelio hodierno qd̄i tres
partes p̄uidit. Qm̄ in p̄ria
p̄eponit xp̄i doctrina opi
bus app̄ata. In sc̄da p̄e po
nitur xp̄i doctrina iustis rōi
bus p̄firmata ibi. Om̄ne re

gnū In tertia p̄e ponitur
xp̄i doctrina laudib; p̄men
data ibi. Factū ē at. z vt me
lius hec pateant videamus
historiā. Declarate h̄itorie
fructus erit p̄ritio. qz in p̄ri
ti euangelio fit mentio de ex
pulsione demonis q̄ oprime
hoc loco a nobis p̄ p̄ritione
exponit. De hac igit in p̄ri
sermone loquēdo tres p̄ctio
nes cū trib; dubijs more so
lito declarabim⁹. Cōclusio
p̄ma est talis in ordine q̄ cō
tritio ē dolor volūtari⁹, assū
ptus p̄ peccatis cū p̄posito
confitendi z satisfaciendi.
Ista diffinitio declarat sic
secundū Richar. in dist. 17.
Qui ponit istā diffinitioz et ch
Duru dicit in reb; materia i-4
lib; quod nō cedit tactui fr̄a 17.
gitur qd̄ diuidit in duas p̄
tes vl̄ saltē vt clar⁹ dicatur.
frangit qd̄ diuiditur i tres p̄
tes magnas. cōminuit qd̄ di
uidit in pres paruas. Ita
p̄ q̄ndā similitudinē i sp̄ialib;.
Cor hoīs dī durz q̄ diu di
uine inspirationi se rāgenē
non cedit. sed obuiat p̄fistē
do in affectu petri. frangi ve
ro dicit qn̄ a pet̄o recedere in
cipit q̄uis n̄ dū plene ad vo
minū p̄uersus. sic p̄terit vero

differe
arritō
z icōtr
tio
tho. in
4. dī.
7. q. 2.
a. i. q. 2.
ad 3m

quādo i eo totalr destruitur
 affectus pci. qd est plene re
 silire a pctō. Hec at resilitō q
 dā dolor ē n̄ passio appetit?
 sc̄sibit h̄secūdū q dolor acci
 pitur p displicentia volūtat
 ris. Et qā hec displicentia q
 est gen⁹ p̄ritōis ē meritozia
 et nullū bonū est meritoziū
 nisi sit voluntariū. Ideo po
 nitur postea in ista diffinitō
 ne h̄ q̄est assumpt⁹ volūta
 tie. tanq̄ def minans displi
 centiā ad gen⁹ moris. Et qz
 voluntaria displicentia esset
 mala si esset de bono. Itō dicit
 tur p pctis. Per hoc illa dis
 plicentia determinat ad bo
 nū moris. z qz p̄dicta diffi
 nitio dat de p̄ritōe non vt
 est actus p̄ritus tm̄: sed vt ē
 pars sacramēti. ideo subiun
 gitur. cū pposito p̄tendi et
 satisfaciendi. Et ista diffini
 tione p̄cipi pōt q̄ sit differen
 tia inter p̄ritionē z attritio
 nem. qā attritio dicitur accē
 sum ad p̄fectā p̄ritionē. vñ
 de sic iā dicitū ē in corpali
 dicunt attrita q̄ sūt tria sed
 nō p̄fecte. Sed p̄ritia dicun
 tur q̄ om̄s p̄tes rite sūt si
 mul p̄ diuisionē ad minima
 Et ideo attritio in sp̄nialib⁹
 significat quāsdā displicentiā.

de pctis cōmissis. s; nō p̄fē
 ctā. Contritio aut̄ p̄fecta dī
 cit displicentiā. Unde inter
 p̄ritionē z attritioē assigna
 tur differentia q̄ est inter fib
 dem formatā z informē. qā
 p̄ritio dī simul cū grā attritio
 Et hoc fit duplr. Uno mō p
 p̄mitationē quia grā associa
 tur morui existēti in ania z il
 lū informat q̄uis nō eliciat
 quia ip̄m in anima inuenit.
 Alio modo p̄ cām. qz modo
 a gratia motus elicit. P̄rio
 modo attritio sit contritio. Tho.
 Secōdo modo non. Et ē no
 randū ē q̄ i p̄ritioē duplex
 est dolor sicut iā tactū ē aliq̄
 mō superius. Un⁹ ē volūta
 ris q̄ nō ē aliud q̄ p̄dicta di
 splicentia siue dolor. Ali⁹ est
 sensibilis. p̄oz est de essentia
 cōtritionis. secundus ē de p̄fē
 ctōe z nō de necessitate. De
 p̄rio habet Jerē. 6. Luctum
 vnigeniti fac tibi planctum
 amax: q̄bus s̄b̄is vult pro
 pheta nobis ostēdere q̄ ex ra
 tione magis nolendū ē pecc
 casse q̄ vnigenitū nō viuere
 qz carior esse debet q̄ vnige
 nitus ania q̄ ex pctō iaz mor
 ritur. Et hec sufficiat p̄ illa
 conclone. Iuxta quā mo⁹ Un⁹ dī
 uetur qd. vñ. s. noiatur. i. qua cōt̄it

differt
 attritio
 z cōtriti
 tio
 Tho. in
 4. dī. 1.
 7. q. 2.
 8. 1. q. 2.
 ad 3m

Tho.
 vbi. 5.
 ad. i. q.
 3. q. 1.

De contritione

re dolor peccati noiatur p^rtri-
tio Ad qd̄ respondet s^m do-
minū Bona. in. 4. di. 16. Q^u
ideo dolor siue displicentia
peccati vocat^r p^rtricio. q̄a sic
vnguentū sanatiū p^rficif^r ex
m^ltis herbis in mortario cō-
tritis. sic vnguentū p^rpunctō
nis p^rficif^r ex herbis pctōz q̄
nate sūt in terra n^ra dū o^re-
runt in mortariolo p^rsciētie.
Ira v^t Ber sup^r Cāri. dice-
re. s^z tūc nō diceret hō p^rtrit^o
sed conterēs. Iō addendū ē
q^u in hac p^rtritiōe tria sūt attē-
denda. scz qd̄ conterit^r. q̄ p^re-
ritur z ad qd̄ p^rtricio termina-
tur. Quid p^rerit^r est cor pctō-
ris qd̄ est tanq̄ vas vitile z
plenū veneno pcti. Furra il-
lud Deut. 32. Fel draconum
vinū eoz. Quo cōteritur
est duplex mola vna sup^rius
sursū eleuās. z hec ē soes ve-
nie ex p^rsideratione misēdie.
Alia mola deorsū dep^rmens
est rior pene veniēs ex cōsīde-
ratōe diuine iustitie. z de his
molis dicit^r Deu. 24. Non
accipies loco pignoris infe-
riorē vl^l superiorē molā Filud
vas ad h^u p^reritur vt emolle-
scat. qz durū ē Eccli. 3. Cor
durū male habebit in nouis
simo. vel melius vt pcti dele-

ctatio total^r effundat. Iō
dicit^r p^rtricio nō fractio. quia
fractio est in maiores partes
i. fractiōe sapor aliq̄ mō rma-
ner. Ut aut^r nō remāeat. nec
sapor nec vnitas. iō in p^res-
minimas p^rerit^r. z delectatō
hic total^r remouet p^r penam
eterna. z remouet p^r gratiam
et ideo v^trobis cōtricio ē h^u
illud Ecclⁱ. 27. Et cōteret^r
cū delinquēte delictū. i. i pe-
na z in grā. sed aliter z alt^r. qz
in puluere p^reritur in penis
nō vt aliud vas fiat q̄a de i
p^ris dicit^r in ps. Nō sic ip^sū
sic. sed tanq̄ puluis quē p^rerit^r
cit vent^r a facie terre. Sed i
contritiōe grē est cōtricio ad
generandū vas nouū z soli-
dum p^r humore grē z lachri-
maz qd̄ so^r amar. qz scriptū
est in ps. Cor contritū z hūi-
liatū deus nō despi. Iō d^r
p^rtricio qz spaz tritatur ē. Ecclⁱ
plū de paulo q̄ p^rio. tritus ē
in terra. deinde dictū ē d^r ipō
actuū. 9. Glas electōnis erit
iste. Et i scda ad thi. 2. apls
ait. Si q̄s emūdauerit se ab
his erit vas in honore sacri-
ficatū z vitile d^rno ad v^t op^r
bonū paratū. Et hec suff^r cū q^u
ant de ista qōne. Concl^o cōtriti-
scda est d^r qualitate p^rtritiōis nis

postq̄ superius dictū ē de q̄
 ditate ipsius. in q̄ dicit q̄ cō
 tritio duo principalit̄ debet
 habere vnū de necessitate. s.
 displicentiā i volūrate z aliū
 de p̄fectione. s. dolorem in se
 su. P̄ia pars sic p̄bat̄ fm
 duranduz in sūma put habet
 extra de reg. iuris. c. i. Et sūt
 p̄ba Cris. Unū quodq̄ p̄ q̄
 eas nascit̄ p̄ easdē dissoluit
 Cū ergo p̄ctm̄ sufficiēt̄ p̄ctū
 voluntaris possit nasci suffi
 cienter p̄ solū actū voluntaris
 a p̄e n̄ra p̄r̄ dissolui cū des
 gra. deus enī nō req̄rit abho
 minem nisi qd̄ est in p̄ate eius
 Cū ḡ habere dolorē. i. p̄cti
 displicentiā semp̄ sit in hoīs
 p̄ate. ideo talē dolorē debet
 habere de congruo et necessi
 tate. Sc̄da pars sic p̄bat̄
 dolor sensibilis nō est in p̄ate
 nostra. id̄ put dicit dñs bo. i
 4. di. 16. Non ē necesse maḡ
 dolere de p̄cto: q̄ de re r̄pali.
 Talis ei dolor nō p̄sequitur
 amorē. sed consēq̄t̄ p̄am affe
 ctionē. z affectio expr̄metalē
 cognitionē. Et qz n̄ oīs ha
 bent exp̄riētiā diuine dlecta
 riōis. id̄ n̄ oēs ita sēsibilt̄ do
 lent de p̄ctis q̄ de aliq̄ dam
 no. h̄c ḡ dolorē p̄ctiōis et
 nō necessitatis. sed dolor mē

ris necessarius ē. Et ita con
 cluditur q̄ penitēs debet ha
 bere lachrymas mēt̄s de ne
 cessitate z lachrymas carnis
 de p̄fectiōe. de pe. di. 3. §. sed
 qd̄ ei. vbi dicit̄ rex. P̄nia ad
 baptis̄mi puritatē conat̄ du
 cere penitētē. Recte ei peni
 tens qd̄qd̄ sordis post purifi
 cationē baptis̄mi h̄rit: opret̄
 q̄ ablui: s̄altē lachrymis mē
 tis. sed talis durus ē: cur̄ mē
 tis dolorē oculi carnis neq̄
 unt declarare: sed sciat se cul
 pabilis: et duz qui deslet dā
 na r̄pis vel mortē amici z do
 lorem peccati nō ostendit la
 chrymis. Et hoc sumitur ar
 gumentū q̄ non sit vere con
 tritus qui deslet temporalia
 et nō deslet peccatū. Sed r̄i
 deri potest q̄ talis habere p̄r
 tritionē. qz ocul⁹ carnal̄ fact
 lūus mouet̄ ad obiectū corpo
 rale quod est ei⁹ p̄prium ob
 iectum. q̄ ad obiectū sp̄ualē
 qd̄ nō est ei⁹ obiectū. vñ qd̄
 Bre. dicit q̄ est culpabilis: du
 rus hoc aduerbiū culpabilis
 non significat culpā s; culpe
 seq̄lā. Nā q̄ p̄n⁹ ē ad s̄edū p̄
 r̄paliū sed non pro peccatis
 dicitur culpabiliter durus s
 vel quia est sequela culpe p̄
 terite qz cōsuevit p̄ r̄paliū v̄

De contritione

corporalibus flere. vlt̄ negligētia
discussiois culpe p̄sentis
q̄ p̄ctm̄ n̄ discutit vt̄ d̄z. vel
dicat culpabiliter dur̄. q̄a se
debet culpabilem reputare.
Unde notandū q̄ sūt aliq̄
qui nullo modo possunt flere
nec p̄ sp̄alibz. nec p̄ sp̄ūalibz
p̄pter multā siccitatē capitis.
Hos nō oportet multū timere
nec desperare. Itē aliq̄ provi
risq̄ bene flere p̄nt. Hos nō
oportet multū sperare. Itē aliq̄
p̄ re sp̄ali bene p̄nt. sed nō p̄
sp̄rituali. hī debēt multum
timere: q̄ signū ē q̄ nō habe
ant contritiōnē vlt̄ q̄ ip̄sectā
habeant. Itē aliq̄ sūt qui p̄
re sp̄ūali flere p̄nt nō p̄ re sp̄a
li. hī debent multū gaudere
et sperare. q̄ signū ē contritiōis
p̄fecte. Sed si aliq̄bz repuḡt
sensualitas n̄ est multū timē
dū dūmodo sit bñ disposit̄
licet n̄ habeat lachrymas q̄
scriptū ē **Matth. 16.** Spirit̄
quidē prompt̄ ē caro aut̄ in
firma. Ex quibz elici p̄t ex q̄
contritiō stat in dolere mēt̄
et mēns seu volūtas ē i pore
state n̄ra facit. cā habere pos
sumus. Ideo scribitur eccle.
Ante hominē mors et vita.
**Et licet dolor sensual̄ ex mē
tis dolore p̄cedat: n̄ si eum**

cōtritus nō habet: t̄marie ex
cessiuū n̄ refert. Et hec suffici
ant de sta cōctōne. **Iuxta de**
quā mouetur q̄o tal̄ loquen̄ d̄z
do adhuc d̄ q̄litate cōtritiō
nis bñ de quibz diceret aliq̄
quis debet esse cōtritiō. **Rñ r̄ho.**
d̄ ad hanc q̄ōnē et peritiōnē
fm̄ sententiā durandi q̄ in 17.
om̄i p̄ctō mortali ē actualis
auersio a deo et conuersio ad
peccatū. Ideo cū contraria
contrarijs. curant: oportet q̄
in om̄i remissione p̄cti mor
tal̄ sit actual̄ auersio a p̄ctō.
et conuersio ad eum. Hec aut̄
auersio appellat̄ cōtritiō. du
ritia enī volūtat̄is manēt̄
i p̄ctō n̄ tollit nisi p̄ volūtat̄is
oimodā fractionē q̄ vocatur
contritiō. S; quō potest ha
berī dolor contritiōis de obli
tis r̄ndet q̄ quādo homo eo
tal̄ ē oblit̄ iussit cōtritiō
general̄: q̄n̄ vero recordat̄ in
p̄te d̄ber conari ad recordan
dū in sp̄ali. sed si n̄ potest sus
ficere contritiō general̄. S; i
dicō his q̄ p̄ i gr̄atiā cōm̄i tū
tur q̄ duplex i gr̄at̄ a **Quedā**
ē q̄ tollit oīno volūtatē sic fu
rioso et dormiente. tal̄ excusat̄
a iuro. Ideo de talibz non re
quiritur cōtritiō special̄.
Alia est ignorantia q̄ non oī

no tollit voluntariū. 2 talis
 nō excusat a toto q̄uis excu
 set a tanto. Eodē mō dicas
 de his q̄ p coactionē sūt cur
 displicentia volūtaris. Est
 enī coactio q̄dā violentans.
 ita q̄ nullo mō ē ibi aliq̄s vo
 lūtaris. sic q̄s violentē cō
 pellat ydolis imolare. Alia
 est coactio inducens. 2 talia
 licet sint in volūtaris simplr
 rā sūt volūtaris s̄m qd volū
 tate cōparū absoluta. Q̄, at
 de om̄ibz peccis oportet 2 re
 ri. d̄ d̄ pe. di. 3. §. Sz q̄. Nūq̄
 aliq̄e sanauit d̄ns quē non
 oīno liberauit. Totū enī ho
 minē sanauit in sabbato. q̄a
 corpus ab infirmitate: 2 ani
 mā ab oī pragione liberauit
 indicans penitentē optere si
 mul dolere de omī crimine
 orto in ania 2 orto in corpe.
 Et infra. Quedā impietas si
 delictatis ē ab eo q̄ iustus ē 2
 iustitia ē dimidiā sperare ve
 niā. Unde penitēs dz de oī
 bus peccis p̄terit: de p̄se. di. 1.
 Nec solū de peccis op̄ret p̄ter
 ri vezertā de circūstantijs oī
 bus aggrauātibz. de qbz ha
 bentur hi versus Quis. qd.
 vbi p̄quos. q̄riens. cur quō.
 q̄. Quilibet obfuar medi
 cinā anie pando. Quis q̄r

de qualitate p̄sone. s. mascul
 lus vel femia nobilis v̄l pla
 tus zc. Quid. s. cōmiserit q̄
 rit de p̄ditione peccī. Vbi q̄
 rit de loco. Per quos q̄rit d̄
 illis q̄ sūt p̄icipes peccati. s.
 mediatores zc. Quoties ite
 rasti. sez peccm̄ q̄ s̄m vulnus
 iteratū t̄a d̄ sanat. d̄ pe. di
 3. Cur. s. fecit peccm̄. Quō q̄
 rit de modo agendi v̄l patie
 di. Quādo q̄rit de tpe. s. ieiū
 niū vel diet festi zc. Sed cir
 cūstātie aggrauātes peccm̄ q̄
 nius rangunt p̄ Aug. in de
 cre. de pe. di. s. c. p̄mo qd cas
 p̄gulū in snia reducif ad hol
 vel sus Aggrauat ordo loci
 p̄sone. sciētia. tēp̄. Etas. cō
 ditō. numer⁹. moza. copia. cā
 Est modus in c̄p̄a. stat⁹ al
 tus. lueta pusilla Ordo v̄r̄z
 sit diacon⁹ 2 sacerdos. Loc⁹
 v̄r̄ū. s. sit sacer vel p̄fanus.
 Persona v̄r̄z p̄sone cū q̄pec
 cauit sit libera 2 p̄iūcta. Sci
 entia v̄r̄ū sit simplex v̄l sapi
 ens. Tps v̄r̄ū in tpe sacro v̄l
 nō sacro. Etas v̄r̄ū sit pubes
 vel adult⁹. Conditio v̄r̄z
 nobilis. Numer⁹. quoties se
 cetit v̄l recidauerit. Hora
 q̄to tpe stetit i peccō. Copia
 q̄tū abstulerit. v̄z multum
 pe. acusserit vel parū. Cā. Lec

De contritione

qua causa comederit carnes
in quadragesima. **Quod?**
in culpa vitii occulte vel ma-
nifeste. **Sciat?** aliter. vel platus
vel religiosus. **Lucta** pusilla.
vix. s. teratio fuerit magna
vel parua. **Et** sic visum est quod d

Utrum omnibus peccatis et circumstantiis
distingui eorum dolendum est. Sed pos-
sibile inseri quod vix de singulis pecca-
gularitatis requiritur contritio specialis. Ad
teroz quod dicitur quod de non requirit ab-
terri haberi impossibile. unde si pro
tho. 14 haberi specialis contritio tunc re-
di. 16. r. si non tunc sufficit generalis.
q. 3. a. 2. Nam potest homo contreri. s. non in
q. 3. ad momento recordari sigillatim
7. et di. s. postea si habet tempus debet eis
17. q. 2. contreri. Sed caueat penitens
a. 2. q. de magnis peccatis sit contritus
6. et de paruis minime. quia talis
contritio non esset sufficiens. **Et**

Quoniam sic fit finis huiusmodi quodis. **Co-**
trita conclusio tertia que tractabit de con-
tritionis titate contritionis talis que licet
contritio mentis nimia esse non
possit. tunc dolor sensibilis me-
tas transcendere potest. **Hec** con-
clusio duas habet partes.

1. **tho. 1. 1.** Prima est contritio mentis. i. di-
di. 17. quod displicentia que est in mente de pec-
2. a. 3. quod carnis commissis illa non potest esse
i. ar. 2. nimia. **Ratio** habet esse secundum du-
randum in summa. quia sic amor
caritatis dei intensus non potest

est esse minus. Ita displicentia contra peccatum in quantum est offen-
sa dei principaliter non potest esse ni-
mia et iste talis dolor. i. displicentia peccati in ratione posita est
de essentia contritionis. **Secunda**
pars conclusionis dicitur quod dolor
sensualis potest transcendere
re metas. **Ista** particula sic
declaratur secundum durand. et bona.
in. 4. di. 16. quia dolor sensualis
est passio resultans in sensua-
litate ex illo discensu per quem
prumpt homo in lachrymas. et
talis passio vocatur effectus
discensus per quo homo affli-
gitur aliquando lachrymis et iei-
unijs tamen que transcendit metas
sue potentie. et tunc reperitur
est talis. **Iuxta** illud apostolus ad
rom. 12. **Rationabile** obsequium
vram. **Si** autem non reperatur
vel per affectionem gaudij vel
per consolationem spiritus tunc transce-
deret metas: sed paucis dicitur
bona. hoc consilium est necessarium
Et ad melius declarandum.
Notandum secundum bona. in loco
pallegrato quod displicentia rationis
mensuratur sicut clare superius
tactu est secundum ordinem caritatis
et eius contritatem. **Quantitas** autem
caritatis duplur potest accipi. **1.**
in se vel in comparatione ad alios
amores. in se sic dico quod est per

ua et maior. et maxima. in co-
 paratione ad alios dico quod se-
 per vendicat sibi dñm et pñ-
 tem in corde quod diuē. nec vn-
 quibi est nisi sit dñm. Unde
 ad h quod aliqs habeat carita-
 re necesse ē quod diligit deū su-
 per omnia ita quod nullo dāno
 comodo velit offendere deū
 sic intelligendū ē d displicē-
 tia rōnis. vnde pctm̄ debet
 tantū displicere rōni quod nul-
 lo pacto velit in ipsū consen-
 tire vel consensisse. qm̄ volū-
 tas quod ex aliq̄ causa i pctm̄ cō-
 sentit iusta nō ē. vñ sic nō op-
 ter habentē caritatē mori p-
 tpo sed in casu in quod opter ipz
 caritatem vel vitā amittere
 opter poti⁹ vitā amittere. sic i
 pposito intelligendū est. quod nō
 teneo. p satisfactione peccati
 mortis penā sustinere. qz dñs
 nō erigit: nisi essem in tali ca-
 su in quo vel deū mortali off-
 fenderē vel vitā pderē. Igit̄
 concluditur ex his omnib⁹ quod
 dolor mētis excedere debet.
 sed dolor sensus nō trāscēde-
 re debet meras vitū. De do-
 lore mentis loquit̄ aug. 21. d
 ciui. dei. Necesse ē vt tantuz
 vtar dolor quā hēsit amor.
 Descō. s. de dolore sensus p
 pbeta in ps̄ 117. sic dī. Ca

stigauit me dñs et morti n̄ tra-
 didit me. i. dñs dedit mihi g-
 rā vt p̄ meīs pctis penitētis
 am agerē. q̄a nemo dicit dñe
 nisi in spū sancto sed dedit
 mihi vt intelligerē me in pe-
 nitentia nō debere interficere
 hic apo. pau. 2. ad cor. 6. ait
 Ut casti gari et nō mortifica-
 ti. Et hec sufficiant de p̄ctōe

Juxta istā p̄clusionē mo⁹ vix eq̄
 uetur tal dubitatio. si in cō-
 tritione requirit̄ magis do-
 lor de vno pctō quod d alio. Ad
 quod respondet fm̄ duranduz
 quod duplex ē dolor p̄tritionis
 Quidā gñalis quod est imedia-
 ta dispositio ad iustificatōez
 qui ē de omnib⁹ pctis in quib⁹
 sit offensa di. h̄ dolore magis
 dolet quod de maiori pctō h̄
 tuat̄ n̄ actuat̄. Ali⁹ ē dolor
 sp̄alis. et h̄ ē duplex. Quidā
 sp̄ual̄ h̄ d̄z eē maiord̄ maiori
 pctō eo quod h̄z maiore rōnē do-
 ledi. Alter sensibil̄ h̄ ē p̄ue-
 niēs ē vt sit maior d̄ maiori
 pctō: qz maiori offēse maior
 p̄ea ē sensibil̄ d̄bet. s̄z tñ n̄ est
 necē quod sit maior. qz sine ea p̄-
 eē p̄a p̄tritio. quod p̄tritio s̄z hu-
 de sc̄to vi. d̄z durare sp̄. saltez
 in hitu. qz licet dñs absolue-
 rit hominē a vinculo pcti p
 p̄tritionē et p̄fessionē et satisf-

tho. 14
 d. 17. q
 2. a. 4. q
 12.

De contritione

factioe tñ ligat eū vinculo p
petue detestatiōis ei⁹. vt sem
per sic dicrū ē pctōz sit saltē i
habitu male p̄tent⁹ de pctō
cōmissō. Tñ notandū q̄ dia
bolus q̄tuor modis conat
illos q̄ dolent cōmississe pctā
impedire. q̄s modos reduco
ad quatuor picula. Pri
mū piculū ē vent⁹ diabolice
aduersitatis. de q̄ vento scri
bitur Zabā. 6. Erat enī vē
tus p̄trari⁹ eis. s. aduersitatis
de q̄ dicit Job. i. c. Venit⁹ vehe
mens irruit a regione deserti
et cōcussit q̄tuor āgulos do
mus q̄ sūt q̄tuor p̄tutes aīe
s. prudentia. iustitia. r̄pantia
z fortitudo. Tunc isti q̄tus
oz angeli p̄curiunt z domus
cadit qñ hō graui tēratione
aduersitatū p̄sūs nō hz vsū
istaz p̄tutū. Nā cadit prudē
tia qñ hō nō p̄cauet a futuris
periculis. Cadit iustitia qñ
nō satisficit de culpis p̄teri
tis. Cadit r̄pantia qñ intē
perant vñ p̄speri s. Cadit
fortitudo qñ nō habet paci
entia in aduersis. Scdm pi
culū est stimulatō p̄p̄te car
nis q̄ stimulo z ipulsione de
monis stimulat aīam. ad gal
s. Caro concupiscit aduers⁹
p̄m. qz caro inflāmat per iraz

Esā. s. 4. Ecce ego cremaui
fabrū sufflantē in igne. dmo
nē sufflantē in carne. Tertiū
piculū est ipulsata a demone
aduersitas mūdi au. Amas
seculū absorbebit te: armato
res suos nouit vorare n̄ pot
tare. Et q̄ dō clamabar. Nō
me demergat tēpestas aq̄ ne
q̄ absorbeat me pfundū ne⁹
q̄ vrgeat sup me pu. e⁹ os su
um. Illi demergunt a secto
tempetuoso q̄ cadūt in mor
talē culpā sed tñ possunt ad
huc liberari Illi absorbeant
a pfundo q̄ p̄ longā p̄suerūt
dinē sūt pfundati i pctō Et
isti maria di misericordia li
berant. ps Dixit dñs ex ba
sā p̄uerrā cōuertā in pfundū
maris. Sed p̄tēs os suū tñc
vrget z claudit. qñ p̄fūditas
pctōz aīam in desperatōez
deicit. Quartū piculū ē
status p̄ntis miserie p̄ quam
mala n̄ra cognoscere nō pos
sum⁹ vnde doleam⁹ z p̄tū
tionē habeam⁹. Ideo dauid
p̄pheta dicebat. Delicta q̄s
intelligit ab occultis meis
mūda me. Tñ q̄ tot sint ip̄e
dimenta dz pctōz tant⁹ vim
in p̄tritione h̄re vt poti⁹ des
bear velle esse i ierno q̄ pec
care. Tñ anselm⁹ in li. de sic

multitudinibus ait. Aliquis debet magis eligere esse in inferno sine culpa quam in paradiso cum culpa quia innocens in inferno non sentiret penam et peccator in paradiso non gauderet de gloria. Sed homo non tenet descendere ad illas periculosas penas nec et effor de hoc interrogare debet. Et sic magnifice dñe et ciues incluti expedite sicut bui fructus pres propositi. que fructu oblecto p vris peccatis accipe vt in futuro ad glia valeat peringere. am

Unica quarta quod dragesimes elemosina. Sermo. XVIII.

Hic iesus tras
mare galilee

quod est tyberiadis et sequebat eum multitudo magna. Jo. 6. Pro huius sacri et sancti euangelij historiali declaratione. Notandum quod tria debent inesse cuilibet volenti moraliter viuere.

Virtus pietatis erga indigentes.

Virtus humilitatis erga conuersantes.

Virtus gratuitatis erga benefacientes.

Dixi primo quod qui vult moraliter viuere debet esse pius: quod

sine pietate politicus viuere conseruari non potest. quod probatur quia politicum et morale viuere stat circa virtutes que ordinantur imo spiritum et pulchritudinem a iustitia possident iuxta sententiam Hieronymi. quod ad demedria de sic inquit. Omnis virtutum spiritus vno iustitie voto continentur. sed iustitia sine pietate crudelitas reputatur secundum sententiam Augustini. in quodam sermone quod ait. Equitas sine bonitate sententia est. Et iustitia sine pietate crudelitas reputatur. Ergo restat quod ad morale immo ad omne bonum pietas necessaria tenetur: quam ambrosius super Beati immaculati laudando dicebat. Pietas amica penitentibus. gratia deo dominum conciliat necessitudines fouet. dei cultura merces parat. filiorum stipendium pietas inquit iustorum tribunal. egenorum partus. miserorum suffragatio. indulgentia peccatorum. hec ille. Exemplum habet in quarto volumine. Regum. 4. c. Quomodo heliseus pie compassus fuit vidue debitis obligate. et augmentauit ei modicum oleum quod habebat. Dixi secundo quod qui vult moraliter viuere debet habere humilitatem: quod viuere moraliter non

De elemosina

pōt nisi p̄tutes p̄seruet: q̄ hu
militate dempra. m̄ne cons
seruari p̄nt. vñ Hiero. super
Mat. 9. Humilitas sola est
obseruatric̄ custodis p̄tutuz.
et nihil est qd̄ ira deo / gēu fa
ciat z hominibz: q̄s si vite me
rito nō magni: sed humilita
te infimi videamur: quā p̄tu
tem Aug. in li. de p̄bis dñi
laudans aiebat. **O** medici /
nā om̄ibz p̄sulentē. om̄ia tur
mentia p̄primētē. om̄ia refi
cientē om̄ia sup̄flua rescan
tem. om̄ia deprauata corrigē
tem. **O** q̄ sup̄bia sanari pōt
si humilitate filij dei nō sanā
tur: hec ille. **E**xemplū habes
tur Jo. 2. c. de Jo. ba. qui cū
tante exstitisset sanctitat̄ vo
cem se dignat̄ est appellare

Dixi tertio q̄ qui vult mo
raliter viuere debet eē ḡtus
vnde sen. Nullū officiū eē re
ferenda gr̄a magis necessari
um. **E**t infra. Quid̄ obem?
facere puocati b̄nficio. Imi
tari agros fertiles q̄ mlco pl̄
reddunt q̄s acceperūt. **E**xem
plū habet dan. 2. q̄ cū accepit
set gratiā interpretandi soniū
nabuchodo. regis laudauit
deū dicens. Sic nomē dñi be
nedictū. qz sapia z fortitudo
eius sūt. **D**e p̄clusiones ma

gnifice domie z cines reue
rendi in sacro euāgelio / hodi
erno denotant qd̄ in tres p̄
tes diuidit̄. **Q**m̄ in p̄ma p̄
ponit x̄pi pietas erga indigē
tes. **I**n secunda p̄re ponitur
x̄pi humilitas erga / cōuersan
tes ibi. **D**ixit ad philippum
In t̄tia p̄re p̄p̄li ḡuitas
erga benefacientes ibi. **I**lli
ergo. **E**t vt clarins hec pate
ant videam̄ historiā. **D**e
clarate historie fruct̄ ē opul
miseri cordie. **E**t cū om̄ia
opa misericordie reducant̄ ad ele
mosinā p̄ns est vt de ip̄a in p̄
senti s̄mone mentionē facia
mus. de q̄ loq̄ndo tres p̄clu
siones cū tribus dubijs mo
re solito declarabim̄. **Q**uaz
sūt p̄ma talis. **C**onclio p̄ma qd̄ sūt
q̄ ē de q̄ditate elemosyne ta elemos
lis est q̄ elemosina s̄m durā s̄na
dum ē onus q̄ dat̄ aliquid i
digenti ex cōpassione p̄pterō
um. **I**n qua diffinitione cō
prehendunt̄ tres p̄fectiones
elemosine. **P**̄ma ip̄i p̄fectio
ē radicatio caritatiua. **S**ec̄da
est radicatio iustificatiua.
Tercia ē radicatio sacrificia
tiua. **P**̄ma p̄fectio sic p̄
bat. **D**are elemosinā ē actus
miseri cordie: misericordia ē actus
caritatis. ex p̄nti a p̄mo adyl

qd̄ sūt
elemos
sina
cho. 24
2e. qd̄
2. ar. 1

vñ e
mosi
sic sū
p̄cep
2a. 2
B. 5.
6. 2.
66.

timū dare elemosinā ē actus
 caritat. h̄ volēs explicari gre.
 i mora. dicebat. ille pfecte tri
 buit q̄cū eo qd̄ tribuit vt por
 rigit afflicti quocq̄ animū in
 se sumit. vt p̄mū i se dolētis
 passionē trāfferat. z tūc p̄tra
 dolorē illius p̄ misteriu con
 eurrat. Scda pfectio sic oñ
 dicitur. q̄a miseratio inq̄tum
 ordinat in defectū patientis
 ad satisfaciendū p culpa sic
 est actus iusticie z inter opa
 satisfactoria computat. vñd̄
 scribit Dañ. 4. p̄cā tua ele
 mosinis redime. Tertia at̄
 pfectio est radicatio sacrificij
 caritua qz elemosina inq̄tuz
 ordinat ad placandū deum
 habz rōe sacrificij. Inde apo
 stol⁹ paul⁹ ad hebre. scribēs
 ait. Beneficiēte coionis no
 lite obliuisci. talibz enī hosti
 is pmeretur de⁹. Et hec suf
 ficiant de⁹ c̄one. Juxta quā
 p̄cepto mouet qd̄. Vtrū elemosinaz
 dare ca par sub p̄cepto. Rñ
 datur scdm̄. Iniam p̄dicti do
 ctoris durandi. q̄ elemosinā
 dare p̄mo est sub p̄cepto legi
 sis nature q̄a lex natura dī
 ctat subuentendū primo in
 necessitate. Itē scdo ē sub p̄
 cepto legi diuine q̄ h̄c omī
 tentē iudicat eternat̄ puniē

dum. Dat. 25. Furius z nō
 dedisti mihi māducare. Cū
 enī dilectio primi sit in p̄ce
 pro: necesse ē omīa illa cade
 re sub p̄cepto sine quibz vile
 ctio primi non obſuat. Ad
 dilectionē aut̄ primi p̄inet
 vt ei nō solū velim⁹ bonū. s̄
 etiā opemur fm̄ illd̄ aposto
 li. Jo. 3. Nō diligamus p̄bo
 neq̄ lingua: s̄ ope z p̄itate.
 Ad h̄ q̄ velimus z opemur
 bonū alicui requirit q̄ ei⁹ ne
 cessitati subueniam⁹. vñ etiā
 Jo. 3. Qui fiderit frat̄e su⁹
 um necessitatē habere z clau
 serit viscera sua ab eo: quō
 caritas dei manet in illo.

Item sub p̄cepto iuris ca
 nonici. di. 86. Nō satis 2. ca.
 Pasce vbi dicit. Si enī pa
 scendo hoiem suare poteris
 si nō paueris occidisti. Et. 7
 q. i. ois. z sūt p̄ba pelagij vbi
 d̄. Qui negāt miāz faciēdā
 necessitatē patientibz ip̄cri
 stū negant q̄ est misericōdia. Et
 in his p̄cordat Ric. Lon elyne
 cū scda q̄ ē et d̄ necessitate ehe
 rat ē. q̄ lz elina cadat s̄ p̄ce
 pto. tñ qz p̄ceptū ē affirmati
 uū z de lege. positiua: lz obli
 get semp: tñ nō p̄ semp: iō fm̄
 durādū a quo accipi talē cō
 clusionē videnda sūt aliqua

De elemosina

ex parte dantis, et aliq̄ ex p̄
te illius cui elemosina dāda
est: vt melius p̄clo declaref
Et p̄te quidē dantis p̄sīde
randū ē vt id qd̄ est in elemo
sinas erogandū sit ei sup̄flu
um nō solū respectu sui ip̄i
qd̄ est supra id qd̄ est de neces
sitate nature seu vite pp̄rie.
sed etiā respectu alioꝝ quoz
sibi cura incūbit. qz p̄i optz
q̄ vnusq̄sibi p̄uideat et his
quoz sibi incūbit rōne quo
rū dicif̄ necessariū. et postea
de residuo alioꝝ necessitati
bus subueniat. Et dat̄ exem
plū vt meli⁹ intelligat̄ mate
ria. Nā illud d̄ esse necessi
riū alicui p̄sone s̄m q̄ p̄sona
dignitatē optinet. qz aliud ē
necessariū vni p̄cipi aliōmī
liri: et sic de singulis. sicut na
tura p̄rio accipit sibi ad sus
tentationē pp̄ij corp̄is p̄ p̄
rutē nutritiua qd̄ ē necessari
um. sup̄fluū vero erogat ad
generationē alteri⁹ p̄ p̄tutez
generatiua. Et parte vero r̄
cipientis requiritur q̄ necessi
tate habeat alioquin nō eēt
rōl̄quare daref̄ sibi elemosy
na si tñ nō possit aliq̄ vno oī
bus necessitatē habentib⁹ s̄
ueniri: n̄ om̄is necessitas ob
ligat̄ ad p̄ceptum. sed illa so

la cū his q̄ necessitatē patif̄
sustentari nō p̄t. In illo ei ca
su locū habet quod dic̄ Am
bro. P̄sice fame morientem
si nō pauisti occidisti. Sicut
ergo dare elemosinā de sup̄
fluū est in p̄cepto. Ita dare
elemosinā ei q̄ est in extrema
necessitate alias aut̄ elemos
nas dare est i consilio sicut et
de q̄libet meliori bono dan
tur consilia: et dico q̄ sup̄flua
de necessitate p̄cepti sūt ero
ganda. qz et si istius sūt q̄tū
ad pp̄rietatē. tñ etiā alioꝝ
sūt q̄ ad vsum illa bona si q̄
ex eis sustentari p̄nt. vnd̄ ba
siliius. Si fateris ea diuini
tus tibi puenisse. s. r̄galia bo
na. an iniust⁹ est de⁹ inequa
liter res nobis distribuens.
Cur tu abūdas ille vero mē
dicat. nisi vt tu bone dispen
sationis merita p̄sequaris. il
le vero patientie corōna des
cozetur. Est famelici panis.
quē tu tenes: nudis r̄pica:
quā in p̄clauū cōseruas. dis
calciari calce⁹ q̄ penes te mar
cescit. indigentis argētū qd̄
possides humarū: quo circa
tot facis iniurias quot dare
vales. Nec optet q̄ p̄sideret a. f. ad
hō om̄s casus q̄ possent p̄tin̄
gere in futurū. Hoc enī est

2. 2e. q.
f. 2. a. 6

vid. 4
2. di. c.
q̄scā?
i glo.

de qb
boni
ber o
re elec
sua

2. 2e. q.
a. f. ad

de crastino cogitare: quod dominus prohibet. *Matth. 6. sed. debet iudicari necessarium et superfluum secundum ea quae probabiliter videntur in pluribus occurrunt. Ita etiam intelligendus est casus extreme necessitatis quae apparent sine magna probabilitate extreme necessitatis future nisi ei subueniatur. nec expectanda est vltima necessitas. quia tunc forte non posset iuuari natura cum fame esset presumpta vnde Ioh. Crisostomus. Ad opter pauperem vtulante deceptorum vocat: quid dicis o homo? propter vnum panem deceptorum quod complicat. vt tunc dicit: Que circa hec omnia quod dicitur in delusione et in quone notant elemosine quod dicitur ad necessitatem. Sed tamen pro maiori declaratione mouet iuxta hanc delusionem talis quod. Et de quolibet bono sit elemosina facienda. Ad quod breuiter respondet secundum doctorem nostrum Ricardum. Inquam quod bonorum tria sunt genera. scilicet anime corporis et bona exteriora. De bonis anime potest fieri elemosina vt cum aliquis orat pro alio: vel peccati in se parit ex corde quod est maxima elemosina vnde Augustinus. Et elemosina nihil maius qua ex corde di-*

mittim? quod in nos quod peccauit. De bonis corporis est vt cum aliquis fuit infirmus. de quo rursus in iudicio dicit bonis. Infirmitas fuit et visitasti me. De bonis autem exterioribus distinguendum quod aut scilicet male acquisita. aut bene. Si male. aut licitum est et qui acquirit ea retinere. aut non. Si sic dicit illis potest fieri elemosina vnde meretricis de pecunia quam per meretricium acquisiuit potest elemosinam facere: et illud quod sic acquiri licite tenere potest. quod quis in eo quod meretricis turpiter agat: et contra legem dei. quod propter istud quod accipit turpe lucrum. vocatur tamen in accipiendo peccum. pro eo quod damnificata contra legem dei non facit vnde i. q. 1. c. Qui habet? dicit. Au. Sed de peccato aliquo non nunquam acquiritur quod pauperibus iuste erogantur De acquisito tamen pro meretricis vnde ita sacrificium oblatio ad altare propter scandalum et reuerentiam sacramenti. vnde dicitur Deut. 23 Non offeres mercem de prestibuli in domo domini dei tui. Si autem non est licitum ea retinere aut illis a quibus accepta sunt propter ius illa repetenda quia sunt bona acquisita p-

2. 2c. q
32. a. 7
a. 8. 2a1
2. q. 62
a. 5. ad
2m. q.
87. ar.
2. ad
2m.

De lemosina.

vsurā. vel furtū vel rapinam
de talib; n̄ debet fieri elemo
sina; restitutio ex. de iu. iu.
Estate vbi dicitur q̄onus n̄ remit
titur sed auget: cuz cuidā in
prouide soluit q̄d alij ex de
bito est p̄standū. Sic etiam
intelligit q̄d dicit. l. q. l. Nō
est. vbi dicit. Nō est putāda
elemosina si paupib; eroget
vel dispenseret q̄ ex illicitis re
bus acq̄rit. Et. i. q. s. Noli
te'z sūt p̄ba Augu. in lib. de
verbis domini. in simone. 37
ante mediū vbi dicit. Noli
re/velle elemosinas facere de
senore z vsuris. Aut nō com
petit ius illa repetendī. qua
le ē bonū acq̄ritū p̄ symoniā
quod bonū ille q̄ acquisiuit
retinere nō p̄t extra de simo
nia. De hoc autē q̄a p̄ra le
gem accepit. nec q̄ dedit p̄t
repetere. q̄a p̄ iustitiā dedit.
et talis pecuniā in elemosi
nis debet erogari. Sed si da
tur soli p̄lato ita q̄ cōitas n̄
est in culpa debet dare ecclie
in e' i' ḡmniā data fuit. vt ha
betur. c. p̄dicto. in tex. z i' glo.
Si autē cōitas ē in culpa pe
cuniā debet restituere alteri
monasterio: si ille q̄ dedit in
trauerit alleuatōnē monaste
rij. Et sic intelligi p̄t illud.

q̄d dicit extra. de symoniā ve
niens. Si autē nllū monaste
riū intrare voluerit alijs pau
perib; eroganda ē. De bene
autē acq̄sitis distinguēdū est
q̄ aut sūt necessaria illi qui
acq̄siuit ad sustentationē na
ture: aut nō. Si sic de illis n̄
deb; elemosynā facef. q̄ ma
gis tenet fm legē caritatis q̄
alij nisi forte in casu in q̄ sub
trahēdo sibi ip̄i daret alicui
solēni p̄sone de cui' remotio
ne imineret notabile detrim
tū rei publice: z p̄fectui anti
tū. z tūc nō esset necessitatis
sed p̄fectionis. Si non. Aut
sūt necessaria sibi ad decēti
am sui stat'. aut nō. Si non
tenetur de illis elemosinā fa
cere etiā pauperib; nō p̄stitu
tis in piculo necessitatis ex
treme. Si sic. nō tenetur d̄ il
lis facere elemosynā p̄ quam
reddere se in potentē ad viuē
dū fm decētiā sui stat'. nll
pauperib; in tanta indigen
tia p̄stitutis q̄ appareāt pro
babilia signa extreme necessi
tatis q̄si p̄ntis v' de p̄rio im
muentis. Alijs p̄o panperi
b' tenet loco z tpe facere ele
mosinas n̄ derogantes nota
bili modo viuēdi fm decen
tiam sui status. Talis enim

p̄ditio
nes ele
mosine

decentia Indivisiibili non cō
 sistit. sed habet magnam la
 titudine. Et hec sufficiat de
 qōne. Conclo tertia q̄ erit
 de conditiōibz elemosine ra
 lis est. q̄ elemosina tria debz
 habere iad h̄ q̄ sit bñ condi
 tionata videlicet. (ce dantis.
 Debita aptitudine expar
 Debitam aptitudines ex
 parte recipientis. (di dandi.
 Debitam aptitudinē mo
 Prima pars s̄m doctrinam
 doctoris irrefragabil' Alex.
 de ales i tertiō z etiā s̄m do
 ctrinā. Ric. de mediā villa i
 4. di. i. sic declarat. q̄ donū
 elemosine breuiter duobz mo
 dis p̄siderari pōt. Est enī do
 nū muneris elemosyne a ma
 nu intelligēdo p̄ t̄pale donū
 id. qd̄ dat māu bōis extiori
 bz s̄bueniēdo: aut v̄tribz cor
 poralibz fuitēdo. Est et donū
 eline qd̄ d̄r donū p̄passiōis a
 corde. Vel p̄t dici z clarīus
 qd̄ ē donū muerz a manu. do
 nū p̄passiōis a cord. donū cō
 solaciōis ab ore. donum obse
 qui ab ope. Ista distinctiōe
 p̄missa d̄r q̄ natural' ordo h̄
 erigit v̄t i feriora a supioribz
 regulent. Et iō illi q̄ sunt s̄b
 aliena p̄ate p̄stituti. de eisi
 q̄ bus alijs subijciunt ordia

re n̄ debēt alr q̄ a supioribz
 fuerit cōmissū. loq̄ndo igif p̄
 mo de dono mueris a māu:
 et dono obsequij ab ope. z do
 no verbz cōsolatōis ab ore
 omnibz licet p̄cipiat genera
 liter. tñ particularit' exceptio
 fit d̄ aliq̄bz p̄t subiectiōem
 sic dictū ē. Nā d̄ oibz p̄cipiat
 gñal' p̄bat. Nā d̄ p̄io dono
 scribit Deu. i. s. Precipio t̄ib
 bi vt ap̄tas manū tuā egeno
 et paup̄i. De sc̄do scribit. s.
 de dono obsequij in ope. ero.
 22. Cū videris asinū odien
 tis te iacere sub onere n̄ p̄rā
 s̄ibis: sed subleuabis cū eo.
 De tertio. s. dono p̄bi p̄sola
 torij ab ore scribit. Eccl. 18.
 Nōne ardore refrigerabit ros
 sic z p̄bū meli' q̄ datū. Ecce
 quō gñalr oibz p̄cipit vt ta
 les elemosinas faciat. tñ non
 oēs p̄t subiectiōem p̄nt obe
 dire. iō videam' q̄ sunt illi q̄
 n̄ p̄nt. P̄io monach' qz p̄
 p̄riū nō h̄z de bōis exteriori
 bz n̄ p̄t elinā facere sine abba
 tis lnia exp̄ssa l' p̄babit' p̄sū
 pra nisi disp̄satio aliq̄z bo
 noz mōasterij sit sibi ab ab
 bare p̄missa. de ill' enī potest
 elemosinā facer. moderate tñ
 s̄m p̄portionē bonoz. que sūt
 sibi cōmissa ad disp̄sanduz

2.2.9.
 22.2.8
 ad p̄ri.

De elemosina

Quia etiā viro admistratoz bonoz rancq̄ mulieris caput ideo n̄ debet dare mulier ele-
mosinas sine p̄sensu viri ex-
presso vel p̄sumpto. exceptis
cōibz elemosinis z quis p̄ cō-
parationē ad passiones eoz
nisi s̄ter dorē q̄ ordinat ad
sustendāda m̄rimo aij onera
habeat res alias vel ex p̄prio
lucro vel p̄ aliū licitū modū
tūc ei de illis irreq̄siro assen-
su mariti p̄t facere elemosi-
nas moderatas. Filij etiam
familias p̄prias possessiones
nō habentes. Nec etiā serui.
imo serui sūt possessio dñoz
z ideo facere elemosinas nō
debent. nisi forte aliq̄s mo-
dicas de quibz possunt p̄su-
mere q̄ p̄ri vel dño placeat.
nisi aliquoz bonoz esset eis
a p̄ribz v̄l dñis disp̄satio cō-
missa. Om̄s tñ p̄dicti licite
possunt z debent in casu ne-
cessitatis extreme indigenti-
bus subuenire etiā consensu
sup̄ioz nō habito v̄l p̄sumpto.
Et sic patet de his tribz ele-
mosinis qui possunt. Et qui
nō. Sed loquēdo d̄ alijs ele-
mosinis. s. cordis om̄ibz p̄ci-
pitur sine aliqua exceptōe q̄t
habet in decre. di. 86. Nō sa-
tis. Et sūt p̄ba Abro. in li. d̄

officijs dicentis. Nō satis ē
bene velle: sed etiā benefacēt
Necq̄ satis est itez benefacē-
re nisi id ex bono fonte p̄ces-
dat: hoc ē ex bona voluntate
p̄ficiscat. Et in eadē di. i. sin-
gulis quoq̄. hoc clar⁹ decla-
ratur. z sūt etiā p̄ba Amb.
sup̄ Lucā dicentis. Miseri-
cordie ē cōis v̄l. Jō cōe p̄e-
ptū est om̄ibz eraticibz. om̄ibz
officijs necessaria. z ab om̄ibz
bus d̄ferenda. Nō publico-
nus. nō miles excipit. n̄ agri-
cola. v̄l v̄rbano. diues z pau-
per om̄s in cōe admonent. v̄l
p̄ferant nō habentibz. Misericordia
ei p̄turū plēitudo est. Et etiā
ibidē Hiero. ait. Qui clemētia
nō habet nec i-
durus est viscera misericordie et
lachrymar. q̄uis sp̄ual̄ sit n̄
adimplet legē xp̄i. Et Aug.
in quodā sermōe dicit. de d̄-
ligēdis inimicis. Nemo vnq̄
se poterit excusare. q̄a de cor-
de hāc elemosinā implere iu-
bemur. Et sic patet p̄ma ps
huius tertie conclusionis.
Scda vero pars conclusionis
dicit. ap̄tudinē ex parte re-
cipientis vbi videndū ē cui
sit danda elemosina. Ad q̄s
breuiter d̄. s̄m Alex. z Ric-
car. i. loco p̄allegato q̄ elemo-

2. 2e. q.
32. ar.
7. ad 2

vbi. s̄.
a. 8. ad
3m.

vbi. s̄.
a. 7. ad
3m a. 8
ad. i. z
2m.

Cui sit
danda

2. 2e. q.
32. a. 9
a. 3ad.

2. 2a. q. s. yna oib; est faciēda in casu
 32. a. 9. lu. necessitatis. iuxta illud lu.
 a. 3ad. i. 6. Omne peccati tribue et ibi
 dem. Estote misericordes sicut et
 pater vtr̄ misericors ē. q̄ soles
 suū oziri facit sup bonos et
 malos: et pluit sup iustos et i
 iustos. Et Dat. 5. Benefacite
 re his qui oderūt vos. Cū ḡ
 odierēs prius mali sint: et illi
 min⁹ iubeat nos benefacere
 ergo nō tantū bonis. et p̄ cōs
 sequē omib;. Cū malis alio
 modo q̄ bonis faciēda est
 elemosina: qz in homie malo
 duo p̄siderari p̄nt. s. natura
 que et caritate diligēda est
 vitiū qd̄ debem⁹ habere in
 odiū. Juxta illud Augu.
 Sic diligēdi sūt homies vt
 eoz nō diligant errores. q̄a
 aliud est amare qd̄ facti sūt
 aliud ē odisse qd̄ factū. Sic
 itaq̄ debet p̄ elemosinā sub
 veniri indigenti sue nature.
 vt p̄ hoc malicia nō soueat.
 sicut habet. 1. q. 1. Non ois
 et sup̄rū ē ab Augu. in epla
 ad vincentiū. nō multū lōge
 post principii vbi dicit. Qz
 vtilius esurienti panis tolli
 rur̄ si de cibo secur⁹ iustitiaz
 negligat: q̄ esurienti panis
 frāgat vt in iusticie seduct⁹
 acquiescat. Tamē in casu ne

cessitatis vt natura sustēte
 sp̄ dz dari elemosina Tertia
 pars p̄clusiōis dicitq̄ sit mo
 dus in dando. i. q̄ mō tres cō
 sideratōes debēt esse. P̄i
 ma ex pte dantis. Scda
 ex parte dari. Tertia ex p
 te recipientis. Ex pte dā
 tis p̄max̄ p̄sideratō mltas condi
 tionē p̄ditiones. Prima vt
 in dante sit cōpassio primi.
 Esa. 54. Dū effuderis esurie
 ri aniam tuā etc. Scda est
 vt in dante sit benignitas p̄bi
 Eccle. 28. Nōne ardore res
 frigerabit ros: sic et melius p̄
 bum q̄ datū. Tertia ē vt i
 dante sit hilaritas facti. secū
 de ad Cor. 9. Nō ex tristitia
 aut ex necessitate hilarare enī
 datorē diligit d̄s. Quar
 ta ē discretio dandi. Eccle.
 12. Des iusto et ne dederis
 peccatori. Quia est recta
 intentio ani Dat. 6. Cū sa
 cis elemosinā nesciat sinistra
 tua quid faciat dextra tua.
 Scda ē vt in dāte sit pietas
 cordis. p̄me ad ibi. 4. Exer
 citatio corpis ad modicū va
 let. Pietas aut̄ valet ad oia.
 Ex parte dari scda p̄side
 ratio mltas alias retinet cō
 ditiones. Prima ē abūdā
 tia dari. Tho. 4. Si multū

modus
 elemo
 sine.

De elemosina

affuerit multum tribue. vel abundant tribue. vñ secūde ad Cor. 9. Qui parce seminat parce et metet. Secūda est distributio dati. vñ ita datur q̄ alter h̄re possit. in ps̄. Di spernit dedit pauperibus et tu. Tertia est ordo dādi 2. 2e. [q̄] vt homo. s. sibi ipsi elemosina 3. ar. 1. lic̄ p̄uideat sp̄ualit̄ circa ant ad. 2m mā Eccle. 3. Miserere anie 2. q. 32. tue placēs deo. 2. postea prio 2. q. 2. ad rib⁹. maxie aut̄ fm̄ sentētiā 3m. 2. q. pauli ad domesticos fidel. 106. a. Quarta ē humilitas dati. 3. ad p̄. Pro. 28. Qui despicit de p̄ cantē sustinebit penuriā. Quinta ē acceleratō dati. pro uer. 3. c. Ne dicas amico tuo vade et cras dabo tibi. cum tñ possis dare. Sexta ē p̄ prietas rei. i. q. 1. Nō est putāda elemosina si pauperib⁹ di sperferur qd̄ symoniace ex il licitis reb⁹ acquir̄; qz̄ hac i tentione male accepit vt be ne dispenser: quatur potius q̄ inuetur. Ex parte reci pientis tertia s̄liceratio ml ras alias retinet 2. ditiones Prima est locus recipientis vt. s. in necessitate. qz̄ diuiti nō est faciēda elemosina. Secūda est eras. s. si recipi ens est senex q̄ nō possit sibi

acquirere victū. Tercia 2 verecūdi vt si recipiens ē pe cundus quia magis sibi ric̄ debet fieri elemosina. Et hec sufficiant de ista p̄lone. Sed iuxta hanc p̄clusionem mouet qd̄ Utz elemosinalit̄ mag⁹ satisfactoria oib⁹ alijs p̄tibus satisfactiōis. Ad qd̄ breuiter respondet fm̄ sentētiā Ricar. in 4. di. 15. Nam sicut iste doctor narrat. Alii qui dixerūt volendo istā du bitati onē decidere q̄ in satisf actione tria sūt. s. vitatio cul pe ad quā maxime valet 2. 2. bitatio. Augmentū gr̄e ad quā maxime valet elemosina. Solutio pene ad quā maxie valet ieiuniū. Et qz̄ augmen tū gratie mobili⁹ ē q̄ vitatio culpe. q̄ nō vitat malū nisi p̄pter bonū et q̄libet istoz me lius est q̄ solutio pene. ideo inter pres satisfactionis vti lior est elemosina ōner ō q̄ ieiuniū. Pōr tñ et ista du bitatio alit̄ declarata isto mō Elemosina ei debita iētione fctā aliq̄ mō p̄tūz retinet oia rionis et ieiuniū. nā etia cū cui dat obligat ad orādū et ieiunandū: et aliq̄ bona faciendū si adest facultas p̄ dante: eles mosina etiā inq̄ram datur

ppter deū est quasi quedā ob
 latio ab eo facta: z ideo ali
 q̄ vim habet ofonis .i. p̄tuz
 etiā bona exteriora sūt ad su
 stenationē corporis de quib
 bus fit elemosina ideo aliq̄
 modo continet vim ieiunij.
 Ofo etiā p̄tute p̄tinet ieiu
 niū aliq̄ mō: qz in ofone ani
 ma regimini corporis miti
 intendit. z exsequēti corp
 debilitat. Sicut q̄ p̄tuoſior
 est ania intellectiua q̄ sensu
 riua q̄ vegetatiua: qz p̄tinet
 eius p̄tute z ampli⁹ sic ma
 giē satisfactoria elemosina q̄
 oratio: z ofo q̄ ieiunij. q̄uis
 elemosina n̄ tm̄ excedat ofo
 nē z ieiunij in eē moris. q̄tū
 ania intellectiua excedit sen
 sitiua z vegetatiua in esse na
 ture. Vñ Salomo. Eccle. 3.
 Ignē ardentē extinguit aq̄:
 et elemosina resistit peccatis
 Et thob. 3. Elemosia a mor
 te liberat. Et sic magnifice
 romes z ciues dilecti expedi
 resūt hui⁹ siuct⁹ pres quas
 pmittimus. quē obsecro vos
 deuore paupib⁹ dare. vt hic
 gratiā z in futuro gloriā ha
 beat. Amen.

Dominica de passione s̄
 mo de pessimo vicio blasphe

mie. Sermo. XLIX.

Quis ex vobis
 arguet me de
 peccato Job. 8. S.
 Prohūius sacri z sancti Ieuā
 gelij historiali declaratione.
 Notandum q̄ blasphemij p
 pter tria dominis suis inter
 alias blasphemias z iurias
 faciunt q̄ p̄tinentur in trib⁹
 conclusionib⁹ videlicet.

Cōtemptū p̄tuoſe instru
 ctionis.

Excessum p̄tueliose ob
 sectionis.

Et aggressum male operati
 onis.

Dico p̄mo q̄ pessimi ho
 mines blasphemij p̄tinnunt
 precepta dei z aliorū cos res
 darguentium de quib⁹ Sa
 lomon Eccle. p̄mo. Peruer
 si. s. blasphemij difficile corri
 guntur. Tales quia corrigi
 non possunt in tātam demē
 tiam deueniunt; vt cristum
 iterum crucifigant: de quib⁹
 Augustinus sup̄ illud s̄buz
 Habei. 26. Blasphemauit
 Non min⁹ peccant qui blas
 phemant christum regnan⁹
 tē in celis: q̄ crucifixerūt ab
 latē in terris. Dixi scdo q̄

Blasphemia

blasphemi post preceptū do-
ctrine iniurias dicūt doctro-
rib. siue a deo corripantur
siue ab hoib: nescientes mi-
seri q̄ tūc semetipsis faciūt i-
uriā. Iuxta iniam sene. i.
puer. dicēris. Iniuria iniuste
irrogata infamia est ei q̄ fecit.
Sed dīmentes id qd̄ Sap. 2.
scribit dicunt ad inuicē. Quod
tumelia et tormento interro-
gemus illū. s. nos redarguē-
sem. Ideo scribit infra. Ere-
cauit enī illos malicia eorum.
Dixi tertio q̄ blasphemi p̄
contumelias irrogatas eos
redarguentib: adhuc operi-
bus triantur. sic scribit. Sap.
2. Circūuentiam? igit iustuz
quā inuulilis est nobis: et h̄
rius operib: nostris. et ippe-
rat nobis pctā legis et diffi-
mat in nos pctā discipulie no-
stre. Et q̄ tales ita malī sūt
p̄mo cogitatione: sedo p̄bo
tertio ope malo redarguētes
ostendere conant: tō fati: dif-
ficile est eos redarguere. H̄o
Hiero. aiebat. Inter cetera
mandata. peccātes posse ar-
gueremur maxime liberratis est.
De conclusiones magnifice
domine et cives dilecti in h̄
sacro euangelio. prinēt. qd̄ i-
tres partes diuidit. Quoni-

am in p̄ma pte. ponit p̄tem
ptus uirtuose instructionis.
quā. xp̄us iudeis faciebant.
Unde ip̄e dicebat. Quis ex
uobis arguet me d̄ pctō. In
scda pte ponitur excessus co-
tumeliose obteccionis. s. iud
orum ibi. Nonne b̄ndicim?
nos q̄a s̄amaritan? es tu et c̄
In t̄tiapte pōit aggress? ma-
liciose opationis. ibi. Tule-
runt q̄ lapides. Et ut clari?
hec pareant uideam? histori-
am. Declarate historice fruct?
est blasphemia: q̄ prauī iudī
ut p̄tinent in p̄dicto euange-
lio de q̄ talis historia uisa est
xp̄m offendit. de q̄ loquēdo
tres p̄clusiones cū trib: dubi-
is more solito declarabimur.
Conclusio p̄ia q̄ est de q̄ qd̄ sit
dicitur blasphemie talis ē q̄
blasph
blasphemia s̄m Aug. ē cum
aliqua mala dicunt de deo
dell sanctis. Hec aut̄ s̄m durā
dum infamia pōt fieri quat̄
tuor modis. Et tō blasphe-
mia est quadruplex. s. cordis
oris. scripture. et operis. P̄-
ma ergo blasphemia est que
in sola cordis cogitatione cō-
sistit de qua dicit. Mach̄ is
de corde erunt cogitationes
male blasphemie. Quoniam
enī negat de deo qd̄ p̄uenit

2.2.9
13. ar. 1

qd̄ sit
blasph

2.2.9
13. ar. 1

vel afferre de deo qđ ei nō cō
 uenit derogat diuine bonitati
 qđ quidē pōt contingere du/
 pliciter. Uno mō fm solā
 opinionē intellectus. Alio
 mō adiuncta qđam detesta
 tione affect⁹. sicut ecōtrario
 fides de deo p dilectionem
 ipsius pficit. Imōi qđ dero/
 gatio diuine bonitatis: vel
 fm intellectū vel fm affectū
 si consistit tm̄ in corde ē cor/
 dis blasphemia Scđa est
 blasphemia oris qđ ex cordē p
 greditur. in s̄ba p̄tumeliōsa
 p̄ra deū vñ Hier. 3. 8. Uer
 bis sup̄bie. blasphemasti.
 Et mat. 27. Blasphemabāt
 eū mouentes capita sua. Irē
 Luc. 23. Unus de his qđ pen
 debāt latronib; blasphemā/
 bat eū Tertia est blasphe
 mia scripture. vt in libris he
 rericorū z in alchorāno ma
 chometi zc. de quib;. Esa. 10
 dicit. Ne vobis qđ conditis
 leges iniq̄s. Et h̄ etiaz pōt
 dici de his qđ breues s̄ febr̄es
 faciūt zc. Et hec vidit Joh.
 apo. 13. vbi dicit qđ bestia ascē
 debat de mari p quā heresis
 significat. z habebat septem
 capita in quib; erant scripta
 nomina blasphemie. p septē
 capita significat heresū vni/

uersitas z diuersitas. qđ scri
 bunt z tendūt blasphemosa
 de deo blasphemosis lib; z
 scriptis. Quarta est blas
 phemia operis. quādo aliqđ
 vsurpat sibi qđ solius dei est
 vt cum facit se tanq̄ deum
 adorari. l vsurpat sibi hono
 res diuinos vt Nabu. qđ pre
 cepit holoferni vt om̄s deos
 terre exterminaret vt ip̄e sol⁹
 ds diceret. Ju. 3. Et herods
 agrippa cui acclamabāt hoies
 dei voces z nō hominis; qđ p
 cussus ab āgelo vermes sca/
 turies expirauit act. 12. Irē
 blasphemia opis est cū aliqđ
 aliū ad idola colenda icitat
 vt cōpellit. vt Nabuch. dan
 3 Irē blasphemia opis ē qñ
 aliquis aliqđ factū facit turpe
 p qđ alijs dat occasionē rui
 ne z colloquēdi p̄ra deum
 vel p̄ra bonos. vt cū qđs apo
 starat a fide vel a bonis mo
 rib; p cuius exēplū aliqđ scand
 dalizant. z p̄ra deū aut bo
 nos obloquuntur. vt dauid i
 casu suo de qđ dicit. 2. Reg. 12. 4
 Blasphemare fecisti inimic
 cos nomē dñi p̄pter verbum
 s. p̄pter peccm̄ pditōis z adul
 mltis
 terū z sic patet p̄clo. Iuxta modis
 quā p̄clonē possit q̄ri an alijs blasp
 modis blasphemet. Ad qđ matur

De Blasphemia

breuiter rñdet fm durandū
q̄ sūt quattuor modi vulga
res blasphemie nimis apud
homines assueti. Prim⁹
est passum sine causa deū ne
gare: qd̄ ad singula z q̄si pro
n̄hilo fit a iurāre. Secū⁹
dus ē diabolo sereddere sic ī
iurando. Tertius ē turpi
ter assumere sacra membra
q̄ xp̄s p̄ n̄ra redēptione susce
pit ip̄m q̄si in membra
enormiter lacerare. Quarto
est actū illū fedissimū deo ac
tribuere. q̄ nefādisimū iura
mentū multū ē assuetū apd̄
multos hoīes. Istis quartu
or modis blasphemie maris
ma pars xp̄ianitas horri
biliter ē corrupta. Un̄ bear⁹
Jo apoc. 17 de hoc loquens
ait. Quidi mul̄erē sedentē s̄
bestiā coccineā plenā noib⁹
blasphemie. Et ista ē mun
d̄ malicia q̄ sedet super dia
bolū infernalē. qz tū er mun
d̄. tū ex diaboli malicia fere
oīes istis q̄tuor modis blas
phemie sunt repleti. Et hoc
sufficiant de ista oīa pre.

vix sit
sp̄i mo
tale

Loco sc̄da de q̄litate huius
peccati blasphemie talē q̄ blas
phemia diuersimode p̄sīdra
ta q̄q̄ est peccatū mortale. q̄
q̄ nō. p̄ cui⁹ p̄clonīs declara

tione pono vnū p̄suppositū:
p̄ qd̄ declarat qd̄ ē peccatū mor
tale vbi dicit. **Q**z peccatū mor
tale v̄ dicit durand⁹ z cho.
est p̄ qd̄ homo separatur a p̄rio
princip̄o sp̄ual̄ vite qd̄ ē cas⁹
r̄itas. Un̄ quecūq̄ repugnāt
caritati sunt peccatā mortalia.
Isto p̄supposito declarato di
cit q̄ blasphemia fm genus
suū repugnāt caritati dī qz d̄
rogat diuine bonitati q̄ ē ob
iectū caritatis: z iō blasphem
ia ex suo ḡne ē peccatū mora
le: vñ enī iponit̄ pena q̄ non
iponit̄ nisi peccatū mortali. **L**es
uit. 24. vbi dicit. **Q**ui blas
phemauerit nomē dñi morte
moriat̄. **P**ōt tñ cōringere q̄
quis absq̄ deliberatōne p̄fe
rat verba blasphemie. **E**t h̄
dupl̄r. **U**no mō q̄ nō ad
uertit id qd̄ dicit eē blasphem
iam. puta q̄ subito ex ali
qua passione p̄cipit in p̄ba
ina ginatiua nō p̄siderās si
gnificationē p̄horū. z tunc
est veniale peccatū z nō habet
pprie nomē blasphemie. **A**lio
modo q̄ scit z aduertit hoc
esse blasphemiam: significatōz
verborū p̄siderās: z tūc nō ex
casatur a peccatū mortali maxi
me si ex p̄suetudine pessima
imo execrabili corruptela in

vix
p̄ de
2.2e
is. ar
ad. 3
z jn

2.2e
is. ar
ad. 3
z jn

vbi. ar
ad. jn

hmoi pba sine deliberatōe p
 rūpit. Sed iuxta hoc p̄r que
 rit. vtz ois blasphemia sit cō
 tradēū. Ad qđ breuiter rñd
 tur fm suiam alex. durādī. q
 blasphemia s; Aug. ē triplex
 Affirmatiua. Negatiua. et
 usurpatiuā. Affirmatiua est
 cū deo attribuit qđ ei nō cō
 uenit. Et in h̄ fm Alexan. d
 ales laudat falsitas qđ ē cō
 tra misericordiam. Negatiua est
 cū a deo remouet qđ ei p̄ue
 nit. Et in h̄ vitupatur p̄ital
 qđ est p̄tra iustitiā. Usurpa
 tiua ē cū creature attribuit
 qđ dei ē. Et in h̄ falso attri
 buitur creature qđ solius est
 creatoris : qđ ē p̄tra maiesta
 tem diuinā. Pōt ergo dici q
 ois blasphemia aut p̄ factos
 aut p̄ deū semp pōt reduci q
 sit p̄ deū qz cū sc̄tus aliquis
 blasphemaf: blasphemaf ē
 deus q̄ ē in eis z sic ois blas
 phemia ē p̄tra deū. Notā
 dū tñ tā p̄ dōne qđ qđis h̄
 q licet ois blasphemia sit p̄
 deū. tñ qñq; p̄fertur z fit sp̄a
 liler p̄ deū. qñq; p̄ sc̄tos. Si
 est de sanctis. aut q̄ sit ex cer
 ta malitia. sic ē p̄tin morte
 Aut ex infirmitate z p̄ter ele
 ctionē pura ex impetu ire v̄l
 tristitie sine deliberatōe sic

est veniale vt expressū ē sup̄
 us. Si blasphemia ē de dō
 aut aliquis h̄ facit ex infirmi
 rate z sic ē blasphemia p̄ris
 qđ est p̄ctm̄ p̄ appropriatū p̄ris
 qđ est potentia. Aut ex iḡra
 tia. vt q̄ dixerūt in beelzebub
 p̄ncipe demoniorū ēicit dmo
 nia sic est p̄ctm̄ in filiū. qz ap
 propatū filiū est sapiētia. aut
 ex certa malitia. sic ē p̄ctm̄ in
 sp̄m̄ sanctū z ē idē qđ finalis
 ipenitētia. In Aug. de ver
 bis dñi c. 12. Qui blasphem̄
 mauerit in sp̄m̄ sanctū nō re
 mittet ei rē. Cōcō tertia
 q̄ ē d̄q̄s tate h̄ p̄cti horribil
 blasphemie talēq; p̄ctm̄ blas
 phemie tāre malignitatis ē
 q̄ ex eo sit z semel hō offēdit
 seip̄z. offēdit p̄riuz. z offēdit
 deū. Dico p̄mo q̄ hō blas
 phem̄ offēdit seip̄z: qz p̄pter
 blasphemā efficit ih̄ del. vñ
 Pau. ad r̄bi. 2. air. Prius fui
 blasphemus z p̄secutor. Po
 stea subdit Ignorās feci i in
 credulitate. Et qua auctori
 tate comp̄hendit. q̄ blasphe
 mia opponit̄ confessioni fidē
 Dixi sc̄do q̄ blasphemia vbi. 3.
 offēdit proximum tum ex ad p̄.
 malo exemplo. tum ex mala
 obligatōe. quia audiens
 blasphemias tenet resistere

De q̄
 ritate
 blasph
 mie.

2. 2. e. q.
 13. ar. 2.

De Blasphemia

rum etiā. qz sub aliq̄ dicitio
ne graui⁹ peccatū ē blasphe
mia q̄ altq̄d aliud pctm̄. vñ
glo. sup illd̄ Esa. 28. dicit.

Ome pctm̄ blasphemia cōs
paratū leui⁹ ē. Nā tante vt
dicimus malignitatē ē blas
phemia vt piuriū cōpatiōe
sui minus sit Un̄ glo sup il
lud. Blasphemia tollat avo
bis ad Iephe. 4. dicit. Peius
est blasphemare q̄ piurare.
cū periuriū tot mala eueni
ant. Consideranduz est q̄ q̄
sit ḡue peccatū blasphemie

2. 2e q. Dixit tertio q̄ blasphemia
14. a. i. offendit deū. nā doctores a
tiqui. s. arthanasius hylarius
hiero. ambro. zc. dicunt esse
peccatū in sp̄m̄ sanctū q̄ ad
litterā aliquod blasphemia
dicit̄ p̄tra sp̄m̄ sanctū: siue. s.
sanctus accipiat̄ fm̄ qd̄ ē no
men essentie pueniēs toti tri
nitati: cuius qlibet p̄sona ē
sp̄ritus sanctus. siue put est
nom̄ ē p̄sonale vnus in tri
nitate. p̄sone. Et fm̄ hoc di
stinguit̄. Mat. 12. Blasphe
mia in sp̄m̄. s. i. blasphemiaz
in filiū xp̄us. ci opatus est q̄
dam humanit̄. s. comedēdo
bibendo z alia hmōi facien
do z opat̄ ē q̄dam diuinit̄
demonēs. s. eiciendo. mortu

os suscitando. q̄ quidem fa
ciebat z p. p̄turē diuinitatē
et p. opationē sp̄s sancti q̄
fm̄ humanitatē erat replet⁹
Iudei at̄ p̄mo dixerūt blas
phemiā in filiū hoīs. cū di
cebant eū voracē potatores
vini. publicanoꝝ amatozem
vt habet mat. 22. Post mo
dum blasphemauerunt in. s.
san. dū opa q̄ ip̄e opabat̄ vir
tute p̄rie diuinitatē p. opat
onē. s. sancti attribuebāt̄ p̄ri
cipi demonioꝝ et p̄p̄ h̄ dicit̄
in sp̄m̄ sanctū blasphemasse.

Unde ex his clare p̄cipi pōt
q̄ graui⁹ ex tali pctō de⁹ of
fendat̄. cū ex peccato in sp̄ri
tū sanctū sequatur tot mala
s. final̄ in p̄nia. qd̄ qd̄ ē pctm̄
i. s. s. fm̄ aug. i. li. de p̄bis do
miniō Jesus Mat. 12. ad
monuit iudeos ne talit̄ blas
phemantes ad hec venirent
vt final̄ in. s. s. peccantes ef
sent final̄ impenitētes. Di
xit enī ibi tertus. Ome pec
catū z blasphemia remittet̄ quō
hoīb̄ sp̄s aut̄ blasphemie pctm̄
nō remittet̄. Sed ne q̄s dice
ret̄ q̄ ex hoc ter. pot est p̄cipi
blasphemiaz nō esse peccatū
in sp̄ritū sanctū sed sp̄m̄ bla
phemie id̄ videndū. ē quomō
blasphemia est peccatū i. sp̄i

ritū sanctū. 2 quō nō. 2 q̄ dif
ferentia est inter blasphemā
et spm̄i blasphemie. q̄ declaratur
sim dominū bona. in. 2
di. 44. vbi sic iqr. Blasphemiā
sic dicit hugo quātū ē d
se nec est pctm̄ in spm̄i sanctū
nec nō s̄ ē indifferēs. Alij ei
blasphemāt ex infirmitate 2
coactōe zhi peccātū p̄ez vt di
ctū ē. Alij ex d̄ceptōe: 2 hi pec
cant in filiū. Alij ex certa ma
licia z hi peccāt in. s. s. 2 h̄ est
in sceleratissimū genus pcti
in vitupis dei delectari. Et
post subiūgit. qd ē spūs blas
phemie n̄i. affectus 2 desid
riū vitupatōis diuic: Spiri
tus ei blasphemie sic spirat
ad odiū dei sic. s. s. ad amores
dei. Nū ergo d̄: qui blasphe
mat in. s. s. 2c. Math. 12. nō i
telligit de quacūq; s̄ de spū
blasphemie. vñ nō dicit qui
blasphemat in. s. s. sed q̄ blas
phemat. i. s. s. peccādo i. s. s. 2 p
hoc p̄z r̄nsio ad interrogata.
Sed p̄r dicit id qd dicitū est
super. s. q̄ om̄is blasphemā
aut de sanctis: aut de deo est
in deū q̄ cum sancti blasphe
mant etiā blasphemāt deus
q̄ est in eis. 2 tunc vltra cum
dicit est pctm̄ i. s. s. accipit no
mē s. s. essentialr. put. puenit

tōti trinitati. Ut meli⁹ q̄ p
blasphemā hō p̄deuenire
in finalē ipenitētiā q̄ est pec
catū in. s. s. Et sic fit finis h̄
p̄clusionis. Iuxta quā. mo. Sicut
uetur qd v̄l peccitō cū m̄ltoti dicit
ens imo ferevt plurimū blas
phematores p̄ter neq̄tiam pcti
dominorū 2 suoz officialiuz
nō corrigant nūqd̄ deus nō
ostendit in p̄senti seculo ali
quod signū videte. Ad qd
breuiter respōdetur q̄ sic nā
legit Leui. 24. Q̄ filij mul
ieris israelitidis p̄cepto dñi
lapidat⁹ fuit in deserto p̄ eo
q̄ nomē domini blasphemaf
set. Legit etiā. 2. Reg. 12. q̄
nathā p̄pheta multū eragge
rauit pctm̄ dauid. eo q̄ blas
phemare fec̄ inimicos nomē
dñi. Vñ dicit ei nathā. 2. re
gū. 12. Qm̄ blasphemare fe
cisti nomē domini p̄ter ver
bū hoc filius q̄ natus ē tibi
morre morietur. Legit etiā
in tertio Reg volumie. 29.
Q̄ vnus vir dei dixit ad re
gē israel q̄a dixerūt sirij de⁹
montiū est dñs. 2 nō valliu
dabo om̄em multitudinem
hanc in manu tua. Legit et
in q̄rto reg. volumie. c. 19.
Q̄ pueri senacherib reḡ as
syrionū blasphemauerūt deuz

De Blasphemia

israel. quā obrē dixit. deus p
esatā. *Ecce ego imittā ei spi
ritū z audiet nunciū z reuer
tef in terrā suā z deiciā eū
gladio. z bene audiuit nūti
um qā angel⁹ dñi in nocte p
cussit de exercitu suo. id s. mi
lia. z ipse reuersus in terrā suā
in tēplo. s. ninive ciuitatis a
filijs suis in tēplo percussus est
Quia nabuchodonosor blas
phemauit deū dicēs. Quis
est deus q̄ eripiat vos d̄ ma
nu mea? ouersus ē in bestiaz
dan. 3. Obsidēte iuda ma
chabeo quoddā p̄sidiū: qui
dā gentiles int⁹ existētes p̄
ba blasphema z nephāda ia
crabāt q̄ cito cremati s̄ ma
cha. 10. Iudei acris a xpo s̄
rep̄hensi q̄a i eū blasphemā
uerūt Lu. ii. Beat⁹ Greg in
li. dialogoz ponit exēplū de
puero dñi blasphemāte: q̄ d̄
manu p̄ris arreptus ē a dya
bolo. *Ecce qd̄ vindictas ter
ribilis p̄t̄ p̄ccm̄ blasphemie
in p̄nci seculo de⁹ oñdit. Et
plures alie i sacra s̄blia repe
riuntur q̄s longū esset enar
rare. Quā ḡ vindictā i alio
seculo ostēdet de⁹ de tali pec
cāto: certe terribilē. Et ideo
satis rōnabile esset vt tā pa
tres z m̄res q̄ sp̄uales z tēpo
rales p̄lati sup̄ h̄ uigilaret.**

*Nā antiq̄tus mlti punito
res fuerūt sup̄ h̄ ordinari. p̄m⁹ z legalis punitoz. vñ
leuit. 24. Educ blasphemus
extra castra. z ponēt illi q̄ au
dierūt man⁹ suas sup̄ caput
eius z lapidz eū om̄is popu
lus. Secūdus ē imperial
punitoz. nā fm̄ leges decapit
and⁹ ē. vt habetur in auē.
vt nō luxu. contra naturam
circa mediū. Tertius
ē sp̄al̄ extra. de maledic. ca
statuim⁹ vbi d̄r. Statuimus
vt si q̄s p̄tra deū vl̄ aliquem
sctoz suoz z marie p̄ beatā p̄
ginē linguā in blasphemias
relat̄are p̄sūperit. p̄ ep̄m suū
penēsdat̄ inferi. anotate. vl̄
delicet vt septē dieb⁹ dñicis
p̄ forib⁹ ecclie. in manifesto
dū agunt missarum solēnia
blasphem⁹ existens vltio il
loz die dñice palliū z calcia
menta nō habeat. ligat⁹ cor
rigia circa collū: septēq̄ p̄ces
denticib⁹ septē ferijs i pane ie
iunet z aqua eccliam nullab
tenus ingressur⁹. quolibet p̄
dictozū diez tres si poterit.
alioquin duos pauperes si
ue vnū reficiat: z si nec ad h̄
suppetūt facultates id in pe
nā aliā cōmuret: cui etiā si re
nuerit recipe ac pagere pen
tentia sup̄radictā ecclie iter*

pūto
res b
viciū fu
erūt

dicatur ingressus. et in obitu ecclesiastica careat sepultura. Per tempore preterea potest coactio. ne si necesse fuerit episcopus diocesanus adhibita sit ei. Blasphemus si diues fuerit. 40. solido non alioquin. 30. siue. 20. vel si ad id non sufficiat. v. solidorum usuali monere pena mulctetur nisi in hac misericordiam habitus.

Quartus est in idem. Dan. 30. Nabuchodonosor. viso miraculo crucis ueroz decreuit edidit quod quicquid locutus fuit blasphemiam contra deum eorum deperiret. et domus eius deuiastaretur. Idem habet. 9. di. ca. quicunq; Dauidometus etiam infidelissimus canis suo aliorum precepit. quod quicunq; deum et cristum et beatam virginem blasphemaret medius diuideretur.

Quintus huius peccati punitor est diuinalis quod deus terris huius punit tale peccatum ecclesi. 20. Qui maledixit patri matrem patri christo et deo matrem. i. virginem marie vel glorie triumphanti. exinqueretur lumine eius in medietate nebris. i. in puncto mortis.

Sextus punitor est infernalis in mundo isto diabolus fecundatione de isto peccato. Unde miles quidam in diocesi remissi cum quadam die incensa

ludendo blasphemaret deum statim percussus caduco morbo coram astantibus cadens per totam sequentem diem horribiliter discerpens et ad terram allidens ex ore spumam eorum miseram animam expirando diabolo commendauit. Ita etiam et naufragus quidam qui deum in nauis blasphemauit subito submersus est: quem fratres eius inuenit auulsa lingua. Iuxta illud sapient. 11. ca. Per quod quis peccauerit per hec et torquetur. Alius beatam virginem blasphemans infelicem animam diaboli expirauit. Et sic magnifico deo et ceteris dilecti expedite se huius fructus cresces quem fructum uos obsecro declarari ut huius gratiam et in futuro gloriam habeatis. Amen

Dñica in ramis palmarum
Sermo de uicio pessimo super
perbie. Sermo. XX.

Quoniam appropinquasset iherosolymus et uenisset et mat. 21. Pro hoc sacri et sancti eua. historiali declaratione. Notandum quod ad huiusmodi cuius possit moraliter uiuere et euitare uicium pessimum superbie tria debet habere que in his conclusionibus continentur. v. 3.

De Superbia

Carnis mortificationē vt
vitij dominef.

Ventis clarificatōez vt
vilia opef.

Mundi vilificationē ne
nimis gloriatur.

Prima p̄lo p̄r p̄ratōem
probari nā cū corpus in deli
tjjs viuit minime p̄t moralr
viuere. Tū greg. li. iz. mora.
Hi frequenter maiores tris
bulationes carnis suscipiūt
qui carnis voluptatibz dele
crant. Et Amb in q̄dā epla
Quicūq; a pueritia dederit
se delictijs manebit in fustu/
te: vt viues mortu? sit. Reli
quif q̄q; caro debet oppmiz
mortificari. q̄a dicit aug. de
diffinitōibz carnis. Afflictō
est p̄ quā lasciuē mētis semi
naria castigatio ne discreta
cōprimunt. Hec ille Que s̄t
voluptates om̄s nisi semina
ria carnis. Unde sene. Et
epla hoc p̄siderās atēbat.

Maioz sū z ad maiora geni
tus q̄ vt mancipiū lim cor
poris mei. cōtemptus corpo
ris sui certa libertas ē. z ne vi
deamur tm̄ poetica dicere su
mam? exēplū a sacra biblia
ero. z 4. Moyses acceptu?
reuelationes diuinas z legē.
40. dieb; z noctib; in monte

ieiunauit. Dixi sc̄do q̄ hō de
bet h̄re mentis clarificatōez
vt vilia opef. i. vt cognoscen
do seipz z suū p̄ditōnē iſtatu
pprio pmāeat. z ne altiora s̄
rat: q̄d p̄batur sic rōne. Nam
si homo est discretus debet
habere intra se. cuius filius
sū ego: quā artē exercuit pa
ter meus q̄ fuit faber. nunq̄d
ego debeo q̄rere regni dñituz
Hoc nō ē verisimile nisi ex ḡ
tia sp̄ali. sicut legit de dauid
in ps̄. De post ferātes accē
pit eū. hoc volebat dicere au
gu. in pemio q̄rti libri d̄ tri
nitate q̄ sic ait. Laudabilior
est anim? cui nota est iſirmi
tas ppria: q̄ ea nō respectā
mentia mūdi. vias syderū. sū
damēta terraz. z fastigia ce
loy scrutat iō Ber. scribens
ad eugeniiū ait. Sp̄ialis hō
om̄e opus suū terna q̄dā cō
sideratione p̄ueniet. prius q̄
dem an liceat: deinde an de
ceat postremo an expedit.
Exemplū habet de dauid.
Qui ne sup̄biret nec se inrel
ligere affirmabat q̄ gr̄a sp̄s
sancti pprio ore suo loq̄bat.
vñ dicebat in ps̄. Da mihi
tellectū z scrutabor mādara
tua. Dixi tertio. q̄ hō d̄bet
habere mūdi vilificationem

spāt respectu honorū ipsos
 nō querendo nec in in ipīs se
 gloriando: qđ etiā rōne p̄ba
 tur. Si hō est p̄uosus stati
 honores ipm sequūtur: quos
 si ip̄e quereret nec haberz for
 tasse. z se vītiosū z supbū oñ
 derz. Hinc Aug. s. lib. de ci.
 dei ait. Gloriā z honorē nō op
 tet sequi p̄uos: sed ipam p̄u
 rē. Unde honores quos ml̄
 ti exp̄erunt cito petere nō de
 buit. sed eos cūctos ob eius
 p̄urē nō petenti accidissedi
 cūf. Et quibz elicif̄ morales
 honores hui⁹ mūdi debere d̄
 spicere. cū fm̄ rectū iudiciuz
 tunc exaltent. Unde Grego.
 in registro. sup̄ altitudines ce
 li z terre sustollit̄ qđ etiā ipa q̄
 alta z gliosa p̄ntis videntur
 seculi. p̄ mentis despectū cal
 cat. Et emplū habem⁹ de be
 ato frācisco. dñico. z alijs qđ
 seculi huius vilitate eoz ho
 nores despererūt. z tñ ad taz
 altitudines magnas deuenie
 rūt. De p̄clusionēs magni
 fice comes atqz amantissimi
 ciues in sacro euāgelio hodi
 ermo denorant. Qm̄ in p̄ma
 parte ponit̄ carnis mortifica
 tio vitijs p̄destinās. qđ nota
 tur p̄ hoc qđ xps sup̄ asinam
 ascendit. asina ei est caro no

stra supra quā ascendim⁹ cū
 eā rōni subijcimus z eā mor
 tificam⁹. In p̄a pre pōit̄ mē
 ris clarificatio villia coope
 rans ibi. Alij ramos. vbi oñ
 dicitur qđ q̄libz opabat̄ fm̄ cō
 ditionē suā. In tertia pre
 ponit̄ mundi vilificatio ibi.
 Videns Iesus citatē fleuit
 sup̄ illā q̄si volens expr̄imere
 mūdi p̄temptus dicit. Lu.
 19. qui consequēs ē huic euā
 gelio. Et vt meli⁹ hec pateāt
 videam⁹ hystoriā. Declarat̄
 re historie fructus erit vitiuz
 pessime supbie: quā homies
 p̄pter honorē solent habere:
 qđ vitiū xps hodie ad nostz
 exēplū det̄ status fuit super
 asinā ascendendo nō i curru
 aureo vel eq̄ magno. vt dicit
 crisostomus. Et inter honores flen
 do. z nō se extollendo: d̄ quo
 tres p̄clusiones cū tr̄ibz du
 p̄ijs more solito d̄clarabim⁹.

Conclō p̄ma ē de qđ dicitate
 supbie talqz supbia ē appetitio
 tus puerse celsitudinis p̄ au
 gu. Et hac descriptioe super
 bie tria mala apparet homi
 nem opari p̄ supbia. offensio
 nē suscipius. offensionē p̄xi
 et offensionē dei. Primū no
 tatur cū dicitur supbia. s. ima
 lo subiecto. Secūndū notat̄

diffini
 tio. sup
 bie.
 2. 2e. q.
 162. a. i
 ad. 2m

De Superbia

**Acu-
menta
supbie**

¶ In dicitur appetitibus. s. 3. prius
Tertium notatur cum dicitur per
verse celsitudinis. i. 3. deum.

¶ Circa primum notandum quod su-
perbia tria nocumeta pessima
ma dat subiecto. s. ipsam ha-
beni. inflationem in vite pncis-
pio. infelicitatem in vite medio
cecitate in vite termino. Quam
ti nocumeta sit ut iunenes vel
quod perit est adulescentes. vel
quod dederit est pueri sint sup-
bi ostenditur per salomonem. sap.
4. q. ait. **D**istrupet dominus inflatos
s. q. tam cito evertit ceruicem con-
tra me. **D**arctur superbia infeli-
citate in vite medio: quia cum
aliquis in principio incipit
supbire. cum puenerit ad ma-
iorem etatem ex mala consuetudi-
ne vitia tali vitio poterit se
abstinere. vix erit ut ex vitio
non supbiat suis. et de hoc di-
cebat Gregorius. **D**ifficile est val-
de vitare peccatum. quod de victo-
ria nascitur vitio. **D**at etiam
superbia cecitatem in vite ter-
mino. **¶** Tunc de eo potest dici illud
quod scribit apostolus. **D**icis quod di-
ues sum et locupletatus et nullus
egeat. et nescis quia miser es et mi-
serabilis nudus et pauper et cecus.

¶ Circa secundum notandum quod sup-
bus offendit primum triplici-
ter. videlicet corde ore et opere. **D**e p-

ma salomon puer. 22. **A**rma et
gladius in via superbi. custos autem
ante sue longe recedit ab eis.

¶ De hoc salomon puer. 22. **U**bi
fuerit superbia ibi erit et cornu
melia. **D**e tertio ait. **B**er.
Nec solum superbi molestant pri-
mos imo sunt occasio ut ab
alijs molestantur. **H**inc dicebat
d. ps. **S**uperbi iniqui agebantur
Et iterum. **C**onfundant superbi
quod iniuste iniquitate fecerunt in
me. **¶** Circa tertium notandum quod
superbus offendit deum tripliciter videlicet
principiatorum. ut rectorum. et co-
sumatorum. **D**e primo notan-
dum quod deus est principiator omnium
bonorum. **I**psi autem superbi attri-
buunt omnia opera eorum sibi
dicentes illud quod scribit in ipso
Lingua nostra magnificabit
mus labia nostra a nobis sunt etc.

¶ Offendit superbus deum ut re-
ctorum quod deus regit et gubernat
omnia. de prelo superbo quod se regit
ad suum vel. tunc solum non vult re-
gi a deo: imo se opponit deo. vnde
aug. **S**uperbia insidiat bonis
operibus. i. factis a deo ut peccat
Et gregorius clarius explicat.
Cum omnia victa fugiant a deo: so-
la superbia deo se opponit. **O**ffendit
superbus deum ut presumptor
torum. quod deus vellet omnia presu-
mare in bono fine. sed superbi

vellent oia sumare in malo
 sine. sed ad supbia. Unde deus
 dicit illud qd scribit marb.
 23. Omnia opa sua faciunt vt
 videant ab hoib. Et ita vi
 su e q supbia offendit subie
 ctu ppiu. offendit primu. of
 fendit deum. Tñ cu tantemali
 gnitatis sit sic appet ex sua
 descriptione bn merito pt dli
 ci illud eccl. 10. Initiu omis
 peccati supbia. qz p ea natu
 ra huana de paradiso eiecta
 e: natura angelica a celo dis
 sipata e. natura dina ab istis
 precepta e. Et io cuncta vitia
 a supbia pcedunt. Hinc tho.
 14. dicebat filio suo. Super
 bia nuqs i tuo seculo aut i tuo
 xpo domiari pmittas. De
 ista pckone satis dixim. sed
 mouem? qone vt ea meli? d
 clarem? Furta g ista con
 clusionem pcc. e an tal offisio
 q per supbia fit semp fit pec
 catu mortale. Ad qd breuit
 respōdet. Q. cu supbi appe
 tat excellentia seu celsitudi
 ne s pōr dupl. eē fm sentēti
 am sancti tho. z duradi. aut
 eni appetit aliqs celsitudinē
 sub deo cu tñ illa nollit nisi
 mo licito. vel cu gloriat d ho
 no rib: nō tñ vt a se habis. s
 ficur a deo: nec tñ despicit ce

teros. cu talis motus str ipse
 et? tale pccm e veniale. Aut
 appetit celsitudinē d deū: cū
 quis p phas z nephas hono
 re vellet obtinere. z tūc e pec
 catu mortale: z rō huius e qz
 humilitas q pcrariat super
 bie respicit subiectionē hois
 ad deū: supbia pō ei? opposi
 ta hui? obiectionis respicit
 defectu. q a per ipaz qd extol
 litur supra id quod e sibi pre
 firum a diuina regula pcr
 id quod aplo dicit. 2. ad cor.
 10. Nos aut nō sum immensum
 gloriamur. Et ideo dicit ec
 cl. 10. Initiu supbie homis
 est apostotare a deo. Aposta
 tat qppe superbo a deo. quia
 est pcrarius caritati diuine
 per superbiam de q dicebat au
 gu. in secūdo pfectionū. Su
 perbia celsitudinē imitatur.
 Et hec sufficiat in pnti pre
 Nūc sup est vt trāseam? ad
 alia. Conclō scda q e de qlis
 tate h? pccū talis e. q super
 bia ex sua malignitate tres
 habet pessimas qualitates. de qlis
tate su
perbie
 Prima est supbia alioruz
 malorum generatiua.
 Scda est supbia oim vitioz
 dominatiua.
 Tercia e supbia oim virt
 orum superatiua.

z re. q
 1672.

De Superbia

2.2e.9. Quid autem superbia generet
162. a. alia vitia duobus modis patet
2.2.1.2 per exemplum. et per auctoritatem
q. 84. per exemplum sic. Nam si quis est
ar. 2. superbus non vult videre parem
quem cum habet ei invidet. Et
invidia nascitur postea ira et cum
est iratus efficitur accidiosus cum
est accidiosus vellet habere
aliquam consolationem. et tunc dele-
cratur. in comedendo et luxuria
do. et sic efficitur gulosus et lu-
xuriosus. Et quia pecunie di-
ficiunt: efficitur avarus. Et ita
patet quod ex superbia alia capi-
talia peccata procedunt. Non dice-
bat sapiens eccle. 10. Initium
omnis peccati est superbia. Et cer-
te ita est. quia cum alia vitia habe-
ant virtutes oppositas distri-
buntur. ipsa sola superbia omni-
bus simul opponitur. Unde di-
cit hugo in 4. li. de anima. Tercia
vitia solas illas virtutes impedi-
unt quibus ipsa destruntur. ut
luxuria pudicitia. ira patientia.
sola vero superbia contra omnes
virtutes se erigit. et quasi genera-
lis ac pestifer morbus omnes
corrupt. Secunda qualitas
132. ar. mala huiusmodi vitii est. quia dicitur
4.2.9. et est caput aliorum vitiorum. nam
162. a. teste ysidoro. et cassiano. Su-
perbia dicitur inter vitia capita-
lia. accipiendo spatium superbia et

non vult putare habere influentiam in
omnia peccata. Verbi gratia acci-
piendo superbia per preceptum dei.
quia isto modo reperitur superbia in omni
peccato. quod in peccato reperitur. pre-
terius dei. sed verum est distinctum
ab alijs sicut loquitur Aug. in
libro de natura et gratia dicens
Querere homo et inuenierunt le-
gem dei. superbia esse peccatum mul-
tum distinctum ab alijs vitijs
Et de hoc dicit exemplum. nam si
quis incidere pedem alicuius
hominis adhuc ille talis vivere
posset. sicut de manu. sed si quis
incideret caput non amplius
esset vitis eius. Ita modo sicut si
quis incidere avaritiam. adhuc
peccata caput haberent. tamen si su-
perbia incidit cerera vitia non ca-
put haberent. Unde gregorius in mo-
titijs subtilibus habet ipsa radice
secundum est verum cum latenter occidit
tunc vigilans abscidat. ne per
sectu vigeat in visu roborat
Tercia qualitas huiusmodi pessimi
vitii est superlatio in malum omnium
vitiis. nam per nullum vitium ita
offendit deus sicut per super-
biam. quod in alijs vitijs homo a
deo auertitur. vel propter ignoran-
tiam vel propter infirmitatem. vel pro-
pter desiderium cuiuscumque alte-
rius boni. sed superbia habet auer-
sionem a deo ex hoc ipso quod non vult

2.2e.9
132. ar.
4.2.9.
162. a.8

8d9
perbia

2.2e.
161. a.

2.2e.9
162. ar.
6.

deo 2 et regule subijci. **T**ercio dicit Jaco. 2. Supbis deus resistit. Et clarius hoc dicit qdā glo. sup ps Supbi iniq agebat zc. q dicit. **V**ariuz pctm in homie ē supbia. Et ita patet ista pō scōa. **I**tem qua mouet qō vel petiō quedā q tal est. **Q**uot sūt g⁹ dus h⁹ pessime qlitatis q supbia noiatur. **A**d quā .q. breuit rñdet sm durandum in sūma sic dicentē. **O**, beatus Ber. ponit. 12 grad⁹ supbie in li. de. 12. gradib⁹ humilitatis. **P**rim⁹ ei⁹ qd⁹ humilitatis ē corde z corpe se per ondere humilitatē defictis in terrā aspectib⁹. cui opponit⁹ curiositas p quā aliqf curiose z inordinatē circūspicit. **S**cōs grad⁹ humilitatis est vt pauca vba z rōnabilia loquat aliq⁹ nō clamorosa voce. cui opponit⁹ leuitas mentis p quā aliq⁹ leuiter et supbie se hz in sbo. **T**ertius ē gradus humilitat⁹ vt vt nō sic facit in risu. cui opponit⁹ inepria leticia. **Q**uartus gradus humilitatis est taciturnitas vsq ad interrogationē. cui opponit⁹ iactantia. **Q**uintus gradus humilitatis est tenere qd hz regula

monasterij cui opponit⁹ singularitas p quā vult aliquis sanctior apparere. **S**extus g⁹ dus humilitatis est credere et pnūciare se omib⁹ viltorē cui opponit⁹ arrogātia p quā hō se pferit alijs. **S**eptimus g⁹ dus humilitatis ē ad oīa se inutile pferi cui opponit⁹ presuptio p quā. s. hō reputat se sufficientē ad maiora. **O**ctauus grad⁹ ē p̄fessio pctōz cui opponitur pctō z d̄fensio. **N**onus grad⁹ humilitat⁹ est in duris z asp̄is patientiam plecti. cui opponit⁹ simulata cōfessio p quā. s. aliquis nō vult subire penitētiam p peccatis q simulate p̄fiteri. **D**ecim⁹ g⁹ dus ē obedientia cui opponit⁹ rebellio. **V**ndecim⁹ grad⁹ humilitatis est q hō nō delectet facere p̄nā voluntatē cui opponit⁹ liberras peccandi. p quā hō delectat facere qd vult. **D**uodecim⁹ grad⁹ humilitat⁹ est timor dei cui opponit⁹ peccandi p̄suerudo q multiplicat dei p̄temptū. **I**n his vero gradib⁹ breuit p̄tinent om̄s filie sp̄sq supbie. vt si quis vellet de supbia per ordinē tractare z particulariter posset satis bñ p istos grad⁹

qd⁹ supbie

2. 2e. q. 16. a. 6

2. 2e. q. 16. a. 6

De Superbia

incedere: sed nūc particularit
de eis nō intēdo tractare cū
presens p̄dicatio sit de super
bia in generali. tñ istos q̄d
spāl̄r p̄ aliqs auctoritates p̄
bando. De p̄mo gradu lo
quēs Ber. in ope p̄allegato
rephendens sic ait. Ex moti
bus exterioris hoīs interior
rē agnoscas Curiosus aut̄ vbi
cumq̄ stat. ābulat. sedet oculi
vagatur caput erectū z aures
porrat suspensas. Clir quoq̄
puersus ānuit oculo terit pes
de digito loquit. er in solēti
corporis mora moribz aīe d̄
p̄hendit. q̄dū ei ad sui circū
spectiōē respicit i curia sui
curiosā i alijs facit. De scdo
q̄dū loq̄t Ber. vbi supra dī.
Qui sui negligēs ē alios cir
cūspicit dū q̄sdā supicit supe
riores. quosdā despicit inferi
ores in alijs q̄dē videt q̄d in
videt. in alijs q̄d irridet. in d̄
fit vt mobilitate oculoꝝ leui
gatus aius nulla vtiq̄ sui cu
ra agit modo p̄ superbiā ad
alta se erigit: mō p̄ inuidiaz
in ima sedemergit nūc per in
uidiā neq̄ter tabescit: nūc p̄
extollentiā pueriliter hylare
scit. in altero neq̄. In altero
vanus vtrobiq̄ supbus exi
stit. q̄a z q̄ superari se dolet.

et q̄ superare se gaudz. amor
p̄rie excellentie facit. De
tertio q̄dū loquit Ber. vbi
supra sic dicēs. Propriū ē fr
borū leta semp appetere. tri
stia deuitare: dū enī superba
percuriositate ad ani leuita
tem puenit q̄a gaudiū q̄d se
per appetit frequēti videt i
terpolari tristitia quā de bo
nis alterius contrahit ipari
ens sue hūiliatiōis fugit ad
psiliū vane psolationis. Et
ideo bñ dicit̄ inepta letitia.
Conditioēs quartuor hñs
p̄pter quas vocat̄ inepta hec
ei letitia annerā habet fatui
tatem. sociā ipuritatē admix
tam anxietatē ad functā per
uersitatē obfuscat fatuitas d̄
turpat ipuritas prurbar an
xietas. fermētat ipietas De
quarto q̄dū loquit̄ glo. pro.
16. Quicūq̄ tribuit sibi bo
nū q̄d facit. n̄ nihil mali vis
atur manibz operari cordis i
nocentiā pdit in quo largito
ri bonorū se p̄culit. Et iō ta
lem abominat̄ de. De q̄n
ro gradu ait. Ber. vbi supra
Turpe ē ei qui se sup cūctos
iactat si nō plus ceteris agat
per q̄d vltra ceteros appare
at. Et infra de tali etiā loquit̄
ait. Singularis p̄ sibi blā

ditur de vno ieiunio qd cere
ris prandentibus facit qd si cu
ceteris septē dies ieiunauerit.
melior sibi videt vna ora
tūcula peculiaris qd tora psal
modia vnus noctis. ad oia
sua strenuus. ad cōtia piger.
vigilat in lecto. dormit i cho
ro. hic omēs iudicat. h oium
facta corrodit. Inde ps. Si
singularis ver⁹ depast⁹ est eam
s. vineā. De ferro qdu lo/
quit beūs Greg. 26. mo. c. 6.
dicens. Quattuor sūt spēs q
bus ois tumor arrogantiu
mōstrat: cū bonū aut a se ipis
habere existimāt. aut dū sibi
datū desup credūt: pro suis
h se accepisse meritis putant
aut cū iactāt se hēre qd nō ha
bent. aut cū dīspectis ceteris
singulariter videri appetūt
habere qd nō hūt. Deser/
primo gradu dī Judith. 6.
Presumētes dese et de sua p
rute gloriātes humilias.
De orauo qdu loqitur Ber
vbi supra sic dī. Altas faci
unt aliq excusatiōes in pctis
Aut enī dicit q excusatiōe nō
feci. aut feci qd dē s; bñfici. aut
si male n̄ mltū male. n̄ mala
intentōe feci. Si aut de illo
sicut adā et eua quincit et ali
ena excusatiōe se excusare ni
tatur. de q etiā dicebat Bre.

22. mo. Ustratū humani ge
neris est vitii et ludendo pec
catū cōmittere et cōmissū nes
gando abscondere. et puictū
defendēdo multiplicare. De
nono gradu loqit Ber. vbi
s sic dicens. Periculosio: est
fallax et supba p̄fessio q̄ per
rinax et obstinata p̄fessio.
De decio qdu loqit moyses
Nu. 9. sic dicens. Nolite res
belles esse p̄tra deū. Et. s. c.
Alia q̄ per supbiā aliqd pec
cati fecerit. qm̄ rebellis fuit
p̄tra deū p̄bit de poplo. Ex
emplū euidentissimū hēm⁹
Nu. 16. De chore dathan et
abyrō. p̄ criminibus synagoge
quos terra deglutiuit et viuū
descenderūt in infernū. De
vndecimo qdu loquit Job.
22. Uir van⁹ i supbiā erigit
et q̄i pullū onagri se liberuz
natū putat. De duodecimo
qdu loquit Bern. vbi supra
dices q̄ post q̄ tribili dī iudi
cio p̄ia flagitia ipunitas se
q̄ expta voluptas cito repe
titreperita blandit p̄cupiscē
tia reuiviscēte. sopit rō. liga
tur p̄uerudo. trahitur miser
in pfundum malozū. trahit
tyrānidī pessimozū: ita vt car
naliū voragine pessimozū
desiderioz absort⁹. sue rōis
diuiniq̄ timoz oblit⁹ dicat

De Superbia

Inspiciens in corde suo non est deus: tam indifferenter libit, p licitis vitia tam ab illicitis ex cogitandis perpetratis et iustigandis animum manet et pedes misericordie detrahuntur. Et sic fit finis huius peccati. Conclusio tertia que est de consuetudine huius peccati talis est que vitium superbie ita in malo inceditur quod ex ipso tres offensionis generes sequantur quibus tales et offensiones alio modo ex sua diffinitione ne superius tetigimus. Vnde offensio dei, offensio proximi, offensio subiecti. Offenditur enim tripliciter deus ex superbia. scilicet usurpatione glorie, usurpatione figure, usurpatione gratie. Offendit autem deus primo usurpatione glorie. In bonis operibus nostris duo sunt. scilicet honor et utilitas. Honor debet deo attribui. si volumus ut ipse nobis tribuat utilitatem. Unde ipse dicit per Esaiam 42. Gloria mea alteri non dabo. Offenditur deus secundo per superbiam usurpationem figure. Nam superbus potest signum diaboli in anima sua: quod superbia est propter quam tollitur signum dei quod est gratia humilitatis. Ideo dicit prima per se. Superbis deus resistit. huiusmodi libi autem dat gratiam. Offen-

ditur deus tertio per superbiam usurpationem gratie. quia superbus credit per suam potentiam omnia obtinere, et non christi gratia illud apostoli ad corinthios 1. c. Gratia dei sui id quod suum. Secunda offensio est offensio proximi. Nam offensus dicitur prius ex superbia tripliciter. scilicet coangustatione: deprestatione: vituperatione. De primo patet ratio. nam cum aliquis vul se dilatare coangustat proximum testatur Salomone puer 24. et dicente. Qui se supra modum extulerit premeret ac deprimet alios videt. Existis superbis loquebatur iesus. Mat. 23. Diaboli latant enim filateria sua. De secundo patet ratio quia superbi volunt superesse ceteris vnde de vno superbo tale dicitur puerbum. Iste sedet mihi super collum. De tertio loquitur sapientia puer. 24. Qui se iactat et dilatat iurgia peccat. Tertia offensio est offensio subiecti que tripliciter est Expulsio boni: peractio boni. et inquinatio boni. nam vitium superbie bona que sunt in subiecto expellit. vnde Gregorius. Sic humilitas omnia vitia coarctat: sic superbia omnes preterites destruit et eneruat. Etiam superbia bona intrare. in subiecto non permittit. vnde dicitur

Tres
offedit
supb

pena
supbie

bar Bar. Supbia siue exñs
 siue nō sp̄ ē cā subtracte gr̄e
 Et̄ā supbia pauca bōa q̄ ex
 pellere nō pōt d̄ subiecto co
 inq̄nar. Unde quidā poeta
 Inquinat egregios adiūtra
 supbia mores. Et hec de ista
 cōclusionē sufficiant. Juxta
 hanc cōclonē pōt q̄ri q̄s puni
 tiones legim⁹ a deo dari sp̄
 pter peccatū supbie. Ad qd̄
 breuit̄ r̄ideretur. q̄ licet deus
 ostenderit varias punitiōes
 ex p̄ctō supbie tñ ad p̄ns no
 uē enumerabo z nō pl⁹ cau
 sa breuitatis. Quaz sit pri
 ma tal̄ in ordine. Lucifer p̄
 mus angelus propter sup
 biā de celo deiectus ē. z
 cū fuisset in p̄mo ordine pri
 mus si sterisset. isim⁹ postea
 factus est. de q̄ loquit̄ Esai.
 14. Quō cecidisti lucifer qui
 mane oriebaris. Et Luc. 10
 Et̄ debā sathanā q̄si vulgur
 de celo cadentē. Scda pu
 nitiō facta ē in hoīe q̄ volēs
 esse sciens vt de⁹ ē fact⁹ insci
 us vt pecus vñ Bar. Put o
 b̄rta iumēta dicerent si loq̄
 fas esset. Ecce adā factus ē
 quasi vnus ex nob. Et dō. in
 ps̄. Homo cū in honore eēt
 nō intellexit z c̄ Tercia pu
 nitiō facta ē in saule. q̄ cum

humillis esset sublimat⁹ est i
 regē. vñ p̄mi Reg. 15. Nōne
 cū paruulus esses in oculis
 tuis caput in tribub⁹ israel
 factus es supbus aut̄ fact⁹
 a regno deieci⁹ est. vñ subdi
 tur ibidē. Quia peccisti ser
 monem dñi peccit te dñs ne
 sis rex sup israel Quarta pu
 nitiō facta est. in roboā filia
 salomōis. 3. Reg. 12. q̄ in sup
 bia positus dixit p̄plo. Di
 nimus digitus me⁹ grossior
 est dorso p̄ris mei. p̄ meus
 aggrauauit iugū v̄rm. ego s̄o
 addā iugo vro. et reliq̄. ex q̄
 supbia sic humiliatus ē. q̄
 cū m̄ sisset. Aducā q̄ erat sup
 per tributa ad p̄plm̄ post istā
 responsionē lapidat⁹ ē a po
 pulo: z mortu⁹ ē. Rex aut̄ fu
 git z pdidit regnū. Quin
 ta punitiō facta ē i nabuch.
 qui vt legit Dani. 5. Depos
 itus ē de solio regni z conuer
 sus in bestiā propter super
 biā suā Sexta punitiō fa
 cta ē in antiocho de cui⁹ su
 perbia legit̄. 3. mach 20. vñ d̄
 pcussit eū dñs plaga insana
 bili z hūliat⁹ ē. Septima
 punitiō facta ē i p̄plo iudaic⁹
 co q̄ p̄pter minimā supbianz
 gentile p̄plm̄ q̄si stillā sicule
 reputabat. Esai. 40. Ecce gē

De Resurrectione

tes quasi stilla sicule. et quasi momerū statim reputate sunt et tū dñs gentile populū in datico populo supbo ptulit.

Octava punitio facta est in supbo phariseo q̄ vt habetur Luc. 10. ppter supbiā suā dicebat. Gras tibi ago dñe quia n̄ sūt sicut cereri homines etc. q̄ ppter deū ptulit ei publicanū pctōrē. Nonā punitio facta ē i petro q̄ p̄ ceteris presūpsit di. Mat. 26. Et si om̄s scandalizati fuerit q̄ ppter plus ceteris cecidit cū ad vocē vni⁹ acille ter deum negauit. In dauid i ps̄. Oculos supboꝝ humiliabis Et sic magnifice comes ac dilectissimi ciues expeditest huius fructus pres quas pmisim⁹: quē obsecro vos de serere vt h̄ gr̄atiā z in futuro gloriā habeatis.

Dñica resurrectionis dñi n̄ri iesu cristi. Sermo. XXI.

Quia magdalenae et mariae

iacobz et salome ementur aromata. Mat. 16. Pro hui⁹ sacri z sancti euangelij historiali declarate Notandum q̄ moralit̄ z spūal̄ vsuetudinerūt post mortē suoz

tria debent eis impendere vt reprobis.

Judiciū directiū sue voluntatis.

Testimoniū nūciatum sue qualitatis.

Dixi prius q̄ moralit̄ viuetes debēt suis post mortē honorē impendere sepulture. h̄ videt̄ ionabile apud om̄s p̄ viā nature. imo odio habet̄ ille q̄ p̄re vt m̄re mortuo vel prius mortuo n̄ fac̄ eis decet̄ honorē. Un̄ h̄ i. 2. Pa. q̄ in facto amasia rege iudei porta uerūt eū sup equos z sepelirūt eū cū p̄ibz suis i curtare dauid. Ad huc vltra rōz pbatur exemplo h̄ eē nō solū rōabile s; z opus mie. Un̄ legit̄ in lib. Tho. quō z q̄cum ipe sollicitus erat ad sepeliendū mortuos quibz arguerunt a suis. Ideo h̄c Ambrosius nobis p̄suadens in libro. de viduis atebat. Necessitudinis generis diuine religionis meritis antefert̄. Nulla ei⁹ merces deo melior q̄ ea q̄ habet pietatis munera. Dixi secundo q̄ moralit̄ imo spūal̄ viuetes debēt ad implere de directo iudiciū voluntatis suoz defunctorū ponēdo in executione

testim p ipos factū. iō hereds
 qui nō adimplent volūtatē
 testatoris. s. defūcti tota he-
 reditate p̄uari dñt. licz legit-
 rima reseruet. extra de voto
 licet. **U**n̄ pau ad heb. ix. scri-
 bens dicebat. Testamētū in
 mortuis p̄firmatū ē. **I**sta ra-
 lis! auctoritas sic p̄t̄ intelli-
 gi. q̄ testamētū post mortem
 p̄firmat p̄ executionē. **E**t iō
 dauid dat nobis exempluz
 in ps̄. vt. s. scūs ipm̄ docebat
 sic dicens. **D**isposui testamen-
 tū dilectis meis. s. in quibz si
 duciā habebat. vt̄ executiōi
 ipm̄ mādarent. **D**ixi tertio
 q̄ volētes fm̄ mores imo fz
 deū viuere suis mortuis dñt
 fm̄ qualitatē reddere testio-
 niū: potissime hereds q̄ tenē-
 tur satisficere in om̄ibz p̄ de-
 fūctis extra de vsu. tua. i. tex.
 et in glo. vñ beat⁹ **A**mb ad
 id positū in quodā sm̄one
 dicebat. **L**auda post vitam
 magnifica post p̄sumationē
 duplici ei ex causavtili⁹ ē ho-
 mini magis laudē dare meo-
 rie q̄ vite: z illo potissimum
 spe extollas merita sancrita-
 tis qñ nec laudantē adulatō-
 nocet: nec laudatū z elatō.
 n̄ testimoniuū debet eē verū
 vt̄ saltē certis signis apparē

tibus qđ dicif p̄bari possit.
 qđ aliter testimoniuū non est
 p̄decēs z venit in p̄cundā
 dicentis z defūcti. vñ cassio-
 do. sup ps̄. **B**eat⁹ imacula-
 ri ait. **S**epe p̄ malis bonū te-
 stimoniuū damus. z de bonis
 mala dicim⁹ nescientes. z ne-
 cesse est vt̄ p̄cundā incur-
 rat q̄ ignorāter aliquid asse-
 rit. **H**ep̄clusiones magnis-
 sice dñe ciuesqz ornarissimi i
 hoc sacro euāgelio hodierno
 denotant. qđ in tres p̄tes di-
 uidit. **Q**m̄ in p̄ma p̄te ponit
 tur obsequiū honorificū vere
 pietatis. s. **M**arie magdale-
 ne z aliaz dominaz q̄ tā de-
 uoto z seruētī anio q̄siuerūt
 aromata vt̄ vngerēt gl̄iosuz
 corp⁹ eaz⁹ magistrī oīumqz
 dñi. **I**n secūda p̄te pōit iudē-
 ctiū directiuū sue volūtat⁹. s.
 dñi nr̄i iesu xpi q̄ p̄dierant
 suā resurrectionē p̄ passionē
 fiendā z q̄rēdā ab ist⁹ mlieri-
 bus fm̄ volūtatē ip̄i⁹ ibi. **E**t
 respiciētes. **I**n tertia p̄te pos-
 nit testimoniuū nūciatiuū sue
 q̄litas. s. dñi r̄surrectōis quā
 p̄dicādā z annūciādā dixit.
Jes⁹ futurā p̄ sc̄os disciplos
 ibi qñ dz. p̄ agelū. **T**re dicite
 discipul⁹ z **P**e. **E**t vt̄ hec
 clari⁹ pateāt videam⁹ histo-

De Resurrectione

ria. Declarate historie fructus
erit resurrectio dñi. de q̄ loqn
do tres p̄lones cū tribz du
bñs more solito declarabim?
ad. ē re Conclō p̄ a q̄ est de q̄ d̄stra
surrectōe resurrectōis talis est. q̄
de resurrectōe q̄tuor assign
tur diffinitōes varie atq; di
sticte s̄m Ale. de ales in .3. c.
Quaz p̄ma est p̄munissima
Secunda est p̄pria. Tercia
est approp̄ata. Quarta ē
particularizata dñi. Prima
p̄munissima est ista. Resurre
ctio ē corp̄is z aie iterata co
p̄ulatio h̄ rō p̄uenit suscitātōi
sicut Lazaro suscitato ad vi
tam mortale q̄ nullo mō con
uenit r̄pō q̄ amplius nō est
mortur? iuxta illud ad ro.
6. X̄ps resurgēs ex mortuis
iā nō morit̄ mors illi vltrañ
dñitabit. Prop̄ria s̄o talis
est. Resurrectio e? est quod
cecidit. i. q̄d mortuū ē z dis
solutū ē aia. Sc̄da resurre
ctio. z appellat̄ h̄ casus mors
que p̄sequit̄ ad pct̄m. nec sta
te p̄t cū natura recta. h̄ mō
om̄s resurgem?. dissolutio h̄
capit̄ p̄ incineratōne. Sc̄da
ponit̄ ad differentiā suscita
toz p̄ miracula. illa. n. s̄z p̄i
ma q̄ ē resurrectio ad corp̄?
corruptibile z itez casurū et

moritur. Et p̄ istas duas
particulas talis diffinitio n̄
p̄uenit r̄pō qz corp̄? x̄pi non
poterat incinerari. vñ. David
in ps̄. Nō dabis sanctū tuū
videre corruptionē. App̄
priata s̄o diffinitō talis. Re
surrectio ē eius quod cecidit
Sc̄da resurrectio: z h̄ p̄ p̄ue
nire Beate p̄gini s̄m quod
de se credit̄ a quibusdā q̄ tā
surrexerit. nec ponit̄ ibi dis
solutū. qz n̄ h̄ de corp̄e eius
inuenit̄. vñ nō credit̄ inces
ratū: sed bene ponit̄ cas? qui
referrur ad mortem. Et sc̄da
ponit̄ eodē mō sicut sup̄ius.
Particularis z p̄pria d̄ fini
tio talis. Resurrectio ē corpo
ris facti incorrupti. i. ipassibi
lis iterata vñto. Nec ponit̄
tur ibi cas?. qz mors r̄p. non
fuit cas? opposit? nature res
cte. i. qz r̄pus nō est mortuus
p̄pter obligatōne p̄ncip̄ie
consecute ex pe. d̄ ade. sc̄d p̄
pter nos cū ip̄e fuerit conce
ptus de sp̄u sancto. De oēs
diffinitōes a doctore de ales i.
terto posite sūt originalr̄ d̄a.
4. li. Et p̄ istas diffinitōnes
apparet q̄ sit d̄ia inter n̄faz
resurrectionē z x̄pi. Et hec
sufficiant de ista p̄done.

3. p. q.
3 ar. 1.
ad p̄i.

Arta
resurre
ctio r̄p̄
fuerit
ncaria

Tho. i.
2. p. q.
3. ar. 1.

Quidam
 resurre
 ctio xpi
 fuerit
 necaria
 Th. i.
 2. q. 9.
 n. ar. i.

Iuxta hanc conclusionem queritur an resurrectio christi fuerit necessaria. Ad quod breuiter respondendum secundum Ale. de ales in tertio quod resurrectio christi fuit necessaria triplici videlicet superioribus viatoribus et apprehensoribus. Primum enim resurrectio christi fuit necessaria superioribus et hoc propter tria. Primum respectu conscientie. Secundo respectu subsistentie. Tertio respectu efficientie. Respectu conscientie. Nam sicut ipse Ale. dicit necessitas est duplex secundum causam superiorum scilicet conscientie et iustitie. Necessitate conscientie resurrectio christi fuit necessaria ab eterno quia ab eterno ita fuit ordinari. licet necessitate iustitie fuerit solum necessaria post peccatum. Et ideo hoc potest dici illud quod scribitur Jo. 22. Non dum eius sciebatur scripta: quod oportet eum resurgere a mortuis. Secundo fuit necessaria resurrectio christi superioribus respectu subsistentie. quia non decebat carnem quam Christus assumpsit incinerari iuxta illud psalmi. Non dabis sanctum tuum. id est christum videre corruptionem. Et ideo quod dicitur et homo unus erat persona in christo necessarium erat corpus eius resurgere. Tertio respectu efficientie quod

resurrectio christi fuit in eum resurrectionis nostre. unde apostolus paulus. i. ad Corin. i. Si christus resurrexit et nos resurgemus. Et ita apparet quod resurrectio christi fuit superioribus necessaria.

Secundo resurrectio christi fuit necessaria viatoribus. et maxime propter tria. Primum propter iustificationem. Secundo propter reconciliationem. Tertio propter ampliationem. scilicet gratiam. De primo ait apostolus ad Rom. 4. c. Resurrexit propter iustificationem nostram. Et ite. p. s. c. ait. Nos saluati sumus ab ira per ipsum. Secundo resurrexit propter reconciliationem. unde apostolus ad heb. 9. Christus introiit in ipsum celum ut appareat vultui dei pro nobis. scilicet cum corpore et anima ut oret patrem pro nobis. propterea quidam dicunt quod ipse quodam modo causa meritoria est ut omnipotens pater miseriam nostram. Tertio resurrexit propter ampliationem gratiarum propterea aduertendum est quod ipsa humana natura copiosiore gratiam suscipere potest nunc quam angelica quia incarnationis assumptione hominibus dispositio accepit. In passione vero maiorem dispositionem accepit. scilicet in resurrectione etiam ampliore recepit. Et hoc probatur

H 3

De Resurrectione

per exēplū vt habet Apo. 19
Tū enī loquēte angelū Joh
hannes vellet adorare: ait
angelus ei. Videne feceris.
pseruus tuus sū z fratꝝ tuoꝝ
rū habentiū testimoniū Je
su. Hinc ē q̄ i natura hūana
dispositio general' amplior ē
ad gratiā ex natura eiusdem
speciei q̄ resurrexit in xp̄o. eo
q̄ facta ē gratiosior deo. Pre
terea in credere ē dispositio p
sonal' fm q̄ ap̄ls. 4. ad Ro.
ait. Resurrexit ppter iustif. ca
tionē nr̄am. mortu⁹ ē ppter
delicta nr̄a. qd̄ quidē ppter
fidem atq; dilectionē. dicitur
est. Intelligendū tantū q̄ re
surrectio iustificat silt z pas
sio Sz passio iustificat i ad
ultꝝ solū fidē z et amorē. H
ē teredita z dilecta. qz exigit
hoc vt habeat iustificatiōes
effectus. vñ sufficiens cā iu
stificatiōis est passio. sz effici
ens nō nisi credat etiā deus
passus ad quod quidē maxi
me resurrectio opat. vñ sup
illud pphete. Que utilitas
in sanguine meo. glo. ait. Si
statim nō resurgo corruptum
q̄ fuerit corp⁹ meuz, nemini
annūciabo. nullū lucrabor. et
tra pibit. p̄fessio. i. testimoni
um diuinitatis. z dr̄. Actū

z. Quē deus suscitauit solu
tis dolorib; inferni. glo. al
tertio ē resurrectiōis h⁹ z sic
necessaria ē resurrectio. vta
torib;. Tertio resurrectio su
it necessaria cōprehensorib;
et maxime vt trib; accrescat
gloria. Primo beatis āge
lis. Secdo beatis aiab;. Ter
tio beatis copozib;. Primo
vt q̄ crescat maior gloria be
atis angelis etiā in p̄nci. qz
glorificata hūanitate xp̄i in
eo duplex delectatio reperitur
vna in p̄templatiōe diuinita
tis. alia in p̄templatiōe huma
nitatis in quā desiderant an
geli p̄spicere. vt dicit prima
pe. i. ca. Secdo vt crescat ma
ior gloria beatis aiab; sic d̄
angelis dictū ē. Tertio vt
crescat maior gloria beatis
copozib;. nā ad resurrectiōes
copozū sua resurrectio erit cā
future resurrectiōis: z h̄ in fu
turo. vñ in ps̄. Ad vesperū
demorabit fletus z ad ma
tutinū letitia vbi. glo. Dñs
mane resurrexit idē nobis p
mittēs p suā resurrectionem
que ē efficiēs cause nr̄e resur
rectionis: z anie z corpis. am
bo ei delectabūtur i gl̄a. Je
su xp̄i sicut Jo. 10. ca. i. pe ait.
Ego sum hostiū. p mēi q̄s

Introierit saluabit. s. in glori
 a sempiterna. et ingredietur ad
 fruendum gloria que erit in
 anima mea cum diuinitate con
 iuncta. et egredietur scilicet ad
 contemplantum humanitatem
 meam. et pasqua inueniet id
 est delectationes immensas
 reperiet in vtrisque. et sic solu
 ra est presens dubitatio vna
 cum conclusione prima. **Co**
 clusio secunda que est de qua rate: s.
 temporis huius resurrectionis
 talis est que ista gloriosa resur
 rectio fuit temporalis populi
 me disposita. Et hoc propter
 tria scilicet enim Alexan. de ales i
 tercio. **Tempus** resurrectionis
 fuit optime dispositum respec
 tu residentie. respectu festi
 nitatis. et respectu condecencie
 bo. i. 3. **Primo** respectu residentie. nam
 q. 3. voluit dulcis **Iesus** tribus ra
 tionibus usque in diem tertium
 12. **Primo** respectu dulcis **Iesus** tribus ra
 tionibus usque in diem tertium
 expectare et si statim resurgere.
Primo propter significationem
Secundo propter probationem
Tertio propter ostensionem
Primo dico propter signi
 ficationem vnde super illud
 Luce. 2. 4. **Oper**tebat resur
 gere a mortuis tertio die glo
 ar. **Ser**mo vna die et duas
 bus noctibus in sepulchro iaci
 cuit. quia lucem id est grati

am sue mortis: que tantum
 in carne erat tenebris nostre
 duple mortis que in carne et
 anima erat. opposuit et hoc ad
 significandum que lux sue mor
 tis duplam nostram mortem
 curauit. **Secundo** propter proba
 tionem. quia sicut duorum
 vel trium testium stat omne ver
 bum: ita in tribus diebus expe
 ritur omne factum **Barthe. 18.**
 hec ratio scilicet. s. vt probaret veram
 mortem tangitur scilicet in glo. pre
 dicta. **Tertio** propter ostensio
 nem. i. sue magnifice potestatis. nam
 si statim resurrexisset non vi
 deret habere potestatem resumendi
 diuinitatem suam sicut et ponendi
 sicut ipse **Jo. 10. c. ait.** Potestatem
 habeo ponendi animam meam et
 iterum sumendi eam **Hoc** manda
 tum accepi a patre meo **Et** hec ratio
 tangit in glo. i. ad corin. 15.
Quoniam christus mortuus est ter
 tio inquit de morte permittitur
 vt sicut per mortem ostenditur
 ita per resurrectionem ostendat. **Fu**
 it etiam ista gloriosa resurre
 ctio optime disposita respec
 tu festinantie non enim con
 ueniens fuit resurrectionem
 suam christum usque ad gene
 ralem resurrectionem omni
 um corporum retardare propter
 tria. **Primo** propter corpus di

73

R 4

De Resurrectione

gnitate. Secdo ppter firmitate. Tercio ppter nre resurrectionis exemplaritate. Prio ppter corporis dignitate. Cu eni illd corpus est dignissimum ex eo qd erat diuinitati vntum no fuit decet vt ta diu sepultu iaceret. Jo dauid in spu. s. in ps. dicit. Surge dñe in requie tua tu et archa sanctificatiois tue. et vocat archa sanctificatiois corpus quod fuit pntiuuz diuinitatis. Secdo ppter firmitate. si eni tuc no resurrexisset: fides perisset: nec vez deu aliqs eu credidisset quod pater ex h qd in passione excepta hgine omis fidem amiserunt. sed cognita resurrectione ipam recupauerunt. i. ad cor. i. s. Si xps no resurrexisset vana esset fides nra. Tercio ppter nre resurrectionis exemplaritate que exēplaris tas consistit in duob. s. i spe. et in caritate. Primo de spe. qz raro iueniret qd resurrectio nra futura speraret nisi ta precessisse videret. Et ppter h dicit aplos qd si xpus resurrexit et nos resurgem. Et gre. Exemplo dñs mōstrauit qd promissit in pmo: vt s. cur ipz resurrexisset fideles cognosce

rent ita in seipsis in fine mudi pnia resurrectionis sperarent. Secdo de caritate. no ei possem? ita allici ad amorem glorie sempiternae nisi daret nobis forma et exemplar resurrectionis nre vn. i. ad cor. i. s. Primitie xps. Tercio respectu pdecetie qz ex. h. qd resurrectio xpi ante nram facta fuit. tres vtilitates nob aduenerunt. Pna ē nouitas motu de qd apls ad Ro. 4. sic dicit. Sic xps resurrexit a mortuis p glia pns ita nos i nouitate vite abulem. Secda ē ablutio peccatorum. ad ro. 4. Tercia ē spes remunerandorum. i. pe. i. c. Qui p magnā misericordia suam regenerauit nos in spe viuā. Sed qz in de hoc ista plore mentio facta ē d rā r sur rpe resurrectionis merito h queri posset d hora resurrectionis. et quō vez xpm fuisse tribus diebus in sepulchro. Ad tho. in quā interrogatōne rñdeo s. p. q. i. doctrinā Alex. de ales. prin a. 2. ad cipat. isto mō. Et pmo ad pzm. 2. q. mū de hora qz i sacro euāge si. a. 4. l. j. Ter. nihil de hora tangit ad. 3m. Ideo sa. re doctores varie opinant. Quidā dicūt qd surrexit in auroa quidā pō in

media nocte. p̄ me opiniois
fuit Aug sup p̄io macha. 3.
Elegit lissias Prolomey vbi
glo. Ab hora mortis xpi vsq̄
q̄ ad diluculū resurrectōis
cōstāt hore. 4. si ip̄a nona nu
meret. cū ergo dicit ibi ḡ sar
rexit diluculo. videtur q̄ non
surrexerit ante lucē. 2. p̄ h̄ ml̄
tū facit q̄ eccl̄ia cōtat lauds
in auroza. Sū̄t alij q̄ dicūt
xpm̄ surrexisse in media no
cte. 2. p̄ his plurimū facit. p̄
mo id qd̄ habet traditio an
tiquoz. vtz q̄ apli in vigi
lis sacri pasce xp̄ianū popu
lū vsq̄ ad noctis mediū reti
nentes: 2 illa. s. hora laudes
cū populo iubilātes: post ad
ppria pplm̄ dimittebāt.
Tertio cū hoc recordat figu
ra samsonis iudicū. 6. vbi di
cit q̄ dormiuit Samson vsq̄
q̄ ad mediū noctis. s. in ga
za. 2 inde surgēs apphendit
ambas fores cū post b̄: uis
et sera. ip̄ositisq̄ humeris su
is portauit ad p̄ricē mōt̄ s:
vbi glo. Sāson media nocte
solū exiuit. s. 2 portas secum
tulit. q̄a redēptor: noster non
solū de inferno liber exiuit: s.
et de inferni claustro portas
destruxit. Et ad h̄ facit offi
ciū serotinū vbi fit mentio d̄

nocte eo q̄ antiquit̄ celebra
tur de nocte. sicut p̄phertū
Nō sic dies illuminabit. 2
nos illuminatio mea in deli
cijs meis. Etā ad h̄ fac̄ exi
tus iudeoz de egypto. ero.
li. c. Media nocte egrediat̄
egyptū Sed h̄ facit fm̄ ale.
pōt recordari nā qn̄ d̄: q̄ an
te lucē surrexit respicit illud
quod. Jo. 2. c. inq̄. Una aut̄
sabbati Tertia magdalena
venit mane cū adhuc essent
tenebre ad monumētū. sic q̄
q̄ intelligit illud quod Lu
ce. 24. dicit. Valde dilucu
lo. i. anteq̄ dies esset clara.
Et sic apparet q̄ dñs resurre
xit inter mediā noctē 2 clarā
diē. Et h̄ mō vtraz opinio
est vera. Quō aut̄ vep̄sit cri
stū stetit tribus diebus in sepl̄
chro. Notandū q̄ tribus die
bus 2 tribus noctibus in sepl̄
chro fuisse dicit fm̄ Aug p̄
synodo chē. vt p̄ma dies ac
cipiat̄ s. 2 parrē suā postremā
Sēda dies fm̄ se totā 2 inte
grā. Tertia fm̄ parrē sui pri
mā. 2 sic erūt tres dies. 2 q̄l
bet haz̄ diez suā noctē haz̄
bu it p̄cedentē. Tunc enī
fm̄ bedā mutat̄ elozdo 2 cur
sus diez ac noctiū. antea enī
dies p̄cedebant 2 noctes seq̄

Tho. 3
2. 9. 3.
a. 2. ad
3m. 2. 9
si. 2. 4.
ad pu.

per qd pbavit q vero corpe
Quarto p circarcu on
sione. Jo. 21. p qd pbavit qd
in eode corpe in q mortu
fuit.

Quinto p domus
ianuis clausis ingressionem
Jo. 21. per qd ostedit qd glo
ficatus surrexit. Sexto p fre
quentē apparitionē. Nā in
ipso die resurrectōis qnqz vi
cib apparuit. pmo marie ma
gdalene q tipū gerit penitē
tū. Voluit aut pmo ma
gdalene apparere quinqz de
causis. Pmo qā ardentius
diligebat. Luce. 6. Dimissa
sūt ei pctā mltā qz dilexit ml
tū. Secdo vt onderz se mor
tuū p pctōribz. Mat. 9. Nō
veni. vo in. sed. pe ad. pe.

Tertio quia meretrices
precedūt sapientes in regno
celoz. Mat. 21. Amen dico
vobis: qz publi. z pe. p. v. in
regnū dei. Quarto vt si
cut mulier fuit nūcia mortis
ita esset nūcia vīe fm glo.

Quito vt vbi abūdauit de
licū supabūdauit. z grāsi
cut. d. ad Ro. 5. Secdo ap
paruit mulier. b. redētibz a
monūmēto qā dicit ei s aue
te q accesserūt z tenuerūt pe
des ei? Mat. vl. Que typū
gest hūil. ū: qb dñs apper. tū

rōe sex? tū rōe redit. tū rōne
effectus. qz tenuerūt pedes e?

Tertio apparuit symoni: sed
vbi aut qñ nescitur nisi forte
quādo redibat a monumen
to cū iohāne. poruit enī esse
q pet? a iohāne. sicuti diuer
tit. z sibi dñs apparuit. Lu.
vl. Pet? aut? interpretat obe
diēs z gerit typū obediētuz
qb dñs apparer. Quarto
appuit d' discipulis euntibz in
emaus: qd interpretat deside
riū p̄silij: z significat paupes
res xp̄i q volūt illud p̄silij
adimpler. va de z vde omīa
q habes z da pau. z se. me.

Mat. 21. Quinto appa
ruit discipul congregatis in
vnū z significat religiosos
cū foribz qnqz sensuū clausis
Jo. 20. Ne quiqz appari
tiones ip̄s die resurrectōis
facte sunt z has representat
eccl'ia sacdōsz in missa quā
quies se vertens ad populū
sed tertia representatio ē cum
sile. itio q significat tertiam
apparitionē factā petro q ne
scit vbi vl qñ facta fuerit.

Sexto apparuit octauo die
discipulis congregatis pres
ente thoma q dixit se nō cre
dere nisi videret. z significat
hesitantes in fide: Job. 20.

De Resurrectione

Septimo discipul piscanti-
bus. Jo. vlt. significat p̄dicā-
tes q̄ sūt piscatores hoīum.
Octauo discipulis in mōre
rabor. Da. vltimo ⁊ signifi-
cat p̄emplarōes: q̄a in p̄di-
cto mōre trāfigurāt⁹ fuit.
Nono vndecim discipul ces-
nantib⁹ i cenact⁹ vbi icredu-
litate eoz ⁊ duritiāz cordis
erpprauit. Dat. vl. per q̄s
intelligim⁹ pctōres in vnde
natio trāsgressiōis positos
quos aliqñ misericordis vili-
tat. Decimo ⁊ vltimo ap-
paruit discipulis existentib⁹
in mōre oliueti. Luc. vltimo
p̄ quos significat misericor-
des ⁊ misericordie oleū dili-
gentes de h̄ loco ascendere i
celū, q̄a pietas ad om̄ia valz
p̄missionē h̄is vite que nūc
est ⁊ future. i. ad thimo. 4. c.
Sed ⁊ alie tres apparitiōes
sunt q̄ referūtur in ipsa die re-
surrectiōis facte: s̄ he ex ter.
non habentur. P̄ia appa-
ruit Jaco. iusto. i. iacobo al-
phet de q̄ habet in legenda
sua. Secūda q̄ ipsa die di-
citur apparuisse. Joseph sic
legit. in euangelio nichode-
mi. Tercia est q̄ ante cet⁹ of-
p̄gini gl̄iose apparuisse cre-
dit licet h̄ ab euangelistis ta-

ceat h̄ romana ecclia p̄bare
videt eo q̄ statim ipsa die i s̄a-
ctam mariā maiore celebrat
stationē. si. n. h̄ ideo nō credi-
tur qz nllus euangelista testa-
tur p̄sequēs ē vt post resurre-
ctiōnē nūq̄ sibi apparuit: qz
vbi vl̄ qñ null⁹ euangelista
edisserit: sed absit vt talē ma-
trē talis filius tali negligē-
tia dehonoraueit s̄ ideo for-
sitā hoc euangelistē ē subtri-
cuerūt. qz eoz fuit officiū so-
lūmō resurrectiōis inducere
restes. Varrē at̄ ad restificā-
dam p̄ illo inducere eis nō
licuit. Hoc ergo scribere nō
luerūt: sed p̄ constanti reliq̄-
runt. tñ Ambro. in li. 3. de p̄-
giniib⁹ ait. Vidit maria re-
surrectiōnē domini ⁊ p̄mavi-
dit cred⁹ d̄ t. vidit maria ma-
gdalena q̄uis adhuc ista no-
taret. hec ille merito. ⁊ d̄bit
enī matrē plus letificare de
resurrectiōe quā ampl⁹ cete-
re. Et sic magnifice comes
atqz ciues mei dilecti expe-
dite sūt hui⁹ fruct⁹ sacre do-
mini resurrectiōis p̄tes quā
obsecro diutius p̄meditari
vt h̄ ex ipsa gaudiū i futuro
vero gloriā habeatis. Amē.
Dñica in octaua pasce d̄

virtu fidei. Ser. XXII.

Quam esset se-
ro die illo vna
sabbatorū z fores
essent; clausē vbi
eram discipuli z gregari ppe
metū iudeoz venit iesus z ste-
rit in medio discipuloz suo-
rū z ait illis par vobis zc.
Jo. 20. Pro huius sacri z sā-
cri euangelij historiali decla-
ratione notādū qd qd vult mo-
raliter viuere z bonā fidem
alioz mentib; sue vite gnā-
tia inter alia debet habere
videlicet.

Pacis fortitudinez virtijs
resistendo.

Pacis recitidinez iuste
ministrando.

Pacis aptitudinem pau-
denter operando.

Dixi pmo qd qd vult mora-
liter viuere z bonā vitā sue
vite alioz mēib; generare d-
bet esse fortis virtijs resistēdo
et vocat fortitudo pacis. qd
qui foris repugnat virtijs in-
tus in pace requiescit. Hec
ratio pfirmat p dictum cri-
sti. Luc. xi. vbi ait. Cū f. ar-
cu. a. f. in pa. f. oia q possidet
De hac virtute Aug. scribēs
ad Hiero. sic ait. Qui vera

virtute fortis ē nec temere au-
det nec incōsulte timet. Hu-
ius magne p̄tutis exemplū
habem⁹ de milite virilit̄ dī-
micante; qui quātūcūq; in
pugna ad dextr̄ z a sin. stris
gentiat tū virib; cunct̄z resi-
stit. hic. Hiero. an eplā qdaz
ait. Per bonā z malā tamaz
a dextris z a sinistris xp̄i mi-
les gradit̄ nec laude extollit̄
nec diuitijs tumet. nec p̄fun-
ditur paup̄tate. z leta p̄tens-
nit z tristia hec ille. Hec vir-
tus marie valet ad resistēdū
virtu infidelitatis. Dixi
scdo. qd qui vult moral̄ viuere
z bonā fidē sue vite alioz
mentib; generare. debet esse
rect⁹ z iust⁹ i ministrādo. hec
p̄tus iusticie vocat iusticia
pacis. Rō hui⁹ est; qd cū iu-
sticia sit reddere debet vn̄s
cuiq; qd suū ē. z cū ex oppo-
sito sequat̄ discordia z odiū
ergo ex ipsa seq̄t̄ par z amor
De hac p̄tute. Tuli⁹ in li. 8
officij; ait. Iusticia; p̄tutis
splendor ē maxim⁹. lex quavi-
ri boni nominant̄. Ex eplā
huius; p̄tutis hēmus in da-
uid. i. Reg. 25. qui vt iustos
nolens ponere manū suā sup
saulez xp̄m dñi. dixit ei. dñs

De Infidelitate

retribuit unicuique secundum iustitiam suam. Dixi tertio quod qui vult morali vivere et bona fidem suae vitae aliorum meritis generare debet habere apertum dinem temperantiae et prudentiae in operando quod vocantur virtutes pacis. Ratio huius est quoniam quod temperatus est in suis operibus illoquin do sine persuadendo in comedendo in bibendo etc. atque quod prudentem operatur omnia recte corporis zani manum in pace possidere potest et ideo voco temperantiae virtutem apertum dinem quoniam quae qui temperatus est apertus et dispositus bene ageat ad omnia valet. De hac virtute temperantiae loquitur Prosp. in 3. de vita exemplativa ubi sic ait. Temperantia facit abstinentem: parcum: sobrium: moderatum pudicum: tacitum: et verecundum: haec virtus si in animo habitat libidines frenat. affectus temperat: desideria sancta multiplicat. vitiosa castigat. omnia iura nos confusa ordinat. cogitationes pravas remouet. sanctas inserit ignem libidinosae voluptatis extinguit: metum tacitum tranquillitate proponit. et totam ab omni insuper praeuisione repellit. De virtute prudentiae ait Seneca in libro de quatuor virtutibus. Si prudentiam ample

cteris vbiq; idem est et per se rui ac temporis varietas erigit sic te accommodes temporum. nec te in aliquibus mures: sed potius apertus sicut manus quae cadit est: cum in palmanum extendit et cum in pugnum astrigit. De his duabus virtutibus simul exemplum habentur gene. 32. vbi dicitur quod iacob volens obuiari fratri suo irato non ventose intempatus: sed ut prudens sit ei munera et res minus dilectas maiori exposuit periculo. Et tertius Reg. 3 habetur quod Salomon prudens iudicauit inter mulieres de unico filio pretendentes. De conclusionibus magnifice dicitur in ciuitate inclita in sacro euangelio. hoc dierno denotatur: quod in tres partes diuiditur. Quonia in prima preponitur pacis fortitudo virtus resistendo. quod christus per fortitudinem pacis maximam resistentiam fecit vitio incredulitatis discipulorum cum ianuis clausis venit et steterit iter eos ostendens eis manus et latus pacem etiam eis annuncians: fortitudinem in fide in super eam danda. In secunda parte ponitur pacis recitudo iustitiam ministrans: quia christus videtur quod thomas quod durior ad credendum ceteris erat. non erat cum

dit. pulis quōma vicevenit
cul. s. tho. d. bebat maior rōis
certitudo: ite p^o dies octove
nit ostendens ipi theme ci
cartrices quas palpavit. z in
hoc iperps ondit fructū iusti
tie: qz vbi est mai^o piculum
ibi debet fm iustitiā manus
remediū. In tertia pte po
nitur pacis aptitudo prudē
ter operās accipiēdo aptitu
dinē p temperatiā sicut iam
expositū est. qd euāgelista vt
prudens z rpatus tot testes
resurrectiōis posuit: quot sus
ficiēbāt ad fidē nram. reliqs
quos mūd^o tot^o capere non
posset dimittere. Scda ps
est ibi. Et post dies octo.

Tertia pars ibi. Ultra qui
dem zc. Et vt meli^o hec pa
teant videam^o historiā. De
clarare historie fructus erit
viriū infidelitatis cui xps re
stitit multis apparitiōib^o p
ut in euangelio p^oinet vt ipa
pessima infidelitate dimissa
certius credat sua resurrectō
sanctissima. de q infidelitate
loqndo tres p^oones cū trib^o
dubijs more solito dclarabi
mus. Quaz pma erit de cā
litate. Scda de q^olitate.

Tertia de q^oritate hui^o pes
simi virij. Conclio pma ē
talis in ordine. q nouē sūt i

pedimēta fidei q psequēter
cānt infidelitatē: quoz tria
p^oinent ad intellectum tria
p^oinent ad volūtatē. tria ve
ro p^oinent ad memoriā. Et
ista p^oicipalr z p maiori par
te notant in sūma de vitijs z
fructib^o in tractatu de fide.

Triā q p^oinet ad intellectū
sunt illa. s. i grātia. maliciā vt
auersio ipius itellec^o. z cu
riositas. P^omū ḡ cātiū
h^o virij ē i grātia. capacitatē
intellectus hūani. Qui ei cre
dit intellectū hūanū eē capa
cē oīuz n̄ credit illd qd ab eo
n̄ capit. Si qd credz circū
solis oīa p^oinere ipe crederet
illa nō eē q infra circū n̄ cō
tinēt. Sitis error ē i ill q nō
credūt n̄ posse eē sciaz d ma
gnitudie sol^o z lūez stellaz qz
nō hnt eā. Hec igit cā ē p^oter
quā qcqd itellec^o eoz n̄ ca
pit n̄ eē credūt. Lec^o ei ē itel
lect^o n̄ respectū supioz. qz sic
ocul^o vesp^o ilionis ad lucē so
lis: ita itellec^o n̄ ad ma
ximū itelligibile. ex. 2. meth.
Et iō iurta illd Da. is. Te
cus si ceco ducati p^oter ābo
i fo. ca. Prio cadit ductoz po
stea p^o. Ad hoz secutoriaz ḡ
rantia p^ofundam Ecclē. i.
c. Quō ignozas que sit ma
teria spūs z aq rōne cōpigā

cānta
infideli
tatem

Impe
dimen
ta ex p
te itel
lectus

44

De Infidelitate

tur ossa in ventre p̄gnantis.
sic ne' eis opa del q̄ fabrica-
tor est omnium. nā intellectus
est limitatus. **Uñ** in ps̄. d̄.
Terminū posuisti zc. **Se-**
cundū causatiū h' vitij est
malicia vel auersio intellect'
a credendis. z ab his q̄ pos-
sunt hominē inducere ad cre-
dendū z uersio ad errores.
Quidā enī sic amāt suos er-
rores vt p̄ria eis nō velint co-
gitare vl̄ audire de quibus
habetur **Prover. 28.** Nō re-
cipit stultus p̄ba prudentie
nisi ea dixeris q̄ versant i cor-
de suo. Nō enī hominibz da-
tū est se videre p̄ tergū: neq̄
videre sine intuitu. **Uñ** hi
sunt de qbz ps̄: ait. Noluit i-
telligere vt bene ageret. No-
luit tales audire. vl̄ credere
dicris sanctorū vel scripture
sacre. **O** infelix malicia et
cecitas p̄terua. a ceco de via
credidit catulo. z de pfundita-
te fluuij baculo. z de aniaz
salute nō credidit xp̄o. **Ter-**
tium causatiū hui' vitij re-
spectu intellectu' ē curiositas
dicit enī **Hug. de san. vi. l. i. i.**
p̄. tertia. q̄ circa credendā: q̄s
dam sūt ex rōne vt necessaria
quedā sūt rōne vt pbabilia
quedā supra rōne vt mira

bilis: quedā p̄tra rōne vt in-
credibilia. **Duo** extrema fidē
nō capiunt: que enī sūt ex rō-
ne oīno nota sūt. z credi nō pos-
sunt qm̄ sciunt: q̄ aut sūt con-
tra rōne similt̄ credi nō possūt
quia eis rō nō acquiescit. er-
go q̄ sūt rōne sūt et supra
tantūmodo fidē suscipiunt
Et in p̄mo quidē genere fi-
des adiuuat rōne nā fide p̄-
cipitur qm̄ sūt rōne sūt
q̄ credunt: q̄rū p̄ritatē z si rō
nō cōprehendit: fidei tñ illo-
rū nō p̄tradit. **In** his autē
que supra rōne sūt. nō adiuua-
tur fides rōneylla. qm̄ nō ca-
pi ea rō q̄ fides credit. s; ex
diuina reuelatōe p̄dica sunt
Hec ille. **His** iḡ r̄annora-
tis aniaduertēdū ē q̄ aliter
curiose querere p̄bationes i-
pedimētū maximū ad fidē p̄-
stat. **Tales.** n. p̄bationes ve-
luti scala sunt quibz arringi-
tur ad p̄bata. **Qui** p̄o ad ea
que fidei sūt scala hm̄oi non
p̄tingunt. z iō credere nolūt.
errāt. qz sūt **Dama. li. 4. ca.**
3. Fides est nō inquisit' vel
scrutat' consens'. **Et** datur
exemplū. **Sicut** enī sol. nō so-
lū ip̄e in lumie suo videt. sed
et om̄is altias res z sine lumi-
ne suo videri nō p̄t. **Ica** sol

Causa
ita inf
litati
et p̄
voluc
tis.

iustitie videri nō pōt si lumi
ne suo nō illuminet ipm z eaq̄
p̄tinent ad fidē suā videre vo
lentes: z maxima differen
tia reperit̄ inter ista. Nā sol
material bonis z malis dif
fundit̄. ita z ignis. Sol aut̄
iustitie nō nisi bonis: z ideo
nunq̄ curiosis diffundit̄ q̄
rū oculus curiositate obum
bratur immo fere obceccatur.

Causa
ria infō
lutaris
et pre
voluta
tis.

Sed de his factis diximus.
Tria vero fidei impedimen
ta z infidelitatis cāritia ista s̄
p̄tinentia ad volūtate. videli
cet. Affectio inordinata.
Insania deprauata. Negli
gentia opinata. Primum
est affectio inordinata. cū ei
hoies deueniūt ad statuz de
quo dauid in ps̄ ait. Trans
ierūt in affectū cordis. tān
modo credūt ad q̄ trāsit affe
ctus eorū. Si quidē septe af
fectionib; hāc p̄craria natur̄
fidei plurimū attrahunt vid
licet amore. odio. desiderio.
spe. timore. gaudio. z dolore.

Prīa affectio ē amor iordi
natus h̄ seculi. sicut ē amor
diuitiaz voluptatū. z magis
rudinū q̄ qdē ceat vt n̄ vid
ant pctōres pctā q̄ faciūt p̄ a
nariciā p̄ luxuriā. z p̄ supbiā
immo nō credant dicta z fa

cta sanctorū his pctis p̄ria. z
torū h̄ p̄cedit p̄ affectionē in
ordinatā. De his oib; di
citur. Pro. 21. Lucerna impi
orum pctm̄ ē. s. Auaritie. Lu
xurie z Supbie. Et hi oīs
sūt de quib; in ps̄. 8. Ocu
los suos statuerūt declinare
in terrā. z. Jo. 8. Quō crede
re poteritis qui gloriā ab
inuitem recipitis. Secūda
affectō ē odiū. sicut faciūt po
puli q̄ p̄tra platos z domos
pctā eoz ponderādo z p̄pita
leuiando z in eis potestates
dei illis datā minime aduer
tendo. sic de eis scribit̄. Die
remi. tertio ca. Iustit̄ cauit
aniam suā auersat̄it̄ israel i
compariōe s̄uaricariēz iud
Tertia affectio ē desiderū.
facile. ei vbi d̄siderū regnat
credit z sperat hō q̄ optat: q̄
est velut visus. Sed ei dic̄ ē
ps̄. Desiderium eoz attrulit
eis. Quarta affectio est spes
cōmodi tēporal̄ lucrōz. diu
viuēdi z vane obrinēdi. Nā
illī q̄ sic sperāt sūt de quibus
ps̄ ait. Ecce hō q̄ non potuit
deū adiutorē suū. Quinta
affectio ē timor. sic multem
u
lieres nō abijciūt pompas z
vanitates timētes despici a
maritis. Sed iuxta sententiā

De Infidelitate

ambrosij. Dū metuūt maris
tale iudiciū pdidēre suuz. sic
iudī q̄ rōre synagoge vt io.
9. Nolebāt credere xpo. Un̄
Jo. v. Dedi vobis sensū vt
cognoscatis vez deū. Et sap̄
i. In simplicitate cordis q̄ri
rite illū qm̄ inuenit ab his q̄
nō rēprant illū. Audiendī s̄t
iḡ r̄ pdicatores z doctores z
eis debet credi. q̄a ad ro. 10.
Aplūs aīr. Fides ex auditu
auditus aīr p̄ verbū xpi. Et
hiere. s. dicit. Querētēsi iue
niatis vīz querētēsi fidē z pro
pitius ero ei. Sexta affe
ctio est gaudiū. s. r̄galiū q̄b̄
instantū aff. cīf mens huma
na vt sepe nō credat aliā esse
vitā: z ex h̄ p̄sens seculuz sibi
p̄struat paradīsz. Et iuxta
illud Job. 21. Tenēt r̄mpas
nū z cytharaz z gaudent ad
sonū organū z ducūt in hōis
dies suos: z in p̄cro ad iser
na descendūt. Septima af
fectio est dolor. s. infirmita
tū malatū z hmōi. z iō recur
rūt ad incantatrices z ad a
riolos scriptur̄z sacris nō cre
dētēs. iō p̄tra eos prouer. 30.
Oculū q̄ subsanat p̄rem. id
est deū z despiciūt p̄rū mat̄z
sue z determinatiōes ecclie.
effodiant eū corū de torren

tibus. i. demōēs infernales.
z comedēt eū tiliū a q̄le. i. post
p̄sentē vitā a demōib̄z et nō
līter puniētur. Scdm̄ cau
sariū pr̄nēs ad voluntatē ē
insania: qz magna insania est
velle vidēre siue de colorib̄z
iudicare siue oculis. p̄fomi
ter de his q̄ volūt scire z alit̄
nolūt credere ea q̄ sūt sup̄ itel
lectū. Tertīū causariū in
fidelitatē pr̄nēs ad volūta
tē est negligētia opinata. nā
vt d̄: de con. di. iij. Gr̄a non
est liberī arbitriū tm̄ s̄z donū
dei. si em̄ fides naturalis eēt
eadē eēt apud oēs q̄sobz de
bet eēt solicit̄ hō ad pendēdū
a deo Juxta illud. Marth. 7
et. Luce. 22. Perite et dabit̄
vob̄ sic etiā faciebat ille qui
Marth. 9. ad dñm̄ aīr. Cre
do dñe adiuua in credulita
tē meā hinc. ad ep̄he. 3. apo.
aīr. Gr̄a saluari estis p̄ fides
z hoc nō ex vobis dei. n. do
nū est. Qui ergo negligēs est
ad pendēdū: merito dei iudī. Cau
tio lumē diuine gr̄e nō i gre⁹ facia
dī suo clauso hostio itelle⁹ fideli
cor ipsius. Tria vero alia cā⁹ ratē em
tina infidelitatis ad memou⁹ parte
am pr̄nētia ista sūt. sc̄z. s̄b⁹ memo
tilitas distantia a credēdiā⁹ memo
peccat̄ obstaculū. Prīmū est
rie.

rez subtilitas. q̄ turbidū ha
 ber visū pilū q̄ ab alijs vide
 tur nō vider. nec iō contende
 re debet ibi eū nō esse. non vi
 det visus human⁹ q̄cqd̄ vi
 det aq̄litas z iō sine p̄sentio
 ne homines credere debent.
 Hinc. Esa. ait. Nisi credide
 ritis nō intelligetis. hinc ē
 24. q. i. Nō turbatur. in sine
 dr. Licet mēs diuina neq̄at
 humana plena rōnis inuesti
 gatione cōprehendere: fidei
 tū plenitudo cōplectit: quia
 nō cōprehendit. Secundum
 ē distātia a credēdis. i. lōgū
 q̄tas mētis: z ē imperitia z i
 ereditatio i eisdē. Nā sicut
 Aristo. testat ip̄tū veluti lon
 ge distātes speculāf. distant
 vero satis a longe q̄ tū p̄ma
 nēt in ist̄ sētibilib. vt qd̄ su
 pra tactū ē nō videat. iō ad si
 dē sūt q̄st̄ cecū. Hinc Ber. su
 p̄ cārti ait. Quō lux i casu cir
 cū fūd̄it oculos clausos vel ce
 cos. sic animalis hō. nō p̄cipit
 ea que sūt sp̄s dei. Et Aug.
 De⁹ lux est nō corporū. s̄ mē
 tiū. hāc aut̄ lucē q̄ nō videt ē
 q̄st̄ cecus i sole Un̄ Be. 24.
 q. i. c. Quia dixit Nisi q̄s soli
 ditatē fidei renuerit diuinā
 p̄nitē nō agnoscat Et i lib: o

dialogoz ait Quisq̄s in cred
 dularitate iust̄ bilis solū nō
 est debet mai⁹ op̄ dicit̄ fidē p̄
 bere. Et ponit ibi exēpluz de
 puero incarcerato: q̄ matri
 de luce nō credit eo q̄ ipse nō
 nisi tenebras nouit. Tertuz
 z vltimū causariū infidelitas
 ris est obstaculū pecc̄i z maxi
 me pecc̄i sup̄bie. q. i. hō n̄ vult
 credere nisi sibi. Sup̄bia in
 terioris faciei qd̄a tumorem
 Un̄ ang. 7. p̄fessionū de se ip
 so ait. Tūore meo sepabat a
 re z nimis inflata facies clau
 debat oculos meos. Et Ber.
 sup̄ cārti. Sup̄bo oculo f̄ritas
 nō videtur. Et Be. Tumoz
 mētis obstaculū ē veritatis. z
 Jere. 49. Arrogantia tuā z
 sup̄bia cordis tui decepit te.
 Ubi glo. Om̄is heretic⁹ ar
 rogās qz sup̄bia fac̄ hereticū
 nō iḡrantia Et Be. Tāto a
 dei luce lōge sūt q̄nto ap̄d se
 hūiles n̄ sūt. Et ang. ait. Su
 perbia meref̄ illudi. Et abas
 cūch. 2 ca. diē. Quō vinū po
 tātē dēcipit. sic erit oīs sup̄b. **Utrum**
 Hec tria sup̄radicta valde i
 ped̄iūt mēortā hoīs vt nō re
 cordet̄ credēdis. Et hec fusi
 ciāt d̄ clusioe. Iuxta q̄ mo
 uet qd̄ vlt̄ dubitatō tal. Utr̄
 ql̄iber infidelitas sit pecc̄m
 capuz

De Infidelitate

Ad istā petitionē rēden-
do sūm doctrinā s̄cti thome
in. 2a. 2e. q. 10. vbi dicit. **Q**
infidelitas dupl̄r accipi pot̄
Uno mō sūm purā negatiuā
vt dicat̄ infidelitas ex h̄ s̄o
lo q̄ nō habet fidē. Alio mō
pot̄ intelligi infidelitas secū
dū p̄rarietate ad fidē quia.
s̄ aliq̄s repugnat auditui s̄i
dei vel etiā ip̄m p̄tēnit sūm il-
lud. Esa. 50. Quis credidit
auditui n̄ro? q̄ si dicat null⁹
et in h̄ p̄rie p̄fici rō infideli-
tatis. P̄rio mō infidelitas
nō est p̄ctm̄. s̄ pot̄ est pena.
quia tal̄ ignorātia: diuini orū
ex p̄ctō p̄mi parentis ē p̄seca-
ta quod pater tali rōne. Paul-
lus peccat in eo quod vitare
non pot̄ qz teste Augustino
om̄e p̄ctm̄ ē voluntariū. s̄ nō
est in p̄tate hoīs q̄ infideli-
tē vitet quā vitare nō pot̄ ni-
si fidē habēdo. dicit ar̄ apō-
ad ro. 10. Quō credēt ei quē
nō audierūt. quō aut̄ audier̄
sine p̄dicatiōe. q̄ tal̄ infideli-
tas nō videt̄ esse p̄ctm̄. Et si
argueret̄ sic. infideles dam-
nant. ergo talis infidelitas ē
peccatū. Respōdet q̄ nō dā-
nant p̄pter infidelitatis pec-
catū. Unde dñs dicit. Jo. 17
Si nō venissem ⁊ locut⁹ eis

nō fuisset p̄ctm̄ nō haberēt
q̄d exponēs aug. ait. **Q** 10°
quid de illo p̄ctō quo nō cre-
diderūt in xp̄m. Sc̄o mō in 2. 2e. q. 2.
fidelitas ē peccatū q̄a p̄rari 10. ar. 2.
atur fidei. nā oē p̄ctm̄ forma 2. q. 2.
liter p̄sistit in auersione a dō ar. 2. q. 2.
vnde t̄ato aliq̄d p̄ctm̄ ē gr̄ 2. q. 2.
ui⁹ quātū ip̄m homo a dō o. ar. 1.
magis separat. p̄ infidelita-
tem aut̄ maxie hō a deo elō-
gatur. qz nec verā dei cogni-
tionē habet. p̄ falsam aut̄ co-
gnitionē ipsius nō appin̄q̄
ei sed magis ab eo elōgatur.
Nec pot̄ esse q̄ quātū ad q̄d
deū cognoscat q̄ falsā opinio-
nē de ip̄o habet. qz id q̄d ip̄e
opinat̄ nō est de⁹. Unde ma-
nifestū ē q̄ infidelitas nō sol-
lū est p̄ctm̄. sed ē maximum
peccatoꝝ oīm q̄ p̄tingūt in p̄-
uersitate morū h̄nc est q̄ in-
fidelis p̄ p̄ctō infidelitatis
gravius puni⁹ q̄ ali⁹ p̄ctōꝝ
quocūq̄ alio p̄ctō p̄siderato
peccari genere licet p̄ alio pec-
cato puro p̄ adulterio si com-
mitat̄ a fideli ⁊ ab infideli ce-
teris parib⁹ gravius peccat
fidelis q̄ infidel. tū p̄pter no-
ticiā p̄tatis ex fide. tū etia⁹
propter sacramenta fidei qui-
bus est imbutus: q̄bus pec-
cando p̄tūmētiā facit. Unde

De infidelitate
fidelitatis

ad hebre. io. ap[osto]lus ait. Quā
to magis putatis deteriora
mereri supplicia q̄ filius dei
conculcauerit z sanguinem
testamenti pollutū duxerit
sufficiens de p̄ma pre. Cō
clusio sc̄da q̄ ē de q̄litate hu
ius peccati talē q̄ infideli
tas dō displicet dyabolo pla
cer. p̄prio subiecto nocet. Q̄
infidelitas displicet deo p̄z
hoc mō. Nā fides multū dō
placet eccl[esi]e. i. Beneplacituz
est deo fides z māsuetudo.
Et ap[osto]lus ad heb. ii. Sine fi
de impossibile ē placere deo.
S̄p̄ locum a p̄rio infidelitas
multū deo displicet. Itē sc̄do.
infidelitas dyabolo multuz
placet. quia fides ei displicet.
quia cū diabolus videt
aliq̄d vas signatū fide n̄ au
det eū tangere. z sibi multuz
displicet. Exemplū habet d̄
iudeo qui de nocte p̄manēs
in quodā rēplo idolozū z se
muniēs signo crucis audiuit
diabolum sic dicentē. Glas
vacuum est. sed signatum.
Hinc Bernhard⁹ ait. Aul
lus demonū p̄pe stare potat
ergo p̄ locū a p̄rario infidel
litas multū sibi placet. Ter
tio infidelitas p̄prio subiecto

nocet: q̄a cū om̄e pctm̄ mor
tale tollat a gr̄a z infidelitas
sit quodā mō ḡue pctm̄ mor
tale. ḡ tollit a gr̄a. vñ ad ro.
i4. apo: ait. Q̄ ē q̄d nō ē fide
pctm̄ ē. z glo. sup̄ illud p̄bum
ait. Om̄is infidelitū vita est
peccatū. z sic patet conclusio.
Iuxta istā conclusiōē pōt q̄ri
quot modis hō tali vitio p̄
offendere deū placere diabo
lo nocere sibi ip̄i. Ad q̄d r̄nde
tur fm̄ doctrinā sancti tho
me in. 2a. 2e. q. 10. Q̄libet
virtus consistit in. h̄ q̄ attin
git regulā aliquā cognitōis tho. 5.
vel opationis hūane. Attin ar. 2.
gere aut̄ regulā ē vno modo
circa vnā virtutē. sed a regu
la deuiare p̄tingit multipl
citer: z iō vni p̄ruti multavi
tia. opponunt. diuersitas ac
virtioz q̄ vnicuiq̄ p̄tute op
ponit pōt p̄siderari dupli.
Vno mō fm̄ diuersam habi
tudinē ad p̄turē. z fm̄ h̄ de
terminare sūt quedā spēs vi
tiorū que opponunt virtuti
morali. Opponit ei vnū vici
um fm̄ excessum ad p̄tutem
et aliud vitū fm̄ defectuz a
virtute. Alio mō pōt p̄side
rari diuersitas vitiozū oppo
sitorū vni p̄ruti fm̄ corrupti
onem diuersoz q̄ ad p̄tutem

De q̄, in quo
litate, sufficiat
fidelitas

2.264
10.207
2.939
ar. 2. 2.
3. 2. 9. 8
0. 21. 1.

q̄t mo
dis p̄
fidelit
tate of
fedit d̄
us.

De Infidelitate

puta tēperātie vel fortitudi
ni opponūt infinita vitia fm
q̄ infinitis mōis diuersas cir
cūstantias corūpi contingit
vt a rectitudine virutis rece
dat. Vñ z pitragorici malū
posuerūt infinitū. Sic igit̄
ad ppositū dicēdū est q̄ si in
fidelitas attendat fm cōpa
rionē ad fidē diuerse sunt in
fidelitatis species nūero de
terminatē. cū n. pctm̄ infide
litratis p̄sistat i renitēdo fidel
hoc p̄t cōtingere dupl̄. quia
aut renitit̄ fidei nōdū suscep
te z talis est infidelitatis pa
ganorū siue gentiliū. aut reni
tit̄ fidei xp̄iane suscepte vel
in figura. z sic est infidelitas
iudeorū. vel in ipsa manifesta
tiōe veritatis. z sic est infide
litas hereticorū. Unde sic in
ḡnali possūt assignari tres p̄
dicte spēs infidelitatis q̄ sūt
istę. Infidelitas paganorū
vel gētiliū. infidelitas iudeo
rū. z infidelitas xp̄ianorū nō
p̄fecte credentiū. z isto modo
p̄dicto infidelitas tribus p̄dictis
mōis displicet deo placz dia
bolo et nocet subiecto p̄prio.
Si vero distinzuant̄ infideli
tatis spēs fm errozē in diuer
sis q̄ ad fidē prinēt sic nō sūt
determinate infidelitatis spēs

possunt n. errores in infinitū
multiplicari. vt patet p̄ aug.
in li. de heresib. z tali mō in
fidelitas infinitis modis dis
plicet deo placz diabolo. nos
cer subiecto. Sed si q̄s vlt̄
rius peteret. q̄s maḡ vlt̄ cō iudeis
gruent̄ dicat̄. q̄s graui⁹ deū vel xp̄i
offendit. diabolo placet. sub an⁹ i
fideo p̄prio nocet pagan⁹. an dat̄ p̄
iude⁹. an heretic⁹ z incredul⁹ deū off
lus xp̄an⁹. Ad hoc breuiter fēdit̄
r̄fideri pōt fm eundē docto
rē in loco p̄alegato q̄ in infide
litate duos considerari possūt sic
iā sup̄ius dictū est quoz vnū
est cōpario ei⁹ ad fidem. z ex
hac pte aliq̄s q̄i⁹ p̄tra fidē
peccat. q̄ fidei renitit̄ quā su
scēpit. q̄s qui renitit̄ fidei nō
dū suscepte sicut graui⁹ pecc
cat q̄ non implet qd̄ p̄misit q̄
si nō impleat qd̄ nunq̄ p̄misit
z fm hoc infidelitas heretico
rū q̄ p̄fitent̄ fidē euāgelij z et
renitunt̄ corrupentes ipsam
q̄i⁹ peccat q̄s iudei. q̄ fidem
euāgelij nō susceperunt. Sed
qz suscep̄rūt ei⁹ figurā i vere
ri lege quā male interpretantes
corrupunt. 3o er̄ a ip̄oz est
q̄i⁹ pctm̄ q̄ infidelitas gē
tiliū q̄ nullo modo fidei euā
gelij susceperūt. Aliud nō so
nat id qd̄ petr⁹ in sc̄da cano.

22a 2e
q. u. ar.
i. 2. q
24. a.
ad p̄
mum:

Tho
vbi. 2
ar. 2

De
tra
pen
fide
tati

2. 2. c. ait. **D**eli⁹ erat illis nō
 cognoscere vias iusticie q̄ p⁹
 cognita retrosum conuerſi.
 Aliud qđ in infidelitate cōsi
 derat est corruptio eoz q̄ ad
 fidē prinēt. et fm hoc. cum in
 plurib; errēt gētilēs. q̄ iudei
 & iudei q̄ heretici q̄ uisoz est i
 fidelitas gentiliū q̄ iudeoz
 & iudeoz q̄ hereticoz nisi
 forte q̄rūdā pura manichoz
 ruz q̄ etiā circa credibilia pl⁹
 errāt q̄ gentiles. Harum tñ
 duarū grauitatū prima p̄pō
 derat quantū ad rōnez culpe
 qz infidelitas habet rōnem
 culpe mortalē vt supradictuz
 est. magis ex hoc qđ renitit⁹
 fedei q̄ ex hoc qđ nō habet ea
 q̄ fidei sūt: hoc enī videt⁹ ma
 gis ad rōnē pene prinere. vñ
 simplr loquendo infidelitas
 hereticoz est pessima. Et per
 hoc patet scđa ps p̄dicatōis
 Cōclusio tertia q̄ est de q̄nti
 tate & magnitudine punitio
 nuz hui⁹ pcti q̄s de⁹ iuste de
 dit incredulis talis est: qz iu
 stus de⁹ terribiles punitōes
 misit & inflixit humani ḡnra
 rōi p̄ pctm̄ iñdelitatis iu
 deis gētilib; & xp̄ianis. añ le
 gē. et p⁹ lege. rpe legē scripte.
 & rpe legē grē. Prima puni
 tio iusticia ē p̄mis parentib; q̄

nolētes credere deo comeden
 tes de fructu vetito incurre
 rūt maledictionē. Unde dicit
 eis de⁹ & potiss. me adē. gen. 3
Quia audisti vocem vxoris
 tue & comedisti de ligno ex q̄
 p̄ceperaz tibi ne comederes
 maledicta terra in ope tuo in
 laborib; comedes ex ea cūct⁹
 dieb; vite tue spinas & tribu
 los germinabit tibi. et come
 des herbas terre. in sudore
 vult⁹ tui vesceris pane tuo.
 donec reuertaris i terrā de q̄
 sumpt⁹ es. qz puluis es & in
 puluere reuerteris. Secūda
 punitio iusticia est vxori loth
 que qz si credit in statuā sa
 lis cōuersa ē Gen. 19. Tercia
 punitio iusticia est moyſi q̄ nō
 credidit deo totalit. s̄ aliquid
 bestitauit. & quāuis esset tam
 scūs hō. tñ p̄pter paruā iñde
 litatē suā quā ostēdit saltem
 verbis dixit ei de⁹. Nu. 20.
Quia nō credidisti mihi vt
 scificareris me corā filiis isrl̄
 non introduceris hos p̄pos
 in terrā quā dabo eis Quar
 ta punitio iusticia ē zacharie
 Luce p̄o. Unde dixit ei age
 lus gabriel Lu. 1. ca. Ecce
 eris tacens et non poteris lo
 qui vsq; in diem q̄ hec fiant
 pro eo qđ non credidisti meis

De Infidelitate

verbis. Quia punitio
inflicta est petro qui abulās
supra mare statim cepit mer-
gi vbi cepit dubitare. **Da.**
14. Verito z nō ppter p-
positū q̄s dubitare pōt ex q̄
tot z tantas punitiōes ppter
infidelitatē hominibz dat d̄
us. si p̄ fideles cogend⁹ sit in
fidelis ad fidē. s. ne sit gentil
siue iudeus siue xp̄ianus.
Ad q̄d breuiter r̄ndet f̄m do
2. 2. e. q. crinam doctoris p̄allegati.
10. ar. 8 Q̄ infidelū quidā sūt q̄ nū
q̄ fidē susceperūt sic gēriles
et iudei: z tales nullo mō sūt
ad fidē cōpellēdi vt ip̄i cre-
dant: z hoc patet rōne z au-
toritate. Rōne sic. Credere
est volūtatis. s. volūtas non
pōt cogi imo de⁹ ip̄am non
cogit. q̄a sp̄ dimittit libertatez
liberi arbitrij. igit Hinc au-
gu. dicit. Cetera pōt hō no-
lens. credere nō nisi volens.
Et in mathei euāgelio. 13. c.
habetur. Q̄ cū seminata fu-
isset zizania in medio tritici.
serui dāt illi⁹ ip̄m interroga-
uerūt. vis imus z colligim⁹
eā. Qui respondit. Non. ne
forte colligentes zizaniā era-
dicantis simul z triticū. vbi
dicit. Crisosto. Hec dicit do-
min⁹ phibens occisiones sic

rince enī oportet interficere
hereticū. q̄a si eos occiderit
necesse ē multos sanctorum
simul sumit. Et in decre. dt
4. r. Qui sincera sic dicitur.
Qui sincera in tentōe extra-
neosa xp̄iana religione ad fi-
dem cupiūt adducere blādi-
mentis debent nō asperitari
bus suadere. nā quicūq̄ al-
agunt suas illis magis q̄ b̄
probant causas atcedere.
Sūt tñ cōpellēdi a fidelibz
si facultas adsit vt fidē non
impediant. vel blasphemijs
vel malis psuasionibz. vt erio-
am apertis psuasionibz. Et
ppter h̄ fideles xp̄i frequent
contra infideles bellū mouent
nō quidē vt eos ad credendū
cogant q̄a si etiā eos vicisset
et captiuos haberēt in eorū
libertate relinquerēt an credē-
re vellent sed ppter h̄ vt com-
pellāt ne fidē xp̄i impediant
Alij vero sūt infideles q̄cun-
q̄ fidē habuerūt sicut hereti-
ci vel quicūq̄ apostate. z ra-
les sūt etiā corporat̄ compel-
lēdi vt impleant q̄d p̄mise-
rūt. z teneāt q̄ semel suscepe-
rūt iuxta illud Lu. 14. Et i-
vias z sepes z cōpelle in tra-
re vt impleat dom⁹ mea. Do-
mus dei ē ecclia. vbi ista tra-

vtz r
rus i
fidel
sic to
lerad

2. 2. e.
10. a.

re debent p̄ fidem. Et hoc ē
 habetur in decre. di. 45. de
 iudicis. Sed queri p̄vlti a
 Utrū rit⁹ eorū sint tollerā
 di. Ad qd̄ breuit̄ dici p̄c̄ s̄z
 eūdem doctore q̄ humanū
 regnū derivat a deo z ipsū
 debet imitari deū. deus aut̄
 sp̄s sic om̄ipotēs z summe
 bonus p̄mittit tñ aliq̄ mala
 fieri in vniuerso q̄ prohibere
 posset ne eis sublati maio
 ra bona tollerent̄. vel etiam
 maioza mala seq̄rētur. Sic
 igitur z in regimine humāo
 illi qui p̄sūt recte aliq̄ mala
 tollerāt ne aliq̄ bona ipediā
 tur: ne aliq̄ mala peioza iur
 rant sicut Au. dicit. Aufer me
 retrices de rebus humanis tur
 baueris om̄ia libidinibus.
 Sic igit̄ sp̄s infideles i su
 is ritib⁹ peccēt tollerari pos
 sunt vel p̄pter aliq̄ bonum
 qd̄ eis ex puenit. s̄ p̄pter ali
 qd̄ malū qd̄ vitat̄. Et hoc at̄
 qd̄ inde ritos suos obfuant
 in quib⁹ olim p̄figurabatur
 veritas fidei. vt de agno asso
 zc. quā fidē nunc tenemus h̄
 bonū puenit q̄ testimonium
 fidei nostre habem⁹ ab hosti
 bus. z quasi in figura nob̄ re
 presentatur qd̄ credim⁹. z iō
 in suis ritib⁹ tollerant̄. Alio

rū vero infidelū ritus qui ne
 bil vitatis aut vititatis af
 ferūt: nō sūt aliquat̄ toleran
 di nisi forte ad aliq̄ malum
 vitandū. s̄ ad vitandū scāda
 lū vel discidiū qd̄ ex h̄ posset
 puenire vel impedimētū sa
 lutis eorū q̄ paulatim sic tol
 lerati cōuertunt̄ ad fidē p̄
 hoc enī hereticorū z pagano
 rum ritus aliq̄ ecclia tolles
 raur̄ qñ erat magna multitudo
 infidelū. Et hec oia cō
 firmant̄ p̄ illud qd̄ habetur
 in decre. di. 45. c. Qui since
 ra vbi dicit̄ Greg. de iudeis
 Om̄s festiuitates suas sicut
 hactenus ip̄i z p̄es eorū per
 longa colentes r̄pa tenuerūt
 liberā habeant obseruandi
 celebrandi q̄q̄ licentiaz. Nec
 quidē dicta sufficiant de ter
 tia pte p̄dicatōis. Et sic ma
 gnifice dño eiuesq̄ dilecti ex
 pedite sūt huius fruct⁹ pessī
 mi tres partes quas p̄misi
 mus. quē fructū hortor̄ vos
 detestari vt h̄ gratiā z in fu
 turo gloriā habeatis Amen
 Dom̄i nica prima post o
 ctauam pasce. Sermo de of
 ficio pastoris spiritualis r̄s
 poralis z de conditionibus
 familie eis commissis.
 Sermo. XXII.

Hoc sum pastor bonus. **Jo.**
 io. Pro huius facti et
 erit et facti euangelij historiam alii de
 clarat. Notandum quod bonus
 pastor et presides alicuius fami-
 lie tres conditiones habere de-
 bet ut moralis nec a se et spua
 liter talis familiae sibi commis-
 sam regere valeat videlicet.

Presidere debet verbo pro bonam
 instructionem.

Presidere debet exemplo
 pro vite informationem

Presidere debet subsidio
 pro vite sustentationem.

Primo quod bonus pastor et
 presidens alicuius familie de-
 bet ipsam familiam instruere
 verbo. i. sana doctrina. Hinc
 dicit de propheta hieremia. 3. c. Da
 bo vobis pastorem iuxta cor me-
 um qui pascet vos scia et doctri-
 na. Ratio huius conclusionis talis
 potest esse quod si presides domus in
 honeste loquitur. vlt etiam non ar-
 guit cum opportunum fuerit. tunc
 familia in peiora incedit et
 paulatim ad peiora vadit.
 Hinc ad Titum. i. scda epla
 2. 2. c. scribens apostolus ait Argue
 obsecra i. oi parientia et doctri-
 na Boni enim sunt obsecrandi.
 mali arguendi et increpandi.

Omnes autem cum discretione et pa-
 tencia tolerandi Exemplum huius
 conclusionis habemus in epla.
 Pauli ad Hebr. 9. vbi dicit
 quod in archa testi erant manna.
 virga et tabule testi. vbi signifi-
 ficat quod in plato et presidere alicui
 debet esse manna dulcis et
 horrationis que ad bonos. et vir-
 ga seueriore correptionis que ad du-
 ros. et tabule discretiois. quo
 ad omnes Aliud exemplum ha-
 bet etiam terrae regum. 7. ca. vbi
 dicit quod salomon fecit sculpti-
 basibus templi boues et leones et
 cherubim. i. boue mansuetudo
 siue maturitas. i. leone ferocitas.
 i. cherubim scia designat
 Prelatus enim qui debet esse basis.
 i. sustentamentum ecclesie debet esse
 quantum ad bonos mansuetus.
 quantum ad malos seuerus. quantum
 ad omnes sapiens et discretus. Vi-
 ri scdo quod bonus pastor et pres-
 idens alicuius familie debet pre-
 dere exemplo pro vite informa-
 tionem. Ratio huius conclusionis
 talis est. quod subditi quia opa
 in capite vident talia conant
 exercere. ergo si presidentes bo-
 na ipsi opa faciunt et ostendunt.
 subditi paria facere conant.
 Hinc paulus ad titum. 2. c. scri-
 bes ait. In omnibus te ipsum pro-

be exēplū bonoz operum. Et
 Be. Non debet hominū du
 carū suscipe: qui nescit hoies
 bene viuendo p̄ira. Exēplū le
 git p̄mi. Reg. io. q̄ saul fuit
 altior oī p̄lo ab humero et
 sursum. q̄ p̄lar? sic eminet offi
 cio sic debet eminere exēplo.
 Sed p̄ch dolor. q̄ multi sūt
 hodie q̄ habēt vocē iacob p̄
 bonā doctrinā. s̄ man? esau
 p̄ opationē malā. De talibz
 loq̄t Job. 41. Ossa beemoth
 q̄i sūt eris. sūt ei ossa d̄ia
 boi in quātū carent sensu be
 ne viuendi sed vident? esse fi
 stule dei in q̄tū habēt sonuz
 bene docendi. Tales non vi
 uificāt animas. sed occidūt
 hinc Hiero. ad nepotianum
 scribēs ait. Non cōfundant
 opera simonē tuū mecum in
 ecclesia loqu ris tacit? qui li
 ber r̄ideat. cur ergo hec dicis
 q̄ ipse nō facis. Dixi tertio
 q̄ bonus pastor et p̄sident
 aliquid? familie debet p̄sidere
 subsid? o p̄ vite sustentandem
 Ratio hui? cclusionis talis
 pōt esse. quia subditi aut sbj
 ciuntur quo ad spiritualia z
 temporalia aut quo ad spiri
 tualia soluz. Si ad vtrumq̄
 sic de iure pastor alere tenet.
 Si ad spiritualia soluz quo
 ad spiritualia tenet de iure z

quo ad tpalia respectu p̄tera
 ris. Hinc aug. ait. Talis de
 ber esse rector q̄ p̄ponat ver
 bum. doctrine ignorātibz. et
 mensam suā cōicer indigent
 bus. libenter audit eius lin
 guam loquentem cuius expe
 rat dexteraz porrigentē. Et
 Greg. Qui non dat pro ou
 bus subam suam q̄n pro his
 datur? est aiam suam. Sed
 multi sūt qui sua subdit? nō
 tribuunt sed poti? ab eis bo
 na sua auferūt. Tales viden
 tur eē diabolo peiores cū enī
 homo habeat tr̄sa. s̄ res tem
 porales corpus z animam.
 diabol? non curat de rebus
 nec de corpore. sed tm̄ de ania
 occidenda. Und? diabol? ait
 Da mihi aniam cetera tolle
 tibi. q̄uis autē aliq̄n res au
 ferat. z z corpus p̄mo ledat
 hec nō facit nisi p̄pter animā
 vt. s̄. p̄ rerū ablationem z cor
 poris lesionēz animā trahat
 in desperationēz. P̄sident
 aut avarus z res aufert inde
 bite rapiendo czechie. 34. Ele
 pastoribz qui pascebāt semet
 ipsos z greges meas non pa
 scbāt. Et corpus ledit in iu
 ste opprimendo vt ex tali op
 pressionē possent pecuniam
 extorq̄re. Dichez. 3. Si q̄s
 non dederit in ore eozū qui p

De Offitio pastoris

piam sanctificant sup eos p̄
lium. Et ar̄ias occidit pra
uū exemplū prebendo. Zach
ii. Pasce peccora occisiōis.
glo. Quicūq; doctores mios
scandalizant ip̄i peccora occi
sionis nutrit. De p̄clusiōes
magnifice dñe z ciues dile
ctissimi in sacro euāgelio ho
dicerno denotant qd̄ in tres
partes diuidit. Quonā in
prima parte ponit p̄sidentia
pastoris. s. xpi p̄ bonā instru
ctiōē. In sc̄da p̄re p̄o p̄sidiē
tia pastoris. s. xpi p̄ vite ifor
mationē. s. p̄tra mercenariū
ibi. Mercenarius aut. In
tertia parte ponit p̄sidentia pa
storis. s. xpi p̄ vite sustentatō
nē ibi. Ego sū pastor bonus
Et vt melius hec pateāt vi
deamus historiā. Declarate
historie fructus erit officium
pastoris sp̄ialis z tepalis et
obligatio eius familie circa
ip̄m de quo mō loq̄ndo tres
cōclones cū trib; dubijs mo
re solito declarabim̄. Qua
rū p̄ma erit de q̄litate pasto
ris circa seip̄m. Secūda erit
de qualitate pastoris circa fa
miliam. Tertia erit de qua
litate familie circa pastorem
Sit igit̄ p̄ma p̄clo tal̄i ordie
vitz. Conclo p̄ma sit talis

pastor z p̄sidentis alicui⁹ fa
militē tā in sp̄ualit̄q; in tepali
conditiōe trib; excellentijs d̄
bet vigere q̄ si defuerit nūq̄
bon⁹ pastor vel p̄sidentis erit.
s. Populo se cōem z amabilē
lem reddere. Rem publicā
debet zelare. Leges quas cō
didit seruare. De p̄rio. ait sa
lomō eccle. 32. Recto rē re po
suerūt nol̄ i extolli. et̄ in sit
quasi vnus ex illis. In dicit̄
tur in pollicrato. q̄ tulius ce
sar nūq̄ dixit militib; suis.
Ite. sed venite vt se sociū nō
dominū eis ostēderet. Hinc
sene. Nō est opus reg; alas
edes nec muris z turrib; se
muntre. i. expugnabile eī mu
nicipiū est amor ciuū. De
sc̄do ait sen. in ludo augusti
cesaris. ex quo cesar orbi cer
rarū se d̄dicauit se sibi eripu
it: z siderū more q̄ cursus su
os semp̄ explicāt nūq̄ sibi li
cebat subsistere: nec q̄cūq; suū
facere. oim̄ domos illi⁹ vigi
lia defendit: oim̄ iocū illi⁹
labor. oim̄ delicias illius in
dustria. oim̄ vacatōes illius
occupatio. In tantū erit rē
publicā debet zelare q̄ p̄ ca
saluāda mori se debet expo
nere vñ refert valeri⁹ q̄ cū co
drus rex atheniensū ab ho

tibus vigeret a cecepit ab apol
 line responsū q̄ exercit⁹ su⁹ vi
 coriā obtineret si ab hostib⁹
 suis se occidi pmitteret. q̄
 responsū cū etiā hostib⁹ ino
 ruisset statuerit ne quis codi
 rāgerz: tūc ille murato hitu
 ad hostes pcessit rōndā hitu
 tibi militē falce pcussit. q̄ p
 sus mor in eū ruit z occidit.
 cognitio p̄o corpe codri p̄ri
 nuo hostes oraculi memores
 territi fugerūt. In tm̄ respu
 blica debet celari q̄ nec fili⁹
 patri debet parcere si videt
 eū p̄ra rē publicā aliqd̄ age
 re. Unde tullius in li. de offi
 cijs inquit. si p̄ patriā vult
 perdere verū fili⁹ debet silere
 Et rūdit q̄ filius debet pa
 trē rogare vt desistat. z si nō
 vult p̄ces audire debet mias
 addere q̄ ip̄m p̄plo publica
 bit si nec p̄ces nec minas vlt
 recipere debet salutē p̄rie sa
 lutis p̄ris añp̄ onere. De ter
 tio dicit exemplū q̄d̄ p̄dit va
 lert. q̄ cū Seleucus p̄iceps
 legē statuisset q̄ q̄cūq̄ thoz
 alterius violaret abos oculos
 p̄deret. Et cum filius ei⁹ in
 adulterio dēphensus fuisset
 pater z legē suare voluit zn̄
 bilominus filio p̄dolebat. sz
 inuenit remediū p̄ quē z legē

suauit z filio visu reliq̄. Na
 sibi vnū z filio aliū erut fecit
 Et hec sufficiāt de p̄clusiōe.
 Iuxta quā posset q̄ri q̄ sunt
 que faciūt p̄sidentē z rectos
 rē hec q̄dicta sūt habere. Ad
 q̄d̄ breuit̄ respōdet q̄sūt tria
 inter alia vcz fides formata
 scientia cognitiua. Et exerci
 tatio actiua. De p̄mo habet
 exemplū a romanis vn̄ cū q̄s
 dam ab anibale capt⁹ romā
 venire fuisset p̄miss⁹ z iuras
 set se rediturū si p̄ciū habere
 nō posset z vltari⁹ redire nol
 let. senatus eū p̄prehendi fec̄
 et ad carcerē anibalē destinā
 ri. Sic fides postoz ergo sb̄
 ditos debet eē cum caritate
 vt subueniat in eoz necessita
 tibus. ideo dicit. Jo. 3. Qui ha
 buerit sb̄am hui⁹ mūdi z vi
 derit frem suū necessitatē ha
 bere et clauserit viscera sua
 quō caritas xp̄i est in eo. De
 2. s. d. sciētia dicit eccle. 34. Vir
 in multis exptus cogitabit
 multa. z q̄ m̄tra didicit enar
 rabit intellectū. Jo in euang
 gelio hodierno xps dicit ego
 cognosco oues meas. De
 reitio dicit Judic. 3. Breliq̄
 dñs gentes vt erudiret i eis
 israelē. z postea disceret filij
 eoz certare cū hostib⁹. z ha

De Offitio pastoris

bere p̄suetudinē p̄liandi. Et
 hec sufficiat p̄ p̄ma p̄re p̄di-
 catōis. Cōclusio sc̄da ē de
Qua q̄litate pastoris circa familiā
 licas cir- postq̄ dictū est d̄ q̄litate pa-
 ca fami- storis circa seipsuz. q̄ tal est q̄
 liam bon⁹ pastor etia iter alia des-
 bet h̄ere circa regnū suoz s̄b-
 ditorū vitz sollicitudinē corri-
 gendū vt a lupo. i. a diabolo
 prudēter caueat. auctoritatē
 dominādī. ne vilis appareat
 honestatē p̄ponēdi. ne in ho-
 nestā p̄ponat. Primo debet
 esse sollicit⁹ in correptōe ne a
 familiā a lupo. i. a diabolo d̄-
 cipiat. Legit. n. q̄ lup⁹ aliquñ
 latratū canū figit. Aliquñ vos
 ces hūanas emittit vt sic pa-
 stozes et oues decipiat. Sic
 diabol⁹ aliquñ suggestisem is-
 mittit q̄ habet sp̄m boni: vt
 sic hoies d̄cipiat. Hinc pau-
 l⁹ sc̄da ad corin. 10. ca. ait. Ipse
 enī sathanas trāsfiguratur se i
 angelū lucis. Et tō dicit ibi
 dē paul⁹. Timeo ne sicut ser-
 pens euā seducit astucia sua
 ita corrupant̄ s̄sus vs̄i a sim-
 plicitate q̄ in xp̄o iesu ē. 2do
 pastor debet quocūq̄mō corri-
 gere z ad monere ne d̄cipiāt
 vt h̄r in de cre. 13. di. Ephe-
 sis. vbi sic ait gre. Venantio
 ep̄o. ephesis paul⁹ d̄c. Dun-

de sunt man⁹ mee a sanguine
 oim v̄m. i. nō. n. sberfugl. q̄
 min⁹ anūciatē vobis om̄e p̄si-
 liū dei. mūd⁹ ḡ a s̄guie eoz
 nō eēt si eis dei p̄siliū p̄nūcia
 renoluissz qz etiā cū icrepare
 deliquētes voluerit eos. p̄cul
 dubio tacēdo postoz occidit.
 Dixi sc̄do q̄ pastor debet h̄re
 auctoritatē d̄nandi ne vilis
 appareat marime i sc̄ia qz nō ex-
 cusat̄ p̄lar⁹ si lup⁹ cōedit ouē
 z ipse i q̄rat. erra. de. re. i. e.
 q̄uis. Etia si alio mō p̄larī
 nīmū suat hūilitatē frāgūe
 regēdi auctoritatē vt habet
 in decretis. 60. di. c. qñ. vbi
 d̄c aug. d̄ vita clericoz. Qñ
 necessitas discipline moribz
 coercendis d̄cere vos dura
 p̄ba cōpellit si etiā ip̄i modū
 vos excessisse fecerit nō a vo-
 bis erigit vt vos a subditis
 veniā postuletis ne ap̄ eos
 q̄s optz eēt s̄hiceros d̄i nīmū
 suat hūilitas regēdi frāgat̄
 auctoritas. z tñ perēda ē vch-
 nia ab oibus d̄no q̄ nouerit
 eos q̄s pl⁹ iusta forte corrip-
 tis q̄nta beniuolētia diliga-
 tis. Dixi tertio q̄ p̄larus de-
 bet sp̄ p̄ponere s̄bdit̄ suis ho-
 nestā nā sp̄ p̄bi vs̄i apli que-
 rūt honestatē q̄ vilitatē. vñ
 narrat. Ambro. in li de offiō

Cleru
 malu
 platu
 possi
 corio
 re su
 ditur

cū q̄ cū macedones p̄tra a
 rhenienses magnaz classē
 direrissent. venit q̄dā de exer
 citu ad eos dicēs. q̄ clanculo
 si classē adirēt totā incēde
 re possēt: si illi nullaten⁹ acce
 scere voluerūt dicētes. h̄mōl
 victoria z si eēt vtilis nō tñ
 esset honeste q̄sita. **Uñ** dicit
Am. Valuerunt min⁹ posse
 honeste q̄ plus turpif. Reci
 tat etiā am. in li. 8. officijs q̄
 cum medicus pyrri regis ad
 fabriciū ducem romanoz ve
 nisset asserēs q̄ pyrro medici
 naz toxicatū daret z sic rege
 mortuo ip̄e victoriā obtinerz
 iussit euz fabrici⁹ ligari z ad
 dñm suuz remitti. **Uñ** dicit
 ambro. Re vera p̄clarū vt q̄
 p̄: utis certamē suscepit nol
 ler fraude vincere. Tūc pyr
 rus dixisse fert. Ille est fabri
 ci⁹ q̄ difficult⁹ a legalitate q̄
 sol a suo cursu auerti possēt.

Uñ dicit
 malus iuxta has conclusiōes possēt q̄
 platus ri an mal⁹ platus possit cor
 rigere suos. Ad istū. q̄ r̄ndet fm do
 re sub/ certinā n̄si irrefragabilis do/
 ditum crotis. **Alex. d. A. i. 3.** vbi ip̄e
 assignat istā pulchrā r̄sionē
 Quod iudicare et corrigere

dupl̄ accipi p̄t vici⁹ est iudicā
 care z corrigere de officio po
 testatis. z est corrigere z iudi
 care de idoneitate et merito
 potestatis. **Primo** mō mal⁹
 plati z pastores p̄nt s̄ditos
 iudicare z corrigere q̄d p̄bat
 m̄l̄plicit. **Primo** qz cū saul
 esset reprobat⁹ dei pplm̄ ius
 dicabat: z ei⁹ iudiciū vniuer
 sus ppl̄s expectabat. **Uñ** di
 xit dō p̄ reprobatōem p̄f̄
 tēs ipsū esse iudicē a dño pi
 cius fit mihi dñs non exten
 dam manum meam in xpm̄
 dñi. i. Reg. 24. **Item** dō cuz
 esset adulter et homicida in
 terrogatus a p̄pha sniam in
 diuitē ddit q̄ ouē paupis ra
 puit dicēs. Iudiciū mortis
 est viro huic: z ouē reddet in
 q̄druplū. **Item** salomō cum
 amore m̄l̄ erū deos gētilium
 coleret vt. h̄. 3. Reg. ca. 2. tñ
 vniuersus isrl̄ ad ei⁹ iudiciū
 cōfluebat. **Item** **Dath. 23:**
 dixerat de malis plati iudeo
 rū dñs. **Quēqz** dixerint vo
 b̄s facite **Itē. i. petri. 2. c.** Ser
 uī subditi estote i om̄i tiorē
 dñis. n̄ tñ bonis z modestis
 sed etiā discolis. **Secdo** mō
 non p̄nt q̄d p̄bat etiam mul
 tipl̄. **Primo** sic beāt **Am/
 bro. sup. ps.** **Uñ** immaculatē

De Offitio pastoris

ait. Iudicet ille de alterius errore q̄ nō h̄z q̄ in seip̄o dē ner. Iudicet ille q̄ nō agit eadem q̄ in alio purauerit puniēda. ne cū de alio iudicat in se ferat sententiā. Item Greg. in mo. exponens illud Jo. q̄ sine pctō est p̄m̄ in eā lapidē mittat. ait. Ad aliena quippe pctā puniēda ibant et sua reliquerāt. Reuocant itaq̄ ad p̄cientiā vt prius p̄pria corrigant z tunc aliena p̄prehendant primū igit̄ sine. Scdō dānabile ē iudicāti en̄salubre ē subdito obtemperanti. Et hec quidē sufficiant de scdā pre p̄dicatiōis.

Altra
subdito
rum

Conclusio tertiā q̄ est de q̄litate subd. rox z fam. l. e talis est. q̄ in quolibet subdito debent esse ea que sūt i oue cui assimilatur in euāgelio vcz.

Pura simplicitas.

Peccati alienitas.

Boni fecunditas.

Obedientie p̄nititas.

Modestia z sobrietas.

Quietudo z sinceritas

Dixi primo q̄ in quolibet subdito ad modū ouis debz esse pura simplicitas: quam simplicitatē quilibet bonus debet habere. at̄ sine ip̄a hō fraudulentus z prau⁹ repu-

tarur Istā dñs rōnēz firmat. Dat. 10. di. Estote prudentes sic̄ z simplices sicut colūbe qd̄ dicitū ērōclarās anastasius papa dicit vt habet̄z decre. 6. q. i. Et merito. Habent om̄s simplicitatē colūbe ne cuiq̄ machinent̄ dolos et sp̄entis astutiā ne aliorū supplantent̄ insidijs. Hoc ē declarat̄ Hiero. ad heliodorū. z allegat̄ in decre. 16. q. i. Si cupis vt ipse sic̄ ait. Habero simplicitatē colūbe ne cuiq̄ machinent̄ dolos z sp̄pentes astutiā ne aliorū supplanteris insidijs nō multū distat a vitio vel decipe vel decipi posse. hec simplicitas tribz modis debet on̄di. aspectu. affectu. actu l̄ corde. ore. ope. Primo aspectu deo dare intelligendo p̄ aspectū s. n̄sus exteriores de quo dñs loquitur. Dat. 8. Si ocul⁹ tuus occasi scā. re. e. eū et pbab⁹. Quod dicitū declarās noster doctor. Be. de. An. videt̄ Nulluz memblū erui p̄cipit̄ h̄z habetur in glo. Dat. 5. Sed p̄cipit̄ dñs remouere occasiōē peccādi q̄ occasiō p̄t̄ esse et not̄ is duobz modis. aut cuz bonā int̄cētiōē. aut cū malā int̄cētiōē. si cū bonā int̄cētiōē. z

Ocul⁹
p̄ int̄cē
tiōē ex
ponit̄

occul⁹
peccā
di dū

tūct ē ocul⁹ vl man⁹ vel pes
vel intencio sp vocat ps dex
tra. pbi grā n̄ oculus cogita
tionis veller pscrutari pctā
carnis. vt in cōfessiōe facili⁹
videat z inierim scandalizat
qz cū bona intētiōe fit vocat
tūc ocl⁹ dexter. de qb⁹ oclis
d̄r in ps. Defecerūt ocli mei
in eloquiū tuuz. Et Job 39.

Ocul⁹
p̄ intē
tiōe ex
ponit

Oculi ex lōge p̄piciūt Irē
sifit cū mala intencōe tūc vo
cat ocl⁹ vl manus. z sic de
alijs membris. Sinister de q̄
oculo sinistro pōt dici illud
qđ scribit Job. **¶** Nūc ocl⁹
videt te me⁹. Pōt eē occasio
peccādi ex alio z h̄ auxiliario
qđ dicit ocl⁹. vl ab amico vel
ad iurore qđ dicit man⁹. i. ad
cor. 12. Nō pōt dicit ocl⁹ ma
nū opa tua nō indigeo: hoc
aut certū ē. qz sine te i te pecc
catū nō pōt fieri. Ideo amo
uenda z abijciēda ē ps illa q̄
resolo aut alio adiunāte scā⁹
daliat. Hinc xps **¶** Mat. 10.
Nō veni. pa. mit. sz gla. **¶** Vel
ni. n. separe filium aduersus
patrē suū z filiz aduer⁹ ma
trē suā: z nurū aduersus socy
suū. **¶** Ir̄mici hois domesticū
ei⁹. In oib⁹ tñ hīs casib⁹ di
scernēdū eviciū a natura. Vi
tiū aut mēbrū cuiuscūqz abij
ciendū p̄ disciplinā z p̄rinen

tīā qz fm ordinē caritat⁹ uul
lus debet habere p̄ciosi⁹ cor⁹
pus suū q̄ anīaz suanda p̄o
est ipsa natura q̄ bona est. et
nullo mō abscidenda: vt hab
bet in decre. di. 55. **¶** Si q̄s. Et
h̄r etiā in canōib⁹ aploz. vbi
dicit rex. **¶** Si q̄s absciderit: se
metip̄suz. i. si q̄s ap̄putauerit
sibi mēbra n̄ fiat cleric⁹ quia
suū ē homicida et dei p̄ditōi
inimic⁹. **¶** Que autē legunt in
p̄trariū in vitis patrū nō de
bent imitari qz spiritu scō in
spirāte fecerūt sic ait. Aug. li
de ci. dei. de Sāone qui se
occidit iudic. 26. **¶** Et ideo ex
cusat om̄s q̄ sp̄scō latēc̄ ipsi
rāte talia fecerūt Sed q̄ talia
vellēt ex se imitari q̄s p̄ ea
viverēt fm canōes irregula
res essent. **¶** In nūc redeamus
p̄ria vbi in p̄ncipio dixim⁹
qz debem⁹ habere in aspectu
simplicitatē iuxta illd. **¶** Da.
6. **¶** Si ocul⁹ tu⁹ fuerit sim. ro
cor. tu. lu. erit. **¶** Scđo debem⁹
h̄re simplicitatez i affectu vt
simplici corde nō duplici p̄r
mam diligamus. i. petri. i. c.
Siplici ex corde iuicē diligi
te attent⁹. **¶** Istā simplicitatē
nō h̄nt illi q̄ i ore h̄nt dilectōz
sz in corde huāt rācorē. **¶** Eccl.
12. **¶** In labijs suis indulcat
inimic⁹ z i corde suo insidiat

occul⁹
peccat
di. du

gr

D

De Offitio pastoris

ut seruetur te in uocem. Ter-
tio debem⁹ h⁹re simplicitatez
i actu ut simplici i⁹teroe prio
fuiam⁹. ad Ro. 12. Qui tri-
buit in simplicitate. Istam
simplicitate n⁹ habet illi qui
ideo aliq⁹ tribuunt aliqua
ut surripiat sua. ut dicit salo-
mō eccle. 13. Subridēs Spē
dabit narrās. tibi oīa bōa z
dies qd op⁹ t⁹ tibi. Et s⁹ fūd⁹
te in tibus suis. donec te exi-
nantiat bis zrer: z i nonssimo
derideat te. Scdm q⁹ eē debz
in sōdito ē perā alienitas ad
mōm ouis q⁹ fugit lupū iuxta
illō eccle. 2 i. Quasi a facie co-
lubz fuge pecm. Et s⁹ ppter
triē. Damo qz peius ē cūctis
Pecm q⁹ sūt infra terrā. Scdo qz pe-
per⁹ est ius est cūctis q⁹ sūt sup terrā.
oībz q⁹ Tertio qz peius est cūctis q⁹
sunt sūt in aere. Nā pe⁹ infra terrā
est serpes pe⁹ q⁹ sūt sup terrā
coluber. pe⁹ q⁹ sūt in aere est
draco. Et tū ista tria iducū⁹
a pha ut laudēt deū. lauda-
te inq⁹ dñm dracones z oēs
abyssi Et infra. Ser. z. vo.
pen. Nūq⁹ aut⁹ pphera dicit
ut pecm laudet deum ergo se-
quē q⁹ pecm est oībz his pe-
ius nec mirū qz ifern⁹ laudat
dei iusticiā. terra dei potētiā
aer laudat dei sapiam. s⁹ pec-

cato: sol⁹ nomē dei blasphem⁹
mar ad. Rō. 2. Nomen dei p
vos blasphemaf potissime
p supbos auaros z luxurio-
sos hec enī uicia totū mūdū
maculāt. Hic dmoctit⁹ phs
ut narrat Zul⁹ gellius ocls
sibi eruit. z hui⁹ causa triplex
ab alijs phis assignaf. Pri⁹
mo qz vsus ipm a meditatiōi
bus interioribz impediēbat.
Secdo qz mulieres sine con-
cupiscētia videre nō poterat
Tertio qz malos flores nū-
mis i patiēter videbat. et sic
a sua phia eum ipediāt vsio
rez delectabiliū. vsio rez s⁹
limiū. Eodē mō impedit⁹ qz
ne oculos sbleuet ad deū. Prio
qū nimis occupaf circa sen-
sibilia. i. terrena. iuxta illud
ps. Oculi suos statuerunt
declinare in terrā. Scdo qū
occupaf circa delectabilia. i.
circa dilitias carnales. qz tūc
ocls excecatur igne z cupit⁹ cō-
tū. ps. Sup cecidit ignis et
nō uiderūt solē. Tertio qū oc-
cupaf circa s⁹limia id ē circa
ābitōes mūdāns. qz tūc ocls
occupaf fumo supbie Apoc.
9. Ascendit fum⁹ putei⁹ abys-
si z obscurat⁹ est sol z aer et s⁹
fumo putei exterunt locuste.
Iste fum⁹ ifernalis ē supbia

Op
nrm
tribu
deber
fiste

q̄ p̄mo ascēdit i celū z ibi ob
 scurauit solē. i. āgelū: deinde
 descēdit in aerē. i. in paradysū
 frēstrē. z ibi obscurauit p̄mos
 parentes Aer enī s̄m ysidorū
 p̄tīm ad celestē. p̄tīm ad na-
 turā terrenā p̄tinet. sic para-
 disus terrestris medi⁹ est iter
 celestē z terrestrē regiōez. De
 inde ip̄e sum⁹ sup̄bie descen-
 dit d̄ paradiso frēstri z venit i
 mūdū. z sibi generauit locū
 stas. i. longas hastas. i. sup̄-
 bos qui nō solū de p̄p̄s etiā
 de longe feriūt. Et his oibz
 clare p̄cipi p̄oīq̄ p̄tīm relin-
 quēdū est marie cū inducat
 mortem iuxta illud. Eze. (8.
 Ania q̄ pecca. ipsa mo. Et h̄
 idē h̄r in decretis. i. q. 4. Jam
 itaq̄: Dixi tertio q̄ in quo
 liber subditio ad modū ouis
 debz eē boni recūditas iuxta
 illū apli. ad gal. vltimo Dū
 rps habem⁹ opemur bonum
 ad oīs marie aut ad dome-
 sticos fidei. In tribz q̄ m̄xai
 debem⁹ operari vel op̄
 n̄m in n̄m i n. tribz debet p̄sistere. s.
 tribus in dei honore in p̄mi edifi-
 debet carōe z in n̄ra gratificatiōe.
 p̄sistere De honore dei habet. Prob
 uer. 3. Honora. d. d. t. sbā. Et
 habet in decretis. i. q. i. Nō
 est p̄tenda. De p̄mi edifi-

catione ait dñs. Dat. 5. Si
 offers mun⁹ tuū ad altare z c̄
 Ubi oñdit q̄ pl⁹ placet sibi
 edificatio p̄ri q̄ honor sui
 sui Gre. iō dic Dat. 5. Ruz
 ceat. lu. v. c. ho. v. vi. o. ve. b. o.
 z gl. pa. ve. q̄. in. ce. est Deno-
 stra gratificatiōe et vilitate
 ait. Jo. baptista. Dat. 3. Fa-
 cite ergo fruct⁹ di. p̄nie. Dixi
 q̄rto. q̄ in qlibet subditio de-
 bet esse obedientie p̄ntis q̄
 obedientia s̄m durādū i sum-
 ma in tribz p̄sistit. In reuerē-
 tia. iudicio z p̄cepto. Reue-
 rētia debet ei q̄ p̄cedit ordie
 vel antiq̄tate. Inferior. n. in
 talibz debz sup̄iori reuerētā
 vt assurgat. cedat ei dando
 p̄imum locum in choro. in
 mensa. in eundo in sedendo. p̄t.
 dicebat salomō eccle. 3. Qui
 honozat patrem. (aut ratio-
 ne iniquitatis. aut ratione
 honozis aut ratioe cure. aut
 ratione geniture) locundabitur
 in filiis. et in die oratio-
 nis sue eraudietur: Qui ho-
 nozat patrem suum vita vi-
 uet longiore. z qui obedit pa-
 tri refrigerabit matrem. Ho-
 noza patrē tuū vt sup̄ueniat
 tibi benedictio a deo. z bene-
 dictio illi⁹ i nouissimo mōes
 Et leui. 19. coraz cano capite

Obe-
 dientia
 in tribz
 colist. t.

2a. 2e
 q. 10.
 ad
 p̄t.

De Offitio pastoris

assurge et hō. p. se. **C**onsistit scōo obediētia in iudicio superioris sic in gradu ecclesiastice. vt hō in decretis di. 25. plectz. **T**ertio consistit obediētia in precepto. qz subditi tenent obedire plato suo in oibz his in quibz subdunt illi: z nō sunt contra deū vt superiorē platū. vt habet extra 8 app. z i glo. z i tex. z inde. ii. q. 3. **Q**uid igitur mirum si peccator hō obediētie in pntis vite breuitate se subijcit. qm̄ hanc mediator dei. et hominū etiā cū obediētes remunerat nō relinquit. Sciēdū tū est nūq̄ p obediētiā debere malū fieri. Aliq̄n autē d3 p obediētiā bonū qd agit infmitti. neq̄. n. mala in paradiso arbor existit: quaz de hōi ne ptingeret iterdixit sz vt meli9 p obediētie meritū hō bñ cōdit9 cresceret dignū fuerat vt etiā a bono phiberet q̄ren9 tanto verius hō qd ageret virtus esset q̄to z a bono cessās sobrietas in lez exhiberet hec Gre. Dixi tibi cō q̄nto q̄ in qlibet subdito ad sistit modū ouis d3 eē modestia et sobrietas q̄ in tibi q̄ maxie 2a. 2e. debet consistere. In corde quo q. 60. ad affectū. In ore q̄ ad pbū. ar. 2 In ope quo ad actū. Primo

dico q̄ modestia debet esse in corde q̄ ad affectū vt hō non desideret supflua nocua. qz anim9 distē in mtra: mult9 laceret curis necesse ē. Nepe in moderata exercitio extenuationē. z extenuato nimia scissionē facit. Ideo ait salomō Pro. 16. An ruina exaltat cor Scōo debet eē modestia in ore q̄ ad pbū. Est enī modestia tēperātie virt9 q̄ ponit modū in dict9 z factis. Ibo hō debet moderare loq̄. Sic ait Ber. Tene medium si nō vis pdere modū. Nā i mtra loq̄ nō deest pctm̄ teste salomone. **T**ertio debet esse modestia in ope q̄ ad actum. vt act9 sint bene morigerati ad hō vt qlibet sic bñ edificatus. Hinc ait Paul9 ad phi. 4. Modestia. v. no. sit oibus ho. **D**ixi sexto q̄ in quolibet subdito sicut oue debet eē q̄erudo z sinceritas. Ista q̄erudo debet esse i tibi In honozibz q̄rendis. In diuitijs acq̄rendis. In iniurijs desistēdo. **P**rimo dico q̄ hō debet q̄escere ab honoribz desiderandis. qz de talibz pdicit. vñ Gre. i registro. Deieci eos dū aleuarent: cū alleuat deū cū qui honoribz pficit z mo

ribus cadit. Re. vera miruz
 q̄ hō q̄rat honores z n̄ respi
 ciat suas mis̄rias: q̄s si respi
 ceret honores nō q̄reret. hinc
 est q̄ Innocēti⁹ dū hūane cō
 ditōis modū respiciebat la
 crimabiliter aiebat. Quis det
 mihi fontē lacrimaz vt fleā
 miserabile hūani gener⁹ pdi
 tiōis ingressum dānabile hu
 mane dissolutōis egressum.
 Considerem⁹ igit̄ cum lacry
 mis de q̄ fact⁹ est hō. quid sa
 tur⁹ sit hō nat⁹ ad penā agit
 praua q̄ nō licēt. turpia q̄ nō
 decent vana q̄ nō expēdūt.
 Et his oib⁹ clare videre pōt
 qliber si licet hōi insupbire z
 honores q̄rere. Scdo dico q̄
 hō debet esse quiet⁹ in diu
 tijs acq̄rendis. sicut ait dñs
 Jo. 17. Nec locut⁹ sum vob
 vt i me pacē habeatis. in mū
 do pressurā habebitis. hinc
 Be. Quid quer⁹ q̄ nil in h
 mundo apperere. qd laborio
 sus q̄ frenis desiderijs estu
 are. Hinc dicebat Aug. Di
 uitias iuenisti. req̄em pdidi
 sti. cū vigilas de his cogitas
 cuz dormis latronis sōnias.
 in die solit⁹. in nocte pau
 dus semp mendic⁹. Tertio
 dico q̄ homo debet esse quie
 tus ad nō faciēdum alteri in

iurias nec facto nec verbo. q̄
 si ad p̄tumulā venit q̄s iniu
 riā fecit. Hinc cassiodor⁹ ait
 Grauiissimuz gen⁹ iniurie est
 vsq̄ ad pedē p̄tumulie p̄ue
 nire. Tales rep̄hēdit tullius
 in li. de amicitia dicēs. Tur
 pe est maxime hōi virtuoso
 recitare iurias. Et h̄ suffici⁹
 aut de p̄clusiōe. Iuxta hanc
 p̄clusiōnē pōt q̄ri si filij tenēt
 obedire patri p̄cipiēti de ma
 trimonio p̄hendo: vel de vir
 ginitate. aut aliq̄ hmōi. Ad
 q̄s respōdetur fm̄ s̄ntam sci.
 Tho. z duran. q̄ nō. Ratio 2a. 2a
 hui⁹ est. qz in his q̄prinēt ad q. 104
 interiorē motū volūtatis nō ar. s.
 tenēt hō obedire hōi: s̄z i his
 q̄ exteri⁹ p̄ corp⁹ sūt agenda.
 Hinc sene. in. 3. de beneficijs
 ait. Erat si q̄s extinat serui
 tute in totū hoīez descēdere
 tū adiungit̄ q̄ in his q̄ sunt
 ad naturā corpis homo hōi
 nō tenēt obedire sed solū deo
 qz om̄s homies natura sunt
 pares Ideo dematrimonio
 p̄hendo vs̄ de virginitate ser
 uāda z hmōi filius nō tenēt
 obedire patri. s̄z in his q̄ pri
 nēt ad dispositōm acū z rez
 humanaz tenēt nō tm̄ filius
 p̄ri. sed etiā subdit⁹ suo supo
 ri obedire s̄m rōnem supiorū

De virtute spei

catls: sicut miles duci exerci-
tus i his q̄ p̄tinet ad belluz
suus dño in his q̄ p̄tinet ad
suilla opa exercendañt? p̄t in
his q̄ p̄tinent ad disciplinā
vite z curā domesticā: z sic d̄
alijs. Et sic magnifice dñez
ciues in xp̄o charissimi expe-
dite sūt hui? fruct? cres pres
q̄s p̄misim?: quē fructū vos
hortoz bñ sin grad? vestros
opari vt h̄ grām z in futuro
glām habeatis Amen
Dñica scda p̄ octauam pa-
sce. Sermo d̄ excellēti frute

spei. **XXIII**

Sed cum et
nō videbitis

me z iteruz mo-
dieū z videbitis me: qz vado
ad p̄ez. Jo. 18. Pro hui? sa-
cri z sci euangelij historiali
deklaratiōe. Notandū q̄ licet
aliq̄s in h̄ mūdo sit tribula-
tus z angustiat? tñ ne i via
moz deficiat z viam salutis
amittat debet spei frute sp̄
adheret cū ex ip̄a tres effect?
p̄fortatiui z i soliditate fun-
dati p̄cedant: oēm sp̄ritum
tribulatū z amaricatū p̄for-
tare z i dño roborare valen-
tes. q̄ in his trib? p̄clusiōib?
continentur videlicet.

Est virtutū anchora spes
valde segura.

Spondens nobis p̄mia
summe regnatura.

Vertitq̄ in gaudia dolo-
res cum pressura.

Dixi p̄mo q̄ spes ē segura
frutū anchora. qd̄ oñdit sic Tho-
rōne: sicut ait B̄tus Bona 2a. 2o.
uentura in 3. di. 23. Nā sicut q. 17. ar.
fides facit assentire p̄me vcl 6. 2. ar.
ritatiz caritas facit adheret di. 26.
p̄mo bonitati Ita spes facit q. 2. ar.
aiam vacillantē sp̄are sume 3. q. 1o.
potestati. Sic ap̄ls ad Ro.
8. ait. Spe salui facti sum?
Et v̄d̄ in ps̄ dicebat Bene-
placitū ē dño sup timētes eū
z in eis q̄ sp̄at sup m̄ia eius.
Istā anchorā spei habebat
ille symeon iust? z timerat?
q̄ sp̄abat redēptōz isrl̄ Luce
2. Hoc firmās Breg. li. 1.
mo. ait. spes i eternitate aiaz
figit z idcirco nlla mala exte-
ri? q̄ tollerat fecit. Dixi sc̄do
q̄ spes sp̄o det nobis p̄mia i
eternū regnatura. Rō hui? ē
quā ponit dñs Bonauē. in
loco p̄allegato. qz spes habz
certitudinē p̄mij vite et ne n̄
solū eā quā vendicat a fide.
sed etiā p̄p̄riā q̄ distinguit a
certitudine fidi q̄ distinctio
cognosci p̄t p̄duplicē disse

rētia videlicet rōe oblecti cir
 ca qđ hz illa certitudo p̄sa
 ri: z rōe oppositi: cui hz p̄ra
 rari. **Primo** rōe obiecti: qz
 Th. i. fides z ei⁹ certitudo fert sup̄
 3. d. 26. ip̄am cōplexionē rōe totalis
 ar. 4. compositiōis ē. n. circa vey z
 ad sm. falsū. z vey ē circa cōpositōz
 vr dic p̄hs. spes aut z ei⁹ cer
 titudo nō ē cira cōplexiō z rō
 ne toti⁹: sed rōne rei tribute.
 vñ cū dī spero. me habiturū
 vitā etnā: nō sp̄at ibi h̄ dictū
 totale. s; sp̄at vitā etnā: z ita
 certitudo spei respicit ip̄am
 attributionē vl rem ad tribu
 tā. s; certitudo fidei ip̄a; cō/
 plexionē. Rōe etiā oppositi
 cui hz p̄rariari cadit ibi dī/
 fictio: nā certitudo fidei res
 pugnat errozi z dubitationi
 certitudo aut spei repugnat
 diffidētie z hesitatōi licet at
 iste due certitudenes sint di
 uerse tū: n hoc comunicāt: q
 vtrūq; est firmitas qđā. Fir
 mat enī intellectū ipsa fides
 ne discredat spes aut firmat
 affc̄m ne diffidat. Et sic ap/
 per p̄ istā rōnē q spes sp̄o det
 p̄mā i eternū regnatura hīc
 Pau. ad Ro. 8. Cert⁹ suz q
 neq; mors neq; vīta neq; cre
 atura aliq poterit nos separ
 a caritate dī. Ista certitudo

erat expectatōis z nō p̄hēsto
 nis. Hinc etiā mgr̄ secretiaz
 in. 3. di. 26. ait. Spes ē expe/
 ctatio future b̄ritudis. Et ē
 plū habes in libro Th. 2. c
 vbi dī: q parētib; thobie irri
 dētib; euz z dicētib; vbi est
 spes tua p̄ q elemosinas z se
 pulcras faciebas. ipe tho/
 bias sp̄e firmā tenēs de bōis
 etnis aiebat. Nolite ita loq
 qm̄ filij scōp sum⁹ z vitā illā
 expectam⁹ quā datur⁹ ē de⁹
 his q fidem suā nūq; mutāt
 ab eo. Dixi etio q spes p̄rit
 in gaudia dolores cum p̄ssu
 ra. Rō hui⁹ etiā cū deus sit
 iust⁹ remunerator nō p̄mit/
 tit in se saprantes aliquo mo
 do decipi. ergo qui mala p̄a
 tiuntur propter christum nō
 decipiuntur. z per p̄sequens
 p̄tunt in gaudia dolores cū
 p̄ssura. Hinc Sen. i Pro
 uer. dicebat. Spe bonoz qe
 qđ idignitar; i ponit ferre cō
 uēit remediū maloz futura
 spes ē nec inocētē d̄bilitat cō
 scia cū. i aduersis solatiū ē n̄
 meruisse q parit. fortuna ino
 cētē d̄fir sepe. ar bōa spes nū
 q; hec ille Exēplū h̄ i li. iob
 q afflic⁹ corpe orbat⁹ filij s.
 d̄rit⁹ ab amic; tū sc̄ēs q sui
 dolores in gaudia p̄ti deb e/
 P 4

De virtute spei

bant dicebāt. Job. 13. Etiaꝫ
si occiderit me i ipso sperabo.
De cōcolnes magnifice dñe
ciuesqꝫ carissi in sacro euāge
lio hodierno denorant: qđ i
tres pres diuidit. Qm̄ in p/
ma pre ponit quō xps suis sa
ctis discipul̄ dedit spē sue re
surrectiōis in qua q̄si in an
chora p̄tūtū tenebant z rege
bant in multa tristitia p̄pter
recessū eoz mgr̄i positi ne d̄
sparēt. hic dic̄ eis. Hodicū
z n̄ videbit̄ me z iterū modī
cū z videbit̄ me: qꝫ vado ad
patrē zc. In sc̄da pre po nit
qm̄ xps eis pmisit spē de fu
tur̄ bon̄z ibi. amē dico vob
zc. In tertia pre ponit quō
mala presentis vite vertunt
spe mediante in gaudia alre
ri vite ibi. Dulcer cū parit
zc. Et vt meli⁹ hec pateat vi
deam⁹ histor̄a Declarate hi
storie fruct⁹ erit spes de qua
loquēdo tres zelusōes cum
tribus dubijs more solito de
clarabim⁹: quaz erit. Prima
de qđitate spei. Sc̄da de q̄
titate spei Tertia de q̄litate
spei Cōctio p̄ia sit talis i
ordine. vitz. qꝫ spes in q̄ntū ē
nomē virtutis z nomiat has
bitū p̄tuz̄ erip̄ p̄t̄ diffinit̄
ti sicut clare oñdit dñs. Boz

navētura in tertio sniaz. di.
26. sup lra. Primo mō diffi
nit p̄ actū suū in q̄ntū cōpar
rat ad obiectū. sic diffinit eā
maḡ sniaz in eodē libro z i
eadē diffinitōe sic dicendo.
Spes est virtus q̄ spūalia.
z eterna bona sperant. hic. n
accipit spes p̄ re v̄ obiecto. i
deo quēspam⁹ videre sicut
est Furca illō Pau. ad rituz̄
2. Et spectātes beatā spem z
aduentū glie magni dei. Se
cūdo mō diffinit p̄ actū suū
in q̄ntū cōpar̄ ad obiectū et
ad principiū. s. a q̄ p̄cipio p
cedit talis act⁹ et sic diffinit
ab haymone. Spes est certa
expectatio future beatitudis
venies ex gr̄a z meritis. Pro
qua diffinitōe norandum qꝫ multa
spes aliqñ noiat habitū p̄tū noiat
tis. aliqñ actū: aliqñ statum
aliqñ t̄minū siue obiectam.
Secundū autē qꝫ spes noiat
habitū p̄tutis. sic non habet
ortū ex meritis: sed potē me
rita hābēt ortū ex ea. Sc̄dm
autē qꝫ noiat actuz̄. sic ortū h̄z
ex meritozū intuitu. null⁹. n.
sperat recte eternā brētudinē
nisi qđ deo fuit vel p̄ponit dō
fuire. Sc̄dm autē qꝫ noiat sta
tū sic ortū habet ex meritis p̄
cedentibz z comitātibz. z hoc

Diffi
nit spā

Spes
multa

Bo. l.
z. d. 26

q. 2. ar.
ad 3m

modo accipit ad Ro. 5. Tri-
 bulatio operatur patientiam patientiam
 probatorem; probatorem spiritum. secundum glo-
 certitudinem spei. ad quam certi-
 tudinem pervenit per bona merita
 et maxime per tolerantiam et su-
 stinentiam tribulationum. Se-
 cundum autem quod spes no[n] iactat ip[s]am
 rem speratam sic ortum habet ex me-
 ritis precedentibus. Et sic patet
 quod spes secundum primam acceptationem
 simpliciter precedit merita tam
 quam meritum principium. Secundum
 ultimam acceptationem simpliciter se-
 quitur tantum meritum primum.
 Secundum duas medias medio
 modo se habet quod quodammodo
 precedit. nam spes potest no[n] iactat mo-
 dum spei precedit ex merito principium
 cultu; et secundum veritatem est principium
 meritum sequentium. Prout autem
 spes dicitur quodam certitudo et
 status sic secundum veritatem ex me-
 ritis habet ortum. et est nihilominus
 minus adminiculum ad profe-
 ctius merendum. Illa enim certitudo
 spei co[n]surgit ex professione
 tribulationum; et vehementer co[n]-
 firmat et confortat ut tribula-
 tionum instaurata non recedat.
 Tertio modo diffinitur per actum
 suum in quantum comparat ad ob-
 iectum et habitum pambulum.
 Et sic diffinitur ea. Aug. in li.
 de ci. dei. Spes est virtus quod

quod se ad illud quod creditur per-
 tinet presumit. Et sic patet con-
 clusio. Iuxta quod potest moveri
 dubitatio. videlicet cum philosophus dicat
 quod peccat quod diffinitur quod est in
 motu per id quod est in quiete et
 econverso. et expectare est quod ex-
 scere. sperare quodammodo est ten-
 dere in rem speratam. quod male dif-
 finit spes per expectationem. Ad
 hoc respondet secundum Bonam. in loco
 super alligato. quod quibus expe-
 ratio sit quies corporis tamen est
 quodam sollicitatio mentis: quod enim
 expectat advenit desiderat ex-
 peccati. expectatio vero secundum
 quod ponit in diffinitione spei non
 est expectatio corporalis: sed
 magis mentalis quam est quodam in-
 uasio et pressio respectu finis
 assequendi. Et sic patet ratio
 ad obiectum. Et est hic finis
 prime partis sermonis. Con-
 clusio secunda que est de quanti-
 tate spei talis est: quod ista virtus
 est excellens et ex ipsa cres-
 utilissimi fructus sequantur: quod De virt
 Defendit ut galea spes litate
 nos in adversis. nos in adversis. spes
 Hic dat nobis gaudia in
 rebus iocundis. rebus iocundis.
 Estque ut ianua in rebus
 fruendis. fruendis.
 Dixi primo quod spes est ut ga-
 lea. ut. n. galea defendit ca-
 p. s

De virtute spei

pūt exterius ita spes defen-
dit caput. interius. i. intentio-
nem illesam. Hinc paulus ad
ephe. 5. ait. Galea salutis as-
sumite. i. spem. De hoc ha-
berur in libro Reg. 1. c. 16. de
Dauid q̄ armatura tali ar-
matus. Confident dicit philisteo
Tu venis ad me cum gladio
et clipeo: ego autem venio ad te
in nomine domini. Hinc Ber.
tali galea armatus dicebat
Si mihi premia permittuntur
per te obtinenda sperabo. si
surgunt aduersum me plia: si
seuiat mundus. si fremat ma-
lignus. si premar caro: q̄ aduer-
sus spiritum concupiscit: in te
ego sperabo. Dixi secundo q̄
spes locunde nobis dat gau-
dia in hoc mundo. Hinc salo-
mon Prover. 10. ait. Expecta-
tio iusti letitia. Et paulus ad
Ro. 12. dicit. Spe gaudentes
Si autem aliquis ita tribulatus
esset q̄ gaudere non posset sal-
tem spe consolari posset. Pro
quo notandum q̄ gaudium et
solatio non sunt omnino idem
quod. n. solatio non ex toto est. im-
munis a tristitia: sed quasi
mixture in se patitur dum ma-
la cor et nunc pungunt nunc bo-
na vngunt. sic ait Salomon. Pro-
ver. 22. Unguento et varijs

odoribus delectatur cor. s. p-
pter spem. Exemplum huius
solatiois habetur Dan. 12.
De susanna que cum esset
quorum presbyterorum testimonio
condemnata aramen propter
spem consolabatur. Unde ibi dicitur.
Erat cor eius fiducia
habens in domino. Tertio
et ultimo q̄ virtus spei est
ianua in rebus fruendis.
Ideo dicebat Gregorius. spes est
in presentis tpe quasi quedam vigi-
lia solennitatis eterne: non ieiunat
sed quasi iuge convivium
celebrat cum securitate. v. p-
us ostensum est. Quod autem
ipsa sit et ianua ostenditur
tali ratione. nam cum homo
habeat duo. s. corpus et ani-
mam et corpore trahatur ad
infima anima subleuetur ad
summa necesse est ut duas vir-
tutes habeat. vna qua suble-
uetur ad summa. ne conculcet
et ista debet esse spes que dat
introitum in rebus fruendis. Al-
teraz qua ad yma detrahatur
ne nimis speret: et sit presump-
tus: et ista erit timor. Hic ha-
bet deuteronomium. Non accipi-
es loco pignoris inferiorem vel
superiorem molam: super quo
serbo dicit Gregorius. Superior et
inferior mola spes et timor: spes

Utrius
caritas
dabes
sine sp-

Tho.
2e. q.
107. ar.
4. 2. a.
5. ad.
2m.

ad alta sumpsit timor p̄mit
 cor inferi? vna sine altera in
 utiliter habetur. in peccato
 re semper debent spes et formi
 do p̄iugliq; in cassum mise
 ricordia sperat si iusticia nō
 timet. et in cassum meruit q̄
 nō confidit. Exemplū habe
 mus in David qui habens
 illas duas p̄rutes docendo
 nos dicebat. Ab altitudine
 diei timebo; ecce timor; ego
 vero in te sperabo. ecce spes
 Et sic pater conclusio. Sed
 quia hic locuti sumus de fru
 ctibus spei. queri potest utru
 ali quis possit habere carita
 rem sine spe. Ad quam. q. re
 spondēdo s̄m doctrinā dñi
 beati Bona in. 3. et in distin
 ctione superi allegare q̄ nō
 Ratio huius est; q; aut volu
 mus de istis virtutibus loqui
 solū q̄tū ad habitū in se. s. in
 q̄tū p̄rutes iste sunt in ania
 nostra sine actu operationis
 et isto modo habent simulta
 tem et vna non potest sine al
 tera esse; quia om̄s virtutes
 gratuite simul ifundunt. po
 tēst iste virtutes theologice
 nā nullus sperat nisi credat
 amare potest nisi speret. sic q̄
 nullus potest caritatē habere
 sine spe. Si autē volum⁹ lo

qui de istis virtutibus q̄rum
 ad habitus in cōparatione
 ad accus sic habent inter se
 ordinem. quia actus vnus
 preparat et disponit ad actū
 alterius et p̄parando et dispo
 nendo est quodāmodo eius
 p̄ncipiū et origo. et rōne talis
 p̄parationis et originis ē ibi
 ordo: quoniam ergo act⁹ spei
 p̄parat et disponit ad actū ca
 ritatis tanq; ad p̄fectionem
 et spūalē edificij cōplementum
 et spūalē edificij cōplementum
 nemo. n. diligit aliq̄d bonū
 p̄ter se et super om̄ia nisi spe
 ret se ad illd bonū puenturū
 Hinc est q̄ s̄m ordinē natu
 re actus spei p̄cedit actū ca
 ritatis. Et ideo dicendū q̄
 tā s̄m habit⁹ q̄ etiā s̄m act⁹
 caritas non pot̄ haberi sine
 spe Ad p̄firmatōez h⁹ addu
 ctis aucto ritas Dat. i. Ab̄rā
 genuit ysaac. ysaac. genu. Jac
 glo. Fides genuit spes. spes
 aut̄ genuit caritatē. Adhuc
 alia rōne potest p̄bari q̄ cari
 tas nō possit haberi sine spe
 q; p̄structio edificij spūalis
 similis est edificio materiali
 sed in edificio materiali non
 solū fundamētū p̄cedit edi
 ficij cōplementū: sed etiā pa
 rtes s̄m rectū ordinē p̄cedit
 ipm rectū. Si ergo fides ali

Utruz
 caritas
 habeat
 sine spe

Tho. i.
 2. q.
 107. ar.
 4. 2. ar.
 1. ad
 2m.

De virtute spei

Diffi-
natio
spei

similiter ipsi fundamento: teste
Aug. Fides est fundamentum
 omnium bonorum. fundamentum di-
 co sustentans et spes assimila-
 tur parieti erigenti. et caritas
 tecto consummati. ergo caritas
 non potest haberi sine spe. Pre-
 terea nullus potest habere in p-
 fectione gradum suplativum si-
 ne positivo et comparativo. scilicet
 caritas in statu perfectionis te-
 net gradum suplativum respectum
 fidei et spei. **Iuxta illud ad
 Cor. 13.** Maior horum est cari-
 tas. ergo caritas non potest ha-
 beri sine spe. Preterea nul-
 lus potest amare propter se et sup-
 omnia bonum ad quod non sperat
 posse se pervenire. cum ergo cari-
 tas diligit deum propter se et
 super omnia oportet quod pre-
 ponat actum spei. **Et sic ap-
 te apparere quod te utilitatis et fru-
 ctus sit ipsa spes cum non solum illa
 bona que superius tetigimus
 homini faciat. verum etiam ad p-
 fectionem amoris sine qua deus vide-
 ri non potest nisi per ipsam predicere
 homo pervenire non valet. Et
 hic sit finis scilicet partis primo
 nis.** **Conclusio tertia** que
 est de qualitate huius virtutis ta-

Spes lis est. quod virtus spei tribus adiu-
 potest roborari. et fortifica-
 oborari potest. scilicet.

ri.

Dei erga nos affectionis
 consideratione.

Ipsius beneficiorum generalium
 et particularium collatione.

Sanctorum pro nobis gratia-
 rum impetratione

Dico primo quod unusquisque
 habere potest spem in deo consi-
 derando affectionem suam erga
 nos. nam benignus deus tribus
 affectionibus erga nos afficit
 videlicet.

Affectione creationis.

Affectione dominationis.

Affectione miserationis.

Prima igitur affectio vocatur
 affectio creationis. nam deus
 in quantum creator amat nos. Ratio
 huius est: quia artifex amat opera
 sua adeo ut vix possit amari
 audire quod eis detrahatur sed nos
 deus est artifex et creator nos-
 ter ergo amat nos ut opera
 sua que creavit nos ad imagi-
 nem suam bene. et ista ratio
 confirmatur. per salomonem
Sap. 11. dicentem. Diligis enim
 in omnia que sunt et nihil
 odisti eorum que fecisti. **Quo-
 ius dilectionis exemplum
 habemus. Gen. 7.** ubi habe-
 tur quod deus volens mundum
 perdere propter peccata homi-
 num tamen vi amoris vo-
 luit: ut ex omni genere ma-

sculus et femina seruarietur. Unde dicit noe. Gen. 6. Ex
 cunctis animantibus vni
 uerse carnis bina induces in
 arcam vt uiuant te cum ma
 sculini sexus et femini. Spe
 rare ergo d. deo debem⁹ qui
 dedit nobis vt sumus et pa
 ratus sit nobis dare vt be
 neficimus. Secunda affe
 ctio vocatur dominationis:
 nam deus in quantum do
 minus amat nos. Ratio hu
 ius est: quia regimen huius
 seculi deriuatur a regimine
 alterius seculi: sed in hoc mu
 do domini diligunt seruos
 suos et si quos perdunt gau
 dent de eorum recuperatio
 ne. ergo cum deus sit noster
 dominus multo magis dili
 git et verisimile est quod velit ser
 uare eos qui boni sunt et pec
 catores quos amisit velit re
 cuperare. hinc salomon hoc
 confirmans Sap. ii. dicebat
 Parcis omnibus quoniam
 tua sunt domine qui animas
 amas. Huius amoris exem
 plum habemus. Gen. 18: qd
 qd sodomite essent ita pessimi
 tiffi domine benigne rudit
 abrae pro eis roganti. sic au
 tem dicit dominus. Si in
 uenero i sodomis quinquat

ginta iustos in medio seculi
 tatis dimittam omni loco
 propter eos. Et ita non dele
 bo propter decem. Tertia
 affectio est miserationis. Ra
 tio huius est: quia deus est
 summe bonus summe mise
 ricors. ergo sibi placent de re
 linquentes malum et adhe
 rentes bono. ergo verisimile
 est: quod velit eos iuuare. et per
 pnis tales debent in eo spera
 re. Hinc Salomon hoc con
 firmans ait. Qui confi. in
 cogi. suis impie agit Qui ve
 ro bon⁹ est bauriet a domi
 no gratiaz. Huius exemplum
 habemus. Re. 2. de David.
 qui quous gruiter peccasset
 tamen sperans in misericor
 dia dei dixit. D. m. d. f. m.
 m. t. Et statim meruit audiri a
 Natham et parte dei. 2 Re.
 17. c. Dominus quoque tran
 stulit peccatum tuum. Dixi
 secundo quod vnusquisque potest
 in deo sperare considerando
 beneficia ipsius generaliter et particulariter nobis colla
 ta. Nam benignus deus con
 tulit nobis beneficia genera
 lia spiritalia. Secundo pri
 cularia spiritalia. Tercio
 beneficia corporalia et spiri
 tualia. Primo ergo debem⁹

Deus
 contulit
 nobis
 beneficia
 tribus
 modis

De virtute spei

In deo sperare propter beneficia generalia spiritualia. Ratio huius quia in eo maxime debemus sperare qui propter nostram salutem filio suo mortem non parceret. sed deus non pepercit filio suo propter nos igitur. Hic Paulus ad Ro. 8. ait. Qui etiam filio suo non pepercit sed pro nobis omnibus tradidit illum. quo modo non etiam cum illo omnia nobis donauit. Et istud exemplum dictum de filio factis pulchrum est. Secundo debemus in deo sperare propter beneficia particularia. Ratio huius. Qui vni inimico statim petenti gratiam donat melius quam habet quam magis amico qui semper in eo sperat. sed deus donauit paradisi latroni suo inimico cum dixit memeto mei domine d. ve. in. r. t. dicens ei. h. m. e. in pa. ergo a fortiori nobis donabit regnum suum si in eo sperabim. Hinc Ber. ponit quod plura exempla simul cum auctore fratre dicens. Vno propter mansuetudinem quam in te predicat domine Jesu currimus post te audientes qui non spernas pauperem. peccatorem non horreas. Non horruisti peccatorem latronem. non lachry-

mantem peccatricem non cananeam supplicantem. Non deprehensam in adulterio. non sedentem in theloneo: non supplicatorem publicanum. Non negatorem discipulum. non persecutorem discipulum. non ipsos crucifigentes tuos. in odorem horum vnguentorum currimus. Tertio et ultimo debemus in deo sperare propter beneficia corporalia et spiritualia. Ratio huius est. qui tribuit abundanter non solum salutem corporis verum etiam et anime: satis in eo spes ponenda est sed deus tribuit huiusmodi ergo. Hinc Ber. Domine quid est homo qui innotuisti ei. Denique mittis ei angelum tuum immittis spiritum tuum. et permittis etiam vultum tuum. et nequid vacet in celestibus ab opere sollicitudinis nostre etiam illos quos bonos facis propter nos mittis in ministerium. De his omnibus exemplum habemus de egrotante iacere in pharica peccatrice. Denique ibi deus mittebat angelum ad aquam mouendam mittebat spiritum. id est virtutem ad egros sanandum. ultimo ostendit vultum suum dicens egrotante vis sanus

Deus
dat
corpora
lia

Su
fragi
scoti

fieri? Ad ille hominē nō hēo
 rē. Et Iesus volens primo
 ip̄m corp̄ali liberare ait il
 li. Surge tol. grabat. t. z am̄
 Postea vero inuenit ip̄m in
 templo z volēs ip̄m spiritua
 liter liberat̄ dixit ei Ecce sal
 fa. es tā no. pe. ne deteri⁹ tibi
 aliquid contingat. Dixi ter
 tio q̄ vnusq̄sq̄ p̄t̄ et debet i
 deo sperare propter sancto
 rū suffragia et specialit̄ p̄ter
 tria. Primo p̄ter suffragia
 beate p̄ginis. Sec̄do p̄t̄ suf
 fragia āgeloz. Tertio p̄t̄ suf
 fragia br̄i francisci et oim̄ sā
 ctōrū. Primo dico q̄ vnus
 quisq̄sq̄ p̄t̄ z debet in deo spe
 rare p̄ter suffragia br̄e virgi
 nis. Ratio huius est. qz qm̄
 aliq̄s ex officio aliqd̄ habz in
 functum qd̄ potest z vult fa
 cere semp̄ ex tali iniūcto effe
 ctus ducit nisi aliqua circū
 stātia īpediat illd̄ tale iniū
 ctū. p̄. g. de iusticia exequēda
 q̄ ip̄onit̄ potestati. si potestas
 p̄t̄ z vult iusticiā facer̄ sp̄ effe
 ct⁹ iusticie p̄ducit̄. nisi aliqd̄
 impedimentū sit ex p̄te iusti
 ficādi vel ex alia parte. Br̄a
 virgo ex officio est n̄ra aduo
 cata. Hinc cātat̄ ecclē. Eya
 ergo aduocata nostra. Et p̄t̄
 tale officiū exercet̄ qz ad hoc

fuit electa a deo. Tā d̄ ea d̄z
 Videsatrix dei z hominum
 Et vult. qz vt cātat̄ ecclēsia
 mater est misericōdie et clemen
 tie Und̄ semp̄ erit exaudita
 nisi aliqd̄ impedimētū sit ex
 parte illi⁹ p̄ quo gr̄a petitur
 maxime si ille talis nō habes
 set firmā spem in deo z ī ip̄a
 Hinc deuotus doctor Ber.
 ait. Secuz̄ habes accessuz̄ o
 homo ad deū vbi habes fili
 um ante patrē. z ante filium
 matrē. filius oñdit̄ patri cica
 trices z vulnera: z mater oñ
 dit̄ filio p̄ct̄ et vbera. ergo
 nulla p̄t̄ esse repulsa vbi tot
 occurrunt caritatis insignia
 hec ille. Hui⁹ rei si exempla
 ponerē vix vite mee z mltōz
 t̄pa ad scribendū sufficerēt. s̄z
 vnū et pluribz referā. Nam le
 git̄ irat⁹ d̄s semel p̄ter multa
 p̄ct̄a ppli statuit̄ mūdū p̄d̄r̄
 z ecce p̄go glorioza p̄ misero
 mūdo affectuose filii orans.
 fili mi agebat̄ Inueniā ī mū
 do duos propter quozū me
 rita perdere non debes. et
 ostendens duo luminaria
 mundi franciscum z domiō
 cū: d̄i mixigat⁹ ē furoz. z mun
 do pep̄cit: ex quo colligitur
 beatam virginem semp̄ p̄ no
 bis intercedere z apud deū p̄

De virute spei

eos effundere. hoc Ber. cōsi-
derans dicebat Nos quidē
in ceteris virtutib; o bñā vir-
go ꝑ gaudemus tibi sed ī mi-
sericordia tua potius nobis
īplis laudam; virginitatem
sed mīa miseris sapit dulci;
hāc amplectimur cari; recor-
damur sep̄ius crebri; inuoca-
mus hec. n. est q̄ totū mundi
reparationē obtinuit. salutem
oīm impetrauit. Constat. n.
ꝑ vniuerso genere humano
esse sollicitū cui dictū est. Ne
timeas maria inuenisti grāz
quaz querebas. Quis enim
mie tue o bñā dicta longitudi-
nē latitudinē sublimitatē; et
ꝑfundum queat inuestigare
Nā longitudo eius vsq; ī di-
em nouissimū inuocātibus
eā subueniet vniuersis. lati-
tudo replet orbem terrarū vt
tua q̄q; misericordia sit ple-
na oīm terra. sic et sublimi-
tas eius iupne ciuitatis iue-
nit restorationē z ꝑfunduz
eius sedentib; in tenebris et
ymbra mortis obtinuit redē-
ptionē. ꝑ te. n. celū impletur.
īfern; iustaurat euacuat ruina
celestis hierlm. expectantib;
miseris vita perdita datur.
Sec̄do dico q̄ vnusq; ꝑt
et debet sperare in deo ꝑ o

Suf
fragia
angeloz

pter suffragia angeloz. Ra-
tio huius est. verisimile est vt
ꝑ nobis intercedant quide
nostra salute exultant. sed an-
geli de nostra salute exultāt
igitur ꝑ nobis intercedūt;
Hic salua. Lu. 1. s. Gau. est
an. dei. s. v. ꝑ. agente. Tū
hier. Magna est dig. a. vt v.
queq; ha. ad. cu. s. ab oru.
na. an. delegatum. Exempla
habemus in thobia cui mis-
sus fuit angelus raphael. q̄
dixit thobie et filio thobie
īz. Ego sum raphael angel;
vnus ex septem qui astamus
ante deum. Tertio dico q̄
vnusquisq; potest z debet in
deo sperare ꝑpter suffragia
beati Francisci z oīm san-
ctorū. Ratio huius est. quia
verisimile est q̄ sancti qui in
hoc mundo tantū amauerūt
ꝑctōres q̄ ꝑ salute eoz mortē
se exposuerunt multū sint ꝑ-
rati adiuuare eos in his que
ad salutē eozum ꝑtinēt. ergo
multū possumus et debem;
habere fiduciā in eis maxie
in illis quoz pietatis plura
argūnta habem;. Nā hi ad
moduz ꝑcessionis ordinate
corā deo fiducialiter ꝑ nob;
orant. Stat enī primo bñs
Franciscus signifer stigma

Suf
fragia
angeloz

Sermo **XXIII**

rum xp̄i cū verillo crucis euz
 beato Anthonio Ludouico
 z multitudine eiusdē pfessio-
 nis beatorū. Stat ibi sancta
 clara cū multitudine, sancta
 rū virginū ad intercedendū
 p nobis. Stat etiā multitu-
 do martyra fr̄m q̄ ap̄d maro-
 ebiū z alias infidelīū partes
 p xp̄i fide z p exemplo aliorū
 tanta sustinuerūt. Hinc de
 his cantat ecclia. Sacra fr̄a
 cisci germina nos moniant
 fr̄tutibus. Ludouicus, An-
 thonius z clara suis precibz
Uñ Ber. Nō ambigo quō-
 niā apli z aplici viri tanto in
 morte potenti sp̄sā. id ē
 aliam pregant z custodiant
 quāto in ipa. s. morte ampli
 pfortarius est pncipatus eoz
 Exemplū habem⁹ de hoc d̄
 aplico viro francisco z de su-
 is sequacibz q̄ veri aplici ap-
 pellari p̄nt cū ipi virā euāge-
 licā z aplicā elegerint. sicut i
 pncipio regule p̄ines vita z
 regula fr̄atrū minorū hēc est.
 sez dñi nostri Jesu xp̄i sanctū
 euāgelīū obseruare. q̄ regla a-
 tot sūmis p̄tificibz appro-
 barā ē. Nā seml sūm⁹ p̄tifer
 vidit in somnis larranensem
 basilicā ruinare quā quidaz
 pauperculus z despectus p

prio dorso sustentabat. Na
 ne aut factō inrellerit p̄dici⁹
 summ⁹ pontifex q̄ ille pau-
 percul⁹ qui retroacto die pe-
 tierat regulā approbari esset
 qui totā ecclesiā z fidē xp̄ia-
 nā sue vite merito z exemplo
 deberet sustentare. z extunc
 erga sanctū fr̄a ciscū magnaz
 deuotōem habens copiosius
 gr̄as ministrabat. Unde cre-
 dendū est q̄ talis visio perfe-
 cta sit in celis. qz ibi suis pre-
 cibus nos miserōs in hōc eri-
 lio positos protegit z guber-
 nat. Dictū est ḡ ppter mul-
 ta in deo sperandū est. Nūc
 p̄nter queri pōt. virū in solo
 deo sit sperandū: an etiam in **Utrū**
 creaturis. Ad qd̄ breuē rā in solo
 decur fm̄ s̄iam scti Tho. et deo sit
 aliorū q̄ aliqd̄ p̄t sp̄ari tripl̄r sp̄adū.
 Uno mō sub rōne cause fina-
 lis. Alio mō sub rōne suffra-
 gij z cause efficientis. Alio mō **sc. se. q.**
 sub rōne cause formalis. **17. a. e**
Dico primo q̄ aliquid sperā-
 dum est sub rōne cause fina-
 lis z illud est vite eterna que
 consistit in fruitione ipi⁹ di-
 Et q̄ hoc sit sperādum a dō
 probatur tali rōne. Non
 enim a deo minus sperandū
 est q̄ sit ip̄e cum non sit mi-
 nor eius bonitas per quā bō

De Virtute spei

na nature cōicat q̄ eius esse
ria, ergo ppriūz p̄ncipale qd
homo debet sperare est ip̄a be
aritudo. Hinc est qd ap̄lus
ad Hebr̄. 6. dicit Habem⁹
spem incedentē. i. inceder̄ fa
cientē ad interiora vel am̄is
id est ad b̄ritudinē celestē. vt
exponit glo. b. dē. Hinc etiā
dauid in ps̄. dicebat. In te
dñe speraui. supple. ⁊ non in
alto. ⁊ ideo nō p̄fundar ieter
nū. Dixi sc̄do q̄ aliqd spe
randū est sub rōne cause effi
cientis ⁊ suffragij. ⁊ h̄ modo
sperare possumus in sanctis
⁊ in seruis dei. sicut ecclesia
cantat. Oēs sancti tui q̄sus
mus dñe nos vbicq̄ adiuuēt
qd p̄batur tali rōne. Q̄do re
gim̄is istius mūdi deriua
tur ab ordine regim̄is alte
rius mundi. s̄ in hoc mūdo
sunt aduocati apud dom̄os
tpales. ḡ a fortiori ⁊ in alio
mūdo sūt apud deū aduoca
ti in quib⁹ sperare possum⁹.
vt. p nobis deū exorent. Erē
plū habemus quotidie d̄ h̄.
vñ cantat ecc̄ia. Sci dei oēs
intercedere dignem̄i p nostra
oimq̄ salute. Dixi tertio
q̄ aliquid sperandū est rōne
cause formalis s. qñ sp̄amus
in aliquib⁹ nō vt intercedāt

ad deū p nobis. nō vt adiu
uent nos reb⁹ tpalib⁹. sed vt
doceant nos vitā bonā. i. bō
nū modū viuendi. ⁊ q̄liter in
deo sperare debemus. Isti ra
les dicunt p̄res sp̄uales. p̄di
carozes. p̄fessozes ⁊ b̄mōi. Et
q̄ in istis sit sp̄andū. p̄batur
tali rōne. q̄ si cecus spem po
nit in carulo vt ip̄m p̄ rectus
iter ducat. ḡ a fortiori ⁊ bō
mines ignari qui in via dei
sunt cec̄i sperare dñt in illis
q̄ sciunt ⁊ possunt erēplū cur
auctoritate ostendere. vt ha
bēt in ap̄lis qui sperant in
x̄po dixerūt. Doce nos orare.
Luce. 21. Sed circa h̄ no
trandū q̄ aliqñ spes est vere
stabilis. aliqñ p̄mēdabil. de
testabilis est triplex. Prima
est maledicta ⁊ p̄sumptuosa.
Sec̄da est vana ⁊ defectuosa.
Tercia est falsa ⁊ mēdaciōsa.
Prima est maledicta ⁊ p̄
sumptuosa. scz qñ aliq̄s p̄su
mit de diuina misericordiā
⁊ iō peccat. Et q̄ illa dici de
beat maledicta apte apparz
tali rōne. Sicut ille qui h̄
militet in domino sperat a
domino benedic̄t. Ita qui
superbe ⁊ p̄sumptuose pec
cans sperat in dño maledici
tur ab illo. ḡ talis spes male

triplex
spes d̄
testans

Sermo XXIII

dicta et presumptuosa nomina
ri debet. In ista spe peccant
quarum superbi. et luxuriosi qui
nimis sperantes nolunt bene facere
et emendari. Hinc Bernardus
dicit. In fidei fiducia solius
vitiis maledictiois partem in
spe peccamus. Secunda est vana
et defectuosa. et ista est quam
aliquis torali et finaliter sperat
in homine; que spes merito vana
dici debet. Ratio huius
est. Quicquid non durat vanum
est. sed homo non est durabilis
est vanus. et per primum spes in eo
posita vana nominari debet. Exem-
plum habemus in his qui to-
tam eorum spem in filiis et in pa-
rentibus ponunt. qui aut licet
vicio aut morte decipiuntur.
Hinc David in psalmo. Valedi-
ctus homo qui confidit in ho-
mine. et bene merito. quia deus
cetera animalia aliam arma-
tura munimenta creavit. immo-
do hominem non fortem. sed de-
bilis fecit. Unde Crisostomus super
Mattheum. Omnem creaturam
sensibilem deus armatam cre-
avit. Alios veloci pedum cur-
su. alios unguibus. alios pen-
nis. alios cornibus. hominem
solum sic disposuit: ut virtus
illius sit ipse deus. et in eo quod

infirmiorem eum fecit in ipso
fortiorem esse voluit. ut necessi-
tate infirmitatis coactus sem-
per necessarium habeat domi-
nium suum requirere. Tercia est
falsa et mendaciosa. quando
sepius aliquis promittit sibi quod
futurum non est. sed longam
vitam. divitias. et honorem. De-
ritio autem talis spes menda-
ciosa nominari debet. quia si-
cut mendacio homo hominem
decipit. ita qui talem habet
seipsum decipit. Hinc Hiero-
nimus super Amos ait. Ribil
fugacius seculo rebusque secu-
li quas dum tenemus amic-
timus. et per infantiam. pueri-
tiam. iuventutem. ac virilem
et ingruentem ac matu-
ram etatem annosque ultimos
senectatis vitique septem spa-
cio filo vitam describit hu-
manam. muramur et curri-
mus. et nescientes ad mor-
tis terminos pervenimus.
Quam falsa que misera sit vi-
ta nostra sanctus Augusti-
nus explicat dicens. Vita hec
est vita dubia. vita ceca. vi-
ta erummosa. quare humores
rumidant. doles extenuant
ardores ericcant. acra mor-
bidant. esse istarum. ieiunia etiam

De Virtute spei

marcerant foel soluit. tristitie sumit. solitudo coartat. securitas eberat. diuitie iactant. paupertas deicit. Iuuentus extollit. senectus icuruat. infirmitas frangit. meior deprimat. et post hec omnia mors interimit. et vniuersis gaudijs sine imponit. ita vt cu esse desierit nec fuisse putetur. Exemplu huius h' i diuite mtra sibi bona pgregante. cui dictu e. Lu. 12. Stulte hac nocte rapies ania tua.

Triplex Commendabilis spes est triplex. Prima est in debito obiecto posita. Secda a debito meda/ pncipio deriuata. Tercia in bono fundamento collocata.

Dixi primo q prima spes commendabilis est in debito obiecto posita. scz in deo. Ro e huius. in eo solo sperandum est a quo solo adiutoriu h're possibile est. s; a solo do possumus h're adiutoriu. ergo i spo solo sperandu est. Jo dauid ppheta h' p'siderans spu sancto repletus dicebat. Adiutoriu nostru i noie domini. Hinc Bre. li. 29. moza. dicebat. De spe incassum psumit qui timere deum in suis operibus renuit. Exemplu hui' habet Hester. i4. c. Que pe

tens eraudiri p tribulatione iudeoz tui in dn'o speras dicit. Eraudi vocē eoz q nullam alia spem hnt. Dixi secundo q alia spes commendabilis est a debito pncipio deriuata. s. a iustis meritis. Ro huius est. qz si vnus sperado malu ageret pot' esset pncipio q' spes. oportet g' q' alia qua merita pcedant. Hinc Ber. ait. Integra ecclie solatio cu no solu vn sibi spectandū. s; vn sit psumendu nouerit. Exemplu hui' habet mus inuitas patru de beato Dilatone q' appropinquas mori et ex sensu alitate timet mori. victus tui rone ante sue dixit. Octuaginta et quatuor annis deo seruisti et mori times? In h' firmā spē ex suis meritis in deo habere ondebat. Dixi tertio q alia est spes commendabilis in bono fundamento collocata. i. in caritate. que mediantē in tribulationib' no deficiat. Ro hu' est. qz domus in tuto fundamento collocata q'q' auertis vnde q' pcuriat firma tñ spes que in tuto fundamento id est in caritate sita est a tribulationu ventis pcurtatur

Sermo XXV

firma tamē permanet. Hinc
Ber. dicebat. Tu es patien-
tia mea si tribulatio infertur
per te supbo Tu es spes mea
si p̄mia p̄mittant p̄ te obti-
nendo. si insurgat hostis nō
nisi in te sperabo. Exempluz
hui⁹ h̄r in brō Job. Qui q̄s
q̄s a tribulatiōibz tā fortit p̄-
cureret. tñ firmus in spe dñi
dicebat. etiā si occiderit me
in ip̄o sperabo. Et sic magni-
fice dñe. z ciues carissimi ex-
pedite sunt hui⁹ fruct⁹ tres
partes quas p̄misimus in q̄
horroz vos firmiter p̄mane-
re vt hic gr̄az et i futuro glo-
riam habeatis. Amē.

Dñica tertia post octauā
pasce. De excellenti p̄tute ca-
ritatis. Sermo. XXV.

Quado ad eū qui
memisit et ne

mo ex vobis inter

rogat me quo vadis. Jo. 16.

Pro hui⁹ sacri z sancti e-
uāgelij historiali declaratiōe

Notandū q̄ cū aliqs in ves-
tra caritate diligit amicum su-

um tres effectus caritatis

qui in his subscriptis cōclu-
sionibus continentur sibi o-

stendit. videlicet.

Consolatur in aduers⁹ ne

tristitia succumbat.

Reprehendit i p̄uersis ne
peccatum retineat.

Docet etiam in expert⁹ ne
falsitatem credat.

Dixi p̄mo q̄ qui in p̄a ca-
ritate diligit amicum suū iostē

dit sibi vnum effectū carita-
tis perfecte qui est consolari

afflictos. Rō huius effectus
p̄cedit per vim p̄cepti leg⁹ et

nature lex p̄cipit. Diliges p̄-
ximū tuū sic teipm. Matt⁹

22. Sed q̄ in caritate funda-
tus est tenet observare p̄ce-

pta. q̄ tenet diligere amicuz
z primuz suū sicut seipsum.

Tunc ultra qui diligit proxi-
mum suum sicut seipm vult

proximo sicut pro se. sed cum
ip̄e tribulatur veller consola-

ri: ergo oportet q̄ consolā-
do monefaciat amicum z p̄-

ximū ne tristitia succumbat.

Hinc Grego. in pastoralib⁹
ait. Tunc ad alta caritas m̄-

rabiliter surgit cum ad yma
proximorum se misericordie

attrahit. scz eos p̄solando. et
que benigne descendit ad i-

sima valenter recurrit ad sū-
ma. Huius exempluz dedit

nobis dominus Josue. i. ca.
vbi dicit. Q. mor. uo moy-
se ne iosue tristaretur cum d-

De caritate

mozte Moyſi. tum de diuſione populi dominus apparuit ei dicens. non dimittas te nec dereliquam. confortate et esto robustus. Dixi ſecundo q̄ qui in veritate diligit amicum ſuuz ostendit ſibi ſecundū effectum charitatis qui est reprehendere ip̄m in peruerſis nec peccatum retineat. Ratio huius est. Tāto res est magis diligenda. quanto p̄cioſius est extimāda. ſed anima multa p̄cioſior est ip̄o corpore. ergo multo plus est diligenda. Tū igitur amicus ex caritate teneatur amicum ſuum conſolando admonere ne trifticie ſuccumbat. que potius deſiccet oſſa et corpus. potius q̄ anime noceat. lz quandoq̄ vtrū q̄ faciat. ergo multo magis ex caritate teneretur ip̄m cum peccat arguere ne anima damnetur p̄ncipaliter licet ſecū dario peccatum noceat cor̄pori ſicut trifticia anime. hic Grego. dicebat in quadam omelia. Caritatis cum ſit p̄ſum nutrire concordia. ſeruate compoſita cōiungere diſſociata. dirigere praua z virtutes ceteras p̄fectionis ſue munimine ſolidare. cuiuſq̄ eius radice ſe inſerit nec a viriditate deſicit nec a fructu aneſcit. Huius exemplū caritatis oſtendit Lorb ſodoſmis. cum angelos puros homines cogitantes ſuppone re vellent. dicens eis Gene. 29. Nolite queſo fratres mei nolite malum hoc facere. habeo duas filias que nec dū cognouerunt vū um. educōz eas ad vos z aburimini eis ſicut vobis placuerit. dū modo viris iſtis nihil mali faciatis. q̄ ingreſſi ſunt ſub vmbra culminis mei. Dixi tertio q̄ qui in vera caritate diligit amicum ſuum oſtendit ſibi tertium effectum caritatis. perfecte qui eſt docere ip̄m in expertis ne falſitatem credat. Ratio huius eſt. Charitas requirit amicum z proximum a quocunq̄ nociuo retrahere. ſed maximuz nociuum anime et corporis eſt ip̄a falſitas anime. quia obſcurat intellectum ne veritates credat corporis. quia ipſum ad multa nociua inducit. ergo ſm ordinem caritatis debet amicus amicum a falſitate retrahere. Hinc Auguſtini ſuper epiſtola Jo. 7. c. Si nō valcis in iſta bereſi mo. id

di. 38.
c. ſedu
le. 2. 12
q. 1. p̄re
ſipl.

Sermo XXV

est in falsitate. bibite carita-
tem. quā supple docebit p
rimum ne falsitate cadat. et
sequitur. Fons est quem vo-
luit deus ponere ne deficia-
mus et abundantius bibamus.
eum qui ē veritas. supple cū
ad patriā venerimus. In hu-
ius exemplū habemus eliaz
qui seipm reprehendens. quā
nō arguebat populum post
visionē dicit. Te mihi quia
tacui. Ideo dñs precepit vt
doerer populum ne in falsi-
tatem veniret dicēs. Clama-
ne cesses q̄si tuba exalta vo-
cem tuā et annuncia populo
meo scelera eorum. He con-
clusiones magnifice dñe et ci-
ues charissimi in sacro euan-
gelio hodierno denotantur.
q̄d in tres partes diuiditur
Qm̄ in pria parte ponit xpi
consolatio in aduersis. i. i. tri-
sticia discipuloy ne tristicia
succumberent. In scda parte
ponitur reprehensio spiri-
tus sancti de peccato ne mun-
dus ipsum retineat. In tertia
parte ponitur doctrina spiri-
tus sancti in discipulos ne fal-
sitate deciperent. Scda est
ibi. Cum venerit ille. Tercia
est ibi. Cum auerit. Et vt
clarius hec pateant videat

historiā. Declarate histos-
rie fructus erit altissima vir-
tus caritatis. De qua loquē-
do tres conclusiones cum tri-
bus dubijs more solito dclarabi-
mus. Quarū prima erit de
quidditate. Secūda de quā-
titate. Tercia de q̄litate hu-
ius excellentissime virtutis.

Conclusio p̄ma sic talī or-
dine fm̄ Bona. in 3. di. 27. Quid
q̄ hec virtus est et p̄licet diffi est eba-
nibilis. Primo mō per respec-
tum ad obiectum. Secūdo
modo p̄ respectū ad propum.
actū. Tertio modo per respec-
tum quodāmodo ad p̄nci-
pium. Primo modo diffinit
eam magister iniaz. in. 3. di.
27. sic dicens. Caritas est di-
lectio qua diligit deus pro-
pter se et proximus propter de-
um. veli deo. Hec habz duo
mandata. vnū p̄tines ad di-
lectionez dei. q̄d est manda-
tum in lege maximū. sicut di-
citur Mat. 22. Et alterum
pertinens ad diligendum p̄-
ximum illi simile. Primum
est. Diliges dñm deum tuū
ex toto corde et ex tota mente
et ex tota ania. q̄d septimum est
in libro Deutero. 6. c. Secū-
dum ē. diliges proxm̄ tuū sicut
teipz. In his duobz tota

De caritate

lex pendet et prophete. **D**ath
22. **M**inc **P**au. ad **T**hymo.
i. **F**inis precepti est charitas
Et notandum quod cum magister dicit
Caritas est dilectio etc. **N**on
nit distinctionem inter amorem
dei et primi. **N**am deus diligit
tur propter se ex caritate, quod scilicet
tunc est dicere quod caritas faciat
circa ipsum dilectum deum potest
affectum et sine. **P**roximum autem
si bonus est diligit in deo,
id est considerando sibi summum
bonum et velle sibi habere quod pro
se vult ponendo in eo affectio
nem, sed non finale. et in hoc sunt
peccant pres in eis spem finale
ponat. **C**ontra quod **A**ug. dicit
litate credendi loquitur dicens
Sordes animi sunt amor qui
runcumque reprobis propter animam et deum
a quibus sordibus quanto quisque est
purgatior tanto verum facilius
intrat. **S**i autem primus ma-
lum agit, et malus est non pro-
pter hoc odendus est, sed vitia
sunt deridenda, sed diligenda
est, propter deum qui eum crea-
uit, semper in omnibus in deo fi-
ne faciendo. **A**d hunc amo-
rem ammonet **A**ug. dicens,
Ama amorem illius qui amo-
re tuum amoris descendit in te

rum virginis et ibi amorem suum
amori tuo copulavit. **H**umilia-
do se sublimando te, iungendo
do lumine sue eternitatis limo-
tue mortalitatis. **S**ecundo
modo, scilicet pro respectu ad pro-
ximum actum qui est venire et adhe-
rere et copulare amantem cum
amato, id est affectum nostrum cum deo
et cum primo. **S**ic diffinitur
Aug. in li. de spiritu et anima, d.
Caritas est vita copulans am-
mantem cum amato. **H**ec diffi-
nitio satis habuit experientiam
in incarnatione filii dei cuius in
illa amans, scilicet diuinitas iun-
cta est cum amata, id est huma-
nitate de quo loquitur **H**ugo
de laude caritatis ait. **N**escio
si in laude tua quid maius
dicere possum quam ut deum de celo
lo traheres et hominem de terra
ad celum eleuares. magna virtus
tua ut pro te usque ad hoc hu-
miliaret deus et usque ad illud
eraltaret hominem. **T**ertio modo
scilicet pro respectu quodammodo ad pro-
ximum diffinitur apostolus ad **T**himo.
i. sic dicens. **F**inis precepti est ca-
ritas de corde puro. **S**cientia
bona, et fide non ficta. ista dif-
finitio potest, quia cum charitas
teneat principatum inter virtu-
tes theologicas. **S**icut illud apostolus
i. ad **C**orin. 13. **S**icut bonum

p. l. q. 6
 ar. 6. et
 se. se. q.
 23. ar.
 6.

est caritas. **T**ō mouet eas et
 informatz terminat siue cō-
 sumat. z ex hoc dicitur finis prece-
 pt. Nā nō solū est finis p̄cet
 pri:imo est p̄ncipiū medi-
 um z finis scilicet hōne o/
 peratōis. **P**̄ncipiū. qz a
 deo. mediū. qz per deū. v̄l̄ alr
 p̄ncipiū. qz mouet ad id.
 v̄n̄ **S**̄c. Caritas operat̄ ma-
 gna si est. **M**ediū. qz sic dixi-
 fidem z sp̄e informat. **H**inc
Pau. i. ad **C**ori. 13. ait. **C**ari-
 tas oīa credit. oīa sp̄at **E**t
 supra ostendit. qz sine carita-
 te fides nihil prodest. dicens.
Si habuero oēm fidē itayt
 montes transferā. sine carita-
 te supple. nihil sum. **D**icit̄ si-
 nis. qz opera dirigit z ad fis-
 nem debituz p̄ducit. **E**t hec
 nobis insinuat **S**̄c. in ome.
Quā mlti arborz rami ex vna
 radice p̄deunt. sic multe vir-
 tutes ex vna caritate generā-
 tur. **N**ec habet aliqd viridi-
 tatis ramus boni opis: si nō
 manet in radice caritat̄. **I**d
 circo in p̄dicta diffinitōe ad-
 dunt̄ tres particule. **P**rima
 est qz caritas est de corde pu-
 ro. **E**t p̄ hoc tangit̄ cōditio
 ip̄ius caritatis cuius est de-
 purare affectum cordis ab
 omni terrenitate. **S**ecun-

da est de conscientia bona z
 per hoc tangit̄ cōditio sp̄e
Tertia ē de cōditioe fidei cū
 dicitur. **F**ide non flecta. has
 omnes diffinitōes **A**ug. con-
 siderans in sui laude omnia **L**aus
 que diximus quasi cōnectit. carita-
 tens. **I**n caritate pauper tis.
 diues est. sine caritate om̄is
 diues pauper est. hec in ad-
 uersitatibus tolerat. in pro-
 speritatibus temperat. i. du-
 ris passionibus fortis est: in
 bonis opibz hilaris est. i. tē-
 poralibus dicitissima in hospi-
 talitate latissima. inf. bonos
 fratres letissima. inter filios
 patientissima. **I**n abel p̄ sa-
 crificiū lata. in noe per dilu-
 uium segura. in abrae pere-
 grinatōe fidelissima. in moy-
 se inter iniurias leuissima. i.
 dauid tribulatōibus mitissi-
 ma. in tribus pueris blādos
 ignes innocēter spectat i. ma-
 chabeis. seuos ignes fortiter
 tolerat. **C**asta in susanna sus-
 pra virū. **I**n maria p̄ter virū
In anna post virū. libera in
 paulo ad arguendum. humi-
 lis in perro ad obediendum
 humana in xp̄ianis ad con-
 fitendum diuina in christo
 ad ignoscendum. **Q**uid di-
 cam de caritate. **S**i linguis

De Caritate

hominum loquar ⁊ angelo
rum: caritatē autē nō habeaz
nihil sum. **I**patē em̄ anima
litteraz. prophetie virtus. sa
cramentoz sal⁹. scientie sta
bilimentū. fidei fructus. di
uitie pauperum. vita moriē
tium. **H**ec ille. Et hec suffici
ant pro caritatis diffinitioe

Utrum
caritas
sit ami
cicia
creata

Sed hic posset queri de la
rando amplius quid dicitur
caritatis. utrum caritas sit
amicicia virtualis in anima
creata. Ad istam petitionez
respōdendo tria mēbra facie
mus vltres articulos decla
rabimus. Primus articul⁹
erit videre et declarare si est
amicicia. Secund⁹ articul⁹
erit videre si est virtus. Ter
tius articulus erit videre. si
est virtus creata. **Q**uan
tum ad primū articulum di
citur s̄m sanctū **T**homas in
se. se. q. 23. ar. 1. q. s̄m p̄m in
2. i. 3. di 8. et h̄mo. **N**ō quilibz amor
27. q. 2 est amor amicicie. sed amor
ar. 1. et qui est cum beniuolentia. q̄n
p. se. q. scilicet sic amamus aliquoz
66. a. 6 vt ei bonum velimus. si autē
ad. 2m rebus amaris non bonū vo
2. se. se lumus. sed ipsum q̄rum bo
q. 24. num velimus pro nobis. sic
arti. 2. dicimus amare vinum; aut
equum aut aliquid huius

modi non est amor amicicie
sed cuiusdam concupiscētie
Ridiculum est enim dicere
q. aliquis habeat amiciciaz
ad vinum vel ad equū. Sed
nec beniuolentia sufficit ad
rationem amicicie. sed requi
ritur quedam mutua ama
tio. quia amicus est amico a
micus. talis autem mutua
beniuolentia fundatur sup
aliqua cōmunicatiōe. **C**uz
igitur sit aliqua communiz
cario hominis ad deum s̄m
q. nobis suam beatitudinez
communicat super hac com
municatiōe oportet aliquā
amiciciam fundari. **Q** q̄ qui
dem comunicatiōe dicit
prime ad **C**orin. 10. Fidelis
deus per quem vocati estis
in societate filij eius. Et ita
talis amor est caritas que ē
amicicia. **H**inc **J**ohan. 15.
Jam non dicam vos seruos
sed amicos. quia seruus ne
scit quid faciat dominus e
ius. **V**os autem dixi ami
cos. q. oia. 2c. sed hoc non di
cebar nisi ratione charita
tis igit est amicicia. **Q**uan ar.
tum ad secundum articulum
dicitur s̄m istum doctorem
in loco p̄e allegato. q. talis
amicicia est virtus. **R**atio

but⁹ est. quia humani actus
 bonitatem habent sicut quae re-
 gulantur debita regula et me-
 sura. et ideo humana virtus
 que est principium omnium
 humanorum actuum bono-
 rum consistit in attingendo
 regulam humanorum actuum
 que est duplex. scilicet huma-
 na ratio. et ipse deus. attingere
 autem deum est de ratione
 virtutis. unde cum caritas
 attingit deum et coniungit
 nos deo. sicut ait Augustinus
 in libro de moribus ecclesie
 sic dicens. Caritas est vir-
 tus que cum nostra rectissi-
 ma affectio est coniungit nos
 deo qua eum diligimus. er-
 go talis amicitia caritativa
 est virtus. Quantum ad
 tertium articulum dicitur
 secundum nostrum doctorem ma-
 gistrum Petrum de aquila
 quod est donum et virtus creas-
 ta. quod sic probatur. deus
 non acceptat peccatores ad
 vitam eternam nisi post con-
 versionem. sic ergo oportet quod
 sit ibi aliqua alteras: quia
 nunc acceptatur. et prius non
 acceptabatur. Nec autem alie-
 ras non potest assignari ex parte
 dei. quia est immutabilis
 ergo ex parte peccatoris. sed

hoc non est ratione fidei vel
 spei. quia ista erant in pec-
 cato ante conversionem. er-
 go est ratione caritatis crea-
 ta que inheret nunc. et prius
 non inhererat. Præterea sic ni-
 hil dicitur formaliter agere
 aliqua actione quod non est
 in actu formali. id est quod
 non habet formaliter illud
 quod est proxima ratio agē-
 di. sed assistentia spiritus san-
 cti non dat actus anime for-
 malem ergo per assistentiam
 spiritus sancti anima non ag-
 git opera meritoria. sed ani-
 ma agit ista opera formaliter
 ergo principium est in ea for-
 maliter. sed hec est caritas
 ergo caritas est aliquid crea-
 tum in anima. Hæc pars
 per philosophum in secundo
 de anima. Per hoc enim
 quod anima est qua vivimus in-
 fert philosophus quod anima
 inest formaliter corpori. Et
 hec sufficiant de ista prima
 parte predicationis. Con-
 clusio secunda de quantitate
 re excellentie huius virtutis
 talis est quod ex tali virtute no-
 vem utilitates procedunt
 que in tribus conclusionibus
 continentur subscriptis. Custodit
 legem. peccatum expellit. mentem

utilitates
 caritatis

2. ma/
 gistrus
 iniaz. i.
 l. di. 17
 vid ibi
 q. 9.
 r. 1.
 r. 2.
 r. 3.
 r. 4.
 r. 5.
 r. 6.
 r. 7.
 r. 8.
 r. 9.
 r. 10.
 r. 11.
 r. 12.

De Caritate

virtutibus ornat. In perfecti-
one transit. deo coniungit. secu-
rus vadit. famam relinquit. glo-
riam tribuit. semper pregnant.
Hanc utilitatem tres donat in
vita. tres in morte. tres post
mortem. Dicendum est ergo de
tribus primis utilitatibus quas
caritas donat in vita. secun-
do de illis tribus quas donat
in morte. tertio de illis
quas donat post mortem.

Caritas
ut
lucet
in vita
vide
Tho. i
opuscu-
sculo.
4. c. 2.

Dixi primo quod caritas in vita
facit seruare legem. Ratio habet
quia qui aliquem diligit tunc
ne faciat quod illi displiceat. sed
ex caritate diligendum est de-
um et proximum. sicut dicitur primo
Iohannis 4. c. Hoc mandatum habet
deus a deo qui diligit deum
diligat et fratrem suum. Et time-
dum est ne deo quem amare de-
bemus displiceamus. et ideo
ex caritate eius precepta ob-
seruari debent. Hinc apostolus ad
Romanos 13. Qui diligit inquit le-
gem implet. Et Iohannis 1. c. ait.
Hec est charitas dei ut
maior est. Exemplum habemus
de moysen Deuterio 10. c. qui di-
xit populo dei. Et nunc israel
quid dominus deus tuus pe-
tit a te nisi ut timeas domi-
num deum tuum. et ambules
in vijs eius. et diligas eum.

In his verbis innuit Doy-
ses quod per caritatem deus time-
tur et diligitur et eius manda-
ta seruantur. Dixi secundo quod cha-
ritas in vita expellit peccatum
Ratio habet est. quia duo tria
non possunt simul stare. cum ergo cha-
ritas et peccatum sint contraria. ergo
non possunt simul stare. Hinc Ra-
banus ait. Si vis perfecte pur-
gari a vitijs accede in te igne
diuini amoris quem si perfecte
gustaueris de terrena dulcedine
non curabis. Exemplum habet
Lucas 7. de maria magdale-
na. que cum diligeret multum
ta peccata ab ea expulsa fuerunt.
Unde dictum est ei. Dimissa sunt
ei peccata multa quoniam dilexit
multum. Dixi tertio quod cari-
tas in vita mentem virtutibus or-
nat. Ratio huius est. quia caritatem
habet que super omnes virtutes
est. sequens videtur: imo neces-
sarium ut et minores virtutes
possideat. et propter amoris ter-
minus offendere deum et proxi-
mum omnia recte agit. Hic Apo-
stolus ad Corinthios 13. Caritas pas-
siva est benigna est: charitas
non emulat. non agit perperam.
non inflatur. non est ambitio-
sa. non querit que sua sunt.
non irritatur. non cogitat malum
non gaudet super iniquitate

te. cōgaudet autē p̄itari. oīa
suffert. oīa credit. oīa sperat.
oīa sustinet. Exemplus h̄r
3. Re. 3. de salomōe cui chari-
tas ornauit mentē p̄curib.
Etideo ibi de seodē d̄r. Dile-
xit autē salomon d̄m̄ ambu-
lans in p̄ceptis dauid patris
sui. Postq̄ dictū ē de vti-
litate caritatis q̄s donat
in vtra. dicēdū est nūc d̄ illis
quas donat in morte. P̄ma
est q̄ caritas in p̄fectiōe trā-
sit. q̄ qd̄ amat z ex amore de-
siderat in morte sibi subuēit
vt meliōrē viā perambulet.
Hinc ap̄ls ait. Adhuc excel-
lentiorē viam vobis demo-
stro. q̄ cū in isto mūdo stet i-
p̄ccis inuolūt⁹ ip̄a charitas
in morte est oīum criminum
mors z p̄fortat vt ip̄e talis i-
caritate existens p̄fiteamur
z bene disponat facta sua vt
p̄fectiōri mō ad aliā vitam
transseat. Hinc Cassiod. ait.
Caritas est mors criminū
virtus pugnantiū. palma vi-
ctoz. p̄cordia mentiū. socie-
tas electoz. quā fidel̄s p̄cipit
ad quā spes currit. cui profe-
ctus omniū bonoz seruit.
Secunda vtilitas in morte
est. q̄ deo p̄iungit. Hic Jo.
in cano. sua. i. 4. c. ait. Deus

caritas est z qui manet in ca-
ritate in deo manet z de⁹ in
eo. Tertia vtilitas i-
mors
te est: q̄ securitatē donat. q̄
q̄uis in extremis ania pro-
pter demonū mltitudinē t̄i-
meat. tñ ip̄a caritas si comel-
fuerit oēs demones z oēs tē-
p̄tatiōes superat. Hic Aug.
de doctrina xp̄iana ait. Sol-
la caritas est que vincit oīa
z q̄ vbiq̄ fuerit trahit ad
se oīa. Nunc restat dice-
re de vtilitatib⁹ que ip̄a cari-
tas donat post mortē. Qua-
rū p̄ma est fama bona. Quis
em̄ ignorat q̄ sicut homo ex
odio z crudelitate relinquit
malū nomē. ita eccontrario ex
caritate relinquat bonam fa-
mā. Hinc Aug. de laude ca-
ritatis dicebat. Nō numero-
sitas opeꝝ. non diuturnitas
tempozum. supple bonā fa-
mā relinquit. sed maior caris-
tatis meliōrē reddīt Exēpluz
huius habetur i-
bro Iob.
qui famosus vsq̄ ad hodie-
num diem extitit ex caritate
qua corpora suozum defun-
ctoz sepeliebat. Secūda
vtilitas post mortem ip̄ius
caritatis est tributio glorie.
Remini dubium est nulluz
extra caritatem salutē posse

De Caritate

consequi. & per Christum in statu caritatis impossibilis est alii quem posse damnari. Hinc Jo. 14. c. ait Si quis diligit me sermones meos seruabit & pater meus diliget eum & ad eum uenturum & mansionem apud eum faciemus. Magnū signū salutis reliquit nobis ille monachus de quo legitur climachus. qui existens factor monasterij ex multa sua caritate quā circa monasteriū et quā cunctis habebat: cū mortuus esset sepulchus esset magnū & imensum odorem sui pedes respiciabant. vñ illi pedes emanabant uinguētū sicut & abbas & monachi tandē uiderūt quod propter odorem immensū ne scientes vñ ueniret uel exiret corpus inhumauerūt. vñ de caritate sua qua suis pedibus ambulauit toro tempore uite illud pcedere intellexerunt. Tercia & ultima utilitas caritatis. post mortē uidetur esse in gloria perpetuitas. in hoc enim est differentia inter gaudium huius mundi & alterius regni. quia huius mundi gaudium cito transit. sed gaudium alterius regni semper durat. vñ quis quis propter caritatem semel

illud intrauerit nunquam erit de ab illo eribit. Hoc ostendens Iesus Jo. 14. dicebat. Paces meā do vobis paces. reliquo vobis nō quō mūdus dat ego do vobis. Et clarius huiusmodi insinuat Jo. 16. Item inquit uidebo vos & gaudebit cor uestrū. & g. v. n. co. a. vobis Sed iuxta hanc conclusionem quod tri potest. et quo caritas est ratione utilitatis ut supra dictum est quod sine ea eterna salus nullo modo consequi potest. vñ aliqua virtus possit haberi sine caritate. Ad quod breuiter responderetur secundum doctrinā sancti Thome. in se. se. q. 23. ar. penult. sic dicentis. quod virtus ordinatur ad bonū. Bonū autem principale est finis. Et idcirco ea que sunt ad finem non dicuntur bona nisi in ordine ad finem. sic ergo duplex est finis. vñ vltimum ordinatus. ita etiam est duplex bonū. vñ quidem vltimum. & aliud primum & principale bonū quidem & principale bonū hominis est dei fructio. secundum illud psalmi. Digni ad herere deo bonū est. Et ad hoc ordinatur homo pro caritate. hoc bonū autem huiusmodi primum vel secundum

2. que. 108. a. 2. ad. 23. 2. p. se. q. 65 ar. 2. et in d. de caritate. q. 14. a. 6

darū pōt esse duplex. Quis
quidē quod est vere bonū vt
pote ordinabile q̄rum se ad
pncipale bonū qd est vltim^o
finis. Aliud est bonū appa-
rens 2 nō verum qz abducit
a finali bono. Et h̄ p̄t q̄ vir-
tus vera simpliciter est illa q̄
ordinat ad principale bonū
hoīs. vt dicit p̄s in. 8. p̄bi-
sicoz. Virtus est dispositio
perfecti ad optimū. 2 sic nlla
vera virtus pōt esse sine cari-
tate. Un̄ dicit ap̄ls. i. ad Co-
rin. 13. Si distribuero omnes
facultates meas i cibos pau-
perū. 2 si trad. dero corp^o me-
um ita vt ardeā. caritatē au-
tem nō habeā nihil mihi p̄-
dest. cū q̄ virtutes profint. h̄z
illud Sap. 8. Sobrietatē et
iusticiā docet sapiā 2 virtutē
quibus in vita nihil ē vtili^o
hominibz. Et si mltitudinē
sc̄e d̄siderat q̄s sc̄it p̄terita 2
d̄ futuris estia. q̄ sine caritate
vera virtus esse nō pōt. Sed
si accipiat virtus fm qd est
in ordine ad aliquē p̄ricula-
rem finem. sic p̄t dici aliqua
virtus sine caritate in q̄rum
ordiat ad aliqd p̄ticulare bo-
num. Sed si illud particula-
re bonū nō sit verum bonū.

sed apparenis virtus etiaz q̄
ad h̄ ordinatur nō est vera
virtus. sed falsa similitudo virtu-
tis. sicut prudentia auaroz
qua excogitant diuersa gene-
ra lucroz. Et eozum fornicul-
do de q̄bus ait Orati^o. Per-
mare pauperē fugiūt. p̄ sara-
per ignes Si vero illud par-
ticulare bonū sit verū bonū
pura p̄seruatio ciuitatis. vel
aliqd huius: erit tunc p̄vir-
tus. sed imperfecta nisi referat-
ratur ad finale bonum. Un̄
dedici potestq̄ triplex est vir-
tus. Una falsa que virtus di-
ci vere nō debet sed similitu-
do falsa virtutis. vt pruden-
tia auaroz. Et hoc p̄t haberi
sine caritate. immo cū cari-
tate nō potest stare. Alia ve-
ra sed nō perfecta nisi referat
ad vltimū finem. 2 ista p̄t ha-
beri sine caritate. Tercia per-
fecta que habet ordinem res-
pectum ad vltimum finem. et
ista nullo modo: sicut proba-
tum est potest haberi sine ca-
ritate. 2 pro tanto dicitur for-
ma aliarum virtutum. quā
virtutes per charitatem ordi-
nantur ad vltimum finem
Ideo egregius doctor Am-
brosius ait. Caritas ē forma

triplex est virtus

Tho. vbi. 3. ar. vlt.

2. que
108. a.
2. ad.
13. 2. b.
2. q. 65
ar. 2. et
nō p̄t
are. q.
4. 2. 6

90

De Caritate

vbi. s.
ar. 6. 2
p. se. q.
66. a. 6

virtuti. imo qd̄ mal^o est caritas est excellentior alijs virtutibus theologicis. q̄ omnibus alijs sunt excellentiores. qz̄ inter ipsas virtutes theologicas illa est portior que magis deum attingit. semp̄ aut̄ id qd̄ est per magis est vlt̄ maius ē eo quod est. p̄ aliud. fides at̄ z̄ spes attingunt quidem deum fm̄ qd̄ ex ipso puenit nob̄ vel cognitio veri vel adeptio boni. s; caritas attingit ipm̄ deum vt̄ in ipso sistat non vt̄ ex eo aliquid nobis pueniat. Et ideo caritas est excellentior fide z̄ spe. z̄ p̄ p̄ns omnibus alijs virtutibus. Exemplū de hoc h̄t̄ in virtutibus moralibus. Nā prudentia est excellentior q̄ alie virtutes morales. q̄a attingit rōem fm̄ se. Alie vero attingūt rōnem fm̄ quaz̄ q̄ ex ea medium p̄stituit̄ i operationibus humanis vlt̄ passionibus. Quare sit excellentior alijs virtutibus theologicis adhuc Pau. explicat i. ad Cor. 13. d. Maior horū ē caritas. Et hec de sc̄da parte p̄dicatōnis sufficiūt. Concludendo qualiter caritas vtilior est nobis ceteris alijs virtutibus sicut ostensum est. Et etiā clare ostendit egregi

us doctor Aug. in quadam glo. dicēs. Attende inq̄ frustra est caritas que si deficit frustra habent cetera. que si ad se habet omnia. quā cū qui habet sp̄m̄ sc̄m̄ habet. z̄ si nō habuerit sine spiritu sc̄to erit. Et sicut corp^o mortuū est sine anima. sic z̄ anima mortua est sine caritate. Conclusio tertia de qualitate hui^o virtutis. talis est q̄ tria requiruntur ad qualitatis p̄fectionē huius virtutis. videlicet.

Q, sit vera sine fictione.

Q, sit recta sine abusione.

Q, sit firma s̄n̄ titubatione. Primo dico q̄ caritas esse vera si deficiat. iuxta sententiā apli Jo. 3. c. p̄m̄ ceple dicentis. Filii diligamus nō s̄bo neq; lingua. sed opere veritate. supple deū z̄ proximum. quia dilectio est proprius actus caritatis. sperare ē caritatis actus spei. z̄ credere est caritatis fidei. Talis veritas caritatis in quinque signis cōsistit quibus cognoscitur quando caritas est. Primum signum ē patientia que custos est omnium virtutum. sc̄dm̄ illud Luce. 21. c. In patientia vestra possidebitis animas vestras. id ē cū patientia erit sp̄s

fessores et dñi aiaz vraz q̄
 paciētia tūc vera ē qñ est si
 gnū charitat̄. i. qñ ē cū cari
 tate. Hic Greg. ait. Vera
 paciētia ē q̄ ip̄m amat quez
 portat. Nā tolerat et odisse
 nō ē p̄rus māsuētudis. s̄ye
 lamē furor̄. Hoc signū cha
 ritat̄ Paul⁹. i. ad Cor. 13.
 oñdit dicens. Caritas pati
 tiēs ē. Scdm signū est beni
 gnitas. qz malū p̄ malo nō
 reddat. imo bonū p̄ malo re
 tribuit. sic dñs ait Bar. ix.
 Bñfacite his qui odernut
 vos Et Prouer. Salomon
 ait. Si esurierit inimic⁹ tu⁹
 us: ciba illū. s̄. f. da te a. bi.
 prunas em̄ p̄gregabis super
 caput ei⁹. i. bñficia ex forna
 ce amor̄ p̄cedētia. q̄ cor ei⁹
 inflāmet ad diligēdū. vt car⁹
 bo vlt⁹ accendit carbonem
 mortuū. Jō caritas d̄z beni
 gna. h̄ signū charitat̄ paul⁹
 oñdit ibidē vt sup̄ dixim⁹
 dicens. Caritas benigna est
 Tertiū signū ē dilectio bo
 ni alteri⁹. qz eā caritatē nō
 peristat felicitas aliena. sed
 ip̄a amat bonū alteri⁹ sic su
 am. Juxta h̄ David in ps̄.
 ait. Particeps ego sum oim̄
 timētiū re. z cu. m. tua. Hic
 Aug. ait. Tolle invidiā z tu

um ē bonū qd̄ habeo. Hoc
 signū oñdit Pau. ibidē di.
 Caritas nō emulat. Quar
 tū signū ē directio opis ad
 bonū finē. q̄ finis est debite
 posit⁹ ad sūmū bonū. Hic
 est ocul⁹ dexter q̄ sp̄ respicit
 dilectū. qz vbi amor ibi ocu
 lus. Tñ Cant. iij. Vulne
 rasti cor meū in vno oculo
 tuoz. i. in dilectōe. Ali⁹ em̄
 ocul⁹ ē p̄gnitio. Hoc signū
 oñdit Pau. ibidē di. Cha
 ritas nō agit perperā. i. per
 uerse. Quintū signū ē i op̄i
 b⁹ bonis hūiliatio. qz i ip̄is
 opib⁹ repmit sup̄biāz. Tñ
 i. Corin. viij. Scia istar: ca
 ritas aut̄ edificat. Hic dic̄
 Bern. Sūt q̄ scire volūt vt
 sciant. Turpis vanitas ē. z
 sūt q̄ scire volūt vt lucrētur
 z turpis q̄stus ē. Et sūt qui
 scire volūt vt edificēt: z cha
 ritas ē. Et sūt q̄ scire volūt
 vt edificent: z prudētia est.
 Hoz oim̄ solū vltimi duo n̄
 iuenuūt in abusiōe scie. hoc
 signū oñdit Pau. ibidē. di.
 Caritas nō inflat. Dixi se
 cūdo q̄ caritas debet eē re
 cta sine abusiōe. Tñ Paul⁹
 apls ad Ro. 12. Odientes
 malū. sup̄ple i q̄cūq̄ sit amī
 co vlt̄ inimico. qz iuxta dcm̄

Caris
 tas de
 bet eē
 recta.

AA

De Caritate

pphete. Qui d. mi. q. o. a. s.
 z sequit apłs. Adherentes
 bono. Diligere eni bonū p
 ximi z odire ei? mai? ē pre
 cra dilectio z pfectū odium
 q̄ duo ex eodē fonte caritat?
 pcedūt. Hic pphera in ps.
 Iniqs odio habui. Et in a
 lio loco pfecto odio oderam
 illos. Uñ glo. Perfectū odi
 un ē proximi diligere natu
 Recti rā z odire culpā. Ista re
 tudo cūdo caritat? qnq; signif
 carita oñdit. Primū signū ē amor
 tis. subiectōis. qz pesse nō appe
 rit? sub esse. Uñ Au. Ocs
 um sem q̄rit caritas vitatis
 negociū sanctuz suscipit nez
 cessitat caritat? quā sarcinā
 si null? iponit p̄cipiēde atq;
 intūde vacādū ē vitati. si
 aut iponit suscipiēda ē pro
 pter caritat? necessitatē. hūc
 amorē subiectōis xps iesus
 apperit qn honorari noluit
 vt h̄r Jo. vi. Ne rec ostitue
 ret in montē fugit. Hoc si
 gnū caritat? oñdit Paulus
 i. ad Cori 13. di. Caritas nō
 est ambitiosa. Scdm signū
 ē studiū cōis vtilitat?. qz ca
 ritas nō req̄rit ppria. d. qua
 Aug. ait. Cōia pprijs nō p
 pria cōib; anponit. qd d. q
 busdā apłs ait. Ocs eni q

sua sūt q̄rit nō q̄ iesu xpi. h
 signū oñdit Pau. ibidē di.
 Caritas nō q̄rit q̄ sua sunt.
 Tertiū signū ē mā suerudo.
 qz in tribulatioib; nō irritat.
 Furta sniam Tren. iij. Da
 bit pcutiēri se maxillā. Naz
 vt dic sap. Prouer. 12. Qui
 increpatōes odit insipiens est
 Hoc signū Pau. oñdit ibi
 dē di. Caritas nō irritatur
 Quartū signū est innocētia
 vñ nō cogitat malū in corō.
 ne dū q̄ noceat ope. Unde
 Zacharie. iij. Unusquisq; p̄
 amicū su. nō cogi. i. cor. v. h
 signū oñdit Pau. ibidē di.
 Caritas nō cogitat maluz.
 Quintū signū est dolor de
 lapsu pximi. iuxta sniaz hie
 remi. iij. di. Sup p̄ritōne
 filie populi mei p̄rit? sū et
 p̄ristat? h signū oñdit pau
 lus ibidē di. Caritas non
 gaudet sup iniquitatē. Di
 ti terioq; caritas d; esse fir
 ma sine tribulatioe sic h̄r. pit
 ma Petri. 3. Estote benigni
 firmitatis amatores. z dicite
 estote ne forte tpe tēptario
 nis a caritate recedat. Ad firmā
 buc tal' firma caritas quāq;
 alijs signis oñdit. Quorū
 primū est gaudiū de pfectu
 alteri? sic Jo. 3. canoca. ait.

Valore horꝝ nō habeo gra
 tiā q̄ vt audiā filios meos
 in v̄itate ambulātes. Et ad
 Thi. 3. **U**iuimꝰ si vos sta
 tis in dño. Hoc signū oñdit
 Pau. ibidē di. Congaudet
 aut v̄itati. Scđm signū est
 sufferētia aduersoz. Unde
 Pau. ad Ro. iiij. Quis nos
 sepabit a caritate xp̄i ⁊ del.
 famel ⁊c. Hoc signū ostēdit
 ip̄e ibidē di. Caritas om̄ia
 suffert. Tertiū signū est p̄se
 ctio credendoz. q̄ p̄ carita
 tē fides implet. Hic Pau.
 ibidē alt. Caritas oīa cre
 dit. Quartū signū est expe
 ctatio p̄missoz. Uñ Pau.
 ad Ro. v. Spes nō p̄iudic
 q̄ caritas dei diffusa est in
 cordibꝝ nr̄is. hoc signū pau
 lus oñdit ibidē di. Charit
 tas oīa sp̄at. Quintū signū
 est loganimitas p̄seuerātie.
 q̄ p̄pter nulla desistit ab in
 choato bono. Hinc sap. Ec
 cle. ij. ait. **U**e ip̄is q̄ sustinē
 tiā p̄diderūt: q̄ p̄diderunt
 coronā. **J**o. **J**o. **A**paꝝ. 2. alt
Esto fidelꝰ vsqꝰ ad mortē. ⁊
 dabo tibi coronā vite. H sic
 gnū Pau. ibidem oñdit di.
 Caritas oīa sustinet. Cum
 m̄tra i ista p̄clusiōe dicta sit
 q̄ nō ad necessitatē: sꝰ ad p̄

fectionē salutis req̄rūt. satꝰ
 vtiliter queri possēt. vtrū p̄
 fectā caritatē hñtes tenean
 tur ea q̄ sūt p̄fectōis imple
 re. Ad q̄d dubiū r̄ndet s̄m
 doctrinā doctoris nr̄i beati
Bona. in. ij. di. 30. q̄ nō tes
 nent potissime ad oīa. Pro
 q̄ notandū q̄ m̄triplex est ge
 nus p̄fectōis. ⁊ m̄triplex est
 genus obligādi. Quinqꝰ eī
 perfectionis genera p̄sueve
 runt distingui. Una ē perfe
 ctio sufficiens que consistit i
 adimpletōne mandatoruz.
 Et de hac dicit **D**art̄. v.
Estote perfecti sicut ⁊ pater
 vester perfectus eū. Secun
 da est perfectio religionis q̄
 consistit in obseruantia p̄si
 lioꝝ. ⁊ de hac dicit **D**ar.
 io. **S**i vis perfectꝰ esse vad
 et vende omnia ⁊ da paupe
 ribus. et veni seq̄re me. Ter
 tia perfectio est p̄lationis q̄
 consistit in regimīne subdi
 torum. ⁊ de hac dicitur **L**u
 ce. vi. **P**erfectus omnis erit.
 si sit sic magister eiꝰ. Quar
 ta est perfectio p̄paratōis q̄
 consistit in ostensione exem
 ploꝝ. Et de hac dicit **B**en.
 ix. **H**o vir iustꝰ atqꝰ p̄fectꝰ
 in generationibꝰ suis. Qui
 ta est p̄fectio trad̄llitatis q̄

De Oratione

p̄sistit in h̄summatōe diffi-
 cillimoz ⁊ optimoz. i. Jo. 3
 Perfecta caritas foras mit-
 tit timorē. ⁊ p̄hs dīc. Perfe-
 cta virt⁹ optimoz est opa-
 tiva. Sicut itelligēdū ē q̄ qn
 q̄ mōis obligat aliq̄s ad a-
 liqd. Prīmū gen⁹ obligatōis
 ē p̄pter mandatū diu-
 nū. Scdm̄ ē p̄pter votū emis-
 sum. Tertiū ē p̄pter officiu
 susceptū. Quartū ē p̄pter vi-
 tandū scandalū. Quintuz
 p̄pter cōscie iudiciū. Cū er-
 go q̄rit vtz hō in p̄fecta ca-
 ritate exis teneat ad ope-
 ra p̄fectōis. Dicendū q̄ si p̄-
 fectio accipiat p̄rio mō vtz
 p̄ p̄fectōe iusticie q̄ p̄sistit in
 p̄pletōe mandatoz sic obligat
 ad illā p̄fectōem sicut ⁊
 alii et eo magis de bono et
 eq̄ q̄ magis p̄cepit donū p̄
 qd̄ possit iplere diuī māda-
 tū. Si autē loq̄mur de alijs
 generibz p̄fectōis. dicēdū q̄
 nō obligat hō eū in p̄fca
 caritate ad illa q̄tū ē ex ob-
 ligatōe diuī mādati. nec ali-
 ter obligat nisi interueniat
 aliqd̄ vinculu seq̄ns. valet
 votū p̄ qd̄ obliget ad p̄fecti-
 onē religiōis p̄latōis offici-
 um susceptuz. p̄ qd̄ obliget
 ad p̄fectōez p̄latōis. v̄l scan-

Tercz
 p̄fect⁹
 in cari-
 tate te-
 neatur
 ad opa
 p̄fectō-
 nis.

dalū: p̄ qd̄ obliget ad perfe-
 ctōem opatiōis. v̄l p̄scie di-
 ctamē p̄ qd̄ obligat ad p̄fca
 ctōem trāq̄llitatē. His enī
 iterueniētibz sup̄inductis no-
 ua obligatio ad h̄ ḡna p̄f-
 ctionū p̄dicatuz. s; stat⁹ ca-
 ritatē q̄tū ē dese nēccariam
 obligatōez n̄ adduc. Et sic
 magnifice dñe ciuesq; dilecti
 expeditē s; h̄ fruct⁹ cres-
 pres q̄s sup̄ p̄missim⁹ q̄s
 obsecro vos p̄fecte h̄re v̄t h̄
 grām ⁊ i futuro gloriā ha-
 beatīs. Amen.

Dñica quarta post octa-
 uam pasce. De efficacī virt⁹
 tute orōis. Sermo. xxvi.

Amen amē dico
 vobis si qui d pe-
 tueritis p̄res in no-
 mine meo dabit vobis. Jo.
 h̄a. xvi. Pro h̄ sacri ⁊ sc̄i
 euāgelij historiali declarā-
 tōe. Notādū q̄ si q̄s aliqd̄
 petēs cupit exaudiri. in
 sua petitiōe debet h̄re. vtz.
 Cause dignitatem iusta
 perendo.

Fernozis oportunitates
 iuste morando.

Querentis idoneitatem
 iuste viuendo.

Dixi p̄mo q̄. si q̄s in sua

petitione exaudiri cupit di-
 gna et iusta petere dicit. Rō b^o
 est. quia tū illa petenda sunt quae
 sunt vel ad salutem propriam vel
 communem. sed in iusta neque ad pro-
 priam neque ad communem salutem pro-
 ficiunt. imo quod petere est propria sunt
 non nisi iusta et digna que-
 ri debent. Hic Aug. ait. Non pe-
 tit in nomine saluatorum quicquid
 petere est rationem salutis. quasi di-
 cat. si Christus dicit in nomine suo quod
 est nomen iusticie est. petendum.
 sed quod iniuste petere non sperit in
 nomine suo. Huius exemplum ponit
 Valerius Maximus de Socrate
 dicit. Socrates nihil ultra
 a deo immortalibus petendum di-
 xit quam ut bona tribuerent.
 Dixit secundo quod si quis in sua pe-
 titione exaudiri cupit fer-
 uoris opportunitatem dicit tene-
 re. Nam in oratione et in petitione de-
 bet fieri principium mediocri-
 ter: medium feruere: finis ple-
 uerant. sed volebat inuere sa-
 lomō Eccl. vii. Melior est fi-
 nis orationis quam principium. Et
 ista debet recta opportunitas. i.
 quod sit recte ordinata in principio
 medio et fine. et quod sit assidua
 in seruatione ut dicit Iacobus. vlti-
 ma. Vltimum enim valet depreca-
 tio iusti assidua. Hic Aug.
 ait. Vltimum in nouitate puer

sionis sue feruere orat: postea
 languide. postea vero frigide
 quasi securi fiat. sed tamen cum videret
 deprecatores tuos non amora et
 te securus esto. quia non est amota
 misericordia tua. Et de istis qui non
 obsequantur temporibus oportunitatibus
 in suis petitionibus eo modo qui di-
 ctum est dicit exemplum chimere cu-
 ius caput est leo quod est animal
 callidum. medium est canis quod est
 animal trapatum. finis est serpens quod
 est animal frigidum. Hic Greg. li.
 33. mo. ait. Virtus pondus
 orationis non habet quam nequeque pleue-
 raticia primum amoris tenet ve-
 raciter orare est amarioris con-
 punctioe gemere et non positi-
 ta verba resonare. Dixi ter-
 tio quod si quis in sua petitione ex-
 audiri cupit dicit habere iusticiam
 vite. Rō huius est. Nam Christus in
 presenti euangelio dicit. Si quis
 petierit primum. quasi dicat. illi
 qui petunt debent filii dei esse per gra-
 tiam: tamen filii diaboli per culpam
 Hinc saluator ait Mat. v.
 Estote perfecti sicut et pater vester ce-
 lestis. est. quia aliter deus non exaudit
 Et Io. ix. Scimus quod deus pec-
 catores non exaudit. Hic cri-
 solto. sup. Mat. ait. Non vo-
 ce clamosa. pulsandum est deus
 sed scilicet recta placandum. quia non
 est vox: sed cordis auditor

De Oratiōe

Huius exemplū h̄t Ero. xvij
 ubi dicitur quod in bello quod habue-
 runt filij israhel Amalech plus
 fecit Moyses oratio quam solus
 pugnando. **De** clusiones ma-
 gnifice dicitur carissimi
 in sacro euangelio hodierno
 denotat quod diuidit in tres par-
 tes. **Prima** in prima parte ponit
 cause dignitas. ut iustum pe-
 rat cum dicitur Amen dico vobis si
 quid petieritis. cum dicitur quod potest
 aliquid centrale. per quod bonum et
 iustum dicitur intelligi. **In** secunda parte
 ponit temporis oportunitas. ut
 assidue perat ibi. **Ubi** mo-
 no peristis quod dicitur et. **In** ter-
 tia parte ponit periculis idoneitas
 ut a iusto. ut si ab iniusto ut
 per iusto querat. ibi. **Hec** in pri-
 ma. et. **Et** ut clarum hec pa-
 teat videamus historiam. **De**
 clarate historie fructus erit
 oratio per quam homo celum penetrat.
 de qua loquendo tres conclusiones
 cum tribus dubijs more solito
 declarabimus. **Quar** prima erit
 de additate. **Secunda** de qualitate.
Tertia de quantitate ipsius
 orationis. quibus declaratis erit
 finis. **Con**clusio igitur prima
 sic talis ordine. **Oratio** est pi-
 us mentis affectus in deum ten-
 dens et periculis ne animus per-
 gretet in voce preloquens. **hec**

Diffi-
nitio
oratio.

Hosti. Pro declaratione
 huius diffinitionis notandum quod **Primo**
 habet tamen debita preparatio orationis
 quod in tribus consistit scilicet in
 tres particulas in diffinitione
 positas. **In** cordis ab exte-
 rioribus reuocatio. **In** superioribus
 perfectis consideratione. **In** orationis
 debita exhibitio. **Primum** no-
 tat cum dicitur oratio est mentis. per
 quod notat intrinseca reuoca-
 tio mentis secundum illud **Dat. vi.**
Tu autem cum oraueris intra cu-
 biculum tuum. **et c. h. o. p. tuum**
Secundum vero cum dicitur pius affectus
 orationis non debet esse crudelis
 superbus. **Iuxta** illud **Ecclesi.**
37. Oratio humilians se celum
 penetrat. **Tertium** notat cum
 dicitur tendens in deum. **Iuxta** illud
Luce. xi. Cum oratis dicite
 pater noster qui es in celis et.
Prima pars debite preparationis
 ad orandum est ab exterioribus
 cordis reuocatio que suo
 catio in tribus consistit. in loco
 tempore et gestis. **Primo** in loco. quod
 locum orationis dicitur esse templum in
 quo templum est orandum propter sex. **In** res
 quod locum. ille significat cor. **si** orandum
 dele. **Ubi** **Pau. i. ad Cor. 3.**
Nescitis quod templum dei estis et
 spiritus dei habitat in vobis. **quod**

Primo
ratio
ad orationem.

In res
plu est
orandum

sicut tēplū materiale mundat. illuminat. ornat. thurificat. Ita fidelis aīa mundari debet. vīez p̄ p̄ccatōem z cōfessionē. illuminari p̄ electiōez z p̄dicatōem. ornari p̄ bonā opationē. thurificari p̄ orationē. Hic dauid in ps̄. Domine dilexi decorē domus tue. z lo. ha. g. r. Sc̄do est orādū in tēplo p̄pter deuotionē. qz ibi inuitu crucifixi maior excitat deuotio z feruētior est orō. In Dau. ad Heb. xij. Aspiciētes i auctore fidei z summatorē iesū. Et Ber. Quā astat orāti sacra imago dei aut nascētis aut morientis aut resurgētis aut ascēdentis. vt astringat necesse ē animū i amore virtutū. Tertio p̄pter p̄tutē. qz b̄ndictio z orō ep̄al maiorē efficiaciā pfert orōi ad iperrādū. In i collecta. dicit. Quisqz h̄ tēplū b̄nficia petit. i gredit cūcta semper trasse letet. Quarto p̄pter fidelitū societate qz vōra cōueniūt ad iperrādū. Ioe. ij. Vocate cerū z gregate populū. z Au. Impossibile est mltoz p̄ces nō exaudiri. Et Prover. xxvij. Fr̄ q̄ adiuuatur a fr̄e q̄li ciuitas firma.

Quiso p̄pter dinā inhabitacionē. qz de domū sibi dedicatā z orātes in ea qdā grā spālī custodit z visitat. In ait Eze. 43. Fili hoīs locus solij mei z loc⁹ vestigiōz pedū meoz vbi habuō in medio filioz isrl. Serto p̄pter frequētiā āgeloz z effugationē demonū. qz locū b̄ndictū z orātes in eo angeli fouēt z demones abhorrent. In de angel ait ps̄. Preueniūt p̄ncipes p̄iuncti psallētibz ait Ber. O q̄ felix eēs si spūalibz ocul seml̄ inueni posses quō p̄ueniunt p̄ncipes p̄iuncti psallētibz. videres p̄culdubio q̄ cura q̄ triudio itersūt cantātibz. assitūt orātibz. assitūt meditatibus. Nos p̄replabat Dauid di. In spectu āgeloz psallā tibi. De demōis ait. Cris. Nō audent accedere vbi repōit corpus xp̄i z celebrāt dina mysteria. hic demōes d̄ tali loco dicūt illud Ben. 28. Quā terribilē loc⁹ iste. p̄ n̄ ē h̄ aliud nisi dom⁹. d. z. p. c. L̄ōsistit sc̄do reuocatio cordi ab extionibz i tpe. qd̄ tps p̄t tripl̄ psidari aut s̄z cāz orōis. aut s̄m ipaz orōz. at s̄z p̄gētiore ho. orōis

De oratione

Causa orōis ē desiderū caritatis ex q̄ p̄cedit orō. z fm istud desiderū oportet sp̄ h̄re mentē vl̄ factu vl̄ p̄ruce. De h̄ desiderio loquit̄ Pau. ta. liter. i. ad The. v. Sine in/ remissione orate. Et Lu. i. 8. **O**portet sp̄ orare z nūq̄ deficere. **H**ic Bern. aiebat. Caritas tot mōis in orōne vel gr̄a p̄actione in deū se iugit̄ refundit h̄ in suis necit̄ari bus vl̄ solatōibz p̄imi vl̄ p̄passiōibz vl̄ p̄gratulatōibz iuenit̄ affect⁹. Sed ip̄a orō fm se p̄siderata nō p̄t esse as sidua vt dicit̄ sc̄tus Tho. qz oportet alijs opibz occupa/ ri. s; dz esse breuis z densa. **U**n̄ Aug. Dicūt̄ tres i egypto crebraf qd̄ h̄re orōes. s; eas breuissimas z rapti qd̄ dā mō saclaras. ne illa vi/ gilāter erecta q̄ orāti plimū necessaria ep̄ p̄ductiores mo ras euanescat atq; haberef itentio. S; hora p̄gruētiōz orōnis a p̄pheta assignat̄ q̄ septē horas assignat. **U**n̄ i ps̄. Septies i die. l. d. t. In qb; horz dñs magna myste/ ria opat⁹ ē potissime passio nis. S; qz nō oēs h̄ facere p̄nt. iō Ber. tres horas con/ gruētiōres ad reuocādū me

tes ab exterioribz assignat. **P**rio mane fm qz danid in ps̄ ait. Mane astabo tibi z videbo. i. p̄ca mea examinā do. qm̄ nō d̄s volēs inicit̄a/ tē tu es. **E**xēplo xp̄i q̄ vt scri bit̄ Dar. i. c. Diluculo val/ de surgēs egressus abijt̄ i d̄s fertū locū ibiq; orabat. hoc t̄ps̄ sac̄ ad reuocādū mētēz p̄gruū est. qz a curz exteriori bus adhuc sum⁹ ieiuni. **S**e cūdo hora vesprina: qz ab i pedimētis iuenimur digesti. **E**xēplo xp̄i q̄ hora vesprina dimissa turba ascēdit i mō/ tē sol⁹ orare Dar. xiiij. Et in eodē loco d̄. **V**esp̄e autē facto sol⁹ erat ibi. **T**ertio hora medie noctis, qz tūc est hora maximi silērij. **U**n̄ da uid in ps̄. Media nocte sur/ gebā ad p̄fiteādū tibi z Job viij. **S**i diluculo p̄surrexerz ad deū. z omnipotentē dep̄/ car⁹ fuerz. si mūd⁹ z rectus icesseris statim euigilabit ad te z placatū reddet habitaculū iusticie tue intm̄ vt p̄i ora tua fuerit pua z nouissi ma tua mltiplicent nimis. **E**xēplū h̄f de māna qd̄ col ligebāt iudei media nocte. **E**ro. iō. qd̄ significat gr̄am sp̄s̄s̄cti q̄ cali hora ipetran/

se. se. q.
83. ar.
14.

hora
p̄grua
orōis.

Ep̄
orō
i an

da est. **Hic Salamō Sap.**
 16. **Op**ter puenire solem ad
 bñdictionē tuā. **Sz** qz forte
 sūt aliq̄ mltis occupatio
 nibz ipediti his tribz horis
 mentē reuocare nō pnt l' no
 lūt. id ecclia scra tāqz discreti
 onis z pferatis mī tria tpa
 ordinauit zgruētiōra in an
 no. s. tps passiōis. qz tūc hō
 dz esse bñ disposit⁹ a reuocā
 dū a mūdānis. tū qz xps de
 dit regnū latroni. z corp⁹ et
 animā in redēptōem huano
 gñi. tū qz ecclia illo die pro
 oibz orat. tps ascēsiōis. tū p
 prer pcessiōes. tū qz aduoca
 tus nī in celū ad iperrādūz
 p nob accessit. **Et** tps aduē
 tus spūs. s. qz grās nob do
 nabit. **Sz** si q̄ sūt q̄ talibus
 tpsibz nollēt mentē reuocare
 saltē i pncipio cuiuslibz eoz
 opatōis dicāt dñicā orōnez
 z signet se signo crucis. sicut
 Hiero. ad Paulā scribit dī.
 In pncipio cuiuslibz opis
 pmitte dñicā orōnez z signū
 crucis i frōre. qz ipē ēt ait Si
 cur militē sine armis ad bel
 lū ire nō uēit ita hoī xpīa
 no pcedere q̄libz die sū ora
 tōe. Si tñ illis horz supius
 dicris. vlt' t'ibz saltē illis tē
 poribz zgruētia nō esset ei⁹

mentē ab exterioribz reuoca
 re supēst vt saltē vna diei ho
 ra determinata sit dignū z
 zgruū mētē reuocare z ora
 re. sic Hiero. ait. Si forte a
 liq̄ tpe decepti fuerim⁹ ipm
 tps. s. determinatus nos ad
 orandū moueat. **Cō**sistit
 tertio reuocatio cordis ab ex
 terioribz in gestis. **Nā** more
 Hester fidelē aia orōtis tpe i
 tribus debet gesta mutare.
 Prio vestimētoz ornātū de/
 ponere: z habitū pñialē as/
 sumere. sic Hester fecisse le/
 git. qz habit⁹ supb nō ipes/
 trat nec recta de se facit cre/
 di. **Hic** est qz xps p̄ bñ idu/
 ros a forz z itus maculatos
 sordibz ait **Matth. xxiij.** Cle
 vob q̄ estis siles sepulchris
 dealbatz q̄ a foris parēt ho
 minibz pñiosa: int⁹ yero ple
 na sūt ossibz mortuoz et oi
 spurcitia. **Sē**do debet ca
 put cinere supaspgere i mēo
 ria pprie i i q̄ratz p̄ vnguēto
 q̄ vane mulieres vnt. de q̄
Ila. 57. c. ait. **O**masi te re
 gio vnguēto z mltiplicasti
 pigmēta tua. **Et** **Sap. xv.**
 dz. **U**mbrā picture labor sū
 fructu. effigies sculpra per
 varios colores. cui⁹ aspect⁹
 insensato dat pncipiscētia z

Besta
i orōe.

Tpa
orōis
i anno

AA 5

De Oratione

diligite mortue imaginis ef-
figie sine aia. i. sine deo q̄ ē
vira aie. his minas de' per
Ezech. 13. di. Cōplebo indi-
gnatōem meā in pietate et in
his q̄ liniūt eū absq̄ t̄pam̄
ro. paries ē caro q̄ in aqs de-
liciaꝝ. et resoluit: s̄ ad solē af-
fictōis p̄solidat. hūc absq̄
t̄pam̄ēto liniūt q̄ imoderatē
te et ihoneste facies suas cō-
ponūt. q̄ quos dicit Actuū. et
Percuriet te deus paries d̄
albare. Tercio debet ieiuni-
um et elemosynā assumere:
Iuxta illud Tho. 13. Bōa ē
orō cū ieiunio et elemosyna.
Uñ Aug. Si vis orcm̄ tu-
am ad deū volare. facias ei
duas alas. i. ieiunium et elemo-
synā. et ascendet celerit̄ et ex-
audiet. Hec oia fecit Hester
sic in e' libro legit. Cōsi-
deratō sc̄do p̄ncipal' orōnis p̄-
paratio in sup̄p̄i' p̄fecta cō-
sideratōe. Nā certe si hō se
ipm̄ p̄siderat: vilē et hūilem
se reputabit p̄pter tria vicia
q̄ est līm' in sua creatōe.
ymbra in sua duratōe. pul-
uis et cinis in sua dissoluti-
one. Dico p̄mo. q̄ si hō be-
ne p̄siderat p̄ditōem suā res-
nabit se vilē eo q̄ sit līm' in
sua creatōe. vñ Inno. d̄ mi-

Cōsi-
deratio
sup̄p̄i'

seria p̄ditōis humane air:
Cōsideraui cū lachrymis d̄
q̄ fact' sit hō. q̄d faciat hō
mo. q̄d factur' sit hō. Sane
format' est de terra. conce-
ptus in culpa. nat' ad penā
Uñ ille p̄dictus Inno. t̄l'ia
p̄siderās in eodē libro air.
ponens exēplū Job q̄ dice-
bat. Quare devulua eduri
fui me: q̄ vtrā p̄sumpt' esse
ne ocul' me videret. vt vide-
rē laborē et dolorē vt sume-
rent in p̄fusione dies mei.
Si talia locur' est de se ille
quē dñs sanctificauit i vres
ro. q̄lia loquar de me quem
m̄ mea genuit in petō: heu
me dixerit q̄d m̄ genuisti fi-
liū amaritudis et dolor' q̄
re: nō in vulua mortu' sum.
egressus de vtero nō stacim
perij: Hec etiā p̄firmantur
p̄ illud Sen. i. Fecit de' ho-
minē de limo terre. nō p̄pter
aliud nisi vt in hūilitate sta-
ret Dixi sc̄do q̄ si hō bñ cō-
sideret p̄ditōem suā tenebit
se vilē eo q̄ est ymbra in sua
duratōe. Uñ Job. 13. air.
Hō na. de mu. bre. vi. rē. re.
mul. mi. q̄ q̄si. f. e. et cō. et f. v.
vm: et nūq̄ in eodē statu p̄-
manet. et. i. 4. c. air. Breues
dies hoīs sūt. et. n. m. a. te. est

Dixi tertio q̄ si hō bñ cō
 sideret cōditōez suā renebit
 se vile eo q̄ ē puluis z cinis
 in sua dissolutōe. Hinc da/
 uid p̄betera dicebat. Gl̄iam
 meā in puluere deducat. et
 filius su⁹ Salomō Eccl̄i. 12.
 Reuertat puluis in terraz
 suā vbi erat. Hic Job. 30. di/
 cōparatus sum luto z assi/
 milar⁹ sum faulle z cineri.
 Et q̄dem sapiēs ait. Intui/
 tus sum vt viderē cadauer
 cesaris in sepulcroz vide eū
 lūido colore ornatū. putre/
 dine circūdatū. aluū ei⁹ di/
 ruptū. caterue vermīū p̄ illō
 trāsēntes discurrēbāt. duo
 famelici angues pascebant̄
 in foueis oculoꝝ. crines nō
 adhibebāt capiti. dētes pas/
 cebāt labijs p̄sumpt⁹. z dixi
 vbi est nam nunc cesar cho/
 rus puellarū. Dagnitudo
 diuitiaz. acies milicū. cater/
 ua baronū. vbi sūt canes ve/
 nātes. equi veloces. aues ra/
 paces. thalam⁹ de p̄icrus.
 lect⁹ eburne⁹. aureū attri/
 tū. vbi sūt nuratoria vestī/
 mēta. diuersa cibaria. cātis/
 cū lire. organoz son⁹. odor
 aromaticus. te verebant ho/
 mines timibāt p̄ncipes. co/
 lebant reges vbi est tāra po

tentia z tam p̄clara magni/
 ficētia. Et r̄ndit. he coia mī/
 hi defecerūt quādo i me ve/
 sic spūs me⁹. z d̄reliq̄rē me l̄
 hoc misero repulchro circū/
 uolutum putredine carnis
 mee. Hec ille. Cōsistit ter/
 tio p̄ncipalit̄ orōnis p̄parat⁹
 tot in ip̄ius orōnis debita Exh̄/
 exhibitōe. Nam p̄ncipalit̄ b̄ctio
 deo dirigenda est. trib⁹ est. orōis.
 cūstātijs adhibitis videlz.

Cum voluntate cōtrita
 et bene disposita.

Cum bonitate ignita ver/
 bo apposita.

Cum dignitate inita orō/
 pere composita.

Primo oratio est dirigē/
 da deo cū volūtate p̄trita z
 bñ disposita. qz p̄ ip̄am. d̄s
 acceptat orōem. Cū Greg.
 Ante dei oculos nūq̄ ē va/
 cua manus a munere si ara/
 cordis plena est bona volū/
 tate. nil quippe offertur deo
 carlus bona volūtate. Cū
 Dauid in ps̄. In me sūt de/
 us vota tua que reddā lau/
 dationes tibi zc. Ista volū/
 tas in oratione d̄z eē p̄trita
 Hic dauid in ps̄. Sacrifi/
 cū. deo spiritus p̄tri. Se/
 cundo oratio est deo dirigē/
 da cū bōitate ignita p̄bo ap

De Oratione

posita vt ipm deū ꝑbis no-
stris laudem. oia qdē ꝑba
orātis dñe eē in laudē dei z
nō in laudē sui. Intra illud
Heb. vlti. Offeram⁹ hostiā
laudis sp̄ dño. i. fructū labi
orū ꝑfiteriū nomi ei⁹. Ter-
tio orō ē deo dirigēda cū di-
gnitate inita ope ꝑposita. i.
q opa correspondeat verb. et
oia mēbra in viuū sacrificiū
orōis bñ aptata. Vñ Pau.
ad Ro. 12. Obsecro vos fra-
tres ꝑ miaz dei vt exhibea-
tis corpa v̄ra hostiā viuētes
sanctā deo placentē rōnabi-
le obsequiū v̄rm. Tūc ei rō-
nabil erit orō qñ sensus ite-
riores z exteriōres erūt con-
cordes. Et hec sufficiāt d̄ ꝑ
paratōe orōis. Sed iuxta
se. se. q. 83. ar. 4.
hāc ꝑclusionē ꝑt qri vtz o-
ratio sp̄ sit dirigēda ad deū
vl etiā ad sc̄ōs. Ad qd bre-
uif rñdet fm Durandū no-
strū in sūma. q orō ꝑt porri-
gi alicut duplx. Vno mō qñ
ꝑ ipm iplenda. Alio mō sic
ꝑ ipm iꝑetrāda. P̄io qdem
mō soli deo orōem porrigi-
mus. qz oēs orōes n̄re ordia-
ri dñe ad grām z gl̄iam ꝑse-
quēdā quā sol⁹ de⁹ dat fm
illud ps. Grām z gl̄iam da-
bit dñs. Secūdo mō orōez

porrigim⁹ sanctis z angelis
z hoib⁹ nō vt de⁹ ꝑ eos orō-
nes n̄ras ꝑgnoscat. sz vt eo-
rū merit⁹ z ꝑcijs orōes n̄re
sortiant⁹ effectū. Et ideo d̄
Apoc. 7. Ascēdit fum⁹ aro-
matū. i. orōes sc̄ōz de mas-
nu āgeli corā dño. Et h̄ eti-
am ꝑz ex ipō mō q̄ eccl̄iayri-
tur in orādo. Nā a sc̄a trini-
tate ꝑetim⁹ vt n̄ri miserat⁹
Ab alijs aut sc̄tis ꝑtimus
vt orēt ꝑ nob. et ꝑuis mor-
tui ex sua naturali ꝑditōne
nō ꝑgnoscat ea q̄ in h̄ mō
agunt. z sic nec aie sc̄ōz ob-
ratōes n̄ras videāt vl ꝑgno-
scāt ꝑcipue iteriōres mor-
cordis. tñ hōis deo manife-
stāte note sūt. sic Grego. 12.
mora. dīc. Eoz aut. i. sc̄ōz
itelligētā maxie decet vrpe-
tītōes ad eos vl voce l̄ corō
directas in orādo ꝑgnoscat
z iō ꝑtītōes q̄s ad eos diri-
gim⁹ deo māstante ꝑsc̄ūt.
Hec et ponit sc̄rūs Tho. z
Rich. de me. villa. in. 4. di.
4r. in fi. Cōclusio sc̄ba ē
de qlitate orōis i q̄ est amo-
do vidēdū ꝑmo quō sit orā-
dū. q̄ ꝑclusio sic format. O-
randū ē ꝑmo hūilr. Secun-
do fidelit. Tertio feruent.
Quarto patient. Quinto

Orō
qlitate

vocalit. Sexto mentaliter. Dico p̄o orādū ē hūilr. qz de' tales orātes exaudit. vñ David p̄pheta in ps. Res. in ora. hūilitū z nō sp̄e. p̄ eorū. Exēplo cēturionis dicē/ tis Mat. viij. Dñe nō sum dign' vt irres sub tectū me um. sz tm̄ dic p̄bo z sanabit puer me'. q̄ de cā a xp̄o dicitū ē ei. sic credidisti fiat tibi. Et exēplo publicani Lu. ce. i. 8. Qui nō audebat oculos ad celū leuare. Vñ d̄ eo dicitū ē Descēdit h̄ iustificat' in domū suā. Et exēplo filij pdigi Lu. is. Qui hūilr prem suū orās dicebat. P̄ pec. i. ce. z c. te z iā n̄ sū di. vo f. eu'. sz fac me si. v. de mer. t. Vñ p̄ statū itulit. Cito proferte stolā p̄mā z dare annulū in manu ei'. zc. Dixi se cūdo qz orādū ē fidei ne impediamur a pusillanimitate spūs z timore imoderato dū cogitam' p̄p̄riā idignit' ratē. imo p̄siderare debem' dñi pietatē. Vñ Jaco. i. canica ait. Postulet in fide nihil hesitā. Exēplo dauid q̄ in ps. dicebat. Vñ. m. d. qz i te p̄fidit aīa mea. z exēplo apostolorū q̄ cū fide p̄seuerantes in orōe meruerūt accipere

sp̄m̄ sc̄m. Accūs. l. c. Dixit tertio qz orādū ē feruēt. qz te p̄ida orō lāguēscit z deficiat Vñ Aug. ait. Plerūqz hoc negociū pl' genitibz z steru qz f̄monibz agit. Exēplo dauid in ps. In meditatione mea exardescit ignis. Et in alio ps. ip̄e dicebat. Auribz per. la. me. Exēplo Ezechie regis q̄ in orōne sua p̄uersus ad pietē. steru magno et feruent orauit. Vñ dixit ei de us' p̄ Isa. 4. Re. 20. Audis' ut orōem tuā z vidi la. tuas Dixi q̄rto qz orandū ē patienter. qz q̄uis aliqñ non exaudiat de' tm̄ p̄ meliori sem p̄ fac. Vñ Aug. ait. Si aliq̄ qd p̄ qd oram' acciderit patient' ferēdo z in oibz gr̄as agēdo h̄ potius oportuisse qd dei nō qd n̄ra voluntas habuit mimie dubitare debem'. Si q̄ dura nō abstulerit nō ideo nos negligētimem'. sz poti' pia patientia maloz maiora amplior sperem'. Non nulls em̄ qd perebāt p̄cessit irat' sic ira helitis: qz expleta p̄cupiscētia ip̄atientia ē quā castigata. Ite Aug. de h̄ ait. Si aliqñ dñs rard' dat comedat dona nō negat. diu des

De Oratione

siderata auidius obtinent.
 cito aut data vilescent. sicut
 tibi de^o qd nō vult cito da-
 re vtz tu discas magna ma-
 gne desiderare. His duabz
 auctoritatibz Aug. dat in-
 telligi q deus aliqū nō dat
 q̄ petunt vlt qz nō sūt bona l̄
 vt auidi^o petant. tñ in oibz
 vult q̄ paciētā habeamus
 Exēplo chananee vt habet
 Mat. 15. Que lz repulsa et
 iniuriata fuisset: tñ sp̄ stan-
 ter petunt. vñ dicitū ē ei. Du-
 lter magna ē fides tua. fiat
 tibi sic vis. Vñ Cris. super
 hec p̄ba ait. Vide mlierz pa-
 ciētā z hūilitatē. dñs fili-
 os vocat iudeos: z illā ca-
 nē: tñ nec doluit in aliorum
 laudibz nec molesta est i suo
 iudicio. q̄si diceret si nō sum
 digna vt panē integrū des-
 salrē filie mee da sanitatem
 q̄si micā in p̄partōe bonorū
 vlt beneficiorz q̄ fecisti iude-
 is. Dixi q̄nto q̄ oranduz
 ē vocat. Furta sniaz Aug.
 ad pbam dicēt. Nob p̄ba
 necessaria sūt quibz omoue-
 amur z ispiciam^o qd petā-
 mus. nō q̄bus deū seu docē
 dū seu flectendū esse creda-
 mus. Et dauid in ps. Glo-
 ce mea ad dñm clamaui. vo-

Tho.
 i se. se.
 q. 83.
 ar. 14.

ce mea ad dñm deprec^o sū.
 Nā orō aut ē cōis aut ē sin-
 gular. Si ē cōis dz esse vo-
 cal. qz tali orō fit p̄ mistros
 ecclie z p̄ ipos offert deo in
 p̄sona toti^o ppli fidel. z itō
 oportet q̄ inotescat toti po-
 pulo. p̄ q̄ offert. qd nō possz
 esse nisi oratio esservocalis
 z itō rōnabilr. istiturū est vt
 mistri ecclie. hmōi orōes ab-
 ta voce pnūciēt vt ad noti-
 ciā possint venire. Furta
 illud ps. Latem^o dño glo-
 se. z alibi in ps. Laudate eū
 in tympano z choro. Si autē
 orō est hmōi dz tñ plōgari-
 tic ordiatū ē ab ecclia. Sed
 si orō ē singlaris q̄ deo offer-
 tur a singlarī p̄sona aut p̄ se
 aut p̄ alijs orate de necessi-
 tate nō req̄rit q̄ sit vocalis
 sz de p̄gruo. qz tali orōi sin-
 gulari adiungit vox tripli-
 ci rōe. P̄no qdē ad excitā-
 dā iteriorē deuotōez q̄ mē
 orāt^z eleuat in deū. qz p̄ ex-
 teriora signa siue vocū siue
 hois fm̄ apphēsiōē z per
 p̄ns fm̄ affectōem. Vñ dic
 Aug. ad pbā. q̄ p̄b z alijs si-
 gnis ad augēdū scm̄ deside-
 riū nos ipos acrt^o excitam^o
 Scdo adiungit vox tñ orōi.

Tho.
 vbi. 5.

ad redditōez debiti. vt. s. hō
 do fuit s; rotū illd qd ex
 do h; i. n. solū mēte. s; et cor
 pare. qd p̄cipue p̄perit orōi
 q̄ ē satisfactoria. Tū d; ose.
 vlti. **O**m̄ aufer iniquitatē z
 accipe bonū z reddem⁹ virtu
 los labioz n̄roz. **T**ercio ra
 li orōi vox adiūgit ex qdā re
 dūdāria aie ad corp⁹ ervehe
 m̄ti affectiōe s; illd p̄s. **L**e.
 ē. c. m. z eru. l. m. **H**is trib⁹
 tōib; v̄redū ē. his signis in
 orōe. **T**ū sciēdū ē q̄ t̄m faci
 eda ē vocatō orōi p̄tū p̄fic ad
 exercitādā iter⁹ mēte. cū mēs
 p̄ h̄ d; strabit aut aliq̄tr ipe
 d; a t̄ib; cessādū ē. qd p̄cl
 pue p̄tigit i ill⁹ qz mēs sine
 h̄ signis ē sufficiēt ad deu
 tōez para. vñ d; d; i. p̄s. **T**i
 bi. d. c. m. ex. te. fa. m. crēplū
 d; h̄ h̄. i. **R**e. i. vbi d; q̄ ana
 loq̄bat̄ i corde suo. **T**ū si ex
 voto t̄ ex p̄nie ipositōe aliq̄s
 ad orōez vocalē obligat̄ t̄ē si
 bñ ipe d; rēt mēte faciēda ē.
Orō vocalē q̄ dicūt p̄s. si
 ue credo. i. d̄m. siue p̄n̄r siue
 aue. m. **I**n ist⁹ q̄tuor p̄stat ef
 ficaciori mō orō vocal. **N**az
 p̄s. r̄ctatio oia n̄cāria ad
 aiaz p̄tiet. **C**redo i deū q̄ ē s;
 bol⁹ ap̄lic⁹ fidē orthodoxā
 s̄n̄ q̄ sal⁹ n̄ ē p̄lectif. orō d̄ni

ca p̄ n̄r septē petitiōes necēa
 rias aie dilucidat. q̄ar istaz
 orōnū efficacior sit iseri⁹ de
 clarabit. **D**ixi sexto q̄ orā
 dū ē mētalt. qz tal' orō hoiez
 de mūdo trahit. **N**ā plena
 ē purgatiōe; p̄fessioe. hūiltas
 rōe. p̄solatiōe z d̄ina p̄gusta
 tōe. **T**alē orōez de⁹ q̄rit sic
 scribit̄ **Jo. 4.** **N**ā p̄ tales q̄
 rit q̄ adorēt eū in spū z p̄ita
 re. qz z ip̄espūs ē z m̄lticū
 d̄ine p̄boz nō flectit s; suspi
 riorz z gemitū z singultū
 hic dauid p̄pheta: **E**lama
 ui i toto corde meo ex. m. d.
 qz q̄ solū p̄bo orāt a x̄po res
 darguūt **Mat. 7.** **P**opulus
 h̄ labijs me honorat. cor au
 tē eoz lōge ē a me. qz tales
 sūt de natura ranaz q̄ clas
 māt ore. s; t̄n sūt in palude i
 mūdicitē. **I**n tali oratiōe du **D**os
 plici mō orātes icedere p̄nt dus o/
Pūo mō p̄ q̄tuor p̄tes. q̄rū ratōis
 p̄ma ē cogitatio de pctis cō mētalt.
 missis z om̄issis bōis. ac fa
 cere cartulā p̄functorie trās
 currēdo in mēte minie. sed
 morose q̄ ista vñ septianā
 p̄pleat. z p̄ q̄libet pctō maxi
 me mortali dicēdo culpam
 d̄ina mētalt ip̄lozet clemen
 tia dicēdo cū **E**zechia i p̄s.
Recogitabo. t. o. an. m. in. a

De Oratione

aie mee. Et hec meditatio i
 hūilitate fundata timorem
 icutit. z lachrymas admini
 strat. z supbiā pellit. etiam
 mūdū odire facit z abstinētiā
 puocat. Secūda ps ē cog
 gitatio i sensu virili mortis
 iudicij terribil' z eternaz pe
 naz. q̄ cogitatio cū visione
 pctōz fac aīam q̄si despera
 re. s; tū p̄marie vitil' ē. qz la
 crimas multiplicat z timorē
 z oīa iudicia p̄tini pellit d
 aīa. z mentē z corp⁹ mortifi
 cat. z ad faciendā p̄niāz for
 tificat vt euadat illā gehen
 ne p̄petuā p̄niām criminūz
 minime purgatiuā. s; p̄ni
 tiuā. Tercia ps ē icarna
 tōis. passiōis. z torti⁹ xp̄i cō
 uersatōis meditatio. q̄ inflā
 mat aīam ad amorē z forti
 ficat ad crucē dñicā baiulā
 dā. z submistrat lachrymas
 z hec cogitatio p̄ amplius
 mentē hūiliat. Hic Greg.
 ait. Nihil adeo ḡue q̄ nō ē
 q̄nimit tolleretū xp̄i passio
 ad mēoriā reducat. Quar
 ta ps ē cogitatio celestis pa
 tris ierusalē: quāra pace de
 lectatōe vita salute diuitijs
 spiritualib; gaudio charita
 te sanctoz angeloz z hoīm
 societate z incorruptibilitate

p̄petuitate. q̄ oīa in visione
 dina p̄sistit: fruct. Hic Au.
 ait. In cōpabitur supna citat
 clara ē vbi victoria veritas.
 vbi dignitas sanctitas. vbi
 vita z eternitas. Alio autē
 ordie tal' orō fieri p̄t fm orō
 dinē quē pōit Paul⁹ i eplā
 p̄matad Thymo. ij. dicens
 Obsecro igit' p̄mo oīm fieri
 ri obsecratōes. orōes. postu
 latōes. grāz actōnes. Obse
 cratio enī adiuratio ē prore
 mouēdis mal. sic p̄seru⁹ ob
 fendit dñm nō audet p̄ se ac
 cedere ad rogādū. s; p̄ medi
 atorē. Ita pctōz obsecrare d
 bet deū. p̄ amorē sue elpe
 nō p̄ se. s; p̄ scōs cū dic' sc̄e
 Petre. sancte frāciscē ora p̄
 nob. ita etiā p̄ passiōē z cru
 cē z hmōi. Tū isti tales pec
 catores dicere p̄nt cū dant
 Ampli⁹ laua. m. d. ab iniq.
 m z a. de. m. m. me. Ecē. po.
 Ber. de larrōe. Qui vicin⁹
 suspēdio nec iuentēs i se vñ
 miam p̄cef: extendit p̄ces p̄
 xp̄i passiōē vt circūstantes
 ad pietatē moueat. Nā dō
 postq̄ p̄perravit adulteriū
 nō p̄ se p̄car⁹ est. s; p̄ miseri
 cordiā dei di. Di. m. d. fm
 ma. m. tuā. Orō est de bōis
 dādīs in via. s. p̄rutib; z bo

nis opibus. qz q est debil in
diger sustentatioe. ita ia illi q
obsecrati snt p remouendis
mal cū ab illis p dei mscōiā
purgati snt orare dnt p acq
redis p̄tutib quib sustentati
ri valeat. sic sapiēs. Ecclī. 38.
docēt dī. Fili in tua infirmi
tate ne despicias teipm. sed
ora ad dñm z ipse curabit te.
anere a delicto z dirige ma
nus tuas. Exēplo pauli qui
post p̄uersionē orās z optinēs
seribit philip̄sib. 4. c. dices
Ora possum in eo q me p̄for
tat. Postulatio ē de bōis
dādis in p̄ria. qz qui a pctis
purgat⁹ ē z p̄tutib adorna
tus gl̄iam tādē petere d; tā
q̄ in orōe fundat⁹. sic docu
it x̄ps Lu. 12. dī. Dicatis ad
ueniat regnū tuū. Exēplo
marie z marthe soroz ei⁹ dī
cetes z postulātes p̄ ffe suo
Jo. 11. Ecce quē amas infir
ma. S̄p̄actio ē p bōis
p̄firmat⁹. Nā p̄ns videt vt
q̄ a mal snt purgat⁹ z in bō
nis positi respectu p̄tutū at
q̄ ad bōa gl̄ie p̄destinati. Ta
lia cū placito aīo z mēte sere
na p̄replātes grām creatori
referāt. Nā aīr faciētes obe
rēt dicere cū Ber. Qua fron
te attollo iā oculos ad vultuz

tā boni p̄ris tā mal⁹ filiusz
Pudet indigna gessisse gū
meo. pudet tāto p̄re virisse d
gener. erit⁹ aqz deducāt o
cti mei. opiat⁹ p̄fusio faciē me.
az. vltū meū pudor suffūdat
occupet me caligo. deficiat ī
dolore vita meaz āni mei in
gemitib. Ex his p̄z q̄ obles
cratio p̄perit p̄tōib oratio
purgat⁹ p̄tutio firmat⁹. gra
tia p̄actio p̄replatiuis. Et h
figuratū ē p̄ illa q̄tuor arria
q̄ fec̄ fieri salomō in tēplo sic
legit in. 3. Re. volumie. Pri
mū a lōge in q̄ orabāt genti
les z imūdi. s̄m magis p̄pe
in q̄ orabāt m̄l̄eres. tertium
magis p̄pe in q̄ ora bāt viri:
quartū p̄ncipale ī quo altare
erat erēt z lanatorū ī q̄ ora
bāt sacerdotes. Hic de istis
sacerdotib Esa. 61. ait. Vos
sacerdotes dei vocabimini
m̄stri dei n̄ri dices vob. Pre
ter istas orōis spēs ē z aliā q̄
sup̄natural vocat. de hac q̄
dē nō loqz. qm̄ tal nō ēi hoīe
villo mō. s; dina grā singlarī
h̄. Qui hāc orōez h; singu
lari dei p̄uilegio. nō ē de hoc
mūdo. s; in celestib h̄rat et
fact⁹ ē in pace loc⁹ ei⁹. Sed
bonū ē p̄manere ī vocali po
tissime in efficaciori. s. in vā

De Oratione

nō z in ipō cogitare z demū
venire ad p̄mā reglā men-
tal. q̄ ē cogitare de pctis z ex
ind. expectare qd̄ faciat do-
min⁹ ds. Sz qz in supiori
bus mētionē fecim⁹ de dñi
ca orōe q̄ri sat⁹ pueniēt ab a-
liq̄ possz. si orō dñica iter ali-
as orōes sit efficacior. Ad
qd̄ volēs r̄ndere hui⁹ dz fm
sniam n̄ri doctor⁹ Richa. de
medta villa in. 4. di. is. Q.
sic. z h̄ ppter tria vicz. P̄rio
ppter suam dignitatem.
Secdo ppter suā breuitatē.
Tercio ppter suā vtilitatē.

Utrū
dñica
orō sit
efficac-
ior ce-
teris.

Tho.
vbi. 5.
ar. 9.

Dico p̄mo q̄ orō dñica ē effi-
cacioz cūct⁹ alijs orōib⁹ pro-
pter suā dignitatē. Rō h̄ est
Ille effect⁹ ē nobilior z effi-
cacioz ceter⁹ alijs q̄ a nobilior
ori cā pcedit. sz orō p̄ n̄ri. p̄-
cessit a nobilissima oim̄ cau-
saz. s. a x̄po. q̄ nō solū ē effica-
cioz alijs imo ē efficacissima
a x̄po pcedat h̄r Dat.
vbi dz. q̄ x̄ps discipul⁹ dic.
Sic q̄ vos orabitz. P̄ n̄ri q̄
es in cel⁹ zc. fec̄ aut̄ x̄ps talē
orōem ore p̄prio trib⁹ d̄ cau-
sis efficacissimis videlicet.

Ut mag⁹ tal⁹ orō honora-
Et in ea maior dili (ref.
gentia haberetur.
Et in ea maior confidenz

tia poneretur.

Dico p̄mo q̄ x̄ps ore pro-
prio fec̄ talē orōem: vt mag⁹
tal⁹ orō honoraret. Rō h̄ est
qz recte Aristo. in p̄mo poste-
rior⁹. Si de q̄ min⁹ vidz iest⁹
se. z inest. q̄ de q̄ magis. sz si
qs possit h̄re x̄pi veste cā sa-
tis honoraret. q̄ mltomagis
honorari dz su⁹ p̄ri. p̄mo.
Hic Aug. in qdā smōe ait:
Quid vob⁹ pl⁹ eē v̄r: p̄bū dī
aut corp⁹ x̄pi? Si vult⁹ verū i-
rūdere h̄ v̄r: dicere debet⁹
q̄ nō sit min⁹ re⁹ q̄ p̄bū dei
negligēt audit⁹ q̄ ille qui cor-
p⁹ x̄pi i terrā negligētia sua
cadere pmisit. De h̄ h̄m̄us
exēplū de brō Frāncisco q̄ ran-
to honore p̄ba dī honorabat
Uñ z in testamto suo scrib⁹
dixit. Volo q̄ v̄bicit⁹ inue-
niunt ei⁹ noīa sc̄pta colligā-
tur z in honesto loco collocēt
Dixi sc̄do q̄ x̄ps fec̄ talem
orōem ore p̄prio: vt in ea ma-
ior diligentia haberet. Rō
h̄. qz ibi dz attribui maior
diligētia vbi repit maior sa-
piētia. sz in tali orōe repit sa-
piētia x̄pi q̄ ē maior ceteris. q̄
dz attribui maior diligentia.
Hic Aug. ad p̄bā scribens
aiebat. Si recte z p̄gruet o-
ram⁹ nihil aliud dicere poss

sum? **¶** q̄ in ista orōe dñica
positū ē. Hic ē q̄ brūs fran-
cū? dādo exēplū r reglam d
sapia q̄ in ista orōe p̄tinet: di-
xit socio suo q̄ ab assitio vs-
q̄ pulsū nō dixerat nisi seml
p̄ nr̄. Dixi tertio q̄ xp̄us
fec̄ talē orōem ore pp̄rio vt i
ea maior p̄fidētia poneretur
Rō h̄ ē. ibi fides ē ponēda
a q̄ sc̄ia p̄fecta h̄ri p̄r. qz atr
nullū aliqd̄ addiscere valerz
qz teste Aristo. **¶** p̄ter addi-
scere credere. Sz in xp̄o ē p̄-
fecta sc̄ia r p̄ris sapia. ḡ i co-
rp̄ p̄ns suis dicit fides ē po-
nēda. **¶** In Jaco. i. ca. ait. Si
q̄s v̄m idiger sapia postulet
a deo q̄ dat oibz affluent r n̄
iproperat. r dabit ei. postu-
let aut̄ i fidenibil̄ hesitant.
Exēplo dō q̄ orādo di. **¶** d.
m. d. q. in. r. c. a. mea. Sc̄do
orō dñica ē efficacior ceteris
alijs p̄pter suā hūitatē. ista ē
illa hūis orō de q̄ p̄pheta lo-
quit̄ di. **¶** Verbū abbreviatū
fec̄ dñs sup̄ terrā. **¶** Fec̄ at̄ xp̄s
ista orōez breuē p̄pter tria
valde notanda videlicet.

¶ Ut facilis p̄tellerz caper̄
¶ Ut abilis per voluntatē
gustaretur.

¶ Ut melius p̄ memoriā re-
cordaretur.

¶ Dixi p̄mo q̄ xp̄s fecit istā
orōem breuē: vt facilis per
tellectū caperet. **¶** In Augu-
psiderās dicebat. **¶** Absit i or-
ratōe m̄tra locutio i tellectū
habet obscurare. sz m̄tra p̄ca-
tio habet aiā excitare. **¶** Et
ideo m̄tra locutio ē cauēda.
sz m̄tra p̄cario ē hūda. **¶** Di-
xi secūdo q̄ xp̄s fec̄ istā orōez
breuē: vt abilis p̄ voluntatem
gustaret. **¶** In dō in ps̄ diceb-
bat. **¶** Sicut adipe r pingue-
tudine repleat aiā mea. s. in
ista oratōe: r labijs exultat
onis laudabit os meū. **¶** Di-
xi tertio q̄ xp̄s fec̄ istā orōem
vt melius p̄ memoriā teneret.
¶ Hinc David in ps̄. dicebat
Memoriaz. f. m. s. m. r. m. d.
qz in ista sacratissima orōne
vt in seq̄ntibz demonstrabit
n̄ ē salutis necessaria p̄tinent
Et ideo optet q̄ vires potēs
triaz aiē in ipsa exerceantur.
¶ Hic Ber. potissime de ista
orōe dicebat. **¶** In oibz ac̄tibz
nr̄is r obseruat̄ijs m̄tra op̄
est anī vigilātia. sz p̄cipue in
orōe. **¶** Tertio orō dñica ē effi-
caciōr r excellētior cūct̄ alijs
p̄ suā vtilitatē nā tāte excel-
lerie ē vt isid. d̄sū. bo. li. i. c. 22
d̄ ipsa dicat. **¶** Fidei symbol.
et dñica orō p̄ tota lege vult

De Oratione

eccleie ad celoz regna sufficit
capellenda. Et Aug. enche.
4. c. dic. De quotidianis breui
busq; pctis sū q̄b; hec vita n̄
ducit q̄ridiana orō fidelium
satisfac. eoz cū ē dicere p̄r n̄r
zē. s; cū vix lingua hūana hu
tus orōis fruct' exp̄mere pos
set: tñ buitat' cā tres vtilita
tes in sua p̄tinetia p̄manen
tes succincte disponā q̄ sunt

Dei beniuolētie captatio
Luctoz bonoz adeptio.

Luctoz maloz remotio.

Dico primo q̄ in ista orōesa
cratissima dei captat' beniu
uolētia. z h̄ tribus modis.

Pr̄o ex p̄sona auditoris.

Sec̄do ex p̄sona oratoris.

Tertio ex rebus ipsis.

Nā p̄mo captat' beniuolen
tia ex p̄sona auditoris. cū d̄r.
p̄r. nā de' ē p̄r n̄r trib' mōis
sz p̄ creatōem. p̄ redēptōem
z p̄ gl̄ificatōem. De primo
ait Pau. ad Heb. 3. Qui ar
creauit oīa d̄s ē. Hic d̄r. deu
te. 32. Nōne ip̄e ē p̄r tu' q̄ fe
cit z creauit te. De secūda
ait Jo. 3. c. di. Sic de' d. m.
vt. f. f. daret vt. o. q. c. in eum
nō pe. s; ha. vi. eternā. De
tertio loq̄t dauid i p̄s. dicēs
Glia z diuinitie in domo ei'.

Sec̄do captat' beniuolen

tia ex p̄sona oratoris cū d̄r. n̄r
qz nō debem' dicere me'. qz
sol' x̄ps dicit p̄r me'. qz
rā. nos p̄o dicim' n̄r. est eni
Rōne nature crea (p̄r n̄r.
ture spiritualis.

Ratione nature creature
rationalis.

Ratione nature creature
sensu alis z corpalis.

Dico p̄mo q̄ nos debem'
dicere p̄r n̄r rōe creature spi
ritual. s. āgelice. qz āgeli sunt
filij dei quēadmodū z nos.
Uñ Job. 38. c. ait. Quis di
misit lapidē angularē ei' cū
me laudarēt astra matutina
z iubilaret oēs filij dei. lap̄
āgular' x̄ps ē quē d̄s p̄r i mi
dū misit. vt pietē nature di
uine āgelice z hūane iuge
ret de q̄ d̄s i p̄s. ait. Lapi. q
re. e. h. f. ē in. c. anguli. A d̄no
f. ē i. z ē m. in. o. n. q̄ sine c̄pa
erūtes sum' f̄res āgeloz. vñ
dicit āgel' Johāni Apoca.
vlti. Cōseru' tu' ego sū z fra
trū tuoz p̄phetaz: z eoz q̄
suāt p̄ba p̄phetie h̄. Uñ ex
h̄ orit magna beniuolētia cū
nos misericord' d̄s eāles an
gel' facere sit dignat'. Dicit
sc̄do q̄ nos debem' dicere p̄r
n̄r rōe creature rōnal. qz scri
ptura oēs hoies f̄res appella

Tho.
vbi. s.
ar. 9.

lar. **Un** Jo. 2. c. sue cano. ait
 Qui. d. f. f. in lumine pmaet.
 z sca. in eo no e. z ista Qui o.
 f. f. hic e. Hic d d in ps. dice.
 Narrabo nome tuu scrib. me
 is. Dixi tertio q nos obe
 mus dicere nr. rone creature
 sensual z corpal. **Un** Hoe.
 in li. de sol. Qe boim gen?
 sif in terris surgit ab oru.
 Un em e pr rez vn? q cun
 tra misirat. Exemplo bti Fra
 cisci q cucas creaturas fra
 tres z sorozes vocabat. Et ex
 bls oibz benivolentia capraf
 ex relapsis cu dr. Qui es in
 cel. Na in tribz cel habitat ds
 vics. in empyreo. cristallino
 z stellaro. Prtmuz significat
 eminentia. scdm fulgentia. rer/
 tuu influentia. Prtmuz signifi
 cat dei poteria de q d d i ps.
 ait. Magn? dñs z laudabi
 lis nimis in ci. dei. n. in. mo.
 san. ei. Scdm significat dei
 sapiam q fulget in cunctis cre
 aturis. d q ap ls Jac. i. c. ait
 De datu opritu z oe donu
 pfectu de sursu e descēdes a
 pre luminu. Tertiu signifi
 cat dei dilectōem q in nos a
 more infuit. de q i. Jo. 4. c.
 ait. De? caritas e z q manet
 in caritate in deo n n r z de
 us in eo. Et hec de beuiv. de

ria. Dixi scdo pncipalr q i
 ista sacratissima orōe pncipalr Ade
 scda vtilitas q vocat cūctoz ptio oi
 bonoz adeptio. qz oia bona um bo
 q p nos spari pnt. aut sūt bo noruz.
 na glie. aut bona grē. aut bo
 na nature. Et ista bona rdu
 ci pnt ad duo. qz oia bōa mū
 di. aut sūt ad finē. aut respei
 ctu eoz q sūt ad finē. Et in
 ista sacratissima orōe ponūt
 qtuor pme petitiōnes qb pe
 tunt bona glie. bona grē. et
 bona naturez petūt bona q
 sūt ad finē. z bona q sunt res
 spectu eoz q sūt ad finē. Pri
 ma istaz petitionuz qtuor.
 Sanctificet nomē tuū i qua
 petif finis vel bonū glie q e
 finis nr. petif eni vt nomen
 dei ab oibz habeat vt sanctū
 fm qd dicit Aug. scdo li. d ser
 mone dñi i mōre inqēs. Cū
 dicim? scificet nomē tuum
 nos admonem? desiderare
 vt nomē ei? qd sp sanctū est
 etiā apud hoies factū habe
 atur h e nō ptenat. qd n deo
 sz hōibz pdest. Scda petitiō
 est. Adueniat regnū tuū i q
 petif finis z bonū glie. Un
 Aug. vbi pus ait. Desideris
 um nrm ad illd regnū excita
 mus vt nob vciat atqz regna
 re in eo mereamur. Un p p/
 BB 3

De Oratione

mā petitiōez petim⁹ vt ab oī
bus glificet⁹ blasphemātes
z icātatores p scđam vt ad
dei gl'am veniamus ⁊ gulo
sos auaros luxuriosos z epi
curos. Et sic hēm⁹ duas pe
titiōes respectu finis z boni
glie. Tercia petitiō ē Fiat
volūtas tua sic in celo z i ter
ra. in q̄ peti⁹ id qđ ē ad finez
scz bonū grē. qz peti⁹ meritū
q̄ bñtudinē meremur. qđ cō
sistit i obediēdo dñi mādā
tis. Vñ Aug. de smōe dñi i
mōte. cū dī fiat volūtas tua
recte itelligit vt obediāt pre
ceptis tuis. sic i celo z i terra.
id ē sic ab āgel' ita ab hoīb'.
E i eplā ad pbā. cū dī Fiat
volūtas tua zc. nob' ab ipso
p̄camur ipam obediētiā. vt
sic a nob' fiat volūtas ei⁹ quē
admodū fit i celestib' ab an
gel' ei⁹. Quarta petitiō ē
Dā nō nrm q̄ridianū da no
bis hodie. i q̄ peti⁹ bonū na
ture qđ ead hñe. qz peti⁹ id
q̄ tāq̄ i nstro possum⁹ nos iu
uare ad merēdū. s. vict' q̄ri
dianus ad sustētarōem cor
por' necari⁹ ⁊ stimularos er
ga extremā pñiam. vt victus
aie. i. eucharistie sacramētū.
Vñ Aug. scdo li. de smone
dñi i mōte. Dā nō q̄ridianū

aut p his oīb' dicit⁹ z q̄ h⁹
vite necessitatē sustētar. i. aut
p sacro corpis xpi qđ q̄ri die
accipim⁹. Et h' dictū ē de pe
titiō: b' bonoz. Dixi ter
tio z pncipali q̄ in ista sacra
rissima orōe p̄tinet tertiā peti
tio oīz
tio oīz
maloz
maloz
tum.
litas q̄ vocat cūctoz maloz
remotio. Nā tria sūt mala
scz p̄m qđ ē culpa. p̄s qđ ē
plū. futuruz qđ ē p̄m. Et in
ista orōe ponūt tres alie pe
titiōes q̄b' ab illis mal' peti
mus liberari. Quarū petiti
onū p̄ma ē. Dimitte nob' de
bi. nra. s. z. n. d. n. i q̄ peti⁹
r̄mōio culpe. Vñ Aug. vbi
supra. Debira nra p̄tā dicit
manifestū ē. Et in eplā ad p
bā. Per id sic z nos dimittē
mus d. no. admonem⁹ qđ sa
ciam⁹ vt accipe mercamur.
scz remissionē p̄cōz nrozum
Alia petitiō ē. Et ne nos idu
eas in tēptarōem. in q̄ peti⁹
remotio plū iclinār' ad cul
pā. qđ nec sic itelligēdū ē vt
non p̄mittat nos tēptari. qz
qñqz tēptarōne hō p̄bat ad
bonū suū. de q̄b' tēptarō: b'
dī Jaco. i. Dē gaudiū existi
mate fr̄es carissimi cū i tēra
tōib' varijs iciderit. Nā hō
i tēptarōib' hūiliat z ad de
um reuerri q̄si p̄pellit. q̄ p̄o

septē
p̄rup
i orō
dñic

pter nō remouit p̄ps tēptati
 onē ab ap̄lo q̄c̄ito ap̄lus res
 moueri periuir. s̄ sibi dixit. ij
 Coz. xxy. Sufficit tibi gr̄a
 mea. S̄ p̄dica petitiō sic i
 telligēda ē vt nō deserti di
 uino adiutorio alicui tēpta
 tōi. vt p̄sentiam? decepti vt
 cedam? afflicti. vt dic̄ Aug.
 in epla ad pb̄a. Et q̄ p̄tz q̄
 nō idē ē tēptari. z i tēptatio
 nē i duci. Alia petitiō ē s̄z l̄
 bera nos a malo. In q̄ petis
 remōtio mali futuri. Naz in
 ista petitiōe s̄m Aug. ad pro
 b̄a. Admonem? nos cogita
 re nōdū nos eē i eo bono vbi
 nullū patiemur malū. Et
 sic i totū sūt septē petitiōes in
 ista orōe. in q̄b̄ p̄tinēt septē
 p̄tutes. In p̄mis trib? p̄ti
 nēt tres p̄tutes theologice.
 In q̄tuor reliqs p̄tinēt q̄ttu
 or p̄tutes cardinales. In
 p̄ma petitiōe cū d̄r. Sanctifi
 cet̄ zc. p̄tinēt fides. qz tunc
 nomē dei in nob̄ sanctificat̄
 q̄n̄ noticiā ip̄ius habentes
 cū op̄atōe optima op̄amur.
 qz Aug. dic̄. Fides sine ope
 mortua ē. In sc̄da cū d̄r. Ad
 uēiat̄ regnū tuū zc. p̄tinēt spes
 q̄ ad illud regnū puenire spe
 ram? qz spes est q̄i pes ad vi
 tā. vñ J̄h̄. Spes vocata ē q̄

sit pes p̄grediēdi q̄si pes.
 In tertia cū d̄r. Fiat volun
 tas tua zc. p̄tinēt caritas. qz
 p̄ amorē z caritatē fit volū
 tas dei in cel̄. q̄ petis sic fieri
 i terr̄. de q̄ Be. ait. O q̄ bo
 na ē caritas. q̄ ab eēntia per
 imaginē p̄ntia sibi meritis
 exhibz p̄ amorē. diuersa vñ
 p̄fusa ordiat. iēq̄lia soctat. ip̄
 secta p̄sumit. In q̄tra petiti
 one cū d̄r. Panē n̄m zc. p̄tine
 tur t̄p̄antia q̄ h̄z modificare
 z recte disponere appetitum
 n̄m. vt solū nccaria deside
 rem? vñ Prosper li. 3. de vita
 p̄tēplatiua ait. T̄p̄antia fac̄
 abstinētē parcū. sobriū: mo
 deratū. pudicū. tacitū: p̄cū
 dū. Hec p̄tus si in aīo hitat
 libidines frenat affect? tem
 perat. Desideria sc̄rā multi
 plicat. viciosa castigat. oīa i
 tra nos p̄fusa ordiat. cogitas
 tōmes prauas rēouet. sc̄rās
 iferit ignē libidiose volupra
 t̄. mētē extinguit tacitā trāql
 litatē p̄pōit. z ip̄as ab oī sp̄
 p̄tate vicioz defendit. Hāc
 petitiōem faciebat sap̄. Pro
 uer. 3. sic inq̄s. Bēdicitatē
 z diuitias ne de der̄s mibi. s̄z
 victui tm̄ meo tribue nccari
 a. Et bñ i p̄b̄ exp̄m̄it petitiō
 temperantie. quia postea d̄r

De Oratione

Panū nrm. q̄ nō alienū dbe
 mus querere. Secūdo dicitur da.
 ad tollendū arrogātiā. qz nō
 dēm⁹ h̄re p̄st dētiā neq; i no
 bis neq; in hoīe aliq̄. s; i deo
 sic dauid in ps̄ **B**enedic⁹
 hō q̄ p̄fidit in hoīe. Tercio
 dicitur nob. ad tollēdū tenacita
 tē. qz p te solū nō debes q̄re
 te. Quarto dicitur hodie. ad
 tollendū infirmitatē. In q̄nta
 petitiōe cū dicitur. Et dimitte no
 bis debita rē. p̄tinet iusticia
 qz sic aliq̄s petit p̄ditionalr.
 vt si ip̄e nō indulget in se pec
 cātib; de⁹ nō misereat eius.
Hic Sen. loq̄ndo d iusticia
 ait. Ab alio expectes qd̄ ali
 feceris. p̄stab parētib; pietatē
 cū cognat; dilectōem pacem
 cū oib; hēb; bellū cū vicis;
 p̄stab; amicis fidē. oib; eq̄
 tate. De hac ip̄emet p̄tute i
 li. de q̄tuor p̄tutib; loq̄t di.
 Quisq; iusticiā sectari desi
 deras pus deūtime z ama.

In sexta q̄dē petitiōe cum
 dicitur. Et ne nos rē. p̄tinet p̄u
 dētiā p quā valeat hō a tem
 peratōib; defendi q̄bus sine
 adiutorio prudētie succūb; rē.
Hinc Hiero. ait. Pru
 dētiā dei oīa gubernāt et q̄
 putat pena medicina ē. Per
 illā p̄udēt. ā s̄ c̄ ait i p̄tita

goras. excludēda sūt oib; fru
 dis lāguoz a corpe. impitā
 ab aīo. luxuria. a vēre. a ciui
 tate seditio. a domo discor
 dia. a cūctis reb; itēperātia.

In septima petitiōe cū dicitur.
 s; libera nos a malo. p̄tinet
 fortitudo q̄ hō defēdi possit
 ab oī malo supueniēti. nā p
 fortitudinē liberaat vt hō a
 q̄cūq; via nociua. **T**ū **H**ie.
 ait. Fortitudo atq; p̄stantia
 via regia est. a q̄ declinat ad
 dexterā q̄ temerari⁹ est z au
 dar. ad sinistrā q̄ formidoloso
 sus ē z pauid⁹. De hac etiā
 loq̄t **A**mb. in li. de officiis.
Fortitudo iniūcta cū labo
 res. fort; ad picula. rigidior
 aduersus illecebras. Et hec
 sufficiāt de ista p̄clusionē.
Coclusio tertia ē de p̄titate fruct⁹.
 h⁹ sacratissime p̄tut; oīōis. oīōis.
 vbi vidēdū ē q̄t fruct⁹ ab op̄
 ratōe p̄cedāt. p q̄ dicitur q̄ nouē
 fruct⁹ iter alios ab oīōe p̄ce
 dūt q̄ sūt marie excellentie.
Quoz p̄m⁹ ē corpal ifirmi
 tat; liberatio. Scōs est vite
 corpal. plōgatio. Tercius est
 a mortis piculo liberatio. et
 isti tres fruct⁹ sūt i respectu bo
 noz corpalū. Tres alij sūt
 respectu bonoz exterioroz. q̄z

pm^o ē bonoz t^opalū ipetra-
 tio. Scōs ē amicoz acq̄sitiō
 Tert^o ē inimicoz liberatio
 Tres ali^o sūt respectu bono-
 rū aie. Prim^o ē mēt^o illū-
 natio. Scōs est g^oaz ipetra-
 tio. Tert^o ē mēt^o ad bonum
 sup̄mū i^oflāmatio. Dicam^o
 igit^o p̄mo de p̄mis trib^o s^om
 rectū ordinē. s. de fructib^o res-
 pectu bonoz extertoz. quo-
 rū p̄mus ē bonoz t^opalū ipe-
 tratio. qz si q̄s reb^o t^opalib^o i-
 diger z eas a deo in orōe ex-
 petit. si p̄ria aie saluti v^o cor-
 poris nō sūt obtinerē p̄fiderē
 perēdo. Un̄ Aug. ait. Fide-
 li^o supplicās deo p̄ nccitati-
 bus h^o vite z misericōd^o audif
 z misericōd^o nō audif. qd
 ei i^ofirmo sit vtile magis no-
 uit medic^o p̄ egrot^o. Hic ad
 meliozē p̄firmatōz d^o Dat.
 22. Quēcūqz perierit^o i orōe
 credētes accipiet^o. q̄ perēdo
 t^opalia q̄s eraudit^o si in eis fi-
 nē nō pōit. s. z tāq̄ nccāria pe-
 rit. S. Aug. in li. de smone
 dñi in mōte ait. P̄rio q̄rēdū
 ē regnū dei. qz h^o t^opale bonū
 posteri^o q̄rēdū ē nō t^opēz di-
 gnitate. illō tāq̄ bonū meuz
 h^o tāq̄ nccāriū n̄m. Exēplo
 sap. Prover. 30. dicētis. U-
 trui meo t̄m tribue nccāria.

Scōs fruct^o ē amicoz acq̄si-
 tio. Nā p̄fecta amicitia cōsi-
 stit actu caritat^o in q̄ orō des-
 bet fundari. cū ḡ ex q̄libz est
 fectū caritat^o debite ordina-
 to respectu subiecti z obiecti
 acq̄rat amicitia. q̄ est amor
 beniuolētie z nō p̄cupiscētie
 mutue vtilitat^o z nō solū. et
 orō sit effect^o caritat^o. sequit^o
 q̄ acq̄rat amicos. Hoc itell^o
 ligēs Jaco. ap̄ls. r. c. ait. O-
 rate p̄ iuicē vt saluemi. Un̄
 xps nob̄ i^oinuās q̄ p̄ ordē
 acq̄rūt amici ait. Dat^o. Di-
 ligite inimicos v̄ros. be. h. q̄
 o. v. z. o. p̄ pse. z calū. vos.

Tert^o fruct^o ē inimicoz li-
 beratio. qz p̄ ordē vitā trā-
 q̄llā cū oib^o ducere q̄s q̄s p̄t.
 Un̄ Dau. i. ad Thy. 2. c. ait.
 Obsecro p̄mo oium fieri ob-
 secratōes. postulatōes. orōes
 ḡaz actōes p̄ oib^o hoibus
 p̄ regib^o z oib^o q̄ in sublimi-
 tate sūt vt q̄erā z trāq̄llā vi-
 tā agam^o. Hoc eccia i^onuā-
 uit q̄n orauit p̄ petro. vt libe-
 raret a man^o b^o herodis. Un̄
 d^o Actū. 12. Pet^o q̄dē sua
 bat i carcere. z orō fiebat ab
 eccia sine iterm: s. iōe ad deū
 p̄ eo. Exēplū h̄r. i. Dacha.
 10. vbi d^o q̄ ionathas vidēs
 se derelictū in manib^o inimi-

De Oratione

roz scdit vestimenta z ora-
uit. z sic obtinuit victoria: et
ab inimicis liberat⁹ ē. Tres
alij fruct⁹ sūt respectu bono-
rū corpaliū. Quoz p^m ē. in-
firmitat⁹ liberatio. vñ Jaco.
vlti. Oro fidei saluabit isir/
mū. Hic Salomō Ecclī. ig.
Fili in tua infirmitate vl tpe
infirmitatis tue onde puerio
nē tuā nō ipediatis orare sp
Exēplū h⁹ in. 4. Re. volū-
ne. 2. ca. vbi d^r q^d Ezechias
oroē facta certificat de sani-
tate sua. Scds fruct⁹ est
vite corpāl. plōgatio. Unde
Ista. 8. Audiui. o. t. 2. v. l. tu.
Ecce ego adh. s. d. t. q^dndeci
ānos. Sic mediāte orōne ex-
psilio Raphael āgeli fuit p-
lōgata vita Thobie ne a de-
mone iterficeret. Thobie. 8.
Tert⁹ fruct⁹ est a mortis
pīculo liberatio. vtz de Su-
fanna. Dan. 13. Sic Paulus
cū eēt ī pīculo ppter ifideles
scribit ad Ro. 15. c. di. Obse-
cro. v. f. p. d. n. y. r. z p carita-
tem spiritus scⁱ. vt adiu. me.
in. o. v. p me ad deū: vt liber
ab ifi. q^d sūt in iudea. Tres
alij sūt respectu bonoz spūa-
liū. Quoz p^mus ē mētis il-
luminatio. vñ Aug. Sētēs
q^dtrū egregie mēs orōe illūi-

nat dicebat. Oroē mel⁹ sol-
nūt dubia q^d iqsitione alia.
Exēplo illi⁹ q^d vacabat ad eo-
lectioni q^d orōem dimittebat
vñ apparuit ei dñs d. Quis
tibi p^r melius soluere dubia
mg^r an discipul⁹. z q^d ppositi
erūt libros nōne fuerūt mei di-
scipuli: z sic eū icrepādo pce-
pit q^d orōi vocaret. Scds est
grāz iperratio. nā p orōem
hō p^r obrinere istā grām. scz
vt liberet ab hosti b⁹ spūali-
bus. vñ Ili. Hoc est remedi-
um ei q^d vicioz tēpamētis
estuat. vt q^driēs q^dlibet rāg^r
vicio toties se ad orōem sub-
dat. qz feruēs oratio vicioz
ipugnatoem extinguit. sic em
h⁹ Dat. 17. Oro expellit d-
mones. vñ dic^r Iesus disci-
pulis suis. Hoc gen⁹ demonio-
rū nō eijcit nisi p orōem z ie-
iuniū. vñ d^r demones clama-
bāt brō Bartholameo dicē.
Bartholomee aplⁱ dei incē-
dūt nos orōes tue. Etā tā-
te grē ē ipa orō vt deū ī prā-
te sua teneat. Vñ dixit dñs
moysi Ero. 32. Dimitte me
vt irascat furor meus ī eos.
Hic Sic. ait. Quid ē suo di-
cere. dimitte me nisi fiducia
depēdādi p bere. q^dsi diceret
Pensa q^dtrū apud me valeat

et cognosce. quia obtinere pote-
 ris quicquid pro populo oras. Ter-
 tius fructus est mercedis ad bonum su-
 premum in salutem. Unde ad hunc
 denotandum dicitur. 4. re. 10. c. quod ad
 orationem belie ignis descendit.
 de celo quod significat in salutem mari-
 onem orationis quod confortat suos di-
 ad bona suprema obtinenda.
 Hic Bernardus ad fratres de monte
 dei ait. Ad amorem dei oratio il-
 lumiat et confortat. Unde mar-
 mas solatones recipiunt ami-
 ei dei in oratione. sic ait sap. Ecce
 ele. 38. Qui adorat deum in ob-
 lectione suscipiet et deprecatio
 illius usque ad nubes propinquabit.
 Si iuxta conclusionem
 quibus versus oratio facta cum omnibus cir-
 cumscriptionibus de quibus mercedem feci-
 mus superius in secunda parte finis se-
 recipiat istos fructus et exau-
 diat. Rursum secundum Rich nram
 in di. 1. quod oratio debito modo fa-
 cta sepe exaudit. 13. non sepe statim
 sed pro illo tempore quod divina misericordia prospi-
 cit exaudire ut utilior esse.
 Unde Augustinus omelia centesima
 secunda super iohannem ait. Que-
 da non negant. sed ut congruo de-
 tur tempore differunt. Et hoc est quod di-
 citur in psalms. Dat. 7. Ois qui pe-
 tit. scilicet debito modo accipit. Nam
 saltem oportet quod in oratione sit ista
 congruo. videlicet quod iste qui petit pe-

rat humiliter. seruenter. bona inten-
 dere. et pseuerat. Tales sic pe-
 teres deum timet et ideo exaudit
 unum. vii. dicitur in psalms. Voluntatem
 timere se faciet et deprecatio
 non eorum exaudiet. Et si peccator
 faceret orationem isto modo adhuc
 exaudiret. quia in peccatore duos sunt
 consideranda secundum Tho. et Durand.
 scilicet natura quam diligit deus. et
 culpa quam odit. si ergo peccator pe-
 rit aliquid habet culpam. si in de-
 riuum peccati non exaudit nisi ad vin-
 dictam peccatoris. quia deus aliquid negat
 propter quod peccat. Sic in-
 telligit illud dicitur ioh. 9. Scio
 quia peccatores deus non exaudit. quia
 dicitur prodat ei quod dicitur prover-
 28. Qui. d. a. s. ne. a. le. o. e. e.
 ere. Sed orationes peccatorum ex bono
 nature deus diligit procedere deus exau-
 dit. vii. au. s. Jo. Si peccatores
 non exaudit. d. frustrapublicam
 dixit. d. hie. p. e. m. pec. et ipse
 est Aug. d. Orationem pro peccato-
 ris deus audit ex bono nature
 deus diligit procedere. non quod in iusti-
 cia. quia peccator habet non meret. sed ex
 ipsa misericordia. Petite ergo isto modo
 gaudium vestrum sit plenum magni-
 fice domine et ciues dilecti. ut h
 oratione his tribus conclusioni-
 bus ordinata deuote facta
 gratiam acquiratis et in su-
 turo gloriam. Amen.

vbl. 3.
 ar. 16.

se se. q
 83. ar.
 17.

De Fortitudine

Dñica infra octauā ascen-
sionis domini nostri iesu xpi
De p̄tute fortitudinis. Ser-
mo. XXVII.

Quam venerit
parachit^o quē
ego mittaz vob a
p̄esp̄m p̄itatē q̄ a
p̄p̄cedit ille testimoniū p̄
hibebit de me. Jo. i. r. Pro
h^o sacri z sc̄ti euāgelij histo-
riali declaratiōe. Notādū q̄
q̄cūq; vult eē fortitudis vir-
tute ordiari^o tria iter alia d̄z
Gradū p̄seuerātie (h̄revicez
ne a veritate recedat.

Gradum patientie ne in-
iurijs succumbat.

Gradum confidentie vt ma-
gnifice duret.

Dico p̄tio q̄ quicūq; vult
eē fortitudis p̄tute adorna-
tus d̄z h̄re gradū p̄seueran-
tie ne a p̄tate recedat. Ra-
tio h^o ē. qz p̄e iste fortis d̄sci
d̄z q̄ a bono ichoato nō rece-
dit. Uñ Gre. in mo. In cas-
sum bonū agit si añ vite ter-
minū deserat. qz frustra velo-
cis currit q̄ p̄us q̄ ad metas
p̄uenit defic. s̄ h̄ fac p̄seue-
rātia q̄ p̄s est ip̄i^o fortitudis
Nā ip̄a ē p̄e in rōe boni sta-
bil^o z p̄petua p̄māssio. ḡ op̄z

ad h̄ vt aliq̄s sp̄ in p̄tate p̄-
maneat. qz sit p̄seuerātia ad-
ornat^o. Hic gre. in q̄dā epla
ait Perseuerātia cōnica filia
sūmi regē. finis z ruti eaz q̄z
p̄seuatio. totiusq; bōi repōsi-
tōniū z p̄tus sū q̄ nemo vide-
bit deū. qz vt ip̄e d̄t in q̄dā
fmōe Bonā vitā ego puro
mala pati z bona facere. z sic
p̄seuetare vsq; ad mortē. Ex
emplū de h̄ habem^o de illo
ceco nato Jo. 9. c. Qui p̄uis-
plies a iudicis interrogaretur
an a d̄no iesu fuisset illūina-
tus p̄stant p̄seuerantē p̄tate
eē p̄tendo z defendēdo. vt
ibi p̄z. Dixi sebo q̄ q̄cum-
q; vult eē fortitudis virtute
adornat^o d̄z h̄re grām^o pati se. se. q.
entia ne iniurijs succumbat 136. ar.
Rō hui^o ē. qz ille p̄e fortis di 4.
ei debet q̄ aduersa valēt z sū
turbatiōe sustinet. vñ Aug. i
epla ad pbā. Facile ē vestes
p̄ceptā h̄re. inclinatio capite i
cedere. velū sup oculos dimit-
tere. S̄z verū hūilē patientia
on̄dit iniurte. ḡ oportet adh̄
q̄ aliq̄s succūbat iurijs pec-
cādo q̄ h̄eat gradū patientie
Hic Gre. li. 20. mo. ait. Pul-
lus p̄fec^o ē q̄ iter mala p̄i-
moy patiēs nō ē. q̄ enī equi
m̄t aliena mala non tolerat

Depe. di. 3. in. casuz. se. se. q. 137. ar. 2.

7. q. 2. ad. ueris. ras.

se. se. q. 12. 2. fiet.

ipse sibi p̄patientia testis est.
 q̄a boni plenitudine lōge di-
 stat. Et p̄it exēplū B̄re. sic
 di. Abel q̄ppe eē reuuit quē
 cayn malicia nō exeret. sic i-
 tritura aree in paleis ḡna p̄-
 munt. sic flores iter spinal. p̄-
 cedūt: z rosa q̄ redolet crescit
 int̄ sp̄as q̄ pūgit. Et h̄ m̄aise
 stat tull. i rhetorica velt̄ di.
 Patientia ē hōestatis ac vtili-
 tatis cā rez arduaz ac diffici-
 liū volūtaria ac diuurna p̄-
 p̄ssio. Dixi tertio q̄ q̄cun-
 q̄ vult eē fortitudis p̄ture
 adornat: d; h̄e p̄fidētiā
 atq; magnificētā vt pseuera
 re possit in bono. Rō h̄ ē. qz
 ille h̄e fortis dicit d; q̄ in ma-
 gnis reb; tenet aim̄ firmū ex-
 spe certa. Nā ait Tull. Cō-
 fidētia ē certa spes animi p̄-
 ducendi ad finē ē ichoataz
 q̄ oportet q̄ q̄ vult i magnis
 reb; durare q̄ h̄eat p̄fidenti-
 am. tal̄ aut̄ p̄fidētia nō d̄bet
 esse in vrb; p̄p̄is. s; in deo
 Nā Cassio. sup̄ illd̄ ps̄. qm̄
 hūliata ē i pulere a. n. Da-
 gna z diabolu arma sunt in
 suis vrb; fiducia nō h̄e. s; z
 deū rogare q̄ aduersariū pos-
 sit opprimere. Talē p̄fidētia
 cū magnanimitate hūit illa
 m̄ter vidua Iudith cum ca-

put holoferni sp̄urauit. vnd̄
 t̄nc bñ in ea fuit magnificen-
 tia. qz h̄m tullis ē magnaruz
 z excessaz rez cū ampla q̄dā
 animi appositione cogitatio
 atq; administratio. Sic Sen
 in li. de q̄tuor p̄rutib; cardī
 nallib; ait. Si magnanimus
 fueris nūq; iudicam; tibi cō-
 tumeliā fieri de inimico di-
 ces n̄ nocuit mihi. s; aim̄ no-
 cēdi hūit. z cū in p̄ate tuay
 deris: vindictā putab; vindi-
 care potuisse. scito ei magnū
 z honestū vindicte cē genus
 ignoscere. Hec ille. De p̄du-
 siones magnifice dñe ciuesq;
 dilecti in hodierno euāgelio
 denotāt q̄ in tres p̄tes dial-
 dif. Qm̄ in p̄ma p̄te p̄t̄ur
 ḡdus pseuerantie discipuloz
 in testimoniū reddenduz ve-
 ritat; z h̄ gra sp̄s̄cti medi-
 ante In lēda p̄te p̄it l̄gra
 dus patientie discipuloz ne i
 iuris succūberēt ibi. Hoc lo-
 cut; sū vob; vt nō scādalize-
 mini absq; synagogis zc.
 Inertia p̄te ponit ḡdus cō-
 fidētie discipuloz vt magni-
 fice duraret in doct̄ia p̄raz
 ris ibi. hec faciet vob; zc. Et
 vt clar; hec pateāt videam;
 h̄storiaz. Declarare h̄stori-
 e fruct; erit p̄tus fortitudi-

Nota

7. q. 5.
 7. ad.
 uerfi.
 las.

se. se. q.
 iz. 2. ar.
 7. et. 5.

De Fortitudine

nis quā ip̄s p̄mittit aposto-
lis eos p̄ortas p̄ aduētū spi-
ritus sancti. De q̄ p̄tute loq̄ndo
tres p̄clusiōes cum tribus du-
bus more solito declarabi-
t. Quaz p̄ma erit de sua q̄d-
ditate. Sec̄da de sua q̄litate
Tercia d̄ sua q̄ritate. Cō-
clusio p̄ma ē ista q̄ accipiēdo
fortitudinē p̄ p̄tute politica
id ē p̄ fortitudie animi. z nō
p̄ potētia corpali facili agē-
di z difficile a p̄rio partiēdi.
trip̄t h̄z declarari. Vno mō
genetr̄: put ē resistētia p̄ q̄bli
bet viciū. vt p̄tinētia p̄ luxu-
riā. z sic de alijs. de q̄ d̄z pro-
uer. vlti. Accirit fortitudine
lūbos suos. Et isto mō diffi-
nit eā Macrobi⁹ de somno
scipidis sic di. Fortitudo est
animi supra periculi metu
agere. nilq̄ sibi turpia metu-
ere p̄sp̄era l̄ aduersa fortit̄ co-
lerare. Istō mō p̄t eē i q̄libz
arduis. sic t̄pat⁹. nā d̄z eē ni-
mīs in oibz p̄sp̄er⁹. Secūdo
mō h̄z declarari nō ita gene-
ralit̄ sic p̄us. s̄z magis stricte.
sc̄z. put ē resistētia p̄ passiōes
interiores z exteriores. Et te-
riorēs passiōes sūt p̄tumelia
dāna rerum z molestie cor-
por̄ ab aliq̄ illate. Passiōes

itiores sūt ille p̄ q̄s certam h̄z
t̄pantia. vt sapores gustui.
De his passiōibz dic̄ p̄hus
q̄ difficiles sūt etiā t̄pate vlti-
te. De tali fortitudie q̄ his
passiōibz resistit loq̄t sapiēs
Prouer. vlti. Vlt̄erē fort̄
q̄s iuenerit. Vlt̄er fort̄ ē ecc̄-
lesia. z aīa deuota q̄ p̄ amo-
re lera p̄remnit z tristitia. Et
isto mō diffinit eā Aug. in li-
de libero arbitrio di. Forti-
tudo ē afflictio aīe q̄ oīa icō-
moda: z dāna rez nō in p̄tā-
te n̄ra p̄stituraz p̄tēnimus.
Res at̄ n̄ i p̄tate n̄ra p̄stitū-
te sūt ea q̄ nob̄ inuit̄z auferri
p̄nt. Tercio mō h̄z declara-
ri stricte. s̄. put ē resistētia so-
lū p̄ passiōes extiores z nō cō-
p̄hēdit t̄pantia. Et sic diffi-
nit i q̄dā glo. Fortitudo est
animi firmitas p̄ molestias
secl̄i. Et Aug. ait. Amor ille
d̄ q̄ loq̄mur quē tuta sanita-
te istāmatū opter eē in deuz
i nō appetēdis ist̄ t̄pali bus
p̄siderās Aug. ait Fortitudo
ē amor facile tolerās oīa p̄-
pter id q̄ amat. Si s̄ h̄z arti-
bo q̄ri p̄t an p̄p̄t amorē dei
facile sup̄portādo ad aduer-
sa sit act⁹ fortitudis. Ad q̄d
breuiter d̄ct. q̄ ad p̄tute for̄

2. se. q.
123. ar.
2.

ybi. 5.

ar. 4.

ybi. 5.

arti. 4.

titudis p̄tinet remouere ipe
 dicitū q̄ trahit volūtas a seq̄
 la rōis. vñ Grego. 7. mo. ait.
 Justoz fortitudo ē carnē vi
 cere: p̄p̄is voluptatibz q̄ d
 leccatōem p̄t̄s vite extiguet
 re. Et̄iā ad fortitudinē perti
 net susceptio piculoꝝ z p̄p̄e
 sio laboꝝ vt ait Tulli⁹ i rhe
 torica. et h̄ oia finalē dnt̄ pa
 ri amore dei. lz̄ ēt̄ fm̄ viā mo
 r̄i talia sustinet̄ nō im̄ finalē
 lit̄. Et̄ h̄ oia sustinere ēt̄ ē acc⁹
 fidei fm̄ illud. i. Pe. vlti. di.
 Resistite fortes in fide. Et̄ ē
 acc⁹ spei fm̄ illō Pau. ad he
 bre. vi. Fortissimū solaciū hē
 mus q̄ pfugim⁹ ad renēdā p̄
 positā nob̄ sp̄e glo. Que nos
 in oī aduersitate fortes fact⁹
 et volētes ad horā pat̄ vt ie
 ternū regnem⁹. Et̄iā ē actus
 caritat̄. i. ad Cor. i. z. Charī
 tas oia sustinet̄. ēt̄ ē acc⁹ timo
 ris. vñ Job. 4. Ubi ē timor
 tu⁹: vbi ē fortitudo tua? glo.
 Has p̄tutes p̄gruo ordīne
 pōit. sic i via seculi audacia
 fortitudinē timor debilitatē
 ita i via dei timor fortitudinē
 Et sic sūt q̄tuor alia q̄ hnt̄
 supportare aduersa p̄p̄t a/
 morē dei. tñ̄ alr̄ z alr̄. qz̄ forti
 tudo fac̄ hoīem fortē actual
 lit̄ z formalt̄. lz̄ illa q̄tuor fa

ciūt hoīes fortē originalt̄. qz̄
 ab ill' mouet̄ hō ad portādū
 ardua. sic qñ i certamine mū/
 dano pōit̄ p̄rauiū. vt dū vide
 tur a certantibz virilibus cer
 tēt. Ita p̄mū eternū p̄ fidez
 aspiciť. p̄ sp̄e sperat̄. z p̄ carit̄
 ratē desiderat̄. Et̄ ista sūt ori
 ginalia fortitudis. Sz̄ ipsa
 fortitudo actualt̄ z formalt̄
 fac̄ hoīem fortē. Vñ Amb.
 sup̄ Lu. Fortitudo animum
 corpusq̄ p̄firmat nec pertur
 bat̄ sint timore aliq̄ vlt̄ dolo
 re. Timor aut̄ filiat̄ cui⁹ cau
 sa ē amor duz̄ timet̄ separi a
 deo quē amat fortē ē. z ex h̄
 ipe pl⁹ deo p̄iūgit̄ z fortē ei
 adheret. Et̄ his dicit̄ p̄t̄ nos
 tari q̄ qnq̄ sunt q̄ faciūt ho
 minē aduersis resistere. Et̄ h̄
 sufficiāt p̄ p̄ia p̄te Coelu
 sio sc̄da est tal' in ordie. q̄ q̄li⁹. In q̄
 ras h̄ p̄tut̄ i qnq̄ p̄sistit. p̄ p̄sistit
 mo i aggressiōe arduoz. sc̄do fortitudo
 i p̄ceptu t̄renoz. tertio in su do.
 stinētia tribulationū. q̄rto i
 ipugnatōe vicioꝝ. q̄nto i f̄si
 stētia rēp̄rationū. Dico p̄io
 qz̄ fortitudo p̄sistit i abgressi
 one arduoz. qz̄ q̄p̄e fortē ē in
 āore nlla res ita ardua eē p̄t̄
 quā n̄ aggrediat̄. Nā h̄zbie.
 sr̄ ioe. Iusti z fortē viri ē n̄ c̄ i
 aduersē frāgnt̄ q̄ p̄sp̄er̄ letari

De Fortitudine

sed in vitro q̄ eē moderatus
Ad hāc virilitatē dō iuitat
fortē in ps̄. dl. Viritr age et
p̄fortet̄ cor tuū z sustine dñz

Dix̄ sc̄o q̄ fortitudo cō
sistit in p̄ceptu terrenoz. nā
vt ait Amb. in libro de offi/
cijs. Fortitudo spectat̄ ani/
m̄ vt exterrora corp̄is p̄ mi/
nimis hēat z q̄si supflua de
spiciēda magis q̄ expectan/
da ducat z q̄ alr faciūt eorū
fortitudo reproba vocat̄. vñ
Sre. li. 7. mo. Reprobōz for/
titudo ē trāsitoria sñ cessatōe
diligere. q̄ flagella p̄ditōz i/
sēsibil̄ p̄durare. ab amore re/
rū tpaliū nō ex aduersitate q̄
escere. ad inanē gl̄iam ēt cuz
vite detrimēto puenire. ma/
licia augmēta exq̄rere. bono/
rū vitā nō solū p̄bis ac mori/
bus. s; etiā gaudijs ipugna/
re in semetip̄is sp̄e p̄dere. in i/
q̄tatē q̄tidie sine vllō deside/
riū defectu p̄errare. Dix̄
tertio q̄ fortitudo p̄sistit in
sustinētia tribulationū hinc
Cassio. sup ps̄. Vir vocat̄ a
virib̄ q̄ nescit in tolerādo d̄/
ficere. Vñ seq̄t q̄ hō p̄p̄ tr̄/
bulatōnes nō debet terri.
Vñ Sen. 79. epla at̄. Quē
admodū hostis ē p̄uictosior
sugētib̄. sic q̄ ē fortitū inco

modū magis istat cedēti. et.
aduerso para ē tibi par. sed s̄
in aliq̄ certamine debellata ē
fortuna corp̄? Qualitudo tes/
net nō aim. Hāc fortitudine
habuit moyses q̄ pot̄? volu/
it affligi cū pp̄lo dei q̄ filiū
filie Phāraonis appellari.
Dix̄ q̄rto q̄ fortitudo cōsi/
st̄ in ipugnatōe vicioz. nāz
cū vita hūana sit sp̄ in h̄ mū/
do in continua militia teste
Job. 7. c. di. Dilicia ē vita
hois sup terrā. inde sp̄ hō dz
ēē par̄ ad resistēdū demoni
z carnī. Hiero. at̄. Nihil eo
forti? q̄ vicit diabolū nihil
ibecillius q̄ q̄ a carne supat̄

Dix̄ q̄nto q̄ fortitudo cō/
sistit in resistētia tēp̄ationū.
q; cū vita n̄ra teste Aug. sup
ps̄. Nō possit trāsire sine tē/
p̄tatōe: oportet q̄ simus for/
tes ad resistēdū ad h̄vt per/
cipiam? coronā. Hinc apls
ad Thi. 2. Nemo coronabit̄
nisi qui legit̄ ime certauerit
Unde aug. in sermone. Deb/
lectat̄ mentē magnitudo p̄/
mior. sed non terreat certa/
men labor. Sed cum ista
q̄ q̄ habet fortitudo p̄liare
ardua sint z fragilitas hūa/
na satis deficiat in tali p̄tate
p̄reandū eēt q̄b̄ adiutoroz. i/
dūc̄

ponit adiuuari. Ad qd̄ huius
 r̄ndet q̄ duodecim sūt q̄ iuuat
 hoīem ad hanc q̄litate forti
 tudis hūā. Prīmū ē ser
 monū exhortatio. Vñ legīt
 Deutero. 20. q̄ appropi quā
 te plio stabat sacerdos ante
 aciē 2 sic locur⁹ ē ad pplum
 Audi istl. vos hodie 2 ami
 cos nros pugna 2 mittitis.
 nō p̄rimelcat cor v̄m. Sic
 Popel⁹ suos 2 cesarē allocu
 r⁹ ē. vtz p̄ Lucanū di. Non
 mea vos terreat etas. Sic le
 gif de iuda machabeo q̄ nō
 clipeis armauit socios suos.
 s̄ p̄mōib⁹ optimis. Scdm
 adiutorū ē exēpla robustoz
 Nā h̄ de samsonē legīt. h̄ de
 Eleazaro. 2. Dacha. 6. q̄ sic
 dicebat adolefcētib⁹. Exem
 plū aut forte reliquā si prom
 pu aio ac forti guissimis et
 ferissimis legib⁹ hōesta imoz
 re p̄fugar. Tertiū adiu
 torū ē exercitatio. Vñ Ber.
 ad f̄res de mōre dei. Rusti
 cus duos h̄z nervos fortes
 lacertos. exercitatio h̄ fac̄. si
 ne ea mollescit. volūtas facit
 vsū. vsus exercitiū. exercitiuz
 vires. in oi labore submistrat
 Quartū adiutorū ē fidel
 mercedē opi nri onēdo. vtz
 2. Para. 5. Cōfortamī 2 nō

dissoluāt man⁹ v̄re. erit enī
 merces op̄i v̄ro. Quirū ad
 iutorū ē timor. vñ Salomō
 Prover. 14. In timore dñi f̄i
 ducia fortitudis. Et h̄ rō ē.
 qz expellit qd̄ ē timēdū. s̄z
 pctm̄. Ecclī. 5. Timor domi
 ni expellit pctm̄. 10 reddit ho
 minē securū. qz cū timor pede
 faciat hoīem i se deficere. 10
 opret q̄ i deo roboret p̄ forti
 tudinē. vñ Ber. att. Oprata
 ifirmitas q̄ xpi p̄tute p̄pen
 sat. q̄s dabit mibi n̄ solū ifir
 mari: s̄z penit⁹ destitui er des
 ficere a me ip̄o. vt dñi p̄tute
 stabilitar. Sectū adiutorū
 ē spes. Isa. 30. In silentio 2
 spe erit fortitudo v̄ra. Et qz
 spes forte faciat audi Pau
 ad Phil. 4. di. Via possum
 in eo q̄ me p̄fortat. Septi
 mū adiutorū ē caritas q̄ ad
 iuuat duplici mō. P̄rio mō
 prio adiutorū dādo. Pro
 uer. 18. Fr̄ q̄ adiuuat a fr̄e q̄
 si citas firma. Et Ecclī. 4. c.
 Deli⁹ ē duos eē sil̄ q̄ vñū.
 h̄nt ei emolumētū societatis
 sue si vñ⁹ ceciderit ab altero
 fulciet. Secdo mō vnitatem
 mistrādo. Vñ Bre. Qui vñt
 rati iheret vnitati nullo mō
 succūbit: qz dū forri pede co
 gitatōis intus itēroem fixet

De Fortitudine

rit omne qd foras mirabit
 orō: mēz p̄rigat. Quoru
 adiutoriu ē sapia. Prouerb
 24. Ubi sapia fortitudo est
 hic Bre ait. Valde fortitu
 do destruit nisi p̄ psiliū ful
 cat. Nonū adiutoriu est
 r̄pantia q̄ in prosperis suat.
 Bre. Nulla aduersitas dū
 cit quā p̄sp̄ritas nulla corru
 perit. Et idē. Quī nulla in
 hac vita p̄spera appetit nlla
 adue. sa timebit. Primū p̄ri
 net ad r̄pantiā. Scd̄z ad for
 titudinē. Decimū adiuto
 riū ē corpis disciplina q̄ hostē
 domesticū debilitat. Unde
 Bern. Quid mirū si hoste
 debilitato tu fortior effici
 s̄. Undecimū adiutoriu est
 elemosyna. Prouer. 22. Ubi
 erouāz honore acq̄ret q̄ dat
 mūera. i. elemosynas. Et Ec
 cliast. 29. de elemosyna dici
 tur. Cōclude elemosynam i
 corde paup̄is z hec p̄ te ero
 rabit z liberabit ab oī malo
 Et ira sup̄ furū potēt̄z su
 per lācēā aduersus inimicuz
 tuū pugnabit. Quod ci
 mū adiutoriu ē orō. q̄ mltuz
 valet ad fortitudinē. Hic d̄
 i. Nacha. 2. c. De celo enī
 fortitudo ē Ubi supple orō
 ascēdit. Et Ero. 22. d̄z. Cū le
 uaret manū moyses vince

bat isrl. Et hec suff. ciar. p̄ fa
 cūda pre f̄mōis d̄ fortitudie
 Cōclusio tertia q̄ ē de q̄
 titare h̄ p̄rutis talē. Q̄ ex
 hac nobilissima p̄rute ser fru
 ct̄ p̄cedūt. Quoz p̄m̄ ē de fru
 maneyite auxiliatio. Rō h̄ q̄ fru
 ē qz mūd̄ iste ē mōs labor
 z certamis. q̄ i vita p̄rit̄ val
 de nccaria ē fortitudo. Hic
 Ber. ait. In mōdo isto q̄li in
 stadio certamis positi sum̄.
 Et Job. 7. Diligētia est vita
 hoīs sup̄ terrā. Exēplū h̄
 bem̄ i ecclia q̄ in terr̄ ē que
 vocat̄ ecclia militās. c̄ decor
 dz ē fortitudo. vñ Solo. p̄
 ner. vlt. d̄i. Fortitudo z decō
 idumētū er̄. Et Isa. 52. d̄i.
 Induere fortitudie tua syō.
 Scd̄z fruct̄ ē hostiū r̄uū
 phatō. vñ gre. i q̄dā omel. lo
 q̄ns d̄ fortitudi. q̄ mart̄ es vi
 cet̄ hostes air. Fortes facti
 sūt sc̄i. carnē domāt sp̄m̄ ro
 borāt. p̄rutibz coruscāt. s̄ie
 na d̄spiciūt: celestia appetūt
 occidi p̄n̄. flecti at̄ neq̄ūt. n̄
 sustinere falsa p̄ iſfirmatē
 meruūt. nec lesi vnq̄ ap̄irare
 p̄t̄. sc̄i. Exēplū bem̄ i d̄
 2. Re. 22. q̄ libat̄ de manu
 Saul d̄no dicebat. Acci
 sti me fortitudine ad pl̄um
 curuasti refecteres mibi sub
 tus me. Tertū fruct̄ ē bo

n
 2
 t
 :
 :
 :

noz p̄suatio. **Uñ** salua. Lu. 22. di. **Eñ** fort̄ armatus cu
 Rodit atriu suu i pa. s. o. q. p.

Quart⁹ fruct⁹ ē hois d̄s

ratio. **Uñ** Salo Prouer. 20.

Dan⁹ fortiu diuitias par.

Et. ii. c. ait. Robusti hebūt

diuitias. **Et. 31. ait.** Cogita

rōes robusti in abūdātia.

Quit⁹ fruct⁹ ē hois gl̄ifica

tio. s. in h̄m̄do. qz sic ignauia

hoiemylescar. ita fortitudo

ip̄m gl̄ificat. **Uñ** Salomō

Prouer. 21. **Dan⁹** fortium

dñabit. q̄ ar remissa ē tribu

ris fuier. i. q̄ nō roborat for

titudies p̄cā fuier p̄ctis. qz

Jo. 8. 31. Qui. s. p. f. e. p.

Ser⁹ fruct⁹ ē regni celoz

violētatio. qz q̄ loztitudies a

p̄ctis p̄tis recedit z furur̄ re

sistit vi regnū celoz capit. z

h̄ ē qd̄ d̄r **Dar. ii.** Regnuz

celoz vi patit̄ z violēti rapit̄

unt illō. **Sz** h̄ p̄t̄ q̄ri ad

hūanū rectū viuere s̄m deuz

z s̄m istū m̄dm req̄rat fortit̄

tudo. **Ad** qd̄ hūit̄ r̄ndet s̄m

doctrinā sci **Tho. i. scda se. q.**

123. qz rectū viuere n̄m ē vi

uere s̄m bonū ratōis. qd̄ ē ho

nū hois. s̄m **Dionisiū. 4. ca.**

de dinis noibz. **Hoc** at̄ q̄tu

or mōis dispōit̄ s̄z p̄ctes. qz

Pudētia ē boni ratōis

retentia.

Justicia est boni rationis
 operatiua.

Fortitudo est boni ratio
 nis defensiua.

Temperantia est boni ra
 tionis conseruatiua.

Dico p̄mo qz pudētia est

bōi rōis retētiua. **Rō** h̄ est.

qz s̄m **Isid. in. li. ethymolo.**

Pudēs d̄r q̄st̄ puidēs. p̄sp̄i

car eni ē z icertoz vider ea.

q̄ pudētia pp̄rie ē i rōe z ad

vi cognitiuā p̄tinet. **Hic** est

qd̄ **Aug. 83. qonū** ait. **Pudē**

dētia ē cognitio rez appetēs

daz z fugiēdaz. **Dixi** sed

cūdo qz iusticia ē boni rōnis

opatiua. **Rō** h̄ ē. qz iusticie

pp̄riū ē iter alias p̄ctes vt

ordiet hoiez i his q̄ st̄ ad alte

rū. ipoztat ei eql̄itatē vt q̄n

dā vt ip̄z nom̄ d̄mōstrat dic̄

ei vlgat̄ ea q̄ adeq̄nt iustari

q̄ opat̄ iusticiay vt hoiez ordi

net s̄z bonū rōis z h̄ ē qd̄ p̄st̄

dic̄ i. s. eth̄. **Qēs** talē hituz

volūt̄ dic̄et̄ iusticiā a q̄ opa

riui iustoz st̄. **Dixi. 3. qz** for

titudo ē bōi rōis d̄fēsiua. **rō**

h̄. qz fortitudo sac̄ hoiez s̄z

rōez p̄cedere tollēdo ipedit̄

ta q̄b volūtas a rōe d̄uare

p̄t̄. s̄z p̄suat̄ z d̄fēdit̄ bonū ra

tōis. vñ apo. 2. ad cori. 12. p̄t̄

s̄. fortitudis i iūrmirate p̄ctē

De Spiritu sancto

Dicitur. 4. q. rpatia e boi rois
cofuatiua. Ro h^o e. qz dicit
Tull^o i sua rhetorica. q rem
peratia e rois i libidine atqz
in alios n rectos ipet^o antmi
firma z moderata dnatio. q
zfuat bonu rois ne p aliquo
modu a vicijs pulcet. Et h^o
e qd dicit Amb. i pmo li. de
officjs. z Tull^o i pmo d. Ios
fidatio prurbarionu animi
z rez mod^o. Et Ihd. dicit i
li. Ech. Tpatia e q libido
zcupiscencia qz refrenat. Ex
dicit oibz prz q fortitudo re
qrif ad huanu rectu viuere z
ad resistedu passioib^o e ma
ior iter alias frutes. i. meli
oz. qz fm Aug. in. 6. de trini.
In his q n mole magna st
id e ee mai^o qd meli^o. Et h^o
voluit dicere Amb. in li. pri
mo de officjs. Est fortitudo
velut ceterz excellentior. Et
sic magnifice dne z ciues in
cliti expedite sunt tres pres
fortitudis qs sup^o promisi
mus: qua vtute pcori latere
crucifiri vos a dno postular
q vroz minimoz tribulari
onibz valeat^o resistere: vt hic
gra in dno valeat^o viuere z i
futuro in ipo z cu ipo gliose
valeatis quiescere. Amen.

Dñica Perdecostes d sps
ritu sancto. Ser. xxviii.

I quis diligit
me sermonem
meu suabit. Jo. 14.
Pro h^o sacri z fcti
euagoly historiali declarade
Notadu q tria dnt icee alicui
gram spūsceti voleri recipere q
in his clusioibz prinē. Qz
in amore defundat^o p pce
ptoz obfuatōem. Qz sic in
amore primi donat^o p pte
tis exhibitōez. Qz sic i amo
re sui dirat^o p furoz remoti
nē. Dico prio q qvult gra
tia spūsceti recipere dze i amo
re dei fundat^o p pceptoz ob
fuatōem. Rō h^o e. Nemi de
us donat graz nisi bñ dispo
sito in ei^o amore p iugū hūi
litarz. Juxta illd. 2. Pe. 5. ca.
De^o supbis resistit hūilib^o
aū dat gram. sz in tali iugo
hūlitarz oēs pmanere dnt p
pceptoz obfuatōem. Juxta
illud ps. Hūiliafi me vt di
scā mādara tua. alr oēs sunt
maledicti a dno. Juxta illd
ps. Maledicti. q. d. a. m. t. q
q vult recipere gram spūsceti
opret q sic fundat^o i hūlita
te p pceptoz obfuatōez. vñ
Leo papa in apparitōe dñi

ait. Nihil arduū hūilibz nō
 bil asperuz miribz. Et facile
 oīa p̄cepta veniūt in effectū
 q̄n̄ z gr̄a p̄cedit auxiliū. z oī
 bedieria mollit iperuz. nec
 dura ibi necitate fuit. Exē
 plū hēm̄ in sc̄is apl̄is q̄ ne
 q̄q̄ sp̄m̄. s. recepissent. si in dī
 mādatz non stetitissent. Hinc
 xp̄s dixit eis. Jo. 14. Si q̄s
 d. m. s. m. f. z p̄. m. d. er. ad
 e. v. z. m. a. e. f. Dixit sc̄do q̄
 q̄ vult sp̄s. s. gr̄am recipe dz
 eē in amore pximi fundat' p
 pietat' exhibitōem. Rō h' ē
 Lurz tenebre sūt tr̄ia. sed q̄
 nō amat fr̄em z primū suuz
 est in tenebris. Iuxta illud
 1. Jo. 2. Qui odit fratrem
 suū i tenebris ē. Et gr̄a sp̄s
 facti ē coralt lūinosa. q̄ optet
 de necessitate ad gr̄am sp̄s
 sancti recipiēdā q̄ pximi di
 lectio exerceat p pietat' dile
 ctōem. Et h' significat p olī
 uā in q̄ req̄ruit colūba p noe
 extra arcā missa. Gen. 8. Co
 lūba significat sp̄m̄ sp̄m̄ qui
 missus ē sub sp̄e colūbe. Olī
 ua significat mīaz. q̄ nō est
 aliud dicere nisi q̄ colūba. i.
 sp̄s sanctus venit i eos q̄ sūt er
 ga p̄cios mīsericordes. Et h'
 significat in p̄bis suis Bre.
 di. Amoz dei opat magna

si est. i. gr̄a sp̄s sancti. Si autēz
 opari renuit amor nō ē. Exē
 plū hēm̄us in b̄to Pau. qui
 añ aduētū gr̄e sp̄s sancti in enz
 xp̄ianos p̄seq̄bat. q̄rūcunq̄
 eēnt ei pximi. s. gr̄a sp̄s sancti
 adueniēte dicebat bulliens
 in caritate. Quis ifirmat et
 ego nō ifirmoz. q̄s sc̄adalisat
 z ego nō vroz. Dixi tertio
 q̄ q̄ vult gr̄am sp̄s sancti reci
 pere dz eē in amore sui dicit
 rus p furoz remotōem. Rō
 h' ē. Dāluerudo z par tr̄ia
 ē discordie z furoz. S. sp̄s
 sanctus ē sp̄s pacis. q̄ nō digna
 tur venire i ill' q̄ sūt furore re
 pleri. Hic Isa. 8. c. ait. Sup
 que req̄escit sp̄s me'. nisi fr̄
 hūile. i. māsuētū z pacificuz
 Exēplū hēm̄us in Paulo q̄
 dū fuit furore replet' p xp̄ia
 nos vt lup' rapax nūq̄ me
 ruit sp̄s. s. gr̄am recipe. s. ef
 fecit agn' māsuēt' statī ipaz
 meruit h̄re. De clūsiōes
 magnifice dñe z ciues dilec
 ti i isto sacro euāgelio hodi
 erno prinēt. Qm̄ in p̄ia
 pre pōit quō q̄ vult sp̄s sancti
 gr̄am recipe optet q̄ sit fun
 dat' i aore dei p p̄ceptoz ob
 suatōez ibi i p̄ncipio. Si q̄s
 diligit zc. In sc̄da pte ponit
 quō q̄ vult sp̄s sancti gr̄am feci

De spiritus sancto

pere d'pter q' sic donatus in amore primi p' pietatis exhibi-
torem. ibi. Paraclit' at' zc. q' i-
terpretat' solator, z signifi-
cat solatorem quā dz illa ra-
lis p'rio suo oñdere p' exhibi-
torem op'is. In tertia par-
te p'oit quōd q' vult grām spūs
sci recipere, oportet q' sit d'itar'
in amore sui p' furore remotio-
ne. ibi. nō turbet cor vestrū
zc. Et vt clar' hec pateant
videam' h'istoriā. Decla-
rate h'istorie fruct' erit dela-
ratio visiois z missiois visi-
bil' spūs sci' hodierna die ce-
lebrate solēnit' ab ecclia de q'
loq'ndo tres conclusioēs cū tri-
bus dubijs more solito decla-
rabim'. Quaz p'ma erit de
mō z q'itate missiois. Scda
ē d' tpe missiois. Tertia ē de
fine missiois; quib' declara-
tis erit finis. Conclusio p'
ma ē tal' in ordie. q' hodie. s.
scūs sub triplici spē missus ē
v'z sub spē tonitruū sonāt'.
Scdo sub spē ignis ardētis
Tertio sub spē lingue loquē-
tis. Dico p'mo q' hodie. s.
scūs missus ē sub spē toni-
trui sonāt'. z h' p'pter tōnem
plenitudis quā plenitudinē
dedit aplis. Vñ ip' apli ha-
buerūt tria signa plenitudi-

Primū signū plenitudis fu-
it in aplis nō resonare. s. p' i-
patientiā v' furore. Job. 6. c. e.
dz. Nūqd mugiet. b. cū an. p'
p. s. q'li dicat cū p'sepe cordis
plenitudinē h'z grē locū non
h'z mugit' ipatiētie. Exem-
plū p'z in dolio qd cū pleni-
t' nō resonat. Hoc signū fuit
in aplis: qz iter tribulatioēs
nō resonabāt p' ipatiētiā
imo gaudebāt. Furta illud
Acrū. s. Ibāt apli gauden-
tes a. cō. con. qm. di. ha. s. p. n.
v. cō. pa. Scdm signū ē non
pl' recipere v' facietatē h're. qm
eni vas aliq' liquē pleni-
t' aliud recipere nō p' s'it hō sa-
tur nō apperit ampli'. s. sc'ri
apli q' hnt plenitudinē spūs
nō pnt recipere aliq' h' quorē
delectatiois terrene. Vñ au.
Qui biberit de fluuio p'adi-
si c' gutta maior est oceano
restat vt in eo sit h' mundi
exterminata sit. Hoc signū
demonstrauerūt apli. qz nihil
ppriū volebāt h're. Tertis-
simū signū plenitudis in apo-
stol' fuit supfluere ad modum
fluminis inundat'. vt pet'us
solus cepit effluere z tria mi-
lia hoīm zuerit. Secūdo
do pncipal' missus est s' spē scio in
ignis ardētis triplici tōne: igne

Tria
sunt
signa
pleni-
tudis
aploz

Dicitur

Pr̄ia ē rōe gr̄e. Sc̄da ē rōne
excellētie. Tercia ē rōe mlti/
plicit̄s efficac̄ie. Dico p̄mo
q̄ sp̄s sanct̄s missus ē s̄b spe/
cie ignis rōe gr̄e. sp̄s ei ad
modū ignis septē gr̄as dōat
Pr̄io alia hūiliat p̄ donū ti/
moris de q̄ dauid in ps̄. di.
Timor dñi inicitū sapie. sc̄lz
ad humiliandū cor sup̄bu:

Sec̄do mollit̄ dura p̄ do/
nū pietat̄s q̄ hoies efficiunt
br̄i. Vñ Bar. 7. Br̄i mites
qm̄ ip̄i mi. p̄sequēt̄ Tercio il/
luminat̄ p̄ sc̄iaz q̄ custodiri va/
leāt mādata dei. Hāc sc̄iam
perebat dō in ps̄. di. Da mi
hi intellectū. vt discā mādata
tua. Quarto restrigit̄ flui/
da p̄ silū. Illō silū pere/
bat dō in ps̄. di. Legē pone
mihi. d. v. iu. ru. z ex. e. s.

Quito solidat̄ mollit̄a p̄ for/
titudinē. Hoc volebat expli/
care Salo. Prouerb. 24. di.
Vir sapiēs. s. p̄ timorē dei in
q̄ stat̄ p̄ncipiū sapie fort̄ ē. qz
mediat̄e tiorē h̄z donū forti/
tudin̄is. Sexto clarificat̄
mercalla rubiginē tollēdo p̄
donū intellect̄. quē intellectū
perebat dō di. Da. m. in. v. s.
le. tuā. Septio sursum tēdit̄ p̄
donū sapie. Sap. 7. di. In/
uocauit̄ z venit̄ in me sp̄s sa

piētie z intellect̄. rē. Se/
cūdo p̄ncipali fuit̄ missus s̄b
specie ignis rōne excellētie
Ignis excellit̄ oīa elementa
trib̄ mōis. s. specie. ordie. p̄
tute. Specie rōne pulcritudī
nis in luce. Ordine rōe sub/
limitaris in situ. Virtute ra/
tione vigorositat̄ in actōne
Sic z sp̄s sanct̄s in his oīa
excedit̄. Propter p̄mu d̄z spi/
rit̄ incoīgnat̄. p̄pter sc̄dm
d̄z sp̄s incoīphensibil̄. p̄pter
terciū d̄z sp̄s inuicibil̄. Ter/
tio fuit̄ missus sub sp̄e ignis
rōne mltiplicis efficac̄ie. nā
p̄pter triplicē efficaciam sic
missus est. P̄mo qz p̄
ctos sp̄rituales viros illūi/
nat̄ ad cognitōem v̄itatis.
Johan. 16. Docebit̄ vos om/
nē veritatē. Secundo qz in/
flāmat̄ ad amorem caritat̄s
ad Ro. 5. Caritas dei diffu/
sa est in cordibus nostris p̄
sp̄s sanct̄rum qui datus ē no/
bis. Tercio solidat̄ ad amo/
rem z tollerantiā passionis.
Luce vltimo. Sedere in et̄/
uitate quoad usqz induam̄
ni virtute ex alto Tercio
missus fuit̄ sp̄s sanct̄s p̄pter
tria sub specie lingue loquē/
tis. Pr̄io ad linguā cor̄icē ē
dā. sc̄do ad linguā dirigēdā.

missus
in sp̄e
liguā
111

De spiritus. sancto

Tertio ad linguā inflam/
mādā. Pr̄io missus ē ad lin/
guā corrigēdā q̄ p̄ ceteris mē/
bris dīlcorrecta erat. Uñ Ja/
co 3. ait. Oīs enī natura be/
stiaz z volucrū z spētū z ce/
teroz domāt z domita sūt a/
natura hūana. Linguā autē
null⁹ hoīm domare pr̄. Se/
cūdo missus ē ad linguā diri/
gēdā potissime p̄ p̄dicatozib⁹
bus vt p̄dicaret seruet. Uñ
Ber. Venit spūscūs super
discipulos ī liquis igneis vt
p̄ba ignea loqrēt. z legē igne
am ligue ignee p̄dicaret p̄fi/
dent. Actu. 4. Repleri sūt
oēs spūscō. z ceperit loq̄ cuz
fiducia p̄bū dei. intelligit d̄ h
illō Jsa. 62. Spūs dñi sup
me eo q̄ vnerit me. Tertio
missus ē ad linguā inflāmādā.
vt cum caritate loqrēt: q̄ vt
ait Pau. ad Corin. 13. Sili:
h. lo. z an. ca. a. nō. ha. f. s. v. e.
s. aut. ci. t. Sz iuxta hec di/
cra p̄ dubitari a q̄ spūscūs
missus ē. Ad qd̄ hūit rāde
tur fm̄ doctrinā n̄ri doctoz
Petr̄i de aq̄la q̄ ī suo p̄mo s̄
fn̄as. i. s. di. duas de h̄ op̄io.
narrat z dimittit vltimā re/
Tho. ī nēdo se cū p̄ma. q̄ ē op̄i. m̄gri
di. Q̄ spūscūs missus ē a
p̄re a filioz a seip̄o. Et rō h̄

A q̄
missus
est.

Tho. ī
i. p. q.
4. ar.
vltio.

ē. qz cū datio siue donatio. s.
scti sit opatio. di. z opa trini/
tatis fm̄ Aug. sūt indiuisa. se/
quit q̄ tal ab oib⁹ trib⁹ p̄so/
nis p̄cedat. Q̄ p̄cedat a pa/
tre h̄r Jo. 14. Paraclit⁹ autē
spūscūs quē mittet p̄r ī no/
mine meo. Q̄ p̄cedat a filio
h̄r Jo. 16. Si ar̄ abiero mit/
tā eū ad vos. Q̄ tal missio
etiā p̄cedat a seip̄o spūscō
h̄r Jo. 16. Tū autē venerit il/
le spūs p̄taret zc. Hoc insin/
at Leo papa in sm̄de h̄r fe/
stiuicat⁹ di. Bt̄ trinitat⁹ i/
cōmutabil⁹ diuinitat. vna est
ī suba. indiuisa ī ope. cōcor/
in volūtate. par ī potētia. e/
qual ī gl̄ia. Et Aug. in. 15.
li. de trinitate di. q̄ spūscūs
seip̄m. dat. Et p̄cit exēplum
illud Sic corp⁹ carnis nihil
ē aliud q̄ caro sit donū spū/
scti nihil aliud ē q̄ spūscō
intm̄ q̄ donū dei ē inq̄cū da/
tur eis q̄b⁹ dat. apud se autē
ē deus Nō em̄ dici p̄r nō esse
sue p̄tāt⁹ de q̄ dictū ē. spūscō
vbi vult spirat. nec mirū est
qd̄ d̄r. s. q̄ spūscūs missus est
scz. tp̄alr. qz p̄r misit filiu tur/
ta illud apl̄i. Misit d̄s filiu
suū. Misit spūscū. iuxta illud
Jo. 16. Spūscūs quem
mittet p̄r in noīe meo. Q̄

Spū
scti
z mi
sus
bod

lit seipm. Jura illud Hier.
 23. Celū z terrā ego impleo
 hoc satz nob demonstrat sua
 mia. vñ Aug'. Dixit nob
 filiū suū in pctū nre redēpri
 onis. s. ian. i pūilegiū nre ad
 optōis. z se pm totū suat in
 hereditatē adoptat. Et hec
 sufficiāt p pma pre smonis
 Cōclusio scda ē tal in or
 dine q spūscūs dat' z mis
 sus ē. so. die a pascha. z h p
 prer tria. Prio qz ab eo ē leg
 pfectio. Scdo qz ab eo ē eter
 na remūeratio. Tertio qz ab
 eo ē pctō z remissio. Dico
 prio q spūscūs missus ē. q
 qgesima die post pascha eo q
 ē legis pfectio. Nā fm glo. a
 die agni imolari. so. data est
 lex in sublimi mōtz loco. spr
 ritusscūs in igne. lex in mō
 te sinay. spūscūs i mōte syō
 lex in sublimi mōtz loco. spū
 scūs dat in cenaculo. Vñ p
 h insinuat q ipse spūscūs ē p
 fectio leg's. Hic ait apls ad
 Ro. 13. Plenitudo legis ē di
 lectio. s. spūscūs. Dixi se
 cūdo q spūscūs missus ē ho
 die. qz ab eo ē eterna remūe
 ratio. Vñ glo. 40. dies qb'
 post resurrectōem cū disc pu
 l' puerat' ē pntē eccliam de
 signat. Itē qnqgesim' dies

q spūscūs dat' denariū eter
 ne remūeratiois ex pmit. De
 xi tertio q spūscūs. so. die
 dat' ē. qz ab eo est pctōz re
 missio. Vñ glo. ibidē. Ideo
 in. so. qz idulgētia fiebat i tu
 bileo. z p spm pctā remittūt
 Et seqt ista In spiritali tu
 bileo rei mortz solūū obita
 dimittūt. exules in pītam re
 uocāt. hereditas redditur a
 missa. fuit. i. hoines pctō ves
 nūdati a fuitur' iugo liber
 rant. De pmo. s. rei mortz sol
 uūt ait. Pau. ad Ro. 8. De
 scdo ait Pe. 4. c. sue pme cas
 nonice. Caritas opis multi
 tudinē pctōz. De tertio ait
 dauid in ps: Spūs. t. d. me.
 in terrā rectam. De qrtō a it
 Pau. ad Ro. 8. Ipse spirit'
 reddit testimoniū spū nro
 q sum' filij dei. s. sūt filij et
 heredes. De qnto ait Pau.
 ad Corin. 4. Ubi spūs dei
 tibi libras. Sz iuxta hec s.
 ba satz pueniēt qri pēq hora Qua
 h' sacratissime diei spūscūs hora
 crus missus ē. Ad qb breui' spūscūs
 ter rīdet fm doctrinā nostri ct' mis
 doctor' Frāscisci de maro. q sus est
 hora tertia missus ē. Et h p
 prer tres rōes. Prio rōe pfe
 ctōis. Scdo rōe similitudinis.
 Tertio rōe exemplificatiois.

Spūs
 s. dat'
 z mis
 sus est
 bodie.

De Spiritu sancto

Dico pmo q hora tertia
fuit ueniens missio spūsan
cti rōe pfectōis. Nā in sacra
scriptura iuenit triplex sta
cus. Prim⁹ ē nature, z iste
fuit bon⁹ z durauit vsqz ad
moysen. Scōs ē legis sc̄pte.
z iste ē melior. z durauit vsqz
ad xpm. Terti⁹ ē legis gr̄e. z
iste ē pfect⁹. et durabit vsqz
ad iudiciū. Et qz spūscū ye
nit i tertiō statu q̄ ē pfectōis
iō hora. z. fuit ueniens missi
onī. Dixi sc̄do q hora ter
tia fuit ueniens missio spū
sci rōe similitudis. Nā in br̄ssi
ma trinitate repit̄ tres act⁹
ad similitudinē sol. z isti actus
dicūt act⁹ hierarchici. quo
rū p̄m⁹ ē purgare. z p̄riet ad
p̄sonā p̄tis. sc̄ds ē illūinare z
p̄tinet ad p̄sonā filij: terti⁹ ē
flāmare. z p̄tinet ad p̄sonā
spūsc̄ti. Et qz sol in p̄ma ho
ra purgat vapores eos resol
uēdo. in sc̄da illūinat. in ter
tia isflāmat. iō cōueniēs fuit
ip̄i spūsc̄to tertia hora mitti.
Dixi tertiō q hora tertia
fuit ueniens missio spūsc̄ti
rōe exēplificatōis. s. vt doce
ret nos reddere bōa p malis
Nā hora tertia xps batulās
sibi crucē d̄ citare fuit eiect⁹
Ipe p̄o hora tertia misit in

31. i. p
q. 108.
ar. 1.

ciuitatē spūsc̄m. His trib⁹
rōib⁹ hora tertia tali missio
fuit ueniens. Et hec suffici
ant p sc̄da p̄te. Cōclio t̄tia
ē tal in ordie. qz spūsc̄us mis
sus ē ppter sex cās q̄ notat̄
hac aucte. Paraclet⁹ at spū
ritussan. zc. P̄rio ad 2. sol.
lādū mestes. qd̄ notat̄ cū d̄.
Paraclet⁹. qd̄ idē ē qd̄ 2. sola
tor. Uñ. Isa. 61. ait. Spirit⁹
dñi sup me zc. z seq̄t̄ in fine.
z bonoz 2. solatorē lugentī
bus syon. Hic Greg. ait Cō
solator spūs d̄: q̄ de pcti per
perratōe merētib⁹ dñi sp̄e ve
nie p̄parat ab afflictōe tristi
cie mētē leuat. Sc̄do ad
uiuificādū mortuos: quod
notat̄ cū d̄. spūs. qz spūs ē q̄
uiuificat. Uñ. Ioseph. 37. ait
Ossa arida audite p̄bū dñi
zc. Et infra. Ecce ego mit
to in vos spm̄ z uiuetis.
Tertio ad sc̄tificādū imūdos
qd̄ notat̄ cū d̄. sc̄tus. sic enī
d̄: spūs qz uiuificat: ita sc̄tus
q̄ sc̄tificat z mūdāt: vñ sc̄us
idē ē qd̄ mōs. Hic in ps̄: d̄:
Flumis iper⁹. i. mūdās z a
būdās grā spūs: sc̄tificat cī
ratē dei. i. ecciam dei. Et p̄ il
lud flumē sc̄tificauit rabna
culū suū al. trissim⁹. Quar
to ad p̄firmādū amorē inter

quis
pe dr
spū
lanc

discordes et odiosos. quod nos
 rat cum de pre. Pre ei de e q na
 turat diligat nos Un de Jo
 ha. 14. ipse ei pre amat nos. si
 pre et nos filii ei? et freres adiuu
 ce et in freres. perfecta concordia
 plenerat. Quinto ad saluam
 du iustos. quod norat cum de. in
 noie meo quod e iesus. et sal? i
 ter preat. In noie igit iesu. id
 e salus. pre misit spm. vt ostē
 dat q ad saluandas getes ve
 nit Sexto ad docedū ig na
 ros quod norat i eo quod de. Al
 le vos do. o. zc. Secra iux
 ta hec dicta sat? puenit qri
 pr. q dnt in ee alicui vt graz
 spūst actia q tot bōa pcedūt
 valeat hre Ad quod huius rāde
 tur. q requit ista iferi? sferi?
 Quis sic vere mun(pta vicz
 dar? p veram pfectionem.
 Quis sic vere fundatus per
 veram humilitatem.
 Quis sic vere ornatus p ve
 ram orationem.
 Quis sic illuminatus p ve
 ram predicationem.
 Quis sic quietatus per ve
 ram pacificationem.
 Quis sic eleuatus per veraz
 contemplationem.
 Deo pmo q q vult gra
 spūst acti? recipere dz ee mūdat?
 p verā pfoem. Rō h? ē. Duo

tria n pnt ee filii eodē subles
 cro. s; gra et pctm snt tria p
 uatie. q n pnt ee filii in eod sōt
 lecto. et p pns oz q illd pctm
 purget ab illo tali q vult gra
 nā recipere ad h q illa gra in
 illo valeat hūrare. quod n pnt fie
 ri nisi p pfoez. Hic Ambro.
 sup Bri imaculati ait. qui
 se excusat et si pctōr sit iust? ee
 icipit. et Au. i li. de pnia. Eō
 fessio e sal? aiaz. dissipatione
 vicioz. restaurat. et pcutum
 oppugnat. et demonū. quid
 pla? obstruit iferni portas a
 perit paradisi. Exēplū h? d: h
 i actib; aploz. 7. c. vbi dz. q
 aplis iponētib; man? accipi
 bāt spm scm. quod signū ē abso
 lutōis q sit i pfoe. Dixi so.
 q q vult gram. s. san. fcipe dz
 ee fūdat? p piam hūilitatē. rō
 h? ē. qz nōo libēt māer i do
 mo suo? nīm. coz. s; supb?
 ē dom? diaboli. q ē inimic?
 spūst sancti. q in mente super
 bi gratia spūst sancti non di
 gnatur descendere. et p trium
 in mente humilis dignatur
 descendere. Hinc David p
 pheta dicebat in ps. Qui em
 mittit fontem in cōuallib;
 id ē gratiā spūst fieri dōat hū
 milib; Exēplū habemus
 in apostol? q vt dz in actibus

quis
 p bre
 spūst
 lantū

De spiritus sancto

erāt sedētes. z p h significat
q̄ erāt hūiles. Dixi tertio
q̄ q̄ vult recipe grām spūsc̄i
cti dz eē ornar⁹ p verā orōz
Rō h⁹ ē qz cū in euāgelio di
cat. Petite z accipiet. ḡ q̄ i
orōe deuote petit talē gram
fm sniam euāgelij obtinebit
ipam. Hic Salomō Sapi.
7. ait. Inuocauit z venit i me
spūs sapie z intellect⁹. Exem
plū de h hēm⁹ in aplis q̄ vr
bz in actib⁹. Erāt vnanimē
pseuerātes i orōe. Dixi q̄r
tok⁹ q̄ vult grām spūsc̄i re
cipe dz eē illūnat⁹ p veram
p̄dicatōem. Rō h⁹ ē. qz igno
rātiaz scia nō p̄nt s̄istare in
eod. s̄ sine p̄dicatōe cōit ho
mīnes efficerēt ignari. z grā
spūsc̄i ē grā scie. ḡ nō digna
bit venīre ad ignorātē. Di
cit in actib⁹ aploz z est pul
crū exēplū. Actu. io. Adhuc
loq̄nte pe. cecidit. s̄. scūs. Di
xi q̄nto q̄ q̄ vult grām spūsc̄i
cti recipe dz eē q̄etar⁹ p ve
rā pacificatōez. Rō h⁹ ē grā
paciis nō vadit vbi ē guerra
z discordia. sed grā spūsc̄i
cti ē grā paci. ḡ nō vadit lcti
gātib⁹. s̄ q̄sc̄ctib⁹. hic Isa.
66. ait. Sup quē req̄sc̄it spi
ritus me⁹. nisi. s̄. h. z q̄e. Exē
plū h̄r in actib⁹ aploz vbi dz

Dū p̄lerēt dies pentheco⁴
stes. i. dies req̄etōis. Dixi
sexto q̄ q̄ vult grām spūsc̄i
recipe debet eē eleuat⁹ p ve
rā p̄replatōem. Rō h⁹ ē. qz q̄
vult cape celestia dz deserere
terrestria. q̄s nō s̄it nisi p̄re
platōem. s̄ grā. s̄. sc̄i ē celesti
ale donū. igit. h̄ explicat gre
go. s̄. mora. di. Des n̄ra ad
p̄replādū deū non ducit nisi
ab alijs q̄ exteri⁹ iplicat su
diōse subtrahat. mēs nostra
nullo mō ad vi itime p̄repla
tōis rapit nisi studiose p̄ra
terrenoz desideroz curatū
sopiat. Exēplū de h̄ h̄r i apo
stol q̄ acceper̄ spūsc̄m in su
periori cenaulo. vr i actib⁹
legit. ad significādū altitū
dinē p̄replatōis. Merito igit
tur hec oia ad n̄ram p̄parati
onē facere dēmus cū oia bo
na. oia meliora. oia optia cū
talī grā. z ex talī grā nob cōi
cent. Glū Bre. sup Ezechielē
talē grām p̄siderās oī. Cōsi
dero p̄res noui z veteri⁹. Iesta
mēri. z Dauid Danielē.
Amos Petrū Paulū Bar
theū. apris ocul̄ fidei itucor
z scūs spūs q̄l s̄it artifex cō
siderare volo. s̄ i ipa mea cō
sideratōe d̄ficio. Implet nā
q̄ spūsc̄i grā ex chat edumz

psalmistā fac. Implet obsti-
nētē puez z iudicē senū fac.
Implet pastore armētariuz
z pp herā facit. Implet plū
scarozē z pncipē aploz facit.
Implet psecutorē z doctorē
gēriū fac. Implet publicanū
z euāgelistā fac. q̄ in sani-
sumus z q̄ hūc spm̄ nō queri-
mus. Et sic magnifice dñez
ciuz amātissimi expediti s̄
h̄ fruce⁹ tres pres q̄s supi⁹
pmisim⁹. quē obsecro vos d̄
uote p̄tēplari vt h̄ sc̄i spirit⁹
grā erudiri in futuro ad glo-
riam valeat p̄rigere. Amē.
Dñi ca p̄ma post p̄thecol-
thes de mia. Ser. XXIX.

**Stote miseri-
cordes sicut**

z p̄ v̄r misericors ē
Luc. vi. Pro h̄

sacri z sancti euāgelij histori-
ali declaratōe. Horandū q̄
misericors ille d̄z q̄ p̄rio suo
tres effec⁹ efficacit dirigēt z
Cor suū nō in (ōndit v̄iez
dicando nec continendo.

Respoim cop̄iā subueniē-
do z tribuendo.

Exemplum bonum mala
p̄mo a se tollendo.

Dico p̄mo q̄ ille d̄z eē mi-
sericors q̄ erga p̄ximū h̄z cor-

piū. nec eū iudicat nec eū dā-
nat. Rō h̄ ē q̄z nil⁹ misericors
purari d̄z q̄ d̄ mortū nate d̄ p̄-
ximū agit. hec natura hoim̄
prona ē ad clemētia fm̄ bea-
tū Hiero. Ergo null⁹ miseri-
cors purari d̄z nisi erga p̄xi-
mū cor piū z clemēs exhibe-
at z oñdat. Sic Aug⁹. nono
de ciuitate dei ait. Misericor-
dia ē aliene miserie i nostra
corpi p̄passio. Et si viderit p̄-
ximū pauperē infirmū z ali⁹
as miseras h̄ntem nō d̄z il-
le tal q̄ misericors eē vult eū
iudicare q̄ p̄pter suos defes-
crus in h̄ deuenit z d̄ ipm̄ d̄
spicere. z ei nō subuenire.

Sz totis virib⁹ eū debet s̄bz
leuare dñm̄ in mal opibus
eū nō foueat. sic discretē vna
tura p̄fuef. z si vicia i eo sūt
q̄bz ad miseras deuenit pro-
pter tale auxiliū nō foueant
Un̄ xps ait in euāgelio hōs
diemo. Estote misericordes
sic z p̄ v̄r misericors ē. No-
lite iudicare z nō iudicabis
mini. Exēplo Esa. 48. q̄ tali
misericordia icitat⁹ erga pec-
catorē sic ip̄e dicebat. Cū ef-
fuderis esuriētē supple v̄l fa-
me corp̄is v̄l aie. aiam tuā z
aiam afflicta replueris orie-
tur in tenebris lux tua z tene

De Misericordia

bre tue erūt sic meridies.

Dixi scō q̄ ille d̄r eē miseri
cora q̄ priō suo idigēri copi
am rez. i. fm idigēriā pri et
possibilitatē sui s̄mistrat. rō
h⁹ ē. qz vana ē pietas cordis
si ipi nō correspōdet exhibi
tio opis. q̄ optet q̄ ille tal q̄
vult eē misericordōndat ope
q̄d hz in corde. et h̄ irelligē
si p̄t. Et h̄ explicabat Aug⁹.
in libro de diffinitōibz dicēs
Dia ē ani p̄dolēz affectus
cū ad d̄ramēto b̄nificij vt cō
pariamur priō z largiamur
de priō. Exēplo thobie vt i
li. suo māifestū ē q̄ cord z ope
primis suis p̄partiebat. Di
xi tertio q̄ ille d̄r eē misicor
d̄r eē bonū exēplū donat priō
p̄ bonā vitā. z malū q̄d agit
a q̄quādo alteri⁹ malū mio
rādo. Rō h⁹ ē qz mia nō r̄m
psistit i cordis pietate z ope
ris exhibitōe. q̄ ē in viciozū
expiatōe. q̄d meli⁹ misicor
dit fieri nō p̄t q̄ p̄ bonū exē
plū fm exhibitōem misicor
die. hic Raban⁹ sup Dar.
ait. Dia psistit in elemosy
nis largiēdis. in mal̄ tolerā
dis. in quicūqz remittēdis vlt
iniurijs z quicūqz castigā
dis. exēplū h̄r Sc. 19. d̄ loth
q̄ misicordia z pietate mor⁹

dicebat sodomitis z vno ex
emplo vt ab illo pctō desiste
rēt. Hec p̄clusiones magni
fice d̄ne z ciues carissimi in
hodierno sacro euāgelio vob
norant: q̄d in tres pres diui
dit. Nā i p̄ma pre p̄ōit erga
primū cordis misicordia s̄ i
dicādo nec p̄dēnādo. In
scōda pre p̄ōit erga primū res
rū oiz abūdāz dōatio dulcē
s̄bueniēdo ibi. mēsurā bonā
z c. In tertia pre p̄ōit erga
primū boni exēpli exhibitio
malū remouendo ibi. Dices
bar aut ill z c. Et vt clarius
hec pateat videam⁹ historā

Declarate historie fruct⁹
erit mia primi ad quā inuē
tat nos hodie saluator⁹ n̄r p̄
euāgelicā lectōem. De q̄ loz
q̄ndo tres p̄clusōes cū tribz
dubijs more solito declara
bim⁹. Quaz p̄ma erit d̄ mi
sericordie q̄d d̄itac. Secun
da erit de sui q̄litate. Tercia
erit de sui quātitate. quibus
declarat⁹ erit finis. Con
clusio p̄ia sit tal in ordie. q̄ Quid
mia fm Damascenū. ē tristē ē mia.
cia in aduersitatibz bonozū.
vel sic. Dia ē p̄tus p̄ quam se. se. q.
anim⁹ sup calamitate affli⁹ 30. at. 1
ctoz mouet. Hec diffinitio ē
ingrat⁹ vlt sic fm Aug. in lib.

reprez
mias
ds ex
biber
nobis

9. de clui. dei. **V**ia ē aliene
miserie in nostro corde cons
nexio. **H**e oēs diffinitōes sic
sonāt. q̄ misericors ē q̄ h̄z mis
serū cor in alienis miseris.

Nā s̄m **I**sid. istud vocabolū
sic appellatū ē. qz mia miser
fac cor de aliena misia. **E**t
sic sūt tres diffinitōes scdm

q̄ sūt tres mo: nos iducen
tes ad hāc misericordiā habē

Dā. **D**or. s. nature dīnalis

Dor. nature hūanal. **D**o

rus nature bestial. **D**ico

p̄mo q̄ ad misericordiaz ha

bendā iducit nos mor. nāe

dīnal. **N**ā natura dīna inui

tar. nos ad miam hndā trī

pt. **R**ōe. auctoritate. z exem

plō. **P**riō rōe sic. **F**ilius dz

imitari vestigia p̄ris. s̄z ego

sū p̄ rōe creatōis. rōe guber

natōis. rōe adoptōis. z sum

misericors. q̄ z vos debet. eē

misericordes. **A**uctoritate sic

Lu. 6. **E**sto. mi. s. z. p. v. m. est

Exēplo s. c. **N**ā ip̄e benignus

ds septē misericordias nob

ōndit q̄b̄ iducimur ad ip̄uz

imitādū. **E**t istaz septē. p̄a

ma ē lōganimis expectatio

pectōris. **I**n **I**sa. 30. ait. **E**x

pectat dñs vt misereat nri.

Ne aut illiq̄ diuitias tate

bōitat. p̄tēnt. āgelū peccan
tē nō expectauit. s̄z statī d̄ ce
lo p̄cipitauit. p̄mos q̄z parē
tes de paradiso statiz eiecit. et
pectōre expectare dispōit. **E**t
q̄tū expectat idē p̄pheta. 4 6
ōndit dī. **I**sqz ad senectam
ego ip̄e z vsqz ad canos ego
portabo. ego feci. z ego ferā.
z ego portabor z ego saluabo

Scda mia ē collatio bōi
tpalis cū pectōre sit indignus
pane q̄ vescit. tñ deus ex sua
mera bōitate hostē sibi r̄bel
lem pascit z porat. **I**n **S**te.
De tribuit pectōri. felicitatē
rez. tranquillitatē ep̄m. sanita
tatē corporoz. panē ad vescens
dū. lucē ad vidēdū. aerez ad
spirandū. z hec ingratis imo
retribuētib̄ mala p̄ bonis z
odiū p̄ dilectōe. **H**ic p̄ques
rit de. de talib̄ p̄ **O**see. 2.
ca. di. **E**go dedi eis frumen
tū vinū z oleū z argētū mlti
plicauit eis argentum z aux
que fecerunt **B**aal. qui iter
peratur deuorator. quia bo
nis temporalibus peccator
abutitur in vanitate l̄ volu
prate. **T**ertia misericordiā
a est conuersio prauē volun
tatis. quia benign. ds ispi
rādo sua grā pectōre p̄uertit

2. uia
mia.
ds ex
hibet
nobis

De Misericordia

ibouū. Iſm reuocādo a ma
lo i q̄ erat. de quo Salomō
Prouer. 12. ait. Uerte impi
os ⁊ nō erūt. Quarta mi
sericordia est remiſſio totius
iniquitatis. de q̄ Bern. ait.
Sic ex toto indulſit. tā libe
ralit̄ donauit oēm iniuriam
vt iā nō dānēt uiciscēdo. nec
p̄fundat improperādo. nec
minus diligat iputādo. Et
Ezechie. 18. c. ait. Quacūq̄
hora peccator igemuerit oim
iniquitatū ei⁹ nō recordabor⁹
Nō ait si biennio vel trien
nio ante moīrē. sed quacūq̄
hora. nec ait. 10. vel. 100. s; oī
um iniquitatuꝝ. Ecce q̄ ml
tum de⁹ est benign⁹ ad igno
scendū. Nec tamen propter
h̄ morandū est in pctō. quia
maledictus ois q̄ peccat in
spe. Un̄ Aug. ait. Age penitē
tiā dū sanus es. si vis agere
pniaz qm̄ tā peccare non po
tes: pctā dimiserūt te nō tu
illa. Nunc Salomon Eccli.
17. ait. Uiuus sanus cōfite
beris ⁊ laudabis deū ⁊ glo
rificaberis in miserationib⁹
bus illi⁹. Quinta miseri
cordia ē adiutoriuū nre tra
gilitatis ad satisfaciendum
iustitendū ad resistendū. vñ
Apo. ait. Oia possum in eo

qui me p̄forat ad Pbl. 4. ⁊
ad Ro. 8. Si deus p̄ nobis
qs̄ ⁊ nos; vbi dicit expositoꝝ
P̄t̄ mūdus iste seruire s; h̄
erit seruire. poterit uicere tun
dere disseccare. sed h̄ erit co
ronas fabricare. deus enī est
ppugnator potēs. gubernat
toꝝ prudēs. p̄solator elemēs
remunerator affluens. secu
rus in eo p̄picio oēm sollicit
tudinē cui⁹ nec potētia uin
ci nec sapia falli. nec beniuo
lencia poterit fatigari. Ser
ta misericordia ē p̄solatio es
terne iocunditatis que ē ara
quedā spūsancti. Un̄ Eccli
24. ait. Spūs me⁹ sup̄ mel
dulcis. q; deuotio spūal̄ ecce
dit omnē delectatōem gau
dij carnal̄. De qua beatus
gr̄. ait. Hec est uirtus ex al
to que andrea fecit amplecti
crucē. laurētii ueridere car
nificē. Stephanū pro lap
dantib⁹ flectere genua ad or
rationē. Ultima miseri
cordia est collatio regni celest̄.
q; propter nostra merita pa
rū tenet nobis. imo de cōdi
gno nihil. Nā si qd̄ bonū fa
cimus plus tamen debem⁹
deo. Itē q; bonū qd̄ facim⁹
nō est purū. Item q; si esset
bonū: nō tamen nobis s; dō

est retribuendū. **Uñ** Esa. 26.
 Dia opa nra opat^r es i no
 bis dñe. **Et** Ber. Si nati es
 sem^r er q̄ fac^r e hō sup terrā
 z vsq̄ ad centū milia annoꝝ
 vita nra extēderet nō cēt tñ
 pdigna passio t̄pis h^r ad su
 turā glām q̄ reuelabit i no
 bis. **Hec** mīa plena oīm mī
 sericordiaz p̄sentia. **De** q̄
 Hier. s. ait **Veruam^r** dñz
 q̄ dat nob pluriā rēporaneā
 z serotinā. i. grām p̄ueniētez
 z subseq̄ntē. q̄ p̄sistit in sex p̄
 dicez mōis. z plenitudinē a
 nime messis custodiētē nob.
 scz vitā eternā i q̄ ē plenitu
 do gaudioꝝ fertilitas oīum
 bonoꝝ. **Dicit** sc̄do q̄ ad mī
 sericordiā nos induc motus
 nature hūana. nā lex natu
 re exp̄sse tenebat illud fieri d
 bere p̄ vnū hoīem alteri hoī
 qd̄ sibi optabat fieri. s. q̄libz
 optat sibi mīam fieri. igitur
 p̄terea mēbra naturalia
 p̄partū ad inuicē. q̄ a fortio
 ritz tota corpa qz sūt mēbra
 dñt adinucē p̄part. hīc pau.
 i. ad **Loz.** i. z. ait. Si qd̄ pa
 rit m̄brū vnū p̄partunt oīa
 mēbra. **Dicit** tertio q̄ ad
 mīam hūdā induc nos mo
 rus nature bestial. cū tanta
 mīa z pietate mouēt adiuu

cē aues z bestie qd̄ solūmō
 calamo expt̄ care satz vñ. nā
 aues vt d̄z in libro de natu
 ra aīaliū. hñt istā mīaz q̄ nū
 q̄ vna eiusdē sp̄ci comedet z
 aliā eiusdē sp̄ci. **D̄z** ēt de leo
 nibz q̄ parcut̄ r̄stratz ēt hoī
 nibz corā eis. **Uñ** merito de
 istis bestiis dicit̄ p̄ illud ps̄.
 Pertrāsibūt. s. p̄ mīam oīs
 bestie silue. **Sz** h̄ possz q̄
 ri vtz sint alij morus p̄ter
 istos hoīes erga p̄rios ad mī
 sericordiā mouentes **Ad** qd̄ mīam
 hūit r̄fideēt. q̄ p̄ter istos lu
 pradictos sūt z alij tres mu
 ro mō ad ip̄am mīam mouē
 res vicz. **Amoꝝ** magnitudo
 patētis nobilitas. patētis
 benignitas. **Dico** p̄mo q̄
 ad mīam hūdā mouet hoīes
 amoꝝ magnitudo. qz inter
 fratres maxim^r amoꝝ dz eē
 cū q̄ oēs hoīes sint fr̄es in h̄
 mdo. qz sūt filij d̄z filij ade.
 q̄ dñt h̄re maximū amoꝝ. z
 p̄ p̄ns adinucē p̄part. iuxta
 illud **Deute.** 15. Si vnus d̄
 fr̄ibz tuis q̄ morat̄ sitra por
 tas citat̄ tue i terra quā do
 min^r de^r tu d̄atur^r est tibi
 ad pau p̄tate venerit. n̄ obdu
 rabis cor tuū. nec p̄hes ma
 nū. s. ap̄ies eā paugi et dab
 mutū q̄ eū idigere p̄spererz

Admi
 sericor
 diā in
 ducit
 no. 8

De Misericordia

Hec causa fuit in brā p̄grie
 cū p̄pter magnū amorē quē
 hēbat ad filiū suū gladiū p̄
 trāsiuit aiaz et? Nu. 2. Dixi
 scdo q̄ ad mīam hūdā mo-
 uet homines patiētes nobis
 litas. Da: or dolor d: eē q̄n
 pdif v̄l destruit vna res pui
 minie valor. s; p̄ciosa nimis
 q̄ q̄n pdif l̄ destruit res alie?
 pui z modici valor. z p̄ con-
 seqns maior p̄passio debet
 illi rei ita magni valor. Cū
 hō itaq̄ sit rā p̄ciosi valor. qz
 facit e ad imaginē dei. ad fru-
 endū deo. redēpt? p̄ciolo san-
 guine filij sui. Iḡit cū in nes-
 cessitate venerit debet ei ma-
 ior p̄passio. Dixi tertio q̄
 ad mīam hūdā mouet hoies
 patiētes benignitas vel inno-
 cētia. Magis enī solēt ho-
 mīes p̄pari alicui q̄ benigne-
 v̄l inocēt sustiner q̄ contra-
 rio. Et h̄ ē qd̄ Amb. in lib.
 de officijs ait. Brām vitam
 efficiūt trāq̄llitas p̄scie. i. be-
 nignitas z securitas inocē-
 tie. Et hec sufficiūt p̄ p̄ma p̄-
 te. Cōclusio scda sit tal̄ in
 ordie. q̄ i mīa q̄nc̄ p̄ ordinē
 sunt attēdēda. viz. materia
 p̄sona. mod? itētio. et ordo.
 Pr̄io dico q̄ in mīa q̄ren-
 da l̄ attēdēda ē materia. vt

scz fiant elemosyne de p̄pria
 substātia nō de rapia vel de
 vsura. qz illa nō erogāda sūt
 Un̄ Salo. Eccl̄. 34. ait. Do-
 na iniquū nō p̄bat altissim?
 nec respic̄ i oblatōib; iniquū
 nec in mltitu die sacrificiorū
 eorūz p̄piciabit pctis. Qui
 offert sacrificiū ex suba pau-
 p̄is q̄i q̄ victimat filiū in cō-
 spectu pr̄is sui. Un̄ m̄trū est
 de vsurarijs q̄ ita para sunt
 erogare z nūq̄ volūt restituere.
 Scdo dico q̄ in mīa attē-
 dēda ē p̄sona cui dāda sit qz
 idigēt. nō diuiti nō histriōi.
 Un̄ Salo. Eccl̄. 4. Fili ele-
 mosynā ne defraudes. z ocul-
 los tuos ne trāsuertas a pau-
 pere. aīam esurientē ne dispe-
 reris. z nō eraspez paup̄em
 iopia sua. cor iopis ne affli-
 xeris. z ne p̄rabas darū an-
 gustiati. regationē p̄tribula-
 ti ne abijcias. z ne auertas
 faciē tuā ab egeno. Hic gre-
 ait. Nonnulli h̄? mōi diuites
 cū fame cruciēt xpi paup̄es
 p̄fuis largitatis nutriunt
 histriones. Elemosyna ei ad
 modū semis p̄mitēda ē hōe
 terre. i. iustis paup̄ib;. Sa-
 lomō ad hāc sniam ait. Eccl̄
 ccia. 12. Bāfac iustis z inue-
 nes retributōem magnā. et

in mīa
 dāt ac
 tendi
 quib;.

si nō ab ip̄o: certe a deo. Ter
tio dico q̄m̄ m̄ia attrēdēd̄ e
mod̄. s̄. sp̄tū sit dādū. Hoc
determinat apo. 2. ad Cor̄.
8. dī. Nō vt alijs sit remissio
nōs at̄ tribulatio. s̄ vt ex q̄li
tate in p̄nti tpe v̄ra abūdā
tia illoꝝ inopiā suppleat. vt
z illoꝝ abūdātia v̄re inopie
sit supplemētum vt fiat eq̄li
tas. sic sc̄ptū ē. Qui m̄trū nō
abūdāur. z q̄ modicū nō m̄
noz̄ aut. Hinc Thob. 4. ait
Si m̄trū fuerit tibi. abūdā
ter tribue. si erigū fuerit t̄i
b̄i. et̄ erigū i partiri stude l̄i
b̄e. Quarto dico q̄m̄ m̄ia
attrēdēda ē i t̄er̄io. vt nō fiat
p̄ hūano fauore. v̄l p̄ tp̄ali re
tributōe. s̄ pure p̄pter deum
Hic dñs Bar. 6. c. ait. Ne
sciat sinistra tua quid faciat
dextera tua. i. nō se imisceat
appetit̄ hūane laudis cum
facis op̄ virtut̄. Quico
dico q̄m̄ m̄ia attrēdēdus est
odor vt p̄rio teip̄m offeras
deo z demū m̄era. sic Abel
de q̄ Gen̄. 4. d̄r. Resperit do
m̄i. ad abel z ad m̄era ei.
Uñ Eccl̄. 37. d̄r. Sacrificiū
salutar̄ ē attrēdere a m̄adat̄
z disc̄e ab oī iniq̄. Primo ḡ
dēt hō eē misericors in seip̄o
deinde i alio. vñ Salomon

Eccl̄. 30. ait. Miserere anie
tue placēs deo. p̄mo anie. se
cūdo corpi. vñ Bre. ait. Nō
ē m̄ia s̄ crudelitas. nō ē cari
tas s̄ iniq̄tas. nō ē discretio
s̄ p̄fusio sterilē q̄ n̄ p̄cit pasce
re. i. carnis iucit̄ p̄cupiscēt̄is
desultre. z vidue nihil boni
facere. i. aie. vicz excolendis
p̄tutib̄ nullaz operam dare
Qual̄ ei m̄ia ā cullā r̄ficere z
dñam iterficere. q̄lis caritas
carnē amare z sp̄m negligē
q̄lis discretio totū dare cor
pori. z aie nihil. Et hec suffi
ciāt d̄ p̄cl̄sioe. Jurta quā
posset dubitari v̄t m̄ia i q̄
litate dicat actū p̄uosiū z lau
dabile z n̄ i iusticiā. Ad qd̄
huit r̄ndet̄ fm̄ doctrinā scri
Tho i se. se. q. 30. q̄m̄ia p̄t̄ tri
p̄t̄ p̄sidari. qz cū sit ip̄a m̄ia
p̄passio qd̄ā aliene misie vt
dem̄ ē i p̄ria p̄clusioe. aut dī
cit motū appetit̄. s̄siti. z fm̄
h̄ m̄ia dīc̄ passionē z n̄ p̄tutē
puta cū aliq̄s patit̄ p̄ malū
alē. aut dīc̄ motū appetit̄
irelecti s̄z q̄ alicui displicet
malū alē. z iste tal̄ mor̄ ac
ē rōe reglar̄ at̄ n̄. si n̄ sic m̄ia
n̄ dīc̄ p̄tutē. d̄ q̄ m̄ia ait Sa
lu. oēs hoies q̄ d̄ rebz dubijs
p̄sultāt ab irā z m̄ia vacuos
eē decz. n̄ ei aīm̄ facile verū
DD 2

Utrū
m̄ia sic
acc̄t̄ p̄
tuosul

Ar. 3.

De Misericordia

puidet vbi ista afficit. Si ille mor⁹ appetit⁹ intellectui ē rōe regular⁹. vt dicit Aug. 9 de citate del. q. iste mor⁹ ani scz mia seruit rōi qn̄ ita p̄be tur mia vt iusticia p̄fuer⁹ si ue cū subuenit i digenti. siue cū ignoscit penitenti. tūc dicit iste tal⁹ mor⁹ p̄tutē. Et de tali mia loq̄t sa uator. Dat. iz. **N**iam inq̄s volo z non sacrificiū. et Pau i. ad Thim. 4. ait. Pietas ad oia vtil est p̄missiōes h̄is vite q̄ nūc ē z future supra q̄ p̄ba ait amb. **D**isūma xp̄iane disciplīne in mia z pietate ē. Et sic p̄tz quōd mia ex sui q̄litate dicit p̄tutē. **C**ōclusio tertia q̄ ē de q̄titate mie tal⁹ ē. q̄ ope/ ra mie sūt q̄tuor dcci. q̄z se/ ptē sūt corpalia. z seprē spū/ alia. Corpalia sūt. hospitari p̄grinos. potare sitibūdos cibare famelicos. rediere ca/ ptiuos. vestire nudos. visita re infirmos. sepelire mortuos. Et hec p̄tinet in h̄ psu. **C**aligo potio cibo reditio te go visito p̄do Spūalia opa misericordie sūt. Cōsulere igno rātes. rēphēdere p̄ayes. p̄solare afflictos. indulgere pec cātibz. p̄tēferre iniurias. orare p̄ oibz. z p̄tinet in hoc

quot
sunt
op̄era
mie

psu. Cōsule castiga solare re mitte ser ora. Sz iuxta cū i dca dubitare aliq̄s possz cū i his op̄ibz exequēdis magn⁹ labor sit. q̄ta ē merces q̄ p̄ p̄ h̄ h̄ri possit. Ad q̄d buit rīdet. q̄ ex mia tres mirabil⁹ vtilitates p̄cedūt. s. P̄ria vtilitas ē dīne maiestatis amīcicia. Sēda ē diaboli displicētia. Tertia ē aīe rōnal⁹ com placētia. **D**ixi p̄rio q̄ ex misericordia p̄cedit vna vtilitas q̄ ē dīne maiestatis amīcicia. Nā mia deo tm̄ placet q̄ p̄pter ip̄am efficit nob̄ amīcus. placet ei misericordia deo p̄pter tria. P̄rio q̄ p̄ eaz sibi creature assimilāt. Sēdo q̄ p̄ eā creature sustētāt. Tercio q̄ p̄ eā sibi mūera dāt. **D**ico p̄rio q̄ mia placet deo q̄ p̄ eā sibi create assimilāt. Nā d̄s ē sūme misericors. vñ de eo d̄r in ps̄. **D**isatōnes ei⁹ sup̄ omnia opa ei⁹. **H**inc d̄r **L**u. Estote misericordes. s. z. p. v. m. ē. q̄z supple si ita eritis ip̄i deo siles effecti eritis. **D**ixi sēdo q̄ mia placet deo q̄ p̄pter eā creature sustētāt vñ misericordia nō eēt q̄ creatura eēt cū p̄ misericordia d̄i mūdū creauerit regat z cuncta gubnet. **Q**uō ē creatura

Dia
displ
cer d
bolo
p̄ter
tria

subueiret alii creaf e si mia
 nō eēt. Hinc ad laudem sui
 Leo papa in q̄dā s̄mone sic
 ait. Die p̄tus tāta ē vt sine
 illa cerere ēt si sint p̄desse nō
 p̄nt. Quis enī fidel̄ sit z cau-
 tus z sobri⁹ z alijs maiorib⁹
 adornat⁹ insignib⁹ si miseri-
 cors ē tamen misericordiā nō
 mereat. Dixi tertio q̄ miseri-
 cordia placet deo. qz p̄ eā si
 bi mūera dāt. Nā cū aliq̄s p̄-
 rimo suo misericordiā fac̄ de-
 ralem miam sibi appropriat
 Tū Petr⁹ rauēnas in q̄dā
 s̄mōe exponēs illd̄ Mat. 25
 Esuriui zc. ait. In regno ce-
 li corā āgel̄ in ſueru resurgē-
 tiū q̄ abel passus sit. q̄ mun-
 dū noē saluauit. q̄ abraaz fi-
 de seruauit. q̄ moyses legē tu-
 lit. q̄ petr⁹ crucē resupinus
 ascendit. de⁹ tacer. Et clamat
 solū q̄ paup̄ comedir. dicens
 Esuriuit̄ dedistis mihi mā-
 ducare. Dico sc̄do q̄ ex mi-
 sericordia p̄cedit sc̄da vtili-
 tas q̄ ē diaboli disciplicētia.
 Displicet em̄ mia diabolo p̄
 p̄t̄ tria. P̄mo qz p̄ eaz a suis
 māib⁹ pctōz eripit. Sc̄do qz
 p̄ eā ip̄e sup̄b⁹ vicif. Tertio
 qz p̄ eā dom⁹ ei⁹ destruit.
 P̄mo dico q̄ mia displicet dia-
 bolo. qz p̄ eā pctōz a suis ma-

nib⁹ eripit. sic p̄tz de filio p̄-
 digo. q̄ quis fu⁹ ei⁹ eēt esse
 crus. tū dei mia a sua p̄tate
 fuit liberat⁹. Tū De ra. in q̄
 dā s̄mone ait. Ire p̄ferre sto-
 lā p̄mā. Nō dixit vñ venis:
 vbi fuisti. vbi sūt q̄ tulisti. qz
 rātā gl̄iam in tantā turpitu-
 dine p̄mutasti. s̄z p̄ferre sto-
 lā z induite illā. Videt⁹. qz
 delicta nō videt vis amouit
 z tāta mia p̄tz delicta nescit

Sc̄do dico q̄ mia displicet
 diabolo qz p̄ eā ip̄e sup̄-
 bus vincit. vñ q̄dā glo. ait.
 De nullo sic vincit diabolu⁹
 sic de misericordia. Tertio
 dico q̄ mia displicet diabolo.
 qz p̄ eā dom⁹ ei⁹ destruit.
 Nā dom⁹ diaboli. i. ifernus
 mltū destruit p̄ p̄ritōez. mltū
 p̄ deuo rōez. s̄z magis per
 miam. vñ Ber. ait. Bonū ē
 vuguetū p̄ritōnis qd̄ p̄ficif
 de p̄gnitōe pcti. meli⁹ deuotōis
 qd̄ p̄ficif de recordatōe
 bñficioz dei. vtz vincit vñ
 erio pietat⁹. Dico tertio z
 p̄ncipali⁹ q̄ ex mia p̄cedit et
 alia tertia vtilitas q̄ ē aime-
 ronal̄ placētia. Tō placet ei
 misericordia ip̄i hoi p̄p̄tertia.
 P̄mo qz p̄ eā mōs a pctis
 efficit. Sc̄do qz p̄ eā in hac vi-
 ta rpalib⁹ reb⁹ abūde p̄ducit

Ueli
 tirat
 mic.

Dia
 displicet
 cer dia
 bolo p̄
 prer
 tria

De Justicia

Tertio qz p eā in grā future glie sub spe pducit. Dico pmo qz p miam hō mūd' a pctis efficit. Uñ Salomō Ecclē. 43. Ignē ardentē ex ringuit aq' z elemo. re. pctis

Dico scdo qz p miam hō tē poralib' bonis abūde pducit. Uñ Gre. Terrene substantie p h' q' pauperib' distribunt. multiplicant. Uñ legit de qdā bonifacio epō in lib. dyalogoz. q' cū esset puer oz reū matris in vsū pauperuz psummauit. qd' cū mat' pcedisset stati eū increpādo pugnīs faciē suā pcutiebat. oratōe aut' a bonifacio facta oz reū plenū inuentū ē. Dico tertio qz p misericordiā hō i grā future glie pducit. Uñ dicit Decē. 26. Elemosyna viri qsi saccul' cū ipō. z grāz hōmīns qsi pupillā p' uabit. Et postea resurget z retribuetōem retribuet. Uñ Pau. i. ad Thy. 4. vt supra dictū est ait. Pietas ad oīa valet zc. Et sic expediti sūt magnifice dñe comes z ciues deuoti h' fructus pres q's superius enumerauim'. quē obsecro erga paupes vos h're. vt h' grām z in futuro gliaz valeatis a deo misericordie ob

tinere.

Dñica scda post Penthe:
De iusticia. Sermo. xxx.

Homo quidam fecit cenaz magnā z vocauit multos Lu. 14. Pro h' sacri z sc'i euāgelij historiali declaratiōe. Notanduz q' ille vere iust' vocari debet q' tres actus virtuosos a iusticia pcedētes opat' z princ' tur in tribus pclusionibus. Debet esse iustus ad se p peccati remorōem.

Debet esse iustus ad proximum p animi ppassiōe. Debet esse iustus ad deū per veram dilectionē

Dico pmo q' ille debz vocari iust' q' ē pmo iust' q' ad se p peccati remorōem. Ratiō h' ē. qz ille ē iust' q' nō nisi sua reuet. cū fm suiaz p' h' in. 2. Ethicoz. Iusticie sit reddere vnicuiqz qd' suū est. sed pctm semp debet esse alienū a natura hoīs. qz ē op'ra uatio ipius nature. q' vult esse iust' debet a se remouere pctm. Et qd' pctm sit alienū a natura hoīs. pbat' qz oīa q' sūt in hoīs natura fec' de'. fm sniam Esa. 26. Dicitis

oia opa nra opar⁹ es dñe. et
 Jo. i. Oia p ipm sacra sunt.
 sñ nūq̄ deus fecit vl creauit
 pctm vt ēt dñ Joh. i. Et sine
 ipō factū ē nihil i. pctm sñ
 Aug. igit apre prz ex his oī
 bus q̄ ad actū pmū iusticie
 hoīs p̄tinet remouere pctm
 Et h̄ ē qd̄ ait Paulus. i. ad
 Cor. ii. Si noluerit ipos di
 iudicarem⁹ nō vtiq̄ iudi
 dicarem⁹. s. a dño. qz apud
 eū inuerti essem⁹ iusti. Ex
 plū habet in dauid q̄ cogno
 scēs pctm suū volēs ipm ex
 peller⁹ se iustificare dicebat
 in ps̄. Ampli⁹. la. m. d. a. in
 me. 2. a. p. m. mū. me. Dixi
 scdo q̄ ille dñ vocari iust⁹ q̄
 est scdo iust⁹ ad primū p̄ ani
 p̄ passionē. Rō h̄ ē. qz q̄ iu
 stus est dñ h̄re misericordiam i af
 fectu. 2. largitate in effectū. s. q̄
 talia h̄ vt clarū ē primo
 p̄parit. igit dō in ps̄. Quis
 rabil⁹ pctōz 2 nō soluet. scilicet
 cer auar⁹ q̄ q̄si mutuum ne
 gat cuz diuitias sibi dadas
 necessitatis tpenpn cōicat.
 Iust⁹ at miseret. 2 tribuat p̄
 largitat⁹ effectū. Ad h̄ ē in
 dicit sap. Ecclē. 4. di. Declina
 na paupi sine tristitia aures
 tuā 2 redde debitū. Ecclēplū
 p̄dit Ber. de vinea dicens.

Bona vinea iusti. imo bōa
 vinea iust⁹. cui⁹ frus vitis.
 cui⁹ actio palmis. cui⁹ vinū
 testimoniū p̄scie. cui⁹ ligna
 torcular exp̄ssionis 2 lachry
 me pie tribulatoz. Et ali
 bi ait. Quēcūq̄ terrena sūt
 terrigenis cōicanda sūt. 2 si
 lijs hoīm q̄bus vnā oibus
 terram dedit ab initio deus
 Porro spūalia eis solumo
 do cōicāda sūt cū q̄b̄ ē socie
 tas spūs. vt grām quā acce
 pim⁹ in alterutrū mistrem⁹
 si q̄s enī inosceret certissime
 nob̄ alien⁹ ab hac grā nec o
 radū nec p̄dicādū ei nec q̄c
 q̄ grē spūal̄ eēt ipartiēdū qd̄
 pie p̄sidātibz 2 amorē fr̄nita
 r̄ 2 letā q̄ndā fiduciā pater.
 dū electoz oiz oia sūt nec ites
 rī merita 2 p̄mia nihilomin⁹
 i fuso. Dixi tertio q̄ ille dñ vo
 cari iust⁹ q̄ ē tertio iust⁹ q̄ ad
 deū p̄ dilectōez. rō h̄ est. Ad
 fm̄ iustū p̄tiet seq̄ viā nase. s.
 viā nase fili⁹ dñ diligere pa
 trē. 2 dñ ē n̄ p̄ creatōe. r̄ dē
 p̄tiet gl̄ficatōe. q̄ ad fm̄ iu
 stū p̄tiet deū diligere. vñ Se
 ne. in li. d̄ q̄ru. p̄ru. cardina
 libus ait. Quisquis miseriz
 cordiam sectari desideras p̄
 us deuz time et ama vt ame
 ris a deo. amabis enim deū

De Iusticia

si in h illū imitaberis vt velis
oib; pdesse nulli nocere. z tē
te vitā iustū appellabūt oēs
seqnt venerabūt z diliger. iu
stus em vt sis nō solū nō no
ceb. hē nocētes phibebis.
Exēplū hē in illa peccatrice
maria magdal. q̄ iustificata
fuit nūmā dilectōe dei. vñ d
ea dē Lu. S. Dimissa sunt ei
peccā mltā. qz dilexit mltum.
S; aduertēdū q̄ hec iusticia
aliqñ ē erili. aliqñ sufficiēs. ali
qñ abūdās. De erili ait sa
lo. Si peccā tua cognoscēdo
tū z pfitēdo tibi red dideris
si primis de abūdātia terre
ne substātie q̄li micās tū ex
tollit. modica ē iusticia.
z mortēs ad purgatoria
loca trāsibis. De sufficiēti
ait. Si dignos feceris penitē
tie fructus. si necitate p̄terus
ex duab; tunicis alterā dede
ris nō hāti. z de istis silt fecē
ris si glām dñi in oib; p̄u
leris. sufficiēs ē iusticia z mo
riēs mor trāsibis ad locū re
frigerij z q̄eris. de hac dē i ps.
Iusti. r. si m. d. De abūdāti
ait. Si iusticias tuas purah
velut pānū mēstruate z iuti
lē suū te repurāf arguis z ca
stigas. si de tua tibi ē sbra
has necitate et vnā tunicaz

partiar; exēplo bti Barti
ni. si nullam repurans glām
tuā vt iniuriā ne glām z inu
riā dei parer tibi regnū celo
rū. Hec p̄clusiōes magnifi
ce dñe z ciues dilecti in h sa
cro euāgelio denorāf. quod
in tres pres diuidit. Qm̄ i
p̄ma pre pōit munificentie
largitas ad expellēdū auari
ciā cū dē. Hō qdā zc. Nam
iste tal hō hūit p̄mū actū iu
sticie in se. qz fecē cenā magnā
ad h. vt in eo nō esset p̄mū
auaricie. In sc̄ba pre pōit
iusticie erga prios suauitas
sibi. Et vocauit mltos. In
tertia pre pōit iusticie erga
deū sinceritas sibi. Amē amē
zc. Et vt clar⁹ hec pateant
videam⁹ historiā. Decla
rate historie fruct⁹ erit iusti
cia quā demōstrauit iste tal
hō in sua cena. tū ex pre sui
tū ex pre primi. tū ex pre dei
de q̄ lo q̄ndo tres p̄clusiōes
cuz trib; dubijs more solito
declaram⁹. Quaz p̄ma
erit de iusticie q̄dditate. Se
cūda de iusticie q̄litate. Ter
tia de iusticie p̄ritate. qui
bus declaraf erit finis. Et
clusiō p̄ma sic tal in ordie q̄
iusticia fm ei⁹ triplicē acce
ptōes tripl; h; diffiniri. Pri

mo mō iusticia accipit large
 scz p q̄cuq; bōitate sic suif
 mar 6. Querite p̄mū regnū
 dei z iusticiā ei⁹. glo. Iusti
 cia regni ē oia q̄ xps docuit
 obſuari. Un̄ de talib; obser
 uatib; ait **Mat. 13.** Iusti ful
 gebūt sic sol in re. pa. e. z tali
 iusticie p bonitate accepte
 p̄ attribui diffinitō illa **Fi
 do. sic di.** Iusticia ē ordo et
 eq̄tas q̄ hō cū vnaq; re bñ
 ordinat. Et p̄t ēt a tribui
 diffinitio sence di. Iusticia
 dina lex ē z vinculū societa
 t; hūane. Secūdo mō accipit
 tur iusticia min⁹ large. s. pro
 frute reddente vnicuiq; qd
 suū ē. Et sic sub iusticia pie/
 ras v̄t p̄tineri. z isti iusticie
 p̄ attribui diffinitio **Cice/
 rōis** quā p̄t i rherovet. di.
 Iusticia ē habit⁹ ai cōi vtili
 tate p̄suata suā cuiq; tribu/
 ens dignitatē. Et **Aug. att.**
 Iusticia qd dicā eē nisi p̄ru
 rē qua sua cuiq; tribuūt. Et
 glo. sup illud **Mat. 5.** Bñq;
 eluriūt z situri iusticia; ait.
 Iusticia ē sua cuiq; tribuere
 sibi primo z dō **Tertio mo/
 do.** sumit iusticia striete p in
 a etōe penaz s̄m qd accipit
Ber. q̄ ait. Nullū nomē dei
 ē quod nō sonet aut iusticiā

aut pietatē. z isti iusticie p̄t
 attribui diffinitio v̄t descri/
 ptio qdā **Tullij** in li. de offi.
 di Iusticia eq̄tas est q̄ tribu
 it parietī. z si nolit qd ei⁹ me
 rito debet. In isto p̄o s̄mōe
 nō loq̄mur de iusticia p̄mo
 mō accepta. qz nō loq̄mur d
 q̄cuq; bōitate. puta de ieu/
 uis. elemosyna. orōe. z sic de
 alijs bōitatib; in p̄ticulari.
 neq; ēt loq̄mur de iusticia v̄l
 tio mō accepta. qz n̄ loq̄mur
 de vindicta z pena tribuen
 da mal. sed loq̄mur de iusti
 cia mal. sed loq̄mur de iusti
 cia put ē p̄tus moral q̄ evir
 tus ḡnal q̄ ad impiū. p̄t em̄
 impare opa ceteraz p̄tutuz
 lz nō possit ea elicere vel ad
 executōem ponere. sic prudē
 tia ē p̄tus ḡnal ad dirigen/
 dū opa ceteraz p̄tutū. Sz
 h aliq; p̄t dubitare. si iusti/
 cia isto mō accepta p̄t sit p̄
 tus. Ad quod huic r̄nderi p̄t
 s̄m s̄m **Tho. in se. se. q. 18.**
 q sic. Rō h⁹ ē. qz p̄tus hūa/
 na ē q̄ bonū reddit actū hūo
 manū. z ip̄m hoīem bonū fa
 cit sed h̄ pueniat iusticie igit
 Et q̄ h̄ pueniat iusticie pro
 bat. Nā act⁹ hoīs sō bonus
 reddit inq̄tū attingit regu/
 lā rōis s̄m quā humani act⁹
 rectificant. sed iusticia opa

Unū
 iustici
 a sit p̄
 tus

Ar. 3.

De Iusticia

tiones humanas rectificat
 unde tuli⁹ i pmo de officijs
 ait. *Q.* iusticia precipue viri
 boni noinat. Et ibidem.
 ait. In ea aut iusticia p^rur^s
 splendor e maximus. Igit ex
 his oib⁹ deducit q iusticia
 sic p^r moral. hoc confirmat
 Bre. in. 2. mo. di. *Q.* in q^rtu
 or p^rutib⁹. s. t^rantia. prudē
 tia. fortitudine z iusticia. to
 ta boni opis structura consi
 surgit. Et hec de p^ria parte
 sufficiat. *Cōclusio* scda sit
 tal in ordie. q q^rlitas h⁹ p^ru
 tis triplr e p^rmedabil. rōe na
 ture. rōe scripture. rōe ordis

Iusticia
 a com⁹
 mēdat

Dico pmo q iusticia p^rme
 dabil e rōe nature z h triplr
 mēdat P^rio p^rmedabil e p naturā
 corpale. Scdo p naturā spū
 alem. Tertio p naturā bru
 tale. P^ria duo sūt q^rtum ad
 hoīem. Tertia e q^rtū ad alia
 aialia p naturā corpale. sic
 e. idit Ber. sup Cant. q ait
 Rect⁹ dñs dñit rectū hoīez
 fec. et idē. Statūrā ddit de
 us hoī rectā. forsitan vt ista
 corpea rectitudo exteriorisq⁹
 figmēti hoīem illū i^reriores
 q ad imaginē dei fact⁹ e spi
 ritual⁹ sue fuāde rectitudis
 ad moueret. z decorū corp⁹
 deformitatē ar gueret animi

Quid enī indecēt⁹ q^r cur⁹
 nū recto corpe gerere aiūm.
 De ista rectitudine loq^rbat
 Salo. Ecclē. 7. di. Hoc iue⁹
 ul q fecerit de⁹ hoīem rectū
 z ipe se in ifinit⁹ miscuerit q
 stionib⁹. Per naturā spūales
 sic. Nā iusticia in ania hoīs
 naturalr repit. Un Au. ait.
 Furtū certe pūit lex tua do
 mine. z lex scpta in cordib⁹
 hoīm quā nec ipa qdē delect
 inq^rras. Quis em fur equo
 aio furē patit⁹? Hic tullius
 ait. Iusticia e a natura p^rer
 cta: deinde qdā in p^ru^rudi
 nē exvtilitat⁹ rōe venerūt. po
 stea res z a natura p^receras
 z a p^ru^rudie p^rbatas leguz
 mer⁹ z religio sanxit. Per na
 turā brutalē oñdit. qz a na
 tura brut⁹ aialib⁹ indita sūt
 qdā q ad iusticiā p^rinent. vt
 pietas. p^rcordia z hec similia
 Un Solin⁹ de memor: alib⁹
 mōi ait. Leonū clemētie in
 dicia mlca sūt. p^rstrat⁹ p^ru^rnt
 i vtros poti⁹ q^r i scias seue
 unt. āntes n nisi mag⁹ fame
 pūmūt. Dixi scdo q iusticia
 p^rmedabil e rōe scripture. et h
 ēc triplr. P^rio sub rōe amo
 nitōis. Scdo sb rōe dilectio
 nis. Tertio sub rōe beati
 carōis. De p^rio ait vad i p^rā.

T^ru
 faciē
 iustici
 ampec
 cat.

Sacri. sa. in. 2. li. d. Desco
 Sap. i. Diligite in. q. in. ter
 ra. De tertio h. Bar. v. b. si
 q. est. si. in. Dixi tertio q.
 iusticia p. medabil. e. rone or
 dis. Iusticia ei. vt. finis. alia
 p. p. ruti. cardinali. d. nobi
 hor. i. ordie. triplici. de. ca. Pri
 mo. q. e. p. p. in. quior. mercedi.
 scdo. q. e. p. p. q. or. saluti. t. r. io
 q. e. p. p. quior. corone. De p.
 mo. ait. d. in. ps. Retribuet
 mibi. fm. in. me. No. dixit. h.
 prud. etia. no. fm. fortitudine
 s. fm. iusticia. De scdo. ait. sa
 lo. Eccl. 30. Sal. aie. in. sc. ti
 tate. iusticie. De. t. r. io. ait. pau
 l. i. ij. ad. Thi. 4. In. reli. q. re
 posita. e. mibi. corona. iusticie
 que. reddet. m. d. i. d. illa. In
 his. trib. vt. iusticia. e. digni
 or. i. ordie. alijs. p. ruti. er. dia.
 Sed. h. possit. dubitari. ex
 q. ista. p. r. e. ita. p. medabil. si
 q. cuq. fac. p. ipam. peccat. mor
 talt. Ad. qd. h. uil. r. idet. fm.
 scm. Tho. i. se. se. q. 29. ar. vlt.
 q. sic. R. o. h. e. p. ctm. mortale
 vt. doctores. dicunt. e. illud. qd.
 p. riat. caritati. p. qua. est. vita
 aie. De. aut. nocum. etu. alre.
 ri. illa. tu. ex. se. charitati. repu
 gnat. que. ad. modu. ad. nolen
 du. bonu. alteri. r. io. cu. iusti
 cia. p. s. s. i. t. i. i. nocum. to. al. r.

seq. clare q. facer. iusticia. ex
 gne. suo. e. p. ctm. mortale. Pre
 terea. q. cuq. fac. p. leg. di. pec
 cat. mortalt. S. z. q. cuq. facit
 p. iusticia. fac. p. leg. dei. q. vt
 reduc. ad. furtu. vt. adulteri
 um. vt. homicidiu. vt. alio. hu.
 ius. mo. i. g. it. Et. hec. de. scda
 pte. sufficiat. C. o. cl. u. s. t. o. ter
 tia. e. tal. i. ordie. q. ex. i. iusticia
 tres. fruct. iter. alios. mire. q.
 ritat. r. magnitudis. p. cedut
 vici. Prim. e. dine. dilecti
 onis. positio. Scd. e. cu. ct. o. r.
 maloz. remotio. Tert. e. cu.
 ct. o. r. bonoz. adeptio. Dico
 p. mo. q. iusticia. ponit. hoiez
 in. dina. dilectio. Et. h. p. ba. f.
 trib. auctozitatib. Prima. e.
 Salo. Prouer. 15. Qui. seq. t.
 iusticia. diligit. a. dno. Scda.
 e. dauid. in. ps. di. Just. d. et
 iu. dilexit. Tertia. e. et. ipius
 dauid. di. Dns. d. iu. Dixi
 scdo. q. iusticia. reouet. ab. ho.
 mine. cu. cta. mala. Na. triplex
 e. malu. s. malu. pene. malum
 culpe. r. malu. dani. r. ab. his
 oib. remouet. hoiem. ipa. iu.
 sticia. P. r. io. liberat. hoiem. a
 malo. d. p. e. p. p. qd. vocat. lo. r.
 ca. ipa. iusticia. hic. pau. ad. es
 phe. 6. State. i. lo. iu. Scdo.
 libat. iusticia. hoiez. a. malo.
 pene. sic. p. z. i. dan. vt. habetur

Virili
 tas iu
 sticie.

Viri
 facies
 iustici
 am pec
 cat.

De temperantia

Dan. 6. vbi dicitur. **C**onclufit do-
 minus ora leonum et non nocerent
 michi. quia coram eo sum. inuenta est
 in me. **T**ertio liberat iusticia
 hominem a malo dani. Nam ma-
 xime inter alia dani est mors
 et tunc ab ipsa liberat hominem iu-
 sticia. **U**n Prouer. 10. Iusti-
 cia uero liberabit a morte.
Dicitur tertio quod iusticia datur
 homini cuncta bona. Nam triplex est
 bonum in hoc mundo. scilicet bonum for-
 tune. bonum nature. et bonum gratie
 et omnia ista bona ipsa iusticia do-
 nat homini. **P**rimo donat bonum
 fortune. unde ait sapientia Prouer.
 24. Iusticia eleuat egenum.
Secundo donat bonum natu-
 re. unde illis gaudebit et in illis
 exultabit. sicut David in psalmo.
 canit. Iustus ut palma flo-
 rebit. scilicet in bonis nature. et sicut
 cedrus libani multiplicabit.
Tertio donat bonum gratie quod pro-
 pter David ait in psalmo. **O**culi
 domini super iustos. scilicet ad infundendum
 gratiam. **I**mmo et deus donat
 iustis bonum glorie. **U**n David
 in psalmo ait. **L**etabit iustus in
 domino. **E**cce igitur quantum fructus
 et usus quareque utilitatis est ipsa
 iusticia. **S**ed iuxta hec di-
 cta querere possent aliqui. ex quo-
 tot bona ex ipsa iusticia proce-
 dunt. quibus remediis quibusue

adiutorijs eam acquirere possit.
Ad quod respondeo. quod tria iter alia
 sunt adiutoria iusticie. scilicet fides
 des. humilitas et oratio. **D**e primo
 ait apostolus ad Galatas 5. **C**redidit
 Abraham deo et reputatum est
 ei ad iusticiam. **D**esecundo ait
 saluator **M**at. 3. **S**ic enim de-
 cet nos implere omnem iusticiam.
Gloria. **P**erfecta iusticia est sub-
 dere minori in crudelitate. **D**e
 tertio ait David in psalmo. **C**lavus
 ma. iu. 2. d. ex. eos. **E**t sic ex-
 pediti sunt hominum fructus magnitudi-
 ce domine et ciues dilecti quos sus-
 cepit promissum declarandum.
 quem fructum obsecro vos habere
 ut habet gratiam et in futuro
 gloriam valeat obferre amen.
Donica tertia post pascha. **D**e
 proute rpannie. **S**er. xxxi.

Rant autem
 appropinqua-
 tes ad Iesum pub-
 licanus et peccatores ut
 audiret illum. **L**uce. 18.
 huiusmodi sacri et sancti euangelij histo-
 riali declaracione. **N**otandum
 quod ille tunc vocari potest quod est or-
 natum hiscribis reb' subscrip-
 tione. **O**porteret illum in sermone
 ornari modestia.
Oporteret illum in furore
 ornari continentia.

Quo
 acquiri
 iustici-
 a.

Oportet illum in dulcore ornari clementia.

Dico pmo q̄ rpat̄us debet esse ornatus in sermone modestia. Rō h̄. qz fm̄ tull̄i in p̄ma rherozica Dodec̄stia ē p̄ quā pudor honestat̄ purā z̄ stabilē p̄parat auctozitatē. sed tal̄ pudor honestatis marie p̄sistit in f̄mōe. igitur. In Ambro in libro de officiis ait. Sermones p̄feramus libra iusticie examinos. vt sit f̄uitas in sensu. in sermone pondus. atqz in verbis modus. Exemplū habet. i. Reg. 2. vbi d̄z p̄ eo q̄ abigail̄ vxoz Nabal carmelli modeste locuta fuit corā dauid irato p̄ p̄dictū suū virūz inuenit gram corā eo z̄ obtinuit q̄ vir suū nō interficeret. vñ d̄c̄ ei d̄s. B̄ndictū eloq̄um tuū z̄ b̄ndicta tu q̄ p̄hibuisti me hodie ne irem ad sanguinē. z̄ p̄l̄c̄sc̄er me manu mea. Dixi secūdo q̄ rpat̄us debet esse ornatus p̄tinentia ne p̄turber. Rō h̄. ē. qz p̄tinentia est fm̄ tull̄iū vbi supra virū. p̄ quā cupiditas cōsiliū gubernatōe regis. sed talis gubernatio marie est necessaria rpat̄o ad mitigandū furorē. igitur In Gre. in mor̄.

ait. Quotientūqz ira animū inuadit. s. furor mētē edomā vince teip̄m. differ rps furozris. cū trāq̄lla mēs fuerit qd̄ placet iudica. Exēplū habetur Nume. 16. De moyse qui quū ē eū ppl̄s murmurāz cū tñ irat̄ de p̄p̄l̄m p̄cuteret ait fratri suo aaron. Perge cito ad ppl̄m vt orēs p̄ eis. Et sequit̄ q̄ plaga cessauit. Dixi tertio q̄ rpat̄us debet esse ornatus clementia. vt dulciter in oibz opet̄. Rō h̄. ē. qz fm̄ tull̄ium vbi supra Clemētia est p̄tus p̄ quam anim̄ in odiū alicui p̄ciratus temere benignitatē retinet. s. h̄mōi benignitas d̄z eē in rpat̄o. igitur fm̄ h̄ benignitas d̄z eē cū discretōe. Unde ait Gre. in mo. Is q̄ p̄est ea se circa subditos mēsurā moderet̄ q̄tenus z̄ arridens timeri debeat. z̄ irat̄ amari. vt eū nec nimia leticia vilez reddat. nec imoderata seueritas odiosum. Exēplum h̄ Ben. 4. s. In ioseph q̄ p̄ fratres suos nihil mali egit. sed facin̄ qd̄ p̄tra eū p̄miserant clemēt̄ indulxit. nec tñ ira cito clemētiā oñdit. s. cū opus fuit d̄ r̄t̄ eis. Ego sum. Ioseph adhuc p̄z me v̄iuit. nec

De temperantia

poterant rñdere fñes nimio terroze pterriti. Ad q̄s ille clemēt. Accedite inq̄t ad me. Tuq̄ accessissent ppe. Ego sum inq̄t ioseph frat̄ vr̄ quē vēdidistis in egiptū. nolite pauere. nec durū vob̄ sc̄e videat̄ q̄ vēdidistis me in his regionib̄. p salute eni vestra misit me dñs añ vos in egiptū zc̄. **De conclusiōnes magnifice dñe z ciues deuoti. i euāge. ho. declarāt. qd̄ i tres ptes diuididit. Qm̄ in p̄ia pte pōit saluatorz modestia. qz ita erat modestz sermo suus q̄ pctōres accedebāt valde libēter ad audiēdū eum. In sc̄da pte pōit saluatoris p̄tinentia. qz quīs pharisei murmuraret. tñ nō fuit p̄turbat̄. ibi. Et murmurabant zc̄. In tertia pte ponit saluatorz clemētia. qz eos benignē cepit p̄ exēpla z similitudines docere ibi. Et ait ad illos. z vt clar̄ hec pateāt videāz historiā. Declarate historie fruct̄z erit p̄ticia. de q̄ loq̄ndo tres p̄clusiōes cū tribus dubijs more solito declarabim̄. Quaz p̄ma erit d̄ ad ditare. Sc̄da de q̄litate. Et tertia de quātitate ip̄i. **Conclusio p̄ma sit tal̄ in orz****

dine. q̄ r̄pantia s̄m triplicez. **Temperantia triplex** ei⁹ acceptiōem tripl̄ p̄t diffi-
niri. P̄m̄ mō r̄pantia accipit̄ p̄t ac-
cipit̄ p̄t large. z vocat̄ r̄pantia ge-
neral̄ ad eā p̄tinet cauere oē
opus p̄tut̄ ne qd̄ pax v̄l mi-
nus fiat. ad eā ē p̄tinet mo-
derare op̄ p̄tut̄. Illo mō lo-
quit̄ Orati⁹. Est mod⁹ in re
sūt certi deniq̄ fines. Ultra
q̄s citragz neq̄t p̄sistere rectū
Ad hūc sensum videt̄ loquit̄
Ber. de r̄panti dices. **Tempe-**
rāt̄ est nō solū iusticie sed et
fortitudini z prudentie mo-
dū ip̄onere. Et ita large z ge-
neral̄ accipiēdo r̄pantiaz ei
pōt assignari diffinitio Au-
in li. de libe. arb. di. **Temperan-**
tia ē affectio q̄ cōtinet z cōhibet
appetitū q̄ p̄t reb̄ que
turp̄t appetit̄. Ita tal̄ affe-
ctio z modus reb̄ triplex
p̄t esse. P̄m̄ modus hui⁹
affectiōis z moderatiōis ē res
strictio appetit̄ v̄l in vi p̄t
piscibili q̄ prona ē ad occupi-
scēdū delectabile r̄pale. vel
in vi irascibili q̄ ip̄eruosa est
ad repellendū nociuū v̄l cor-
rūpens. Sc̄ds modus p̄side-
ratiōis p̄sistit in p̄uatiōe ei⁹
qd̄ ē nimis z parū. Terti⁹ in
h̄ q̄ opus debitis circūstan-
tijs induat̄. z p̄t esse. **Quar**

tus q̄ est modestia. Secundo modo accipit temperantia non ita large q̄ ē prout animi impetus non rectos cohibens. Et isto modo potest assignari definitio Tullij in prima rhetorica dicitur. Temperantia est rationis in libidine atque alios animi impetus non rectos firma et moderata dominatio. Libido habet intellectus cupiditas carnalis delectationis. Alij imperij sunt cupiditas habendi. vel proprio nocendi. His cupiditatibus ratio dominatur. non quod in eis non surgat. sed cum insurgunt non fit processus ad sensum. Et notandum secundum Tullium quod duplex est vis anime. una est ratio. altera appetitus que animam rapit rationis e dominari appetitum obtemperari. Tertio modo accipitur temperantia put est prout animi reges delectationes carnales quicquid sensum. Et isto modo habet definitum. secundum glossam super Bar. di. Temperantia est repressio cupiditatis ab his que temperantia delectat. Et Augustinus ait. Temperantia est in coercendis delectationibus prauis. Et hec acceptio est stricta. Quibus istis modis prout moralis est. sed tamen magis proprie primo modo accepta. Sed iuxta hec dicitur

Utrum do accepta sit prout distincta temperantia ab alijs proutibus cardinalibus sicut? et si est distincta ad quid uuat humanum vivere ultra istas alias. Ad quam dubitationem respondeo secundum doctrinam sancti Thomae. se. se. q. 14. ar. 2. Et etiam secundum alium doctorem. Quidam secundum consuetudinem humane locutionis aliquid noua coia restringunt ad ea que sunt precipua in aliis que sub tali communitate continentur sicut nomen uerbis accipit anonomasice pro roma. Sic igitur ad oppositum nomen temperantie dupliciter accipi potest. uno modo secundum communiter significationis. sic temperantia non est prout specialis. sed generalis. quia nomen temperantia significat quandam temperantiam. id est moderantem quam ratio ponit in humanis operationibus et passionibus quod est coe in oportune temperantia a fortitudine etiam secundum quod utraque sumit ut uirtus communis. Nam temperantia retrahit ab his que rationalem appetitum alligant. Fortitudo autem impellit ad ea sustinenda vel aggredienda propter que homo refugit boni rationis. Si hoc anonomasice capitur temperantia

De temperantia

perantia fm q̄ refrenat appe-
titū ab his que marie alluci-
unt hoīem sic est sp̄alis p̄tus
v̄pore habēs sp̄alem mate-
riā sic ⁊ fortitudo. ⁊ sic acci-
pit in p̄mo mēbro cū p̄clusio-
nis posito. Hinc diē p̄hus
in. 2. ⁊ 4. ethicoꝝ. q̄ tēperan-
tia ē sp̄cal̄ p̄tus. q̄ p̄tus cir-
ca humanū viuere iuuat sa-
tis ac sat̄ ad refrenandā va-
nā voluptatē hoīs que duo
deci dāna intulit hoī. Pri-
mū est. q̄ voluptas m̄toci-
ens est corpi actio mort̄. vñ
ait Sen. Voluptatib̄ ma-
ior ps perit̄ corpoꝝ. Idē cor-
pus suggerit vanas volupta-
tes breues penitēdas ac ni-
si magna moderātia tēperēt
in p̄rium habituras. Ses-
cundū damnū ē. q̄ voluptas
hoīem in seruitutē ponit. vñ
Sen. Qui voluptatib̄ se i-
mergunt quib̄ in p̄suetudi-
nē deducti carere nō possūt
⁊ ob h̄ miserrimi sūt. volu-
ptas amantib̄ se. q̄nq̄ iuga
supponit. s̄ p̄suetudinē dele-
ctationū que sūt q̄nq̄ sensus
Tertū dānū ē q̄ ex volupta-
te corpi p̄ sp̄m p̄tumat red-
ditur. Prouer. 29. Qui delica-
te nutrit a pueritia seruū su-
um postea sentiet illū concu-

macē. Quartū dānū est
nutrimentū infirmitatis. vñ
Bre. in mo. Ip̄m medicame-
nto vulnus reuic̄. q̄ exquisi-
to remedio paulo diutius i-
berētes ⁊ ex eo grauius dese-
cimus q̄ p̄inde ad refectōes
param⁹. Septimū dam-
nū est impedimētū salutis.
Nā in ip̄a est quasi forte gre-
miū. Luce. 14. Corōe duxi
⁊ ideo nō possum venire. hec
vroz est voluptas carnis.
Sertū dānū est obliuio bo-
ni. Eccli. v. Non satis recoz-
dat̄ diez vite sue eo q̄ deus
occupet delic̄s cor eius.
Septimū damnū est impe-
dimentū sapientie. Job. 38.
ait. Sapia nō inuenit i ter-
ra suauit̄ viuentiū. Q̄tra-
uū damnū ē sterilitas bono-
rū operū. Esa. 48. Gement
tibi hec duo subito i die vna
sterilitas ⁊ viduitas. Ho-
nū dānū est loquacitas ⁊ ml-
tītudo verboꝝ. Prouer. 31.
Nullū secretū est vbi regnat
ebrietas. Decimū dam-
nū est crudelitas. sic patet i
diuine epulone. Luce. 16.
Undecimū damnū ē bono-
rum spiritualiū priuatio. vñ
Ber. Delicata est diuina co-
solatio ⁊ nō dat̄ nisi admit̄

Exem-
plū vt
tra ser-
uone.
14. ad
lucep.

Om̄e
dat̄ tē-
perantia

tentibus alienā. Duodecimi
 mū dānū ē pene eterne pmu
 ratio. Lu. 16. **Sermo** qz re.
 bo. in. vi. rez. la. si. ma. **Hic**
 aut d' solat. tu pō cruciatz.
 Et sic p'z quō r'pātia marie
 valet ad hūanū viuere. **Uñ**
 d' q' fuit qdā p'lar' q' cū vi
 ueret satz splēdide ex nimia
 sua voluptate mltz ifirmira
 tibz occupat' fuit. z volens
 ire ad balnea vt a p'dictz su
 is ifirmiraribz liberaret' ca
 p' ab aliq'bz latronibz fuit
 q'p'p' eoz ductoz z pnceps
 eaz p'p'us i malo curā isti
 us p'lar' accepit. z ponēs eū
 i qdā loco victū panē z aqm
 diebz plurimis ei mīstrauit.
 deinde paululū fabaz. z ita
 ille paup' p'lar' fame crucia
 tus sanitate corpis diues est
 effect'. vñ assignans p'dicto
 latronū pncipi pecunias q's
 ad balnea p' expensis porta
 bar iurauit vt q'scūq' p'laros
 egrotos iueneret ad ipm la
 tronē p' recuperāda sanitate
 mitteret. Et hec p' p'ma par
 te sufficiat. **Cōclusio** secū
 da ē tal' in ordie. q' q'ltas h'
 p'curz tripl' ē p'mēdabil'. via
 nature. via scripture. via. to
 ri' vt ois creature. **Dico** p'
 mo q' hec p' p'mēdabil' est

via nature. z h' tripl'. P'rio
 p' oris p'ctatē. Scdo p' sola
 cū breuitatē. Tertio p' cibi
 corruptibilitatē. **Dico** p'mo
 q' oris modicitas suadet no
 bis r'pantiā z modicitatē z
 sobrietatē cibo z pot'. **Ray**
 vt dic' **Aristo.** in li. 8 natura
 animalū. **Hō** rōe sui corpis p'
 ui oris ē. **Hic** ait. oris vero
 vnitare natura suadet nob
 raritatē i sumēdo cibū z po
 tū. vñ os hēm'. cū duos o
 culos z duas aures hēam'.

Dico scdo q' solaciū b'ntas
 suadet nob r'pantiā z sobrie
 ratē. qz solaciū nō h' nisi in
 trāsitu cibi. **Uñ** **Bern.** ait.
Hul' tā modice p'ris. s. gut
 turis tam erigua delectatio
 q'ta pat' sollicitudie. q'ta d'
 inde molestiā parit. **Hic** ē
 morbi varij g'nant' z alibi
Robis ē corruptio cibi z po
 tus q' sit postq' in stomachū
 descēderit. **Nō** sic ē in alijs
 sensibz. **Hic** **Bohel.** i. ait. **Ul**
 lulate q' bibitz vinū i dulced
 dine qm p'it de ore v'ro. **Di**
 co tertio q' cibi corruptibil
 tas suadet nob r'pantiā sic
 oñsum ē sup' p' dictū **Ber.**
 dicē. **Rob** ē corruptio cibiz
 pot' q' sit postq' i stomachū
 descēderit. **Dixi** scdo p'n'

De temperantia

cipat q̄ hec virtus p̄mēdabi
 lis est via scripture. nam ip̄a
 sacra scripture tripl̄r nob̄ cō
 mendat t̄pantia z sobrieta/
 tē. s. regla. amonitōe. z exem
 plo. Regla p̄ Pau. ad The
 s. Vigilem⁹ inq̄r z sobriū s̄i
 mus. Admonitōe. i. Pet. s.
 Sobriū estote z vigilare. Ex
 ep̄lo dō. i. de ip̄o z d̄ brō n̄
 colaoq̄ s̄l̄i die alebat q̄reaz
 sexta ferijs Dixit tertio p̄n
 cipat q̄ hec virtus p̄mēdabi
 lis est via oīs. creature. qz in oī
 creatura ē mod⁹ z mensura.
 Sap. ii. Via in mēsuraz z nu
 mero z pōdere disposuisti. et
 hec de p̄clusiōe sufficient.

Sua/
 dentia
 t̄pantia

Sz h̄ merito aliq̄s possit q̄
 rere q̄t sūt illa q̄ nob̄ p̄nt suf
 ficiēter psuadere t̄pantia et
 dissuadere voluptatem. Ad
 qd̄ h̄uit r̄nde op̄ s̄r. 12. Quo
 rū p̄mū ē loc⁹ in q̄ sum⁹. qz i
 valle miserie. in q̄ nō ē nobis
 licitū facere paradīsum. Unde
 Aug. Nescim⁹ i q̄ sina clau
 dunt in h̄ exilio. d̄s nō eiecit
 hoīem de paradīso. vt h̄ face
 rer aliū. Scdm̄ ē t̄ps in q̄
 sum⁹. Vita sine t̄ps p̄ns vi
 gilia qd̄a ē solemnitaris ma
 gne z eterne sabbati qd̄ p̄sto
 lamur. Vigilia nō ē t̄ps de/
 licitarū sed festū. Tertium

est exēplū xp̄i z alioz sc̄oꝝ
 Un̄ Ber. Cris⁹ q̄ nō salit
 elegit qd̄ corpi molesti⁹ ē
 ḡ mel⁹ id vtil⁹ id mag⁹ eli
 gēdū. Et q̄s̄s aliud docet
 re cauedū ē. Hic Pau. z ad
 Corin. ii. ait. In fame z siti
 i ietūy s̄m̄l̄z. Quartū ē exē
 plū eoz q̄b̄ amor voluptat̄
 nocuit vt exēplū m̄ris n̄re eue
 de q̄ Ge. 3. d̄. Vidit m̄ter q̄
 bonū eēt lignū ad vescedū.
 Quintū ē sumpt⁹ deliciaz
 in acq̄redo. Vltociēs ei ac
 q̄rūt cū m̄l̄ris pctis. aut per
 mortē p̄p̄tā aut p̄ mortē al
 teri⁹. Un̄ dō noluit aqm̄ bi
 bere quā viri fortes cū eoz
 piculo attulerāt di. 2. Re. 23
 ppici⁹ sic mihi d̄ns ne faciā
 h̄ vt sanguinē hoīz istoz q̄ p̄
 uecti sūt z aīaz piculū bibā
 Sertū ē labor q̄ ē in p̄parā
 do. Un̄ epicur⁹ cū suis seq̄ci
 bus q̄ rātā in p̄parandis ci
 bis curā habuerūt ad maxi
 mā demētā deuenērūt vt ad
 nimā cū corpe iterimi iudic
 carēt. z tō ad iferna descēde
 rūt. Un̄ poeta vlgar⁹ d̄ ip̄is
 ait. Elroto cimiterio da que
 sta pte bāno epicuro z tui
 sui seq̄ci. La aīa con. lo. cor
 po. morta. fan. no. Septi⁹

mū est voluptatū hūitas. qz
 hūmōi voluptates paz durāt
 Uñ Sen. Voluptas inquit
 fragilē z breuis fastidio ob
 iecta q̄ auidi⁹ hausta ē citi⁹
 i p̄riū recidēs. Octauū est
 eoz idignitas. vñ Sen. In
 voluptate nihil ē magnificū
 aut q̄ naturā primā deo de
 ceat. Nō ē anī viril. s; pueril
 voluptates carnales fructum
 Nonū ē penuria fratrum
 n̄roz z filioz dei. Nō decet
 xp̄ianū dicitas q̄rere cū sciat
 xp̄m in tot mēbris suis ne
 cessaria nō h̄re. Uñ Ber. ait
 Clamāt nudi. clamāt fame
 lici z p̄rūt. nob fame z fri
 gore mis̄abit laborātib; q̄d
 p̄ferāt tor mutatoria vel ex
 cēsa in pietes. v̄l plicata i mā
 ricis. n̄m ē q̄d effundit. nob
 bis crudeli subtrahit q̄d in
 utilit̄ expēdit. Uñ iniq̄ ē p
 ritio irer filios dī vt alij sup
 sua hēant alij necessarijs in
 digeāt. Et tō idē Bern. ait.
 Inueniūt curiosi q̄ delectē
 z nō iueniūt ifirmi q̄ susten
 tēnt. Decimū ē voluptat̄
 i puritas. voluptates ei h̄nt
 mltā amaritudinē ānerā. vñ
 Boe. ait. Dulcedo vilitatis
 hūane mlt̄ amaritudinib;
 ē imixta. Undecimū ē vo

luptatū vanitas. Jō Hier.
 ait. Voluptas hita famē nō
 satieratē p̄t. Jōo Ecclesi. 3.
 d̄z. Adolescentia voluptas
 vana sūt. Duodecimum
 ē noxietas d̄ qb; sat̄ dixim⁹
 sup̄. q̄re ibi. Conclusio ter
 tia ē tal̄ in ordine in qua tra
 ctatur de quāritate vilitat̄
 istius p̄turis quoz ex ista p̄
 tute vtilitates adueniūt vo
 lētib; eā z bene z recte p̄ pos
 se seq. quaz tres sūt ipi⁹ aie
 vitz vna z p̄ia est vani appe
 tit⁹ circūcūso. Scda ē sui do
 miciliū domatio. Tercia ma
 iestati dīne sup̄. donatio.

Dico p̄mo q̄ ipa p̄pantia
 excūcidit vanos appetitus
 ita q̄ aia ab ip̄is nō ē ita tri
 bulata z tēpata. Hic Sc.
 d̄ q̄truoꝝ p̄turb̄ ait. Con
 tinētia. i. p̄pantia si diligit cir
 cūcūde sup̄flua. Hic d̄ p̄p
 to. Circūcūdet dñs cor tuuz
 Deute. 3. Dixi scdo q̄ tem
 perantia domat suū domici
 liū. qz ipsa est frenū quo cor
 pus humanū a spiritu regit̄
 sine quo spūs piculose p̄sudet
 corpori sicut aliquis piculo
 se insidet equo sine freno z i
 domiro. z alicui piculo p̄
 pinquo. Hic Sen. ait. P̄e
 pone p̄cupisconcie tue frenū.

LE 2

De temperantia

Dixi tertio q̄ ip̄a t̄pantia donat aiam ip̄i deo. q̄v̄t d̄r Prouer. 6. In corruptio fac aiam primū deo. s̄z t̄pantie est vt amor i deo i corrupt⁹ at q̄ t̄eger custodiat. q̄z s̄z au. in li. de moribz ecclie. Ipsa deo suat itegrū cor q̄ nil aliud d̄s requit Prouer. 23. Fili p̄be cor tuū mihi. **¶** **Hic ait** Sen. in li. de q̄tuoꝝ p̄uictibus. c. de p̄inētia. Desidia tua praua redime. q̄z h̄ tantū curare debes vt desinant atq̄z ita q̄st ad exēplar d̄nū p̄posit⁹ a corpe ad sp̄m̄ p̄potes adducere. Tres alie vtilitates hoium ex ista p̄tute adueniētes sūt corp̄is. q̄ sūt honoꝝ exhibitio. debilitat̄ fortificatio. z vasis sc̄rificatio. **Dico p̄mo** q̄ t̄pantia donat z fac corp̄i hūano honoꝝ. q̄z s̄z ip̄a ē brutale. **¶** **Uñ** Hiero. ait. Qui post carnes ambulāt in ventrē z libidīnē proni q̄st ir̄r̄nabilia iūm̄ta reputāt. hic d̄d̄ in ps̄. ait. Hō cū in honoꝝe eēt nō icel̄lexit. p̄patus ē iūm̄et̄z insipientibz z stilibz fact⁹ ē illis. **Dixi sc̄do** q̄ t̄pantia corpus hūanū in ea p̄te in q̄ debile ē fortificat. s̄. respectu sensuū vt in vanū nō discurrat. **¶** **Uñ**

Sen. ait. Si p̄inēs es z anī tui z corp̄is mor⁹ obfua. **Dixi tertio** q̄ t̄pantia corp̄i hūanū sanctificat q̄ nō s̄met ip̄m̄ coinquinari. q̄d̄ m̄trū plascer deo. **¶** **Iurra illd̄** Pau. ad The. i. z. 4. di. **Hec ē** volūtas dei sanctificatio vestra. **Tres alie** vtilitates ex ip̄sa p̄tute t̄pantie p̄cedūt q̄ tam aie q̄ corp̄i p̄sunt veniētes a rebz exteriobz q̄s breuissime tāgo. **Quaz p̄ma ē** diaboli ce fraudis expulsio. q̄z t̄pantia fac hoiez aridū hūi dicit tibi voluptatū. z loca arida sūt inimica demonibz. **Hic** ait d̄ns **Mat. 12.** Cū immūsdus sp̄s extierit ab hoie ambulat p̄ loca arida z in aquo sa q̄rēs requit z nō iuenit. **Sc̄da ē** fortūe fraud̄z affectu ratio q̄rē fortūa d̄cipe p̄t q̄n ē p̄sp̄era. s̄z tūc t̄pantia mitigat fraudē p̄sp̄eritat̄. vñ h̄o eayrēs ab ip̄a fortuna nō dect̄p̄it. iō **Gre. ait.** Cū ois fortuna timēda sit maḡ timēda p̄sp̄era ē q̄ aduersa. **Hec** em̄ seuidō erudit. illa blandiēdo decipit. **Tertio** est pct̄i assicuratio q̄d̄ est extra nos. q̄z d̄s eū non creauit in nob. **¶** **E** q̄p̄ t̄pantiā experit ondit auct̄. **Aug. de mo. ibz**

Uñ
regul
t̄panti
sic p̄m
necite
tēp̄ite

ecie dī. **D**e officiū rpatie
 est exuere veterē hoīem z i do
 renouari. Et isto mō sūt no
 uē vtilitates. Sz h meri
 ro aliqs possit q̄rere ex q̄rā
 re ē excellētie ipā vt rpatie
 volo p posse eam seq. sz peto
 an reglā ipius sit sumēda sz
 nccitatē pntis vite. I. si licet
 rpatio accipe pgrue necessita
 tē suā vl' min'. Ad qd r̄ndet
 fm sc̄m Tho. in se. se. q. 141.
 ar. 6. q. 11c. Rō h' ē qz bonuz
 fruct' moral' p̄cipue consistit in
 ordie rōnis. ēr bonū hoīs est
 fm rōem esse. vt dic' Dion.
 4. c. de dīnis noīb. Sz p̄ced
 puus ordo rōnis consistit om̄a
 ordinare in finē. q̄ ordo ē bo
 nū rōnis. qz bonū h' rōnē fi
 nis z ipē finis ē reglā eoz q̄
 sūt ad finē. oīa q̄ veniūt i vsū
 hoīs ordināt ad aliquā vite
 h' necessitatē sic reglā eozuz
 quib' hoīs vtunt. z p̄firmat
 p Aug. in li. de morib' ecclie
 q̄ sic ait. Haber vim rēperās
 in reb' hui' vite reglā m̄yro
 qz testimonio p̄firmatā vt eo
 rū nihil diligar nihil p se ap
 petendū putet. sz qd vite h'
 atqz officioz necessitatē q̄
 tū sat' ē vsurpervent' mode
 stia nō amār' affectu. Et sic
 expeditē sūt hui' fruct' par

tes declarāde magnifice do
 mine z ciues carissimī quez
 obsecro vos in cunct' tenere
 vt h' grām z in futuro gloriā
 habeatis. Amen.

Dñica quarta post Pen
 che. Sermo de virtute Pru
 dentie. Sermo. XXXII.

Omnī turbe ir
 ruerent in Je
 sum vt audiret ver
 bum dei. z ipi sta
 bat secus stagnū genezare h.
 Luce. 5. Pro h' sacri z sc̄i
 eu āgelij historiali declarati
 one. Notādū q̄ ille q̄ vult eē
 prudēs debet esse ornat' his
 tribus que in subscriptis cō
 clusionibus p̄inentur.

Preclara intelligentia ad
 alta capiendum.

Profunda memoria ad p̄
 terita recordandum.

Mentalis prouidentia ad
 futura prouidendum.

Et hec sūt pres fm tullij ipi
 us prouidentie. Dico p̄rio q̄
 qvult eē prudēs debet habe
 re p̄clarā itelligētiā ad alta
 capiendū. Rō h' ē. qz fm Tul
 liū in sc̄da rhetorica. Intelli
 gētia ē p̄ quā anim' p̄spic' ea
 q̄ sūt. sz h' p̄inet ad prudētē
 q̄ prudēs d̄z eē ornat' itelli

De Prudentia

gentia. **U**bi. **P**itha. in pceptis
suis loquendo de agendis per
prudenter iter aliaz numerat
intelligentia di. Excludenda
sunt oibz modis languor a cor
pore. Impetia ab aio. Luru
ria a ventre. A ciuitate sedi
tio. a domo discordia. a cun
ctis rebz impantia. duoz tē
porz maxime hūda est cura
mane z vespi. in altero gerēt
da pspice. in altero q̄ gessisti
Exēplo dō q̄ p̄siderās i p̄nti
bz vt prudēs perijt p̄ melioriz
ad meliora faciēda itelligen
tia in p̄s. di. **D**a. **M**i. intel. vt
seru. le. tuā. **I**ō. **B**e. in mora
libz ait. **I**n h̄ mōdo dū viuūt
mus tūc p̄fecte q̄ sciēda sūt
scim⁹ cū p̄ficiētes p̄ intellis
gentiā nihil nos p̄fecte. scire
cognoscim⁹. **I**ō. **D**avid vt di
ctū est a deo perijt intellectuz.

Dixi scdo q̄ vult esse pru
dens dz h̄re p̄fundā memo
riā ad p̄terita recordādum.
Rō h̄ ē. qz h̄z tullū. **D**h̄o
ria ē p̄quā repetit q̄s ea q̄ fu
erūt. s̄z h̄ etiā p̄tinet ad pru
dentē. qz nō suffic̄ ei scire so
lū de p̄ntia. sed etiā dz recor
dare p̄terita. igit prudēs dz
h̄re memoriā ad p̄terita re
cordandū q̄ fuit p̄clusio no
stra. **H**ic dicebat **S**en. **Q**ui
nil. de p̄teritis cogitat vitaz

pdit. **E**t de h̄ dat nob̄ exem
plū **A**ug. in li. 8 trinitate di.
Sibi vtile est vt meminerit
vitz meaz ffesqz meos ad
monēs vt meminerit suaruz
nevltra q̄z tūc sit p̄grediat
hūana infirmitas. **D**ixi ter
tio q̄ q̄ vult esse prudēs de
bz h̄re. puidentiā ad futura
puidendū. **R**ō h̄ ē est qz s̄z
Tullū vbi supra. **P**rouide
tia est p̄tus p̄ quā videt ali
qd futurū aūqz factū sit. sed
hec p̄tinet ad prudētē. q̄ qz
prudens nō solū dz intellige
re p̄ntia z recordari p̄terita
s̄z etiā futura puidere. **H**inc
ait. **S**en. de q̄tuor p̄turbz.
Si prudēs ē aius tu⁹ tribz
tpibz dispēsct. p̄ntia ordina
futura p̄uide. p̄terita recor
dare. **N**ā q̄ nil de p̄terit⁹ cog
gitat vitā pdit. q̄ nil de futu
ro p̄meditat in oīa h̄nc aut⁹
icidit. **E**xēplū h̄ ē i p̄riarcha
Jacob q̄ sentiēs furorē fra
tris sui mūera prudētē ei mi
sit. z res min⁹ dilectas ma
iori exponēs piculo ab alijs
m̄trū dilectis diuisit. q̄si pru
dens p̄siderās futura dicēs
Sen. 32. **S**i p̄cusserit zē. ob
h̄ac causam ait **S**en. in loco
supi⁹ allegato. **S**i prudens
esse cupis i futura p̄spectuz
itende. z q̄ euenire p̄nt̄ antio

nō cūcta ppone. nihil tibi sō
 dicitū sit. sed totū an pspicias
 Nā q̄ prudens ē nō dicit non
 putauit hec fieri. qz no dubi-
 tat. s; expectat. nō suspicat. s;
 equet. De pclusiones ma-
 gnifice dñez cines carissimi
 in sacro euāgelio hodierno
 denotant qd̄ i tres ptes di-
 uidit. Qm̄ i p̄ia pte ponit
 saluatoris irelligētia in vtili
 mō docēdi. In sc̄da pte pōi-
 tur petri memoria i p̄sidera-
 tōne xp̄i z sui. ibi hec oīa in-
 eludūt. Et ait ad symonem
 vsq; ibi z vltra. Tercia pte po-
 nit saluatoris prudentia i ad-
 mirabili mō artrabēdi. s. a;
 postolos ad pdicatōem futu-
 rā z ē ibi. Et ait ad symonē.
 Et vt clari⁹ hec pateāt vide
 am⁹ historiā. Declarate hi-
 storie fruct⁹ est p̄tus prudē-
 tie. De q̄ loq̄ndo tres p̄culsi-
 ones cū trib; dubijs more so-
 lito declarabim⁹. Quaz p̄-
 mauerit d̄ q̄dditate. Sc̄da d̄
 q̄litate. tertia d̄sc̄ritate ip̄i⁹
 prudētie. z sic erit finis. Cō-
 clusio p̄ia sit tal̄ i ordie. Qz
 prudentia tripl̄ ē diffinibil̄
 s; in tripl̄ce ei⁹ variā accepti-
 onē. Nā aliquñ sumit iarge p
 cognitōe oīum rez. s. bonaz

z malaz i ḡnali. Et isto mō
 describit eā Tullio⁹ i rhero-
 sic di. Prudentia ē bonaz z
 malaz z vtraz qz scia. qz pru-
 dentia discernit bōa a mal⁹ z
 bōa adiucicē oñdēdo q̄sit me-
 li⁹. z mala adiucicē oñdēdo
 qd̄ sit per⁹. s; a liqñ tali pru-
 dentia vtrū hoies i malū. et
 tūc icōgrue d̄ prudentia. sic
 qñ aliquis valde astut⁹ in a-
 gibilib; mōdi ad acq̄rēduz q̄
 carnis sūt. tūc illa tal̄ astutia
 apparet esse prudētia z nō ē
 de q̄ loquit Pau. ad Rom.
 8. dicens. Prudentia carnis
 mors ē. glo. Prudentia carnis
 h; q̄ cū studio q̄ carnis sūt i
 pler. aliquñ sumit prudentia
 p̄ sapia. Qñ Salo. Prouer.
 16. ait. q̄ sapiēs cord̄ appella-
 bit prudēs. Et ista sapia seu
 prudētia sic accepta d̄sc̄ripit
 a tullio i li. 8. offi. prudētia ē se. se. q
 a p̄p̄tēdaz fugiēdaz qz scia 47. ar
 Adhuc ista prudētia p̄t esse ti. i.
 cū pctō. qz illa aliquñ capit p
 sapia apparēti. s. p̄ sapia car-
 nis. d̄ q̄ pau. ibid̄ vbi dixim⁹
 ait. Sapia carnis inimica ē
 d̄o. z ad Cor. 3. sapia h̄ mōdi
 st̄ticia ē ap̄d deū. z aliquñ ca-
 pit p̄ p̄gnitōe z scia diuina z
 hūanaz rez q̄ scia diuidit i
 moralē naturalē. z rōnalē m

De Prudentia

fm tullii z Sen. Et aliqua
 do capit p sapida scia seu sci
 entia sapore ptutu pdita .de
 q loquit Salo. Eccli. 6. Sa
 pientia doctrine fm nome ei?
 sapida e. sic nome ei? a sapo
 re dicitur yr. Et de hac sapien
 tia ptutu videt loq Berni: in
 smonibz vbi ait. Inuenisti
 plane sapias si potis vite pec
 cata desleas. si h? secti deside
 rabilia pui pedas. si eternam
 bntudine toto desiderio con
 cupiscas. Inuenisti sapiam
 si tibi hoz singula sapiut p/
 ut sut. Tertio z vltio mo su
 mit prudentia. put pphendit
 oes ptutes cognitivas cum
 opatoe. Sic describit ea tul
 li? di. Prudentia e rez diuisi
 naru z huanay cu rone bn vi
 uedi certa cognitio .z ista est
 optia prudentia q? consistit i co
 gnitoe z opatoe. qz qz z secun
 day vltio mo. s. p bona opatio
 ne accepta bona sit. qz beat?
 Hiero. in plogo Bible ait.
 Seta quippe rusticitas sibi
 solu pdest z qstu edificat ex
 vite merito eciam xpi tan
 tu nocet si destruentibz no
 resistit Sed h merito pos
 ser aliqs dubitare. cu prude
 tia fm descripciones supius
 assignatas dicat esse scia. q?

Utru
 prude
 tia sit
 virtus

rit quo e ptus. z posito qstie
 ptus. quo e ptus in oral. ad
 qd rndet fm sniam plurium
 maxiesci Tho. se. se. q. 47. ar
 ti. 4. Q? ptus dz illa q bonu
 fac hnt e z opus ei? bonum
 reddit. Sz bonu pr dicit tri
 pht. Uno mo materiali. scilicet
 lz q in se e bonu. sic actus ali
 qs q ita e bon? q non pr esse
 mal?. sic e o biectiu appetitie
 ptut?. Alio mo bonu dz for
 malr. s. illud bonu qd e bonu
 fm roem. qz si no esset factuz
 cu bona voluntate z cu bona
 intetoe no esset bonu sic ietu
 niu. Na intm e bona abstinē
 tia inqstru fit cu bona inten
 toe. qz si yna mulier eet apta
 ad pinguedine z ieiunaret ad
 h vt pulchrior appareret tuc
 no esset sibi meritozu. Alio
 mo bonu dz qd est bonu ma
 terialr z formalr ita qd e bo
 nu in se. z fm rōnem boni. z
 isto mo bonu est in meliori z
 du sic parz. Do ad ppositu
 Prudentia istis tribz moit pr
 pssiderari. Uno mo inquan
 tu e cognitio qda q bz discer
 nere bona a mal. z sic e ptus
 intellectual. z pr dicit q pru
 dentia e bona materialr.
 Sdo mo inquantu dicit apt
 plicatoem recre rois ad op?

et sic est moralis et est diuina
 ratio iter vna et alia quanta est
 iter cognitioem qua habet ali
 quos leges musica in scol et nes
 scies applicare arte ad vsum
 et catere vnu rñforuū. et cogno
 rōem qua hz aliqs ex practi
 ca. et nō ex theoretica. Tercio
 mō in quātū die vtrūq. Et
 notādum qd aliqs nō dz dici
 prudēs eo qd hz habitū pru
 dētie in intellectu. qz nō pōt
 esse vn^o factū et esse valēs hō
 Sz dz dici prudēs qñ ē pru
 dens pfecte in intellectu. quia
 habet sciam et cognitōem. et
 in affectu. qz appetit appli
 care sciam ad vsum. et in op
 ere qz opat. Nam cognitio
 quā habent mali mortua et
 iualida est ad mouēdū volū
 ratē vt bono p̄sentiat. sed co
 gnitio bonoz p̄tus ē gratui
 ta vt radi⁹ viuus a vero sole
 pcedēs nō solū illumināl in
 tellectū fatalē factēs affectū
 qz nō solū oñdit qd qñ et qñ
 rer sit agēdū. sz et mouet vo
 lūtātē vt appetat bonū p
 iudiciū et fugiat malū. sic ope
 tur. Gl̄n Paul⁹ ad Rom. 8.
 Prudētia autē spūs vita et
 paz. Et iō dic phs in. 6. ethi
 coz. Prudēs est bñ posse cō
 siliari. Cōsiliū autē ē de his q

sunt p nos agēda in ordine
 ad finē aliquē. Rō autē corū
 q̄ sūt agēda req̄rit theoreticā
 pmo fo voluntatē directam
 ad practim. et tercio ipam pra
 cticā. Et sic prz quō ipa pru
 dētia ē p̄ intellectual et mor
 tal. Et hec de p̄ma pte suffi
 ciāt Cōclusio scda sit talis
 in ordie q̄ ē de q̄litate h⁹ p̄tu
 ris prudētie. q̄ tūc prudētie
 q̄litas laudāda ē qñ ē sepa
 ra et imperfecta a mōi asturia.
 a carnis mollicia. a diaboli
 suria. et ē ornata similitudie ser
 pētina. Dico p̄io qd pru
 dētia laudāda ē qñ nō ē mū
 dana. qz prudentia mōi est
 asturia acq̄rēdi t̄palia q̄cun
 qz mō. et delectandū i eis. vñ
 dic istud poeticū. Tēde ant
 mā lucto. mercare atqz excu
 re solers. Q̄ ē lat⁹ mūdī. nec
 sit p̄stātor alter. In hui⁹ sco
 la maledicta sūt mercatores
 vsurarij. cābiatores. et pau
 perū oppressores. de q̄bus dz
 Baruch. 3. Filij agar q̄ iter
 p̄raf solēnitas vigiliāz. qz i
 hac vita q̄ ē q̄li vigilia solen
 nitat⁹ eterue volūt ipi solen
 nitare. q̄ exq̄sierūt prudētiāz
 q̄ de terra ē. et negociatores
 terre themā qd iter p̄raf hau
 ster p̄spiratis. s. t̄pal. fabula

prudē
 tia est
 laudā
 da.

De Prudentia

cores, fabricatores, & hereditarios
res intelligentie, via sapientie nesci
erunt neque memorati sunt se
mitas eius. De istis dicit Sap.
15. Extimauerunt uersatores
uite postquam ad lucrum et oportu-
tere uincunt etiam ex malo acqui-
rere. vii di. sap. 2. Opprimam
pauperem iustum et non peccatum
uidet nec veterano. nec vere
amur canos multi in ipis. sit autem
fortitudo nostra lex iusticie. scilicet
fortitudine per lege utamur. de
istis talibus maledictus et deo
odiosus. dicit Lu. 26. Filii hu-
ius seculi prudentiores sunt filii
lucis in generatione sua. scilicet sollici-
tus et ardenti querunt ista temporalia
quam illi eterna. Dixi scdo quod
prudentia tunc laudanda est qua-
do non est carnis. quia prudentia
carnis est electio carnalium vo-
luptatum. ut delicate comedere.
molliter iacere. preciosis ve-
stibus indui. toto tempore ociari.
Ubi de illo qui sic uiuit loquitur
sap. Prover. 7. Interius
sunt lectum meum ut maiores
mollitie habeat. strauit tapedi-
bus pictis ex egipto: ut pul-
cer appareat. aspsi cubile meum
mirriba. et aloes et cinamomo.
ut odoris spargat. Pone duas
spes amaras et unam dulcem. quia
in ope carnalis plene est amaritu-

dinis quam delectationis. Veni
inebriemur uerberibus. id est delecta-
tionibus impleamur et fruamur
cupitibus amplexibus. Et sequitur de
seducto iuvene. scilicet etiam sequitur
quasi bos ductus ad victimas
et quasi agnus lasciuus et nescit
quod ad uicula stultitiam trahatur. do-
nec sagitta. id est acuta sententia in-
dicis transfigat. sic iecur eius uel
lucis festinet ad laqueum ne-
scit quod de periculo anime eius agit
De ista prudentia dicebat apostolus
ad Ro. 8. Prudentia
carnis mors est. In hoc scola sunt
luxuriosi. gulosi ebriosi qui stu-
dent calicibus potandis. Pro-
uer. 2. Venite fruamur bo-
nitas que sunt. scilicet temporalibus. quia alia bo-
na non erunt et utamur creatu-
ra tantum in iuuenute celeriter ui-
no precioso et unguentis et ele-
ctuariis nos impleamus. non pre-
tereat nos flos temporis. id est iuuen-
tus in qua floret homo. Corone-
mus nos rosis antequam marces-
cant. nullum pretium sit quod non per-
trahat luxuria nostra. Dixit
tertio quod tunc prudentia laudanda
est quando non est diabolica.
Prudentia diaboli est seductio
di humani generis. Ubi dicit Be-
3. Serpens erat callidior cun-
ctis animalibus terre. vii pau-
lus plene caritate dicebat. 2

ad Cor. ii. Tuo ei ne sic ser-
 pes Ena seduxit astutia sua
 ita corupat sensu vri z exci-
 dat a simplicitate sua q̄ e in
 xpo iesu vbi dicit ber. No e q̄
 nob timeam? fies nri a viri-
 bus sathane z satellitibz ei?
 cu noueri illi? fortitudinē tra-
 ducta p̄tnera saluatoris z de-
 ducta ad nihilū. A p̄stutis z
 astutis ei? tico. i q̄b p̄ti sub-
 tilitate nate. p̄ti exp̄iētia te-
 porz s̄b tot ānoz milibz eru-
 dit? fragilitate. hūane nate
 q̄s se p̄suz p̄tere n̄ ignorat.
 In h̄ scola sūt iracūdi. ipati-
 etes z iudi. q̄ dicitur Prouer.
 Veni nobiscū isidicolas.
 z Geni nobiscū isidicolas.
 P̄iōres frustra deglutiam?
 cū sic ifern? viuētē itegrū q̄si
 dscēdētē i lacū. p̄ciosā subaz
 ei? raptem? i plebim? domos
 nras spolys. Isti tles faciūt
 put scribit puer. 4. Nō enī
 dormiūt nisi malū fecerit. et
 nec capiūt ab eis q̄n? nisi sup
 plātauerit. Ab oibz mal? istz
 prudētijs cauere dēm?. Di-
 xi q̄rto q̄ tēprudētia laudā-
 da ē q̄n ē ornata silitudie ser-
 pētia. p̄i ei prudētes ornant
 q̄nq̄ astutis spēs. qz vt di-
 cit dñs Bar. io. Estote. p. l.
 P̄tia astutia spēs ē capti-

tis custodia. vñ n̄ curat si f̄si
 duū corpis ei et ueret dūmō
 caput p̄fuer. Sic p̄i pruden-
 tes p̄ xpo q̄ ē caput eoz se et
 sua expōere r̄ere n̄ dñt. qz tē
 iusti s̄t Prouer. 12. Qui negli-
 git damnum. p̄pter amicum
 iust? ē. q̄ romagis p̄ xpo q̄ ē
 amic? z caput n̄m? ad phi. z
 Trist? caput ē eccie. Et nec
 mirūssi p̄i prudētes exponūt
 oia p̄ xpo. qz i eo salua scā s̄t
 oia. Bar. io. Capilli. ca. ve-
 om nū sūt. Scda. astutia ser-
 pētis ē loci tutela. qz i tā arto
 foramine se pōit vt pellē vērtz
 q̄ plies dponat. Sic p̄i pru-
 dētes i arto via q̄ duc ad pa-
 triā se locare dñt. q̄ via ē p̄nie
 Juxta p̄siliū Pau. ad ephē.
 4. di. Deponite vos s̄m p̄sti-
 nā puerlatōem veterē hoiem
 q̄ corrupit s̄z d̄sideria errorz
 Renouami at spū mēt̄ v̄re.
 z induite nouū hoiem q̄ s̄m
 d̄z creat? ē i iusticia z sc̄ritate
 p̄itatz. Et no. q̄ duo requiūt
 ad h̄ q̄ spēs pellē deponat i
 foramine. s. foramis stabilitas
 z āgustia. qz si latū eēt i trās
 eūdo pellē n̄ dponeret. s̄z si n̄
 eēt forame stabile secū porta-
 ret. pellēq̄ n̄ d̄pōeret. sic pel-
 lē veterē p̄fuerdus vel in depo-
 nūt in claustro vel in via pe-

Astutia ser-
 pētis.

De Prudentia

nitētie q̄ in eadē liberate vo-
lūt viuere q̄ viuebāt. z q̄ ma-
nētes in secto nullā hñt ppo-
siti firmitatē i penitētis q̄s
agūt d̄ facili secū dispensant

Tertia astutia spētis ē au-
ritū jobturatio. qz vnā terra
aliā cauda obturat. Un̄ d̄
in ps. canit. Sic aspi. sur. et
obtu. au. su. z nō au. vo. incā.
Sic p̄i prudētes aurē vnaz
claudūt memoria mortis. et
aliā p̄sideratōe pprie fragili-
tatē. ne suggestioni diaboli
acq̄escāt. Zurta illud Eccl̄i
7. Memorare nouissima tua
z in eternū nō peccab. Quar-
ta astutia spētis ē calcanei
mlieris insidiatio. Sic p̄i pru-
dētes mlieribz insidiant dicē-
tes cū Job. ii. Quasi vna d̄
stultis mlieribus locuta es. z
de dilectis carnis dic̄ Aug.
Delicte carnis h̄ nō sariant.
in futuro dānant. Quinta
astutia spētis ē deserti habi-
tatio. qz p̄pter inimicitias
q̄s h̄z cū hoie fugit. Sic veri
prudētes cognoscētes hui⁹
mōi insinectias dñt ipm̄ fu-
gere. Un̄ Job. ix. Nolite

Utrū mirari si mbs vos odit zc.
prudētia sitī ad h̄ vt intelligat h̄ supra-
pctōri dicteꝝ clusiois fundamentū
bus.

Querit vtz prudētia possit
eē in pctōribz. Ad qd̄ r̄sponde-
tur fm̄ sc̄m̄ Tho. in loco su-
pius allegato. z ar. 15. q̄ pru-
dētia d̄: tripl̄r. Est enī quē-
dā prudētia falsa vt p̄ sititudo
dinē dic̄ta: cū prudē sit qui
bñ disponit ea q̄ sūt agenda
p̄pter aliquē bonū finē. Al-
le q̄ p̄t aliquē malū finē ali-
q̄ disponit p̄gruetia illi fini
bz falsā prudētia inq̄rū illō
qd̄ accipit p̄ finē nō ē p̄e bono
nū. s̄ fm̄ sititudine. sic d̄: ali-
q̄s bon⁹ latro. h̄ em̄ mō pōt
fm̄ sititudine dic̄i prudens
latro q̄ pueniētes vias ad iue-
nit ad latrocinādū. Et hec ē
prudētia de q̄ dic̄ apo. ad ro-
mo. 8. vt allegatū est sup̄ius
Prudētia carnis moīs ē. qz
sc̄z finē vltimū in carnis de-
lectatōe cōstituit. Sc̄da autē
prudētia est vera. qz ad iue-
nit vias accomodatas ad fi-
nē nature bonū. sed ē imper-
fecta duplici rōe. Uno mo-
do qz illud bonū qd̄ accipit
p̄ finē nō est cōis finis totū
hūane vite. sed alie⁹ spāl̄ ne
goc̄j. puta cū aliq̄s ad iue-
nit vias accomodatas ad nego-
ciandū vt nauigādū d̄: pru-
dens negociator vel nautic⁹
Alio mo qz deficit in p̄ncipi

triplex
prudē-
tia.

pru-
tia
mē-
bilis

palli actu prudentie. puta cū
 aliq̄s bñ p̄siliat. ⁊ recte iudic
 cat etiā de his q̄ p̄inent ad
 totā vitā: sed nō efficacit p̄
 cipit. Tertia prudentia est bo
 na ⁊ p̄fecta q̄ ad bonū fines
 totius vite recte p̄siliat iudic
 cat ⁊ p̄cipit. Et hec sola dici
 tur prudentia simpliciter q̄ i pec
 carorib; esse nō p̄t. P̄tia aut
 prudentia est in sol̄ p̄ccorib;.
 Sc̄da est cōis bonis ⁊ mal.
 marie illa q̄ est i p̄fecta p̄pter
 sine p̄ricularē. Nā illa q̄ im
 p̄fecta est p̄pter defectū p̄nci
 palia etiā nō ē nisi i malis
 Tertia ē solū in bonis. q̄ p̄
 ē q̄ bonū fac̄ h̄nt. Et p̄b
 dicitur i. 6. Ethicorū. Impossi
 bile est prudentē esse nō nisi
 bonū. itelligēdo d̄ ista tertia
 prudentia. Et hec sufficient
 de sc̄da p̄. Cōclusio ter
 tia est tal̄ in ordine. Q̄ p̄
 prudentie ex sua quātrare p̄
 tutis tripl̄ est p̄medabil̄. li
 cet ad totalē ei⁹ p̄medatōez
 vir sufficeret hec scriptura.
 P̄tio est p̄medabil̄ p̄ viā spi
 ritualē. Sc̄do est p̄medabi
 lis p̄ viā virtualē. Tercio est
 p̄medabil̄ p̄ viā p̄modalem
 Dico p̄mo q̄ si bñ p̄sides
 rat q̄trās h̄ p̄tutis p̄men
 dabil̄ est p̄ viā sp̄ialem. Nā

triplex sp̄s repit. s. diuinus
 angelic⁹ ⁊ hūanus. P̄mo
 prudentia p̄mendat p̄ sp̄m di
 uinū. vñ ait Sap. Prouer. 2
 Dñs dat sapiam ⁊ ex ore ei⁹
 prudentiā. Hic est q̄ cristus
 Dat io. dic. Estote pruden
 tes. Sc̄do prudentia p̄medat
 tur p̄ sp̄m angelicū. Hinc d̄r
 Prouer. 9. Sc̄ia sc̄torū sc̄z an
 gelorū prudentia. Nōne sar̄
 p̄medat sp̄s angelic⁹ sp̄uz
 prudentiā. q̄ d̄r q̄ eoz sc̄ia
 est prudentiā. Nec mirū quā
 do deus creauit eos dedit
 eis ornatū prudentie marie
 bonis in p̄firmatōe. Vñ p̄
 dici illud qd̄ scribit Hiero
 io. Deus prudentia sua extē
 dit celos. i. angelos. Terc
 tio prudentia p̄medabil̄ p̄
 sp̄m hūanū. q̄ ip̄a ē p̄fectio
 nobilioris potētie sp̄s hūa
 ni. Nā in ip̄o hūano sp̄u tres
 potētie sūt. p̄ma est rōnalis.
 sc̄da est concupiscibil̄. tertia
 ē irascibil̄ ⁊ h̄az nobilior
 est rationalis cui potētie as
 signat prudentia. cū concupisc
 bil̄ assignetur temperantia
 ⁊ irascibili fortitudo. Unde
 merito dicebat sapiēs Pro
 uerbio. 16. Acquire prudent
 tiā. q̄ p̄ciosior ē argēto. Pro
 uer. 4. Attendite vt sciatis

pruden
 tia ē cō
 mēda
 bilis.

De Prudentia

prudētia. Dixi scdo q si
prudētia ē bñ p̄siderat quātitas nō mo
tia ē p̄lis. s; p̄tutis prudētie p̄men
oz alijs dabit ē p̄ viā p̄tutalē. z h̄ tri
p̄tuti/ p̄r. P̄rio via p̄oz tar. Secū
bus. do via sublimitatis. Tertio
via regularitatis. P̄rio pru
dētia p̄mēdat iter oēs virtu
tes via p̄ozitatis. Nā ipsa est
p̄oz ceteris p̄tutib. Rō ē. q; p̄
tus cognitua p̄oz est p̄tute
actua. In Aug. Sic ma.
ē volūtate dei facere q̄ nosse
Ita p̄us ē nosse q̄ facere. s; p̄
prudētia prinēt ad vī cogni
tiua. q̄ ip̄a ē p̄oz oib; s. cardi
nalib. In dic Aug. Iniriū
obediētie ē qd p̄cipiat velle
cognoscere. z ps est obsequij
didicisse qd faciat. q; supple
ip̄a prudētia q̄ ē in cognitōe
dirigit op̄. q; sui ē dirigere
prudētia p̄tutes. Scdo prudētia
tia est p̄mēdat iter p̄tutes via sub
digni/ limitatis. Rō ē. q; digni⁹ est
oz. prinēs q̄ p̄centū. s; prudētia
tia prinēt oēs alias p̄tutes
cardiales. q; q̄ h; prudētia
bz alias. igit. Et h⁹ signū est
q; ad h̄ sūt p̄tutes cardina
les vt vita n̄ra recta ordinē
z q; hō nec decipiat nec deci
piat. s; hec fac prudētia. igit
prudētia ē re tur. In Sen. in li. 4. p̄nci
gla ali palū p̄tutū ait. Prudēs fal
rum.)

let; nō vult. falli nō potest.
Tercio prudētia p̄mēdat it
ter oēs p̄tutes via regularita
tis. q; ē regla z magistra oib;
um p̄tutū. vñ Ber. sup can
ti. ait. Est discretio nō tā vtr
tus q̄ moderatrix p̄tutum z
auriga ordinatrix affectu
um z mox doceret. tolle hāc
z p̄tus nō erit. Ad ip̄am p̄ti
net illa discretio de q̄ dicit san
ctus Anrtho. Discretio p̄ter
uat oēs p̄tutes z fit genitrix
z custos z moderatrix p̄tu
tū. z p̄ducit fixo gradu in tre
pidū monachū ad dñm. q; ip̄a
ip̄a discretio v̄l prudētia do
cet monachū frēm. v̄l etiā se
cularē qd agere dbeat. quia
plerūq; op̄ qd vno tpe erit
bonū alio tpe erit malū. hic
ait Gre in mora. Plerūq; cū
p̄tus indistrete tenet amit
tit cū discrete itermitrit pl⁹
tenet Et idē. Nō eadē sp̄ est
res p̄tus. q; p̄ mōm̄ta t̄p̄um
sepe. merita imitant actio
nū. vñ fit vt cū qd bñ agim⁹
plerūq; ab ei⁹ actioe cessem⁹
z laudabili⁹ ad tps deserat
qd in suo tpe mēs laudabili
ter tenebat. Dixi tertio et fruct⁹
vltimo q; prudētia p̄mēda prudē
bilē est p̄ viā p̄modabilē. Nā
ex ip̄a prudētia tria sp̄cialia
tia.

moda sequuntur. Bona ista et
moda sunt hec. primum bonorum
nature multiplicatio. secundum bo-
norum fortune accumulatio.
tertium est bonorum gratie donatio.

Dicoque primum modum ip-
sus prudentie est bonorum nature
multiplicatio. quia facit sapien-
tiam in aduersis prouidum: et in p-
speris rparatum. Hinc Salomō
Prouer. 17. ait. In facie pru-
dentis relucet sapientia. quia ut ipse
ait Ecclesi. 2. Et visu cognos-
cit uir et ab occurso faciei co-
gnoscit sensat. Dixi secundo
quod secundum modum est bonorum for-
tune accumulatio. quia pru-
dēs hñ dispēsat negocia sua.
Uñ dicitur Mat. 24. Quis pu-
tas est fidelis suus et prudens
quē constituit dñs sup famili-
am suā ut det illis cibum in
tempore? Et Lu. 12. Quis putas
est fidelis dispēsatōr et prudēs
Uñ Salo. Sap. 5. Melior
est sapientia quā vires. et prudens
quā fortis. scilicet ad acq̄rendū bona
temporalia. Dixi tertium quod terti-
um modum ipse prudentie est
bonorum gratie donatio. nā pru-
dēs hñt gr̄as doctrinē. Uñ
salo. Ecclesi. 21. Ornamentū au-
reū prudentia doctrina. hñt et
gr̄am ipsam doctrinā p̄nūci-
andi. Uñ sap. ibid. Os pru-

dentis quiritur in ecclesia et verba illius
cogitabunt in cordibus suis. Ha-
bent gratiam etiam se producenti
per viam salutis. Quia sine prudē-
tia omnis scia vana est. Uñ
Aug. ait sup illud. i. ad Cor-
in. 8. Scia inflat. Preponē-
da est prudentia scie. ubi vult
dicere quod melior est prudentia
per quam homo cognoscit seipsum quā
scia per quam cognoscit cursus
sieder. Sed hñ quiritur per utrum
aliquis non conās se ad hñdas
prudentiam peccet. Ad quod bre-
uiter rñdet. quod aliquē non hñe
prudentiam triplē pōt p̄tinge
re. Primum modo negativē. Secundo
modo p̄uatiue. Tertio modo cō-
trarie. Negatiue autē dicitur
tū iporitat solā carentiā pru-
dentie. et hñ pōt esse sine pctō
puta in pueris. aut infantibus
l̄is fatuis nō p̄pter defectū p-
rium ad facultatem veniē-
tibus. P̄uatiue dicitur
in quantum aliquis caret
prudentia quam nactus est
et debet habere. et scdm hoc
non habere prudentiam est
peccatum ratione negligē-
tie: quia quis nō adhibet stu-
dium ad prudentiam habē-
dam. Contrarie vero di-
citur secundum quod ratio con-
trario modo mouetur vel agit

Utrum
non cog-
nat hñe
pruden-
tia pec-
cet.

contra prudentiā. puta si re
 era ratio prudentie agit. **P**ro
 ando z imprudēs p̄siliū sper
 nit. z sic de alijs q̄i actu pru
 dentis p̄suādā sūt. z h̄ mō i
 prudentia ē pctm̄ fm̄ rōem. p̄
 p̄tia. prudentie. Nō ei p̄t hoc
 p̄tingere q̄ hō p̄ prudentiam
 agat nisi diuertēs se a regulā
 q̄ h̄ rō prudentie rectificatur
 vñ si h̄ p̄tigit p̄ auersionē re/
 gulā d̄inis est pctm̄ mortale
 cū q̄s q̄s p̄tēnēs z repudiā
 dina documēta p̄cipitanter
 agit. Si vero p̄ter eas agat
 absq̄ p̄ceptu z absq̄ d̄ctim̄
 to eoz q̄ sūt de necessitate salu
 tis ē pctm̄ veniale. Ira q̄ in
 sūma p̄cludit q̄ p̄ter p̄māli/
 prudentiā q̄. s. est ex defectu
 nature q̄libet alia ē cuz aliq̄
 pctō: q̄ ē on̄di p̄t per illud
 Prouer. 12. **T**hesaur⁹ deside
 rabil⁹ z oleū in habitaculo iu
 sti z hō imprudēs dissipabit il
 lud. Et sic expedite sunt ma
 gnifice d̄ne z ciues optimi p̄
 tes q̄s sup̄ius p̄missim⁹ hui⁹
 fructus prudentie quē in om̄i
 bus obsecro vos h̄re vt cum
 gratia moralitery uiuere et in
 futuro cum gloria eterna
 liter valeatis. Amē.

Dñica quita post penthe
 costen. **D**e vicio ire. **S**er

mo. xxxiii.
Nisi abād. ue
 nit iusticia ve
 stra plusq̄ scriba/
 rū z phariseoz nō irabitis
 in regnū celoz. **M**a. s. Pro
 hui⁹ sacri z sancti euangeli
 historiali declaratiōe. Notan
 dū q̄ iusticia pur̄ p̄tus ē ge
 neral̄ regulā s hoies in om̄i/
 bus agēdis z declinādīs re
 q̄rit necario q̄ hō nō irasca
 tur p̄ primū neq̄ aīo neq̄ st
 gno exteriori. **I**n iusticiā scri/
 baz z phariseoz q̄ dicebat̄
 irā v̄ aliud malu p̄ primū
 aīo t̄m̄mō factū nō esse pctm̄
 ad q̄ faciendū iurta s̄iam
 saluatoris tria sūt necaria q̄
 in his p̄clusionibus continē
 tur subscriptis.

Cordis mitigatio ira sed
 data.

Oris responsio dulcis et
 grata.

Operis exhibitio benefi
 cio sociata.

Dico p̄mo q̄ q̄ vult perfe
 ctā iusticiā erga primū sua
 re z ip̄m nō p̄turbare. vel si
 p̄turbatus ē ip̄m mitigare
 debet h̄re cordis mitigatio
 nē sedata ira. **R**ō huius est
 quia q̄ s̄ineratiōe et generalī

iusticia est seipm foris: refres-
 mare nō p̄t r̄t aliqd̄ signum.
 prurbarōnis nō demōstret.
 qd̄ maxie habet p̄mū prur-
 bare. s̄ cordis furor puat ho-
 minē. tali iusticia z rōe. igif.
 zc. Hinc Bre. li. 5. mora. ait.
 Per iraz iusticia relinq̄t. qz
 dū prurbara mēs iudiciū si-
 ne rōe erasp̄t oē quod furor
 suggerit rectū purat. p̄ iram
 gra vite social̄ amittit. qz q̄
 se ex hūana rōe nō tempat ne-
 cesse ē vt bestiast̄ viuat. Per
 irā māsuertudo amittit. p̄ irā
 p̄cordia rūp̄t. p̄ irā lux veri-
 tatis amittit. qz cū mēri iracū-
 dia p̄fusiois tenebras icurrit
 hic d̄s radiū p̄gnitōnis ab-
 scōdit. Exēplū h̄r. i. Reg. 2.
 vbi d̄z q̄ cū Bonathas p̄ da-
 uidā locut⁹ esset corā saule pa-
 tre suo irat⁹ est saul z filium
 suū. z int̄m obcecatū erat cor
 ei⁹ vt lanceā acciper̄ ad iter-
 ficiendū eū. z h̄ qz puat⁹ erat
 iusticia z rōne. hic d̄c̄ Au-
 in qdā epla. Sic acerū cor
 rūp̄t vas si diuti⁹ ibi fuerit.
 Sic ira corrūp̄t cor si in a-
 nimo diu durauerit. Dixi
 sedo q̄ q̄ vult p̄fectā iusticiāz
 erga p̄mū suare. z ip̄m non
 prurbare v̄l si prurbar⁹ fue-
 rit ip̄m mitigare d̄z h̄r̄ oris

rūsiōnē dulcem z gratā: Rō
 h̄zest. Qz sic dur⁹ fmo accē-
 dit furozē. ita a p̄rio dulcē p̄-
 mo furozē extinguit. vñ sapi.
 Prouer. 15. ait. Toll̄ respon-
 sio frāgit irā. dur⁹ fmo susci-
 rat furozē. Tñ legit̄ in vitis
 patrū d̄ abbate Zachario
 q̄ cū irer̄ ad quendā locū. di-
 scipul⁹ ei⁹ p̄cedēs ip̄z obuia-
 uit cuidā idolorū sac̄doti por-
 tanti lignū grande. cui d̄sc̄i-
 pul⁹ Zachari⁹. Quo vad̄z
 demon⁹? At ille irat⁹ p̄cussit
 eū: z fere mortuū reliq̄t. Cui
 postea obuiās machari⁹ ait.
 Saluer̄ laborator salueris.
 At ille. Quid i me boni vi-
 disti vt me ira saluaret⁹? cui
 Zachari⁹. Qz te vidi labo-
 rantē. Cui sacerdos. Et ego
 ex tua salutatioe p̄gnoui fūū
 magni dei. q̄ daz monachus
 me male saluauit quez ego
 plagis affeci. statiqz p̄p̄ctus
 est sacerdos idolorū: peritqz
 m̄h̄ cordiā. z durit̄ vneratū
 vsqz ad cellā z effect⁹ est mo-
 nach⁹. vñ d̄c̄ Hiero. Tñ d̄
 qd̄ lenitas f̄monis fecerit et
 qd̄ austeritas. ita q̄ q̄ male
 loquit̄ z iraro aīo assimilāt
 olle bulliētī. Tñ de eodē d̄z.
 illū qd̄ scribit̄ prouer. 15. Ol-
 fatuoz ebullit iusticiam.

De Ira

Dixi tertio q̄ q̄ vult perfe
ctā iusticiā erga primū sua
re. 2 ipm nō turbare. v̄ si cō
turbat⁹ fuerit ipm mitigare
d3 h̄re opis exhibitōem bñ
ficio sociatā. Rō h̄ ē. qz cō
trariū p aliud frū d3 expel
li. s3 bñficiū ē frū ire. igitur
Un̄ sap. Prover. 25. ait. Si
esurierit inimic⁹ tu⁹ ciba il
li si. da ei. a. bi. prunas enī su
per caput ei⁹ q̄ gregab. 2 do
min⁹ reddet tibi. Exēplū h̄
Gen. 41. de Ioseph. Etā le
gī in vitis patrū de q̄dā he
remita q̄ in egypti heremo
morabat. cui latrōes aufere
bāt panes. ipe p̄o volēs bñfi
ciū aliqd̄ eis iponere. p̄cepit
duob⁹ draconib⁹ vt custodi
rēt ostiū celle sue. q̄ veniētes
more solito tiore magno per
cussī sūt. q̄s heremita de vir
ture a timore liberavit. 2 illi
p bñficio p̄p̄cti p̄ueri sūt
ad dñm. qz bñficiū ligat ho
minē 2 p̄pellit inimicū recō
ciliari. Un̄ ait Gen. li. 6. de
bñficijs. Errat si q̄s bñficiū
accipit libēt⁹ q̄s reddat. hi
larior eē d3 q̄ solut⁹ q̄ q̄ mu
tuat. 2 letior eē d3 q̄ ere alie
no accepti bñficij exonerat⁹
q̄ q̄ obligat. De p̄clusiōes
magnifice dñe 2 ciues dile

cti in sacro euāgelio hodier
no denotant. Qm̄ in p̄ma p
te pōit p̄ceptū iusticie de cor
dis mitigatiōe. In sc̄da pre
ponit p̄ceptū iusticie d̄ oris
locutiōe ibi. Qui aut̄ dixerit
fratri suo racha. In tertia p
te ponit p̄ceptū iusticie d̄ o
peris exhibitōe. qz q̄ in aliq̄
fratrē suū offendit d3 ipi res
cōciliari v̄ exhibitōe bñficij
si offendit ipm in rebus v̄ ex
hibitōe p̄bi si ipm offendit i
p̄bo. ibi. Si offers 2c. Et vt
meli⁹ hec pareāt videamus
historiā. Declarare historie
fruct⁹ erit vicū ire de q̄ h̄ i
tendim⁹ loq̄ cū in serie qua
gelij de tali rāgat sp̄cal̄ ma
teria de q̄ ira more solito tra
p̄clusiōes cū trib⁹ dubijs de
clarabim⁹. Quaz p̄ia erit
de q̄ d̄ d̄ itate. Sc̄da de q̄ lita
te. Tertia erit d̄ q̄ d̄ itate ipi
us. Cōclusio p̄ma sit talis
in ordie. q̄ ira tripl̄ h3 disti
niri s̄m triplicē ei⁹ v̄tia ac
ceptōem. Uno mō ira p̄t ac
p̄siderari in se v̄ s̄m p̄ba 2 p̄t
lexā. de ales in sc̄do. s̄m esse finitū
nature. 2 isto mō ei p̄t attri
bui diffinitō assignata a du
rādo in sūma quā recolligit
ipe ex p̄bis p̄bi in. 2. 1. herori
coz. di. Ira ē mot⁹ potencie

irascibilis ex ascensione sanguinis circa cor factus ab apparenti puiensione propter appetitum pene in vindictam. et aliquando non tamen procedit ira usque ad vindictam. et tunc dicitur dimittere ultimam periculum. et ista ira est pena non culpa secundum se loquendo.

Secundo modo ira potest considerari secundum puiensionem propter quam homo irascitur est dei. et ista vocatur ira propter peccatum. quia irascitur propter peccatum. sicut Moyses contra idolatras. Ego. 32. Et Helyas contra sacerdotes Baal. 3. Regum. 18. Et etiam Christus contra venditores et ementes. Mat. 21. Hec ira quae proprie vocatur ira pro zelum non prohibetur. cum sit propter quod iudicatur iniuria dei. tamen si non est propter terminis praeterita. sed procedit ad vindictam: tunc est distinguendum. quia aut irascens est iudex ad quem spectat poena ipsius: aut non. Si sic dicitur corrigere. quia ut habet dicitur. 83. Error. ne gligere cum possit perturbare peruersos nihil aliud est quam faueri. nec carere scrupulo societatis occulte quam manifesto facinorosi deinit obuiare. Si non est iudex sic peccat infligendo poenam. quia poena non debet infligi nisi pro iudice. 33. q. 2. a. in hoc capitulo. ubi dicitur. Poena nulli in-

ferenda est nisi pro iudice. tamen hoc est intelligendum generaliter. quia in aliquibus casibus licet quis taceat. tamen quia non pertinet ad poenam materiam multum. tamen quia periculosum est narrare populo. cum panem sint hodie qui habeant iram pro zelum. Hec sic habet diffiniri secundum Duran. in sum. Ira pro zelum est motus potentie irascibilis ex ascensione sanguinis circa cor factus ab apparenti puiensione dei propter appetitum pene in vindictam dei. De ista loquitur Sapientia. Ecclesi. 7. Velios est ira risu. quia pro tristitia vel tus corrigat alius delinquentis. Tertio modo ira potest considerari secundum quod puiensio pro qua homo irascitur est hominis et non dei. et ista est ira pro vicio. unde Gregorius in moralium. 5. ait. Alia est ira quam impatiencia excitat. alia quam zelus format. Ista ex vicio. Hec ex pro te generaliter. Ira pro vicio oculos mentis excecatur. ira pro zelum turbatur unde aut mens turbatur ne videatur in proficere ut videndum verum clarificetur. Sic infirmati oculo cum colirium immittit lux permittit neget. sed in eam post paululum patet recipit. unde haec ad tempus salubritas amittit. Hec diffinitur a glo. super euangelium hodiernum ubi dicitur. Ira est omnis motus animi ad nocendum

De Ira

U sic fm pba duradi. Ira
p viciu est mor⁹ potētie ira/
scibil ex accēsiōe sanguinis
circa cor fact⁹ ab apparenti
pui pēsiōe ppter appetituz
pene in vindictā hoīs. Et d
ista loquit apls ad Eephsē.
4. di. Sol n occidat sup ira/
ciū d vram. De ista qdē erit
fmo pns. quā etiā durādus
melt⁹ sic diffinit⁹ Ira ē mor⁹
potētie irascibil ex accēsiōe
sanguis circa cor fact⁹ ex ap
parēti pui pēsiōe ppter ap
petitū pene in vindictā ppr
am. De q loquudo pmo q
ira sit qn ē pctm mortale et qn
mortle veniale. Ad qd rñdet fm sen
tentiā Durādī. q ira p viciū
ē duplex. vna q cito trāsit et
se. se. q vocat⁹ ppassio. alia que diu
13. 8. retinet⁹ z d. passio. Ira p pas
ar. 3 sio culpe venialis ē. q sic eti
am dic Alex. pmi mor⁹ non
sūt in ptae nra. Et iō pmi
mor⁹ in ira z i alijs pctis nō
sūt pctā mortalia. s; tm veni
alia. Et h cāgit dō in ps. di.
Ira se mīni z nolite peccare.
glo. Venial ē ira q nō pduc
ad effectū. Et alia glo. Qd
psuetudis ē pmitte qd vero
viciū phibet. Item ira passio
duplex ē. Aut enī q nō ap
petit se vindicari. aut appetit

Si nō appetit. s; tm p turba
tōem ani patit ex pmo tōe co
lore q nō cito cessat sic venia
le ē. vl nullū pctm aliqū. sed
pena. vt qn aliqs ipatēs est
z statī postea penitet. nihilo
mīn⁹ tm adhuc sentit p tur
batōem ani ppter accēsiōē
sanguis q nō dū refrīguit. si
aut appetit se vindicare. aut
vindicta leui sic veniale ē. aut
gravi. sic mortale ē si fiat ex
deliberatōe z pnsu. Unde
Aug. dic. q ira dīu retenta
mortle ē. Et iō dic idē au. q
melior ē ille q pnis ira sepe
tētet tm i peccare festinat. vt
sibi dimittat cū se fecisse in i
iuriā agnoscit. q q tardius
irascit z ad veniā pcedā tar
di⁹ inclinatur. Qui aut nū
q peti sine cā ē in monastē
rio z si nō inde piciat. Et
notandū q sicut ebrietas est
pctm. z tm pctm in ebrietate
missum minuit. sic ira s; sit
delictū. tm delictū in ira com
missum minuit. vñ q nō ira
tus pcurit peior ē q si irat⁹
pcuriat. qd enī faciat in pas
sione eris ignorat. 7. Echi. Ira
Lōclusio scda q ē de deresta
tōe q litar⁹ h⁹ pcti talē. q q
litas h⁹ pcti ē derestabil⁹ pro
pter tria. Pmo q ē subiectū d

Ira
dicitur

structiua. Secdo qz e prio no
 ciua. Tertia qz e do displici
 tiua. Dico pmo qz qlitas
 h^o pcti e detestabil. qz e sub
 iecti destructia. Nocet ei ira
 subiecto suo. sicutato trib mo
 dis. Prio boa fortune aufe/
 do. Secdo bona nature dua/
 stado. Tercio bona gre ma/
 culado. Prio ira aufert bo
 na fortune. i. possessiones. p/
 dia. pecunias z hui^o a suo sb
 iecto. Un^o Eccl. 20. dicit. Ob/
 iurgatio z iniuria annullabunt
 substantia. Hic e qz Cassiod.
 sup ps. ait. Melior e qz vici
 tra qz qz capit citate z merito
 qz irat^o in vna hora pt amit
 tere boia bona sua si in ea non
 vincit. Secdo ira aufert et
 deuastat boa nature in sub/
 iecto suo. qz aufert sanitatez
 fortitudine z hmoi Un^o sap.
 Eccl. 30. ait. Zel^o z iracundia
 minuet dies. Tercio ira ma/
 culat z dissipat bona gre i sb
 iecto suo. Na destruit z dis/
 sipat iusticia aie. Un^o Jaco.
 in sua canonica. i. ca. ait. Ira
 virti iusticia dei no opat. Et
 Cassiodor^o sup ps. ait. Ubi
 est feruida vidicta no e rpa/
 ta iusticia. Tria ira dissipat
 sapia aie. Un^o Grego. li. 1.
 mo. ait. Per ira sapia pditur

vt qd q ve ordie agendu sit
 nesciat. et dissipat misericor/
 dia aie. Un^o Sap. Prouerb.
 27. Ira no hz misericordiam
 nec erupes furor. etia ai am
 cecat. Un^o Job. 27. ait. Cas/
 ligauit ad indignatdem ocu/
 lus me^o. Et dauid in ps. ait
 Supcecidit ignis z no vide
 runt sole. Et in breui ira omia
 mala ifert aie bona dissipan
 do. Un^o sup illd Prouer. 29.
 Vir iracund^o puocat rixas.
 dic glo. Zanua oim vicioz
 iracundia. q clausa pturibus
 intrinsec^o dabit rezes. q aper
 ta ad ome facin^o armabitur
 anim^o. Dixi secdo qz qlitas Ira e
 hui^o pcti e detestabil. qz e p
 nociua primo nociua ppter tria. scilz primo
 Propter amicitie dissolutio
 ne. Secdo ppter inimicitie p
 uocatdem. Tercio ppter ma
 loz deductdem. Prio ira no
 cet primo propter amicitie
 dissolutde. qz p tra maxime
 amicitie dissoluunt. qz cu aliq
 adiuice turbat. qlibz credit
 se hre ius z nolit ob hac cau
 sa adiuice pacificari. sic ami
 citie dissoluunt. Un^o Aug. ad
 Dyoscor^o ait. Nulli irasceri
 ira sua videt ee iusta. Et so
 sap. dic Prouer. 22. Noli ee
 amic^o hoi iracundo. qz si non

118

De Ira

seruāt amicitie. Scdo ira nocet prio ppter inimicitie puocatōem. qz iracūd' sp q' rit inimicitias. vñ sap. Pro/ uer. 30. ait. Vir iracūd' puo cat rixas. q' aut paties ē mī/ rigat suscitatas. Tertio ira nocet primo qz mltā mala ei induc. Un mala q' ira prio iducit sapiēs. p' siderādo Pro uer. 27. d. Graue ē sarū z one rosa ē arena. s; ira stulti vtro qz grauior. Et Eccle. 22. ait. Arenā z salē z massam ferrī faci' ē portare qz hoīem i; prudētē z fatuū z ipiū. q' qui dē in irato repiunt. Nā ira/ rus fatu' z imprudēs z impi' efficiť. Dixi tertio q' qlitas h' peti ē drestabil. qz deo ē displicitiua. Nā ira displicet deo ppter tria. Prio qz ē sue imaginis extictiua. Scdo qz sui hospitiū ē destructiua. Ter tio qz sue psonē ē p'p'riua. Prio ira extinguit imaginez dei. vñ sup illud Job. 5. Uirū stultum itersificat iracūdia Dic Bre. Hāsiuetudo i nos bis imaginez dei suat. s; ira dissipat q' mltis; rut ib; puat Et Aug. sup illō ps. In ci/ tate. t. ima. p. ad. n. r. Veri to in q' imagine ipoz ad ni/ bilū rediges d's ppter celestē

ira dis
plicet
deo.

ciuitatē. qz ipi. s. irati in sua terrestri citate ad nihilū f'dt gerūt. et quātū malū sit hoc facere pura p h' exēplū. Et si q's in ecclesia imaginē crucis fixi destrueret z poneret ibi imaginē diaboli. Scdo ira destruit hospitiū dei. Unde Pau. ad Ephe. 4. ait. Noli te p'ristari spm sc'm. Grego. Dū ira animū pulsar sacro spiritui habitatōem suā cur bar. imo qñq; ira z spūm san ctū de hospitiū suo expellit z diaboli i'roducit. qz sic in pace fact' ē loc' dei. sic i' ira loc' diaboli. Tertia ira p'it nit deū. vñ ad hoīem iracūz videt p'rinere illud Job. 15. Terēdit aduersū deū manū suā z d' deū oipotētē roboza t' ē. cūcūrrit aduersū eū ere/ cto collo z pingui ceruice at/ mat' ē. Et hec de p'elusione sufficiāt. S; ex q' ira ē ira mala z drestabil q' n' solū no cet irato. s; ēt prio aliq' qui in tali pctō eēt defectuosus z excusare se vellet q' ab alio ē puocat' poss; q'rere q's pl' ē peccet. an ille q' ad iram puo cat. an ille q' puocat'. Ad qd rñdet fm Durā. cū d'istictōe qz aut q's puocat aliu' p'rer i tētōez. pura aliq' d' fac simpli

Uirū

cas ad

ira ma

q' p'ce

cer.

Da
re

Ind
gnat

et anſo. vñ dicit. vñ ille tal' ira
 ſciſ. ſic nō peccat puocans. qz
 eſt mag' acceptio accepta q̄
 data. niſi forte dictū vñ factū
 de gñe acc' eēt min' rectuz
 Aut q̄s puocat aliū ex iten'
 tōe. z tūc magis peccat. puo
 cās q̄ iracēs. qz ſic dicit. Echi
 co. r. Ille q̄ aliq' d' agit ex ira
 nō dicit ex electōe facere. ſ; ex il
 peru' paſſionū. Vñ mag' vi
 det peccare puocās aliuz ad
 irā q̄ ille q̄ puocat. Vñ ſi p
 uocās pbabit' p̄ſumit ipm
 eē pmouēdū leuī. ſic prouo
 cās peccat venial' eēt ſi puo
 car' nō p̄tineat a p̄bere. Si
 aut' puocās pbabit' p̄ſumit
 ipm pmouēdū q̄ uiter nō tm̄
 ad p̄ba puicū. ſ; ē ad p̄bera
 ſic puocās ipm ex del:berati
 one peccat mortal'. qz ſic dicit
 Ber. Quātū malū itendis
 tm̄ malū facis. Et hec de ſe
 cūda p̄te ſufficiāt. Cōclu
 ſio tertia q̄ ē de quātitate h'
 peti tal' ē. q̄ ex male dicto pec
 cato itredici mala ſequūt
 ſ; indignatio. mētis rumor
 ipatiētia. clamor. litigū. con
 cūelia. maled: c. io. bla' p̄be
 mia. rixa. crudelitas. ſeuiritia
 bellū. homicidiū. Dico p̄
 mo q̄ ex ira p̄cedit indigna
 tio q̄ ſm Duran. ē diſplicen

tia q̄dā cū inflatōe cordis e/
 lati. vñ dicūt hoies idigna
 ti vñ indignātes q̄b' d'ia q̄ ſi
 unt ab alijs diſplicēt. z nihil
 qd̄ fiat ab alijs reputāt bene
 factū. Et quātū malū ſit hec
 p̄tz. qz iudei p̄pter h' p̄ctm̄ in
 ſurrexerūt p̄ xpm. Vñ dicit
 Mat. 21. Vidētes aut' p̄nci
 pes ſacerdotū z ſcribe mira
 lia q̄ ſec z pueros clamātes
 i tēplo z dicētes oſāna filio
 dauid. indignati ſūt z dixerūt
 ei. Audis qd̄ iſti dicunt? Et
 iſtud ē p̄mū malū. Dixi ſe. Et ira
 cūdo q̄ ex ira p̄cedit rumor p̄cedit
 mētis q̄ ē deputatio p̄prie p̄ rumor
 ſone cū inflatōe ſpūs. z d' tali
 tūore heſt. i. loq̄t dī. Tan
 tū arrogātie ſue tūore ſblat'
 ē. ſ. amo vt nos regno p̄ua
 ri niteret. Ecce h' q̄tm̄ malū
 ē tūor mētis. Et iō dicit. Au.
 ſup illd̄ dicitū. B̄ri pauperes
 ſpū. Paupes ſpū ſt h' dicit
 humiles n̄ h̄ntes inflatū ſp̄ri
 tū. Dixi tertio q̄ ex ira p̄
 cedit ipatiētia que eſt pua
 tio qd̄am p̄rutis patientie
 ſancie. q̄ ſi homo nō p̄t tolle
 rare. Et quantū malum ſit
 Sap. Prouer. 8. oſtēdit dī
 cens. Qui ipatiens eſt eral. ex ira
 tat ſkulciā ſuā. Dixi q̄r. p̄cedit
 to q̄ ex ira clamor p̄cedit q̄ ē
 amor

De Ira

quā hō ex aīo p̄turbato p̄m̄
pit in vocē p̄fusam z clamo
rosam. sic ait Gre. s. mo. Ire
sue stimūl' accēsum cor pal
pirat. corp' tremit. lingua p̄
pedir. facies ignescit exaspe
rant' oculi. z neq̄q̄ recogno
scunt' noti. ore q̄dē clamores
format. s̄z sensus q̄d loquat'
ignorat. Et q̄tū malū sit a/
postol' cogitās ad Ephe. 4
dicebat. **O**is clamor tollat'
a vob. **D**ixi q̄nto q̄ ex ira
pcedit litigiū q̄d p̄sistit i ver
bis s̄m q̄ aliq̄s p̄bis alteri'
dicit. **U**n̄ p̄s. 4. **E**thicoz
dic. q̄ illi q̄p̄riant' ad oīa dis
coli z litigiosi vocāt' **E**t quā
rū malū sit. 26. **P**rouer. sapt.
dñd̄t. **F**racū dus incēdit litē

Dixi sermo q̄ ex ira pcedit
p̄tumelia q̄ est inhonoratio
alie' cū p̄uatōe dignitat' v̄l
excellētie q̄ fit p̄bis tm̄. **U**n̄
p̄s. li. ethymol. ait. **C**ontu
meliosus d̄r aliq̄s q̄n̄ pron'
z velox tumer p̄bis iniurie.
Et q̄tū malū sit audi sapie.
Eccl. i. 8. di. **H**ō assuet' i ver
bis ip̄p̄riū. **O**ib' diebus
vite sue nō erudiet'. **I**ō idem
Eccl. 32. di. **V**erba ip̄p̄o
riū nō dicas. **D**ixi septio q̄

Vale ex ira pcedit maledictio q̄ ē
dictio malū **I**aliquē referre vel per

p̄ba' iudicare. q̄d p̄rie perti
net ad maledicentē. z cū ma
la intentōe. q̄z si aliq̄s op̄ra
ret i firmitatem alicui malo
p̄ctōri vt bon' efficeret' non
eēt maledictio. **E**t q̄tū ma
lū sit maledictio audi d̄b̄ in
p̄s. dicen. **M**uta fiāt labia
dolosa. **E**t **J**aco. 3. c. di. **E**t
eodē fonte nō pcedit aqua
dulcis z amara. **S**ic nec ex
eodē ore d̄z pcedere b̄ndictio
dei: z maledictio hoīs. **D**i
xi octauo q̄ ex ira p̄cedit
blasphemia q̄ ē maloz p̄nū
ciatio. aut de deo aut d̄ san
ctis q̄ fieri p̄t corō. ore. z ope
re. z scriptura **E**t q̄tū malū
sit p̄z p̄ m̄tra exēpla. p̄mo de
Soliarb. q̄z ip̄e deū blasphe
mauit z fortes isrl. a dauid i
frōre p̄cussus est. z ip̄i **D**a
uid m̄trū ipuratum fuit casu
suo p̄c̄m̄ blasphemie. **U**n̄
dictū ē ei. 2. **R**e. 12. **Q**m̄ blas
phemare fecisti inimicos no
mē dei p̄pter p̄bum h̄: filius
q̄ natus ē tibi morte moriet'

Dixi nono q̄ ex ira proce
dit rira q̄ est q̄dā p̄uatū
bellū q̄d inter p̄uaras per so
nas agit z nō ex aliq̄ public
ca auctoritate. s̄z ex mala vo
lūtate. iord̄nara. **U**n̄ glo.
sup̄ illud pau. ad **B**al. s. **I**re

Litigi
um.

Blas

phemia

crud
litas

seu

bell

Ripa

rite. defensionones dic. Rite
 sūt qñ ex ira se inuicē pcuti-
 unt. Et quātū malū sit parz
 p exēplū. qz mltocies p eam
 interficiunt hoīnes. Dixi
 decio qz ex ira pcedit crudeli-
 tas q̄ fm Sen. in li. de clem-
 tia. Est atrocitas animi in ex-
 igēdis penis. Et q̄tū maluz
 sit audiam? sap. Prouer. 12.
 di. Qui crudel ē ppinqs ab-
 ūcit. Dixi vndecimo qz ex
 ira pcedit seuitia q̄ est fz du-
 randū. qñ aliqs in penis fe-
 rēdis nō p̄siderat aliquā cul-
 pā ei? q̄ punit. s; solū qd̄ de-
 lectat in hoīem cruciatu. vñ
 cōtinet sub bestialitate. Et
 ipa enī mltā iniquitas sequit̄
 Et quātū malū sit prz. qz p-
 prie p illā hoīes ppant bru-
 tis. Nā bestiaz pprie est seui-
 re. Dixi duodecimo qz ex
 ira pcedit bellū z inde homi-
 cidū q̄ sit vadūt. qz vt pluri-
 mū in bello iter icunt homi-
 nes. Et homicidū n̄hil ali-
 ud ēp̄ hoīs cessio. Et q̄tuz
 malū sit bellum oñdit dñs
 Mat. 26. di. Quēs q̄ accepit
 gladiū. si i bello. gladio peri-
 bunt. In q̄bus vobis pōt at-
 tendi pena homicidij. Ecce
 igit̄ q̄t z quāta mala pueni-
 ūt ab ira q̄ mala sup̄ expl̄t

cata noīant filie ire. S; iur-
 ta hec dicta p̄t q̄rituz ira sit
 cā oīm maloz. Ad qd̄ inde
 tur fm doctozes irrefragabi-
 lē Alexā. qz ira ē ianua omni-
 um viciōz fm glo. sup̄ illud
 Prouer. Vir iracūndus pu-
 cat ritā. q̄ glo dic. Ianua oī-
 um viciōz ē iracūdia. q̄ clau-
 sa p̄turib; intriseq̄ dabitur
 vīa. cū vō ē apta ad omē faci-
 n̄ armabit aīus. S; fm do-
 ctore p̄dictū h̄ ē itelligēduz
 cū duplici adiūctiōe. vna qz
 itelligit̄ de ira q̄ h; pgressuz
 ad actū. qz tūc ē ianua apra.
 Alia est. qz itelligit̄ qz sit ta-
 nua illoz viciōz q̄ pcedunt
 in nocentū primi. q̄ vīa
 noīat apls ad Ephe. 4. z eo-
 rū opposita cū dic̄ Quis ama-
 ritudō z ira z indignatio z
 clamor z blasphemia tollan-
 tur anob; cū oī malicia. Esto-
 te aut̄ inuicē benigni miseri-
 cordes. donātes inuicē. sic z
 deus in xp̄o donauit nobis.
 Nec obstat qz supbia sit m̄
 oīum viciōz. qz supbia ē ma-
 ter gñalr: ira specialr. Et qz
 tā pessimū est h̄ viciū mltas
 punitōes ds hūano gñi pro-
 pter ipm dedit. Quaru; ex
 mltis vna est. qz cayn iratus
 est p̄ frat̄r suū z occidit euz.

Utrū
 ira sit
 cā oīm
 maloz

se. se. q.
 158. ar
 6. ad. 3

crude-
 litas

seuitia

belluz

De Ieiunio

reprobat⁹ z maledict⁹ est a dño ad despatõem venit. Gene. 4. Alia e. qz Heliu amicus Job irat⁹ e. i. ipm. iniustus appellat⁹ e. Alia est qz principes iude cū eoz rege sedechia. qz irati sūt i. Hieremiã. z cū ex ira posuerunt in carcerē: traditi sūt in captiuitate in man⁹ regis babilonie. Et sic magnifice comes z ciues egregij expedite sunt h⁹ fructus tres ptes q̄s sup. tus pmissi⁹ a q̄ caueryos obsecro vt hic grām in futuro gloriam hñe ual raris. Amē.

Dñica serua post Perbe.
De sacro ieiunio seruando.

Ser. XXXIII.

Qum turba plurima esset euz iesu nec haberent qd māducarēt: puocatis discipulis ait illis. misereor sup turbā. Mat. 9. Pro h⁹ sacri z scii euāgelij historiali declaratiõe. Notādū q̄ q̄ est vere ieiun⁹ tam cibi q̄ vicij tres spēales grās a dño recipit q̄ p̄tinent in his suscrip̄t conclusionibus uidelicet.

Consortium dignificum diuine maiestatis.

Subsidium. mirificuz di

uine pietatis.

Refugium clarificū diuine bonitatis.

Dico p̄mo q̄ ex p̄tute iesu iunij sacri a dño p̄forticiū dignificū sue maiestatis diuine recipit. Rō h⁹ e. qz ille hz cōforticiū diuinū q̄ mētē hz eleuatā ab istis rebz terrenis purgatā carnī q̄ dñantē. s. h. fac ieiunij. igit. Un Aug. in sermo. ait. Ieiunij purgat mētē subleuat sensū. carnē sp̄ritui subijcit. eoz fac p̄ritū z hūmilitatum. p̄cupiscētie nebulas spargit. libidinē ardoris exringuit. castitatē uerū lumē accēdit. Exo. 24. dat̄ exēplū de moysē q̄ q̄dragita diebus z noctibz nō māducauit neqz bibit dū eēt in mōre cum dño ad p̄tute ieiunij. Exemplū etiā hñ Dan. ii. q̄ tres ebdomadas panē desiderabilē nō p̄medit z caro z uinum itroierūt in os ei⁹ z tūc ei do min⁹ uisionē mirabilē secuz loq̄ndo oñdit. Dixit sebo q̄ ex p̄tute ieiunij suscipit s̄b sidij mirificū diuine pietatis Rō h⁹ e. qz ille hz z suscipit adiutorij z subdij a deo q̄ si ē in statusaluz mediāre di grā in ip̄o p̄maneat. si at nō est in ip̄o ueniat p̄ exēdijum

delictorum et morte culpe. s. hec
fac ieiunium. igitur. **U**n Amb.
loquens de elemosyna ait. **J**es
iunium est mors culpe. excidit
delictorum. remedium salutis. ra-
dix gratie. fundamentum castitatis.
Hoc gradu citius ad deum pue-
nit. **A**nt currit helias ascen-
dit. **E**xemplum habet. **R**e. 7. c. vbi
dicitur quod postquam filii israel debella-
ti fuerunt a philisteis et arcas
domini perdidit. ieiunauerunt
vno die et statim habuerunt sub-
sidium domine pietatis. **U**n dicitur in
eodem capitulo. **I**ntonuit domi-
nus fragore magno die illa
super philistinum et exterruit eos
et celi sunt a filiis israel. **D**ixi-
t ergo quod homo ex preteritis ieiunium rece-
pit a domino refugium clarificum
dine bonitatis. **R**o h. 7. e. quod illud
donat nobis refugium quod passio-
nis corporis et mentis peccata pellit
tur. s. h. fac ieiunium. igitur. **D**e
primo. s. quod ieiunio corporis pas-
siones pellantur ait **H**iero. su-
per **D**ar. **I**eiunio passionem
corporis. orationem pestes sanande
sunt mentis. **D**e secundo. s. quod ie-
iunio mentis peccata pellantur. ait
Ber. **B**onum et salutare ieiunium
quod redimunt eterna suppli-
cia. quod redimunt peccata. non solum
autem ablutio est peccatorum. s. extirpa-
tio vicio. non solum delet peccata

preterita quammissim. s. et expel-
lit futura quod mittere poterat
m. **E**xemplum habet. **R**e. 19. c. de
Helya quod afflictus labore et
passione corporis propter iter et
passione mentis propter riorum cum a sa-
cie iezabel fugeret. quod ieiunium
habuit refugium domine bonitatis
et. quod sibi dormienti sub vni-
bra iuniperi dixit angelus domini
Surge et mede. **E**rat autem
ad caput eius subcineritum pas-
nis et vas aquae. **D**e conclusio est
magnifice domine et ciues dilecti
in sacro euangelio hodie
denotant. quod tres partes diuisi-
dit. **Q**ui in prima parte potest
cum domine maiestatis. s. christi qui
erat cum populo ieiunio et non habere
quod manducaret. **I**n secunda parte
potest subsidium mirificum diuine
pietatis ibi. **D**ixit ergo super tur-
re. **I**n tertia parte potest refugium
clarificum domine bonitatis. ibi. **E**t
accipies. **E**rgo si hec partes
aut videamus historiā. **D**ecla-
rate historie fructus erit sacrum
ieiunium quod loquendo tres conclu-
siones cum tribus dubijs decla-
rabim. **Q**uare prima erit de
quod dicitur. secunda de quod dicitur. tertia
de quod dicitur. **C**onclusio igitur ieiunium
prima sit talis in ordine. quod ieiunium unum tri-
iunium triplex est diffinibile s. per dif-
triplicem eius variam acceptionem finit.

De Ieiunio

se. se. q. Est enī qdā ieiunū natu/
 i. 47. re. z istud sic p̄r describi. Ie/
 ar. i. ad iunū nature ē carētia omis
 3m. ar. cibi z pot̄. Tale ieiunū nō
 3. z 3. p̄ ē p̄tut̄ abstinētie nec alteri
 q. 80. us p̄tut̄. Rō h̄ ē qz qd cōi
 ar. 8. ter p̄uenit bōis z mal̄ nō est
 ad 4. p̄tut̄. s; hmōi ē tale ieiunū
 Nā q̄libet ē ieiun̄ a n̄q̄ p̄me
 dat. Est aliud ieiunū absti/
 nētie qd ē ac̄r̄ ip̄ius p̄tut̄is
 abstinētie. Sic ei ieiunare ē
 refrenare delectatōes q̄rum
 ad cibū z potū s̄m regl̄az ra/
 tōis. siue hō pl̄ies ī die p̄me
 dat siue nō. Et ad h̄ ieiunū
 oēs tenent. Tale ieiunū dif/
 finit Isid. di. Ieiunū ē par/
 simonia vict̄ abstinētiāq;
 ciboꝝ. Est tertiū ieiunū isti/
 tū ab eccl̄ia ad satisfactōez
 p̄cōꝝ in q̄ requir̄ q̄ non solū
 q̄s abstineat ab illicit̄. verū
 ēt ab ill̄ q̄b; als licite possēt
 uti. Uū q̄ p̄misit illicita sa/
 tisfaciēdo debet etiā a licit̄
 abstinere. Et sic ieiunū eccle/
 sie actū p̄tut̄ īportat. Et ad
 dicit quēdā modū abstinētie
 spēalem. Primū licet vocetur
 ieiunū nature. nō tū est d̄ p̄
 cepto nature. s; tale ieiunū
 ad cōsōnē req̄rat. qz corpus
 xp̄i a ieiunis debet sumi. 7.
 q. i. Nihil. de p̄se. di. 2. Liq̄

Tho. i.
 4. dist
 15. q. 3.
 ar. i. q.
 1. ad. 23
 z se. se.
 q. 147
 ar. i. 2.
 .2

do. Scdm z tertiū in q̄tūm
 dicūt necessitatē cohibitiōis
 p̄cti v̄l satisfactōis in penitē
 tia v̄l eleuatōis mētis a sp̄ū
 alia sic in cōi ē in p̄cepto le/
 gis nature. sed determinatio
 t̄pis z modi ieiunādo cadit
 sub p̄cepto legis positivē. q̄
 ab ecclesia. i. a p̄lat̄ ecclesie
 sic ē p̄stitutū. Nec tū q̄libet
 trāsgrediēs peccat mortalit̄
 sic clar̄ declarabit̄ iherus.
 De tali ieiunio p̄t assignari
 hec descriptio. Ieiunū eccle/
 sie ē regl̄aris abstinētia cibi
 z pot̄ ad satisf̄ aciendū p̄pec/
 catis cadēs sub p̄cepto. Ro/
 tandū q̄ triplex ē ieiunū. vi/
 del; corpis a cibo materiali
 Afflictōis a gaudio t̄pali.
 Voluptat̄ a p̄cō mortalit̄.
 Primū dñs instituit in pa/
 radiso. sed postea sanctifica/
 vit in deserto. Mat. 4. z Lu/
 ce. 4 S; iuxta hec querit̄
 verū ad ieiunū eccl̄ie oēs re/
 neant. Ad qd brevit̄ r̄ndet̄
 s̄m Richar. n̄m in. 4. di. 15.
 z s̄m durandū in sūma. q. n̄.
 qz in r̄tio legislatoꝝ esse nō
 debet obligare hoies ad ob/
 seruatōem alicui⁹ iuris h̄n/
 tes legitimā z rōnabile cāz
 nō obf̄uādī illud. Uū erra/
 de obf̄uatōe ieiunioꝝ Con

se. se.
 i. 47.
 ar.
 ad.

Gl̄erū
 oēs iei
 neant
 ad iei
 niū eccl̄
 est.

filii. Et plegi nō subiacet ne
 cessitas. Sūt autē ples psonē
 hāres cām legitīmā. quare
 melius ē eas nō obligari ad
 ieiunū q̄ obligari. s. pueri.
 mlires pgnātes. egrorātes
 nimii senes. cū q̄ui labore vi
 crū necessariū lucrātes. z ad
 loca sancta pegrinātes. z vi
 crū necessariū ostiari mendi
 cātes. Pueri nō tenent pro
 pter q̄tuor rōnes. Una ē in
 eis calor magnitudo q̄ ml
 tū psumit. Alia sua hūmidi
 tas quāuis mala sit spissitudo
 dinis d̄fect⁹ ppter qd̄ facili
 us psumptibil⁹ ē. Alia qz nu
 trimētum est in eis materia
 oparōis duplicis p̄rutis. scz
 nutritiue z augmentatiue.
 Quarta qz nō est in eis sic i
 puectis necessaria p̄ssio vi
 cior ad quā matie p̄stitutū
 est ieiunū: Hmōi etas est vs
 q̄ ad finē terti septēnarij. h
 est duodecimi āni. qz vsq̄ ad
 hāc eratē vt in pl̄ib⁹ est stat⁹
 augmenti. Addit ēt Durā.
 q̄ pueniēs ē vt etiā in h̄ tpe
 se ad ieiunādū exerceāt plus
 vltim⁹ fm̄ modū etatis sue
 q̄nq̄ tribulatiōe magna im
 minēce in signū pn̄ie artior⁹
 z pueris ieiunia iponunt. sic
 etiā legit̄ Joē iumēt⁹. Jone. 3.

Et hoies z iumēta nō gustēt
 quicq̄z nec aquā bibāt. A vi
 gesimo p̄mo āno zyltra com
 pellēdi sūt ad ieiunū. qz tes
 nent. nec tñ oēs. qz aliq̄ sunt
 debiliores. in. 21. vel. 22. āno
 q̄z aliq̄ in. 19. s. h̄ debet cē ad
 arbitriū boni viri. Dul
 eres pgnātes nō tenent pro
 pter duas rōnes. Una quia
 oportet eas accipe cibū non
 tñ p̄ se: s. etiā p̄ sustentatiōe
 fetus. Alia ē. qz pgnātes cō
 sueuerūt h̄re varia z inordi
 nata d̄sidiā diuersoz ciboz
 z q̄nq̄ ita intēsa q̄ nisi aliq̄
 mō possent appetitui satis
 facere possz eē piculū piclita
 tōis fetus. Egrorātes nō
 tenentur: qz in eis natura d̄
 bil⁹ est. Et ideo si daret eis si
 mul totū qd̄ est necessariū su
 stentōni nature ḡuaret. et si
 dat plurib⁹ vicib⁹ p̄foratur
 natura. z ideo in illis ifirmi
 tatib⁹ in quib⁹ p̄fert abstinē
 tia etiā ad ieiunū nō tenentur.
 qz z si p̄ferat abstinētia
 a mlto cibo. nō tñ cōfert eis
 totū qd̄ accipe d̄nt sumere si
 mul. s. magis plurib⁹ vicib⁹
 Et p̄terea q̄nq̄ ppter iordi
 natōem nature valde paruz
 p̄nt accipe vna hora z residu
 um sufficiēte alia hora. Pro

se. q.
 147.
 ar. 4.
 ad 2m

Ar.
 147.
 ar.
 4.
 ad 2m

De Ieiunio

quāta autē infirmitate possit
solui ieiunium arbitrio boni vi-
ri etiā credo cū consilio medici
potius limitādū esse quā p̄ ali-
quā doctrinā gēnālē. Id etiā
dicitur de debilibus. Nimiū senes nō
tenent. qz eis calor et spiritus d-
bilis. et quibus sint siccis siccita-
te opposita humiditati natura-
rali. supabundat tñ in eis hu-
miditas accidentalis ex indi-
gestionē causata. Un̄ si totus
cibus quē eorū natura requirit
p̄ diē naturalē ab eis sumere
tur vna vice. nimium obrūde-
tur in eis. et quare naturā
calor. et nō possent puenireter
se. se. q. cibū digerere. Cū gūi la-
147 ar bore victū necessariū lucran-
tici. 4 tes. qz in talibus magna sit hu-
ad 3m midis sumptio nec cū ieiunio
p̄nt efficacit̄ opari. et iō nō te-
nent. Dicit tñ si adsit facul-
tas a suo sacerdote petere dis-
pensatōem. et ille dicit eis cōce-
dere. Qui tñ oparios p̄duce-
re nolūt diebus ieiunij nisi sub
hac p̄ditōe qz nō ieiunēt. non
excusant a peccō. Si autē vi-
ctū necessariū possūt acq̄rere
cū labore. quē puenient̄ exer-
cere p̄nt cū ieiunio. tūc a fra-
cto ieiunio nō excusant. Ad-
dit ad hec Durā. qz ēt huius vlt-
villani colētes p̄dita dñorum

suor. vlt̄ alia gūia faciētes et
alij nō possent viuere. non te-
nēt pariformit̄. qz dicit Breg-
y de h̄ de p̄se. di. s. Ieiunium
quadragesime ē solū dū vbi ne-
cessitas vlt̄ infirmitas cogit.
Addit ēt ad h̄ scrius Tho. ybi. s.
Qz si ex p̄te opant̄ ē iterio
maioris lucri nō necessarij nō
excusat. Ad loca setā pere-
grinātes nō tenēt. tñ si sit ra-
lis pegrinatio q̄ p̄mode dis-
ferri nō possit vltra vlt̄ antici-
pare. et tñ sit labor qz cū illo
lo p̄mode ieiunare nō possit
Addit ad hec Durā. qz illi q̄
p̄pellūt exulare vlt̄ ire in exer-
citiū vel ad p̄ceptū ecclie ire
vltra mare tpe passagij imo-
nēte et cursores etiā dñorū q̄
nō p̄nt currere et ieiunare oēs
isti excusant. Si q̄s autē p̄tra
p̄dictā formam lz peccet iter
aggrediēdo. tñ dū ē in via si
ex cā soluat ieiunium n̄ peccet
lz ex culpa sua venerit tenent̄
tñ alio tpe recōpensare et als
satisfacere ad p̄siliū ecclie.
marie frāgere p̄nt postq̄ in
itinere sint si iminēt dies fe-
sti indulgētie ad quā vadunt
qz nō ē iterio ecclie statuēt̄ iei-
unium vt p̄ h̄ ipediant̄ pie et
alie cause magis necessarie.
Victū necessariū ostiati mēdi

quale
dicitur
ieiunio

cantes nō tenent. qm̄ sūt rātū
 h̄re nō p̄nt de elemosyna ho
 ra p̄mestionis q̄ ad victū di
 ei p̄mode sufficiāt v̄lex p̄ce/
 dēri inedia debilitati ieiuni
 um sufferre nō p̄nt **De ser**
 uicib; ad mēsam. z de legē/
 rib; iter religiosos z de illis
 q̄ h̄nt p̄gustare ferculū z alia
 q̄ h̄nt cā veneni. z de medicis
 p̄gustatib; medicas. oēs isti
 s̄m **Durā.** nō solūnt ieiunū
 lz p̄ay t̄p̄s illi p̄mi iterponāt
 in p̄mestioe. qz totū dz p̄pu/
 tari p̄vna mēsa. **Et isti alij p̄**
 prer p̄uitatē cibiz p̄per p̄sue
 tudinē. Idē iudiciū ē de col
 quis q̄ p̄gustāt carnes z alia
Alit̄ t̄n̄ ēē dicēdū si vellent
 cōdicare. z añ p̄manionē h̄ fa
 cerēt. **Demouicis z iuue**
 nib; iter religiosos faciēduz
 ē s̄m dispositōez suoz p̄lato
 nū. **Et hec sufficiāt d̄ ista qō**
 ne z p̄ria pre. **Cōclisio** sc̄da q̄
 ē de q̄litate ieiunij. i. q̄le de/
 bet eē ieiunū talē. q̄ i recto
 z ordiato ieiunio s̄m ritū ec
 clesie tria d̄nt eē q̄ p̄tinēt in
 trib; his p̄clusionib;.

Debet esse ieiunium vna
 p̄tentum refectione.
 Debetq; z ip̄m protendi
 quasi ad horam none.
 Debet esse ciborum et po

tus moderate annone.
Dico p̄mo q̄ ieiunū dz eē
 vna p̄tentū refectione. qz ieiunū
 nū ab ecclia istitūtū ē ad cō
 cupiscētiā refrenandā ita q̄
 cupiscētiā refrenandā ita q̄
 saluet natura. **Et ad h̄ vide**
 tur sufficere vna p̄mestio per
 quā ieiunās p̄r satisfacē na
 ture. z t̄n̄ aliqd̄ detrahit con
 cupiscētie. **Lz aut̄ ad p̄cupi**
 scētiā refrenandā t̄m valeat
 moderatio q̄ritatis cibi sic
 p̄mestiois nūer⁹ t̄m eadē cibi
 q̄ritas nō pōt oib; taxari p̄
 prer diuersas corpm̄ p̄plexio
 nes et q̄b; p̄tigit q̄ vn⁹ ma/
 iori. ali⁹ miori q̄ritate cibi
 noscūt idigere. s; vt plimum
 oēs p̄ vna p̄mestionē p̄nt sa/
 tisfacere sustētatōne nature.
Nā p̄ma eras sem̄ t̄m oi rpe
 p̄medebat in die. **Hic Boe**
 in li. de cōsol. d̄c. **Felix nimit̄**
 um p̄oz eras p̄tēra fidelibus
 aruis. nec inerti p̄dita luru.
 faciliq; solebat sera ieiūia sol
 uere glāde. **T̄n̄ idigētes i se**
 ro facere p̄nt collatōem. duz
 mō nō faciāt p̄ gula que sol/
 uit ieiunium. possunt facere
 non accipientes panem. sed
 tantum potum. et ad plus
 aliquod electuarium; quia
 potus non est tantum ad si
 stentationez sol⁹ nature nec

se. se. q.
 i 47 ar
 ti. 6.

vbi. s.
 ad 3m

120

b. s.

quale
 dz eē ieiunij

De Ieiunio

est electuariū. s. ad digestio-
nē ciboz. tñ si nimis accipe-
rēt in fraudē ieiunū soluū.
qz ait Aug. sup eplam Joh.
z hī. dist. 41. Delicie etiā vi-
les cibi appetēris accepti i-
pediūt pfectū abstinētie.

vbi. s.
ar. 7.

Dicit scdo q ieiunū debet
pretendi vsqz ad horā none. et
h ppter tres rōes. Quaz pri-
ma est. qz sic dictū ē: ieiunū
ordinat ad deletōem culpe z
cohibitiōz ei. Igit opoortet
q aliqd sup addat supra cō-
mune p̄suetudinē. ita tñ q p
h natura nō mltū grauetur.
Est debita z cōis p̄suetudo
edendi hoibz circa horā sex-
tā. tum qz videt esse p̄pleta
digestio nocturno tpe natu-
rali calore iterū reuocato p
pter frigus noctis circūstās
z facta diffusio humorū p mē-
bra coopante ad h calore di-
ei vsqz ad summū sol ascen-
sum. tuz etiā qz tūc precipue
natura corpis hūani idiget
iuuari p̄ exteriorē aeris calo-
rem. nō hūiores interi adurā-
tur. Et ideo vt ieiunās ali-
quā afflictōem sentiat p cul-
pe satisfactōe pueniēs hora
p̄medendi taxat ieiunantibz
circa nonā nec opoortet stricte
accipere illā horā. qz nō mltūz

refert si ppter infirmitatē vel vbi. s.
aliā rōnabilez cām pueniat arti. 7.
aliquatū illa hora. Secūdo ad 2m
datatio ē. qz ista hora p̄ues-
nit mysterio passionis xpi q
p̄pleta fuit qñ inclinato ca-
pite tradidit sp̄m. Ieiunan-
tes em̄ dū suā carnem affli-
gūt passioni xpi p̄formantur
fm̄ illud ad Gal. s. Qui xpi
sunt carnē suā crucifigūt cuz
vicijs z p̄cupiscētijs. Tertiā
rō est. qz ita fuit ordinatum
a p̄cilio gabilonense. qd̄ con-
ciliū dicit. In q̄ dragesima
nulli credendi sunt ieiunare
q̄ ante maducauerūt anteqz
vesperinū celebret officiū.
qd̄ quadragesimali tpe post
nonā d̄z. Et ita est de p̄suetu de p̄se.
dine etiā q̄ circa horā nonā di. i. c.
vel tunc p̄prie p̄ ieiunio mā solent
ducentur. Dicit tertiō q iei-
unū debet esse cibi z potus
moderare ānone. i qnqz mo-
dis peccare potest q̄ in his
p̄sibus p̄tinentur. Et habet Tho. 1
tur de p̄se. di. s. Quinqz mo 4. dist
dis gula damnat edacem. 1. s. q. 3.
Qui nimīūz medit. l'edēdi ar. 4. q
preuenit horā. Querit deli 7. ad. 2
cias vel parat deliciosa. Et
sumit cupide qd̄ nō est deli-
ctosum. Primo peccat in
ieiunio qui nimīūz medit

Uñ dicitur. **L.** de legi. l. nō dubi-
um ē in legē pmittere euz q̄
p̄ba legis amplex? **P** legi nō
est voluntatē s; ille q̄ dieb; iei-
unalib; seml' tñ comedit. z
tñ tñ q̄tā comederet duabu;
vicib;. Quis fuerit l'ram statu-
ti. qz nō comedit seml' nō tñ
fuar statuti mētē q̄ ē vicium
carnis rep̄mere. **I** tal' peccat
p̄ statuti. **H**ic dicitur de p̄le. dis.
Sic tibi. Nihil p̄dest tibi
biduo v' triduo. transmissio
vacuū porrare ventrē si p̄iter
obstruat. **S**z tñ nēcariū su-
mendū ē qd̄ p̄inet ad p̄suā
dā validudinē corpis. **E**t qz
in h' d; esse discretio. **I**do nō
randū q̄ validudo in triplici
statu p̄t p̄siderari. **P**rio fm̄
sufficiētiā habito respectu
ad ea q̄ incūbūt ex officio v'
societate illoz ad q̄s cōueni-
unt nēcario agenda. **E**t tale
nēcariū subtrahi nō debz. qz
esset de rapina hostiū ieiunij
offerre si aliq̄s p̄pter ieiunū
ab illis p̄pediret ad q̄ al' ob-
ligat. **Uñ** Hiero. de rapina.
Dolocaustū offert q̄ v' cibo
tū nimia egestate v' māduca-
di v' sōni penuria imoderatē
te corp' affligit. **S**ecdo p̄t cō-
siderari vilitudo fm̄ suffici-
entiā habito respectu ad vri-

liora q̄ ieiunās facere possent.
Quis ad ea nō teneat ex nēcē-
tate qz oppositū facere indub-
itererit ē ieiunū. z si nō sit illi-
citu. **Uñ** Hiero. dicit. **R**ōnal'
hois dignitatē amittit q̄ iei-
uūuz caritati v' si vigilias
sensus itegritati p̄fert. **T**er-
tio mō accipit validudo cor-
poris fm̄ optima dispositio
nē corpis. **E**t qz caro in suo
robore p̄sistēs difficilis spū
subdit. id̄ necessariū ad vali-
tudinē sic acceptam sic licite
posset accipi. tñ laudabil' sō-
trahi p̄t. nec p̄ hoc mors ac-
celerat. qz ex abūdātia p̄les
moriunt' q̄ ex defectu. **S**ecū-
do peccat in ieiunio q̄ p̄uēit
horā. **H**oc d; intelligi notabi-
lit' sic dictū ē. **Q**uali oia hec
Durā. ponit; lz alio ordie.
Tertio peccat in ieiunio q̄ q̄
rit delicias v' pat' deliciosa.
Nā Rich. in. 4. dicit. **I**eiunū
abstinētie a voluptatib;
z iniquitatib; secl' frāgit p̄ qd̄
cung; pctm̄ mortale. **A**liud iei-
unū qd̄ ē acc' p̄turis absti-
nētie frāgit p̄ reglam q̄ ē pec-
catū mortale. **A**liud ieiunū
instituti ab eccia de q̄ in p̄-
ti loq̄t' frāgit p̄ qual' ber gu-
lā. **P**rio p̄ illā q̄ ē pctm̄ mor-
tale; inq̄tū tale ieiunū icluz

De Ieiunio

se. se. q.
14. 7.
ar. 8

dit illud qd est p̄tutis ab-
stinētie. Scdo p̄ gulā q̄ est i
comedēdo pl⁹ q̄ sel. v̄l in co-
medēdo cibos q̄ interdicitur
in oib⁹ ieiunijs. i. cuiuslib⁹ tē-
pōis interdicit⁹ elus carnū
qz magis delectabilē ē. et ad
hūiores lururie magis. ceter⁹
coopaf. Qua z oia lactici-
a in q̄dragētima interdicitur
Szin alijs dieb⁹ ieiunalib⁹
fac. endū ē scdm̄ dīspōitōem
z p̄suetudinē p̄rie. Un̄ Hie-
rony. loq̄ns de ieiunio dicit
Una queqz p̄uincia abun-
dat in suo sensu. Et etiā frā-
gīl p̄ imoderatā poratōez vi-
ni. Et h̄r in decre. di. 4. U-
nū ita bibere p̄mittit⁹ vt ebyl-
eratē oino fugiam⁹. alioqui
restat vt oia q̄ corp⁹ libent-
siter faciam⁹. Et hic rex⁹ lo-
quit⁹ de tpe ieiunij. vt ibi p̄z-
tū ḡ ad p̄positū q̄rere deli-
cias v̄l deliciose pare p̄mes-
at ad gulā. i. q̄ p̄ hec offēdit
in ieiunio Quarto offēdit
in ieiunio q̄ sumit cupidē. v̄n-
dē in decre. di. 4i. Delicē. v̄l
les cibi appetēt⁹ accepti im-
pediūt p̄fectū abstinētie da-
uid enī aqm̄ male cupitam
effudit. Et helyas carnes co-
medit. Un̄ inferi⁹ dē de no-
bilib⁹. Non cogant diuites
paupe⁹ cibis vesci. vtāt cō-

suetudie ifirmat⁹ sue. s; do-
leant se alit nō posse sustēra-
ri. s; p̄suetudinē mutāre. egro-
tāt vrant sup̄fluis. dēt inopi-
b⁹ necaria. vrant p̄ctio⁹. dēt
paupe⁹ vilia Hec Augu. in
li. de p̄bis dñi. S; hic ali-
q̄s possēt dubitare. cū aliq̄s
magis delectet⁹ in esu pisciū
q̄ carnū. q̄re pot⁹ elus car-
nū q̄ pisciū frāgit ieiunij
Ad qd̄ r̄ndet⁹ fm̄ Richar. et
Tho. Q. ecclia ieiunij isti-
tuens itendit ad id qd̄ ē cōi-
elus aut carnū cōiter est ma-
gis delectabil⁹ q̄ elus pisciū
quāuis in q̄busdā alit se ha-
beat. p̄pterea elus carnū est
mātor⁹ nurrimēti. Et idō ec-
clesia magis ieiunātib⁹ phi-
scū elum carnū q̄ piscium
Cōclusio tertia q̄ est de q̄ res iei-
titate fructuū sacri ieiunij ē
ra⁹. q̄ cū ieiunij nō sit solum
p̄tus. s; fundamētū z radicē
aliar⁹ p̄tutū. restē Hiero. ad
Demetriadē dī. Ieiunij nō
solū p̄fecta p̄tus. s; ceterarū
p̄tutū fundamētū est. Sdo ex
ista radice tres ram⁹ vtili-
tis p̄cedūt. Prim⁹ ram⁹ vti-
litat⁹ vocat⁹ ramus subleua-
tōis. Scds ramus vtilitat⁹
vocat⁹ ram⁹ p̄fortatōis. Ter-
tius ram⁹ vtilitat⁹ vocat⁹ ra-
mus adornatōis. Dico p̄

mo q̄ ex radice aliaz p̄rutū
q̄ ē sacrum ieiunū p̄cedit ra-
mus quidā vilitat̄ q̄ voca-
tur ram⁹ subleuatois. Nā ie-
iunū subleuat hoīem a q̄cū
q̄ malo. rideo in tali ramo
q̄tuoꝝ fructus inueniuntur
Primus vocat̄ refrenatio

Secūds vocat̄ declinatio

Tertius vocat̄ placatio.

Quar⁹ vocat̄ satisfactio

Prim⁹ fructus vocat̄ refre-
natio. Nā hō infirm⁹ p̄ pec-
catū habet corpus dissolutū
ita q̄ leuis in q̄cunq̄ pecca-
to cadit. si ḡvult subleuari a
tali infirmitate oportet q̄ re-
frenet corp⁹ siue carnē suam.

Exēplū Pau. i. ad Corin. 9
di. Castiga corp⁹ meū. ⁊ in-
fuiturē redigo. ne cū alijs p̄-
dicauero ip̄e reprob⁹ effici-
ar. Talis refrenatio ⁊ casti-
gatio carnis siue corp̄is ma-
xime sacro ieiunio fit. ad q̄d

Pncipalr̄ ecclia ip̄m instituit
Hic Hieron⁹. ait. Ieiunio
passiones corp̄is. orōne sanā
de sūt pestes mentis. Unde
xps̄ volens ostendere q̄ solo
ieiunio caro vincitur. ⁊ sola
orōne q̄ maxime mēs ad de-
um eleuat. Mar. 9. c. di. hoc
genus in nullo pōt̄ ecire nisi
in orōne ⁊ ieiunio. Hinc do-

minus in pncipio q̄dragesi-
me que est tps̄ maceratois
⁊ refrenatois carnis ait. nos
inuitando p̄ Zohelē p̄phetā
in. 2. c. sue p̄phetie dicentem
Conuertim⁹ ad. me in toto
corde vestro in ieiunio. Et is-
fra. ad p̄fectōem ieiunij ait.
Egrediat̄ sponsa de cu. s. ⁊ s.
de tha. s. q̄. s. n. est ita luxurios⁹
qui p̄ ieiunū non efficiat. ca-
stus. quis ita supbus q̄ p̄ iei-
unū nō officiat hūll⁹. Jur-
ta dictū sapiētis Prover. 25.
dicent⁹. Cū defecerit ligna
extinguit̄ ignis. q̄ cū defece-
rit calor cibi ⁊ pot⁹ caro nō
erit ita audax ⁊ supba. Se-
cund⁹ fruct⁹ vocat̄ declina-
tio. nā cū mēs humana sit ni-
mis supba i cogitando nocē-
ua. in appetēdo praua. tāq̄
febricitans oportet ip̄am ob-
hāc causaz humiliari. quod
op̄time fit p̄ sacru ieiunium.
Juxta exemplum David p̄-
phete dicent⁹ i psalmo. Hu-
miliabam in ieiunio animā
meam. De tali purgatione ⁊
humiliatione mētis ait Au-
gustinus in sermone de iei-
unio. Ieiunium purgat mens-
tem. subleuat̄ sensum. carnes
sp̄ritus subijcit. et ieiunium
facit cor contritum et hu-
BB 2

De Ieiunio

millatū. Tertio fructus vo-
catur placatio. nā si q̄s deuz
p̄ p̄ctm̄ offendit. z ad furore
p̄itauit si eum vult placare
oportet q̄ faciat cū ieiunio.
Exemplo ninive citatis super
qua cū irat⁹ esset de⁹ p̄p̄t po-
puli m̄stritudinē p̄ctōz z vel-
let eā submergere iesūto pla-
cata ē ira ei⁹. nā et hac causa
fec̄ edictū rex ninive sic dicēs
Ione. 3. Hoies iumēta z bo-
ues z pecora nō gustēt quic-
q̄. Quart⁹ fruct⁹ vocat sa-
tisfactio. Nā satisfactio tri-
bus mōs̄ sit sic cōiter ponūt
doctores. Orō. elemosynaz
ieiunio. vt h̄r in decretis. 8. pe-
nitē. di. 6. Et q̄ ieiunū sit p̄
satisfactōis. p̄z p̄ rōem quā-
dā quā assignat Rich. in. 4.
que rō sumit rū ex p̄te bono-
rū. rū ex p̄te maloz z causarū
p̄cti. Bona enī de q̄bz optet
satisfacere deo z p̄mo tria
sūt s̄m p̄m. i. Ethico. Bo-
na fortune. bona corp⁹. z bo-
na aie. De bonis fortune. i.
de bōis exteriorib⁹ satisfacti-
mus p̄ elemosynā sub q̄ cōp̄-
hēdit totū qd̄ ipeditat ad p̄-
rimoz utilitatē. De bonis
corp⁹ satisfactim⁹ p̄ ieiunū
sub q̄ p̄bendit q̄quid per-
tinet ad corp⁹ afflicōnem.

De bōis aie satisfactim⁹ per
orōem sub q̄ p̄bendit quic-
qd̄ deo exhibet p̄ latrie p̄ru-
tē. Cause maloz sūt tres
q̄s pōit Jobā. in. i. cano. 2. 6.
di. Omē qd̄ est in mūdo aut
ē p̄cupiscētia carnīs. aut p̄cu-
piscētia oculoꝝ. aut sup̄biuit
te. Cōtra p̄mā causam est ie-
iunū. p̄tra secūdā ē elemosy-
na. p̄tra terciā est orō. Et tra-
p̄z q̄ ieiunū ē p̄ satisfactio-
nis. vñ Ber. i. s̄mōe. 38. sup̄
Lanci. ait. Dignū reoz aliq̄
tenus expōere q̄ fructu z que
admodū opteat ieiunare. p̄i-
mū qd̄ ē p̄ eo q̄ ab ip̄is quo-
q̄ licit⁹ abstinem⁹ ea nob̄ q̄
pus p̄missim⁹ illicita p̄donā-
tur. qd̄ est cōdonare cōmissa
nisi ieiunio breui ieiunia reo-
dimi sempiterna. Dicit sc̄d̄
cūdo q̄ ex radice aliaz p̄tutū
q̄ est sac̄rū ieiunū p̄cedit ra-
mus qd̄ ali⁹ utilitat⁹ q̄ vo-
catur ram⁹ p̄fortatōis. nam
cū caro hūana sit pestis quā
sima z firmitas mortalit. q̄
bz nimū obilitat si n̄
aliq̄ remedio adiunat. nlla
medela ira ē p̄uentēs huic
firmitati sic sac̄rū ieiunium
Tū oēs q̄ sentiūt stimulum
carnīs: si nō h̄nt vrozē occasi-
one tenent ieiunare. Tū pu

Tho. i.
4. d. 15.
q. 3. ar. 1.
q. 5. et
ar. 2. q.
3. ad
3m.

Tho.
3. ar.
4. d.

crusē. sed hmoi imprudēs. igit. 3do ait Gre. Cū omnis fortuna nob timēda sit. magis timēda sūt psp̄ra q̄ aduersa. Tū si hō non est prudens rpe p̄spirat; z respicit q̄ sibi p̄nt obesse magis sibi casus inopināt? nocebit. vñ Salo. in Prouer. ait. Grauis nocet q̄d cūq; inceptū accidit. Ira fuit circūspect? ille miserabil? Cato censorin? q̄ nesciēs eligere tutiorē p̄tem seipm̄ inercec̄ ne deueniret in man? cesar;. Tū conclusiōnes magnifice dñe z ciues carissimī in sacro euangelio hodierno denorant. q̄d i tres pres diuidit. Qm̄ in p̄ma p̄te ponit incautelā villici p̄ q̄d fuit diffamat?. In secunda p̄te ponit imprudētia villici. q̄ nō didicerat aliquā artē q̄ viuere possz. ibi. quid faciā zc. In tertia p̄te ponit incircūspecto villici. qz prudens fuit circa corp?. z n̄ circa aiām. z vt clar? hec pateant videam? historiā. De clarate historie fructus erit viciū imprudente. de q̄ loquēdo tres p̄clusiones cū tribus dubijs declarabim?. Quārū p̄ma est de sua q̄dditate. Scda erit de sua causalitatē.

re. Tertia erit d̄ sua malignitate. Conclusio igit p̄ma sit tal' in ordie. q̄ imprudētia tripl' p̄t accipi. Uno mō negatiue. alio mō p̄uatiue. tertio mō p̄rie. Negatiue aut̄ dicitur in q̄ntū impoztat solā carentiā prudētie. z hec p̄t eē sine p̄cō. vt in pueris aut in furiosis z fatuis. non p̄pter defectū p̄riū ad fatuitatem veniētib;. Priuatiue p̄o dicitur. i quaūtū aliq̄s caret prudentia quā natus ē z debet h̄re. s̄m h̄ nō h̄re prudentiā est p̄ctm̄ rōne negligentie q̄ aliq̄s nō adhibet studiū ad prudentiā h̄ndam. Contra rie q̄dem accipit imprudentia s̄m q̄ ratio p̄rio mō. mo uetur vt agit prudētie. puta si recta rō prudentie agit cōsiliando z imprudens consiliū spernit. z sic de alijs que in actu prudenti; p̄suanda sunt. z h̄ mō est ḡuius p̄ctm̄ s̄m rōez p̄riū imprudentie

Sz hic statim aliq̄s p̄t interrogare. vtrū imprudētia sit p̄ctm̄ mortale. Ad q̄d r̄idet s̄m doctrinā sancti Tho. in 2a. 2e. q. 13. h̄ vicio mō p̄t eē p̄ctm̄ mortale. qz hō nō p̄t p̄tra prudentiā agere nisi diuertens a regulis quibus rō

Utrū
imprudē
tia sit
p̄ctm̄

De imprudentia

prudētie rectificat. Unde si
h' contingat p auersionem a re
gul' diuina ē pctm mortale
puta cū qd qñ p' tēnes z repu
diās dīna documēta p'cipib
tanter agit z q' hoc modo sit
pctm mortale oñd' t' tali rōe
spūalis thesaur' grē nō tolli
tur nisi p pctm mortale s'z hu
ius thesaur' tollit' p impu
dentia. Un' sap. Prouer. 21.
di. Thesaur' desiderabil' et
oleū in habitaculo iusti. i. q'
ria z mia z hō imprudēs dissi
pabit illud. Si hō imprudēs
agit p'ra prudētia absq' cō
temptu in detrimēto eoz que
sūt de necessitate salutis est
pctm veniale. Cōclusio se
cūda est tal' q' tria potissime
faciūt hominē imprudentem
v' causant imprudētia. scilz
ignorātia. p'sumptio. z inor
dinata p'cupiscētia. Dico
p'mo q' ignorātia. z Aug. di.
Est aut' ignorātia. viciosa si
adlit affectio nesciēdi q' agē
da sūt v' vitāda v' negligē
da scēdi. Et Ber. de. 12. gra
dib' hūilitat' ait. Frustra si
bi de infirmitate v' ignoran
tia blādunt q' vt liberi' pec
cēt libent' ignorāt v' ifirmā
tur. Et Sige. in mo. ait. Nes
cire ignorātia ē. scire noluit

se supbia. Dixi scdo q' p'p'e
sumptio causat imprudentia.
Un' Aug. sup illō apli. Dixi
cētes se esse sapiētes stult' fa
cti sūt. ad Ro. 3. ait. Si dicē
do te sapiēter stultus factus
es: dic te stultū z sapiēs eris
Hic sap. Prouer. 26. ait. Uli
disti hoīem sapiēter sibi vide
ri. mag' illo spē habebit stul
tus. Et q' mag' h' s' oib' ē sal
uator. Mat. 12. Cōfiteor ti
bi dñe p' celi z terre q' absco
disti hec a sapiētib' z' prudē
tib' z reuelasti ea puulis.
Dixi tercio q' p'cupiscētia in
ordinata causat imprudētia. z
facit hoīem imprudētē. Un' Aug. in li. p'fessio. ait. Spar
gis dñe penales cicarices
p'licitas cupiditatis. quia
qñ deus respic' hoīes delide
rātes imprudentia in volupta
tib' facit eos cecos z impu
dētes. sic dauid in ps. dicit
Supcecidit ignis z nō vide
rūt solē. marie si ille tal' q' est
voluptatib' donat' hēat sob
rietatē inspiciētū. Un' sap.
Prouer. 13. ait. Qui cū sapiē
tib' gradit' sapiēs erit amē
cus aut' stultoz efficiet siml'.
Un' Sene. in eplis suis ait.
Rē facillimas rō exigit fm
naturā suā viuere. s'z hāc dis

eria fa
ctū ho
minē i
prudē
tem.

Ar. vi

Tho.
vbi. a
ar. 34
27.

ficelle facit cōis infania. Cōmunis infania vocari pr. qñ ples ipudētes sūt associant

Sz hic merito z nō pter p postū queri pr. qd istoz trū est magis p̄tinuū iprudētie. id est p qd hō magis efficit i prudēs. aut p ignoartā. aut p p̄sumptōem. aut p voluptatē. Ad qd rñdetur fm doctri

Ar. vi. nā sancti Tho. in loco supi allegato q p voluptatē citi amittit prudētia q̄ p igno rantiā. aut p p̄sumptionem.

Rō hui⁹ est qz perfectio prudētie z cuiuslibet intellectua lis p̄tus p̄sistit in abstractōe insensibili. sed voluptas z maxime illa delectatio que ē in veneris: sic dicit p̄s in. 6.

Ebcioz. corūp̄t existima rionē prudētie. z totā aiām absorbet z trahit ad insensibi lē delectatōez. igit. Hic gre. si. moral. ponit iprudētiā et vicia que oriunt̄ ex ipā ori

er luxuria. Prererea pruden tia maxime p̄sistit in vsu ra tōis. sz delectatio z voluptas carnis lōge abducūt quēcūqz a rōne. igit. Un̄ sap. Pro uer. 20. dicit. Quicūqz his de

lectat̄ nō erit sapiēs. Et hec delecta pte sufficiāt. Con clusio tertia est talis q hui⁹

viciū tria mala iter alia pro d cedūt. vicij. p̄cipitatio. in con sideratio. z incōstātia Dico p̄moqz ex iprudētia p̄cedit p̄ cipitatio. Rō hui⁹ ē. qz preci pitatio in actibz anie metha phorifice d̄: p similitudinem a corpali motu acceptā. d̄: aut p̄cipitari fm corpale motuz q a supiori in yma puenit sz imperū quendā morus pro p̄rij vel alicui⁹ impellenz nō ordinare incedendo per gra dus. Summū vero anime ē ipā ratio. ymū autē est opera tio p corpus exercitata. qd̄ aut medij p quos oportet ordi nare descendere sūt. memo ria p̄teritoz. intelligētia pre sentū. solertia in p̄siderādis futuris euentibz. ratiocina s̄ tio p̄ferens ymū alteri. docili tas per quam aliquis acq̄ escit sententijs maiorum. per quos quidem gradus alia vis ordinare descendit recte consiliando. Si quis autē; feratur ad agendum; per im perum voluntatis vel passio nis pertransitis huius gra dibus erit precipitatio. Un̄ ergo inordinatio consilij ad iprudentiā p̄tineat manife stū ē viciū p̄cipitatiois ex im prudētia ori. vñ sap. 4. dicit

Tho. vii. 8. ar. 34. 2. 7.

125

De Imprudentia

cie. **U**ia impiorum. i. imprudentum renebrofa. nesciunt ubi corruunt. **D**ixi scdo q ex imprudentia pcedit inconsideratio. **R**o h^o est. in hoie prudente debet esse consideratio z inquisitio pitar^o q est act^o intellectus. vñ d^r ad imprudente illud **P**rouer. 4. **O**culi tui recte videat z palpebre tue pcedat gressus tuos **S**z p^riu h^o agit p imprudentem. q ex imprudentia pcedit inconsideratio. **D**ixi tertio q ex imprudentia pcedit iconstantia. **R**o h^o e. qz iconstantia importat recessum quendam a bono pposito diffinito **H**ui^o aut recessus pncipiuz habet a vi appetitiua. Non enim aliqs recedit a p^rozi bono n^o pposito nisi ppter aliqd qd sibi iordinare placet. sed iste recessus n^o psumatur nisi propter defectu ronis que fallit. in h^o q repudiat id qd recte acceptauerat. z qz cum possit resistere impulsui passionu si n^o resistit. h^o est ex debilitate ipius q non tenet se firmiter in sui pfirmationez p^rinet ad defectu ronis. sed sic ois rectitudo ronis p^ractice p^rinet aliqliter ad prudentia. ita omis defect^o eius

dem p^rinet ad imprudentia **E**t ideo iconstantia p^rin sui cōsummatōem ad imprudentiaz p^rinet z ex ipa pcedit. **E**t sic cur p^ricipitatio ex defectu circa actū consilij z iconsideratio circa actū iudicij. tō iconstantia circa actū p^rcepti. ex h^o eni d^r esse aliqs iconstans q ratio defecte in p^ricipiēdo ea q sunt consiliata z iudicata. **E**t nūc pōt queri vtrū negligentia oriat^r ex imprudentia. **A**d qd rñ d^retur p^rin sanctuz **T**ho. i. 2a. 2e. q. 54. q^o licz ne gligentia nō d^r recte oriat^r ex imprudentia tamē aliq^o mō ex ipa procedit. **E**t rō e. qz negligentia de directo opponitur sollicitudini. sollicitudo aut ad rōem p^rinet. **E**t hoc etiā ex ipso noie apparet. qz d^r **I**sid. ethymo. **N**egligēs d^r q^oli nec eligēs. electio autē lecta eoz que sūt ad finez ad prudentia p^rinet. **U**ñ negligentia p^rinet ad imprudentiam **H**ic d^r **S**ap. **E**ccl. 2. **L**a sciens z imprudens non obseruat tempus. **E**t sic expe^rite sunt huius fructus tres partes. quas supius promissimus declarandas magnifice dñe z ciues dilecti que obsecro vos deserere vt h^o grām

ella que hz tredecim annos
 z hz stimulu carnis dz ieiua
 re. qz illud sacru ieiuniu con
 ferat mltu sanietes tempra
 tionē carnis. Un ex illo secu
 do ramo sū q̄ttuor fructus.
 Prim⁹ vocat clarificatio. se
 cūdas vocat cibatio tertius
 vocat sanatio. q̄rt⁹ vocatur
 fortificatio. Prim⁹ fructus
 h⁹ rami vocat clarificatio.
 Hinc h⁹ sat⁹ manifestū exē
 plū. Videt enī q̄ ad speculā
 dū intellectus nō est ita clar⁹
 dū hō comedit sic añ. Hinc
 dicebat Hiero. Hodie⁹ ac
 rpatus cibus carni z aīme
 vitē est. Scds fruct⁹ hui⁹
 rami est cibatio. nā benign⁹
 deus cibare eos q̄s suo lamo
 remaceratos ieiunio cōspic.
 Elā brā p̄go maria h in spū
 siderās ait. Magnificat a/
 nima mea dñm. et ista. Esu
 rietes impleuit bonis. Et hoc
 p̄z exēplo ip̄i. q̄ cū ieiunassz
 q̄draginta diebz z noctibz z
 postea esurēs satiat⁹ ē p̄ ma
 nus āgeloz. Mat. 4. Ter
 tius fruct⁹ ē sanatio. Nā qui
 ieiunat corp̄is sanitatē acq̄
 rit. z ecōtra. Qui glīam suā
 ponit in gula z satietate. In
 firmitati b̄stati plen⁹ erit. vñ
 sap. Eccl. 37. dic. Prop̄ cra

pulā mlti p̄lerūt. q̄ aūc absti idē. s.
 nēs est adijctar vitā. Quar s̄mo. i.
 tus fruct⁹ hui⁹ rami est forz
 tificatio. z de h⁹ d̄r exemplū
 de q̄dam abbate ifirmo qui
 cū iret ad balnea puteoli q̄s
 dā p̄nceps latronū q̄ vocaba
 tur ghinas. cui⁹ fili⁹ fuit fra
 ter n̄r cepit eū z sciēs a predi
 cto abbate causā sui iitinerz
 p̄cepit vt n̄ daret ei neqz mā
 ducare neqz bibere p̄ tres die
 es. z postea parz z sic fecit for
 tem z sanū illū. itayr p̄dic⁹
 abbas p̄mitteret isto p̄dicto
 latronū p̄ncipi vt q̄t egoros
 iueniret marie prelatos ad
 ip̄m eos destinaret p̄ valitū
 dine recipiēda. Dixi tertio
 q̄ ex radice aliaz p̄rutū que
 est sacru ieiuniū procedit ra
 mus tertio vtilitatz q̄ vocat
 ramus adomatois in q̄ sunt
 q̄ttuor fruct⁹. Prim⁹ vocat
 eradicatio. Scds vocat satis
 factio. Tertius vocat trium
 phatio. Quart⁹ vocat glori
 ficatio. Prim⁹ fruct⁹ vo
 cat eradicatio. nā si q̄s cō
 siderat fragilitatē hūane p̄o
 ditōis q̄ prona sit ad peccā
 dū p̄t dicere. q̄ securis posita
 est ad radicē arboris Unde
 nō sufficē abstinere tantū ab
 illicitis. sed etiā a licitis. Et

De Ieiunio

ideo dicebat Gre. Solus in illicitis non cadit qui se aliquando a licitis caute restringit. quod dentis facit ieiunium. Secundum fructus est sacrificatio. Nam antiqui ad purgandum peccata sacrificabant animalia. modo nosmet debemus sacrificare per duo. scilicet dolore peccatorum et per abstinentiam ne ad alia peccata cadamus. Unde deo satis placet cor habens ista duo. Hic dauid in psalmo dixit. Cor heritum et humiliter. et sic per ieiunium. Tertius fructus vocatur triumphatio. Nam nihil ita vigorose triumphat de diabolo sicut ieiunium. quod facit corpus aridum in quo diabolus habitare non potest. Iuxta illud Baruch. 12. Cum imudus spiritus exierit ab homine ambulat per loca arida qurens requiem et non inuenit. Exemplo christi qui propleto suo sacro ieiunio vicit diabolum. Quartus et ultimus fructus vocatur glorificatio. Nam ut ecclesia canit. Tempus ieiunij aperit ianuas paradisi. Unde Gregorius ait. qui a paradisi gaudijs per cibum cedimus ad hoc in quantum possumus per abstinentiam resurgamus. Sed audies si quedam deuota domina huius virum prohibentem ipsum ieiunare statim perit. vixit

mulier propter phitorem viri de terra beat dimittere ieiunia indi-
cra ab ecclesia. Rndet fm Du pp/2
ran. q non. sz ieiunia volun/ bibi
taria soluere dz. Ro pmi ra nev
lis e. qz no dz obedire minos n dca
ri triu picipicti maiori. Ra/ ieiun
tio scdi e. qz vir in oib/ est ca
put mulier/ excepto debito
iugij. Et sora abstinētie
pōt mulier vouere viro pmit
tente que tñ nō pōt implere
eo phibēte. qz viro in omni
bus dz subesse. 33. q. 5. Dā/
festū ē ita voluisse legē seiaz
subesse viro vt nulla ei sora
que abstinētie causa vouerit
reddant ab ea nisi aurozital
viri fuerit pmitterdo. nā cum
ad peccm eiusdē viri pincere
voluerit lex si pūs pmisserit
postea phibuerit. tñ hec non
dixit vt faciat mulier qd voue
rat. Et sic expedite sst ptes b/
sacri fructus ieiunij magnifice
cōes ciuesqz dilecti que obse
cro rpiibus debitis obserua
re vt hic ecclesie sancte ptece
pris obedientes gratiam ac
quiratis. et in futuro gloriā
habeatis. Amen.

Dominica septima post
festum Petri et Pauli. De pec
cato hypocrisis.
Sermo. XXXV.

Attēdite a falsis prophetis

Mat. 7. Pro h^o sacri z sancti euā

gelij historiali dēclaratōe. no randū q̄ ille hō est recte bipo crica z simulator qui.

Est falsus in opere sub veste humilitatis.

Est falsus in ore sub verbo sanctitatis.

Est falsus in corde sub prauitate voluntatis.

Dico p̄mo q̄ hypocrīta ē falsus in ope sub veste hūilitatis.

Rō h^o ē. qz ille ē falsus in ope sub veste hūilitatis q̄ sub spē vīl vestis malū conatur opari. s; hmōi ē hypocrīta.

igit. vñ Amb. in q̄dā ser. ait. Latet plerūq; sub tristi amictu lascīvia z deformis horroz tali veste subregit vt

secrera petulantiū regāt aīoz Et Bre. in mo. sup illō. Nō

induas vestē ex lana linoq; p̄textā. dīc. Vestē ex lino lanaq; p̄textā induit. q̄ in locu

rōe vīl actōe q̄ vīl itus subtilitate malicie coopit z sim

plicitatē foris inoēcie ostendit. Hui^o rei h̄r exemplū. 3.

Re. 14. vbi d̄r. q̄ vxoz Jero

boā mutato habitu veit. ad achīā p̄betā. cui ille dixit. q̄ rere aliā esse simulat.

Dixi sc̄do q̄ hypocrīta ē falsus i ore s; h̄bo sc̄titat̄. Rō h^o.

qz ille ē falsus in ore q̄ qd loquit mēte ipugnat. s; hmōi est hypocrīta. de q̄b; dñs ait

mat. 15. Popul^o h̄ labijs me honorat. cor aut̄ eoz lōge est a me.

Uñ in die iudicij tales dicere poterūt illō dīcū gre

go. in registro. Quid dīcū rī sum^o q̄ in iū q̄ ep. b; docem^o

z sola voce q̄ in iū iusta p̄cedū mus. Ossa ieiūijs atterunt

z mēte turgem^o. corp^o despectis vestib; regit z elatōe cor

dis purpurā supam^o. Hui^o h̄r exēplū. 2. Re. 13. vbi d̄r. q̄

amā fili^o d̄s voce simulabat īfirmītatē vt poss; decipere

Thamar sorozē suā quā libi diose adamabat. q̄ d̄ cā moztu^o ē absolō ff su^o.

Dixi terrio q̄ hypocrīta ē falsus i corde s; prauitate voluntatis.

Et rō h^o ē. qz ille ē falsus i corde q̄ eū nō dirigit fm volūtātē

dī. s; hmōi ē hypocrīta. igit. vñ cris. loqns d̄ hypocrīta ait

Anlta res sic exmīat bonuz sic silatio. nā malū s; spē bo

ni celatū dū nō p̄scit̄ur non

124

De Ieiunio

canet. Exemplū huius h̄ in phariseis de quibz ipse Cris. ait. Phariseoz iusticia erat ipostertate opis n̄ i rectitudine intentōis. He p̄clusiones magnifice dñi / z ciues carissimi in sacro euāgelio denotant. qđ in tres ptes diuiditur. Qm̄ in p̄ia pte pōit hypocrisiaz falsitas. in veste hūilitat̄. In sc̄da pte ponit̄ hypocrisiaz falsitas. in p̄bo sanctitat̄. In tertia pte ponit̄ hypocrisiaz falsitas i prauitate volūtat̄. P̄ia in principio. Sc̄da ibi. Nō ois qui dicit dñe. Tertia ibi. Quis fac volūtatē. Et vt clar̄ hec pateant videam̄ historiam. Declarare historie fruct̄ est pessimū viciū hypocrisie. de q̄ pet̄o fac̄ mētiōem sc̄m̄ euāgelii hodiernū in ḡn̄ali. De q̄ loq̄ndo tres p̄clusiones cum tribz dubijs declarabimus. Quaz p̄ma erit de sua diffinitōe. Sc̄da de sua detestatiōe. Tertia de sua similitudine. z conditiōe. z sic erit finis. Cōclusio p̄ia ē tal̄ in ordine q̄ hypocrisis ē simulatio boni qđ nō ē sub vmbra alterius p̄sone. Propter qđ notandū s̄m̄ alexan. id̄ ales in sc̄bo z Duran. in sum q̄ tal̄ hypo-

crisis vlt̄ simulatio q̄tuor mōdis p̄t fieri. P̄io mō qm̄ alius facere qđ nō facit. sic illi qui facies suas exterminant pallore aliq̄ vt appareāt hoibz ieiunātes cū tñ nō ieiunent. de q̄ Pau. ad Thymo. in p̄ma eplā sua. 4. c. dicit. In nouissimis t̄pibz discedent qui dā a fide attēdētes spiritibus erroris z doctoris demoniorū in hypocrisi loq̄ntiū mendaciū. Sc̄bo mō qm̄ aliq̄s bonū facit. s̄z cū sedat mala i tentōe z corrupta de q̄ dominus ait. Mat. 6. Cū facis elemosynaz noli tuba canere añ te sic hypocrite faciunt. Tercio mō qm̄ aliq̄s bonia obumbrationibz mala sua s̄ pingit. s̄ q̄s dñs ait Mat. 23. He vobz hypocritis qui si miles estis sepulcris dealbatis. Et h̄mōi s̄nt q̄ sumūt habitū sc̄itatis z nō actum. Quarto mō qm̄ aliq̄s simulat se velle occurrere bona sua cū tñ desideret ea esse manifestā vt melior appar̄ festā vt melior appar̄ festā s̄ q̄s dñs ait Mat. 6. Amāc hypocrite orare in āgul placetis vt appareāt. Et q̄si de oibz istis loquit̄ Bre. 13. mo. 6. 4. Hy

Simulatio q̄ tuor modis

te. sc. iii. ar. 4.

poerita q̄ latine d̄r simlatoz
 iustus nō esse appetit. s̄z vide
 ri. z idcirco auar⁹ z raptor ē
 q̄ d̄ū iniq̄ agit de sanctitate
 desiderās venerari. laudē vl
 ter rapit aliene. hipocritaz ve
 ro studiū esse solet vt qd̄ sūt
 supprimāt. z qd̄ nō sunt esse
 se hoib⁹ inotescāt. refugiū vi
 deri qd̄ sūt. z añ oculos hoib⁹
 um sup̄ inducta innocentie q̄
 dā honestate sevestūt. Hec
 ille. Et his oibus p̄cludi p̄t
 q̄ hipocritis ex his h̄z origi
 ne. videlz p̄mo ex praua simu
 latōe. q̄ idē est simlario z hy
 pocritis. nā hipocrita grece
 latine d̄r simlatoz. s̄z h̄z Ill
 do. scdo ex sapbia inrētione
 terio ex maligna maloz ob
 umbratōe. Et q̄ro ex vana
 ostentatōe. S̄z ad declarati
 onē eoz q̄ dicta sūt queri p̄t
 vtz hipocritis sit p̄ctm̄ mor
 tale. ad qd̄ r̄ndet s̄m̄ sanctū
 Tho. z doctozē irrefragabilē
 Tho. z Alexā. d̄ ales in scdo q̄ hy
 pocritis aliq̄n̄ diē simlario
 nē cū defectu scitatz z boni
 taz. sic q̄n̄ hipocrita non cu
 rar sc̄ritatē h̄re. s̄z solū scūs
 apparere. sic p̄uenit accipi i
 sacra scriptura. sic manifestus
 ē q̄ est p̄ctm̄ mortale. Rō est
 q̄ null⁹ puat oimoda sancti

tate nisi p̄ p̄ctm̄ mortale. d̄ q̄
 bus ait Job. 3. Simlatores
 z callidi puocāt irā dei. quia
 nihil puocat irā dei nisi pec
 catū mortale. Tū Aug. on̄ 6
 dens q̄ hipocritis h̄ mo act
 cepta sit p̄ctm̄ mortale ait in
 libro de p̄lictu vicioz z vir
 tutū. Ostedite hoib⁹ qd̄ nō
 est qd̄ aliud q̄ damnatio. s̄z
 dānatio nō dat nisi p̄ pecca
 tū mortale. igit. Aliq̄n̄ vero
 hipocritis ē simlario vltē
 ratio sanctitatz. nō cū oimoda
 carētia. s̄z ab ea deficit p̄
 p̄ctm̄ mortale. tūc q̄uis tal
 sit in p̄ctō mortali ex q̄ puat
 sc̄ritate: nō tñ sp̄ ip̄a simlari
 tio ē p̄ctm̄ mortale. s̄z aliq̄n̄
 veniale. qd̄ discernēdū ē ex fi
 ne. q̄ si repugnat caritati dei
 vl̄ p̄mi erit p̄ctm̄ mortale.
 puta cū simulat sanctitatem
 vt falsam doctrinā disseminet.
 vt vt acq̄rat eccl̄asticam
 dignitatē indign⁹ vl̄ q̄cūq̄
 alia rpa bona in q̄bus sinez
 p̄stituit. Si p̄o finis intent⁹
 nō repugnet caritati erit pec
 catū veniale. puta cū aliquis
 in ip̄a fictōe delectat. d̄ quo
 ph̄s dic. 4. Eth̄i. Q̄ mag⁹
 videt vanus q̄ malus. eadē
 eni rō est de mēdacio z simu
 latōe. Et hec de p̄ma pre sus

De Hypocrisia

hypo-
cris est
dresta
bilis.

ficlati. Cōclusio scda ē tal
in ordine. q̄ h̄ p̄ctm̄ ē dresta
bile p̄pter tria. P̄rio p̄p̄t cō
uersionis tardatioez. Scdo
p̄pter fatuitatē occasionem.
Tertio p̄pter vidicte ipositi
onē. Dico p̄mo q̄ hypocris
is ē detestabil̄ p̄pter uersi
onis tardatōem. nā hypocris
ta tarde uertit̄ p̄pter tria.
P̄rio p̄pter spūsc̄ti fugatōz
Uñ Sap. i. scribit̄. spūsc̄tūs
discipline fugiet fictū. i. hy
pocrisā. q̄. s. fingit se amicuz
dei cū nō sit. Scdo p̄pter dia
boli inhabitatōem. Nā dia
bol⁹ habitat in hypocrisis.
imo dormit z̄ q̄scit in eis.
Uñ de eis p̄t̄ dici illud q̄d
scribit̄ Job. 4i. Sub ym
bra dormit in secreto calami
in loc⁹ hūentib⁹. Et recte sic
ē. q̄ q̄d ē aliud hypocrisā q̄
ymbra q̄ n̄ representat rē. s̄. s̄. s̄.
rudinē rei. sic hypocrisā qui
nō ē p̄uosū. z̄ demonstrat
se p̄uosū. Strat̄ ē in secreto
calami. i. in secreto p̄scie sue
q̄ ē loc⁹ plen⁹ hūozib⁹ vane
glie. Tertio p̄p̄t sui iduort
onē. Nā ita se reputat̄ q̄ se cō
mēdare bōis viris nolūt. q̄
rū ozōib⁹ adiuuent. z̄ ip̄i licz
aliq̄d bonū faciāt. q̄. non ad
laudē dei faciūt nō p̄q̄dest.

Uñ Ber. Faciūt fructū. sed
nō suū hypocris. q̄ cū symo
ne cyreneo cruce ferūt. sed nō
suā. q̄ amorē glie q̄ nō amāt
facere p̄pellunt. Dixi scdo
q̄ hypocrisis ē detestabil̄ p̄
pter fatuitatē occasionē. Nā
sp̄cat̄ tres fatuitates faciūt
hypocris. P̄ria vana est coz
cozpm̄ marceratō. nā carnes
sanguine p̄prio pascunt ocul
los hoiz. vñ d̄ de eis Bar.
6. Extermināt enī facies su
as vt appeant hoib⁹ ieiunā
tes. Scdo ē alioz vulnez ee
nō p̄prioz meditatio. vñ rep
hendit eos dñs Bar. 7. vi.
Hypocrisā eijce p̄mū trabē
de oculo tuo zc. Tercia ē aia
rum z̄ nō suaz saluatio. Nā
ip̄i sūt ad modū lucerū seu
cādele q̄ seipam p̄minuit et
p̄sumit. z̄ alijs lumē tribuit
Uñ brūs Job desperās de
salute eoz ait. Job. 8. Spes
hypocrisē p̄bit. Dixi tertio
q̄ hypocrisis est detestab
bil̄ p̄pter vidicte ipositōem.
Nā inter alias vidictas tres
sp̄ales legunt̄. Quaz p̄ma
ē d̄i maledictō. vñ dñs male
dicēdo eos ait Bar. 23. Ele
vob scribe z̄ pharisei q̄ clau
dit̄ regnū celoꝝ añ hoines.
vos aut̄ nō itrat̄. nec intro

eūtes finitis intrare. Scda
 est corpal occisio. Nā sic sus
 pius tactū ē. Amon p hypo
 crisim fallens sorore suā iter
 fecit est ab absolō fratre suo
 Tertia ē spūal dānatio. qā
 hypocrita nūq̄ videbit deū
 In Job. 13. ait. Nō venietū
 p̄specu ei⁹ ois hypocrita. et
 ideo dātes alloq̄t quōsdā in
 23 c. Inferni q̄s ibidē inuēit
 hypocrita di. Da viui che
 sete a cui tāto distilla. Quā
 ro vo regio dolor sop̄ le guā
 ce. Eche pena e in voy che se
 quilla. Eluno rispose a me
 le capperāce. Son de piūm
 bo si grosso che loz pest. Fan
 no coli e igulare le loz balāce
 S; h̄ q̄r p̄t vtz aliq̄s hy
 pocrita possit esse nō p̄dicen
 do veritati. Ad qd̄ r̄ndet fm̄
 sc̄m Tho. q̄ nō. qz hypocrit̄
 est oino p̄ria p̄itati. qz om̄is
 hypocrit̄is ē mēdaciū cuz de
 mōstret id qd̄ nō ē. s; oē mē
 daciū ē p̄tū p̄itati. Igit̄. Et
 sic p̄t sc̄da ps̄ fm̄onis hui⁹.
 Conclusio tertia ē tal q̄ hy
 pocrit̄is tribi pessimis reb⁹
 p̄pat. prout p̄bat p̄ sacram
 scripturā. P̄uo ei⁹ p̄paratur
 lupō. Juxta illud Dat. 7.
 Dat. Et ē p̄ncipiū h⁹ fm̄ois. At
 tēditē zc. Scdo p̄paratur vul

pi feride z dolose. Juxta illud
 Ezech. 13. Quasi vulpes
 in deserto p̄pls in⁹ isrl̄ erat.
 Tertio p̄paratur arundini. qz
 hypocrita puicer est foris. in
 tus vero omni p̄rute vacū.
 Dat. ii. Quid existis in de
 sertū videre arundinevento
 agitatā. s; hypocritā. S; h̄
 p̄t queri. qz p̄cōiter h̄ vicium
 poti⁹ tribuit religiosis q̄ a
 līs. vtz religiosus nō obser
 uās statū suū sic hypocrita.
 Ad qd̄ r̄ndet fm̄ Duran. qz
 si religiosus assumpsit habi
 tū intēdēs se ad statū p̄fecti
 onis trāstere. si postea p̄ ifir
 mitatē d̄ficiat ab op̄ib⁹ que
 tenet facere fm̄ hitū quē as
 sumpsit nō ē hypocrita. qz n̄
 tenet manifestare p̄ctm̄ suūz
 hitū illū v̄ clericali l̄ alteri
 us religiōis deponēdo. Si
 aut̄ assumeret vt se iustū o
 stenderet. v̄ vt p̄pter h̄ meli
 us lucrari possit. v̄ aliquod
 malū sub ymbra illi⁹ habi
 tus p̄mittere valeat hypocri
 ta ē. Et sic magnifice d̄ne ec
 ciues dilecti expeditesūt h⁹
 fructus tres p̄tes q̄s p̄missi
 m⁹. quē obsecro tot⁹ virib⁹
 uitate vt h̄ gr̄az z in futuro
 Dñica. viij. (gl̄iaz h̄ear⁹.
 p⁹ Penthe. De imprudentia.
 Sermo. XXXVI.

Tho.
 se. se. q.
 iii. ar. 2.
 ad 2m

se. se. q.
 iii. ar. 3.

De imprudentia

Homo quidam
erat diues qui
habebat villicum
z hic diffamatus
est apud illū. Luce. 18. Pro
h^o sacri z sc̄i euāgelij histori
ali declaratōe. Notandum q̄
ab hoīe imprudēti stulticie
tres repiunt q̄ sūt eā efficax
sue dānatōis z p̄tinēt in hīs
p̄clusionibz subscriptis, viz.

In caurela ad prouidēdū
pro futuris.

Imprudētia ad respiciēdū
in futuris.

In circūspectio ad eligēdū
dum de futuris.

Dico p̄mo q̄ incaut⁹ ē im
prudēs ad prouidēdū futurū.
Rō h⁹ ē. qz imprudēs habz
mentē obreuebratā z ignos
cētā plenā. Nā vt dic̄ Tul
lius. 2. rhetoricorū. Imprudē
tia ē obreuebratio mēt̄ qua
q̄s m̄m⁹ puidus est in prouidē
denda p̄terita v̄ futura. sed
ex ignorātia p̄cedit incaute
la. iḡst. Uñ Hiero. in li. vel
tractatu de hoīe p̄fecto air.
Oēs sum⁹ z i minimis cau
ti z in maximis negligētes.
Hoc itaqz fit. qz verā vitam
sic ignoramus. H⁹ rei exem
plū h̄r Josue. 10. vbi d̄r. Et p̄

dicant p̄r apte imprudentia
ad onis fedech regis. ex q̄ fuit
incaut⁹ ad prouidēdū ne per
man⁹ Josue moreret sic pro
uidere gobonites sibi. sic h̄r
Josue 9. Dixit cōo q̄ im
prudēs ē etiā improuid⁹ ad
respiciēdū i futurū. Et ista ē
rō q̄re nō puidet sibi q̄ cōclu
sio d̄z esse p̄ma in ordie. s̄ p̄
pter recordatiā euāgelij post
ta est in sc̄do loco. Rō h⁹ cō
clusionis ē. qz teste p̄ho. Eō
trarioz eadē ē disciplina. s̄
p̄ solā prouidentia q̄s respicit
in rebz futuris. s̄ p̄ suū p̄rius
sc̄z p̄ imprudentiā nō respicit z
p̄ p̄ns ē iprouid⁹. Uñ soera
tes in suis sentētis air. Prou
dent⁹ ē ne quē casum icidat
cauere. z si qd̄ forte aciderit
fortit nemo p̄r iudicare nisi
prudēs fuerit. Uir⁹ enī s̄
sapiētia temeritas p̄culosa
putāda ē. Exēplū h̄r h̄. i. re
gū. 25. de Nabal q̄ vt ip̄u
dens nō fuit puidus ad do
nandu qd̄ petierat diuid. sci
ens q̄ regnare deberet super
isrl̄ in futurū. Dixi tertio
q̄ iprudens ē incircūspectus
ad eligēdū de futuris. Rō
h⁹ est. qz ille q̄ nō p̄siderat q̄
litares r̄pm z p̄cauet sibi. et
eligit turozē partē circūsp̄ct

et in futuro gloriam valeat
habere. Amen.

Quinta nona post Pentec.
De gratia fletus vel lachry-
marum.

Sermo XXXVII

Utm appropi-
quaret Iesus

hierusalē videns
ciuitatē fleuit sup

illa di. q̄ si cognouisses etc.
Luce. 19. Pro huius sacri et
sancti euāgelij historiali de-
claratōe. Notandūq̄ sex sūt
q̄ hñt impedire grām lacry-
marum et fletus q̄ in his conclusi-
onibz tribz continent̄. videlicet

Ignorantia cum peccati
amplificatione.

Superbia cum pietatis ab-
negatōe.

Auaritia cum nimia oc-
cupatione.

Dico p̄mo q̄ ignorantia et
amplificatio peccati seu magni-
tudo impediūt fletū. s. ne ali-
q̄ bona rōe lacrimas fundat

De p̄mo. s. de ignorantia ait
dñs in euāgelio hodierno.

Luce. 12. Si cognouisses et tu
etc. supple fletes. De sc̄do. sc̄z

peccati magnitudie q̄ peccat̄ ob-
cecatur et indurat̄. ait Ber. Si

doles cōdoleo. Si nō: cōdo-
leo tñ. et maxie sc̄lēs a salute

longi⁹ abssistere mēbrū qd ob-
stupuit. et egrū se nō sentien-
tes piculosius laborare. Et

Bre. loq̄ns de magnitudie
peccati illi⁹ pharisei q̄ xpm iui-
tauerat. et ppter magdalene

tact⁹ de ip̄o murmurauerat
ait. Inter duos egros medi-
cus aderat. s. vn⁹ eger in fe-
bre integrū sensum tenebat.

Alter vero in febre sensuz p-
diderat. q̄ h̄ipm qd a salute
lōge esset ignorabat. Dixit

sc̄do q̄ supbia et impietas i-
pediūt ne aliq̄ bona rōne la-
cryme fundant̄. De p̄mo. s. d.

supbia q̄ est sic terra q̄ ē sine
aliq̄ hūiditate. Ait dauid d̄
se ip̄o q̄rimoniā faciēdo. Aia

mea sic terra sine aq̄. De se-
cūdo. s. de impietate h̄ illd̄ qd
scribit̄ Gen. 29. Os eius. sc̄z

putei grandi lapide claudes-
bat. qd ē qñ hō claudit piera-
tis viscera fr̄i suo. Uñ ppter

talē lapidē ex eo aq̄ non pot̄
hauriri. qz q̄ nō hz pietatem
ad primū nō inuenit sibi do-

minū misericordie. q̄ indurat
ppter vindictā cor. imp̄z la-

crime aliq̄ mō non pñt exire
Hinc ait sc̄tūs Job. 12. Si

prinuerit aq̄s oīa siccabunt̄
Qz si d̄s prinuerit grām la-

crimarum. necyna poterit exire

h̄h

724

possum? qđ in nobis ip̄s ̄
nosmetip̄os dolem? **S**e-
cūdo notadū qđ malū in de-
scriptōe posita nō intelligit p̄
illo malo qđ malū vocat mū-
dus. s. p̄ pena r̄gali q̄ medi-
cinalis ē. s. intelligit p̄ p̄o ma-
lo. s. culpe. z p̄ pena futura q̄
ē ei? sequela. **T**ercio notā
dū qđ bonū in descriptōe etiā
positū nō intelligit p̄ bono
p̄culoso. vt ē bonū corporis
vt fortune. s. dz intelligit p̄ bo-
no gr̄e vt gl̄ie. dolor h? signū
ē salutis. **U**n̄ Gr̄e. Argumētū
salutis ē vis doloris. Sed h
nō curiose imo satis vultū q̄ri
p̄ iuxta textū euāgelij. cum
x̄ps flere nō potuit fleri ma-
lo: neq; inutuli seu indifferen-
ti. s. neq; bono neq; malo. de
q̄b; dicit iſra. Neq; etiā fle-
re potuit. p̄ malū cl̄pe qđ
in eo nō erat. Neq; p̄ bo-
nū gr̄e vt gl̄ie. qz sibi nō des-
ficiebat. imo erat plen? gr̄a
Joh̄a. i. **Q**uare ḡ fleuit. Ad
qđ sciēdū notare debem?. qz
x̄ps q̄nquies fleuit. sic in sa-
cra scriptura legit. **P**rimo
in die natiuitatis. sic alij na-
scētes pueri. **U**n̄ Salo. Sa-
pien. 7. in sui p̄sona dic. **P**u-
m̄ayocē silem omnib; emisi
plorans. **I**nde ē qđ canit ec-
clesia. **V**agit infans inter ar-

ta posit? p̄sepia. **U**n̄ Bern̄.
Plorat x̄ps. s. nō sicut ceteri
in alijs sensus in x̄po p̄uale-
bat affect?. illi lugent ex pas-
sione. x̄ps ex p̄passione. **S**e-
cūdo fleuit in suscitatioe laza-
ri. **J**o. 12. **E**t lacrimat? est ie-
sus. **T**ercio fleuit sup̄ ierusa-
lem. vt p̄z in euāgelio hodi-
erno. **Q**uarto fleuit in ora-
tioe in nocte q̄ traditus fu. r.

Quinto fleuit in cruce be-
atā aiaz ie? emissur?. vñ pau.
ad **H**eb. 5. **P**reces z suppli-
catōes cū clamore valido et
lacrimis offerēs exaudir? est
p̄ sua reuerētia. **I**n p̄mo
fletu instituit nos flere mis-
eriā p̄ditōis hūane. qz misēri-
ā p̄siderās sap. **E**ccl̄e. 40. ait.
Jugū graue sup̄ filios adaz
a die exit? a vētre m̄ris eoz
vsq; in diē sepulture in ma-
trē oim. vbi dic̄ Sal̄r. **Q**uē
non hūiliat p̄ceptus in p̄c̄l-
pio z lugubris or̄. aut vñd
ei gaudiū i vita sua q̄ icipit
a merore. nascit ad laborem
dura oim p̄ditō q̄ qđ n̄ est
nob; excutere a ceruicib; q̄ue
jugū dōec igrediātur sepulcr̄
n̄ euadere h? vite labore n̄
si p̄ mortis horrozē. **E** h̄ iu-
go nobis iminet fames z sitis
ardor febriliū z dolor viscerū.

H 2

Xpus
suo fleq
tu nos
docet.

De gratia lacrimaruz

z multipliciū egritudinum. Inde hō insipienter extollit. Impatient' atterit. In succendit ira. tabescit inuidia. ebrietas mergit. crapula suffocat. inqnat luxuria. auaritia famulat. Inde voluptas illicit. curiositas angit. timor phit. meror psumit. vñ Bre. Hec vita diligit in q' etiam q's guissime gdit. sepissime labit. leditur z cassat. misa vita q' sic pdit sic pcedit que sic ouit. sic pcedit. Hec ille. In scdo fletu mouet nos dolere mortē aie nre. lazar' ei q' driduan' iacēs in monumēto. ligat' istis. sudario operatus lapide supposito p̄sus significat aiam in pctō mortuā q' iacet in ergastulo conscie. ligata vinculis pctōruz De q' vinculo loquit' sapēs Prouer. 5. Funibz pctōz suorum q'sq' pstringit. opto desiderio rpalū. de q' desideria loquit' Job. 15. Operuit faciē crassitudo. Opit enī faciē crassitudo cū desiderata rez abūdātia oculos mētē pmit. iacet etiā p̄sa pōdere obstia tōis. Vñ Job. 38. loquēs d' pctōribz ait. In similitudie lapidis aq' durant. Aq' sunt pctōres qui de pctō in petm

ruūt. Quatuor dies sūt cogitātōis. locutōis. opatōis. z prauē p̄suerudis q'b' dñs reuocat dicēs. Cant. 6. Res uertere. re. su. re. Quisq' at fecisse dñs legit' in suscitātōne Lazari. Fremuit spū. turbauit seipm. lacrimatus est. p̄i grās egit. z magna voce clamauit. In oibz notat qn q's necessaria p̄nie. P̄io enī dz fremere p̄ritōne pctōz. qz offēdit deū creatore suū z benefactore. Vñ de eo p̄t dici illud qd scribit' Eccl. 30. Si cut fremit' leonis. ita et ira regis. Rex ē q'libet q' bz rege re aiam suā: cut' fremit' dz esse sic fremit' leonis. qz sic ad fremitū leonis sistūt gdu oia aialia. Ita ad p̄punctio nē penitēt' motus carnales. Scdo penitēs dz turbat' in p̄fessione. vñ Eccl. 30. Super oēm vocē turbabunt viticera ei'. Tertio dz lacrimas funderet' in orōe. qz sicut ait Aug. Plerūq' h' negociū un pl' gemitibz z fletu q' p̄ monibz agit. Quarto debet grās agere p̄ cordis duotōem ne tepescat a feruore d' uotōis. sic illi q'b' ait ap̄tus ad Gal. 3. Sic stulti est' vt cū spū ceperit' carne p̄sumamū.

Quito debet magna voce clamare. i. itenso affectu se ip̄s ad exercitia bonorū opez exercitare dī. Lazareveni foras. s. ad faciendū bona opa Jo. ii. In tertio fletu de q̄ h̄ in h̄ euangelio docet nos flere mala prauitat̄ aliene. Uñ Ezech. 9. d̄ q̄ p̄cepit domin⁹ ser vir⁹ ad interficiendū patris q̄ trāsiret p̄ mediā ciuitatē hierlm̄ z interficerent dem virū sup̄ quē nō iuenirēt T. s. tau. q̄ erat signū gementiū z dolentū sup̄ cunct̄ ab ominatōibz q̄ fiebant in medio e⁹. ex q̄ dat̄ intelligi qd̄ p̄ alienis peccis nō dolet spū alr̄ interficif. Ezech. 3. Dab̄ si septē diebz merēs i medio eoz. Uñ dauid̄ in ps̄. Uidi p̄nariētes z tabe. zc. In q̄to fletu monet nos flere cōtra horrozē gehēne. xñ p̄t̄ dī illud Jaco. 4. Difi esto te z lu. xi. v. i. lu. cōuer. z gau. in me. Uñ Ber. Contremisco a dentibz bestie infernal. a vētre inferi. a rugietibz pre parat̄ ad escā. horreo vermē rodentē. ignē torrentē. fumū z vaporē sulphureū z spm̄ p̄ cellaz. horreo tenebras extērioroz. q̄s dabit̄ capiti meo aqm̄. z oculis meis fontē la-

crimaz. vt p̄ueniā fletibz fletū. z stridorē dentibz. z pōd⁹ cathenaz p̄mētū stridentū vrentiū z nō p̄sumētū. Hec me mater mea: vt qd̄ me genuisti filiū dolorz: filiū amaritudis z indignatōis zp̄loz: ratiōis eterne. Cur exceptus genibz: cur lactat⁹ vberibus nar⁹ in p̄bustionēz cibum ignis. Hic ait dñs Luce. 21. Vigilate oī tpe orantes. vt digni habeam̄ fugere om̄ia ista q̄ futura sūt z stare añ filiū hoīs. In q̄ fletu docz nos flere p̄ dilatōe p̄rie. sic dauid̄ q̄ dicebat. Qñ veniā z appa rebo añ faciē dei. q̄si dicat. Cupio dissolui z esse cū xp̄o vt dīc̄ Rich. de scō victore. O quāt⁹ amor q̄tra fiducia amor pulcritudinis diuine. fiducia forme proprie. Sciebat em̄ aīa illa casta. qz om̄e gen⁹ ad suū sile p̄uertit. Si enī oīs hō silem̄ sibi q̄rit. et deus p̄ facto suā silitudinez diligit. Vis z tu diligi a do tuo? Repara in te imagines z silitudine suaz z p̄cupiscet rex decorē tuū. qz vero interi spes eterni boni differit anīa desiderat̄ affligit. vñ s̄ dicit Fuc̄t̄ mihi lacrimę mee p̄nes die ac nocte dū d̄r̄ mihi

De gratia lacrimarum

quotidie. s. ab impijs insul-
 rantibus: ubi e de tu. Sic z
 Thobie cognati ei irriden-
 tes dicebat. Ubi e spes tua
 p q elemosynas z sepulchra
 faciebas? Thob 2. Lacrime
 vero ad modu balnei lauāt
 aiā celestis regis cubicu/
 lū ingressurā. Un sequitur.
 Trāsibo ad locū taberna/
 culi zc. Et sic ex oibus dictis
 apparet q rps plorauit ad d
 monstrādū exēplū z n ad luā
 necessitatē. Et hec de prima
 pre. Cōclusio scda ē tal q
 uctus gñat sub triplici spē
 lo iudi pōr. Nā aliqs lucr⁹
 ē bonus, aliqs mal⁹, aliqis
 indifferēs. Dixi pmo q a
 liqs luctus ē bon⁹, z iste lu/
 ctus ē triplex. Nā aliqis lu/
 ctus ē bonus: vt lucr⁹ ex ri/
 more iserni pcedēs si carita
 te fuerit associat⁹ altr nō. Ve
 rus g luctus pccōis bon⁹
 est. Lucr⁹ factus ex pccōis
 rōe pccōz in qntū p ipa pccā
 offensus ē deus. z de tali lu/
 ctu aiā recipit pacē z solaz/
 tionē exemplo petri z marie
 magdalenę q plorātes h mō
 receperūt veniā z grām. Et
 ideo dicit Ber. Illas lachry
 mas in vinū mutari dixerit
 que sine pccōis affectu in

**luctus
 triplex**

feruorē pdeūt caritatē. Est
 alius lucr⁹ bon⁹ q vocat⁹ lu/
 ctus pccōis marie quā
 do qs hz pccōis de misē/
 rijs q spūalr occurrūt alieni
 Ad hūc luctum sap. inuitat
 Eccle. 22. Sup mortuū plo
 ra. defecit enī lux ei⁹. z super
 fatuū plora. defecit enī sensu
 Sic plorabat Hier. vt ha/
 be. 13 c. sue pphetic di. Plo/
 rās plorabit aiā mea z odu/
 cēt oculi mei lacrimā qz ca/
 ptus est grex dñi. Un. i 4. ca.
 Lacrimas pccōis dicebat.
 Deducāt oculi mei lacrimas
 p diē z noctē z nō taceāt qm
 pccōis magna pccōis est vir
 go filia populi mei. Sic plo
 rabat brūs ambrosius audi
 ens pccōis primoz in pccōis
 ne: vt illos ad pccōis vi
 pduceret. Pro tali luctu pccōis
 latio inuenit marie qn fit ex
 pccōis passionis rpi. Et
 de tali luctu bono sic dicit
 in luctū pccōis z pccōis
 nis dedit exēplū rps. De p
 mo qn pccā nra plorauit in
 cruce. De scdo qn plorauit
 sup hierlm. Adhuc ē tertius
 luctus bon⁹ qui vocatur lu/
 ctus deuorōis. qn aiā ex deu/
 siderio spōsi iā pccōis
 flet ei⁹ abstinentiā. Un Aug.

luctus
 mali

Hodūvis h̄relacrimarum
 meaz cū mis̄eor mee modū
 nō videā ipatiēs ē amori de
 tur qđ amat. Aliqñ aīa ha
 ber lacrimas deuotionis qñ
 sc̄ p̄ magnitudine gaudij ex
 visitatōe sp̄s̄i plozat. Dixi
 sc̄do qđ iuēt vn̄^l luct^o mal^o
 z vtilis. Et iste est luctus tri
 plex. Vn̄^o cupiditaz, aliū
 luct^o inordinate p̄passionis
 Ali^o luct^o eterne dānatōis
 Dico p̄io qđ ē vn̄^o luctuscu
 piditaz, de qđ dic̄ vsus. Plo
 rat lacrimis amissa pecūia
 veris. De sc̄do luctu false
 p̄passionis ait Aug. Loge
 bar plozare didonē mortuaz
 qđ occidit se ob amorē cum i
 tera mei p̄m in his a te mo
 riente. De^o me^o vira mea sic
 cis oclis nō fletē, miserrim^o
 De tertio luctu dānationis
 ait dñs. Dar. 8. di. Ibi erit
 fletus z stridor dentū. Vt
 si tertio qđ ē vn̄^o luct^o, indif
 ferēs qñ aliqs ex amore z te
 neritudine carnali plozat, vel
 p̄modū vl̄ damnu alicuius.
 nō tñ cō:ra deuz. Et de isto
 fletu d̄r Thob. 22. Sperūt
 flere p̄ gaudio. Et Gen. 43.
 d̄r de ioseph qđ cū vidissz be
 niamin frem suū cr̄s̄pebant
 lacrimē z in:rolēs in cubicu
 lū fleuit. Et sic p̄z tota con

clusio sc̄da. Sz h̄ p̄r que
 ri qđ ē p̄m̄iū bñ z vtil^o luge
 riū. Ad qđ breuit̄ r̄ndet̄ fm̄
 sniam saluatoris Dar. 5. et
 Lu. 6. q̄est habitudo ip̄o di
 c̄re. Vti qđ lugēt qm̄ ip̄i p̄so
 labunt. Et sūt b̄ti lugentes
 p̄pter tria etiā in p̄nti seculo
 lz b̄ritudo p̄mittat̄ eis in fu
 turo. P̄io quia p̄uidēt clarī
 ratē dei. Vn̄^o Sic. Fir̄ plerū
 qđ vt in ip̄is p̄ijs fletibz gau
 dij claritas erūpat z mēs qđ
 delecta iacuerat ad inspectio
 nē fulgoris vegetata conuale
 scat. Sc̄do sūt b̄ti. qz sūt q̄si
 imunes a tristitia h̄^o seculi.
 Vn̄^o Ber. In opibz tuis me
 morare nouissima tua, mor
 tis horrozē. iudicij tremendi
 valde discrimē. ardentis ge
 bēne. mer^o ab oclis cordis tui
 elongari nullaren^o patiaris
 cogita p̄griatōis tue mis̄iā
 Recogita ānos tuos i ama
 ritudie aīe tue. z cogita hūa
 ne vitē: picula. cogita fragili
 tatē p̄riā. z i h̄mōi cogita i
 one si p̄scruauerz, dico tibi
 qđ p̄az senties q̄cqd foras vi
 dit ēē molestū cū toto corde
 circa molestiā iteriorē occu
 paris. Sz nec patiet̄ dñs s̄: cō
 so:atōe te cē. qz p̄ m̄iaz est z
 deus totius consolationis.

p̄m̄iū
 luctus

luctus
 malus

h̄ 4

De gratia lacrimarum

z pplebit oino qd pollicetur
vitas. s. Bti q luger. Ter
tio sūt bti lugētes etiā in p/
fenti ppter satietatē mentalē
Uñ Gre. Luctu suo aīa pa
scit cū ad supna gaudia stien
do subleuat. Cōclūo tertia
ē tal. q lucr⁹ tres sūt triūphi
tres tri⁹ Prim⁹ triūphus vocat dmo
umph⁹ nialis. Scds vocat hūanal
luctus. Terti⁹ vocatur dīnalis. Di
co pmo q pm⁹ triūphus vo
carur demonial. Nā luctus
est tate ptus q triūphat de
demonio ipm submergēdo.
qz sic aq maris rubri submer
serunt pharaonē. ita lacrimē
submergūt demonē. De tali
triūpho lucr⁹ loquit dauid
in ps. d. plorat. Cōtribula
sti capita draconis in aquis
Draco iste demō est. q habet
mlta capita. i. mltras maneri
es ad reptādū. Et illa capi
ta vltiste maneries tempta
tōnū lachrymis submergūt
Dico scdo q scds triūph⁹
lucr⁹ vocat hūanal. Nam
lucr⁹ menti hūane tres vtili
rates donat. Pmo ipam mū
dat. Uñ Cassiod. sup illud
ps. Fuerit mihi lacrimē mee
zc. Flet⁹ cibus ē aīay. corro
boratio sensuū. ablutio pctō
rū refectio mētū. laugrum

culpar. Scdo mentē clarifi
cat. Uñ Gre. Des lacrimis
baptisara in pteplatoē videt
limpidius. Terti⁹ mentē
hūilitat. Uñ sap. Proverbi
12. Veror in corde viri hūi
liat illū. Et Bern. Equū in
domitū flagella domāt ani
mā imitē. pteritio spūs. z aff
duitas lacrimay. Et vbi b/
uiter dicat oēm spūalē infir
mitatē lucr⁹ sanat. Uñ d lu
ctu pte sic dicit illud qd scribi
tur Job. s. Herentes erigite
sospitate. Dicit terti⁹ q ter
tius triūph⁹ lucr⁹ vtil⁹ voca
tur dīnalis. Nā luctus tria
facit deo. Pmo deū inebriat
Uñ Isay. 33. ait dno. Adipe
victimay tuay. i. lacrimarū
nō inebriasti. nec imerito. qz
lacrimē sūt vinū q nō tm de
us imo z angeli inebriantur
Uñ Ber. sup Cantic. dicit.
Lacrimē penitentū vinū ē
angeloy qz in illis odor vit
te. sopor grē. gustus z indul
gētie. sanitas redeūtis innocē
tie. recōciliatōis iocūditas. z
serenare pscie suauitas. Se
cūdo lucr⁹ deū pungit. In
de sup illud Thob. 3. Tunc
thobias igemuit. dicit glosa
Orō deū lenit lacrima cogit
bec vngit. illa pungit. Ter

tes
32.
4-a
3m.

flo luct⁹ deo violentiā qdā
 mō infert. Un̄ sup illud ps̄.
 Aurib⁹ p̄cipe lacrias meas.
 ait Aug. Violēte sūt in preci
 bus lacrimae. In̄ Hiero. de
 lacrima loq̄ns in q̄daz epla
 ait. O lacrima hūil tua ē po
 tētia. tuū regnū. tribunal in
 dicitis nō vereris. amicoꝝ tu
 oꝝ accusatorib⁹ silētiū ipo
 nis. nō ē q̄ te accedere veret.
 si sola itras vacua nō redit
 magis crucias diabolū q̄
 pena infernal. Quid plura.
 Vincis invincibīlem. ligas
 oipotētiē. inclinas filiū vir
 ginis. Hec ille. Sz h̄ que
 ri p̄t vtrū ad p̄fectōem pieta
 tis requirant lacrimae. Ad qd̄
 breuiter r̄ndet q̄ sic. q̄ i eis
 ostēdit viscerosa dilectio. vñ
 basilīus archiep̄s capadocie
 in quadā sua admonitōe de
 lacrimis loq̄ns ait. Ubi fue
 rit lacrimae: ibi sp̄ialis ignis
 accendit: q̄ secreta mēis il
 luminat. z vicia cūcta exurit.
 Tūc auī ditate celestī anius
 flagrās copulat xp̄i amori.
 z in terris degēs mediat tu
 giter de sup̄nis. calcat seculi
 dignitates. z ad p̄mia futu
 ra se exēdit. nec vlla vis secu
 li ab amore eū segregat xp̄i. s̄
 vt figura qdā inter hoīes ver

sari videtur z tota eius cogi
 ratio de celestib⁹ intelligit.
 Hōrs illi p̄ns dulciōr ē q̄
 ip̄a vita. Lupit dissolui z cē
 cū xp̄o. quē in carne viuēs in
 terra suū portauerat i rēplū
 Uide ḡ q̄tū lucrū afferant
 fletus ac lacrimae. z q̄tā per
 niciē p̄parent risus z iocus.
 Quē enī ridere dlectat post
 modū flebit amare. Qui ac
 lugere voluerit gaudebit in
 posterū. Et sic expedire sunt
 h̄ fruct⁹ p̄tes q̄s p̄misim⁹
 declarādas magnifice dñer
 ciues dilecti. quem obsecro
 vos toto conatu h̄re vt h̄ q̄
 tam z in futuro gloriā ha
 beat. Amen.

Dñica decima post pent.

De vicio inanis glorie.

Sermo XXXVIII.

Quit iesus ad
 quosdam qui
 in se p̄sidebant tā
 q̄ iusti. Luce. 18.

Pro hui⁹ sacri z sc̄ti euā
 gēlij historiali declaratione.
 Horandū q̄ vane glōsus il
 le est qui hec tria facit.

In seipm̄ p̄didit mentē es
 latione.

Seq̄ ip̄um ostendit oris
 laudatione.

h̄. s

De inana gloria

Suos actus protēdit cū
proximi vilipensione.

Dico pmo q̄ vane glorio
sus p̄didit in seipm̄ mētis ela
tōe. Rō h̄ est. qz ille p̄fiden
tiā habet in seipm̄ q̄ ex men
tis elatōe tm̄ se existimatq̄ se
sibi sufficere purat. sed hm̄i
ē vane glorio sus. igit. Unde
Origenes ome. i. sup̄ Ezech.
ait p̄tra talē. Quid sup̄ ci
nis z terra. vt hō arrogantia
subleuet̄ oblit̄ qd̄ erit et q̄
fragili vasculo p̄tinent̄ z qui
bus erroribz̄ imersus sit. z q̄
lia semp̄ purgamenta de sua
carne p̄iciat. Gl̄i de h̄ exem
plū dat̄ de Nabuchodonos
sor q̄ post victoriā arpharat
regis medoz̄ rāq̄ insan⁹. et
vane glorio sus in seipm̄ habu
it fiducia z eleuatū ē cor ei⁹
in sup̄biā. qua de causa eie
ctus est de regno suo. Gl̄i d̄
eo d̄r̄ Dan. 5. Cū aut̄ eleua
uatū est cor ei⁹ z sp̄s illius
obfirmat⁹ est ad superbiam.
depositus est de solio regni
sui z gl̄ia eius ablata est z a
filijs hoim̄ eiectus est. h̄z cū
bestijs cor eius positū est. et
cū onagris erat habitatio il
lius. Dixi scdo q̄ vane glo
riosus seipm̄ ostēdit oz̄ lau
datōe. nec mirū. qz q̄ mentez

habet elenatā verba p̄ferre
lationis cū voces sint signa
eaz̄ passionū que sūt in auita
teite Aristo. in p̄hemio libri
enūciatōis Sed vane glorio
habet mentē elatā vt dictū
est. igit. Ideo venerabit hus
go in li. pmo de aia. p̄dēnās
illos qui se laudauerūt. z tm̄
ad inferna descēderunt ait.
Quid p̄ofuit illis inanis
gl̄ia. breuis leticia. mūdi po
tentia. carnis voluptas. sal
se diuitie. magna familia. et
mala p̄cupiscētia. vbi risus
vbi iocus vbi iactantia. vbi
arrogantia. de tanta leticia
quāta tristitia. post tantā vo
luptatē. q̄ grauis miseria. d̄
illa exaltatōe ceciderūt ī ma
gnā ruinā z magna tormen
ta. Et deinde dicit ad vane
glorio sum. Qd̄ illis accidit ei
bi accidere potest. qz homo
es. Hō d̄ humo. Lim⁹ de li
mo. de terra es z de terra vi
uis. z in terra reuertēris. q̄
veniet dies vltima q̄ subito
venit. Et forsitan hodie erit
qz certū est q̄ morieris. Nec
ille. Exemplū hui⁹ h̄r̄. i. Re
gū. 7. De illo vane glorio so
goliath philisteo qui dum se
iactabat ex p̄obris exercitū
israel occisus est ab humili

puero dauid. qui non p̄fidit
 vt goliath in virib; pp̄is.
 sed fidē z p̄fidentia in domi
 no cū hūilitate habuit. Tū
 de ip̄o ait br̄issimus Hiero.
 ad Augustinū in epla que i
 cipit. Tres siml eplas. His
 condanielis rex dauid ad p̄
 liū. z quinq; lapides de tor
 renre accipiētes leuigatos
 armatus p̄cedebat. Nihil
 aspiratis est z sordiu inf hu
 ius seculi turbines in sensib;
 bus suis eē monstrabat bi
 bens de torrēre in via. Idcir
 co exaltauit caput. z sup̄bil;
 simū goliath suo potentissi
 mo mucrone trūcauit. Di
 xi tertio q̄ vane gl̄iosus suos
 actus demōstrat z p̄tendit
 cū primū vilipensione p̄tra
 illud qd̄ ait Bre li. 6. mora.
 dicēs. Cū bñ viuūt valde t̄i
 mendū ē ne mēs despect; ce
 teris de gl̄iosa singularitate
 elcuet hec nō p̄pter aliud fa
 cit vane gl̄iosus nisi vt ap̄
 pareat mūdo quē diligit in
 q̄ recipit mercedē suoz ope
 rū. nō aduertēs quid Augu.
 dicat. Inanis gl̄ia hui; secl̄i
 fallax est suauitas. z infru
 ctuosus labor. z p̄peruus t̄i
 mor. Unde tali vano gl̄ioso
 Hugo li. de aīa ponit exem

plū de amatorib; secl̄i dicēs
 Dic mihi vbi sūt amatores
 mūdi q̄ ante pauca t̄pa nō
 biscūerant. Nihil ex eis res
 māsit: nisi cines z vermes.
 attende diligēter qd̄ sunt v̄l
 fuerūt. hoies fuerūt sicut tu.
 comederūt. biberūt. riserunt
 in bonis dies suos duxerūt
 z in p̄cto ad inferna descē
 derūt. Hic caro eoz vermib;
 bus. z illic aīa ignib; depu
 taf. donec rursus infelici col
 legio colligati sempiternis
 inuoluant̄ incēdijs. Qui so
 cū fuerit i vicij. socij est il pe
 nis. hec ille. De p̄clusiōes
 magnifice dñe z ciues dile
 cti dñotant̄ i sacro euāgelto
 hodierno. qd̄ i tres pres dñs
 uidit. Quū ip̄ria p̄e p̄oif va
 ne gl̄iosi p̄fidētia cū mēselā
 tōe. In scda p̄e p̄oif vāe gl̄o
 si opey dñmōstratio cū p̄ri vi
 lificatiōe ibi. Duo hoies. In
 t̄tia p̄e p̄oif vane gl̄iosi ia
 ctātia z cū oz; laudatiōe ibi.
 Teiūo bis i. Et vt clar; hec
 pareāt videam; historiā.
 Declarate historie fructus
 erit vicū ianis gl̄ie. qd̄ vicū
 hodie i euāgelto dñi inia r̄ā
 naf di. Qui se exal. hu. De
 q̄ vicio loq̄ndo tres p̄cl̄. oēs
 cū trib; dubijs d̄clarabim;.

De Inani gloria

Quar p̄ma erit de sua q̄d
dicare. Sec̄da de sua q̄litate
Tercia de sua quātitate.

*in anis
gla qd
est.* Cōclusio igit̄ p̄ma sit talis
in ordine. q̄ inanis gl̄ia p̄m
Hiero in q̄dā eplā. Est ior̄
ppriā desiderat excellentiaz
vt alios honore precellat.

*se. se. q
13. a. 1.* Pro declaratōe h̄ diffinitio
nis tria sūt notāda. Pr̄mū
notandū q̄ appetit̄ gl̄ie d̄ se
nō est aliq̄d viciōsū. Nā gl̄ia
claritate q̄ndā significat. vñ
gl̄ificari. idē est qd̄ clarifica
ri. Hinc Aug. sup̄ Job. ait.
Claritas aut̄ z decorē quen
dā h̄z manifestatōem. z ido
nomen gl̄ie pprie importat
manifestatōem alic̄ qd̄ apd̄
hoies decor̄ vidēssue illud
sit bonū corpale. siue spūale
Et qz̄ illud qd̄ clarū ē a mul
tis p̄spici p̄r z a remotis. Hō
pprie p̄ nomē gl̄e designat̄ q̄
nomē alic̄ z bonū deueniat
in mltroz̄ noticiā z approba
tōem. z p̄m istū modū gl̄iari
ad vñū nō est. largī tñ acce
pto nōi e gl̄ie. nō solū p̄sistit
in mltitudinis cognitione.
Sed in paucor̄ vel vñi aut
sui sol̄. dū. s. q̄s ppriū bonū
sui cognoscat z approbet n̄
est pctm. *Q. Pau. i. ad Ro*

rin. 2. dicit. Nō aut̄ sp̄m hu
tus mūdī accepim̄. s̄ sp̄m q̄
est ex deo vt sciamus q̄ a deo
donata sūt nob. S̄z etiā non
est pctm̄ q̄ aliq̄s velit bona
sua ab alijs approbari. dicit̄
em̄ *Dat. 5. Luceat lume ve
strū corā hoib.* Et tō appeti
tus gl̄ie nō dicit̄ aliq̄d vicio
sum. sed qñ inordinat̄ tal̄ ap
petitus. tñ illa gl̄ia circa
quā appetit̄ inordinat̄ vo
catur vana. Et dicit̄ aliq̄d vi
ciosum. tō dūm diffinitōe po
sita q̄ gl̄ia vana est inordinat̄
tus motus. P̄r aut̄ tripl̄
inordinari appetitus circa
gl̄iam. Uno mō ex pre rei d̄
q̄ quis q̄rit gl̄iam. puta cuz
q̄s querit gl̄iam de eo qd̄ nō
est vel de eo qd̄ nō est gl̄ia di
gnū. sic de aliq̄ re fragilī z ca
duca. Sec̄do mō ex pre eī a
quo quis gl̄iam querit. puta
hois. cuī iudiciū nō est certū
tum. Tercio mō ex pre q̄ ip̄i
q̄ gl̄iam appetit̄ qui val̄ ap
petitū gl̄ie sue nō refert i de
bitū finē. puta ad honorē di
vel p̄mi salurē. Illis vero
q̄ talē inordinatū appetitus
h̄nt ait dauid p̄ p̄bera. Filij
hoim vt qd̄ diligit̄ vanitātē
z querit̄ mendaciū. i. gl̄iaz
vanā q̄ nō est gl̄ia. Est etiā

*Thō.
vbi. a.*

*se. q.
13. a.
4. et.
13. a.
2. ad.
er. q.
21. ar.*

se. q. scdo notādū q̄ inter vanam
 2. ar. glām z supbiā h̄ interest. qz
 ad vtriq̄ ē appetit̄ p̄prie excel
 1. m. lencie. tñ supbus apparet s̄
 bi magis intra. Sz vane gl̄i
 ofus in ore altoz apparet p̄
 pter laudē errra. Est aut̄ z
 tertio notādū. q̄ aliq̄ dicunt
 vanā glām eē pctm̄ capita/
 le. aliq̄ vero nō. Qui dicūt q̄
 vana gl̄ia nō ē in nūcro vici
 oz capitaliū talē rōem face/
 re p̄t. Viciū qd̄ sp̄ ex altero
 oz nō ē capitale. Sz vana
 gl̄ia ozit̄ semp̄ ex supbia. i. gi
 tur. Qui dicūt oppositū sic
 Bre. h̄nē rōem talē. Pctōruz
 actualiū vnū ē inicitū. duplex
 radix. triplex fomētū. Intri
 1. ar. q̄ um ē supbia. iuxta illd̄. Intri
 2. ar. q̄ tū ois pcti est supbia. Du
 3. ar. q̄ plex vero radix ē. timor ma/
 4. ar. q̄ le humilitas. z amor male ac
 tendēs. tñ ois timor ortū hz
 ab amore. Nullus em̄ timer
 aliqd̄ pdere nisi qui amat id̄
 h̄re. Triplex fomētū sūt tria
 que sūt in mūdo. i. cupiscen
 tia carnis aut cupiscintia
 oculoꝝ aut supbia vite. vñ
 cū supbia sūt inicitū oim̄ pctō
 rum dicūt ille tales q̄ est vi/
 cium gñale. qz diavicia aliq̄
 mō ordinant̄ in sine supbie.
 Jo dic̄ Bre. Qz supbia ē re

gina oim̄ vicioꝝ. 31. moralū.
 Glana gl̄ia p̄o que est excellē
 tia qd̄a quā maxie desl̄derat̄
 hoies ponit̄ viciū capitale.
 Et sic de eo intēdo loq̄ non
 de ea rōq̄ sp̄cāli filia supbie
 Sz mō videndū ē qn̄ va/
 na gl̄ia ē pctm̄ mortale z qn̄
 veniale. Ad qd̄ dicendū fm̄
 scm̄ Tho. z Duran. in sūma
 q̄ ex h̄ iudicet̄ aliqd̄ peccat̄
 tū mortale qd̄ triat̄ caritati
 Pctm̄ aut̄ inanis gl̄ie fm̄ se
 psideratū nō videt̄ caritati
 triari q̄tū ad dilectōem p̄
 tūm. Quātū aut̄ ad dilecti
 onē dei p̄t̄ triari duplx. vno
 mō rōe materie de q̄ gliatur
 q̄s. pura cuz gliatur de aliq̄
 falso qd̄ triatur dīne reuerē
 rie. fm̄ illud Eze. 28. Eleua
 tū ē cor tuū z dixisti. Deus
 ego sum. Et. i. ad Cor. i. 4
 Quid habes qd̄ nō accepis
 sti. Si aut̄ accepisti qd̄ gl̄iaz
 ris q̄si nō accepisti. Vel etiā
 cū quis aliqd̄ bonū r̄pale hz
 de q̄ gliatur z p̄fert illud dō
 qd̄ phibet̄ Hier. 9. Nō glo
 riet̄ sa. in sa. sua. nec for. i. for.
 sua. nec dives in divitijs su
 is. Sz in h̄ glietur q̄ gliatur
 scire z nosse me. Vel etiā cū
 q̄s testimoniū hoim̄ p̄fere te
 stimonio dei. sic q̄ q̄d̄az d̄.

se. se. q.
 132. a. 3

se. se. q.
 132. ar.
 1. ar. q.
 2. ar. q.
 3. ar. q.
 4. ar. q.

fecerint. et exultant in rebus
 pessimis. quum vie puerse et
 infames gressus. Contra hu-
 iusmodi facientem dauid in ps
 di. Quid gliaz in malicia q
 potens es iniquitate? Viri
 tertio q vana glia e detesta-
 bil' ppter dei imaginis destru-
 ctioz. imo ppter dei illusionē
 Hā viri et mulieres ornate in
 cedētes ppter vanā gliaz nō
 solū destruūt imaginem dei
 Vel etiā deludūt imaginē
 crucifixi q nud' p nobis ma-
 net in cruce pendēs. Variē
 cū tales veniūt ad orandū in
 ecclia. Idcirco Paul. Thy.
 scribēs p me. 2. c. Mulieres
 cū verecūdia et sobrietate or-
 nātes se in habitu ornato. nō
 in tortis cribis. aut auro. aut
 margarit' et veste p'ciosa. sed
 qd decet mulieres pmittētes
 pietatē p opa bona. q̄tuma-
 gis viri nō dnt se ornare. ma-
 gis pueri q postmodū mlti-
 cū veniūt ad abominatōz
 pperātes et faciētes pctm q̄
 naturā. Ideo p'ēs et matres
 nō dnt eos nimis ornare. Et
 si ipsi quererēt eos dnt p'bera-
 re. vt stulticia cadat de cord
 eoz. Qd dicit sapi. Prouer.
 22. Stulticia colligata ē in
 corde pueri; et virga discipuli

ne purgabit eā. Et sic p'z q̄
 re detestabil' est vana glia.
 Sz iuxta hec dicta q̄ri pōt
 q magis peccāt in vana glo-
 ria: religiosi an seculares. ad
 qd rñdetur fm doctrinā do-
 ctoris irrefragabilis Alexā.
 de ales in suo scdo. q motus
 vane gl'ietrib' mōis surgere
 pōt in hōibus. Hā vno mō
 motus vane gl'ie surgit ex sp̄
 ritualibus bonis. puta ex sci-
 entia et p'utib'. Scdo mō
 do surgit ex exteriorib' rkoz
 palibus bonis. puta ex diui-
 tijs et potētia et pulcritudine
 et hmōi. Tertio mō ex duob'
 siml'. Tūc ad questionē quā
 do d' quis magis peccat in
 vana gl'ia secularis v' religi-
 osus d'. q peccare in vana glo-
 ria duob' mōis dici p'vt plū-
 bus mōis peccare. de q̄ que-
 rit. Vel magis peccare duo-
 bus mōis accipi pōt. vel ex
 maiori causa. v' qz min' ha-
 bet excusatōis. Si de pluri-
 bus modis volumus loqui
 Dico q plūbus modis pec-
 care pōt secularis. qz hz plu-
 ra bona que nō hz religiosus
 puta diuitias. dñatōes cor-
 poris ornāmētū et hmōi. Si
 volum' loq̄ d' maioreitate eāe

qs illo
 pecca-
 to ma-
 gis pec-
 cat.

De vana gloria

Dico q̄ ex maiorē cā pl⁹ pec-
care p̄t etiā seclāris. Q̄ plu-
res p̄t h̄re causas. Si de ex-
cusatōe loquimur plus pec-
cat religiosus. q̄ minus ex-
cusatur. q̄ in p̄fectiori statu
Et iō si de tali statu vāe glo-
rietur magis peccat. Hic ait
Ber. Quid facit supbia sb
pānis hūilitatis iesu. Quid
dicat mltū malū. Et hec de
sc̄ba p̄sufficiāt. Conclu-
sio tertia ē ista. q̄ ex isto vicio
vane gl̄ie septē mala proce-
dunt que sūt. iactātia. p̄sum-
ptio nouitātū. h̄pocrisis. per-
tīnacia. discordia. p̄teritio. in-
obediētia. Et ista mala dis-
cūtur filie vane gl̄orie. Et rō
ē. q̄ illa vicia q̄ de se nata s̄t
ordinari ad finē aliē viciū
capitalē dicūtur filie ei⁹. Sz
oīa ista vicia supradicta or-
dinātur ad finē vane gl̄ie q̄
ē manifestatio pp̄rie excellē-
tie. igit̄. Dico igit̄ p̄mo q̄
ex vana gl̄ia p̄cedit iactātia
Et ratio ē. q̄ ad manifesta-
tōem pp̄rie excellētie duob⁹
mōis p̄t deueniri. s. verbis z
operib⁹. Et in sb̄bis p̄ncipa-
liter ponit̄ iactantia q̄ mani-
festatur bona pp̄ria. Hec q̄
dem inimica ē bonis. Q̄ vt
dicit Br. Iusti bona sua nū

q̄ detegūt nisi aut eoz p̄o-
rimoz vrilitas: aut nimia
cogat necessitas. vt in Job q̄
int̄ flagella dei⁹ hūana sb̄ba
depressus dū mentē suaz ad
desparōis fouēā p̄sperit im-
pelli bona sua enūerat dices
Oculus fuit ceco. Qui tam
cadere poterat nisi ad mēoz
am sua bene acra reuocasset.

Dicit sc̄do q̄ ex vana gl̄ia
p̄cedit p̄sumptio nouitātū.
q̄d viciū etiā in sb̄bis p̄ditur
qui tali vicio occupātur d̄ se
dicere p̄sumūt vanitates et
ea q̄ ad effectū ducere n̄ p̄t
de quibus Iudith. 6. P̄esu-
mētes de se z de sua virtute
gl̄iantes humilitas. Dicit
tertio q̄ ex vana gl̄ia p̄cedit
h̄pocrisis q̄d viciū ponitur
se z cū quis aliquid ore dicit
aliud ope facit. Quia h̄po-
crita latie d̄z simulatoz. Lō-
tra istud viciū loquit̄ domi-
nus Bar. 6. Cū facis eles-
mosynā noli tuba canere. tu-
ba canere est. vt dicit Criso.
Pompā vane laudis appe-
tere. Dicit q̄rto q̄ ex vana
gl̄ia p̄cedit p̄tīnacia. Et iō
q̄ aliquis nō solum sb̄bis p̄
istos tres supradictos mo-
dos nisi p̄t oñdere pp̄riā et
excellētiā. s̄ et opib⁹ oñdedo

se. se. q.
132. ar.
vltimo

se nō esse aliquo minore. Et
 h̄ q̄dupl̄. Prio mō q̄rū ad
 intellectū. 2 sic ē istud viciū qd̄
 vocat̄ p̄nacia p̄ quā q̄s ni
 mis inuit̄ p̄p̄ie inie nolēs
 credere sine meliori. Contra
 q̄s hugo de sc̄o vieto. loq̄t̄ dī.
 Sūt q̄ dē in p̄gregatōe ob̄sti
 nati in suo sensu sapiētes in
 oculis sūt hī q̄ nō receperūt ex
 rōe defēdūt n̄ se n̄ alijs. s̄ si
 hī alios applicari p̄tendunt
 2 si viderit nō ob̄t̄ pari statiz
 p̄mouent̄ atq̄ alios pertur
 bāt. It̄ dīc̄ Sen̄. Dobilis
 esto nō leuis p̄stans nō perti
 nat. Hoc viciū detestabile ē
 qz q̄libet d̄z adherere senten
 tijs sapiētū 2 nō insipientū.
 Sic roboā. 3. Re. 12. Nec le
 tari in p̄prio snia. Sic dicit
 sap. Pro. 15. Letat̄ hō i snia
 oris sui. De alijs tribz mōis
 dicit̄ i istz s̄bsequētibz. Di
 xi quito q̄ ex vana gl̄ia proce
 dit discordia. qz q̄ opere vult
 on̄dere p̄p̄iā excellētā vult
 facere p̄p̄iā volūtātē. Und̄
 orit̄ discordia. Et si q̄s ex in
 tentōe a bono p̄xiū discor
 dat peccat mortali. Dixi
 seruo q̄ ex vana gl̄ia p̄cedit
 p̄tencio. Et h̄ viciū licet p̄ci
 near ad p̄ba. tñ ē fit ope. sic
 qñ q̄s vult defendere aliqd̄

litigādo nō seq̄ndo rōez. Et
 h̄ solū fac nō p̄pter rē m̄toci
 ens. s̄z v̄tne videat̄ p̄dare q̄
 si nō ē ad defensionē rōis. v̄t
 dīc̄ Tulli⁹ in r̄btorico. Cō
 rētio ē orō agēs ad defendē
 dū p̄ratē ad p̄futandū erro
 res. s̄z solū fit ad ipugnādaz
 p̄ratē ne ille tal̄ q̄ p̄red̄ v̄
 deat̄ amittere q̄st̄ionē. Est
 mortale si firm̄ p̄manet in
 tali p̄tencōe. Hic Pau. 2. ad
 Thy. 2. dīc̄. Noli p̄bis p̄ren
 dere. Ad nihil enī v̄tile ē nī
 si ad subuersionē audiet̄iū.
 Hoc it̄elligit de p̄tencōe con
 tra p̄ratē ex p̄posito q̄ v̄t dī
 cū ē ē p̄ctm̄ mortale. Et i h̄
 debet arrēdi si cōueniat con
 tentio alicui aut ex negotio
 qz si nō maḡ peccat̄. Istā
 malā p̄tentionem describit
 Ber. sic. Cōrētio ē ipugnātō
 p̄ratē cū p̄fidētia clamoris
 Dixi septio 2 vltio q̄ ex va
 na gl̄ia p̄cedit inobediētia
 dū ali q̄s ne videat̄ v̄l 2 sub
 dit⁹ nō vult exequi sup̄ioris
 p̄ceptū. que iobediētia quā
 do fit ex p̄posito determinā
 re plato ē p̄ctm̄ mortale illis
 q̄ obedire tenēt. s̄m̄ illd̄ pat̄
 li ad Ro. 13. Qui resistit pō
 testati ordinarōi dei resistit.
 Et sic quāte malignitatē fit

De vana gloria

Remedia
dia 7
vanaz
gloriam.

ipsa vana gloria facta ex his dicitur
apparet. Sed nunc aliquis bone
voluntarius exis querere possit
dicens. vellem christi gratia comite
a tali peccato me custodire. quod
sunt remedia contra ipsam. Ad
quod bene ridentur quod remedia
contra ipsam vanam gloriam sunt. Sed
vix boni operis perpetrati abscondi
tio. proprie infirmitatis discul
sio. Ignis infernalis consideratio
ratio glorie eterne adeptionis
dilectio. Huius peccati vilitatis
pelasio. proprie fidei per hoc pec
catum destructio. proprio obie
cto glorie attributio. boni
cuiuscumque cum defectu operatio
hanc quod de omnia declarabitur
hanc alio
ordine. Dico primo quod primum
remedium contra vanam gloriam est
boni operis perpetrati absconditio
hanc consideratio. Esa. di. Erat vir
sicut quod abscondit a vento et ce
lat se a tempestate. Esay. 32.
Huius rei exemplum habet exodi.
40. in manu moysi quod leprosa ef
fecta est et cum ipsa esset in sinu fas
cia est sana. Ubi ostendit quod boni
nunc debet celari et nunquam mani
festari nisi propter necessitatem
vel vultu. tunc primi. Sicut di
xitur super. Et cum vanam gloriam
credas non posse habere. Hic ait
Grego. Ille qui publicare bo
num quod agit quod imperfecta huius
arte iudicat. et nulla elatione cogit

tingit. Secundum remedium
est boni cuiuscumque cum defectu
operatio. Nam nullum bonum ita
bonum ab aliquo potest operari quod non
sit aliqua defectus. et si hanc provide
rar quod tale bonum operatur. quod
inde vane gloriari potest. Et quod
in quocumque bono sit defectus
ait david propheta in psalmo loquens
et d. Descendere oculi mei in celo
et quod cumque percipis. supple dicitur il
lud oportet in aliqua defectio. Ter
tium remedium est proprie infirmi
tatis consideratio. Et in hoc dicitur
exemplum. Nam si quis potest picus
ignis videri si sapiens esset velle
deret de equo. Ita cum quis in po
testate huius mundi constitutus
sentit vane glorie velle venire
non quam laudat cito discedat ad
considerationem proprie infirmitatis.
Et sic potest erubescere quod
glorie. Hic dicebat Bernardus.
Qui falsa predicat necesse est
ut in suis laudibus erubescat
Et quis est quod non false laudatur
si hominis miseria consideratur.
Quartum huius peccati vane
glorie vultu. tunc peccato. quod proprie
hanc quod vana est et adhuc non boni
sufficit imo male ad aures
prauas impletas. Hoc in sinu
ait dominus dicitur. Bar. 25. Ire potest
us ad videntes et emite vobis
Quintum remedium est ignis

infimalis consideratio. Hec
insinuat nob Act. 28. Ubi
Paulus viperam manu adhe-
rentem in igne excussit. qd spū
aliter sit qm p̄sideratōe pene
qs vanā glām a se abh̄icit.

Serui f̄mediū ē pprie fidei
p̄ h̄ penā destructio. Nā cuz
qs glām ppriā q̄rit: glām
dei defraudare videt. Unde

Ber. Reuera famulus es si
mtra de glā dñi tui nō ex-
unt. et te nō trāseūt p̄ te z n̄s

h̄l māib̄ tuis adherere cōti-
gerit. Nā glā z laus quedā
hoim p̄batio sūt vtrum sint

dño fideles v̄ infideles. hic
sap. Prouer. 27. ait. Quō p̄
bet in cōflatorio argentū z i
fornace aurū. sic p̄bat hō ore

laudat. Septimū remedi-
ū ē pprio obiecto glie attri-
butio. dauid p̄pheta dicit.

Nō nob dñe nō nob. s̄z nōmī
tuo da glām. Hic āgelī can-
tauerūt. Gloria in excelsis deo

Oraui vltimū remedi-
um ē glie eterne adeptōis vi-
lectio. Ubi factū ē h̄c mōi

glām q̄reret z supnā exinde
amitteret: dicit Grego. Ubi
lescūt p̄alia cū cōsiderantur
eterna. Et ita spūalr̄ vilescit
vana glā si cōsiderat eterna

Et idē in omel. Si p̄sideret
mus f̄res carissimi zc. Et sic

expedite sūt h̄c fruct⁹ pres-
qs supius p̄missim⁹ declarā-
das magnifice dñez ciues di-
lecti q̄ obsecroyos fugere vt
hic grām et in tuturo veram
gloriam habeatis. Amen.

Dñica XI. post Pent. o sa-
era cōfessioe. Ser. XXXIX.

Oriens Iesus
desinibus ti-
ri venit p̄ sydonē

ad mare galilee in-
ter medios fines decapoleos
z adducit ei surdū z mutū.

Mat. 7. Pro h̄ sacri z sc̄i
euāgelij historiali declaratōe,
nota q̄ cuilibz p̄fessor: tria
sūt necari: q̄ i his p̄sonibz cō-
tinēt. Affectio bōa cū vite

hōestate. Cognitio clara
cū scie claritate. Executio
recta cū clavis p̄tato. Dico

p̄rio q̄ i p̄fessore dz ē affectō
bōa cū vite hōestate. i. p̄fessor
dz ē hōe vite. Rō h̄ ē. Ille qd oēs

dz ē hōe vite c̄ miserio sc̄i p̄fessor
ficat̄ spū. r̄cōciliat̄ rei. curat̄ r̄. t̄ho
ifirmi. suscitāt̄ mortui. Ille masin

ēt dz ē hōe vite q̄ vicē xpi ge-
rit i fr̄is q̄ arbit̄. z medi⁹ exi-
st̄ inf̄ pctōres z deū z q̄cqd̄ terali

i foro p̄nie p̄nūciat̄ clauē. nō exposit̄
errāre ds̄ ip̄ci celi p̄fessorio
ancoritate sua p̄firmat̄. di-
tione.

De Confessione

sente dño **Mat. 16.** **Q**uicūq;
ligaueris sup terrā erit liga-
tū z in cel. z quocūq; solueris
sup terrā erit solutū z in cel.
Sz hñōi ē p̄fessor. q̄ d̄z esse
bone vitendō solū in appare-
tia. qz tūc eēt hypocrit̄is. sed
in affectōe. **Jo. 8.** **Q**uī dicit
h̄ de pe. di. s. c. i. **S**acerdos
cui oīs peccōr̄ offert z añ quē
oīs lāguo: statuit in nullo co-
rū iudicād? sit q̄ in alijs iu-
dicare ē p̄optus. **J**udicans
enī aliū q̄ iudicād? ē seip̄m
p̄dēnat. **C**ognoscat igitur z
purget in se qd̄ alios videt si
bi afferre caueat vt a se p̄ici-
at q̄cquid in alio dānosuz re-
perit. **E**t hñōi dāt̄ exēplum
s̄c̄ h̄ in eodē loco decreti de
phariseis q̄ sūmā sapiām su-
is insidijs cape cupētes euz
miliēre adulterā adduxisset
ad iesum. **Jo. 8.** **D**ixit eis ies-
sus. **Q**ui sine peccō ē v̄m̄ pri-
mus in eā lapidē mittat. **E**t
oēs recognouerūt seip̄os in
peccō esse. **E**t ideo null? eā la-
pidare p̄sumpsit. **I**git̄ ex h̄
exēplō dāt̄ intelligi q̄ q̄ vult
aliū corrigere z ei p̄niam im-
ponere. **D**ebet eē sine pecca-
to. qz si p̄fessor audit p̄fessio-
nes i mortali peccō ex̄ns. mor-
tali peccat. si nō ē in p̄posito

penitēdi. **D**ixit sc̄dō q̄ si e-
fessore debet eē cognitio elat-
ra cū scie claritate. i. in p̄fesso-
re debet esse tanta scia q̄ scio
ar̄ ligare z soluere. **Rō. h̄** est
Nullus p̄sumere d̄z ar̄tē ali-
quā: aliquē docere nisi ip̄e p̄-
us didicerit. sed ars regendi
aias ē cūct̄s difficilior. q̄ nul-
lus d̄z p̄sumere eam exercere
nisi fuerit sufficient̄ istruct̄.
Un̄ dicit **Greg. li. i. pastor. a.**
c. i. **N**ulla ars doceri p̄suma-
tur: nisi p̄s̄t̄ itenta meditatio-
ne discat̄ ab impijs. **I**n p̄-
stozale magisteriū q̄ temerita-
te suscipit: qñ est ars artū re-
gimē aiaz. **E**t ponit̄ in h̄ ex-
emplū de arte medicine q̄ nō
debz exerceri nisi a p̄t̄. qz ali-
ter ē piculū in egrotis. **S**i q̄
ars med. cādi corpa ab impi-
tis nō pōt̄ exerceri sine picu-
lo corpi. q̄z magis ars me-
dicādi aias nō poterit exerce-
ri sine piculo aiaz. taz cōfesso-
rū q̄ cōf̄tentū. **U**n̄ **Greg.**
vbi sup̄ **Q**uis cogitationuz
vulnera occultiora eē nesciat
vulneribz viscer̄. **E**t tñ sepe
q̄ p̄cepta sp̄ualia nequa q̄ co-
gnouerūt: cordis se med. eos
p̄fiteri nō metuūt. dum q̄ p̄-
gmētoz seu cōf̄ctionū vim
nesciūt videri medici carnis

erubescunt. Debet igitur presbiter
 esse sufficienter instructus
 ut sciat discernere inter lepra
 et lepra et inter peccatum et peccatum
 ut faciebatur sacerdotibus in ve
 teri lege. **Uñ Duran.** ponit
 in summa quod sacerdos inquit uiz
 deputatus est ad diuinum officium
 celebrandum. tamen scire debet
 grammatica quod sciat congrue ver
 ba profere. et quod intelligat saltem
 literaliter ea que legit. Inquit
 vero mister est sacramentorum. tenet
 scire que sit obita materia
 vel forma cuiuslibet sacramen
 ti et modum dispensandi. Inquit
 est doctor. tenet scire fidei rudi
 menta saltem. Inquit pro iudex
 est in foro presbiter tenet scire di
 scernere inter lepra et non lepra
 et inter peccatum et peccatum. saltem in
 his peccatis que sunt omnibus notoria.
 In alijs vero de quibus etiam sapi
 entes dubitant. simplex sacer
 dos debet tamen discretioem habere
 ut sciat de eis dubitare. Que
 autem sint que ad ministerium teneat sci
 re sacerdos. ponit deus. ubi
 dicit. Sacerdos debet scire librum
 sacramentorum. lectionarium et
 missale. antiphona in bap
 tismum. psalterium. omnes
 litteras per circulum anni officii die
 bus et singulis festiuitatibus
 apertas. et canones principales.

quibus omnibus si unum defuerit sa
 cerdotis nomen uix in eo presbiter
 sit. c. Que ipis. Dixi ter
 tio quod in presbitero debet execu
 tio recta cum clauis pretere. id
 est sacerdos presbiteros audi
 re uolens debet habere pretere li
 gandi et soluendi. Hec enim pre
 ereque nisi que habet clauis ec
 clesie et eandem clauis execu
 tionem liberam. **Uñ ad absolu
 dum in foro penitentie requirunt.**
 uidelicet quod habeat auctoritatem
 clauis. Clauis ista sunt maxi
 mus in fine apostolorum Petri et
 Pauli. Non est moralis artificis
 aprata manus. sed est a christo da
 ta pretere in foro penitentie iudi
 candi. **Uñ methaphorice dicitur clauis**
ad similitudinem clauis ma
terialis. que uicem est istam ad clauis
dendum et apertendum humano i
genio. preparatum. Sed de his alis
Nunc autem scire sufficit quod clauis
uis est pretere iudicandi aia: um
non cor: porum in foro penitentie quaz
pretere habet quilibet sacerdos. que
tum ad ordinandum in non que: um
ad executionem. Secum est quod ha
beat executionem ipsaz clauis
um. Tertium est quod executio sit
libera non ligata. Hec Duran
Hec conclusiones magnifice
domine et ciues carissime in scrio
enagelio hodierno denotat

De Confessione

quod tres partes diuidit. **Q**ui in prima parte ponit benignitas prouenit, scilicet christi cum affectu bona erga indigentes non sine vere honestate. In secunda parte ponit puritudo indigentium cum spiritus liberatio facta cum cognitionis scie claritate ibi, et adducit ei surdum et mutum etc. In tertia parte ponit vitatio medicis cum ipsius consideratione procedens ex recta parte ut ibi, et precepit etc. Et ut clarum hec partem reuidentur historia. **D**e claritate historie fructus erit scie pura cum quod in conscientia sua facit examinationes suorum peccatorum accusando se deo soli. Huius exemplum dedit Isha, propheta dicens. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime etc. Ista confessio licet sit satis utilis maxime si oporteret die fit cum deuotione et cum lacrimis in quo exercitio laborabat. **D**e uero in psalmo, di. Laboraui in gemitu meo lauabo per singulas noctes lectum meum lacrimis meis stratum meum rigabo. **T**alis confessio non est in lege euangelica sufficiens ad salutem, quia peccata latens non aperit licet accuset se peccator coram deo, conscientia propria. Nam deo et conscientie proprie per ipsum notum erat peccatum. Est tamen ista confessio dispositio quedam bona ad confessionem necessariam faciendam. **D**ico secundo quod aliquam confessionem fit in foro contentionis, uel coram iudice, et in illa licet quibus uel tormentorum, quibus uel testimoniorum, quibus uel voluntate propria nec confitens ad peiora ueniat peccatum apertum, non tamen spe uenit a deo acquiescere. Et ideo adhuc talis confessio non est proficua uel sufficiens ad salutem. **D**ico tertio quod aliquam confessio fit in foro penitentie. Nam foris est locus exercitio

Quid est confessio.

Confessio igitur prima sit talis in ordine, quod confessio sit aurgu. Est per quam morbus latens spe uenit aperit. **A**d cuius uidentiam norandum sunt nram doctorum Duran. in summa, quod confessio fit triplex. Aut in foro penitentie, aut in foro contentionis aut in foro conscientie. **D**ico primo quod confessio aliquam sit in foro conscientie.

day lreū a fando dicit. siue a foronco rege q̄ p̄im⁹ gre/ cis legē dedit. vt h̄i extra de s̄bo. sig. For⁹. Et q̄i confes/ sione exercitat corā iudice. i. corā cōfessōre. l̄is aie q̄ d̄r. u/ stificari p̄ p̄fessionē. hic d̄ b̄r in foro p̄nie. In ista cō/ cōfessione q̄ nec̄aria ē ad sal/ lur⁹ p̄ctm̄ ap̄it̄ spe venie. Et de ista cōfessione m̄er. onē fa/ cit diffinitio sup̄ius assigna/ ta. in q̄ r̄ria p̄ncipal̄ ad d̄cla/ rationē ⁊ diffinitōem con/ fessionis r̄gūf. p̄ q̄ describit̄ s̄ar. b̄n̄ confes̄io sacr̄alis.

Tho. i P̄mo r̄gūf̄ morbi latēs. id ē
4. dist. p̄ctm̄ qd̄ ē occultū int̄ in cō/
17. q. 3. sc̄ia. Sc̄do r̄ngūf̄ ap̄itio. s. i. p̄
a. 2. q. i. ip̄e p̄cti. Tertio r̄ngūf̄ finis
q̄ ē spes venie cōsequēde. p̄i/ m̄ū qd̄ r̄ngūf̄ ē materia cōfes/ sionis. q̄ cōfessio ē de p̄ctis tanq̄ de materia. Sc̄dm̄ qd̄ r̄ngūf̄ ē act⁹ ⁊ forma confes/ sionis q̄ forma ⁊ q̄ act⁹ ē ip̄a ap̄itio. Et in h̄ stat totū q̄li cōfessionis: vt b̄n̄ ap̄iat̄ pec/ catū. Tercia qd̄ r̄ngūf̄ vt iaz dictū ē vocal̄ finis cōfessio/ nis q̄ ē spes venie. Nā n̄ p̄p̄t aliq̄d̄ penitēs p̄ctā sua pan/ dit nisi vt veniā cōseqūt̄. Et s̄ p̄ctm̄ c̄c̄ notū sacerdoti cō/ fessionē audiēt̄. non tñ erat

notū vt d̄i vicario. cui sic pec/ catū pandit vt ip̄i r̄ngūf̄ hōi/ claudat̄ sub cōfessōis sigillo.

S̄z b̄ n̄ imerito p̄t̄ q̄ri vtz oēs teneant ad talē ap̄itōez p̄cti. ⁊ si tenēt q̄ iure tenēt. Quis r̄cui facere tenēt. ⁊ q̄n̄ facere tenēt. Ad hec volēt r̄ndere ad con/ tres articulos declarabo. p̄fessōez. mus declarabit q̄s tenet et q̄ iure tenet. Sc̄ds declara/ bit cui sit cōf̄itendū. Tercio declarabit q̄n̄ sit cōf̄itendū. Quantū ad p̄mū r̄ndet̄ s̄m̄ triplex: doctrinā Duran. in sūma. q̄ cōfessio ē triplex. P̄ia ē men/ tal̄ q̄ fit soli deo. Sc̄da ē vo/ cal̄ ḡn̄al̄ ⁊ indisticta. Tercia ē vocal̄ sp̄eal̄ ⁊ distincta.

Cōfessio mental̄ q̄ fit soli deo ē de iure natural̄ ⁊ ad il/ lā tenebāt̄ oēs hoies añ: oēs 4. dist. legē scriptā. H̄ac m̄entalē cō/ fessionē h̄uit cayn cū occidit ar. i. q. ser abel̄ fr̄em suū. s̄z nō perfe/ etam. imo nec bona. qz despe/ ratione eam cōpleuit. Se. 4. di. H̄aior ē iniquitas mea q̄ vt veniam merear. Cōfes/ sio vero vocalis ⁊ indisticta i qua generaliter peccata cō/ fitebātur aliquo modo etat de lege moyfaca. scilicet per determinationem sacrificio/ rum. sicut patet in Levitico

De Confessione

vbi. 8. **N**ia que p igne rāctā peccat. Et alia q̄ p supbiam peccat. Vel si peccauerit p̄nceps. vñ fm gñā pctōz. erāt determinata gñā sacrificioz. z sic in offerēdo q̄dam mō cōfitebat̄ peccatū suū. Itē per emissionē h̄icremissarij sac̄dos p̄fitebat̄ pctā toti⁹ populū in vniuersali nō singulārū psonaz in p̄culari. Cōfessio aut̄ vocal̄ z distincta z in p̄culari determinata. sacerdoti facta ē de iure diuino z in lege euāgelica promulgata. Et rō ē. qz in omni iudicio bene ordinato optet aliū esse reū. aliū iudicē. In p̄nia verō q̄dāmō iudiciuz ē. Itō optet aliū esse reū alium iudicē. Iudiciū aut̄ h̄ reū p̄cedit aut p̄batōes p̄ inuicē. aut p̄ confessiones p̄prias spōre factas. Cū ḡ iudiciuz p̄nie sit spōraneū optet procedere ex p̄fessionibz rei. non ex p̄batōnibz alijs. In iudicio hō ē iudex p̄ncipal̄ q̄ p̄t ab̄soluere z ligare. Et iō iudiciū p̄fessionis solū deo cōpetit p̄ncipal̄ q̄ sol⁹ p̄t pctā relaxare. ip̄e hō. qz deus erat z nō hō sufficiebat ei mētal̄ cōfessio vsqz ad susceptōez h̄ia ne nature. Et tūc vocalē con-

fessionē q̄ sit hōi requirit ab hōie. Et qz ip̄e in formā h̄mana nobiscū p̄ns eē nō pōt vicarios p̄stituit hōies: quibus debent p̄fessionē facere. In h̄ autē q̄ dedit sacerdoti p̄tātē suā iudiciariā ligādī z solūdi. Jo. 20 cum dicit. Accipite sp̄m̄scm̄ quoz remiseritis pctā remittunt̄ eis. et quoz p̄t retinueritis retēta sūt. p̄fessionē eis rāqz iudicibus fieri insinuat. Et q̄ dēat fieri sacerdoti p̄ps h̄ p̄cipit in scriptura cū dicit leproso mūdāto. Vade ostēde te sacerdotibus. Mat. 8. Hic Jaco. in cano. sua. r. c. dīc. Infirma q̄s ex vobis: inducat p̄sbyte ros eccie. Et subiūgit postea. Cōfitemi alterutqz pctā v̄ra. z orate p̄ inuicē vt saluami. In q̄bz p̄bis p̄tz. p̄t dīc Rich. in. 4. q̄ itellexit cōfessionē eē faciendā sacerdotibz. in h̄ q̄ p̄mo dicit. Inducat p̄sbyteros eccie. z q̄ itellexit eā eē necessariā ad salutē. p̄ h̄ q̄ dicit. vt saluamini. Ecclesia etiā h̄ p̄cepit: vt infra declarabit. extra de pe. z re. Dis r̄ trinusqz serus. Neqz pa p̄t dispēsare cū aliq̄ qd cōfiteri nō teneat. qz p̄pter sacramētoz necessitatē nō pōt

vbi. 8.
9. 5.

cap. 1.
p̄fic.
dur.

2.
4.
17.
ar.
4.

collere nec imponere noua. s. sacra instituendo. Quia sacramenta sunt posita ex institutione diuina. Sed dispensare potest de tempore differendo. Et quibus dicitur per quod omnes confiteri tenent. Et quod in lege gratia tenent iure diuino in euangelio promulgato.

Secundus articulus declarabit cui sit confitendum. Et hoc non queritur de sacerdote quia iam declaratum est supra. quod quilibet tenet confiteri sacerdoti ex iure diuino

Sed hic queritur cui sacerdoti sit confitendum. Ad quod respondetur secundum Duran. confitendum est proprio sacerdoti. Proprio autem sacerdoti. ut habet extra de pe. et re. in glo. Vis utriusque serus.

Est quod habet curam illius anime ordinaria. Sic papa. episcopus. diocesanus et proprius sacerdos parochialis. Et addunt theologici illos quod habent iurisdictionem delegatam. Sic est ille cui aliquid predicatoz committit auctorem audiendi confessiones absoluendi vel penitentiam iniungendi. Hoc etiam dicit Hostie. Preuilegiari autem potest audire confessiones. Et licet antequam non possint audire confessiones sine licentia proprii sacerdotis. Tamen Alexander papa et Clemens determinant quod fratres predicatorum et minores possunt

audire confessiones ex commissione episcopi irrequiritis propriis sacerdotibus. Et illi qui confitentur eis eodem anno illa peccata non tenentur confiteri proprio sacerdoti parochiali. Et ratio est. quia episcopus habet ordinariam iurisdictionem super subditos sacerdotum. Illud autem quod pertinet alicui ex ordinaria iurisdictione ipse potest committere alii habenti ordinem convenientem ad illud officium exequendum: extra de p. se. eccle. Aqua. Illi ergo qui confitentur habenti auctoritatem episcopi et absoluunt ab eodem vel re sunt absoluti. Nec eadem peccata numero tenentur suis presbyteris parochialibus confiteri. Tamen ipsi preuilegiari debent admoneri repenitentes quantum se ad minus ostendant propriis sacerdotibus maxime si sunt perpetui pastores saltem in generali. ut sint securi de presbiteris illorum quibus debent ministrare sacramenta. Et intelligitur si sacerdos voluerit. Secus. si sacerdotes essent conducti ad tempus. quia tunc non oportet teret. Si tamen penitentes noluerint. preuilegiari possunt eos absolueri. Penitentes pro debent habere rationabili facere. scilicet primo confiteri proprio sacerdoti parochiali et postea ire ad preuilegiatos quod habent facere vellent. quod

episcopi sic
confitentur
dum.

Tho. i
4. dist.
17. q. 2
ar. 3. q.
4. et. s

De Confessione

Non licet vlt ppter ignorantiã vel
ppter aliã rãonabile cãm dñt
petere licentiã. z obtinere vt
hñ de peni. z re. Omnis. vbi
sta dñ. Si ãt qñ supple aliõ
sacerdoti pñteri voluerit iu-
sta cãm petat licentiã a pprio sa-
cerdore z obtineat. Cũ alif
ille nõ posset ipm nec ligare
nec soluere. Et si sacdos ma-
liciose denegat licentiã. tũc
penitẽs sine licentiã pñt ire ad
alios vlt ad suũ supiorem. vt
ipm cõpellat. Et si diceret sa-
cerdos volo q vadat ad ta-
le. vlt ppter inuidiã. vlt alta d-
cã. dñ. q nõ pñt. qz par in pa-
rẽ. aut minor in maiore non
hñ imperium. Et tñ securior
via z sine scãdalo esset qz pe-
nitentes semel in ãno nõ de-
rent se sacerdotibz pprijs sal-
tẽ in gñali si nõ esset maria-
cã ppter quã ad ipm ire nol-
lent. Tũ ppter illud qd hñ d-
pe. di. 6. c. Placuit. Placuit
vt deinceps nulli sacerdotũ
liceat quẽlibet cõmissum al-
teri sacerdoti ad pñiam susci-
pere sine ei⁹ cõsensu cui se p-
us cõmisit nisi p illi⁹ igno-
rantiã cui penitẽs pñs cõfes-
sus ẽ. Qui pñõ hñ statuta fa-
cere tẽpauerit gñus sui pe-
riculo subiacebit. Tũ etiãz

qz hñ videt iustũ p rõem. qz il-
le prochtal sacerdos tenetur
ministrare sibi sacra in quozũ
collatõẽ vertit sibi in piculũ
nisi faciat posse suuz vt sciat
cui debet. z tenet de eo red-
dẽ rõem. Et iõ dñ. Prouer-
27 Diligẽter agnosce vultũ
peccoz tu. z hñ dñ. sacerdoti q
dñ agnoscere vultũ cõscie illi
us cui ministrat sacra. qz d ra-
li tenet reddere rõem. Quã-
tũ ad tertiu articulũ dñ fm
Rich. qz qlibet tenet ad mi-
nus sel in anno postqz fuerit
etatis legitime. qd si fecerit
prochtian⁹ vt gñalius loquẽs
do pprius sacdos su⁹ pñt pñ-
re ipm talẽ nolẽtẽ pñteri. pe-
na qz rarãt extra de pe. z re.
Ois vtriusqz. vbi sic dñ. ois
vtriusqz sexus fidelis postqz
ad ãnos discretõis puenit
oia sua sol⁹ peccã sel in anno
fidelit cõfiteat pprio sacdo-
ti. z iuuetã sibi pñiaz pprijs vi-
ribz studeat adimplere. suscipi-
ens ad min⁹ i pascha eucha-
ristie sacm. nisi forte de pro-
prij sacerdotis cõsilio ppter ali-
quã rãonabile cãm ad tps ab-
ei⁹ pceptõẽ duxerit abstinẽ-
dũ. alioqñ z viuẽs ab igressu
su eccie arceat z mortẽs ep̃is
na careat sepultura. z hec de

Sciens
dy con
fiteri

110
111
112
113
114

Sin
plex

nis dicitur pre sufficiat. Conclu-
 sio scda e tal q confessio debet
 hre. i. s. coditioes ad h q sit q
 lificata z coditionata. q con-
 tinet in his plibz ista scriptz
 vics. Sit simplex. hūil cofes-
 sio pura. fidel. Atq frequēs.
 nuda. discreta. libēs. pecun-
 da. Inreg. secreta. lacrima-
 bil. accelerata. Fortis z accu-
 sans z ste pere para. Dico
 pmo q confessio dz ee simplex
 vt plus alios accusando nec
 min⁹ se excusando dicat pe-
 nites in confessione. Nec dz ee
 simplex simplicitate asinina
 qua hnt aliq rudes q sciunt
 pctā comittere. z excusant se
 nescire cofiteri. Nec et dz ee
 simplex simplicitate vulpia
 qua hnt pleni malicia mudi
 q in confessione mlros decipiūt
 vt pctā alijs iponedo. Loccul-
 tado. vt q confessione alijs ins-
 tendēdo. Sz isti miseri dum
 putāt cofessores illudere se/
 ipos illudūt. Vñ d eis pōt
 scribi illd qd scribit Osee. i. z
 Absconditū ē peccm ei⁹. s. illi⁹
 q sic agit. Dolores vt prurie
 tis adueniēte ei. qz ex q pec-
 catū n vult cofiteri vt confes-
 sozē imo seipm decipiēdo:
 addit peccm sup peccm Habe-
 bit raro gūloze punitoem qz

tot gūl⁹ fac suū peccm. z ipse
 met illudit seipm. qz credit
 se ee sapientē dū dz ei in eo/
 dē. c. Ipe fili⁹ nō sapiēs.
 Dixi scdo q confessio dz ee hūilis
 hūilis. vt pctōz pctā humilr
 dicat. z nō iactāter confitea-
 tur. imo se infirmū z mirum
 ondat sacerdoti suo. Quod
 scribit Eccle. s. Presbytero
 hūilita aiām tuā. Dixi t̄tio
 q confessio debet ee pura. i.
 vt sit recta cofitētis intentio
 nō ad laudē boim facta. nec
 e z cōsuerudine q̄li in ea n sit
 cōfictio. sz pot⁹ dz pcedere
 confessio ex dolore pctōz. sicut
 dō i ps. dic. Recogitabo ti.
 o. an. me i. a. a. mee Dixi. 4
 q confessio dz ee fidel z fun-
 data in fide catholica. z fm
 doctrinam ecclie z sub spe ve-
 nie eligēdo cofessorē fidelez
 z bonū sic h̄r in decretz. d pe-
 ni. di. 6. vbi dz. Qui vult cō-
 fiteri pctā sua qrat sacerdo-
 tē sciētē ligare z soluere. Sic
 et fidel z penitēs ne faciat si-
 cut ille q cofitebat vt ieiide-
 ret bursa sac dorz quā vidēbat
 añ pecunijs plenā. Dixi. 5
 q debet esse frequens. Hoc
 tñ est d bene esse. qz tñ seml
 in anno de debito fieri de-
 bet. vt dictū est. Sed certe si

pura.

Fidel.

frequens

quis vult bñ cōfiteri frequē
ter p̄fiteri debet. Alr non res
cordabit ita bñ suoz pctōz.

Dixi sexto q̄ cōfessio dz eē
nuda nō palliata p̄b̄ obscu-
ris v̄l dubijs. Hic dicit sapi.
Prouer. 27. Qui abscondit
scelera sua non diriget. Qui
aut̄ ea cōfessus fuerit z reliq̄
rit illa: misericordiā p̄sequēf.

Et Boetius dicit. Si opa me
dicāz expectas optet vt vul-
lus detegas. Dixi septimo
q̄ p̄fessio dz eē discreta. Pri-
mo in electōe sacerdotis. sic
dicit̄ e sup̄. Sc̄do in solli-
citudine. Nā q̄libet pctōz de-
bet eē sollicit̄ ad p̄fessionē
faciēdā. vñ in ps̄. dz: Preoc-
cupem̄ faciē ei in p̄fessioe.
Tertio in modificatōe. dicit̄
do pctā leuia leuif̄. ḡua gra-
uis. mediocritā mediocriter.

Dixi octauo q̄ cōfessio dz
eē libēs vt nō sit necessitate
coacta: v̄l infirmitatis. v̄l ho-
noris z h̄mōis. Nā tal̄ cōfessio
parū p̄dest. Hic in ps̄. dicit̄
Volūtariē sacri. tibi z cōfite-
bor zc. Dixi nono q̄ con-
fessio dz eē verecūda, vt p̄p̄
verecūdiā non dimittat
penitēs pctā. Vel melius
p̄pter verecūdiā nō excuset se
si nō ex se. s̄ p̄pter aliū feciss̄

pctm̄. Vel me ius vt penitēs
nō iactet se d̄ pctis p̄pter ali-
quā seclī vanitatē. P̄ quē dz:
Hiere. 3. Facies meretricis fa-
cta ē tibi: nolūisti erubescere.
Dixi decio q̄ confessio dz
eē itēḡ. vt penitēs nō dimittat
pctm̄ aliq̄. vñ penitētē
admonēdo sap. Eccli. 2. 8. d.
Ab oi delicto. m. cor. 1. Acc
malicia diuidat p̄fessionem
plūb̄ sacerdotib̄. Jō di. Au-
gu. Laueat penitēs ne v̄re
recūdiā ducat̄ diuidat p̄fessio-
nē. Dixi vndecio q̄ con-
fessio debet eē secreta. P̄ior
p̄ncipalr̄ q̄ ad audiētē. Qui
si reuclaret p̄fessionē ea: p̄ua-
ref. z agere deberet p̄nias oi-
bus dieb̄ vite sue. vel p̄gri-
nādo v̄l clausus in monaste-
rio deo fuiendo. Sc̄do q̄ ad
penitētē. Vñ dicit̄ Criso. Nō
dico tibi vt te p̄das eē publi-
cū. Nā eē de manifestis cōfessio
facta sub sigillo claudif̄
in secreto. Dixi duodecio
q̄ cōfessio debet eē lacrima-
bilis. Vñ Hiere. 31. Statue tibi
speculū. ponet tibi amari-
tudines. d. cor. 1. in v̄iā teccas

Dixi decimot. r̄t o. q̄ con-
fessio debet eē accelerata. vñ
sap. Eccli. 1. Ne tardes p̄uer-
ti ad dñm. z ne differas de

discre-
ta

libens

p̄cū-
da

Inces

Foz

accu

secreta

para

lacrima-
bilis.Accel-
lerata.De c
cūsta
r̄t p̄
caro

die in die. Subito enī venie
 tra illi? 7 in tpe videte disp
 det re sic factum ē illi diuiti
 cui dicum ē Lu. 12. Stulte
 hac nocte rapies aia tua. **De**
 sic dic Amb. Nō sūt hoīs q̄
 sēcū ferre nō p̄t. Dixi decio
 moq̄rro q̄ p̄fessio dz eē fortis
 p̄ rēptatōnes. Exēplo marie
 magdaleneq̄ nō erubuit ire
 iter cōiuias. Dixi decio
 q̄nto q̄ confessio dz eē accu
 sans suūp̄ius. Un̄ sap. Pro
 uer. 18. Just⁹ accusator ē sūt.
 7 Job. 7. c. dic. Nō parcam
 ori meo. Loqr̄ in tribulatōe
 spūs mei. p̄fabulabor cur. a
 maritudinē mee. Et Dō
 in ps. Reuela dño cauam
 meā. Et idē. Delictū meum
 p̄gnitū tibi feci. Dixi decio
 moferro. q̄ cōfessio dz eē pa
 rata parere. vt vere penitens
 cū dauid dicere possit. Para
 tus sum 7 nō sū cōrurbatus
 Et cū pau. Actu. 9. Dñe qd
 me vis facere? Hic ē qd Au
 gu. dic. vt h̄ de pe. di. 1. Pos
 nat se penitēs in prāte iudi
 cis 7 iudicio sacer. dor̄ nihil
 sibi reuās sui. Sz iurra
 sibi hec dicta q̄nt. an ad integri
 tate cōfessiois requit q̄ peni
 tēs dicat oēs circūstantias
 pccōz. Ad qd rñdet fm Ho

stiū. 7 Duran. q̄ penitēs tes
 nes cōfiteri plene omnia que
 pctm̄ agguāt. 7 q̄ declarant
 criminis qlitatē. Treñ. 20. Et
 funde sic aquā cor tuū. Naz
 post effusionē aq̄: nec color:
 nec sopor. nec etiā odor rema
 net. Ad videndū q̄ sūt cir
 cūstātie in cōfessioe dicende
 7 que nō. Notādū q̄ q̄daz
 sūt circūstantie alleuiantes
 7 quedā sūt agguātes i aliō
 gen⁹ pcti nō trahētes. 7 que
 dā agguātes 7 in aliud lge
 nus pcti trahētes. Circū
 stācias p̄o alluātes non o
 portet cōfiteri nisi cōfessor i
 q̄rat. Vel nisi fiat p̄p̄t̄ h̄ vt
 p̄caueat scandalū cōfessoris
 vt si cōfites timeret eū p̄o
 p̄ter h̄ inclinari ad casū. Ut
 nisi tm̄ explicat vt sint in ge
 nere uenialium. vt comedere
 carnes in q̄dragesima p̄pter
 ifirmitatē. Circūstācias p̄o
 trahētes i aliud gen⁹ pcti dz
 hō nccario cōfiteri vt coḡsce
 re cōiugatā p̄ sanguineā. Les
 nes enī cōfites gen⁹ pcti ex
 p̄mere. 7 marie etiā circūstā
 tias notabil̄ agguātes.
 Cū cūstātie v. ro notabil̄ ter
 agguātes p̄ hos p̄sus desi
 gnāt. vtz. Agguāt ordo. lo
 cus. p̄sona. scia tpus. Etas

Tho i
 4. dis.
 16. q. 3.
 ar. 2. q.

De Confessione

conditio. numerus. mora. co-
pia. cā. Est mod⁹ i culpa. sta-
tus al⁹. lucta pusilla. Ordo
scz si sit diacon⁹ vñ sacerdos
z c. Et ita de alijs q̄ p se i tel-
ligi pnt. Q̄s has circūstan-
cias tangit Aug⁹. de pe. dis.
r. c. i. di. Consideret penitens
q̄lratē criminis. in loco. tpe
pseuerātia. in varietate perso-
ne. z q̄li h̄ fecerit tēptatōne.
z ipius vicij mltipli exēcu-
tione. **S**porret em̄ p̄nitere
fornicantē fm̄ excellentiā sui
status. aut officij. z fm̄ mo-
dū meretricis. z in modo sui
opis. z q̄lit turpitudinē suā
pegerit. si i loco sacro. si i tpe
orōni statuto. vt in festiuita-
tibus sanctoz z tpe ieiunij. **C**on-
sideret q̄tū pseuerauerit z de-
flect q̄ pseuerāter peccauit z
q̄tra p̄tus fuerit impugnari
one. **Q̄tra vicij** fuit tēptatōe
Sūt em̄ q̄ nō solū nō vincūt
sz vltro se pctō offerūt. nō ex-
pectāt tēptationē: sz p̄ueniūt
voluptatē. **E**t ita oīs ista va-
rietās p̄fēda ē z deflenda.
In cognoscēdo augmentuz
pcti p̄sideret cui⁹ erat. sit. e⁹
sapie. cui⁹ ordinis. nolendū
est nō solū qz peccauit. sz et
am qz se p̄tate p̄uauit. **H**ec
Aug. **C**ircūstācias aut agg

uates q̄ nō trahūt in alijs ge-
nus pcti nō tenet hō p̄fiteri
nisi de bono z eq̄ fm̄ sanctuz
Tho. z btm̄ Bona. **E**t hec
de sc̄da pte sufficient. **C**ō-
clusio tertia z vltia est ista q̄
effectus p̄ncipales p̄fessōis
sūt tres. vīcz. purificatio. in-
stificatio. z alientatio. **D**e
co p̄mo q̄ p̄fessio h̄ vnū im-
rabile z vtilē effectū q̄ ē pu-
rificatio. **T**ria em̄ purificat
ipā confessio. intellectū. volun-
tatē z memoriā. **P**riō em̄
purificat intellectū ipm̄ illu-
minādo q̄ pus pctōz vias co-
gitās intellexerat seipm̄ obs-
cecādo. **U**n cum pctōz pctā
sua confessus fuerit statim d̄
eo poterit dici illud ps̄. **C**on-
fessionē z decorē iduisti ami-
ctus lumine sic vestimento.

Sc̄do purificat p̄fessio vo-
luntatē q̄ sordibz erat plena
p̄sentēdo pctis. **H**ec cōfide-
rās dauid i ps̄. dicebat. **E**t
refloruit caro mea. z et vo. m̄
p̄f. illi. **C**aro h̄ appellari p̄e-
p̄sentus carnal q̄ in p̄auo vo-
luntate fundat. **T**ūc certe ca-
ro. i. p̄sentus carnal florēt cū
miserijs z pctis cessat cōfēdē-
tē. **S**z flos q̄ illuminatōez
significare videt nō p̄manet
in ea. nisi confessio subsequa

effectus
p̄fessōis
nis.

Tho.
4. dis.
17. q. 3.
ar. 5. c.
ad 2.

Confes-
sio

tur. Sic est qđ dauid in ps.
 pallegato dixit. Et ex volu-
 m. con. i. illi. scilz deo q̄ talez
 florem. i. illuminatoz habz
 donare. Tertio confessio
 purificat memoriā q̄ dedita
 erat ad memorandū vana q̄
 fecerat. Postea p̄ ipam p̄fessi-
 onē disponit ad faciendā re-
 cordatōem maloz p̄eritoz
 vt fieri sic meditata veleat.
 Sic recordabat Dauid in
 ps. di. Demor. fui. d. a. Di-
 xi scđo q̄ confessio hz vnū se-
 cundū effectū q̄ vocat iustifi-
 catio. Cōfessio em̄ iustificat
 pctōrē tript. P̄rio p̄ ipō ve-
 niā i pctōrē. Vñ Leo in q̄
 dā s̄mōe. Venia dign⁹ est q̄
 de pctō excusatōem q̄rit. vbi
 4. dist. em̄ ē p̄fessio ibi ē remissio. qz
 7. q. 3. p̄mū tenet inocētie locum
 1. r. q. verecūdia pcti p̄fessio. Vñ
 ad 23 Amb. super Bri immaculati.
 Qui se accusat: r si pctōr sit
 iust⁹ esse incipit. Et Ysido.
 assignādo d. sci ip̄oem p̄fessio-
 nis ait. Confessio ē p̄ quā
 aicmorz latēs spessequēde
 venie in dei laudē aperitur.
 Sēdo p̄fessio iustificat pcc-
 atorē ip̄m humiliādo. Nā
 magnū signū humiliat⁹ ē cō-
 fessio pctōz. Juxta sententi-
 am Bre. in li. 22. mo. sic dicē

ris. Hec sūt vere hūilitatis
 insignia inq̄rere suā queq̄
 cognoscere r cognitā voce cō-
 fessionis aperire. Vñ in cō-
 fessione oñdit hūilitatē scđs
 Job de q̄ ait Bre. 22. moza.
 Virent in bri Job q̄ volūe
 castitat⁹ p̄nētia. Virent i
 regritatē iusticie. Virent vī-
 scera p̄terat⁹. Ego in eo non
 min⁹ miroz p̄fessionē humil-
 itatē pctōz q̄ tot sublimiat⁹
 rur⁹. Tertio iustificat cō-
 fessio pctōrē p̄ eo xpm aduo-
 catū faciēdo. Vñ Cassio. su-
 per ps. ait. Illū iudex: r ad-
 uocat⁹ ē xps q̄ se p̄pria cōfessio-
 ne dānarūt. Dixi tertio
 q̄ cōfessio hz vnū tertū effe-
 ctū q̄ vocat alleuiatio. P̄rio
 em̄ cōfessio alleuiat penā. vñ
 Amb. in li. de ioseph ait. P̄mū
 suffragat reo verecūdia
 cōfessio r penā quā defensio-
 ne euitare nō possum⁹ pus-
 dore reuelam⁹. Secundo
 confessio dolorē alleuiat. vñ
 Bre. in pasto. c. 38. ait. Vult⁹
 nera clausa plus cruciāt. naz
 cum putredo que exteri⁹ fer-
 uet eñcitur ad salutem do-
 loz aperitur. Tertio cō-
 fessio alleuiat timorem idu-
 cendo salutis securitatem.
 Unde Cassio. super ps. ait.

Tho. i
 4. dist.
 17. q. 3.
 ar. 5. q.
 2.

De Confessione

Dira cōpensatio. stupenda
vicissitudo. dño suo propria
mala dicere. z ab eodē p̄mia
salutē accipe. Quid enim d
confessione ad sui laudē dice
re possum⁹? Nā sic ait Au.
In li. de p̄nia. Confessio ē sa/
lus aīaz. dissipatrix viciōrū
restauratrix p̄tutū oppugna
trix demonioꝝ. quid plura?
Obstruit os inferni. porras
ap̄it paradisi. Sz h̄ p̄t que
ri ne valerem̄ dū pctōꝝ n̄fo
rū habeat aliq̄d ip̄edimētuz
q̄ sūt ista per q̄ pctōꝝ nō h̄ cō
fitef. Ad q̄d breuiter p̄t r̄n/
deri. q̄ septē sūt que ip̄ediūt
cōfessionē pctōꝝ q̄ in his ver
sibz p̄tinet. Pudor. atqz r̄ioꝝ
sp̄es desp̄atio. fastus. Et est
p̄suetudo pcti. estqz voluptas
Dico p̄ q̄ pudor ē vnū ip̄edi
mētū cōfessōis. s. reuelādi pec
cata. que magis facuitas est
q̄ erubescit reuelare dō quod
deo vidēte nō erubuit cōmit
tere. De hac erubescētia dicit
tur Eccl̄i. 4. Est cōfusio ad/
duces pctm̄. s. q̄n̄ q̄s p̄ verecū
dia nō vult cōfiteri pctā sua
sz adducit pctm̄ in p̄tē z ig
miniā i futuro q̄n̄ cōfitebit
ea corā toto mōdo Sicut ait
dñs Naū. 3. Reuelabo pu
denda tua in facie tua. Et ē

Confes
sio.

Impe
dimenta
confite
ri.

confessio adducēs gl̄iam et
gr̄az. s. q̄n̄ q̄s considerāa pec
cata q̄ fecit confundit in se
ip̄o z cōpungunt. nec tñ. p̄e
erubescētia d̄m̄t̄it cōfiteri
Nec adducit gr̄am in p̄sē
ti z gl̄iam in futuro. qz ipsa
erubescētia mara p̄s penitē
tia ē. vt ait Aug. Primā eru
bescētia h̄uit Karolus. d̄ q̄
legit q̄ cū fuisset cōfessus he
ato egid̄io quod dā pctm̄ nō
luit reuelaf qd̄ erat sat̄ enoz
me. sz br̄o egid̄io celebrante
p̄ eo in altari aurelianēsi an
gelus dñi artulit ei in qd̄az
cedula scriptū pctm̄ Karoli
At ille accersito rege notifi
cavit ei. qui mox h̄uit cōfes
sus estqz nūqz p̄posuerat cō
fiteri. Dixi sc̄do q̄ est aliū
ip̄edimētū qd̄ vocat timor. s.
satisfaciendi q̄ sp̄ealr̄ impe
dit vsurarios z raptōzes. de
quibz. Isa. 38. Venerūt filij
vsqz ad partuz. qz tales sepe
conspiciunt p̄positū confite
di restituendi. Et prope est
vt pariant fructū salutis. sed
nō habent vires p̄turiens q̄ p̄
pter pusillan̄ mitatē meruit
suā z suoz egestatē. z ita im
pedit bonū p̄positū ipsius.
Sz si cogitaret sibi restitu
bona sp̄ualia z eterna. si ip̄s

restituit aliēa p̄c̄dubio possit
 resumere vires. Sic legit̄
 de quodā rufco q̄ se in hospī
 tali nudū duci p̄cepit. et oīa
 que habebat pauperibus de
 dit. ⁊ restituit q̄ erāt de vsu
 ra. Dixi tertio q̄ est tertiu
 impedimentū qd̄ vocat̄ spes
 diu viuendi que maxime im
 pedit viros i temporalibus
 p̄sperātes. cōtra quos dicit̄
 Eccl̄. 27. Ne demoreris i er
 rore impiorū. qui. s. errant lō
 gam vitā sperando. ita q̄ vir
 possunt venire ad medietatē
 temporis sibi p̄fixi. Und̄ ait
 Esa. 38. Precisa ē velut a rex
 ente vita mea. duz adhuc. 02.
 sic me. ⁊c. Sūū remediū cō
 tra hoc est mortis incertitudo
 Und̄ d̄s Lu. 12. Estote pa
 rati. Quia qua hora non pu
 rat̄ filius hominis veniet.
 Dixi quarto q̄ quartū impe
 dimētū qd̄ vocat̄ desperatio
 s. abstinēdi a peccat̄. que ma
 xime impedit illos q̄ peccan
 di cōsuetudine derinēt. Uñ
 Prouer. 18. dicit̄. Impi⁹ cū
 in p̄fundū vitiōrū venerit cō
 temnit. s. sequet̄ eum i gomi
 niā ⁊ opprobriū. Contra qd̄
 orat̄ David i ps̄. dicens Nō
 claudar. s. me pu. os suū. P̄
 teus est peccatū de quo Job

36. Saluabit te de ore angu
 sto latissime. qz̄ facilis est in
 gressus. sed non ita egressus.
 Et nō habēre fundamentuz
 subter se. p̄p̄ voraginē q̄ ben
 ne. Pute⁹ ille tñ non claudet
 sup te os suū si tu nō clauder̄
 tuū. Dixi quinto q̄ quintū
 impedimentū est fast⁹. i. sup
 bia latēs que maxime impe
 dit hypocritas. Sic dicit̄
 Prouer. 28. Qui abscondit
 scelera sua nō diriget̄. Dixi
 sexto qd̄ ē sextū impedimēt
 um qd̄ vocat̄ cōsuetudo pec
 candi que est maxime contra
 recidivātes. Uñ tales dicit̄
 ilud Eccl̄. 34. Qui baptiza
 tur a mortuo. i. a peccō. ⁊ itez
 tangit eū. recidiuando quid
 p̄fuit lauatio illi⁹. Sed do
 min⁹ nō solū dimittit septies
 sed vsqz̄ septuagies septies.
 Dixi septimo ⁊ vltimo q̄ est
 septimū impedimētū qd̄ vo
 cat̄ voluptas peccādi q̄ ma
 xime impedit luxuriosos. h̄ ē
 frenū diaboli quo duc̄ eos ad
 aquā inferni Sicut d̄s ait
 Esa. 30. Auferā frenū erroris
 qd̄ erat in maxillis eoruz. qd̄
 fir quādo ic̄pit̄ delectari in
 seruitio dei Esa. 48. Laude
 mea ifrenabo te ne intereas.
 Et sic expedire sunt hui⁹ si u

De Dilectione

ctus ptes q̄s superi⁹ p̄missi-
mus declarandas magnifice
dñe z ciues carissimi. quē ob
secro vos deuote i effectū po-
nere: vt hic gratiam z in su-
turo gl̄iam habeatis. Amē.

*Dñica. 12. post Pent. De
dilectione dei. Ser. XL.*

Beatissimi qui
vident q̄ vos
videtis. Luce. 10.

Pro hui⁹ sacri z sa-
cti euāgelij historiali decla-
ratōe. Notandū q̄ ppter tria
nos debem⁹ deū amare. v3.

Propter bona nature nos
incitantia.

Propter bona gratie nos
constringentia.

Propter bona glorie nos
delectantia.

Amar deū de
bemul deū diligere ppter bona na-
ptter ture. Rō hui⁹ ē. Illud solet
tū. repit̄ intima attinētia deli-
ciaz. abūdātia z bñficiorum
sufficiētia. s3 hec oīa repiunt̄
i deo. igit̄. P̄sō ei repit̄ i do-
intima attinētia respectu no-
stri. qz est n̄r p̄r p creationez.
z ē frater n̄r p incarnationem.
Q̄. sic p̄r n̄r p̄batur p dictū
saluatoris. Mat. 23. vbi dicit̄

Patrē nolite vocare vobis in
terra. Un⁹ ē em̄ pater n̄r ces-
lestis q̄ in celis ē. Et q̄ sit fr̄
noster audiam⁹. Isa. 9. Par-
uul⁹ natus est nob. z filius
dat⁹ est nob. S3 de filio in-
carnato nō h̄ loco p̄dicatur.
Dagn⁹ dñs z laudabil⁹ ni-
mis. s3 paru⁹ dñs z amabil⁹
nimis: puulus vtiq̄ q̄ nat⁹
est nob. Et clar⁹ dauid hoc
declarans in p̄sona xp̄i ait.
Nūciabo nomē tuū fratrib⁹
meis in medio ecclesie lau-
dabo te. Imo sp̄e xp̄s benedi-
cit⁹ Joh. 20. dixit magdale-
ne. Glade ad tres meos z dic
eis. Ascēdoad p̄rem meum
z c. Sc̄do reperit̄ in deo deli-
ciaz abūdantia. Un̄ dauid
in ps̄ dicit. Delectatōes i dex-
tera tua vsq̄ in finē. Tercio
repiit̄ in deo beneficiorū suffi-
ciētia. qz oīa nob̄ ncc̄aia cō-
municauit. et seipm̄ nob̄ das-
re voluit. Un̄ Ber. ait. Dñs
rū meruit nob̄ ds̄ q̄ z in mltis
seipm̄ dedit nob. Verito ḡ
p̄ rōem bonoz nature. imo p̄
exēplū nos natura induc̄ ad
deū amādū. qz si fili⁹ patrez
suū carnalē diligit̄ et si nihil
p̄ter geniturā ab eo recipit.
Et si frater carnalē suū fratrē
carnalē amat. Etia si nullus

bñficiū ab eo suscepit. quāto
 magis z nos deū amare de-
 bem⁹ q̄ suā paternitatē fr̄n-
 tatēq̄ rāq̄ beneficijs nob ex-
 hibuit. *Uñ Ber.* Paruz ne
 tibi videt hō. cogita qualcm
 refecit. *Acpe fm corp⁹ egre-
 giū. fm aiām magis. imagl-
 ne creatorz insignē. rōnis pri-
 cipem. bñtudinīs eterne ca-
 pacez.* Porro ambo coherere
 sibi fecit in cōp̄bensibili arti-
 ficio. *Sapīa infatigabili. nō
 aī p̄meruisti. nec spes retr-
 butōis sūt qm̄ bonoz nōoz
 nō eger.* Dixi sedo q̄ debe-
 mus amare deum p̄pter bo-
 na gratie. *Rō h⁹ est. Illū de-
 bem⁹ amare q̄ tribuit om̄ia
 necessaria indigētiēre. s; h
 est deus. igit. Nam ip̄e benī-
 gn⁹ de⁹ tribuit nob spūalif
 tres gr̄as quibus indigebat
 natura hūana. Quaz p̄ma
 est culpe quissime remissio.
 Sc̄da ē pene eterne mitiga-
 tio. Tercia ē m̄traz p̄turum
 collatio. P̄ua gratia appa-
 ruit in incarnatōe. p̄ eo q̄ do-
 nauit nob oēm iniuriā z vni-
 uit senob cū pacc. *Uñ in sū-
 gno hui⁹ angeli in natiuita-
 re cātauerūt. Glia in excels
 deo. Et in terra pax ho. Lu.
 2.* Secūda gr̄a apparuit i*

passione in h̄ filio dei soluit
 penā mortis p̄ nob debitorib⁹
 bus mortis. z fec vt pena nos
 fra esset t̄gal q̄ erat eterna. z
 cā mitigauit sua morte quaz
 passus est p̄ nullo d̄lecto suo
*Uñ ip̄e dic̄ illud ps. Que
 nō rapui inimico exoluebam
 Hinc sap. Eccl̄. 29. dic̄. Gra-
 tiā fideiussoris ne obliuiscā-
 ris. Dedit enī p̄ te aiām suā*

Tercia gr̄a apparuit i res-
 surrectōe qm̄ in discipulos i
 sufflauit. z dixit. *Accipite. s.
 sc̄m. Uñ Pau. ad. Ro. 1. di-
 cit. Caritas dei diffusa est in
 cordib⁹ nr̄is p̄ sp̄m. s. q̄ dat⁹
 est nob. Ubi di. Grego. Do-
 nū dedit qd̄ maximū erat nō
 celū z terrā z mare. S; q̄ his
 oibus erat honorabili⁹ q̄ an-
 gelos et hoib⁹z filios ac fra-
 tres xp̄i preparauit. Dixi
 tertio q̄ dēm⁹ amare deū p̄
 pr̄ter bōa glie. *Rō h⁹ ē. qz
 gl̄ie. Tercia ē m̄traz p̄turum
 collatio. P̄ua gratia appa-
 ruit in incarnatōe. p̄ eo q̄ do-
 nauit nob oēm iniuriā z vni-
 uit senob cū pacc. Uñ in sū-
 gno hui⁹ angeli in natiuita-
 re cātauerūt. Glia in excels
 deo. Et in terra pax ho. Lu.
 2.* Secūda gr̄a apparuit i*

Bonā
 glorie.

De Dilectione

nis glie. q̄ p̄sa sunt. vt vide-
bit infra loq̄ns Ber. ait. q̄n
veniet tps: vt p̄henibz gau-
dijs in ip̄o diuinitat̄ fonte
p̄fundi⁹ imergamur vbi nu-
da nudat siue intercapedine
z iterpellatōe p̄tinuet. Quā
do ventā z apparebo añ faci-
em dñi. q̄n trās. in. lo. ra. vsq̄
ad domū dei. q̄n sic audiui-
m⁹ sic vidim⁹ in ciuitate do-
minā. vbi gaudiū plenū. d̄z il-
lud p̄pter plenā felicitatem
corpis z aie. Er̄t em̄ ibi tri-
plex sp̄iale bonū Primū er̄t
gaudiū incōphēnsibilitas. Se-
cūdū er̄t gaudiū imp̄mixtibi-
litas. Tertiū er̄t gaudiū iter-
minabilitas Dico primo
q̄ ibi er̄t vnū bonū qd̄ dici-
tur gaudiū incomphēnsibili-
tas. **Un̄** **Bu.** sup̄ illd̄ **Dat.**
i s. Intra in gaudiū dñi rui-
dic sic. Gaudebūt. s. b̄i toto
corde tota aia vt totū cor: ro-
ta aia nō sufficiat plenitudi
gaudiū. z alibi. Si sigla bōa
delectabilia sūt: cogita i mē-
te q̄ delectabile sit illud bo-
nū qd̄ p̄inet iocūditatē oīm
bonoz. z nō q̄lem in creatur-
is sum⁹ exp̄i. s̄ r̄to differē-
tē: q̄ro differt creator a crea-
tura. Si em̄ bona ē via crea-
tū: q̄ bōa via ē creatū. Si

**Boni
tas gau-
diū**

bonaz iocūda ē sal⁹ facta: q̄
iocūda ē salus q̄ fec̄ oīm sal-
lurē. Si amabil̄ ē sapia i co-
gnitōe p̄ditaz rex q̄ amabi-
lis ē sapia q̄ ex nihilo p̄didit
oīmā. Deniq̄ si mlte z ma-
gne delectatōes sūt in rebus
delectabilibz: q̄tra delectatio
est in eo q̄ fec̄ delectabilia.
Dixi scdo q̄ ibi er̄t vnum se-
cūdn̄ gaudiū. qd̄ d̄z gaudiū
imp̄mixtibilitas qz gaudiū
illd̄ er̄t purū **Un̄** **Fla.** 29. di-
cit. Faciet dñs exercitū in
mōre h̄ purū pinguū oibz
p̄p̄lis oīm medullaroz: pul-
uū vindemie delectate. i. iō-
cūditatē purissimē **Hinc** d̄z
Apoē. 21. Absterget d̄s oīm
lacrīmā ab ocul̄ sc̄toz zc.
Dixi tertio q̄ ibi er̄t vnum
tertiū bonū qd̄ d̄z gaudiū in-
terminabilitas. **Un̄** **Jo.** 18.
d̄z. Gaudiū v̄m nemo tollet
a vobis. **Et** **Berū.** in qd̄ m
sermone. Illud ē verū ac sū-
mū gaudiū qd̄ n̄ ē creatura.
s̄ de creatore p̄cip̄. qd̄ cum
acceper̄ nemo tollet a te. cui
aliunde p̄p̄ata oīs iocūditat̄
meroz ē. oīm̄ suauitas do-
lor est. oē dulce amaz. omne
deterozū fedū ē. omne postremū
qd̄ delectare p̄ molestuz est.
Ex p̄lo hu⁹ gaudiū: cui d̄z

fratres claravallensi ad extrema
 deducro appu t angelus. di
 rit qd ei. Verito desideratis
 vos pſentia dei. si cui tñ ino
 tuisset quantuz vos ipe dili
 gat qd desiderat expectet. lo
 ge seruētorū ad ei amorē p
 peraret affectu. Verito g̃tā
 ppter bona nature q̃ gre et
 gl'e deū debem' amare. Ne
 clusiones magnifice dñe z
 cines dilecti in sacro euange
 lio hodierno denorant. qd i
 tres pres diuidit. Qm̃ i pri
 ma pre ponit affectio hōi cō
 siderari p̃ntialt p visum ocu
 loruz: p quos. s. bona nature
 vident: qu' b' ad amandum
 deū inducim'. Bñi oculi z c.
 In sc̃ba pre ponit affectio p
 mij desiderari apparēter per
 amorē p̃ceptoz. per q. s. bona
 gratie acq̃rūt quib' adamā
 dū deū inducimur sibi. Et ec
 ce quidā zc. In tertia pre po
 nit pfectio mādati p̃seruati
 vtrū s. p qd dant bona gl'ie
 quib' adamādū deū induci
 mur sibi. Ar ille dixit. Et vt
 clar' hec pateat videam' hī
 storiā. Declarate historie
 fructus erit amor dei. De q̃
 amore loq̃ndo tres p̃clusio
 nes cū trib' dubijs declara
 bīm'. Quaz p̃ma declara

bit hui' p̃cepti differentiaz.
 Sc̃ba declarabit h' sufficiē
 tiam. Tertia declarabit hu
 ius potentia. His trib' decla
 ratis erit finis. Conclusio
 igit p̃ma sit tal' in ordine q̃ tripler
 h' p̃ceptū triplr p̃t exponi s̃z exposi
 tres varias expositiōes sic beatio illi
 ne declarant Alexan d ales us p̃ce
 z Jacobi de alerā. Uno mō pri.
 sc̃. Hō ppter gradū nobile Tho.
 quē tenet in reb' habet inde 2a. q.
 p̃tutē vegetatiuā que p̃prie 44.
 viger in corde. Virtutē sens'i arti. s.
 tiuā q̃ viger in aia. Uñ aia
 cū ab aiato p̃p̃tio dignoscit
 sensu. Habet et p̃tutē rōna
 bilē z intellectiuā q̃ viger in
 mēte. Et qm̃ h̃c quicquid viuim'
 quicquid sentim'. quicquid irel
 ligim' ad dei amorē ordina
 re z referre debem'. ideo d̃r:
 Diliges dñm deū tuū ex to
 to cord' tuo. z ex tota aia tua
 z ex tota mēte tua. Uex qm̃
 oēs iste p̃tutes s̃t collecte de
 bent ṽrilit ad deū ordinarī.
 Iō adiungit ex oib' virib'
 tuis. Debet g̃ deus amari a
 nobis istis trib' modis s̃m
 istā expositiōem s̃m potentia
 vegetatiuā. s̃m potentia sen
 sitiuā. s̃m potētia intellectu
 uā. ita vt oia q̃ s̃nt i cord' ho
 minis debet ipi deo. Exēpio

De Dilectione

dauid dicēt in ps̄. In roto
 corde. m. ex. r. n. e. r. me. a. mā.
 tuis. Et̄ legit q̄ sc̄ml̄ q̄dam
 a diabolo veratus dixit cui
 dā ipm̄ interrogāti q̄ maḡsoi
 b̄ placēt dō tria. sc̄z Luna va
 cua. sol. z manicū rote. q̄ cuz
 iste nō itelligeret q̄d exposi
 tōe portaret. Adiurādo itez
 interrogauit de expositōe. Et
 ille dixit. Luna vacua est vt
 vnū c. sol ē sic vnū o. manicū
 rote ē sicut r. Iste tres littere
 sil̄ in te efficiūt illā dictiōnē
 cor. Et h̄ ē q̄d deo maḡs pla
 ret. Et̄ ip̄e dicit̄ Prouerb. 13.
 Fili mi p̄be cor tuū mihi. sic
 faciebat Dauid dicēs in ps̄.
 Cor meū z caro mea exulta
 uerūt in deū viuū. Secū
 do mō pōt exponi h̄ p̄ceptū
 sic vt per totuz cor penes q̄d
 residet appetit̄ rei desidera
 bil̄ itelligat deus sic amari
 ab hoie. vt in eo non remane
 at amor auaricie ad res tpa
 les. Per totā aiām ap̄d quā
 residet p̄cupiscibil̄ p̄rus ad
 delectabilia itelligatur dei
 amor sic occupare animā. vt
 nulli pane delectatōi relinq̄
 tur loc̄. Per totā mentē ap̄d
 quā residet quedaz eleuatio
 hois sup̄ se itelligatur dei
 amor sic desiderari ab hoie

vt in ip̄o solo totali gl̄iet. vt
 sic p̄ totū cor excludat auari
 cia amādo deuz sup̄ oēs res
 tpaes. Per totā aiām tōcū
 piscētia carnis amādo deuz
 sup̄ oēs creaturas. Per totā
 mentē supbia z vana gl̄ia
 amādo deū sup̄ oēs bonoz ef
 Et hec expositio insinuat in
 dictis s̄anci maximi epi s̄
 bis p̄bis. Cū hac igitur in
 tentōe trinā ad deū dilectio
 nē lex p̄tracrat vt euellat nos
 a terrena mūdi habitudine
 q̄ respicit ad possessiones ad
 gl̄iam. z ad voluptates in q̄
 bus z temptat̄ est x̄ps. quia
 s̄m aplm̄ Joh. 2. c. Om̄e q̄d
 est in mūdo p̄cupiscētia car
 nis est z p̄cupiscētia ocular̄
 z supbia vite. Tercio mō
 pt̄ expōi p̄ceptū ill̄ sic Et ro
 to corde. i. toto intellectu si
 ne errore. Et tota aiā. i. ex ro
 ta volūtate sine p̄tradictōe.
 Et tota mēte. i. ex tota mēob
 rīa sine obliuione. Ex oibus
 aut̄ vitib̄ additur ad exp̄mē
 dū vnūuersalē conatū quo et
 interius et exterius debem̄
 ad amorē dei ferri: q̄ tribu
 stris potētis diligēd̄ est vs
 vīz intellectu. volūtate. z me
 moria. q̄b̄ designāt tres nre
 affectōes. Per p̄mā affectōez

qui p
 cant
 h̄ p̄
 prun

de d
 vid.
 se. q

intellectus debemus subiungari
fidei ad credendum omnia que dicuntur
de eo in scriptura. Per secundam
dum affectum voluntatis debemus
velle omnia que deus facit. Per tertiam
in omnibus que deus facit. Per tertiam
affectum memorie debemus
habere memoriam omnium operum domini. et
ista expositio trahitur ex verbis

Augu. Si iuxta hanc con-
clusionem in qua visa est differre-
tia expositionis huius precepti que
habet preceptum que licet que spiritaliter habet preceptum
peccauerunt. Ad quod respondetur
quod tres maneres hominum repe-
riuntur que hoc preceptum faciunt.
Primo una per se maneres pec-
cat per primam partem huius precepti que
est. Diligere deum ex toto cor-
de. Alia per secundam partem que
est. Diligere deum ex tota anima.
Alia per tertiam partem que est
Diligere deum ex tota mente

de quibus
videtur se.
se. q. 9.
Cetera primam partem faciunt pes-
simi incantatores et pessimi in-
cantatrices que toto intellectu
sortilegiis et incantationibus intem-
perant que secundum Augustinum fieri non
possunt. cum aliquo pacto cum dia-
bolo contrahant. Unde apostolus. ad
Corinthios. i. i. Holo vos fieri sor-
tios demoniorum. Et etiam con-
tra istam partem huius precepti fa-
ciunt que observant signa. que por-
tantur caritas in collo que observant

lunas plenas et huiusmodi. Omnes que
taliter faciunt peccant mortaliter.
Et quos dicit apostolus ad Colossenses.
Omne quodcumque facitis in verbo
aut in opere. omnia in nomine domini nostri
iesu christi facite. Veritas agentes
deo patri per ipsum. Contra se-
cundam partem peccant avari-
vulgarum. raptores. et huiusmodi
modi. Qui totam voluntatem
et totum amorem ponunt circa pe-
cuniam. que tales efficiunt po-
tius amatores idolorum quam dei.
Quia avaricia secundum apostolum ad
Colossenses. est idolorum huius-
modi. Contra quam dicit Augustinus.
Video vos sic amare pecu-
niam: ut iubente amore pecunie
labores suscipiatis. Ieiunia
toleratis. mare transseatis. ve-
stis et fluctibus vos expona-
tis. Et Innocentius. de mi-
seria conditionis humane lo-
quens hoc vitium damnans
ait. Quam multos seduxit cu-
piditas. quam plures perdidit
avaricia. Primo Balaam asel-
la redarguit. et pedem seden-
tis attriuit. quia captus cu-
pidine promissorum disposu-
erat maledicere israeli. Achab
populus lapidavit. quia tu-
lit argentum et aurum de arca
themate iericho. Naboth et
terre est ut achab et vineam

De Dilectione

possideret. Sicuti lepra pfun-
dit. qz petijt z recepit vestes
sub noie helisei. Judas laqo
se suspedit. qz tradidit xpm.
Anania z saphira sabitanea
morz extingit. qz de pccio agrt
defraudauerit aplm. Edist
cauit Cyrus munitioem sua
z coaceruauit aurū z argen-
tū qsi lutū plateaz. Sz ecce
dñs possedit eū z percussit for-
titudinē ei. Peccant etiā in
h q colūt dños suos tāq de-
os. z amāt vxorē z filios et
pentes vltra modū. Contra
qs loquit apls ad Roma. 3.
Durauerūt glām incorru-
ptibil' dei i stitūdinē imagi-
nis corruptibil' hois z volu-
trū z q drupedū z serpentum
ppter qd tradidit illos deus
in dsideria cordis eoz i inū-
diciā: vt pumelijs afficiant
corpa sua in semetipsis. q cō-
mutauerūt glām dei in mē-
daciū z coluerūt z fuerunt
creature poti' q creatori q ē
de' benedict' in scā Amen.
Nō q sic faciendū ē. sz obseq
uū nr̄m z amor n̄r̄ erga deū
semper dirigat. sic rō dicat.
Hinc Pau. ad Ro. 12. dicit
Rōnabile obsequiū vestruz.
Cōtra te. tiā prē hui' p̄ce
pri faciūt q nolūt recordari

p̄teritoz p̄ctōz z futurorum
supplicioz. sz tota eoz cogitō
ratio sumit in eoz amore p
prio. nō solū amātes p̄cem et
matrē z alios continentes vl-
tra d̄bitū. Cōtra qs dñs di-
cit Bar. 10. Qui amat pat-
rē zc. Nū isti tales nō sunt
digni vt diligāt a dño qz sic
ipe dicit Bar. 10. Qui nō ac-
cipit crucē suā z sequit me n̄
est me dign'. sed sūt tales dī-
gni morte. Nū Pau. ad Ro-
ma. 8. Si fm carnē vixerit
moriemī. Et hec de p̄ma p̄-
te sufficiāt. Cōclusio sc̄ba
sit tal. q h̄ p̄ceptū sit suffici-
ens ad verā charitatē haben-
dā. Rō h' est. qz illa sola sūt
ex caritate diligēda q p̄nt p-
ticipare felicitatē eternā vel
ip̄am h̄re p̄ essentiā. Cuius
rō ad p̄ns p̄r reddi ex h̄ qd
d̄r ab aplo. i. Cor. 13. Chari-
tas nūq̄ excidit. Si aut̄ ha-
bit' ē p̄peru' z fauorabil' rō
eoz respectu quoz ē habit'
debet eē p̄perua. qz q̄ caritas
p̄petuitatē h̄: z diligibilitā.
Et ip̄a dñt h̄ h̄re q̄ ordina-
bilia sint ad eternitatē i qua
possint p̄cipe illō bonū qd p̄
mo caritas resp̄c. sic rōem p̄
mā diligibil'. Talia aut̄ nō
sūt nisi tria. s. de' q. bz bonū il

sc̄ba. qd
47. at
ci. 3. in
corpe
ad p̄n-
mum.

Rec-
tio
cē p̄-
proy

lud p essentia. z ipse ho q dicit
 lig. Et q̄tū ad aiā p̄ciū
 pat̄. Et deinde q̄tū ad cor
 pus q̄n erit factū incorruptū
 bile. Tertio ille q̄ p̄t p̄ciū
 pare cū eo illud bonū. s̄ p̄ciū
 mas. Et q̄m sub p̄cepto dile
 ctōis dei ē sufficiens rō ad ca
 ritatē h̄ndā. Hinc ē q̄d dicit
 tur Mat. 22. Diliges d̄m
 deū tuū ex toto corde tuo. et
 ex tota mēte tua. z ex tota a
 nima tua. Hoc enī maximū
 z p̄mū mādatū. sc̄dm̄ aut̄ est
 sic h̄uic. Diliges p̄mū tu
 um sic teip̄m. In his duob̄
 mādat̄ tota lex p̄ndet z p̄
 phere. S̄ h̄ videndū ē quō
 ordinēt oīa p̄cepta ad dile
 ctionē dei z p̄mū. Ad q̄d
 sciendū q̄ p̄cepta decalogi sut
 decē q̄z tria q̄ in p̄ia tabula
 p̄inent p̄inēt ad dilectōem
 dei z informāt ad fidē qua d̄
 cā dicūt excellētiora. Et isto
 rū triū p̄mū est. Nō habebis
 deos alienos. i. me solū habe
 bis deū. Et istud p̄ceptū exp̄
 mit p̄ p̄mā p̄ciū positā in
 p̄cepto de dilectōe dei. s̄. Et
 ex toto corde. Hoc p̄ceptū trās
 gredit quisq̄s aliqd̄ diligit
 plus q̄z deū. Un̄ Hier. Nō
 em̄ q̄s colit z venerat̄ h̄ il
 li. p̄ deo est. Un̄ z auar̄ pecu

niā z luxuriosus carnis dele
 ctatōem. z gulosus ventrem
 p̄stiruit sibi des. Hinc pau.
 de istis loq̄tur ad philip. c. 3.
 Quoz de v̄ter est. Et ber.
 ait. Quisq̄s p̄l̄ mūdū q̄z de
 um diligit impius ac idola
 tra esse p̄uincit. Colēs z ser
 uēs crea. ure poti⁹ q̄ creato
 ri. Sc̄dm̄ p̄ceptū ē. Nō as
 sumes nomē dei tui in vanū
 Hoc p̄ceptū obligat oēs z re
 trahit a mēdacio z piurio et
 blalphemia. Un̄ r̄ndet sc̄do
 mō diligēdi q̄d est. Et tota
 aiā. Et p̄t sic exponi. Nō as
 sumes zc. Nō vilipēdas dei
 filiū ad te missum. z p̄ salute
 tua p̄p̄ia incarnatum. q̄si dī
 cat sic adoras deū pro eo q̄
 creat⁹ es. ita adora p̄ eo q̄ re
 dempt⁹ es. Nō em̄ min⁹ con
 tulit. cū redemit q̄z cuz crea
 uit. Grauis em̄ peccāt hereti
 ci falsa sentiēdo de filio dei z
 etiā blasphemā sic dictuz est
 Un̄ Aug. Pel⁹ est blasphe
 mare q̄z piurare. Q̄z piuran
 do false rei adhibet. test̄ d̄
 blasphemādo d̄ ip̄o falsa di
 cunt. Tertiu p̄ceptum est.
 Memētote diē sabbati san
 crifices. Q̄d r̄ndet tertie p̄i
 sez. Et tota mēte. in q̄ quies
 p̄cipit ab ogib̄ malis. Sab

dicitur Lu. 19. Et si quid aliqd d
 fraudauit reddo qd duplum
 Quintu pceptu e. Non falsu
 testimoniū dices. i. nocētibz
 nocere volētibz attestatiōe
 firmamētū p̄stare nō audeas
 Prouer. 19. Falsus testis non
 erit ip̄sūt. In attestatiōe fal
 sa mlta mala occurrūt. Pri
 mū ē mēdaciū. Sap. 1. Quis
 qd mērit occidit aiām. Se
 cūdū ē corruptio p̄itatis. Un
 Anselm. Neq̄q̄ p̄uelle mē
 tiri voluntas. nisi in q̄ corru
 pta ē p̄itas. Tertiu ē. qz no
 mē dei adducē in testimoniū
 falsitat. Quartū qz iudicē
 decipit. Quintū qz primū le
 dit. Sextū pceptū. Nō pec
 pisces vxore primi tui. i. non
 habeas volūtātē mechandi
 Septimū pcep. n̄ cupisces
 rē p̄ri tui. In his duobz spe
 cialibz pceptis cobibet volū
 tās. Quā diuitie z luxuria de
 lectabiles sūt nature corru
 pte. Et tō valde alliciūt ap
 peritū. Secus est de homici
 dio qd horrendū ē humane
 nature. Et idē nō sūt neces
 se volūtātē occidēdi p̄hibe
 re. Et h̄ pater quō oia p̄ce
 pta p̄inēt in dilectōe dei et
 p̄ri. de q̄ ē s̄mo p̄ns. Et hec
 de s̄da p̄te h̄m̄is sūt

fictiāt. Conclusio tertia sit
 tal. qz licz h̄ pceptū p̄ri vira
 habeat ichoatōez. in alia tñ carita
 vita hēbit impletōez. Pro
 tis. h̄ conclusiōis itelligētia notā
 duz. qz videt ip̄osibile qz sic
 hō ferat in deū. s. toto corde
 zc. Et tō h̄ scrip̄t p̄r decla
 ri. P̄rio mō qd aliqd p̄cipit
 vt quando p̄cipitur iim
 pleat. Aliqu vt d̄sideret hō
 esse in statu in q̄ illud possit
 iplere. Et sic ē de isto pcepto
 Sc̄do mō p̄r sic declarari. nā
 aliqd p̄cipit vt oī tempore
 obseruet. sicut sunt ea que p̄
 cipiunt in p̄ceptis negati
 uis. Aliud aut p̄cipit vt p
 loco z tpe obseruet. sicut ea q̄
 p̄cipiunt in p̄ceptis affir
 matis. Quia ergo hoc p̄ce
 ptum est affirmatiuū. Tō ei
 obseruanti debet sic intelli
 gi. i. vtp oī eo qd p̄r cogitare
 vel animā d̄siderare. l. mēs
 recordari. vel vires opari d̄i
 dilectis nō deserat. Tertio
 modo sic p̄r declarari. vt ho
 mo hic conet ichoatiue ip̄s
 perficere. et ea que impediūt
 eius impletionem studeat a
 se abdicare. et adiutoria pro
 posse habere procurare.
 Sed hic querendum est que
 sunt adiutoria vtilia ad
 ser mo
 uēt nos
 ad d̄i
 gendū
 deum.

se. se. q.
 184. a.
 2. et. qz
 47. ar.
 s.

De Dilectione

ralem amorē habendū. Ad
quod rīdet q̄ ser sūt in deo que
mouēt nos ad ip̄m diligendū.
Prīmū ē pulcrū. Naz
s̄m Dyoni. Omnia pulcrū z
bonū desiderat. In xpo autē
ē sūma pulcritudo. z iō est sū
me diligendū. Un̄ dauid in
ps̄. Speciosus forma p̄ filij
mū. et boim. E: sap. 9. 8. Candor
p̄male. luc̄s eterne. z speculū siue ma
cula. z imago bonitat̄ illi.
Et Aug. in li. de libero arbi
trio. Tāta ē pulcritudo iusti
cie. tāta iocūditas luc̄s et ne
vt si nō liceret in ea amplius
z ad p̄ viuere q̄ vnus diei mori.
mum. Propter h̄ solā innumerabi
les an̄i h̄ vice pleni delicijs
z circūuētia bonoz ep̄aliuz
recte meritoq̄ p̄tēnerent.
Scdm̄ qd̄ mouet nos ad di
ligendū deū ē bonū. Aug. de
trinitate. Cū ista nō diligat̄
nisi qz bona sūt: pudeat illis
inherēdo nō amare bonū ip̄z
vñ bona sūt. Et Dama. ait.
Bonū z oibz: z sup̄ bonū do
minū z totū ens bonitat̄. p̄
pter sup̄abūditates diuicias
sue bonitat̄. nō sustinuit se
solū esse bonū. i. sui ip̄ius na
turā a nullo p̄cipatā. Ista
auctoritas ē cū diligētia ex
ponēda. Nō sc̄tus est bonū

sed nō oī bonū. i. et om̄i p̄ce
qz mltos habet defectū. In
gelus ē bonū. z oibonū. s̄z nō
sup̄bonū. qz h̄z supra se boni
tatē diuinā. Hoies z angeli
sūt boni. s̄z nō sūt totū ens
bonitat̄. qz nō sūt boni p̄ ef
fentiā. Nā eoz bonitas ē ac
cidental. qz p̄nt eā amittere
z tñ ip̄i erūt bonitate in eis
nō existēte. In deo ē bonitas
essentia. Tertium qd̄ mo
uet nos ad diligendū deū ē
bonestū. Est em̄ bonestū qd̄
nos sua vi attrahit z sua delectatōe nos allicit. Sic d̄
q̄ est sūme honestus. Sap. 7
Innumerabil̄ honestas per
man̄ illi. trahit nos sub tri
plici exēplo s̄m aug. Primo
sic ouis trahitur ad ostensio
nē ramī viridis. Un̄ dauid
in ps̄. Sitiuit anima mea ad
deū. sc̄do sic puer trahit ad
ostensionē nucis. Sic deus
trahit ad dulcedinē gl̄ie cele
stis. Rex habet durū corricē
intrus vero est nucleū. Itapa
tria celestis durum h̄z extra
corricē p̄nie. Hinc d̄ Bar.
4. Agite p̄niam. ecce corricē
intrus vō est nucleus visōis
dei. Hinc est qd̄ d̄ post. Ap
propinq̄bit em̄ regnū celoz
Tercio trahit sic pellipari

prima
c. 27
ar. 3.

se. se. 4
i. 3. 1. 4
ar. 3.

prima
c. 27
ar. 2. 6
q. 27
ar. 3.
p̄mu

etabit emporē p̄ oñsionem
pellū. In dauid in ps̄ Er
tendēs celū sic pellē. Quar
tū quod mouer nos ad dili
gendū deū ē silitudo. Eccl̄.

prima
le. q. 27
ar. 3.
13. Om̄e animal appetit sibi
sile. Inre nos z deū ē maxi
ma silitudo. qz carnē assum
psit. ad Phil. 2. In silitudē
nē hoim fact⁹. in xpo z in no
bis est imago dei. s. 3. alr z a/
liter. Imago enī regis alr est
i filio z alr in nūmo. Quirū
qđ mouer nos ad diligendū
deū ē vtile. hō diligit am̄cū
ppter vtile. a xpo nos recipi
mus vtilitatē semp nos cu
stodit. In dauid in ps̄. Cu
stodit dñs em. di. se. Ser

prima
le. q. 25
ar. 2. et
q. 27. a
ad
p̄mum
tū z vltimuz qđ mouer nos
ad diligendū deū ē delectabilis
le. quod figurat in. 3. Re. 17.
vbi dicit qđ de⁹ pascebat helyā
mittēs ei carnes vespe z ma
ne: z bibebat de torrēte. Tā
dē de⁹ subtraxit qđ vit potus
it h̄re panē z aquā. h̄nt igit
homines spirituales p̄solat
tōes impfectas. qz vespere z
mane. z n̄ in mer. die. In me
ridie enī ē p̄fectio lucis z cal
lois: z significat gl̄iam bea
toz. H̄ra z n̄ p̄solatio ē i ve
spere z mane in qb̄ est calor
z lux impfecta. i. ad Corin. 13.

Cū venerit qđ p̄fectū ē euas
cuabis quod ex pre est. Ha
bet etiā solatiū sp̄aliū i hoc
mūdo admirtionē a corpoz
corruptōe. h̄ significat. qz be
lyas bibebat d̄ torrēte. Isa.
1. Vinū tuū mixtū est aqua.
Tertio h̄z interruptōem sol
laciū sp̄aliū in h̄ m̄do. quia
sepe subtrahit. vt qđ habeat
hūiliet magis z feruēt⁹ de
sideret. z cauri⁹ p̄seruet. Et
h̄ significat. qz de⁹ subtrahit
cibū helye qđ vit hēbat panē
z aquā. Et sic expedite sunt
hui⁹ fruct⁹ p̄tes q̄s pormissi
mus declarādas magnitudi
sice dñe z ciues dilicte quez
obsecro q̄stum in vobis erit
gr̄e adimplere: vt h̄c feruēt
bona opa cū ip̄o agatis z in
futuro gl̄iam hēatis. Amen

Dñica decimētia post p̄
theco. De purgatiōe pecca
ti mortalis. Sermo. XLII

O Tim ingrede
retur ihesus
quoddā castelluz
occurrerūt ei decēz
viri leprosi. Lu. 17. Pro h̄
sacri z sancti euāgely histor
ali declaratiōe. Notanduz qđ
etiā remedia sūt necessaria p̄
fecte sanantia existentem in

De Purgatione peccati

peccato mortali videlicet.

Cordis contritio veniam petens gemitu.

Oris confessio cum magno fletu strepitu.

Resus solutio cum lacrimarum exitu.

Dico primo quod exiit in peccato mortali si ab eo vult mundari. e necessaria cordis contritio que emittens gemitum petit veniam peccatorum. Ratio huius est. Vbi debet esse contritio vbi sunt plures cause dolendi. scilicet in peccato mortali sunt tres cause dolendi. igitur. He tres cause sunt defectus gratie. Vnde legitur Gen. 37. Ruben. i. penitens qui interpretatur filius visionis considerando peccata sua venit ad puteum cordis sui. et non inueniens ioseph significante gratiam scidit vestimenta sua pro dolore cordis honorum operum amissio. Vnde Job audita morte filiorum pro ventum reprobationis qui irruit a regione deserti. i. diaboli. et percussit quantum oculi agulos domus. i. proceres cardiales et oppressit eos scidit vestimenta sua. danatio gehene. Vnde. 4. Re. 22. Tu audisset Josyas verba legum domini scidit vestimenta sua et ait. Magna ira dei successa contra nos. scilicet pena eterna. Per contritionem

non homo inuenit gratiam recuperant bona perditam. et mitigat ira. Vnde Beatus Hieronymus. 21. mo. Speque torpentes laruit fletibus inorescit et afflicta mens certum inuenit malum quod fecerit. et reatum suum cuius securam non meminit huius in se commota deprehendit que nescit lugere quod grauatur. nescit proferre quod subleuat. quod pro puncti onis poros cordis aperit. et penas proterum fundit. Tuncque studiosam mentem de pigra venustate redarguit. alacritate nouitate inuenescit. Exemplum non pono. quod sunt tria supra posita. Dixi secundo quod exiit in peccato mortali si ab eo vult mundari e necessaria oris confessio que debet fieri cum fletu ut sit acceptior deo. Ratio huius est. Illud e necessarium peccatori sine quo non potest habere veniam peccatorum. nec mitigare iudicem iratum. scilicet huiusmodi e confessio. igitur. Vnde Beatus Hieronymus. epistola. 29. Initium salutis notitia peccati. Nam qui peccare se nescit corrigi non vult. Iohannes Chrysostomus potestatem teipsum argue in qua in te. accusatoris primum proberis funder. Deinde iudicis. nouissime deprecatoris. Exemplum huius posita in secundo Re. volumine. vbi dicitur. 12. c. Quod cum dauid. reprobatus esset a narban. propheta super

excessum quē miserat in vi-
am et in viciū ei⁹ peccatū suū
hūiliter recognoscēs confessus ē.
et dimissū ē eicū diceret pec-
caui dño. Dixi tertio q̄ ex
istenci in peccō mortali si ab
eo vult mundari est neces-
saria nefas solutio. i. satisfac-
tio. Rō h⁹ ē. Illud ē neces-
sariū ext̄i in peccō mortali p̄
qd̄ ei p̄piciat de⁹ peccā redi-
munt. et tota p̄cupiscētia car-
nis ext̄inguit. s̄z h̄mōi ē satisfac-
tio. q̄ p̄sistit in tribus. s. orō-
ne. ieiunio. et elemosina. quib⁹
illa tria bona dicta effi-
ciunt. igit̄. Un̄ Leo papa in
fmōe de ieiunio dic̄. Orōe
p̄piciatio dei querit̄. Ieiunio
p̄cupiscētia carnis ext̄inguit̄
Elemosinis peccā redimuntur
s̄z p̄ omnia dei imago reuo-
catur in nob̄. Exēplū h⁹ h̄i
2. Paralip. vbi d̄r in. 33. ca. q̄
cū manasses rex iuda fecisset
satisfactōem. penitentiā iaz
m̄ltā faciēdo pro peccō idola-
trie. Cū eēt cathenis vincit⁹
i babilonia dimissum est ei
peccatū. et dñs restituit sibi re-
gnū. Ne conclusiōes magni-
fice dñe et ciues carissimi de-
notātur in sacro euāgelio ho-
dierno. qd̄ in tres pres diui
ditur. Qm̄ i p̄ma pte ponit̄

leprosoꝝ p̄ctio. lepre. i. peccā
veniā petendo cū magno ge-
mitu. In sc̄da pte ponitur le-
prosoꝝ oris p̄fessio. lepra. id
est peccatū sacerdotib⁹ p̄posito
oñdēdo. ibi. Oñdite. et c. In
tertia pōit̄ leprosi nefas solū
debitas gr̄as p̄ orōem referē-
do. ibi. Un̄ aut̄ ex illis. Et
vt clar⁹ hec pateat̄ videā⁹
historiā. Declarate histo-
rie fruct⁹ erit mūdatio spur-
gatio mortali peccā. de q̄ loq̄n-
do tres conclusiōes cū tribus
dubijs more solito declara-
bim⁹. Quaz p̄ma tres rari-
ones declarabit p̄pter q̄s q̄-
cūq̄ peccō d̄z a peccō mortali
purgari. Sc̄da declarabit a-
lias tres. Tercia similit̄ ali-
as tres. et sicut̄ rōes nouē.
quib⁹ i peccō mortali ext̄is d̄z
ab ip̄o purgari. Conclusio Debe
igit̄ p̄ria sit tal̄ in ordie. q̄ ext̄i m⁹ pur-
stēs i peccō mortali d̄z ab ip̄o gari a
purgari. p̄p̄t̄ oim bonoz a- gari a
missiōez. p̄p̄t̄ et ne pene icur- peccō
sionē. p̄p̄t̄ ip̄i⁹ pene p̄mutari
onē. Dico p̄mo q̄ ext̄is i peccō
mortali d̄z ab ip̄o purgari p̄ p̄ma
p̄t̄ oiz bonoz amissioz. Tres. se. qd̄
no. i. Egress⁹ ē a filia syō ois ar. 4.
decor ei⁹. Filia syon ē aia cu
iulcūq̄ xp̄iat̄ q̄ cū sordidat̄ a
mortali peccō. ois decor eius.

De Purgatione peccati

ab ea egreditur. **Jō** dicitur p **Hiere. 2.** Quā vilis facta es nimis iterans vias tuas. scz malas. q. d. Ita es facta vil q ois decor recessit a te. eo q p pctm oēs frutes amiffisti. **Eccl. 9. 8.** Qui in vno peccauerit. i. in mortali pctō mltra bona pdit. i. om̄s frutes. Dixi sc̄do q ex̄ns in pctō mortali: debz ab ipso purgari. ppter eterne pene in

1. 3. p. q. cursione **Uñ** ip̄e p̄t dicere il
4. i. a. 4. lud trenz. i. Dedit me dñs
z p̄ma in manu de q nō potero sur
secū. q. gere. **Eccl. 3.** mortale pctm obli
87. ar. 3. gat ad penā eternā. Dixi

Tho. 1
4. dif. i
18. q. i.
ar. 5. q
2. tertio q ex̄ns in pctō mortali d̄z se ab ip̄o purgare ppter ip̄ius pene cōmutatōem. qz cū pctō suū reatū cōfitef sacerdoti. Sacerdos fm suaz p̄atem cōmutat penā etnā cui obligat⁹ erat in penā rēporalē. Nā fm iudiciū sacerdotis taranda est penitētia delinquēt̄. vt nota **Deu. 25** vbi dicitur. Pro mēsa peccati erit z plagaz modus. z talis p̄as datur sacerdoti ex p̄tute clauū. **Jurra illō Joh 20.** Quoz remisit⁹ pctā remittūt eis. z quoz retinueris retēta sunt. Sz aliq̄s posset hic obijcere. dicēdo q

pctō mortali nō debetur p̄ea eterna. qz q̄tiras pene r̄ndes re d̄z q̄tirati culpe fm qd̄ dicitur est sup̄ius. **Deu. 25.** Pro mēsurā pcti erit z plagaz mod⁹. Sz acti or c̄pa mortalis pcti est t̄p̄alis. q̄ p̄ acti one t̄p̄ali n̄ debet eterna pena iuste. Ad quod r̄ndet sz n̄m doctore **Alexand.** in se cūdo. 96. q. **Q.** circūstantia nō facyt pctm eternat̄ puniatur. sz circūstantia ill⁹ in quē peccat⁹ q̄ cū sic etern⁹ imple t̄tib mādara p̄mittit bona eterna. trāsgressoribz vero cōmutat penā eternā. vt q̄ i suo eterno eternū iudicē offendunt in eius eterno eternat̄ crucietur. Et hec de p̄ma p̄te sufficiāt. **Cōclusio** sc̄da sit talis. q̄ existens in peccato mortali d̄z se ab ip̄o pur-

Propter diuine gr̄e (gr̄e infusionem.

Propter mentis superbe humilitatōez.

Propter ip̄ius mentis iā cece illuminatōem.

Dico p̄mo q̄ existēs i peccato mortali debet ab ip̄o purgari propter diuine gratie infusionē. Dicitū est enim q̄ duo s̄ria nō p̄nt stare s̄p̄. **Qñ** igit̄ ali quis est in pctō

se. se. q.
87. ar.
3. ad p̄
mum.

se. se.
8. ar.

Utrū
pctm
tolla
omne
gram

mortali sine culpa, nō p̄ esse
 in eo gr̄a q̄ ē culpe p̄ria. **I**do
Prouer. i. Ne dimittas le
 gē marris tue s̄ legē dīne: vel
 ecclie. supple p̄ p̄c̄m mortle
 q̄ alr̄ dimitti nō p̄r. **E**t seq̄t
Ut addat gr̄a capiti tuo. q̄
 dō i ps̄. dīc. Nō puabis eos
 bōis q̄ am. in ino. **D**ixi. 2.
 q̄ ex̄ns in p̄cto mortli d̄z ab
 ip̄o purgari p̄p̄t mēt̄ supbe
 hūilia. rōem. **N**ā vr̄ ait **Aug.**
Ad h̄ de^o exigit p̄fessionē vr̄
 sanet hūilē. ad h̄ damnat nō
 p̄fiterē. vr̄ punitat supbiētē
 vñ. 2. **R**e. 12. **Q**uō dō hūiliat^o.
 est: dicitū ē et a nathā p̄pheta
Dñs trāstulit p̄c̄m tuuz.
Dixi sc̄io q̄ ex̄ns i p̄cto moz
 tali d̄z ab ip̄o purgari p̄pter
 mēt̄ illuminatōnem. **N**am
 p̄ctōr̄ ē eē^o sp̄ualr̄ loq̄ndo. q̄
 n̄ p̄gnoscit culpā suā. s̄ cū sur
 git a culpa p̄ p̄fessionē sc̄do
 tis fac̄ ip̄m cognoscere quali
 ter z p̄c̄m deliq̄t. **H**ic dicit
Leuiti. 13. **J**udiciū lepr̄e. id
 est p̄c̄i ad sacerdotē p̄tiner̄:
Macillū inatōez petebat dō
 in ps̄. di. **I**llūina oculos me
 os ne vnq̄ obdormiā i moz
 te. i. in mortali p̄cto. **S**z h̄
 aliq̄s possit dubitare an esse
 ctus mortal' culpe sit separe
 hōtem a quicq̄ gr̄a. **A**d q̄d

r̄ndet. q̄ effect^o oīs p̄c̄i. moz
 tal' s̄m **A**lex̄. a. d. ales in loco
 sup̄ allegato. **E**st triplex. p̄
 mus vocat bōi corruptio. se prima
 cundus vocat a deo separto. se. q. 71
 terci^o vocat a deo elōgato. arti. 4
De p̄mo ait **Fac.** i. **P**ec̄m cū
 factū fuerit aggr̄uat aiaz cōz
 rūpēdo bonū gr̄e. **D**e secun
 do ait **Isa.** 29. **P**ec̄a vr̄a sp̄i
 uiserūt iter vos z deū. **D**e ter
 cio **H**iere. 2. **E**lōgauēti a me
 z ambulauerūt post vanita
 tē vani facti sūt. **N**ūc q̄ ad p̄
 positū ad rectitudinē volun
 tat̄ tr̄ia p̄currunt vr̄ in ea sic
 gr̄a. s̄m dñm. **B**ona. in sc̄do.
 dist. 35. s̄. potētia. abilitas. z
 habitū. p̄c̄m p̄o corruptie ha
 bitū z q̄dāmodū abilitatē. licz
 nō totalr̄. s̄ nūq̄ potēciam.
Corruptio q̄ bonū. i. habituz
 gr̄e. z separt nos a deo conū
 pēdo abilitate ad acq̄rendā
 gr̄am. **E**t p̄ro magis talem
 abilitatē amittim^o. vr̄atio ma
 gis a deo elōgamur. **E**t hec
 de sc̄da p̄te sufficiāt. **C**ō
 clusio tertia ē ista. q̄ ex̄ns in
 p̄cto mortli d̄z se purgare ab
 ip̄o p̄pter tr̄is. **P**ropter an
 geloz p̄solarōem. **P**ropter cre
 atoriz pacificatōem. **P**ropter
 creatoriz gl̄ificatōem. **D**ixi
 co p̄mo q̄ iā ex̄ns in peccato

De Purgatione peccati

mortalis debet se ab ipso purgare poter angeloz solatio ne. Magna leticia sancti angeli preputit qui peccator ad penitentiam peruenit vñ saluator Luce. 15. dicit. Gaudium est angelis dei super vno peccatore penitente ita agente. Dico secundo quod existens in peccato mortali debet se ab ipso purgare propter creatoris pacificationem. Tu enim propter peccatum habes efficiatur inimicus dei contra per purgationem deus ipse efficit amicus. Quod scriptum est Proverbia. Qui timet preceptum in pace laborat. quod si non offenderit in aliquo peccato. Dicit tertio et ultimo quod existens in peccato mortali debet se ab ipso purgare propter dei glorificationem. Nam cum peccator peccatum suum confiteretur deus vultus glorificatur. Hinc scribitur Iosue. 7. Da gloriam deo et confiterere quid feceris. Si hic potest queritur existens in peccato mortali culpa potest sibi mereri penitentiam gratiam. Ad quod respondetur quod non potest propter quatuor rationes. Prima est in se habere dignitatem status. quod ille qui est panem et pane qui vescitur. sic dicit Augustinus sic dicit Iob. 30. Ipa vultu putat indignus. sic miles qui denegat seruitium re-

gissuo. et quod peius est transire ad aduersarium regis. non solum est dignus spoliari omnibus bonis. sed et plecti capite. Secunda ratio est. quod ille qui est in mortali ordinatus ad penam eternam vult mereri iram. et non potest propter penam mereri gratiam. vult ad Romanos. Ira et indignatio tribulatio et angustia in omni ne aiam operantis malum. Hic Sapientia. 5. dicit. Valde amatores digni sunt morte. Tertia ratio est quod non habet radicem mercedis. scilicet caritatem. Veritas enim est fuitium gratie et cum discretione impensum. Si dum homo seruit diabolo: non potest seruire deo: nec bene opera merito. ita vult dicitur. 7. Non potest deo seruire et mamone. Quarta ratio est quod non est dignus pro se venire ante faciem regis quem offendit. sed pro mediatore potest ei reconciliari sicut Absolon reconciliatus est dauid mediatore Iobab. 2. Regum 14. Sic ergo peccatori necessaria est oratio alicuius iusti. Si factum est in suscitatio puell. dicitur. 2. quod propter ea rogauit. debet ergo peccator de uore aliquem scilicet orare. vult aliquem bonum erorare vult pro eo apud deum intercedant. Et sic expedire sicut habet fructus presertim superius promissum de

p. 169
ii 4 or
f. 70

Aug
de
Cor
pna

le. se
us.
had

clarandas magnifice dñe et
cives dilecti que obsecro vos
ira hre in mereyr a pctō pur
gati h cū gra uiuat; z i futu
ro gham habeatis. Amen.

Dñica. 14. post Pent. De
auaricia. Sermo. XLII.

Nemo potest
duobus dñis

seruire. Mat. 6. c.

Pro hui⁹ sacri et
sci euāgelij historiali declara
tōe. Notādū q quisq; vult
spūalr z etiā morālr viuere.
ppter tria debet auaricie vi
cium spernere.

Cum et auaricia sit di cō
temptrua.

Hec non et proximo pesti
me nocua.

Et subiecto proprio est d
rogatina.

Dico pmo q quisq; vult
spūalr z morālr viuere z dz
auaricie vicium spernere. qz tria ē
di pceptia. Rō h⁹ ē. Illud est
pceptiuū dī z sibi pūū qd n
tribuit sibi ea q rōe debent.
imo vi talia aufert. s; hmo ē
auaricia. igr. Nā tria debēt
dō ab hoib; s. fides spes z a
mor. q p auaricia ipi hoies
dnegāt De fide p h sat; oñ
di qz auari mag; credūt dī

uitijs suis q̄ deo. Uñ pprie
ds auaroz sūt diuitie. s; n a
apo. ad Coloss 3. Auaricia
est idolor; fuit⁹. De spe ēc
p; qz auari d; sperātes d dō.
in pecunijs spē collocā. Uñ
Aug. De deo despate: est spē
in creatur; ponere. Amoz
rē insup a deo auari trahent
res diuitijs q̄s plus amant
illū donāt. Hinc dīc Augu.
Hoc ab hoie colit qd d cete
ris diligit. Benign⁹ em de⁹
nos dispēatores terrenaruz
rez pstituit. Uñ ap̄s. 1. Co
rin. 4. dīc Sic nos existimet
hō vt mistros xpī z dispensa
tores misterioz dei. S; z h; z
pditiores auari eas pditio
se sibi appropāt deū ptenen
do. Et de h loco ex p̄li pōes
mus qndā auctem. Ber. sup
per Lati. smōe. 39. in q̄ ex p̄li
ca; pulcra silitudo auari. q̄
tal ē. Auaricia rot; vehit q̄
tuoz vicioz. q̄ sūt pusillanī
tas. ihūanitas ptemp⁹ dī.
mort; oblitio. porro numēra
trahētia. rēactas z rapacitas
z hisyn⁹ auriga q̄ bob; p̄ h; z
hūdi ardoz. se la qdē auarici
a. qz pducet ples n̄ parit vno
pctā ē fuitio. Hic ē cō dīc
Aug. Auar⁹ ve ut ife n̄ oia
deuozās vellec nulli hoiem

De Purgatione peccati

est pri-
mo no-
cua

esse vt oia sol^o possideret.
 Dixi sedo q^d q^ucuq^{ue} vult sp^{iritu}aliter viuere z morali dz auaricie viciu^m sp^{iritu}aliter q^uo ip^sa est p^{ri}mo pessime nociua. Rō h^{oc} illud ē nociuū p^{ri}o q^uo ei auferit vsq^{ue} ad vitā s^{ed} h^{oc} mōi ē auaricia. igit^r. Nam auaricia tria nociua infert p^{ri}mo. P^{ri}o sua auferēdo. Secūdo ip^sm iⁿcarcerādo. Tertio ip^sm occidendo. Q^uo auaricia auferit bōa p^{ri}mi. Audi Hier^{onimus}. in eplā ad Rusticū mōachū dicen. Nil aliud ē auarus q^uam bursa p^{ri}ncipiū. celariū latronū. rixa parētū. sibil^o hoīm. Princeps enī p^{re}freq^uenter auferit pecunias subdit^oz z eas reponit in bursa sua. Sicut et latro aliena furat p^{ro} se. Itaz auar^o oia conat^{ur} vt furō aut violētia aut rixa p^{ro} se habere. Q^uo auaricia cupiditate occupet p^{ri}miū ip^sm iⁿcarcerādo m^{ul}tiociēs visum ē p^{er} exemplū de p^{ri}mo rōnabili. s^{ed} de irrōnabili p^{ri}o m^{ul}te s^{un}t auaritates. U^{nde} Jaco. s. dz. Diuitie v^{est}re putrefaete s^{un}t. z vestimēta v^{est}ra a tinea z p^{er}meata s^{un}t. Argentū z aurū v^{est}rum erugis nauit. z eoz erugo erit vobis in testimoniū : z māducabit carnes v^{est}ras q^uo ignis. z mul-

tociēs auar^o iⁿcarcerat v^{est}ros rē z filios ne ad eoz peritioⁿe uē māducare possint. Q^uo auaricia occidat. p^{er}z z lat^{ro} clare ostēdi p^{ot} q^uo multi repiunt auari q^uo h^{ab}ent horrea frumento plena. cellaria vino redundātia. z t^{em}p^{or}e nolūt quā elemosinā dare esuriētī paup^{er}i. In d^{ic}tis p^{ot} dici ill^{ud}. Eccl^{es}. 34. Panis egentiū vita paup^{er}ū. q^uo defraudat eū hō sanguinis ē. Iō dz. P^{er}desse fame elurientē. si nō pau^{er}s occidisti. Ipsi enī miseri auari nō curāt de paup^{er}ib^{us}. s^{ed} t^{em}p^{or}e vt m^{ul}ta cōgregēt^{ur} z p^{ro}gregata p^{ro}suēt. v^{nde} Bro. is. mo. Auar^o p^{ro} anhelat p^{ro}cupita p^{ro}gregare. z cū q^uo in q^uo d^{ic}ta v^{est}re auaricie m^{ul}ta p^{ro}gesserit. satiat^{ur}. attrat^{ur}. q^uo dū anxiatur q^uo lit acq^uisita custodiat. Ipsi em^o satietas angustat. m^{ul}tes auari q^uo p^{ro}pus ex a b^undātia rege^{re} q^uo s^{er}uat postea ad custodia^m q^uo laborat. Dixi t^{er}cio q^uo q^ucuq^{ue} vult sp^{iritu}aliter viuere ac morali dz auaricie viciū sp^{iritu}aliter q^uo ipse ē p^{ri}o s^{ed} iⁿterrogatia. Rō h^{oc} ē. Illud ē derogariū subiecti p^{ri}o q^uo reddit ip^sm iniquū. s^{ed} h^{oc} mōi ē auaricia. igit^r. Iniqu^{us} qu^o em^o ē auar^o sibi ip^si tripl^{er} p^{ri}o q^uo seip^sm v^{est}dit. v^{nde} Sa

piēs Eccl̄. 10. 8 ip̄o dīc. Hic
 sez auar⁹ aiam suā venalē h̄z
 imo aiam dñi. qz xps anias
 redemit. Un̄ apls. i. Cori. 6
 Em̄p̄ri em̄ estis p̄cio maḡ.
 Sc̄do. qz se sceleratū oñdit.
 Un̄ d̄r Eccl̄. 9. Auaro nihil
 est scelesti⁹. Tertio qz se fuū
 idoloꝝ fac̄. vt supradictū est
 Un̄ Hiero. ad rusticum mo
 nachū. Estimato male pan
 dere pctōꝝ leui⁹ alicui videt
 peccare auar⁹ q̄ idolatra. s̄z
 nō mediocrit̄ errat. Nō ei ḡ
 uis peccat q̄ duo ḡna thur
 ris p̄icit sup̄ altare mercurij
 q̄ q̄ auare pecuniā cupidez
 iustr̄ p̄gregat. Ridiculū vi
 det q̄ aliq̄s iudicet idolatra
 qz duo ḡna thur̄z offert crea
 ture. q̄ deo debuit offerre. er
 ille nō iudicet idolatra q̄ to
 tū fuit iū sue vite qd̄ deo de
 buit offerre: offert creature.
 Ad p̄firmatōem oīm dicto
 rā. Inno. de mis̄ia p̄ditōnis
 hūane dīc. Auar⁹ nec patie
 ribz p̄patit. nec miseris sbue
 nit: t̄ miseret. s̄z offendit deū
 z. primū z seipm̄. Nā dō de
 tinet debita. primo denegat
 necessaria. sibi subtrahit op
 portuna. deo ingrus primo
 impi⁹. sibi crudel̄. T̄ro cu
 pido z tenacissimo sū rōe est

substātia. z hoī lūido ad qd̄
 aurū: Qui sibi neq̄ ē cui bo
 n⁹ erit. Nō ei primū suū dile
 git sic seipm̄ quē media peri
 mit. egestas p̄sumit. nec deū
 deligit sup̄ oia q̄ deo p̄fere
 aurū p̄ponit argentū. He cō
 clusiones magnifice dñe z ciō
 ues dilecti in sacro euāgelio
 ho. denotāt: qd̄ in res p̄tes
 diuidit. Qū in p̄ma p̄e po
 nit auariciā esse p̄tēplariā
 dei z sibi p̄riā. Hinc ē qd̄ d̄r
 Nemo p̄t̄ duobz dñis fūire
 In sc̄da p̄e ponit auariciāz
 eē p̄mo nociuā. qz auariciā
 ē ita sollicit⁹ ne sibi deficiat
 qd̄ nō curat de p̄mo. Hāc
 sollicitudine rep̄hendit euā
 gelū vbi dīc. 3o dicovobis
 zc̄. In tertia p̄e pōitur aua
 riciā eē subiecto p̄rio nociu
 uā z derogatiuā. qz fac̄ xp̄ia
 nos effici paganos. Nolite
 ḡ solliciti eē: dicētes. qd̄ mā
 ducabim⁹. aut qd̄ bibemus
 aut q̄ opiemur. Hec em̄ oia
 gētes ingrūt. Et vt clarus
 hec pateāt videam⁹ historiā
 De crate historie fruct⁹ erit
 ad p̄ns viciū auaricie. p̄ d̄te
 statōe e⁹ loq̄ndo tres p̄clusi
 ones cū tribz dubijs more so
 lito declarabim⁹. Quarum
 p̄ma erit d̄ sua quidditate

De auaritia

Seda de sua qlitate. Tertia de sua q̄titate. Et his de clari-
tatis erit finis. **C**lōclusio
quid ē igit p̄ma sic tal' in ord' ine. q̄
auari- auaricia fm̄ Tulliu' ē inordi-
tia. natus amor habēdi vltimo-
derar' amor pecunie. Pro-
cu' itelligētia notādū. q̄ ra-
se. se. q. lis imoderatio vlt' inordinatio
118. ar. dupl' p̄t fieri vlt' accipi. vno
4. 2. q. mō fm̄ q̄ opponit iusticie. z
15. 2. 8 sic er' gñe suo est pctm̄ morta-
le. Et sic ad auariciā p̄tinet
q̄ aliq̄s iniuste capti vlt' reti-
neat res alienas: qd̄ p̄tinet
ad rapinā vlt' furtū q̄ sūt pec-
cata mortalia. In h' tñ qua-
ricie gñe cōtingit eē veniale
pctm̄ p̄pter imperfectē act'.
Alio mō p̄t accipi auaricia
fm̄ q̄ opponit liberalitati. z
fm̄ h' impoztat inordinatuz
amorē diuitiaz. Si ḡ in m̄
amor diuitiaz crescat q̄ p̄fe-
rat caritati. vt si p̄pter diui-
riaz amorē aliq̄s nō vereat
facere ḡ amorē dei z pximi.
z sic est auaricia pctm̄ mor-
tale. Si aut' iordinatio amo-
ris in h' p̄sistat. vt. s' hō q̄uis
diuitias amet supflue. Non
tñ eaz amorē p̄ert amori di-
uio. vt. s' p̄t diuitias velit
aliqd̄ facere qd̄ sit contrade-
um z pximū. Sic auaricia n̄

est pctm̄ mortale. vñ sup illd̄
i. Coz. 3. Si q̄s supediticat
sup h' fundamentū lignū fe-
nū z stipulā zc. dic' glo. Li-
gnū fenū z stipulā edificat il-
le q̄ cogitar q̄ mūdi sūt quō
placeat mūdo. qd̄ p̄tinet ad
pctm̄ auaricie. Sz ille nō pec-
cat mortale h' veniat. qz de
eo dicit. Hic tñ saluus erit. sic
tū q̄si p̄ ignē Sz qz hic fit
mentio de inordinatōe amo-
ris diuitiaz p̄t queritur dī
ligere diuitias z q̄cūq̄ tpa-
lia sit pctm̄. Ad qd̄ breuiter
rūdet fm̄ Alexā. de ales i. 2.
q. 109. q̄ diligere tpa-
lia p̄t p̄t accipi. Vno mō fm̄
necessitatē z sic nō est maluz
imō bonū varijs respectib'.
sic sap. Proverb. 30. perit d.
Dedicatē z diuitias ne
dederis mihi. tribue tñ vlt'
ctui meo necāria. ne forte sa-
riatus illictar ad negādū et
dicā q̄s es dñe: z egestate cō-
pulsus furet z piure nom̄ dī
mei. alio mō diligere tpa-
lia p̄t accipi fm̄ volūtate vt in
eis maria z iordiana habea-
tur dilectio. vñ Hic. ad neh-
bridū scribēs ait. Q̄s di-
uitie d' inq̄rate descēdūt. z nī
s' alē p̄siderit. alē n̄ p̄tuenit
vñ z illa sublata snia videt

Am̄
diliget
re diuit
cias sic
pctm̄.

se. se.
118. a.
cad.

mibi eē verisile. Diues aut
 iniqu⁹ aut iniq⁹ heres ē. Qd
 cū leg⁹ doctor audisset z fer
 reñ posset. qz hēbat multas
 diuitias. puerus dñs addi
 scriptos ait. Quā difficile di
 uites iterare pñt reg⁹ celoꝝ n̄
 dicit ipossibile. s; difficile. lz
 exēplū posuerit ipossibilita
 tis. Tertio mō h; supfluita
 tē. vt si appetit⁹ sit iordina
 tus circa i. la. Et istis duob;
 mōis ē malū. Et sic itelligit
 illd̄ Job. i. cano. 2. c. Nolite
 diligere mūdū necq; ea q̄ in
 mōdo sūt. s. i. eis finē vltimū i
 ponēdo. tñ difficile est vlti
 mū dicit Alex. diligere tpa
 lia sñ pctō salte veniali. Et
 hec dicta de p̄ia pte suff. cu
 ant. Cōclusio scda ē de q̄li
 tate h⁹ viciū q̄ talē. q̄ h viciū
 e: sua q̄lita ē. Quā s̄mū pro
 pter sex rōes. P̄ia rō ē prop̄
 ifirmitat⁹ diuurnitatē. due
 sūt cāe q̄re ifirmitas hec est
 diuurna. P̄ia ē abūdantia
 materiez durabilitas. Ter
 tia h⁹ ifirmitat⁹ ē fere tot⁹
 mūdus. vnde cum difficul
 tate magna euacuat. et
 durabilior est q̄ materia lu
 turte. Vt et ei quā aliq; a
 mat. dē l. moꝝ vlt̄ deformis si
 est. Et sic cessare cā cessat est

fect⁹ luxurie s; fra quā amat
 auar⁹ pl⁹ durabit q̄ ipē. hic
 ē qd̄ Hier. in qdā epla dicit
 cū cūtra vicia senescere hoīe
 senescāt. sola auaricia iuues
 nescit. Scda rō ē pp̄ ifirmita
 tat⁹ diuurnitatē fornicator⁹ sct̄
 i mēse. auar⁹ ho q̄si oriuelas
 borat. vñ Eccl. 2. Vñ⁹ ē z se
 cūdū. n̄ h; rō filiū. nō sct̄. z
 tñ n̄ cessat laborare. n; satia
 rur ocl̄ ei⁹ diuurnis. nec reco
 gitat di. Cui laboro z frau
 do aīaz meā hōis. Et. 2. c. d̄
 Lucti. d. e. l. 2. i. p. st. Tertia
 rō ē pp̄ afflictōez acerba h⁹
 ifirmitat⁹. Affligit ei nimis
 i hac ifirmitate sollicitudo
 acq̄redo. i. p̄uado. z i amittē
 tēdo. vñ Pauli. ad Thy. 6.
 Qui volūt diuites fieri inci
 dūt i rēptatōem z in laq̄um
 diaboli. z desideria mlt̄a et
 inutilia z nocua q̄ mergunt
 hoies i iteritū z p̄ditōz. Ra
 dix ei oīum maloz ē cupiditas.
 quā qdā appetēs erra
 uerūt a fide z deseruēt se a do
 loꝝib; mlt̄is. Quarta rō ē pro
 pter huius ifirmitatis vñ
 uersitatē. Docem̄ vicium ne
 mī pct̄ mō senib; nō iuueni
 bus. nō sct̄is z hmōi. immo
 nec pueris. qz septēnis z mi
 nor suraf pecunias mat̄i.

De auaritia

Unde potest dici illud quod scribit Hieronimus. **A** maiore usque ad minore omnes auaricie studet et a propheta usque ad sacerdotem cuncti faciunt dolus. Quinta ratio est propter celestis medici deest statorem, unde **Mat. 19.** dixit. **A** ne dico vobis quod diues difficile iterabit regnum celorum. **E**t iterum dico vobis quod facile est camelum per foramen acus transire quam diuites iterare in regnum celorum. **H**ic ipse dominus dixit. **Mat. 5.** **B**eaui paupes spiritu quia misericordia ipsorum est regnum celorum. **S**exta ratio est propter hoc vicio in firmitatum diuersitate. **N**aua rite et diuersae firmitates ostentantur ex tali vicio. **Q**uarum vna est cecitas. **U**nde dominus volens illuminare cecum natum: ut habet **Jo. 9.** **L**uminis oculos eius luto insinuans esse eam cecitatis luterum istorum spiritualium. **H**oc fuit figuratum in libro **Tho. 2. c.** vbi dicitur quod **T**hobias cecatus est stercore byrridis calidis. **h**yrundo garrula et depicta significat hoc modum fallaciam que est quodam pulcritudine decepta et tumultuosa. quae calida stercore ra pericit super oculos cordis. id est ista spiritualia que excecant oculos hominum auarorum. **U**nde dicitur in psalmo. **S**upcecidit ignis et non videt

rursum solem. **S**ecunda firmitas est febris que figurata potest esse per febrim a qua dominus curauit filium reguli de qua legitur **Jo. 4.** **A**uarus febrilem anxietatem patitur. et tremorem habet cum trepidat unde tremendum non est. **U**nde **Se.** de ipso dicit. **V**idet regem et extimat perdonem. videt pauperem et extimat furem. **h**ic ysaias minatur sibi. **24. di.** **F**ormido et laqueus et fovea super te que habitator es terre. **T**ercia firmitas est icuratio ad patrem que figurata fuit in muliere que non poterat sursum respicere. **L**uce. 13. **S**ic auarus est icuratus ad spiritualia: ut non possit respicere celestia. **U**nde dicitur in psalmo. **O**culos suos statuerunt declinare in terram. **Q**uarta in firmitas est suffocatio. **U**nde **Mat. 13.** dicitur. **S**ollicitudo istius seculi et fallacia diuitiarum suffocat spiritum. **Q**uinta firmitas est idropisis. de qua **L**uce. 14. **E**cce homo quodam idropicus erat ante illum. **T**ria sunt in idropico que repiunt in auaro. scilicet in flatio. fetor anhelitus. et inflatio siccus. **I**nflationem postumus referre ad superbiam que committat diuitias. **U**nde **Paulus** 1. ad **Thi. 6.** dicit. **D**iuitibus habet seculi percipere non sublimem sapere

Ca
re au
est
facial
lis.

Ubi glo. Vermis diuitiarum
 supbia. **U**bi inflatorem
 possum? referre ad veteres in
 glauie. q̄ incedit diuitias co
 mitat. Illi ei cui sufficebat
 vnū ferculū cū paup̄ erat nō
 sufficere. tria q̄ fact? est di
 ues. Ferore p̄o anhelit? pos
 sum? referre ad p̄silia cornu
 pra q̄ dicit auari familiaribus
 suis. Desiri p̄o auari planū
 est q̄ ē insatiabil. **U**n̄ sap. Pro
 uer. 3. Sanguisuge due sunt
 filie dicere. affer affer. San
 gnifuga diabol? ē sanguinē
 pcti semp̄ sugēs. cui sunt due
 filie auaricia z luxuria dicē
 res. affer affer. q̄ sūt insatia
 biles. vñ de auaricia Eccl. 4
 Auar? n̄ implebit pecūia. S;̄
 qz in p̄nti facta ē mērio d̄ in
 satiabilitate auari q̄ri possz
 que ē cā q̄ auari ē insatiabil
 Ad q̄s r̄nd. f̄ q̄ sūt rōes q̄n?
 q̄ q̄re auari ē insati. bil. Pri
 ma rō est aie capax. **U**n̄
 dicit. Niam dei capaxem ni
 hil p̄t̄ implere. **Q**uñ vt ait sa
 pi. ū. **T**āq̄ momentū statere
 sic ē aū deū orbis terraz. et
 tanq̄ gutta roris. **I**deirco
 Alexā. p̄siderās talē aie ca
 pacitatē dicebat. mūdūz nō
 sufficere hoī. **S**cōda rō ē cu
 piditatis infinitas. **U**n̄ Se

neca. Naturalia desideria id
 finita sūt z falsa opinione ve
 scētia vbi desinat nō h̄nt. **I**ō
 Boer? dicebat in li. 2. de cō
 solatōe metro. 2. **S**i quātas
 rapidis flarib; incit? pond?
 psat arenas. **A**ut q̄t stell; fe
 ris edita nō. **T**er. celo sydera
 fulgēt. **T**āta z fundat opes
 nec retrahat manū pleno co
 pta cornu. **H**ūanum miserat
 haud ideo gen? cessat flere q̄
 relas. **T**ercia rō est bōi va
 cuitas. **N**ā bonū qd̄ acq̄rit a
 narus semp̄ hz aliqd̄ vacui
 tatis. vñ cū auro z argēto ve
 nit defectus clauis z sere vt
 nea req̄rit cellariūz torcular
 z ira de alijs. **H**ic dicit Eccl.
 5. **U**bi mlte opes z mltri qui
 comedūt eas. **E**t Scñ. **A**lte
 ra cupiditas ex sine alterius
 trahit. **E**t glo. qd̄a dicit Qui
 pecuniā appetit cape cupit.
Quarta rō ē dissimilitu
 dinis. **C**upiditas ei aie ē ap
 petit? spūal. pecuniā est res
 corpāl. **N**ā sic arca nō p̄ri
 pleri sapia. ita nec aia pecu
 nia. **Q**uina z vltia rō ē pe
 cunie vanitas. **H**ic dō dice
 bat. **F**ilij hoim vt qd̄ di. **I**g
 tis vanitatē z q̄ritis mēda
 cū. **E**t **T**ulli? ait. **S**i p̄p̄
 audiatē pecunie quoridie

Rā q̄
 re aua
 r? est i
 satiabi
 lis.

prima
 se. q. 2.
 ar. i. ad
 2m. 2. q
 3. ar. 4

De auaricia

decipis. percis. eripis. sunt
hec signa abundantian ege-
nis. Hinc dauid (in ps. Di-
uites eguerunt et esurierunt.
ubi Ber. Auar⁹ terrena esu-
rit vt medic⁹. Fidel⁹ p⁹renit
vt dñs. E: hec desceda pre.

q⁹ritat⁹ Cōclusio tertia q̄ ē de quan-
auari- tate h⁹ vicij tal⁹ ē. Q, ex a-
cie. uaricia septe mala pcedunt
q̄ dicunt ip⁹ius filie fm Gre-
go. xi. mo. Esūt ista p ordi-
nē. Proditio. fraus: fallacia.
se. se. q. piurū. inderudo. violētia. et
ii8. ar. q̄ misericordiā obduratio.

7. 2. 82 Dico pmo q̄ ex auaricia p-
9. f. a. 8. cedit pditio. qz cayn pdidit
fratre suū ppter auariciā. iu-
das dñm nrm. vñ Prover. i.
Fili mi si lactauerit te pctō
res n̄ acq̄escas eis. si dixerit
veni nobiscū isidiemur san-
guin. abscondam⁹ tēdicolas
p̄ infontē frustra. deglutia⁹
eū sic infern⁹ viuente z inre-
grū q̄ si de'cend tē in lacum.
oēm pctiosam subam rapies
mus. iplebim⁹ domos nras
spolijs. forte mitte nobiscuz.
mansupū sit vñū qim nrm.
Fili mi nō abules cū eis. Ec-
ce quō ppter habēda spolia
tot mala face e pm trāt pro-
ditioe. Dicit scō q̄ ex aua-
ricia pcedit fraus: sic auari

agricole illi fraudē fecerunt
dño vinee nō reddētes fra-
ctū dicētes Lu. 20. Hic ē he-
res venite occidam⁹ eū z ha-
bebim⁹ hereditatē ei⁹. Jdo
dicebat Leo papa in qdā s̄
mōe. Nullū ē iusticie in illo
corde vestigiū in q̄ sibi auar-
ricia fec̄ habi aculū. Idcirco
notādū ē vñū dicitū vald
pulcrū qd̄ pōit Hugo. li. 2. d
claustro aie di. Duo sūt q̄ il-
licite solēt acq̄rere. s. supbia z
cupiditas. z duo sūt q̄ male
fruunt acq̄sitis. gula z luru-
ria. Duo sūt q̄ male posside-
re volūt. s. pdigus z auarus.
vñ vt pgregat. alter vt disti-
per. z duo q̄ possessa defēdūt
intpantia z puidētia mōi su-
pbia diabolo clausit ceium
gula pmo pēnti abstulit pa-
radisū. auaricia diuici apuit
infernū. intpantia adhuc cor
rūpit mundū. Dicit tertō
q̄ ex auaricia pcedit fallacia
q̄ auar⁹ decipit amicū suum
vñ Sap. Prover. i. Semis-
te ois auari aias possidenti-
um rapiūt. et Eccl. i. d: aua-
ro Cor tuū plēnū est dolo z
fallacia. Dicit q̄rto q̄ ex a-
uaricia pcedit piurū cū a-
uarus p vno obolo piurabit
nomē dei cēties. imo qd̄ pos

lus est rps p eā blasphemaf
 z vendit. vñ Raban⁹ super
 Dat. **O** pestis maligna a/
 uaricie semp hōis animis d
 restāda. qd illesum. qd incō/
 cūsum dimittis. tu gen⁹ ho
 minū pfudisti. tu discipuluz
 comitē xpi ab apostolatu p
 cipitasti. tu milites custodiē
 tes sepulcrū captiuasti. Nū/
 quid hñ dicitū ē. Pecunie o/
 bediūt oīa. **D**ixi qnto q
 ex auaricia pcedit inq̄tudo
Nā ex ipa pcedūt bella z li
 res. vñ Jaco. s. d. **U**n in vo
 bis bella z lites nisi ex pecu
 piscētijs vñtis. **E**t Se. Qui
 erit illi me viuerēt hoīes. si hec
 duo pnoīa tollerent meuz et
 tuā. **E**t ipa pcedit imode
 rar⁹ labor in mercātīs z cū
 ctis negocijs z laboribz. ml
 tis nō gaudēt auar. vñ Ec
 clesia. s. dicit. **Q**uid pdest
 ei qui laborauit in ventū. sed
 auaro cunctis diebz vite sue
 comeder in tenebris z in cu
 ris mlz z in erūna atqz tri
 sticia. **D**ixi serro q ex auari
 cia pcedit violētia. **N**ā mi
 seri auari cū nō pnt paupes
 defraudaf z decipere. vñ volūt
 eoz res accipe. vñ d. **E**ccl. 13
Tenatio leonis onager i he
 remo. sic pasqua diuitū pau

peres. **D**ixi septimo z vlt
 timo q ex auaricia pcedit
 misericordiaz obduratio vr
 nullo mō miseri auari velūt
 audire voces paup̄ez. vnde
 Amb. in qdā sermo dicit. Non
 minoris criminis hñi tolle
 re q̄ q possis indigētibz des
 negare. **E**surientū panis est
 quē tu detines. nudoz indu
 mentū qd tu recludis. mise
 roz redemptio z absolutio
 pecunia quā tu in terra fodis
 tantoz testas inuadere bo
 na q̄tum possis p̄stare. **N**ō
 sunt bona hoīs que secū fer
 re nō pōt. sola misericordia
 comes ē defunctor. **S**z hic
 pōt queri quare imputat ad
 malū alicui si nō vult dona
 re alteri. puta pauperi ea q̄
 p se acquisiuit. imo qd pei⁹
 est: talis reputat auar⁹. **A**d
 qd rñdet q ppter trita. **P**ri
 o ppter dispensationē commis
 si quia dñs ait **L**u. 15. **Q**ua
 re non dedisti meam pecuni
 am ad mensam. **S**ecundo
 propter contemptū promis
 si. **L**uce. s. **D**ate ei dabit vo
 bis. **T**ertio propter trāgres
 sionē precepti. **I**sai. s. d. **F**rā
 ge esurienti panem tuum. **E**n
Eccl. 13. **P**ropt̄ mād
 datum assume paup̄e rem.

De stultitia peccan.

Et sic expedit sūt hui⁹ fructus ptes q̄s supius pmisimus declarādas: magnifice dñez ciues dilectissimi: quē obsecroyos oīno deserere: vt hic grām et in futuro glīam habeatis. Amen.

Dñica. i. post Pentheco.
De duodecim stultitijs peccantiū mortali. Ser. XLIII.

Ibat iesus in ciuitatem que vocat naym: et ibāt cū illo discipuli eius et turba copiosa. Lu. 7.

Pro hui⁹ sacri et sancti euāgelij historiali declaratōe. Notandū q̄ exñs in peccato mortali tria debet facere q̄ i. p̄clusionib⁹ denotant vicij.

Debet se a peccatis erigere quib⁹ est captiuatus.

Debet et ipsa deserere quibus est deprauatus.

Debet virtutes inquirere quibus fuit ornatus.

Dico p̄mo q̄ exñs in peccato mortali debet se ab ip̄o erigere q̄ est captiuatus. Ratio h⁹ ē. Nā pctōr ab eo d̄z se erigere q̄ n̄ solū ē ligatus et captiuatus. et huc atq̄ illuc cōduct⁹. s̄z ēt mortu⁹. s̄z h̄mōi ē pctm mortale. igit. Tñ pau.

ad Ephe. 1. Surge qui dormis et exurge a mortuis. Et emplū in dō q̄ in p̄sona h̄m̄is pctm mortale ait. Deserere mei dñe qm̄ infirm⁹ suz vsq̄ ad mortē. Dixi scdo q̄ exstēs in pctō mortali d̄z ip̄m oīno deserere. Rō h⁹ est. Illud pctōr d̄z deserere q̄ tacet deprauat⁹ oī vtilitate. sed h̄ est pctm mortale. igit. Et q̄ mortali pctō hō tm̄ deprauetur audiam⁹ Rich. de differētij⁹ mortali et venialis pcti. Mortale pctm q̄tm̄ m̄hibet detriplici recte rōe distiguitur. Mortale ē qd̄ a quis n̄ pōt p̄mitti sine grādi corruptōe sui. sine q̄ui lesione p̄mi. et sine magno p̄ceptu dei. Hui⁹ exēplū h̄ in maria q̄ cū p̄misisset pctm detractio nis. vt h̄ in Ero. statī d̄p̄ra uara fuit lepra. Dixi tertio q̄ exñs in pctō mortali d̄z virtutes inquirere quibus fuit ornatus. s. an̄ pctm. Rō h⁹ est. Illud d̄z inquirere pctōr sine q̄ nō pōt h̄re sine opratū. s̄z vite eterne. s̄z sine virtute nemo pōt obtinere regnū eter- nū. igit. vñ Ambro. sup̄ B̄t̄i immaculati. Qui deficit sibi vt virtuti adhereat amittit qd̄ suū ē accipe. s. qd̄ eternū ē

Et merito post professionē vi-
 ciorū debet inquirere virtutes.
 Quā sic dicit Au. in qdā sermō.
 Dēs nō p̄t h̄re regnū. p̄ru-
 tū nisi p̄us excusserit iugū
 vicioꝝ. De h̄ dat nob̄ exem-
 plū b̄tūs Jacob de ruderto
 in qdā laude de hūilitate
 loquēdo dī. Questo erayn ra-
 micello. pareame molto po-
 uere lo. Hūilitate era el sū-
 gello. de questo ramo despre-
 zato. Animam eper salire. for-
 me decto nō venire. Se non
 is b̄. Igit̄ de p̄ire. d̄ oī mortali-
 p̄ctō. De p̄clusionēs magni
 fice dñe z ciues carissimi i sa-
 cro euāgelio denotāt: qd̄ in
 tres pres diuid̄. f. Quā in p̄-
 ma p̄re ponit̄ quō hō capiti-
 uat̄ p̄ p̄ctm̄ mortale z ducit̄
 ad n̄tū: qd̄ denotat̄ p̄ h̄. q̄a
 defunct̄. f. p̄ p̄ctm̄ moraliter
 loquēdo efferebat̄. In sc̄da p̄-
 re ponit̄ quō hō d̄ ip̄m dese-
 rere: eo q̄ ab ip̄o deprauatur
 qd̄ denotat̄ p̄ h̄. q̄ x̄ps mor-
 tuo ipe rauit yr ab eo. surge-
 ret. ibi. Adolecēs tibi dico
 surge. In tertia p̄re ponitur
 quō p̄ctōz debet post virtutes
 inquirere. qd̄ designat̄ per hoc
 qd̄ mortuū resedit. qd̄ ē t̄re-
 rā sedere in sede p̄tūtū. ibi.
 Et resedit. Et yr clarus hec

pareat videam⁹ historiā. De
 clarate historie fructus erit
 stulticia peccatū mortali. d̄
 q̄ loquēdo tres p̄clusionēs cuz
 trib⁹ dubijs declarabimus.
 In quaz p̄ma ponem⁹ qua-
 tuoz stulticias. In sc̄da ali-
 as q̄ttuoz. In tertia alias q̄
 tuoz. Et his declarat⁹ erit fi-
 nis Cōclusio igit̄ p̄ma sit peccās
 tal̄ in ordie q̄ q̄ttuoz stulti-
 mortā-
 tias fac̄ qui mortali peccat. lit̄ fac
 Quaz p̄ma vocat̄ pp̄rie fla q̄ttuoz
 gellatōis. Sc̄da pp̄rie exce-
 carōis. Tertia pp̄rie bono as-
 rū dissipatōis. Quarta a p̄-
 prio dño recessiois. Di-
 co p̄mo q̄ q̄ peccat mortali-
 p̄mittit̄ vna stulticia q̄ vocat̄
 stulticia p̄pe flagellatōis.
 qz ip̄e insan⁹ effect⁹ in seip̄m
 man⁹ p̄oit̄ istigēdo sibi vuln⁹
 insanabile. Nam sic leo lace-
 rat carnes aliaz bestiaz: ita
 p̄ctm̄ lacerat aiā p̄ctōis.
 Quā Eccl̄. 21. d̄ de p̄ctō. De-
 res leonis d̄ces ip̄ius Inter-
 ficētes aiā hoīm. Quā pec-
 catū mortale d̄ v̄l qz ē mors
 aie. vñ au. Vera mors ē quā
 hoies nō timēt se patio aie a
 deo. q̄ est brā vita aiaz. v̄l qz
 aufert vtilitatē vite z p̄ntis
 z p̄critē. Quā Ber. sup̄ Lā-
 ti. Quā miri⁹ me p̄uare⁹

De stultitia peccantium

amara mors vite vsu q̄ fru-
ctu. Nā vita sine fructu q̄ui
o: morte ē dentq; duo mala
parant arbori infructuose se-
cur; & ignis. Dixi scdo q̄
q̄ peccat mortali; mittit stul-
titiā scdaz q̄ vocat stultitiā
pp̄e excecatis. qz ip̄emet se
execat. Hic ē qd̄ dicit Sap. 2
Excecauit ei oīs malicia eo-
rū. Et Greg. Octos q̄s c̄pa
claudit pena agit. Dixi ter-
tio q̄ q̄ mortali; peccat facit
etiā stultitiā q̄ vocat pp̄ioz
bonoz dissipatiōis. qz pp̄ia
bona inanit̄ p̄icit. Hinc dicit
Osee. 7. Proiec̄t isrl̄ bonum
Nā p̄ mortale pctm̄ oīa bōa
q̄ fecerat amittit: & bōa que
agit in statu illo. nā bona nō
sūt: qz n̄ sūt sibi ad vitā eter-
nā meritoria. q̄ mortale pec-
catū agit q̄si ignē i pp̄ia do-
mo p̄sit. Un̄ de ip̄o dicit Pro-
uer. 16. Vir impi; fodit ma-
lū & in labijs ei; ignis erar-
descit. Dixi q̄to q̄ q̄ pec-
cat mortali; mittit q̄rtā stul-
titiā q̄ vocat pp̄ij dñi diu-
stis. qz pctoz euz pctm̄ agit
deū q̄ ē pp̄i; dñs relinquit.
Un̄ nō ē mirū si malū ei eue-
nit q̄ relinquit bonū sine q̄ nō
p̄t ee aliq̄d bonū. Un̄ Aug.
Tale bonū ē d̄s vt nemi de-

sereri bñ sit. Hic ē qd̄ ip̄e dicit
p̄ Osee p̄phetā. 7. c. De
eis q̄ recesserūt a me. Sed
h̄ p̄t queri q̄re pctm̄ quo tot
mala eueniūt dicit mortale ad
h̄ vt meli; intelligat̄ vis vo-
cabul. Ad qd̄ r̄ndet̄ fm̄ do-
ctrinā Alerā. in. 2. q. 96. vbi
dicit q̄ mortale pctm̄ sō dicit mor-
tale. qz induc̄ triplicē morte
nature. gr̄e & gl̄ie. in quib; d̄
sistit oīs vita. Vita nature
destruit p̄ pctm̄. s. p̄ originā
le. Vita gr̄e destruit p̄ pctm̄
mortale. qz q̄ facit pctm̄ mor-
tale statim incurrit mortē c̄pe
qd̄ denotat̄ p̄ illud qd̄ dicit̄
cur Gen. 2. In q̄cūq; die co-
mederis ex eo morte morieris.
Vita gl̄ie destruit p̄ mor-
tale pctm̄. si ab eo p̄ p̄fessio-
nē nō receditur. vñ q̄ in pctō
mortali est: si oīa bona mūdi
feciss;: nihil ei p̄sūt q̄rū ad
vitā. qz statim incurrit mor-
tē gebēne. Et vbi te inuene-
ro vbi te iudico. dicit deus. Et
Eccl. 7. dicit. Iudicabo te iux-
ta vias tuas. Et hec de pp̄ia
p̄te sufficiāt. Conclusio scda
est tal. Qd̄ q̄ peccat mortali;
q̄tuor alias stultitias opat̄.
P̄ia stultitiā est q̄ deum p̄-
sumptōis. Scda ē suimet ca-
ptiuatōis. Tertia ē sup̄p̄ius

Un̄ dicit
pctm̄
mortale

prima
se. q. 7
art. 5.

venditoris. Quarta est facti
 uicij p ditoris. Dico primo
 q qui peccat mortaliter comit
 tur vna stulticia que vocatur
 stulticia psumptiois q deus. qz
 miser peccator nescit facere q de
 um z magna stulticia e. Qz
 si aliud no faceret deo q pecc
 catores nisi auferre manum
 misericordie sue: essent stati
 m sumpti. no ppter aliud pec
 catores no psumunt statim
 acto peccati nisi ppter misericor
 dia dñi. s. vt vt emendent. vel
 vt boni p eos prudentes exer
 citent. Jo dr Treñ. 3. Misericor
 dia dñi: qz no sumus con
 sumpti. Dico secundo q qui
 mortaliter peccat facit aliam stul
 ticia q vocatur stulticia suimet
 captiuatoris. qz miser pecca
 tor seipm diabolo illaqueat
 Vñ Job. 18. Qui misit in
 rhene pedem suum no cu voluerit
 eijcit. Sic q in peccatis se deij
 cit no mor cu voluerit surgit
 Et Prover. 5. dr. Iniquitates
 sue capiunt impiu z sumunt pec
 catorum suorum strigunt. ipse mo
 rietur. qz no habuit discipli
 nam. z in multitudiue stulticie d
 eipie ut. Nec potest dicere ego
 temptatoribus inimici pecca
 ui. qz dixit Gra. Debilis est ho
 stis qui no vincit nisi volen

tem. Huius rei exemplum ha
 bemus. Mat. 4. Q. demo
 no pcepitavit Iesum benedi
 ctu de pinnaculo templi. sed
 dixit. Si filius dei es mitte
 te deorsum. Glo. In h. in ar
 mus ostenditur q nulli no
 cere possit nisi ille se p
 orsum miserit. Dixi tertio
 q qui peccat mortaliter. facit
 vna tertiam stulticiam. que
 vocatur superbius venditoris
 qz peccator dum peccat: seipm
 vilissime vendit. Vñ ipse do
 minus p Isa. 52. peccatoribus lo
 quitur dicens. Gratias venun
 dati estis. Et Prover. 10. dr.
 Coram impiorum p nihilo
 Et ibidem. Et ante ipso. huius.

Dixi quarto q qui peccat
 mortaliter committit vnam
 aliam stulticiam que vocatur
 facti seruitutis perditionis. qz
 si toto tempore vite sue pec
 cator seruitur diabolo. non
 minus pene ei dabit. Unde
 Gregorius. Stultum est ser
 uire diabolo offenso deo qui
 nihil placatur obsequio. qua
 ro plus quis ei seruitur: tan
 to amplius ipse eum torque
 bit. Sed hic queritur et q 73. a. s.
 demones non placantur pec ad 2m
 caris hominum: videtur q z p. p.
 non placeant sibi vicia eorum q. 63. a.
 2ad p.

De stultitia peccantium

Ad qđ dicendum qđ vicia et
peccā mltū placēt demonibz.
qđ oñdit p̄ h̄ qđ assidue tenu
pr̄at. vñ dic̄ Hier. Assidua tē
pr̄atōe tēpr̄at diabol⁹. vt sal
tē redio vincat. sed ipi n̄ pla
cant nisi in malū. vt impel
lant hoīes in culpā. z deind
in gehennā. vñ Greg. Nihil
se fecisse extimat cū aīas nō
sauciat. qđ placēt vicia demo
nibz. licet nō placent vt aīas
possint ad pditiōē trahere.
Et hec de scđa p̄e sufficiant.

Cōclusio tertia ē tal qđ
peccat mortāl̄ q̄tuor alias
stultitias opat. Quaz p̄ia
est p̄p̄ij subiecti tormētati
onis. Scđa est carceris p̄pa
rationis. Tertia ē vite pditi
onis. Quarta est videntis z
scientis pditiōis. Dico p̄
mo qđ qui peccat mortāl̄ cō
mittit vnā stulticiā qđ vocat̄
p̄p̄ij subiecti tormētatiōnis
Pec̄tōr em̄ affligitur in cord
suo Hier. 2. Sesto et vide
qđ malū z amarū est reliquis
se te dñm deū tuū: z nō eē t̄i
morē eius apud te dicit̄ do
min⁹ deus exercitūū. Naz qđ
peccat qđt sarcinā sup se por
tat qđ in p̄nti gnet z i futuro
in infēnū p̄cipitet. vñ Aug.
quid est mors Depositiō sar

cine grauis. s; si alia sarcina
nō portet qua aīa in gehennā
p̄cipitet. Dixi scđo qđ qui
peccat mortāl̄ z mittit aliā
stulticiā qđ vocatur carceris p̄
paratōis. qđ pec̄tōr dū peccat
suis gaudet voluptuose tunc
parat sibi viā infēni. vñ iob
21. Ducūt in bonis dies suos
z in puncto ad infēna desce
dunt. Et infra de peccatoz
bus dic̄. Erūt sic palee añ fa
ciem vēti z sic fauilla quam
turbo dispergit. Dixi tertio
qđ qui mortāl̄ peccat cō
mittit aliā stulticiā qđ vocat̄
vite pditiōis. qđ pec̄tōr p̄ nihil
lo qđi amittit paradīsum ad
modū esau: qui pro lencicla
vendidit ius p̄mogeniture
sue. Gen. 25. Hinc Ber. ait.
Ue. ve. vapor est ad modicū
parens qui eterne felicitatis
aditū intercludit Dixi qđ
to z vltio qđ qui peccat mort
tal̄ z mittit vnā stulticiam
que vocat̄ stulticia vendenti
tis. z scientis pditiōis. qđ
pecc̄tōr volendo voluntate p̄
p̄ia perdit animā suā z gau
dia paradīsi. z in s̄ ostendit
magnā fatuitatē. vñ Eccl̄.
6. di. Quid habet plus sapi
ens stulto z quid paup̄ nisi
vt pergar illuc vbi est vita

Reg
volet
caue
peccū

Regla
volens
cauere
peccm.

Sed hic potest aliquid querere quod
est grossus et velle habere aliquid
regulam generale ad euitandum
peccatum mortale generale loquedo.

Ad quod respondet beatus Alexander de a-
les. i. 2. q. 94. Q. peccatum veni-
ale est voluptas siue libido in
creatura circa deum. Mortale
vero est libido siue voluptas vel
tra supra deum vel equalis deo. ex-
plicata. Si quis habet aliquam amo-
rem inordinatum circa aliquam rem
non tamen propter hoc velle offendere
deum: illa talis inordinatio est pec-
cata veniale. Si autem habet volu-
ptatem inordinatam circa illam rem
supra deum. ita quod contra offendet
deum non curat. Etiam si tamen dili-
geret rem illam contra deum mortale
sicut peccat. Tota gratia consistit
in amore: ut non sit inordinatus
circa aliquam rem cum offensione
dei. Tamen dicit Augustinus in li. 83. q.
Hoc totum et solum hominis malum
est frui videntis et vti fruendis.
Et sic expedite sunt habet fructus
presens quod super promissum de cla-
ritas magnifice dicitur ciues
carissimi quem obsecro vos o-
no deserere ut hic gratiam et in
futuro gratias habeatis domo.

Domica. i. 6. p. peccatum de peccato
vicio usure. Ser. XLIII.

Quam intraret
Jesus in domo

multum cuiusdam principis pharise
vel sabbato manducare panem
et ipsi obstruabatur eum. Luc. 9.

Pro hoc sacri et sancti euangelij
historiali declaratoe. Nota
dum quod auarus et miser usurarius
habet tria in toto cursu vite sue vel

Litigiosam et inamorosam
conuersationem.

Tortuosam et viciosam ope-
rationem.

Fraudulentam et sophisti-
cam locutionem.

Dico primo quod auarus et mis-
usurarius habet litigiosam et inamo-
rosam conuersationem. Nota hoc est
Ille habet litigiosam et inamo-
rosam conuersationem quod sepe les-
ges aliena aut litigio vel frau-
de aut alio modo conatur pro-
sere recipere. sicut homo est usurarius
igitur. Et quod usurarius habet faciat
partem pro illo quod percipit. Exo. 22.
vbi dicitur. Si pecuniam dederis
mutuo populo meo pauperi qui
habitat tetum non virget eum quasi
erat totum nec usuris opprimes.
Et Leviticus. 25. dicitur. Pecuniam
tuam non dabis ad usuram fratri tuo.
et ab eo superabundantiam si exigeris
Et quod est usurarius faciat se les-
gere divina potest ostendere per exemplum
Esdre sacerdotis qui precepit populo
dicitur. Usuras a fratribus vestris non exi-
gatis. Dixi secundo quod auarus et

DS

De usura

miser usurari⁹ habet fraudu-
lentiā & sophisticā locutiōem
Rō h⁹ ē. qz dat intelligere su-
is p̄bis q̄ fuit amico. & tam-
ipm̄ decipit res suas in fine
sufferēdo. vñ d̄ tali fraude lo-
quens Cris. sup̄ Mat. Assi-
mular pecuniā usurarij vene-
no aspidis di. Sillis ē pecu-
nia usurarij mortui aspidis.
Percussus ei ab aspide q̄ i d̄
leccat⁹ vadit in somnū & per
suauitatē soporū morit⁹. qz ve-
nenū latent̄ poia mēbra de-
currit. Sic q̄ sub usura acci-
pit sub tpe: q̄si bñficiū sentit
s; usura p̄ oēs ei⁹ facultates
decurrit & totū puerit in de-
bitū. Dixi scdo q̄ miser et
auar⁹ usurari⁹ hz torruosaz
& viciosa opatōez. qz sp̄ opa-
tur malū. Cū puat̄ oī bono
hic. qz nō diligunt̄ ppter eo-
rū malas opatōez. & p⁹ mor-
tē puant̄ rege vite brē. Cū
dō in ps̄. Dñe. q. b. in. .t. a. q.
r. in. m. t. & infert q̄ pecuniāz
suā nō dedit ad usurā. He
cluliones magnifice dñe et
ciues dilecti in sacro euāge-
lio hodierno denotant̄. qd̄ i
tres ptes diuidit̄. Qm̄ i p-
ma pte reprehendit̄ usurarij li-
rigiosa & iamorosa pueritio p-
pter pueritatē hūilē ipius

xpi q̄ hūilē intrauit̄ domuz
pncipis phariseoz q̄ inimicū
cabant̄ ei. In scda pte rep̄hē-
dit usurarij torruosa & vicio-
sa opatio p̄ mirabilē & fruo-
sā opatōez xpi ibi. Ecce qd̄ dā
idropic⁹. In tertia pte repre-
hēdit usurarij fraudulēta et
sophistica locutio p̄ vtilē &
fructuosā p̄dicatōem xpi ibi
Dicebat ad iuitatos &c. Et
vt clari⁹ hec pateat̄ vidēā⁹
historiā. Declarate historie
fruct⁹ ē usura. de q̄ loquēdo
tres cluliones cū tribus du-
bīs more solito dēclarabim⁹
p̄m triplicē maledictōez usu-
rarij. quaz i p̄ma pte dēcla-
rabit̄ vna maledictio usura-
rii. que ē maledictio faculta-
tis. In scda alia maledictio
q̄ d̄z iniq̄tatē. In tertia alia
maledictio q̄ d̄z penalitatis usura-
ordie. q̄ usurarius miser tres te facit
stultitias p̄mter. P̄ia ele-
gū dissipatio. dissipat̄ ei usu-
rari⁹ oēm legē. P̄io legē na-
ture. qz fac̄ q̄ illud p̄ceptū qd̄
Mat. 7 scribitur. Quicūq;
vult̄ vt faciāt vob̄ hoies et
vos eadē facite ill. Quā legē
ēc̄ ianimata iplere vidēf. Nā
fluui⁹ dū trāsit replet foucā
quā iuenit. s; miser auar⁹ nō

vult implere vētrē vni? paupe
 ris. Scđn auar? vsurari? fac
 legē moſaycā. qz p̄cipit ibi
 Deute. 23. Fr̄i tuo absq; vsu
 ra id q̄ idiget accōmodabil
 vt b̄ndicabit dñs in oī tē
 pore tuo. Tertio fac̄ 3 le
 gē euāgelicā vbi d̄r Luce 6.
 Mutuū dare nihil inde spe
 rates. Scđa stulticia ē oīm
 inimicatio. Nā ip̄e miserysu
 rari? iniuria tur tribz naturz.
 Prio nature dīne p̄tēndo
 oēs suas leges. sic dictum ē.
 Hic Alex. 32. extra de vsur
 e. Qm̄. dic. Qm̄ nō solū vīr
 ecclesiastic? s; et q̄busdā alijs
 p̄culosū ē vsuraz lucris icē
 dere aucte p̄ncipiū duxim? in
 iūgēdū. vt eosq; de possessio
 nibz vlt arboribz q̄s tenere in
 p̄gnoze noscūt si sortē dedu
 ctis exp̄sis recepit ad eadē
 p̄gnoza restituēda sine vsu
 raz exactōe ecclesiastica distri
 ctioe p̄pellas. Et c. seq̄nti. d.
 Qz in oībz fere locz ita crīm
 vsuraz inualuit vt mlti alijs
 negocys p̄termittis q̄si licit
 te vsuras exerceāt. z qlit vtri
 usq; restamēti pagina p̄dem
 nent neq; q̄s artēdāt. Jōq; cō
 stitutum? vt vsurarij manife
 sti nec ad cōiōnē admittant
 altaris. nec xp̄ianā (si in hoc

pcrō decesserit) accipiant ses
 pulcurā. s; nec oblatōes eoz
 quisq; accipiat. Qui autē ac
 ceperit: aut xp̄iane tradides
 rit sepulturez q̄ accipit red
 dere p̄pellat: z donec ad arbī
 triū sui ep̄i satisfaciāt ab of
 ficij sui maneat excurōe sus
 spēus. Scđo nature āgelice
 qz cū āgeli dignēt pauperes
 custodire ip̄e nō vult de vno
 denario eis subuenire. Ter
 tio nature hūane nō volens
 cū eis laborare. s; de laboribz
 bus eoz viuere. Tū dauid d̄
 eis dic in ps̄. In labore ho
 minū nō sūt z cū oībz inimī
 citiā hēbunt. Hic ē qd̄ d̄ eo
 d̄r illud Gen. 16. Manu ei?
 3 oēs. z ma. o. 3 cū Tertio
 stulticia vsurarij ē maloz al
 similario. Nā vsurarius pro
 eis que retinere nō valet. id
 est p̄ diuitijs q̄s p̄gregat et
 secum in sine portare nō po
 terit. Juxta illud Job. 20.
 Diuitias quas deuorauit e
 uomet z de ventre illi? extra
 her eas deus. facit se similez
 tribus pessimis rebus. Prio
 se facit similem latroni. Ita
 enim cum quis facit vsu
 ram appellatur latro. Sic
 dominus seculi cum intrauit
 i templū inueniens vsurarios

De usura

accommodantes nūmos eueri
 res eoz cathedras dīc mar.
 21. sc̄ptū ē. Dom⁹ mea dom⁹
 orōis vocabit̄. vos aut̄ fecit̄
 stis illā spelūcā latronū. Ec
 ce quō dñs appellauit usura
 rios latrōes. imo inc̄m usura
 riu ē latrone deterior. inq̄
 rū ē familiaris inimicus. Et
 s̄m sniam Boe. Nulla pest̄
 efficacior ē ad nocēdū q̄ fa
 militaris iūmic⁹. Sc̄d̄o usū
 rari⁹ se facit̄ silem homicide.
 qz paup̄ibz aufert vitā. vnde
 Ec̄ci. 34. d̄r. Panis egentū
 vita paup̄is ē. q̄ s̄ fraudat il
 lū hō sanguis ē. Tertio usū
 rari⁹ se silem fac̄ diabolo. qz
 sic̄ diabol⁹ semp opaf malū
 Ita usurari⁹ de die de nocte
 diebz festiuis. diebz ferialibz
 semp opaf malū. qz fac̄ usurā
 ēr dormiēdo. Un̄ dñs mina
 tur sibi dicēs. Tu vēdis tps
 Et ego dico p̄ dauid p̄phetā
 tibi. Tū accepo tps ego iu
 sticias iudicabo. Or̄ tūc vlt̄
 debo q̄rū tps vendidisti. q̄
 usurari⁹ fac̄ se silem diabolo
 Or̄ sic̄ diabol⁹ n̄ dormit. sic̄
 ip̄e nō dormit. vñ usura sibi
 dicere p̄t illd̄ Job. 13. c. Qui
 me comedūt nō dormiūt.

Utruz S; h̄ p̄t queri an p̄ pecun̄a
 p̄ pecū mutuata possit aliq̄s aliquā

moditatē exp̄petere. Ad q̄b̄ n̄a mu
 tūdet s̄m s̄m Tho. 2 Durā. tuata
 q̄ s̄m p̄m. 4. Ethicor. Q̄ē possit
 illud p̄ pecun̄ia h̄r c⁹ p̄ciū pe aliquā
 cunia mēsurat. Et iō si aliq̄s aliquā
 p̄ pecun̄ia mutuata: vlt̄ q̄cun̄ modū
 q̄ alia re q̄ ex ip̄o vsu p̄sumi ratē ac
 tur: pecun̄iā accipit ex pacto ciperē.
 tacito vlt̄ exp̄sso q̄d̄cūq̄ aliud
 accepit c⁹ p̄ciū possit pecun̄ia
 mēsurari: p̄ctm̄ iacurr̄t Sive
 ro accipiat aliud de h̄ nō q̄i
 exigēs vlt̄ q̄si ex obligatione
 tacita vlt̄ exp̄s̄a. S; sic̄ s̄cul
 rū donū nō peccat q̄ etiā an̄
 q̄ pecun̄iā mutuasset. licite po
 terat aliq̄s donū q̄ris recipere
 nec peioris p̄ditōis efficitur
 p̄ h̄ q̄d̄ mutauit. recōpensari
 onē eoz q̄ pecun̄ia nō mensu
 rant l; p̄ mutuo erigere. pu
 ta beniuolētā z amorē eius
 cui mutuauit l̄ aliq̄d̄ hm̄oi.
 Et q̄d̄ p̄mū nō sit licitū. p̄z
 p̄ Ezech. 18. d̄icen. Inē alta
 q̄ ad vitū iustū redunt vsu
 rā z sup̄abūdāriā nō accipe.

Cōclusio sc̄da ē tal̄ q̄ mis
 usurari⁹ tres inq̄tares com
 m̄itit. Quaz p̄ma ē sui nob̄
 minis extirpatio. qz ip̄e mis
 nō audet nomē suū corā hōi
 bus p̄iteri: imo p̄cūdat q̄n
 d̄r ei q̄ fac̄ usurā. Et si nomē
 aliq̄s dz ei ip̄oni videt q̄ ex

Utruz
 rē tras
 inq̄ta
 res est
 m̄itit

suo effectu vocat canis cōtra
 giosus. **Uñ** i ps. **Scrutetur** fe
 nerato: oēs semitas ei. **Et**
 ē pragiosus: qz valde piculo
 sum ē ab vsurario aliqd acci
 pere nisi in qbusdā casib. vñ
 Hiero. **Tauēdū** nob ē z ma
 xime ne ab his accipiamus
 mūera q̄s nouim⁹ viuere de
 lacrimis pauper. **Ne** dicat
 nob. **Si** videbas furē zc. vñ
 legit in vita bñ sulci. q̄ cum
 ipse mortu⁹ eēt obiecit ei dia
 bol⁹ q̄ veste a qdā vsurario
 accepissz. z fstituit eū dñs vi
 te z cū illū corrigerz diabol⁹
 sic eū pcussit. vt toto tpe vite
 sue aliqd vestigiū pcussionis
 appareret **Antiquus** rato in
 vna citate iueniebat vñ fe
 neratoz. **Et** si ille nō fenera
 bat nisi data fide vocabat
 dom⁹ ei⁹ domus diaboli si
 vsurā accepisset z osculū pa
 cis nō dabat ei in missa. z i
 gnis aut cinis: nec eum voca
 bāt noīe suo. s; digito eū ostē
 debāt. qz eis p̄t puenire illō
 ps. **Vocauerūt** noīa sua i ter
 ris suis. **Et** illud. **Ezech. 4.**
Homē ipioz delebit. ita vt
 apd oēs sint ignominiosi. vt
 dicat p eos vl sup leos illud
 Hiero. 23. **Dabo** vos in ob
 probriū sempiternuz z igno

miniā q̄ nūq̄ obliuīde dele
 bit. **Scda** inq̄tas ē mutatio
 onis iordiatio. q̄ inordiatio
 triplr fit. vno mō: qz mis vsu
 rari⁹ nō vult deo aliqd mu
 tuare. sic hoi a q̄ mai⁹ p̄miū
 h̄fer. **Uñ** Au. **Diler** homo
 cur feneraris hoi⁹. **Fenerare**
 do z cētuplū accipies. z vitā
 eternā possidebis. **Scdo** mō
 vsurari⁹ fac iordiatōez i mu
 tuatōe. qz accipit pecuniam
 cū ea nō egeat sup pign⁹ me
 litus qd hz. i. sup aiām suam.
Uñ in ps. **Ex** vsuris z iniq̄
 tate redimet aīas eoz zc.
Tertio mō fac iordinatōem
 vsurari⁹. qz nūq̄ vult cōtra
 ctus suos malos ilbonos cō
 mutare z restituere. z sic ma
 le mouet. **Uñ** p̄t dici de eo
 illud **Hiere. 17.** **Et** in nouis
 simo suo erit isipiēs. **Uñ** ra
 ro accidit q̄ vsurari⁹ restitui
 at. vl qz pdig⁹ z tm̄ expēdit
 q̄ restituere nō p̄t. **Uñ** quis
 auar⁹ z restituere non vult.
Uñ aliqñ si restituere vult n̄
 restituit cui dz. s; ipse de bōis
 aliēis vult facere. **elemosynā**
Et iō nūq̄ bñ fac. sic di. **Se.**
Auar⁹ nūq̄ bñ fac nisi cum
 mort. s; de h̄ als. **Tertia**
 inq̄tas ē suūpi⁹ z filioz dā
 natio. **Nā** vsurari⁹ dānarur

148

De vsura

propter vsuram. filij qz sui dam-
nat. qz no pnt spedi de viter
sine vsur. z io oes ad inferos
descendet. Tunc pr dicit filijs
Benedicami filij mei. qz vt
vos diuites dimittere h suz.
Filij po contra dicit. Vale-
dicar. z tu o pr. qz ppter tu-
as vsuras nos sum. h. vii in
eis tuc pificat illd Eccl. 42.
De pre ipio pquerut filij zc.

Se hic aliqs posset qre-
re danatur q accipiunt vsu-
ra p pecunia cu tot fruita ml-
tociens fac qz prio suo p tali
pecunia mutuanda imo respu-
blica no posset pvari: si no
eet tal accomodatio. Ad h
ruderur fm scin Tho. z Du-
ran. Q aliqd accipe p pecu-
nia mutuata vsura e z fm se
iustit. qz vedit illd qd no e:
p qd manifeste ineqlitas isti-
tut q iusticie dicitur. Ad
e euidentia sciendū e q quedā
res sūt qz vsus e ipaz reruz
psumptio. vt vinū z panis. z
in talib no pt seorsū cōputa-
ri vsus rei a re ipa. sz cuiusqz
conceditur vsus rei ex h ipo
cedit ei res. Et ppter h i ta-
lib p mutuū trāsit dñiūz.
Sic quis igitur seorsū veller
vedere vinum et seorsū vsuz
vini vederet eadē rē bis. vii

vederet id qd no e ppter qd
manifeste p iusticia peccaret.
Sill rōe iniusticia pmittit
q mutuas vinū vt criticū pe-
rit sibi duas recōpēsationes.
Unā qdē restitutorē eq rei
aliā po pciū vs qd dē vsura
Quedā po res sūt qru vsus
no e rei psuptio. sic vsus do-
mus e inhabitatio no disipa-
tio. Et io in talib seorsūz pt
vtrūqz cedi. puta cū aliquis
tradat alteri dñiūm domus
retēto sibi vsu ad aliqd rps
vt ecōuerso cū quis cedit al-
teri vsūm domū retēto sibi
dñio. z ppter h licite pt h ac-
cipe pciū p vsu domū. Pecunia
at fm p h m. s. Elicoz. z
in pmo pollicite pncipalr e
inuēta ad pmutatōes facie-
das. z ita ppr. z pncipalr
vsus pecunie e ipi. psuptio
siue distractio fm que in cō-
mutatōes expēdit. Et ppter
h fm se e illicitū p vsu pecu-
nie mutuate accipe pciūz qd
dē vsura. i. vsus eris. i. vs pe-
cunie. Suffic ei accipe equi-
ualēs ei qd mutuauit. Et si vsura
aliqd supra recipit iniquū e ri. h. z
z tenet restituere. Conclu-
sio tertia e tal q miser vsurari
us tres penalitates h. Quā res-
nū pma e a tyrānis spoliatio

Quod sic ipsi spoliatur pauperes
 ita et tyranni spoliatur ipsos et est
 mirabilis res. ut totus quod ipsi
 paulatim multa angustia adquisi-
 erunt se amittant iusto iudicio
 dei. **Hic** Isa. 33. de eis loquens
Ue qui predares. Nonne et ipse
 per daberis? **Et** Hiero. ait. Fe-
 cit diuitias et non in iudicio.
Et in medio dieum suorum drel-
 quet eas. **Secunda** pena est per
 uia transitio. **Quod** si fures non
 accipiunt ei? s. usurarii diui-
 tie a tyrannis. tamen de eis non
 gaudebit tertius heres. **Unde**
 de hoc dicit **Eccl.** 21. **Q**ui edifi-
 cat domum suam in prediis alienis
 quasi qui colligit lapides in hyeme.
Edificium quod fit in hyeme
 cito corrumpitur. **Sic** diuitie ma-
 le acquisite cito dilabuntur. **Hic**
 dicit **Eccl.** 41. **F**iliorum perorum pe-
 riet hereditas et cum semite eo-
 rum assiduitas obprobrium. **Ter-**
tia pena est eterna damnatio. **Unde**
 dicit **Ezech.** 22. **U**suram et
 superabundantiam accepisti et as-
 uare prios tuos calumnia sti-
 meis oblita es: dicit dominus deus
Ecce copiosum manum meas su-
 per auariciam tuam quam fecisti.
 et sicut sanguinem qui effusus est in
 medio tui. et non habebit usu-
 rarius tempus emendandi ut
 tale supplicium euadat. quod sic

dicit **Ezech.** 7. **Q**ui emit non
 letetur. et qui vendit non lu-
 geat. quia ira super omnem
 populum eius. quod qui vendit
 ad id. s. tempus quod vendidit non
 sit eris reuertetur. et adhuc in uiuere
 gerit mu-
 tibus uita eorum. **U**lso enim non
 a li ad omnem multitudinem eius non
 qua uel
 egredietur. **Sed** hic qui potest
 obsequio. **U**trique per pecunia
 mutuata pos se. se. q. sit
 homo erigere munus a lingua
 78. a. 2 uel ab obsequio. **Ad**
 quod runde ad 3m. tur
 fm **Dura.** **Q**uod sicut mu-
 nus a manu non licet expecta-
 ri uel erigi pacto tacitovel ex-
 presso pro mutuata pecunia
Ita nec munus a lingua uel ab
 obsequio. **Q**uod utriusque pecunia
 extirpantur potest. ut patet in his
 qui locant opas suas: quos manu uel
 lingua exercent. **S**ivero mu-
 nus a lingua uel ab obsequio
 non quasi ex obligatione rei
 exhibeatur: sed ex beniuolen-
 tia que sub extirpatione pec-
 unie non cadit. tunc licet
 b. erigere. accipere et expectare
Et sic expedite sunt huius
 fructus partes quas promi-
 simus declarandas magnis
 fice domine et ciues charis-
 simi quem obsecro vos omni-
 nino euitare: ut hic gratiam
 et in futuro gloriam valeat
 captare. Amen.

De Inuidia

Dñica. i. 7. post penthe. 8
Inuidia. Sermo. XLV.

Accesserunt ad
Ihesum phari
sei z iterrogauit eū
vn⁹ ex eis legispe
rit⁹ Mat. 22. Pro h⁹ sacri
z feri euāgelij historiali decla
rarōe Horādū q⁹ inuidiosi ha
bēt tres malas pditiones.

Inui
diosi
habēt
tres cō
ditōes

Sunt mente excecari ad
malum proximi cogitandū.

Sunt sensu deprauari ad
malum proximi loquendum

Sunt totaliter dicari ad
malum proximi operandū

Dico pmo q⁹ inuidiosi sūt
mēte excecari ad malū proxi
mū cogitandū. Rō h⁹ ē. Illud h⁹
mēte excecāre qd eā puar rōe
qz tūc ē mēs ceca qn puar ra
tōe. s; inuidia puar ipam mē
te rōe. igit. Un Cassio. Super
ps. Ira z inuidia recto iudi
cio caret. rōnisq; oculum opp
mūt. Et Alan⁹ de planctu
nature dic. Inuidia qd mō
struosi⁹ mōstrū. qd dānos⁹
dānū. q culpabilior culpa q
penalior pena. hec ē erronee
cecitari⁹ abyssus hūane mēt;
infern⁹. pceptōis stimul⁹ cor
rectōis aculi⁹. Qui sūt inui
die mor⁹. nisi hūane trāqlli⁹

tatis hostes. mūdane despa
tōis satellites. ani laborātis
vigilie. hostiles aliene felicit
tat; excubie. Exēplū h⁹ patz
Gen. 4. quō cayn obcecatus
inuidia z puarus rōe occidit
frem suū abel. Dixi scdo q
inuidiosi sūt sensu deprauari
ad malū pri loqndū. et rō est
māifesta. qz sic hnt mētē infe
crā ita z pba q sūt nora et si
gna passionū mēt; sic di. pbs
in li. enūciatiōnū. Hic sapi.
Prouer. 23. dic. Ne pmedas
cū hoie inuidoz ne desideres
cibos ei⁹. qm i silitudie ario
li z pectoris extrimat qd ig
rat. Ecce quō cogitat maluz
de prio. Et seqt. Comede z
bibe dicit tibi. z ei⁹ mēs nō
ē tecū. cibos q; comederas
euomes. s. p os inuidi: z n plos
ppriū. qz ille p⁹ ea dicz malū
a latere. Ira fuit sensu depr
uatu maria: q; ve h⁹ Aume.
iz. mota inuidia p frem suum
moysen ppter quē magnum
honore z bñficiū recepat: di
xit male loqndo de eo. Nō
p solū moysen locut⁹ ē dñs.

Dixi tertio q⁹ inuidiosi sūt
totaliter dicari ad malū primi
operandū p oēs. qz agūt malū
p maiores sic z eqles z mio
res. Un Au. Inuidia ē odi

um aliene felicitatis respectu inferiorum ne sibi equentur. respectu superiorum: quia eis non equatur. In cayn inuidit abel pro speritanti. rachael lye fecunditati. saul dauid felicitati pro inuidia procreata est lapsum mundi et mors christi. Ista pessima operatio mori fuerit inuidiosus satrapes principes babylonie et danielem. ut habet Dan. 6. Achitofel pro seipsum operatur et malum se suspenderit in domo sua pro inuidiam quia non factum fuit sed pro inuidiam suam magis secundum inuidiam chusi. 2. Re. 17. De proclauditione magnifice domine et ciues carissimi in sacro euang. hodie. denotatur quod in tres partes diuiditur. quoniam in prima parte declarat inuidiam inuidia quam malum est christum cogitauerunt. uenerunt in unum in inuidia ad deliberandum quomodo possent aliquid contra christum habere ex quo saducei erant profl. et in hoste derunt inuidiam pro cogitationem In secunda parte declarat ipsorum inuidiam inuidiam quam malum est christum dixerunt. quia unum pro omnibus ut dicit Crisostomus. Locutus est non ad bonum sine. sed ad ipsum retinendum di. mag. 2c. In tertia parte declarat ipsorum inuidiam inuidiam quam malum est omnes operati sunt. quia populum regebant et legem ignora-

bant nescientes pro questione quam christus eis imposuit respondere ibi. Congregatis autem etc. Erunt clari? hec pateat videamus historiam. Declarate historie fructus est inuidie uitium. de quo per extirpationem eius loquendo tres conclusiones cum tribus dubijs declarabimus. Quare prima erit de sua addidit. Secunda de sua qualitate. Tertia de sua utilitate. Et sic erit finis Conclusio igitur prima sit in ordine. quod inuidia secundum Damascen. 2. Est tristitia de alienis bonis. Sed talis tristitia potest quod habere triplicem modum. Uno modo quando aliquis tristatur de bono alterius in quantum ex eo imminet sibi periculum aliquid nocumetum. sicut quando tristatur aliquis de exaltatione inimici sui timens ne per eum dantur lesionem vel iniuriam patiat. et talis tristitia non est inuidia proprie sed effectus timoris. Secundo modo quando aliquis tristatur de bono alterius in quantum extimat illud bonum ut malum proprium in quantum est diminutum glorie proprie vel excellentie. et ideo precipue de illis bonis homines inuidet in quibus est gloria. et in quibus homines amant honorari et in opinione esse. ut dicit philosophus. 2. ethic. Sed ista adhuc potest esse laudabilis puta quando alius

inuidia
quod est.

se. se. q.
36. ar. i.

De Inuidia

quis tristat de bonis malo
rū inq̄tū. sūt inimici ecclesie
vl' rei publice. vt sunt hereti
ci z p̄dones z latrones. Ter
tio mō q̄n aliquis tristat de
bonis alioꝝ. s. bonoꝝ. Et ista
est vituperabil' inuidia. z ta
les dicūt inuidi ppue. Unō
dic' p̄hs in topicis. Inuid'
ē q' tristat in bonoꝝ p̄spirati
bus. Rep̄hensor qui tristat
in maloꝝ p̄spiratib'. supple
inq̄tū mali sūt. S; hic ali
quis posset q̄rere. vtz inuidia
sit peccm̄ mortale. Ad h' rñ
dic' s̄m sc̄m Tho. se. se. q. 36.
Cū inuidia sit tristitia d' ali
enis bonis. hec tristitia pōt
p̄tingere q̄tuoꝝ modis. vno
quidē mō q̄n aliq̄s doler de
bonis alie' iq̄tū ex eo time
tur nocumētū vt dicrū ē i cō
clusionē. vl' sibi vl' in alijs bo
nis. z talis tristitia nō ē inui
dia. q' p̄t eē sine peccō. vñ gre
go. 21. mo. Euenire plerūq̄
solet vt nō amissa caritate et
inimici nos ruina letificet z
rursus ei' glia sine inuidie
culpa p̄ristet. cū z ruente eo
q̄sdā bñ erigi credim'. z p̄fi
ciēte illo plerosq̄ iniuste op
p̄mī formidam'. Scdo mō
p̄t aliquis p̄ristari de bono
alteri' n̄ ex eo q' ip̄e hz bonū

s; ex eo q' sibi dēst bonuz qd
ip̄e hz. Et hic pp̄rie ē zel'. vt
p̄hs dic' in. 2. rhe. Et sic iste
zelus sit circa bōa hōesta lau
dabil' ē s̄m illd. 2. ad Corin.
14. Emulamī spūalia. et de
isto zelo loquit' Hier. ad arb
lerā de istructōe filie di. Ha
beat socias cū quib' addi
scat. quib' iudeat. q̄z laudi
bus m̄ordeat: s; si iste zelus
ē d' bōis tp̄alib' p̄t eē cū peccō
puta si ē iordiar'. Tertio mo
do aliquis tristat de bono
alteri' inq̄tū ille cui acce
dit bonū ē eo indign'. q' qui
dē tristitia nō p̄t oriri ex bo
nis hōestis ex quib' aliquis
iust' efficit. s; sic p̄hs dicir. z
thero. d' diuitijs. z d' talibus
que p̄nt puenire indignis et
dignis. Et s̄m ip̄m philoso
phū vocat hec tristitia neme
sis z p̄tiner ad bonos mores
S; h' iō dic'. qz p̄sidabit ip̄a
bōa tp̄alia s; se pur p̄nt ma
gna videri nō respiciētib'us
ad eterna. s; s̄m doctrinā' fū
det tp̄alia bōa q' indignis p
ueniūt ex iusta del' ordiarōe
disponūt vl' ad eoz correcti
onē vl' ad eoz dānatōem. et
hec bōa q̄si nihil sūt i p̄part
one ad bōa futura q' fuatur
bōis. Et iō hec tristitia p̄hi

Utruz
inuidia
sit mor
tale
Ar. 2.

beſ in ſcriptura ſacra ſm illō
 p̄s. Noli emulari i malignā
 tibi neq; zelaueris facientes
 iniquitatē. Eccl̄i. 10. Nō zeles
 gl̄iam z opes pctōris. nō em̄
 ſcis q̄ futura ſūt. Et alibi in
 p̄s. Pene effuſi ſūt greſſ⁹ mei
 qz zelauī ſup inimicos pacez
 pctōz vidēs. Quarto ali⁹
 q̄s trīſtat de bōis alienis in
 quātū alter excedit ip̄m i bo
 nis. Et h̄ pp̄rie ē inuidia. z il
 lud ſp̄ ē p̄auū. vt dīc p̄hs in
 z. r̄heto. qz dolet de q̄ ē gau
 dendū. ſ. d̄ bono p̄imi. Tū
 Pau. ad Gal. 5. di. Nō effi
 ciamur ianis gl̄ie cupidi in
 uicē puocātes inuicē inuiden
 tes. Et iſta ex ḡne ſuo ē pec
 catū mortale. qz ſtriat carita
 tē p̄ quā ē vita ſp̄ual̄ aīe. ſm
 illō. i. Jo. 3. Nos ſcim⁹ qm̄
 trāſlati ſum⁹ de morte ad vi
 tā qm̄ diligim⁹ fr̄es. Nā ca
 ritas gaudet d̄ bono p̄imi
 Inuidia ſo de eodē trīſtat
 Jo ex ſe ē pctm̄ mortle. Jux
 ta illō 10. 5. Paruulū occidit
 inuidia. qz nihil occidit ſp̄
 alk̄ niſi pctm̄ mortale. Hinc
 dīc Aug. Uidi ego z expr⁹
 ſū zelantē puez nō dū loq̄ba
 tur z ituebat pallid⁹ amaro
 aspectu collactaneū ſuū. Sz
 lic̄ dīc Duran. Si tal̄ trīſti

cia cito repellit ita q̄ ſit. mo
 tus iperfect⁹ ex ſensualitate
 pcedēs ſic vocat inuidia p̄o
 paſſio: z ē pctm̄ veniale. Sz
 ſi diū retinet z tū diſplicz p̄
 p̄ter ḡn̄ratē p̄plexiōis z a ſe
 ita cito remouet nō p̄t ſic ad
 huc ē veniale pctm̄. Sz ſi pla
 cet z dolet de bono ſp̄uali ex
 deliberatōne ē pctm̄ in. ſ. ſ. z
 vocat inuidētia fraterne gr̄ie
 Si ē de bono t̄pali ſic ē pec
 catū mortale: z ē de ſep̄e ca
 pitalib⁹ niſi forte eēt inimic⁹
 eccl̄ie: vt dictū ē. Cōcluſio
 ſcda ē iſta. q̄ viciū inuidie ē ab
 ominabile. z iō d̄reſtabile. p̄
 prer tria. P̄rio rōe iſectōis
 Scdo rōe curatōis. Tertio
 rōe p̄parōis. Dico p̄mo q̄ vi
 ciū inuidie ex ſua mala q̄litare
 ē aboiabile. z p̄p̄ns d̄reſtabi
 le rōe iſectōis ſuo ſub. ſ. iui
 do. P̄rio dat iſectōz paupta
 tē. qz q̄ inuid⁹ ē ſtatī efficitur
 paup. vñ Sap. 27 di. Vir q̄
 feſtiat ditari z alijs inuidet
 i ḡrat q̄ egeſtas ſupueiet ei.
 Hic Eccl̄i. 6. Impropertū z
 p̄tumelſā mal⁹ hereditabit z
 ois pctōz iuid⁹ z bilinguis.
 Scdo dat iſectōez ſaruitatē
 qz inuidia ſac̄ boiez ſarūū. vñ
 Sap. 6. Neq; c. i. r. ii. h. qm̄
 tal̄ hō n̄ erit p̄riceps ſapētie.

inuidia
 eſt d̄re
 ſtabile

De Inuidia

Nā lumē sapie abscondit ab
 iuidis. Tercio dat infectionē
 infidelitatē. qz iuidia fac ho-
 minē pditorē. **U**n Prouer.
 23. Ne comedas cū hoīs iui-
 do z ne desideres cibos ei⁹.
 qm̄ i similitudine arioli z pietro-
 ris extimat qd̄ igrat : come-
 de z bibe dicet tibi. z mens
 ei⁹ nō ē tecū. Dixi secūdo
 qz viciū iuidie ex sua mala q̄
 litate ē abominabile. z p̄ p̄ns
 derestabile rōne curationis.
Nā istud viciū qm̄ mltū inest
 alicui difficilē ē curatōis pro-
 pter tria. P̄mo ppter infoca-
 tionē. **N**ā ē sicut ignis grec⁹
 q̄ aquis grāz accedit. qz ex
 q̄ h viciū cor alicui⁹ opp̄mit
 nullū scel⁹ abhorret. **U**n ho-
 micidiū parū illi videbit cū
 cayn n̄ peperit Abel fr̄i suo i
 nocētī Ben. 3. Saul nōs peper-
 cit dō q̄ erat ei valde vitilis.
 Filij iacob nō peperūt fra-
 tri suo ioseph. **U**n Lipan⁹
 sup̄ illud ad. Gal. 5. Nō effi-
 ciamur ianis glie cupidī. ait
 Zel⁹ iste modū nō hz p̄ma-
 nēs iugit sine fine: cū alia sce-
 lera finiāt: q̄ntoqz ille cui in-
 uidef̄ successu melioze p̄fece-
 rit tāto inuid⁹ z in: ma⁹ in-
 cēdiū linoz ignibz iardescit
 Nec mirū si vix curaf: cū sit

pctm̄ in spm̄ scm̄. ignis grec⁹
 q̄ nō de facile extinguit. **S**e-
 cūdo ē difficilē curatōis p̄p̄
 occupatōem. **N**ā istud viciū
 ita occupat qz q̄si ad oīa mē-
 bra extiora se extēdit. **U**nde
 Lipan⁹ loq̄ns de iuido dicit
 Huic. si iuido vult⁹ minax-
 torū aspect⁹. palor i facie. i
 labijs tremor. i dentibz stri-
 dor. p̄ba rabida z effrenata
 puicie. z man⁹ ad vidicram
 p̄p̄pta. iuxta illd̄ poete. Pa-
 lor i ore sedet. macies in cor-
 pore toto. **A**usc̄ recta acies
 liuēt rubigie dētēf. **P**ectora
 velle virēt ligua ē suffusa ve-
 neno. **V**isus abest nisi quē
 visī fecere dolores. **N**ec frui
 tur sōno mens iugibz excita
 curis **T**ercio ē difficilē cura-
 tōis p̄p̄ venenatōez. vñ au-
 Sciēdū qz cū p̄ oē viciū ab-
 antiq̄ hoste p̄r⁹ hūano cor-
 effundat i zelo iuide tora vt
 scera sua spēs p̄cutit. z i hac
 ip̄menda q̄si pestē vomit.
Dixi tertio z vltio qz viciū
 iuidie ē abominabile rōne p̄pa-
 ratōis. **N**ā h viciū tribz p̄s-
 simis rebz p̄pat. P̄mo p̄pat
 z assimilaf̄ ciconie. qz sic ci-
 conia vescit venenosis aīali-
 bus et p̄mibz: ita z iuid⁹ cū
 maḡ venēo comedit carnes

d'fficilē
 curatō
 iuidie

mal-
 p̄ced-
 tia a
 iuid-
 se. se-
 36. a

bonoz hoim. Un poeta des-
 cribit inuidia carnes vipes
 reas comedente. Scdo ppa-
 tur draconi. vñ Job loquēs
 de inuidis. 3. c. dic. Ff sui dra-
 conū. 2 soci⁹ strutionū. Ter-
 tio ppat vipe. Dat. 3. Pro-
 genes viperaz qs demōstra-
 bit vob fugere a vctura ira?

Sz hic aliq̄s posset q̄rere
 q̄mario nociuū. ē prio super-
 bia an inuidia? Ad h̄ rñdes
 fm Alex. in. 2. quib. q̄ lz sup-
 bia gn̄alr sit inicitū ois mali-
 qz i se 2 in alijs ē pessimū vi-
 ciū. tñ respectu maloz nocu-
 metoz inuidia ē maō oim vi-
 ctoz 2 maloz. Un̄ dic Cris-
 tōme. 11. Fera venenosa est
 inuidia neq̄tia excusatoe p̄ua-
 ra oim cā 2 maō maloz. Co-
 clusio tertia ē tal: q̄ ex inui-
 dia octo mala pcedūt q̄ di-
 cunt ip̄i⁹ filie. sic dic. Greg.
 31. mo. Et sūt ista p̄ordinem
 Exultatio i aduersis. pri tri-
 sticia d̄ p̄per⁹ ci⁹. detractio.
 susurratio. derisio. temerariū
 iudiciū. falsa suspitio. falsum
 testimoniū. 2 odiū. Dico
 p̄mo q̄ ex inuidia pcedit ex-
 ultatio in aduers⁹ pri. qd̄ est
 pctm̄ 3 naturā: cñ naturalit̄
 sit gaudēdū de bono p̄imi.
 vñ si tal̄ exultatio sit ex deli-

beratoe ē pctm̄ mortle. quia
 adeo ḡue ē ac si itulisset ma-
 la illa prio de qb̄ qs gaudz
 Hic ē qd̄ d̄r Eccī. 8. Noli d̄
 mortuo inimico tuo gaudere.
 Dixi scdo q̄ ex inuidia p-
 cedit tristicia de p̄per⁹ pri.
 Et h̄ dicitū ē supra si sit ex d̄
 liberatoe iqtū qs excedit in
 hōis ē pctm̄ mortle. cū natu-
 ralr sit tristandū de maō p̄ri-
 mi. Et hec tristicia magz no-
 cet h̄nti eā q̄ alteri. vñ dicit
 Prouer. 25. Sicut tineas ves-
 timto: 2 p̄mis ligno. ita tri-
 sticia viri nocet cordi. Di-
 xi tercio q̄ ex inuidia pcedit
 detractio q̄ ē ḡue pctm̄. ita
 q̄ si sit ex deliberatoe 2 d̄ no-
 bili cā tal̄ detractio q̄ ē aliene
 fame p̄ occultat̄ p̄ba denigra-
 tio vt declaratum fuit d̄nica
 q̄nta post eph̄ia. ē pctm̄ mor-
 tale. de q̄ d̄r in ps̄. Derrahē-
 tē secretō prio suo hūc p̄seq̄-
 bar. Dixi q̄ro q̄ ex inuidia
 pcedit susurratio q̄ idē ē cuz
 detractōe in materia 2 i for-
 ma. sz d̄nt q̄ ad finē. qz d̄tra-
 ctōz intēdit denigrare famā.
 Susurro d̄o icēdit diuidere
 amicicia. vñ Prouer. 26. d̄r
 Susurrone subtracto iurgia
 coq̄escūt. Et Eccī. 28. d̄r d̄ eo
 Tōrhubabit amicos 2 in me

mala
 pcedē
 ta ad
 inuidia

se. sc. q.
 36. a. 4

De Inuidia

dio pacē habentiū ponit ini-
micitiā. Hoc viciū si sit eos
mō sic dictū ē de detractōe est
pctm̄ mortale. Et iō dicit Eccl̄
s. Nō appellertis susurro z d̄
tractoz. Dixi q̄nto q̄ ex in-
uidia pcedit derisio. q̄ si sit
de notabili psona z de regula
ui adeo ḡuiter p̄t fieri q̄ erit
pctm̄ mortale. z erit peior cō-
tumelia. maxie si eēt de deo.
de sc̄tis suis z de seruis suis
facta. qz tūc eēt nimis ḡuis.
et si eēt de p̄te z de m̄re. Cl̄
dicit Prover. 30. Oculū q̄ sub-
sanat p̄rem z despiciē parvum
m̄ris sue effodiāt eū corui d̄
torrētibus z comedāt eū filij a-
quile. Dixi sexto q̄ ex inui-
dia pcedit temerariū iudiciū
um. qd̄ ē qm̄ aliq̄s aliū sibi n̄
subditū vlt̄ ad suā iurisdicōz
nō p̄tinentē temere iudicare
p̄sumit: aut de occultis: aut d̄
eis q̄ p̄nt b̄n̄ z male fieri ac-
cipiēdo in deteriore p̄ez. qd̄
viciū phibet d̄ns Bar. 7. z
Lu. 6. Nolite iudicare z non
iudicabim̄. z Jaco. 4. Qui
iudicat fratrem detrahē legi.
Et ē ḡue viciū. qm̄ vix repe-
rit vn̄ q̄ totalit̄ sit alien⁹ ab
ip̄o. s̄ si hō p̄sideraret p̄ditio-
nē suā nō ita facillit̄ iudica-
ret. Sic Pau. ad Ro. 1. aut

Tu q̄ es q̄ iudicas alienū s̄
uū. Dixi. 7. q̄ ex inuidia p-
cedit falsū testimoniū. q̄ p̄
q̄ q̄s male suspicet de proxi-
mo temerariū iudiciū facien-
do redderet h̄ falsū testimo-
niū de ip̄o: qd̄ phibet Exod.
20. z Deute. 5. vbi dicit. Nō lo-
xi octauo q̄ ex inuidia pcedit
odiū. qz m̄tri sūt q̄ p̄pter hoc
pctm̄ odiūt deū. qui b̄n̄ facit
oib̄. qz veller iudicatus q̄ ne-
mo p̄ter ip̄m h̄ret bonū. z il-
lud odiū m̄trū displicet deo
qz vsq̄ ad celū ascendit. Sic
dicit in ps̄. Supbia eoz qui te
oderūt ascendit semp. Et hoc
orit̄ odiū primoz qd̄ etiā ni-
mis displicet deo. q̄ vult vt
nō solū amicos diligam⁹. s̄
et inimicos. vñ dicit Bar. 5.
Diligite inimicos v̄ros. S̄
p̄siderās aliq̄s tot mala p̄ce-
dētia ex h̄ vicio q̄rere p̄t si q̄s
veller h̄ malū euitare q̄ reme-
dia debet accipere. Ad qd̄ m̄
des q̄ ad minus q̄nq̄z reme-
dia sūt ad extinguēdā inui-
diā. Quoz p̄mū est h̄ p̄cc̄
neq̄tia q̄ q̄ta sit sup̄ h̄ri p̄t
Unde Eccl̄. 14. dicit. Neq̄ est
oculus inuidi. z d̄ns ad inui-
ditosū Bar. 2. dicit. An oculus
tu⁹ neq̄ ē. qz ego bon⁹ sum.

Secūm remediū ē p̄p̄t̄⁹ p̄
prie excellentie: quia ex pro-
pria excellentia nascit̄. vnde
hō p̄t̄ sibi p̄i dicit̄. Quid su-
p̄bis terra z cinis. Eccl̄i. 10. z
memēro hō qz puluis es z i
puluerē reuertes. Tertiū res/
mediū ē fr̄nitas natural̄. qz
natural̄ sum⁹ ab vno patre
z ab vna matre. Vñ Boeri.
Om̄e hoim̄ gen⁹ i terr̄ s̄it̄
surgit̄ ab ortu. vñ em̄ rex p̄r
est. Quartū remediū ē fr̄ni-
tas sp̄n̄al̄. qz oēs sum⁹ xp̄ia-
ni filij vni⁹ eccl̄ie. mēbra xp̄i
Vñ ad Ro. 22. Vñ vniuz
corp⁹ sum⁹ i xp̄o. Et iō vnus
q̄sqz p̄cipat de bono alteri
us. sic dauid dicit̄ in ps̄. Par-
ticeps ego sū oim̄ timētiū te
z custōdiētiū mādata tua.
Quintū remediū ē regn̄i et̄ni
dilectio. vñ Bre. Qui factibz
iūdiē carere desiderat̄ illaz
hereditatē appetat̄ quā nūc
r̄ possidētū n̄ angustat. Et
sic expedite s̄t h⁹ fruct⁹ p̄tes
q̄s sup̄⁹ p̄misim⁹ dcl̄arād̄as
magnifice dñe z ciues caris-
simi quē obsecro vos euitare
vt hic gratiam et in futuro
gloriam valeatis h̄re. Amē.

Dñica decima octaua p̄
Penthecosten. De vicio lux-
turie. Sermo XLVI.

Ascendens te-
sus in nauicu-
lā r̄āstretauit z ve-
nit in ciuitatē suaz

Dat. 9. Pro h⁹ facti z sc̄i
euāgelij historiali declarati-
one Notādū qz et̄ia debz h̄re
qui vult a pctō luxurie vel a
q̄cunqz alio pctō purgari v̄z.

Crucis z passionis medi-
tationem.

Bonorum orationum suf-
fragationem.

Xp̄iane fidei p̄firmatōez.

Dico p̄mo qz qui vult a pec-
cato luxurie vel ab alio pur-
gari d̄z in se h̄re crucis z pas-
sionis meditatōez. Rō h⁹ ē r̄i a lux-
qz q̄ ē in aliq̄ afflictōe pcti t̄l
lud d̄z p̄meditari e⁹ effectu h̄eat
oia pctā sanā. s̄z hm̄i ē crux illa
z passio xp̄i. i. ḡ. vñ au. s̄. 10.

Fresyt pctō sanēur xp̄m cru-
cifixū itueāur. quō d̄ ituebā-
tur sp̄p̄tē enēū i d̄stro n̄ p̄ibāt
morsibz sp̄p̄tēū. sic q̄ ituec̄ fi-
de xp̄i mortē sanāt̄ amoribz
pctōz. hicz ip̄e au. i. li. d̄. 8. ḡ. gi.
di. Inspecit̄ lnera p̄dēt̄. s̄ā.
guinē monēt̄. p̄ciū f̄d̄im̄t̄.
cicatrices r̄surgēt̄. caput h̄z i-
cliatū ad osculādū. cor aper-
tū ad diligendū. brachia
extensa ad amplexandū.

De luxuria

corū corp⁹ expositū ad redi-
mēdū. hec q̄tra sine cogitare
h̄ i statera cord⁹ v̄ri appēdi-
te. vt tot⁹ vob figat i corde
q̄ tot⁹ p vob fix⁹ fuit i cruce
hic q̄z nec vnū exēplū pone-
mus. cū oēs creature nos ad
h̄ iuitēt. vñ Hiero. sup. mar.
His creata p̄patif xpo mo-
riēti. sol obscurat. terra mo-
uet. petre scindunt. velū tem-
pli diuidit. sepulcra ap̄iūtur
sol⁹ miser hō nō p̄patif pro
q̄ sol⁹ xps patif. Dixi se-
cūdo q̄ q̄ vult a pctō luxurie
v̄t a q̄cūq̄ alio purgari debz
in se h̄re bonoz orōnū suffra-
garōez Rō h⁹ ē. Illos p no-
bis orātes debem⁹ h̄re q̄ in
caritate fundati valeāt peris-
tiones iperrare ab orato z ex-
audiri. s; hmōi sunt boni. q̄a
pctōres de⁹ nō exaudir. Jo.
2. igit. Hic ē q̄d Greg. in pa-
stora. ait Tal' req̄rend⁹ ē ad
exorandū q̄ssit idone⁹ ad pla-
candū. qz cū is q̄ displicz ad
intercedendū mittit irati ani-
mus ad detertora puocatur
Hunc oratorē describit ipse
Grego. 2. mo. vbi dī. Ille dō
verā orōem exhibet q̄ semet
ipm q; puluis sit hū. Et videt
q̄ nil sibi fruct⁹ tribuit. q̄ bo-
na q̄ agit eē de misericordia

aditoz; agnoscit. Et q̄ debe-
ant boni orare p nob: h̄r exē-
plū Nume. 21. vbi dī q̄ cum
ppls dei afflic⁹ eēt a sp̄ctis
bus rogauerūt moysen vt p-
eis oraret: z sic p remedium
Moysi a deo datū cessauit
plaga. Dixi tertio q̄ q̄ vult
a pctō luxurie v̄t a q̄cūq̄ alio
pctō purgari dī h̄re in se xpi-
ane fidei p̄firmatōez. Rō h⁹
ē. in eo dī hō se fundare sine
q̄ nō p̄t placere dō. s; sū fide
ipossibile ē placere deo. restā
te ap̄lo ad Heb. 12. igitur si
pctōz vult exaudiri in fi de dō
bet se firmare. Hic ē q̄d Au-
ait. Ille apud deū pl⁹ h̄z loci
q̄ pl⁹ artulit nō argēti: sed fi-
dei. Hui⁹ fuit mlier illa eha-
nan ea. vñ xps ei dixit: Hu-
lier mag⁹ ē fides tua Dat: s
De p̄clusiones magnifice
dñe z ciues dilecti i sacro e-
uāgelio hodierno denotant
q̄d in tres pres diuidit. qm̄
i p̄ria pre pōit; declarat effe-
ct⁹ dñice passiois i q̄ dī eē af-
flicto pctōz; z deuotio ibi. a
scēdēs iesus i nauiculā. q̄ na-
uicula moral⁹ significat crū-
cē: in q̄ iesus tras̄it̄eravit et h̄
mūdo ad p̄rem. In sc̄ba pre
declarat bonoz; orōnū suff-
ragatio quā dī h̄re pctōz p

suo subsidio ibi. Et ecce esse
rebat zc. In q̄ pre moralē d
clarat quō petitio pctōz de
bet offerri deo p man⁹ in car
ritate existētiū. In tertia pre
pōit xp̄iāe fidei satisfactio et
firmatio i q̄ dz eē z fundari
pctōz supplicatio. ibi. Cōsi
de fili. Per quā prē oñdit q̄
mō p fidē palitico donata ē
sanitas tā spūal q̄ corpalis
Et vt mel⁹ hec pareat vide
an⁹ historiaz. Declarate
historie fruct⁹ eyciū luxurie
ad c⁹ extirpatōem loquendo
tres pclusiones cū trib⁹ du
bys declarabim⁹. Quaz p
ma erit de sua q̄ditate. Se
cūda de sua q̄litate. Tertia
de sua q̄ritate. Et his decla
rat⁹ erit finis. Cōcō pria
sit tal⁹ in ordie. q̄ luxuria est
libidinose voluptat⁹ appeti
tus. Et h̄ itelligit appetit⁹
q̄ ē ex p̄sensu rōnis. qz tal⁹ est
pctm mortale: vt iferi⁹ decla
rabit. vl mag⁹ gñalt sic Lu
xuria ē imūdis desiderys ve
niēs lubrica mēt⁹ z corpis p
stitutio. Sz nō imerito vi
dedū ē. si quelibet luxuria sit
pctm. Vbi sciēdū sēm Tho.
se. se. q. i. s. q̄ pctm in hūanis
actib⁹ ē. qd ē p ordinē rōnis
bz aut h̄ tōis ordo vl q̄libet

ordiet pueniētī suū finē. Et
iō nō ē pctm si p rōem homo
vtat reb⁹ aliq̄b⁹ ad finem ad
quē sūt mō pueniētī. dūmō
ille finis sit aliq̄d pē bonū si
cut an⁹ pē bonū q̄ p̄fuec cor⁹
poral naturarū. indiduidui
ita ē ē qdā bonū excellēs q̄
p̄fuec natura sp̄ci hūane. sic
aut ad p̄fuarōem vite yniūs
hois ordiat vsus ciboz. ita
ad p̄fuarōem toti⁹ hūani ge
neris vsus venereoz. vñ Au.
dic in li. de bono pu gali. q̄
ē cibi ad salutē hois. h̄ ē p̄cu
bit⁹ ad salutē gñis. Et iō si
cur vsus ciboz p̄r eē sine pec
cato si fiat debito mō z or
dine s̄m qd p̄petit saluti cor
por⁹. Ita ē z vsus venereoz
p̄r eē absq̄ oī pctō si fiat des
bito mō z ordine s̄m qd ē cō
ueniēs ad finē gñatōis hūa
ne. Tal⁹ mod⁹ licit⁹ ē coitus
iugal⁹ q̄ s̄m theologos ē tri
plex. vn⁹ vocat⁹ licit⁹. ali⁹ fra
gil⁹. z ali⁹ ipetuosus. Licit⁹
triplt p̄ fieri. vel cā plis ad
cultū dei vl cā reddēdi d̄bi
cū. vl cā fornicatōis vitande
nō in se s̄ in p̄nge. Primus
ē p̄terat⁹. Scd̄s iusticie. Ter
ti⁹ cautele z in his nulluz d̄
pctm eē. Fragil⁹ est q̄ies dele
tratis sit. z tūc distinguit.

De luxuria

qz si amor illius delectōis p̄
ponit deo: ē mortale pctm. si
ho postponit veniale. Impe
tuosus ē q̄ fit ex sola libidine
z metas hōestatis z rōis trā
scēdit q̄ fit q̄nq̄ mōis. P̄ria
cā satiāde libidis p̄ mererri
cias blādīrias. Scdo cuz fit
p̄ naturalē modū. Tercio cū
p̄hibito tpe fit. Quarto cuz
fit tpe mēstruoso. Quinto cū
accedit ad p̄gnātē vicinā p̄
tui: q̄ ē i fluru mōstruoso. er
go d̄ luxuria amodo locutu
ri dicem⁹ de illicita ḡnali.

De re Eoclusio scda est tal' q' luru
ratio rie viciū detestabile ē ppter
luxurie tria. p̄rio qz placet diabolo.
nocet hōi. displicet deo. Di
co p̄rio q' viciū luxurie placz
diabolo. qd̄ p̄r oñdi p̄ illud
Job. 4. Subymbra dormit
in secreto calami z i loc' hu
mētib'. loci humētes sūt lu
ruriosi. Hoc ē p̄r oñdi p̄ q̄n
dā glo. sup̄ Leui. vbi d̄r q' cū
demonēs d̄ oī pctō gaudebūt
p̄cipue rñ de fornicatōe z ido
latria. qz in istis maculatur
aīa z corp⁹. h̄ ē p̄r oñdi rōe
sz q' viciū luxurie placeat di
abolo. qz p̄ p̄uo p̄cio lucrā
duas aīas: cū i alijs peccat⁹
vnā z maiorē labore. vñ hīc
p̄r oīa illd̄ Prouer. 6. Preci
um scortī vix ē vnus panis

ml̄ier aut̄ vīrī p̄ciosā anīmā
capit. p̄ciū scortī eē d̄ vīrī vni
us p̄cis. qz vn⁹ panis diuiti⁹
sedat ardorē appetit⁹ q̄ de
lectio h⁹ pctī. fatua ml̄ier il
lo p̄cio dat aīam z p̄ri z suā
diabolo. Dixi scdo q' luru
rie viciū nocet hōi. p̄rio lo s̄b
secto suo triplr. P̄rio qz au
fert sibi bōa sp̄alia. vñ dicit
Prouer. 29. Qui nutrit scōr
tū pdit substātiā. Scdo q̄a
aufert sibi bona sp̄ualia. vñ
Hiero. ait. Flāmūgero ignis
curit ml̄ier p̄sciam. Tercio
aufert seipm̄ subiectū p̄p̄riū
qz ipm̄ p̄sumit. vñ Job. 31. d̄
Ignis ē vsq̄ ad p̄sumptio
nē deuorās z oīa eradicans
germīa. Scdo nocet p̄rio
qz p̄rio aufert ei nō solū sua:
sz seipm̄. vñ Prou. 6. d̄r. Nō
grādis ē culpe cū q̄s furat⁹
fuerit. furat̄ em̄ vt esurientē
ipleat aīam de p̄hensū quo
q̄ reddet septulū. z oēm doo
mus sue subam tradet z lib
rabit se. q̄ aut̄ adulter ē p̄p̄
cordis in op̄iā. t. vilitatē per
det aīam suā. qz miser adul
tīn aufert sua viro sz seipm̄
Scdo nocet p̄rio. qz fidē nō
fuat. vñ. 2. Re. ii. legit̄ d̄ d̄
q̄ fidelē suū militē vnā p̄yro
re illi⁹ bersabee occidi fecit.

Aman est sorore sua thamar
 corrupte pditorie. vt h̄ i eo/
 li. 13. c. Tertio h̄ pctm nocet
 p̄rio. qz aufert hereditatē si
 cut legit de filio pdigo Lu.
 15. 2 Eccl̄i. 23. d̄r. Q̄lier relin
 q̄ns virū suū peccabit statuē
 hereditatē suā ex alienom̄i
 mōio. Dixit tertio qz viciū lu
 xurie displicet deo. 2 h̄ p̄p̄
 tria. P̄rio p̄pter vilitatē sue
 creature. Nā nimis vilē fac
 creaturā hūanā viciū luxurie
 vñ dic̄ Hiero. Nihil vilius
 q̄ a carne vinc̄. nihil gliosi
 us q̄ carnē vīcere. Sec̄do dis
 plicet deo. p̄p̄ h̄ pcti imun
 dicitā 2 ferorē. vñ Se. In vo
 luptate nihil ē magnificum
 nihilqz naturā deo. p̄rimam
 deceat: mēbroz turpiū ac vi
 liū mīsterio exitu feda. Ita
 feditas ē ignatio corp̄is. Et
 pau. i. Cor. 6. Q̄ pctm qd̄
 cūqz fecerit hō extra corp̄ e.
 q̄ ac fornicat̄ i corp̄ suū pec
 cat. vbi glo. Cetera pctā tm̄
 aiāz maculāt. fornicatio aut̄
 n̄ tm̄ aiām s̄z corp̄ et p̄tāz
 nat. vñ dic̄t mgr̄i q̄ aliq̄ de
 mōes verē rētare d̄ luxuria
 vñ demō nō tēptauit xpm̄ d̄
 luxuria. maledicti s̄t q̄ luxu
 riosi ad ignē. vñ d̄r Osee 7.
 Q̄es adulterātes q̄si clibā

succēsa coquēte. Tertio dis
 plicet h̄ pctm dō p̄p̄ suivere
 cūdiā. qz si p̄cūdiā ē sponso
 mortali q̄n sua spōsa adulte
 rat̄ q̄romaḡs spōso celesti sic
 p̄cūdiā q̄n tale pctm p̄mit
 tit q̄libz aīa xp̄iana: quā de
 spōsauit aq̄ laterē suū s̄gūi
 ne redemit. vñ Prouer. 6. Se
 l' viri. s. xpi n̄ p̄cet i die vid̄
 ete. n̄ acq̄deset cuiusqz p̄cū
 b̄. nec suscipiet p̄ redēptiōe
 dōa pl̄ima. vñ gl̄ expōit ista
 p̄ba d̄ spōso celesti. S̄z h̄ p̄t
 q̄ri q̄tēs peccari p̄t i luxuria
 Ad qd̄ r̄nd̄ et q̄ sex mōis. p̄
 mo peccat p̄ simplicē fornicā
 tione. q̄ ē abusus viduaz. me
 reitū 2 zebanarum. de q̄
 pau. i. Cor. 5. ait. Nezmisce
 am̄i fornicarijs. Sec̄do pecca
 tur p̄ stuprū. qd̄ ē illicita p̄gi
 nū d̄horatio. 2 id pctm ē ma
 gis vitupabile q̄n p̄ḡies s̄t s̄
 custodia pentū. vñ Eccl̄i. 42
 Sup filia luxuriosa p̄firma
 custodia. ne. q̄n. s. t. i. o. v. int.
 Tertio peccat p̄ adultiū qd̄
 ē s̄z q̄nom̄ s̄at: access̄ ad ali
 enū thoz: qd̄ ē ḡue pctm. vñ
 Cle. papa ait. Quid i oib̄
 pctis adulterio grauius. Et
 tall pctō imponit p̄ea mortē
 vñ d̄r Leui. 20. Si merhar̄
 quis fuerit cūyore alterius

q̄tens
 peccari
 p̄t i lux
 uria.
 se. s. q.
 154. ar
 11. s.

De luxuria

z adulteriū perpetravit cum
uxore pximi sui: morte mori
atur. z mech⁹ z adultera ea
de pena puniāt. Quarto
peccat p incestū q̄ ē h̄ sangui
neoz z affiniū abusus. z qui
tale pctm̄ fecerit traditur sa
thane. vt ait Apls ad Cori.
5. z. i. epla. z leuit̄ iponit̄ p̄ca
mort̄. vñ dicit̄. 20. **Q**uis aīa
q̄ fecerit de abominatōib; hīs
peribit de medio ppli sui.
Quinto peccat p raptā. q̄ est
qn̄ puella violēter de domo
p̄ris abducit̄ vt postea corru
pta i uxore ducat̄. z h̄ ē pec
catū qd̄ morte punit. Sexto
peccat p sacrilegiū qd̄ est qn̄
sacer cū nō sacra luxuriat̄. et
istud ē gravissimū pctm̄. vñ de
us p̄gr̄it̄ de h⁹ nefario facie
re dicēs p̄ dauid̄ i ps̄. Si ini
mic⁹ me⁹ maledixisset mihi
sustinuissem vtiq; . Et istud
pctm̄ ē maximū scādālū po
puli. vñ dicit̄ Hiero. Clericus
aut̄ honestior ceteris. aut alijs
ē fabula. Et Ber. **T**e q̄ am
bulant in carne. deo placere
n̄ p̄t̄ z placere velle p̄sumūt
Et hec de scda pte sufficiāt.

mala
luxurie

Conclusio tertia q̄ ē de q̄
titate h⁹ criminis t̄llit̄ ad p̄
sens. q̄ septē mala iter alia p
cedūt de luxuria. **P**rimū est

ablatio cordis: q̄ h̄ peccat⁹
tū aufert cor: hoīs. vñ **O**see. h̄ pōit̄
4. d̄. Fornicatio vniū z ebe⁹ tho. in
tas aufert cor. vñ ille q̄ voca expōsi
t⁹ ē ad cenā dixit se vxore du tōc sup
rissē. habe me excusatū. qz iā iob. 31.
cor amiserat. vt h̄ **D**ar. 22
Secm̄ malū ē aīe ablatio.
qz h̄ viciū aufert aīam. **U**n̄
Prouer. 6. d̄. **Q**ui adulter ē
p̄pter cordis inopiā perdit
aīam suā. Et **A**ug. **Q**uan
ta iniq̄ras q̄raq; puerfitas
vt aīam quam xp̄us sangui
ne suo redemit̄ luxurios⁹ q̄
q̄ momēti vni⁹ delectatiōe
v̄dat diabolo ac tradat.
Tertiū malū ē corp̄is abla
tio. qz h̄ pctm̄ nō aufert cor:
pus mēbra debilitādo. sens⁹
hebetādo. z ad ifirmitates
inūeras disponēdo. **L**uxuri
osus ei corp⁹ suū diabolo s̄ ē
scti viri imolat̄ illō deo. vñ
de dñs ait̄ demōib; sic dixit
helyas p̄phet̄ baal. 3. **R**eg.
18. **V**os facite bouē vñū. et
ego faciā alterū. **Q**uartū
malū ē sensus alienatio. **U**n̄
Eccl̄. 6. **N**e des fornicat̄is
aīam tuā z ne pdas te z he
reditatē tuā. **Q**uitū malū ē
qz aufert famā. vñ **P**rouer.
6. **T**urpitudinez. s. q̄ ad se et
ignominia. s. q̄ ad pximū cōs

gregat sibi. et opprobriū eius
 nō delebit. qz. s. māifestū fiet
 oibz in iudicio. Sextū ma
 lū ē pene rpal infliccio. quoz
 tidie ei sanguis mehoz sū
 dit et adulteria pdenāt. ppr
 luxuriā qz mōs submersus ē
 diluio. et qnqz citates crea
 te sūt dīno icendio. Septi
 mū et vltimū malū ē etne pe
 ne pūitio. vñ in ps. dī. Poes
 eos vt. clibanū ignis et. qui
 nūc sūt pleni igne luxurie tā
 dē ipleant igne gehēne. Et d
 his oibz ait Ber. Cor. aiam
 cozp. sensū cū noie tollit. Et
 duplici pena feda libido pre
 mir. et ista libido est illa esca
 d q poera vlgar. d. Havo i
 pcede lesca siche: lamo. Des
 lātico spēte a se ve tira. Et p
 o poco ve vale frēo orchāo
 Chia ma ve cielo i to: no ve
 se gira. Nonstrabo vele sue
 belleze etne. E locho vostro
 pura ad terra imira. Vidēs q
 mis pctor qz mala sibi p libi
 dinis pcrū euentāt qrit qz
 qz ad euitādā ipaz libidine
 iuuare pnt. Ad qd rñdet q
 a sacris theologis sex reme
 dī dāt q sacz iuuare possūt
 ita q penit. eradicet libido
 ab hoie. saltē q ad illicitam
 opardem. Primū ē occasi

ones fugere. Vñ Job. 31. Pe
 pigi sed. cū oclis meis vt ne
 cogitarē quidē de p̄gine. et
 Ecclī. 13. Qui tetigerit picez
 iniquabit ab ea et maxime h
 dat documētū vt fugiamus
 mlieres. et p̄cipue malas et
 vanas. Vñ Ecclī. 26. dī. Si
 cur bouz iugū qd mouet ita
 et mlier neqz. q tenet illaz qsi
 q apphēdit scorpionē. Ses
 cūdū ē mozt. extrema cogita
 re. Vñ Ecclī. 7. dī. Vēo: are
 nouissima tuaz i eternū non
 peccab. Tertiu remediū ē de
 se non p̄sumere. qz dō scitissi
 m. Sampson fortissimus.
 Salomō sapiētissim. cecide
 rūt. Vñ Bre. 28. moza. dicit
 Pia p̄ditoz dispēsatoe agif
 vt de se p̄fidēs aia dispēsato
 ria tēparōe pulset qten? istr
 mata qd sit inueniat. et p̄sū
 prōnis pprie fastū deponat.
 et castio. fr ps. Dagna p̄ dia
 bolū arma sē in suis vitibz si
 duciā nō h̄re. s; deū rogare.
 q aduersariū possit opp̄met
 Quartū remediū frequēter
 se occupare vñ Hiero. Sem
 p aliqd bōi facito vt to diab
 bol. iueniet occupatū. nō cī
 facile capit a diabolo q bo
 no vacat exercitio. Dec ille.
 Et ipe ad demedriade scri
 AA 3

Remed
 dia p
 luxuri
 am.

De Virginitate

bens dicit. Nihil in seculo proposito ocio deteri. Quod non solummodo non acquirit noua: sed et per erata consumit. setem vite rotam cessu gaudet et crescit. et cetera tunc torpescit et desiccat. **Quintum** remedium carnes domare. vnde dicitur **Bar. 17.** Hoc genus omnino non erit nisi in oratione et ieiunio. **Sextum** remedium est temperantiam resistere. vnde **Pe. Ra. dicit.** Fili accedens ad virtutem dei ista in iusticia et timore et propara animam tuam ad reparationem. mundum aduersus demones suos fortiter pugnat: et egredientes vite secularis illecebras. **Quintus** ingressus expectat. **Non** in exitu israel de egypto pharaonem egredientes ab hominibus quem ab infantia tenuerat ipsum quibus in egressu discerpit: cuius cursus vite purus est temperantibus apprehendit. nam ad virtutis exercitium israelitis hierosolymis relicti sunt ierusalem. et a postulo spiritus sathane datus est ne reuelationibus extollatur. **Et** sic expeditur se habet fructus spiritus quem obscuro vobis magnifice dicitur ciues amantissimi deuotitate ut hic gratiam et in futurum gloriam habeatis. Amen.

Quinta. 10. post pent. De

virginitate. Ser. XLVII.

Imule est regnum celorum hoc regi qui fecit nuptias filio suo. **Mat. thei. 22.** Pro hoc sacris scripturae et euangelii historiali declaratione. **Horadum** quod anima que desiderat filium summi regis. id est christo desponsari de tribus partibus adonari que continentur in his conclusibus.

Primo obedientia que ipsius preceptis obediat.

Secundo humilitate que ipsum iratum mitiget.

Tertio caritate qua ipsum perfecte diligat.

Dico quomodo quod anima que cupit christo desponsari de obedientia que suis preceptis obediat adonari. **Et** ratio habet est. quod si senioribus et plaris mortalibus homines tenent obedire: quomodo magis plaris maiori que est christus. **Hic** quod dicitur **Actu. 5.** Obedire oportet deo magis quam hominibus. **Et** quod striete obedientium sit plaris et senioribus habet a **Beato dicitur.** Si uobis bene seniore ut sileat. **Si** uobis mihi forte per oblivione laboratur reum me profecto in obedientia: et uentilatur. **Si** ex preceptis et uisceribus et de liberis spiritus in uerbo christo et ratio scripturarum leges

Regit
bona que
ficat

res erūt si se icōtamitatꝝ vir
ginibꝝ nō audeant ꝑputare
Rō hꝝ ē qꝫ i militatꝝ ecclia
opamur sꝫ iudiciū hūanuz
qđ est sꝫ id qđ apparet. In
triūphāri ꝑo sꝫ diuinum.
Deꝝ aut̄ ituet cor. i. Re. i. c.
Corruptio ǧ carnis ex volū
tate mētꝝ veniēs siue cū cꝫpa
vt extra matrimoniū: siue in
matrimōio sine culpa: ꝑuat
anulo aureo i pñti z aureo/
la in futuro. Corruptio vero
mētꝝ si ꝑ pñiam fuerit repa/
ta z finale ꝑpositū suādī in/
regritatē carnis affuerit nō
ꝑuat anulo aureo in pñti nꝫ
aureola in futuro. Integri/
tas ꝑo carnis in ea q̄ opus
carnis appetit n̄ ē digna au
reola. **Uñ Hiero.** Nihil ꝑo
dest carne hꝫe ꝫgine si men/
te qđ nupserit. Et hec de ꝑi
ma ꝑte sufficiāt **Cōclusio**
scđa ē talꝝ ꝫꝫginitas ad hꝫ
sit bñ q̄lificata in aliqꝫ dz eē
remota a q̄nqꝫ. **Prō** a super
bia. **Uñ Aug.** Nō solū ꝫdi/
cāda ē ꝫginitas vtamet. ve
nū etiā monēda ē ne infetur
Et **Ber.** Nō mediocritꝝ pla/
cer deo illa aīa in q̄ hūilitatꝝ
ꝫmēdat ꝫginitatē. z ꝫgini/
tas exornat hūilitatē **Potest**
placere hūilitas q̄ ꝫginitas

tē deplorat amissā. **Sñ hūi/
litate** audeo dicere nec ꝫgini/
tate marie placuisset. **Ma**
ria se ꝫginez oblita ǧlat de
hūilitate. z tu negligēdo hu/
militatē. blādiris tibi dꝫ vir/
ginitate. **Scđo** ꝫginitas
dz eē remota a fatuitate. z i/
telligit hīc fatuitas defectꝝ
caritatꝝ. sic fuerit ille fatue ꝫ
gines. dꝫ qꝫ dz **Dat. i. s.** que
habuerūt ꝫginitatē sine cari/
tate. qꝫ ꝫ vanā laudē ǧlam
ꝫꝫiā dilexerūt. z nō dei. z iō
dictū ē eis. **Amē** dico vobis
nescio vos. **Uñ Ber.** Casti/
tas sine charitate lāpas ē sꝫ
oleo. subtrabe oleū lāpas nō
lucet: tolle caritatē castitas
nō placet. **Tertio** ꝫgitas dz
esse remota a ꝫcti macula: ma/
cula turꝫoz est in veste alba
qꝫ in alia. **Virginitas** est ve/
stis albissima. **Uñ Prouer.**
vt. ꝫꝫat bysso vbi dz. **Bys/
sus** z purpura idūmū eiꝝ. s.
mlieris ꝫginis. vñ **Ste.** Pre/
clara ē ꝫginitas z ꝫducite
ꝫrus si n̄ alijs maculaz lapsi
bus ifirmet. **Evidē** ait. Illa
ꝫginitas hostia xꝫi ē. cꝫ nec
mētē cogitatio. nꝫ carnē lūbi
do cōmaculat. **Quarto** ꝫgi/
nitas dz esse remota a diuisi/
one cordis. i. vt. cor ꝫginis n̄

ꝫgitas
bñ q̄l
ficata.

De Virginitate

sit diuifum aliū amādo p̄ter
xp̄m sp̄olum. Hinc est q̄ dic̄
Aug. Totus vobis figat in
corde q̄ p̄ nobis fix⁹ ē in cru-
ce. Et Bre. Nemo p̄t i vna
eadēq̄ re om̄ipotēti deo atq̄
ei⁹ hostib⁹ grat⁹ existere. naz
deo amīcū se denegar q̄ eius
plac⁹ inimico. Et Bern. Glo-
lens placere homib⁹ deo nō
places si non places placas.
Et idē Decor q̄ cū veste idu-
itur z cū veste deponit vestis
p̄culdubio est. non vestit. Tu
ergo noli emulari in vanita-
tib⁹ z mēdacibus pulcritudi-
nē alienā vbi pdiderūt suam.
Indignū tibi iudica formā
a pellib⁹ muriū z operib⁹ ver-
mū vēdicari tua cui suffici-
at. Ille est ver⁹ ppri⁹ cui⁹ q̄
rei decor q̄ nulla interiācete
materia p̄ se iest. z vltra. **U**i-
des nēpe auro argēto lapidi-
b⁹ p̄ciosiss⁹ z om̄is deniq̄ cul-
tu regio nō tā ornatas q̄ one-
ratas : vides post se longas
trahentes nubrias z dēsas
pulsuris nubes excitātes in
aera. nō sūt sua q̄ portāt : z cū
interierint nō sumūt. oīa mū-
dus cuiuscūq̄ illis existētib⁹
retinebit. **Q**uito virgini-
tas debet esse remota ab im-
p̄leueriā. **U**nō Aug. Seq̄
mini agnū tenēdo p̄leuerant

q̄d vouist⁹. ardēter facite q̄d
petistis ne v̄ginitas a vobis
pereat cū facere non potestis
vt redeat. Nā amissa q̄ ad in-
tegritatē nō redit. Sed ali-
q̄s posset obijcere dicēdo q̄d **U**trū
nō sit licitum seruare virgini-
tatē cū matrimoniū sit excel-
lēt⁹ ip̄a virginitate. Ad q̄d
respōdendo dicēda sūt tria.
Pri⁹o q̄ licitū est seruare vir-
ginitatē. **S**ecūdo q̄ v̄gini-
tas excellētior ē m̄rimonio.
Terrio r̄ndere ad q̄dā obies-
cta. **Q**uātū ad p̄mū dico s̄z
sc̄m Tho. i. se. se. q. 152. q. i hu-
manis actib⁹ illd̄ ēviciōsum art. 2.
q̄d ē p̄ter rectā rōem. **H**z aut̄
hec recta rō. vt his q̄ sūt ad
finē vtaf q̄s fm̄ eā mēsurā q̄
p̄gruit fini. Est aut̄ triplex ho-
minis bonū. vt d̄z in. 1. **E**thi.
Unū q̄ dēq̄d p̄sistit in exteri-
orib⁹. puta diuitijs. Aliū q̄d
p̄sistit in bōis corpis. **T**er-
tium q̄d p̄sistit in bōis aie. inf-
q̄ z bōa p̄replatiue vite sunt
potiora bōis vite actiue. vt p̄-
bat p̄hs in. 10. ethi. z domi-
nus Luce. 10. **V**aria optiaz
p̄re elegit. **Q**uoz bonoz ex-
teriora q̄dē ordināf ad ea q̄
sūt aie. z ea q̄ sūt vite actiue
ad ea q̄ sūt vite p̄replatiue.
Pertinet igit̄ ad rectitudinē
rōis vt aliq̄s vtaf ext̄iorib⁹

Puaricatorē me p̄stituo ⁊ crī
 mial. ⁊ si ipenitens p̄seuerat
 vsq; ad mortē peccauit dam
 nabili. Ecce q̄lis snia p̄ferat a
 Berni. Et h̄ suffic̄ p̄lexēplo.
 Dixi sc̄do q̄ aīa q̄ cupit x̄po
 despōsari d̄z hūilitate q̄ ip̄um
 iratū mitiger̄ adornari. ⁊ rō
 est. Illa d̄z adornari xp̄ian⁹
 q̄ deo ip̄m gr̄ū fac̄. s̄tral̄ chūi
 litas. vñ gr̄e. Hūilitas sola ē
 obseruatur̄ custodit̄ p̄tutuz
 ⁊ nihil ē qd̄ ita dō gr̄ū faciat
 ⁊ hoib; q̄ si uire merito n̄ ma
 gni: s; hūilitate; infimū uideā
 mur. Exēplo br̄c̄ p̄ginis que
 cū salutare ⁊ annūciatū eēt
 ei q̄ p̄cipet filiū dei dixit. Ec
 ce ancilla dñi Dixi tertio q̄
 q̄ cupit x̄po despōsari d̄z cha
 ritate q̄ ip̄m perfecte diligat
 adornari. Et rō ē. qz nemo p̄
 fecit nisi in p̄tutib; exercet.
 S; h̄ nō fit nisi caritate. igit̄
 Tñ Gre. i mo. Caritas ad
 cūtra p̄tutū sc̄ā dilatat: q̄ a
 duob; p̄cept; icipit. s; e ad i
 nūero exēdit. h̄ caritat; ini
 tiū ē dilectio dī ⁊ p̄ri. qz p̄ a
 more dī amor; p̄ri signit̄. ⁊ p̄
 amore p̄ri amor; dī nutritur
 Nā q̄ deū amare negligit p̄
 fecto primuz diligere nescit.
 Exēplo pau. q̄ ad Cori. 12. d.
 Si linguis. h. l. ⁊ a. c. a. nō. h
 f. l. v. e. f. a. c. r. De p̄clusio

nes magnifice dñe ⁊ ciues a
 mātissimi denotāt i sacro e/
 uāgelio hodierno. qd̄ i tres
 p̄es diuidit. Qm̄ i pria; p̄e
 pōit q̄lit̄ dō placeat obedie
 tia ⁊ illos q̄ noluerūt venire
 ad nuptias. In sc̄da p̄e d̄cla
 rat quō deo placeat hūilitas
 ⁊ illos q̄ eoz supbia irrita/
 uerūt deū. ibi. Rex at̄ cū au
 dist; In tertia p̄e declarat
 quō deo placeat caritas ⁊ il
 lū q̄ nō erat uestit⁹ ueste nu
 priali: q̄ uest; moral̄ signifi
 cat caritatē. ibi. Intrauit at̄
 Et ut clar⁹ hec pateat uide
 am⁹ h̄storiaz. Declarate
 h̄storie fruct⁹ ē p̄r⁹ p̄ginita
 tis: q̄ sola aīa efficit spōsa xp̄i
 d̄ q̄ loq̄ndo tres p̄clusiōes cū
 trib; dubi; more solito d̄cla
 rabim⁹. quaz pria; r̄t̄ d̄ sua
 q̄ddicate. Sc̄da d̄ sua q̄lita
 te. Tertia d̄ sua p̄tutate. his
 declarat; erit s̄nis. Tōclo
 igit̄ pria; sit tali ordie. q̄ p̄gi p̄gitat
 nitas triplr̄ p̄t̄ declarari s̄m triplr̄
 tripl̄icē ei⁹ variā acceptiōe. n̄ decla
 Uno mō p̄gitas capit p̄p̄gi ratur.
 tate corp̄is s̄n̄ i n̄tegrate mēt̄.
 ⁊ d̄ illi au. i. d̄ ei. dī dat disti
 c. oem. v. Pudicitia ē res mē
 s; p̄gitas corp̄is Sc̄do mō
 uirginitas capitur pro in
 t̄gritate mentis sine corp̄is
 Sic habuisset uirginitatem

De Virginitate

Lucia si fuisset violata vi. qz
virginitas mēt̄ est illa q̄ acce
pta ē deo sic iferi⁹ declarabi
tur. **Uñ** Aug. sup ps. dicit.
Quid p̄dest itēḡ caro mēt̄e
corrupta? q̄si dicat nihil.

Tertio mō capit virginitas p
integritate corp̄is z mēt̄is. et
istis duob̄ p̄mis mōis nō ī
tēdo loq̄ in p̄nti s̄mōe. s̄ ma
gis de vltio mō. Et isto mō
accepta: sic describit̄. Virgi
nitas ē ī carne corruptibili p
petua icorruptōnis medita
tio. sic ait Au. in li. d̄ nupt̄is
Caro hic accipit̄ siue caro q̄
necessario corrupitur ī statu
p̄cti siue caro q̄ possibil̄ erat
corrupti sic caro ade in statu
inocētie. **Uñ** alr̄ p̄t̄ declarari
virginitatē q̄ d̄ditas ē trīpl̄i
ci mō. **T̄** o mō ḡn̄alr̄ p̄ icor
ruptōe fidei. de q̄ Pau. 2. ad
Cor. ii. dicit. Desposui enīz
vos vñi viro virgine castā ex
hibere x̄po. vbi glo. Virgini
tas cordis fides ē icorrupta
Et Aug. sup ps. 27. Que ē
virginitas mēt̄? itēḡ fides. so
lida spes. sincera caritas. Se
cūdo mō magis stricte p̄ q̄li
ber p̄nētia siue p̄ugali si
ue viduali. Tertio mō strī
ctius p̄ p̄nētia virginali d̄ q̄
mō data ē descriptio sup̄ius

Sz hic orit̄ vñū dubium
vtrū suar virginitate sit singu
laris virt⁹. ad qd̄ r̄ndet̄ s̄m
sc̄m Tho. in. se. se. q. 12. p̄ in
virginitate sic sup̄i⁹ dictū est.
Duo p̄nc̄p̄s considerari. Primus
ē aliqd̄ p̄pletiuū z formale. i.
integritas mēt̄s v̄l p̄positum
p̄petuo abstinēdi a delecta
tione venerea qd̄ qd̄e lauda
bile ē ex fine icōtū h̄ sit ad va
candū rebz dinis. Scdm̄ qd̄
p̄siderat̄ ī virginitate ē mate
riale. i. integritas carnis abs
qz oī exp̄imēto venereē delecta
tōis z ista ē laudabil̄ vir
tus. si ē cū p̄posito mēt̄s ade
quata z p̄iuncta. Et rō ē q̄a
sic p̄cūia ē materia munifi
cētie q̄ ē p̄tus alia a liberalita
te. ita z integritas corp̄is ē ma
teria ad virginitatē mēt̄s ap
tata quā si q̄s amiserit p̄f̄
mēt̄s integritatē nō p̄uat̄ aus
reola. **Uñ** br̄a Lucia. dicit.
Si inuitā me violauerz casti
tas mihi duplicabit̄ ad cor
ronā. s̄ p̄uat̄ anulo aureo. q̄
dat̄ sp̄olis x̄pi ī eccia militā
te **Uñ** Aug. Virgines q̄ cor
rupte sūt sel. nō audeāt se vir
ginibz sacris adeq̄re. Et leo
papa. Famule dei q̄ opp̄sio
ne barbarica integritatem
amiserūt pudor̄z laudabilio

Virginitate
virginitate
virtus
arti.

vbi
arti.

bōis fm eā mēsurā q̄ p̄petit
 corpi. z s̄str de alijs. Quā si q̄s
 abstineat ab aliq̄b; possiden
 dis q̄ alias eēt bonū posside
 re vt p̄sulat saluti corpali. v̄l
 etiā p̄replatōi p̄itar; nō esset
 h̄ viciōsū fm rōem rectā. z si
 mult; si q̄s abstineat a delecta
 tōib; z marie veneris vt li
 beri? vacet p̄replatōi p̄itar;
 p̄inet h̄ ad rectitudinē rati
 onis. ad h̄ aut̄ pia p̄ginitas
 ab oī delectatōi venerea ab
 stineat vt liberi? dine p̄em
 platōi vacet. dic̄ em̄ ap̄ls p̄
 ma. Cor. 7. Mulier inupta
 z p̄go cogitat q̄ dñi sūt v̄s̄it
 sc̄tā corpe z sp̄i. q̄ aut̄ nupta
 ē cogitat q̄ sūt mūdi quōpla
 ceat viro suo. Quā relinq̄tur
 q̄ p̄ginitas nō ē aliqd̄ vicio
 sū; s; poti? laudabile. Quā
 tū ad sc̄dm dico fm eū de do
 ctore. q̄ fm̄ Hiero in li. 3. io
 uinianū. hic error fuit ipsius
 iouiniani q̄ posuit p̄ginita
 tē nō esse m̄rimonio p̄ferēdā
 qui q̄d̄ error p̄cipue destrui
 tur exēplo xp̄i q̄ z matrē vir
 ginē elegit z ip̄e p̄ginitates
 fugiuit. Et ex doctrina ap̄li q̄
 i. ad Corin. 7. rāq̄ meli? bo
 nū p̄ginitatē p̄suluir di. De
 p̄ginib; p̄ceptū nō habeo cō
 siliū aut̄ do rāq̄ misericordi

am p̄secut? a deo. Et ē rōne
 tū qz bonū diuinū ē poti? bo
 no hūano. tū qz bonū aie p̄re
 fert bono corpis. tū ēt quia
 bonuz p̄replatīue vīte p̄ferē
 bono actīue. Virginitas p̄o
 ordinat̄ ad bonū aie fm vitā
 p̄replatīuā; qd̄ ē cogitare ea
 q̄ sūt dei. Coniugiū aut̄ ordi
 nat̄ ad bonū corpis qd̄ ē m̄l
 tiplicatio corpis ḡn̄i hūani
 z p̄inet ad vitā actīuā. quia
 vir z mulier in matrimonio
 viuētes. necesse h̄nt cogitare
 q̄ mūdi sūt v̄z p̄ap̄lm. i. Co
 rin. 7. Hinc ē qd̄ dic̄ Augu;
 Circa rōez z sc̄tāz septuag;
 auctoritatē. nec peccatuz esse
 nuptias inuenimus. nec eas
 bono vel virginalis p̄rinētie
 vel etiā v̄dualis equamus.

Quātū ad terciū ē respon vbi. s.
 dēndū; ad quedā obiecta. q̄ art. 4.
 rum p̄mū ē. Dicit eū Aug. an op
 in libro de bono p̄lugali. Nō poss. u.
 impar meritum p̄tinentie est
 in iohanne qui nullas exper
 tus est nuptias. z in abraaz
 qui filios generauit. sed ma
 ior; virtutis maius est p̄mi
 um. ergo p̄ginitas nō ē poti?z
 matrimonio. Ad quod dici
 tur q̄ meritum non solum p̄e
 satur ex genere ipsius actus
 sed magis ex animo operā;

De Virginitate

tis habuit, vero abraā ani-
mū sic dispositū vt par⁹ eēt
p̄ginitatē suare si fuisset cō-
gruū p̄ tpe illo. Vñ dic̄ Au-
gu. in li. de bono iugali. q̄
iohānis celibat⁹ z abrae cō-
nubiū p̄ tpm distributione
xpo militauerūt. Scdm ob-
iectū ē. qz bonū cōe dz p̄pōi
bono p̄culari. p̄ Aristō. pri-
mo ethicoz. Sz iugiu ordi-
nat⁹ ad bonū cōe. p̄ginitas
ad bonū p̄culare. igit. Ad
qđ dz q̄ bonū cōe potius est
bono p̄uato si sit eiusdē ge-
neris: s; p̄t eē q̄ bonū p̄uaturz
sit meli⁹ fm suū gen⁹ sicut ē
p̄ginitas. Vñ dic̄ Au. in li.
de p̄ginitate: q̄ secunditas
caruis z. illaz q̄ in h̄ tpe ni-
hil aliud i iugio q̄ plem re-

bona p̄quirūt et si mācipēt xpo pro-
ginitas amissa p̄ginitate p̄p̄sare nō
posse credēda ē. Cōclusio

Tho. tertia ē ista q̄ qnqz p̄ncipalr
laudat bona ex p̄ginitate p̄cedunt.
p̄giniz Primū ē mūdicia. nā d̄ vir-
tate o/ giuibz dz Apoca i4. Sñ em̄
crep̄tr macula sūt. s; p̄ginel an thro-
p̄uis nū dei. Vñ p̄go dicere pōt il-
ludiffi lud qđ scribit̄ Eccl̄i 24. In
cul habitatōe. s. c. ipo. mi. Secū-
dū ē p̄ciositas. nā p̄ginitas
est gēma. Vñ aug. Virgini-
tas ē gēma p̄ciōsa. z p̄patur

thesauro. **Dat. 13.** Sile ē re-
gnū celoz thesauro abscondi-
to i agro. Et **Ber.** Nec sola
in h̄ mortalitatē loco z tēpo-
re quēdā statū imorral glie
rep̄ntat. istar odoriferi balsa-
mi q̄ p̄dita cadauera incor-
rupta suanf. sensus z actus
p̄tinet z p̄strigit. Tertū ē in-
terioz formositas quā req̄rit
de⁹ in spōsa sua. vñ ip̄e xps
dicit spōse sue illd̄ Eccl̄i. 2. c.
Oñde faciē tuā q̄ mihi pla-
cet. Et **Veda sup Lucā.** Si
cut xps in sūma pace natus
ē vt se pacē oñderet diligere
ita de p̄gine nat⁹ ē vt se p̄gi-
neū dec⁹ diligere demonstra-
ret. Quartū ē angeloz p̄for-
mitas. vñ dñs dicit **Dat.**
21. In resurtectione neqz nu-
bent neqz nubent. s; erūt sic
āgeli dei. Et **Amb. sup. 8.** dī-
cit. Virginitas supat p̄ditio-
nē hūane nature. p̄ quam ho-
mines āgel assimilāt. z **Hie-
ro.** In carne p̄ter carnē viue-
re nō terrena vīta ē: s; celest̄.
Quintū ē dei familiaritas.
vñ **Johes euāgelista** p̄p̄t p̄-
ginitatē dz fuisse familiaris
xpi. **Joseph etiā** dz fuisse vir-
go. **Hic i ps.** Ambulā i vīa
imaculata hic mihi ministra-
bat Sz hic q̄rit qz natura

Conp
uāria
p̄gini-
tatem.

est fragil' q̄ sūt illa q̄ hñt con-
 suare p̄ ginitatē. Ad qđ rñde
 tur q̄ se ser. Prīmū ē sobri-
 etas. Nā cib' z por' sūt qđā
 spine ad ignē luxurie. vnde
 loth iebuatat p̄misit icestū
 Gen. 19. Hic Prover. 20. Lu-
 rurosa ē res vinū Scdm ē la-
 bor. vñ Ezech. 16. dicitur Hec fu-
 it iniquitas foroz' tue sōdome
 supbia saturitas panis z a-
 būdātia vini z ociū ipius z
 filiaz ei'. Tertiu' ē habitus
 asper z hūil'. vñ Ber. Nō era-
 tē tenerā ordis aspiras ter-
 reat. memto q̄ aspior cardus
 pannū facit leniorē. Un' filij
 isrl' fornicati sūt cū moabit'is
 q̄ se ornauerūt. Num. 25.
 Quartū ē custodia sensuuz
 z marie oculoꝝ. vñ dina filia
 iacob quia egressa ē vt vide-
 ret mlieres regiōis illi' cor-
 rupa est a sichen filio Emor
 Gen. 34. Quintū est mode-
 stia fmoīs. Hic Sen. A ver-
 bis turp' b' abstine. qz licen-
 tia eoz iprudentiā nutrit. z
 Paul'. i. Cor. 10. Corrupūt
 bonos mores p̄fabulatōes
 pessime. Et Hiero. Sit ser-
 mo p̄ginis prudēs modest'
 z rarus. nec tā eloquētia pre-
 ciosus q̄ pudore. Sertū fu-
 ga occasioni peccādi. Virgo

deber esse aliq̄trulū siluestri'.
 nā siluestria aialia hñt pul-
 crōre pellē domesticis. Op-
 portunitas est via ad luru-
 riaz. vñ de thamar' que fuit
 corrupta ab amō fratre suo
 qz sola fuit cū solo in thala-
 mo. 2. Re. 13. Et sic expedite
 sūt h' fruct' pres q̄s p̄misi-
 mus dcllarare magnifice do-
 mie z ciues amātissimi. quē
 obsecroyos p̄fecte diligere vt
 hic grām z in futuro gl'am
 hēat' ab illo q̄ uiuit z regat.

Unica. 20. post p̄r. De vi-
 cio accidie. Ser. XLVIII.

Rat quidam
 regulus cuius
 filius infirmabat
 rapharnau. Jo. 4
 Pro h' sacri z seti euāgelij
 historiali declaratōe. Notan-
 dū q̄ tria sūt remedia valde
 vtilia p̄tra accidīā videlicet
 Proficit accidioso exerci-
 tatio corporal'.

Proficit accidioso exerci-
 tatio spiritual'.

Proficit accidioso fides
 gratialis.

Dicit p̄mo q̄ accidioso p̄-
 ficat exercitatio corporal' et rō
 ē. qz tale viciū nō supat cuz
 quiete. s; cū sollicitudine. vñ

Triā r̄
 media
 p̄ acci-
 diā.

Con-
 saria
 p̄ginis
 rari.

De accidia

Cassio. in li. 10. de institutis
monachoz dicit. Exprimet op
batū ē accidie ipugnatōez n̄
declinando fugiēdā. s; resistē
do supandā. **Uñ** legit q̄ bea
tus Anthoni⁹ tēptat⁹ spiri
tu accidiez resistēs i heremo
dicebat **Dñe** saluari. dñs dicit
s; yane cogitatōel n̄ pmittūt
me: qd̄ faciā dignat̄ oñderet
respiciēs vidit qndā astātez
torquētē funiculū. dein ex o
pere surgētē z orātē. dein se
dentē z plectā facientē d pal
mis. z rursus ad ordē sur
gent. ē Erat ar̄ iste āgel⁹ dñi
z ait. Ita z faciēs tu Anthoni
ne saluaberis. **Dixi** sed q̄ ac
cidioso p̄ficiat exercitatio spi
ritual. vñ **Diero** dicit. Luz te
accidia vlt̄ redio afficiē. **Sentis**
noli p̄pterea diffidere atz d̄
sistere p̄ studio spūali. **S; cū**
d̄ nos p̄liat̄ accidia tūc dz re
cipit̄ exēplū moyse q̄ vt scribit̄
tur **Exo. 17.** Pugnāte i osue
d̄ amalech orabat̄ leuās ma
nus ad deū: c⁹ man⁹ erāt ḡ
ues: s; hur z aarō sustērabāt
eas ex vtraq; pre. p̄ q̄s signifi
cāt̄ duo ḡia hoīm qz societas
amāda. p̄ hur q̄ iterptat̄
lumē significat̄ ille q̄ mōstrat
lumē doctrine. p̄ aaron q̄ iter
ptat̄ mōs forte significat̄ o: d̄

q̄ ē forte d̄ tēptatōes vt mōs
vt d̄ in ps̄ dicit. **Leo. o. m. a.**
m. Illi ḡ q̄ hnt̄ mam⁹. **Quēs**
er accidia. optz q̄ hēant hur
id ē lectionē sacre sc̄pture vt
p̄dicatōem. z aarō. i. seruētēz
z forte ordē. **Et ista ē exer**
citatio spūal. qz vt dicit **Sen**
in puer. suis. Nil agere sp̄ in
felicit̄ ē. optimū vbi studiūz
ē. **Dixi** tertio: q̄ accidioso
p̄ficiat̄ fides ḡrial. z ista est fi
des q̄ ex afa h̄r. z iō d̄ ḡrial
Nā in Eccl. i. d̄. Trahe me
post te dicit. **Diger** q̄ ex se sur
gere nō valet dz respicet̄ duo
scz p̄ fidē videt̄ penas iferni
z gl̄iam eternā. **P̄io** accidio
sus dz respicere p̄ fidē penas
iferni q̄ p̄mittūt̄ suis sibi bus
Secō dz respicere p̄mū vite
Uñ **Aug.** Labor te terrerit
de mercedē. **Er** **Sen. is.** dicit̄
tur. q̄ fact⁹ fuit̄ p̄mo ad ab
raā p̄ visionē di. **Noli** timer
abraā ego p̄tor tu⁹ z mer
ces tua maḡ nimis. **Uñ** i vi
tis patz legit̄. q̄ qdā frat̄ in
terrogauit̄ abbatē achillem
di. **Cur** sedēs i cella mea pa
tor̄ accidia. **Qui** sener ait.
Qz nō dū vidisti regem quā
speram⁹ neq; tormēta que ti
mem⁹. si em̄ ea respiceres. dilli
gent̄ ēt si p̄mibz cēt̄ plēa cell

la tua vsq; ad summū ī ipīs
pmanēs sū accidia iaceres.
De pclusionēs magnifice do
minez ciues carissimī ī sacro
euāgelio hodierno denotāt:
Qm̄ in p̄ia pte ponit̄ z de/
clarat̄ p̄mū remediū accidie
p quā morat̄ loquēdo infir
mus erat vsq; ad mortē fili⁹
regulī. i. aīa cuiuslibz xp̄iani
q̄ ē regul⁹ qd̄ sui ip̄ius. Et re
mediū fuit exercitatio corp̄al
qz̄ d̄r in p̄ncipio euāgelij hīc
tez regul⁹ cū audisset qz̄ xp̄s
veniret a iudea in galileam
abiit̄ ad eū. Et iste accessus
fuit exercitatio corp̄al facta
ad exēplū alioz q̄ pet̄it̄ filiū
id ē aīam curari a pctō acci/
die. In secūda pte declarat̄
scdm̄ remediū accidie. qd̄ est
exercitatio sp̄ual qd̄ signifi/
cat̄ p̄ illud qz̄ regul⁹ rogabat
Iesum vt̄ descēderet z cura
ret̄ filiū ei⁹. q̄ rogatio signifi/
cat̄ ordē eē necessariā ad eū
rādū h̄ viciū. In tertia par/
te declarat̄ tertiū remediū
quod ē fides ḡ. i. tal. q̄ a do do
nat̄ qd̄ significat̄ p̄ illud qd̄
d̄r infra. Credidit̄ hō fm̄ōi:
zē. Et vt̄ clar⁹ hec pateat̄ vt̄
ueam⁹ historiā. Declarat̄
te historie fruct⁹ ē viciū acci/
die. ad detestatiōem e⁹ loqn

do tres p̄clusionēs cū tribus
dubijs more solito decribi/
mus. Quaz̄ p̄ma erit̄ de sua
q̄dditate. Secūda erit̄ de sua
q̄litate. Tertia de sua q̄lita
te. Cōclusio igit̄ p̄ma sit
tal̄ in ordie. qz̄ accidia h̄z da/
mascenū ē qd̄ā tristitia aggr̄/
uās. Cū qz̄ dep̄mit̄ aniz ho
minis. vt̄ nihil agere libeat
z iō accidia p̄portat̄ qd̄ā rel/
diū opandi. vt̄z p̄ h̄ qd̄ dicit̄
in glo. sup̄ illō ps̄. Qm̄ esca
abomiata ē aīa corp̄. Et ber.
Accidia ē qd̄ā anī torpor q̄
qz̄ negligit̄ aliq̄ bōa ichoar:
vt̄ lassidit̄ p̄ficere. Et h̄y ci/
um scm̄ Tho. in se. se. q. 3. et
fm̄ Durandū n̄m ī sumā ē
pctm̄ mort̄. fm̄ se. qz̄ p̄iat̄
caritat̄. Nā p̄p̄i⁹ effect⁹ ca
ritat̄ ē gaudiū de deo. Acci
dia at̄ ē tristitia de bono sp̄
rituali. Hic ē qd̄ ait̄ Apo. 2.
Cor. 7. Tristitia se. li. mortē
operat̄. tū z si fm̄ se ē peccatū
mortle. si n̄ veit̄ ad p̄sensū ra
tōis ē ventale sic̄ p̄cupiscētia
si sit solū ī sensualitate ē pecc
catū viciāle. si puenit̄ ad p̄sen
sum ratiōis est peccatum
mortale. Sed hic pōt̄ que
ri vt̄rū sacra scriptura nimis
detestet̄ h̄ pctm̄. Ad quod
r̄nderur qz̄ sic. quia maxime

Accid
dia est
se. se. q.
3. ar. i.

155

De accidia

nocet ad bñ opandū. Prio d̄
restat in sacra sc̄ptura Gen.
4. qñ de⁹ dixit ade. In sudo
re vult⁹ tui vesceris p̄ae tuo
Et Eccl̄. 7. d̄. Ne oderis la
boriosa opa ⁊ rusticarōz ab
altrissimo creatā. Et Eccl̄ia.
ii. d̄. Dane semina semē et
vespe nō cessat man⁹ tua. Et
Apo. 2. ad Thessa. 3. Si q̄s
nō. vult opari nō māducet. ⁊
2. ad Thy. 4. In oib⁹ labo
ra. op⁹ fac zc. Et ad Gal. 6.
Bonū faciētes nō deficiā.
Et hec de p̄ma pre sufficiāt

Cōclusio sc̄da ē ista. q̄ pec
catū accidie ē abominabile. ⁊
p̄ p̄is detestabile p̄p̄t̄ria q̄i
fert hoī. Nā p̄mo ifert malū
detesta
bilis pene. Sc̄do malū culpe. Ter
tio malū dāni. Dico prio
q̄ accidia infert hoī malū pe
ne. qd̄ malū ē triplex. videli
cet. paup̄tas. vilitas. ⁊ affli
ctio siue dolor. Prio accidio
so euenit paup̄tas. Un̄ Pro
uer. 10. d̄. Egestatē opata est
man⁹ remissa. man⁹ aut̄ for
tū diuitias pat. Et. 28. d̄.
Qui opat̄ terrā suā saturaz
bit panib⁹. q̄ p̄o sectat̄ ocin⁹
replebit̄ egestate. Sc̄do eue
nit accidioso vilitas. vñ Ec
cl̄ia. 22. d̄. In lapide luteo
lapidabit̄ piger. ⁊ oēs loquē

tur sup̄ aspnatōem ei⁹ d̄ ster
core boum lapidat⁹ ē piger
⁊ oīs q̄ tetigerit eū ercutiet
man⁹. Tūc piger lapide lu
teo lapidat⁹ qñ increpatione
dura ⁊ zuicijs plena increpa
tur. Dis q̄ eū tāgit man⁹ ex
cutit. qz onerosus ē oib⁹ ⁊ li
beter oēs se erpediūt de illo
Hic Prouer. 10. Qui cōgre
gat in messe sapiēs ē. q̄ autē
stertit. i. dormit narib⁹ reso
nando estate. fili⁹ p̄fusōis ē.

Tertio accidioso euenit
affliccio. vñ Prouer. 21. dicit̄
Desideria occidūt pigrum.
noluerūt em̄ q̄cōp̄ opari ma
nus ei⁹ tota die ꝑcupiserit et
desiderat. ⁊ qz piger sp̄ est in
egestate h̄z qñdā tristitiam
ad modū p̄mis ip̄um corro
dit. Un̄ Prouer. 25. Sicut ti
nea vestiūto ⁊ vermīs ligno
sic tristitia cordi nocet. s. acci
diosi. Et Sen. d̄c. Traditō
ne bonaz artū occupandū
sum⁹ q̄tiēs male h̄z inertia ē
patiēs sui. Dixi sc̄do q̄ ac
cidia ifert hoī malū culpe. h̄
aut̄ oñdi p̄ tripli. Prio ex il
lo verbo Prouer. 24. Per a
grū hoīs pigri trāsui ⁊ p̄ vi
ncā viri stulti. ⁊ ecce totū re
pleuerāt vitice. ⁊ oguerant
sufficiē ei⁹ spine. ⁊ macerā

lapidū ei? destructa erat: qđ
 cū vidisset posuit in cord meo
 z exēplo didici disciplinam.
 Usq; q̄ piger dormis vsq; q̄
 de sono cōsurgas paz in quā
 dormies. modicū dormita-
 bis. paucillū man? pseres vt
 q̄scas z veniet tibi. q̄si cur-
 sor egestas: z mendicitas q̄si
 vir armatus. Sicut agri p̄se
 rūt spinas z tribulos z cere-
 ra ī vitilia nisi vitilib; semina-
 ti fuerint. sic hō spinas et tri-
 bulos viciozū germinat. nisi
 vitilib; occupatōib; se reple-
 uerit. vñ Ber ait. Hic ē ma-
 ledictio ade z ī terra laboris
 nri z in agro cordis z corpis
 nri vt noxia z iutilia graui-
 ro passiz pueniāt vitilia vero
 z necessaria cū labore. Potest
 etiā hoc ostēdi secūdo exēplo
 corrūpitur enī aq̄ que stat in
 q̄ere. vñ poeta. Et capiūt vi-
 ciū ne moueant aq̄. Ita etiā
 accidit homini pigro. Coriū
 pit ei diuersis infirmitatib;.
 Un̄ puer. z z. Dan? sortiu-
 dnabit. q̄ aut remissa ē tribu-
 tis seruiet. s. infirmitatū. Ter-
 tio ostēdit hoc exēplo vinea.
 nā vinea nisi putata fuerit cō-
 sumit. Ita nisi homo multo
 exercitio spūali z tēpali pu-
 rat? fuerit aīa sua consumit.
 Un̄ Ber. sup illud cant. z.

Tempus purificationis aduenit.
 Quis ita ad vngue oīa a te
 supflua resecauit. vt nihil te
 hēre putes purificationē dignū?
 Credite mihi et putata res
 pullulat: z effugata redeūt. z
 reaccēdunt extincta. z sopita
 de vuo excitant. parū ē ergo
 semel purasse. sepe purādū ē
 imo si fieri posset sēp. Di-
 xi tertio q̄ accidia infert hōi
 malū dānt. z lz h̄ ex dicit? pōt
 bene icelligi. tñ h̄ declarabo
 triplr p̄ meliōr̄ intell. gentia.

Prō hō p̄pter accidiā effi-
 cit? pe or vt deterior creatur
 ra īfēbili. vt puta ipso sole.
 nā sol p̄sedq; sollicitate p̄cepti s̄
 bi ipositū. tā in estate q̄ h̄ yea
 me Un̄ quīs vno die multū
 laborauerit cursum suū. faci-
 endo tñ alio die. sūmo mane
 surgit. z tñ talē q̄lez expectat.
 miser hō non expectat merce-
 dem. Hinc est qđ dicit augu-
 Zudecēs est xp̄iano. si ratiū
 solis in lecto iueniat cū Pos-
 set enī dicere sol. si potestate
 haberet loq̄ndi. ampli? labo-
 rami q̄ tu z cū ego iam surre-
 xerim tu adhuc dormis. Si
 mihi possum? dicere de arbo-
 rib; z d̄ herbis qm̄ h̄ yeme ap-
 parēt p̄supte. z tñ ī ver? tēpela-
 bozāt vt in estate fructū p̄ses-
 rāt. Un̄ pōt dicit illō Dat.

De accidia

6. Considerate lilia agri quō
cre. zc. Scdo hō p̄p̄t accidiā
efficit defior creata sēlibili. s̄
irrōnali v̄puta fornicā. v̄nd
salo. puer. 6. d. Uade ad for
nicā o piger z p̄sidera vias
ei⁹ z discē sapias. q̄ cū n̄ hēat
ducē. n̄ p̄ceptozē n̄ p̄cipē
pat̄ in estate sibi cibū. z p̄gre
gat̄ i messe qd̄ p̄mēdat. v̄sq̄
piger dormies qn̄ p̄surges a
fōno tuo. paululuz dormies.
paululū dormitab. paululuz
p̄seres man⁹ tuas vt dor. zc.
Tertio hō p̄pter accidiā ef
ficat̄ defior hoie mūdāo naz
q̄ amat mōm̄ nim̄ s̄ sollicit⁹
ad acq̄rēdū q̄ mōi s̄. s̄ miser
hō n̄ curat tē dāta. v̄n̄ au. O
si possem⁹ excitā hoies z cū
īp̄is p̄t̄ excitari vt t̄les esse
mus amatores vite p̄manēt̄
q̄les s̄ hoies amatores vite
fugiet̄. q̄a n̄ vt viueret p̄tuo
puiderevellet. v̄n̄ viueret zeli
geret vitā medicātē poti⁹ q̄
celerē moriet̄. cui dictū ē. Na
uiga ne mergaris z distulit
cui dēm ē labora ne moriar̄
z piger fuit. Reuā iuber̄ d̄s
v̄t icm̄ viua⁹ z obedire ne
gligim⁹. v̄n̄ legit̄ i vit̄ pat̄
d̄ q̄ dā scō p̄re q̄ cū vidiss̄ oz
namtū cuiusdā m̄lier̄ s̄es i
q̄t. Ignosce mihi oīporēs d̄s
q̄. v̄n̄ dicit meretric̄ h̄ orna

t⁹ supant̄ toti⁹ vite mee i du
strite ornam̄ta. Nō piger fuit
ap̄ls q̄. d. Pl⁹ oib̄ laborauit.
Et xp̄us q̄ridie p̄ salute n̄ra
laborabat. v̄n̄ d̄ Jo. 4. J̄es⁹
fatigat⁹ ex. it̄. se. sic. su. fō. v̄n̄
dic. ber. Quādiu virero me
mor ero labor q̄s xp̄s susti
nuit i p̄dicādo. fatigationū i
discurredo. r̄cārōnū i ieiunā
do. vigiliāz i orādo. lacriāz
i p̄pariēdo Recordabor etiā
dolor. p̄uicioz. spuroz. cola
phoz. irrisiōnū. exp̄obratio
nū. z clauoz. hozq̄ s̄ituz ali
oq̄n req̄ret̄ a mesaguis iust⁹
q̄ effus⁹ ē s̄ trā. Abaraā n̄ fu
it piger. vt legit̄ Ge. 18. qn̄ vi
dit tres ad sex ēietes ad p̄pa
rādū eis. v̄n̄ Orige. ait. Ser
ner currit. satra accelerat. pu
er festiat. nll⁹ piger iuēt̄ i do
mo sapiēt̄. S̄z h̄ restat̄ d̄cla
rat̄ v̄n̄ dubiū. a q̄b̄ hōis ac
cidia p̄uat hoie. ad qd̄ m̄de A q̄b̄
tur q̄ trib. v̄z a hōis nature p̄tuoat
a hōis gr̄e. z a hōis gl̄ie. z p̄ accidi.
p̄ns ab oib̄. P̄tuo accidia p̄
uat hoiez a hōis nate. v̄n̄ ad
p̄positū p̄t̄ dicit illd̄ qd̄ legit̄
Lu. 12. d̄ suo pigro. Auferte
ab illo mn̄a. z. j. dico vob̄ qz
oī. ha. da. zc. qz ab eo q̄ n̄ h̄z
volūtārē op̄adi rollit̄ dina di
spositioē p̄mittēte factas o
p̄andi bonū. scdo accidia p̄t̄

fili
cidia

Et
se. f.
37.

uat hoïem hōis gr̄e. p̄. q̄. q̄
 h̄z gr̄az. s̄. s̄. n̄ p̄t eē octosus. v̄nd
 gr̄e. Nūq̄ ē amor dī octosus
 op̄et ei maḡ si ē. si aut̄ op̄ari
 negligit amor dī n̄ ē. Tercio
 accidia puat hoïez hōis gl̄ie
 q̄ bonū gl̄ie solū vigilātibz
 str̄uis. p̄mittit. v̄n Lu. 21. d.
 B̄ri f. il. q̄s cū. ve. d. iue. vi.
 vbi gl̄. Br̄adz violētia ē i ta
 nasci z celū cape. z h̄re p̄p̄ru
 tē q̄ p̄ nafaz n̄ possum. Er
 hec d̄ sc̄da pre. Cōcto t̄tia ē
 ista. q̄ ex accidia. 6. mala. p̄
 cedūt q̄ s̄z gr̄e. 31. mo. dicunt̄
 ei filie. z s̄t malicia. rancor.
 pusillanitas. d̄spatio. torpor
 circa p̄cepta. vagatio int̄ cir
 ca illicita. Dico p̄mo q̄ ex ac
 cidia. p̄cedit r̄ncor. q̄ naf̄ alr
 fugit cetos. z q̄s fugit h̄z o
 dīo. q̄ malū d̄ eis cogita: s̄ ē
 dēm ē. hic ē q̄ Eccl̄a. 2. s̄. d̄
 Ois plaga tristitia cord̄. z i
 fra. oē obductū z n̄ obductū
 obediētū. Dixi. 2. q̄ ex acci
 dia. p̄cedit malicia. q̄ sap̄. d.
 Desideria occidūt p̄grū. Di
 xi. 3. q̄ ex accidia. p̄cedit pusil
 lanitas q̄ ē nimia sui d̄iectio
 v̄n puer. 28. P̄grū d̄ h̄c r̄ior
 h̄ac dissad̄. sap̄. eccl̄i. 7. Noli
 eē pu. i. a. r. z s̄la. i. d̄. Dixi. pu.
 p̄for. z no. Dixi. 4. q̄ ex acci
 dia. p̄cedit d̄spatio q̄ ē falsa
 op̄io q̄ d̄s d̄negat salutē p̄t

centi. q̄ q̄d ait Ex. 18. Euno.
 ego dic̄ d̄ns. Nolo. m. p. l. v.
 m. cō. z. vi. z. iō. q̄. q̄dā s̄r ill̄s
 puer. 24. Si d̄spauer̄ lap. i
 die. an. m̄. for. t. d̄ic. n̄. h̄il. ex
 ecrabili. d̄spatioē. Dixi. s. q̄
 ex accidia. p̄cedit torpor cir
 ca p̄cepta. q̄ redd̄t hoïez im
 ponētē ad b̄n opandū. Et ra
 lis i firmitas. possū. d̄icet q̄
 fuit i filio h̄. tegli. z i puero
 cēturiōis. Bar. 8. D̄nc. pu.
 m. i. i. d. p. z. m. tor. Hec i fir
 mitas fac̄ hoïez fetidū z ab
 hōinabile corā d̄o z hoïbz. v̄n
 i ps̄. d̄. Corrupti. s̄. z. ab. s̄. s̄ie
 zc. Dixi. 6. q̄ ex accidia. p̄ce
 dit vagatio int̄ circa illicita
 q̄ accidiosus n̄ p̄stitit i seip̄o i
 p̄scia sp̄ualia meditādo. s̄z s̄z
 cor suū hic in̄ d̄scurrit. s̄z il
 lud Esa. Ab̄igit va. i. v. c. l.
 h̄ac icōstātia multociēs fetiūt
 viri sp̄uales vel̄t nol̄t. V̄nd
 ber. i suis meditātōibz. d. Ni
 hil ē fugati. corde meo. q̄d q̄
 tiēs me d̄serit z p̄ p̄uas cogi
 ratōes effluit toties deū o
 potētē offēdit. cor meū vanū
 z vagū z i scrutabile n̄ p̄ri se p̄
 sistere. s̄ oī mobili mobili. p̄
 ifinira distrabit. z seq̄t i fra.
 vult z n̄ vlt. z nūq̄ i eod̄ statu
 p̄māet. S̄z d̄ p̄ q̄ri q̄s maḡ
 displicet deo accidiosus l̄o d̄
 solut. ad q̄d d̄i q̄ accidiosus d̄

filie ac
 cidie.

Tho.
 se. se. q.
 37. a. 4

q̄b
 uat
 idē.

Utrū
 accid
 a. l. an
 dissolu
 rus d̄o
 pl̄ d̄is
 plicet

De Satisfactione

neto respectu magis displicet multo de causis. Primo potest ostendi per illud verbum Apo. 3. Urina frigidus esses aut calidus. sed quia tepidus es incipias re euomere ex ore meo. Calidus est qui feruens est ad bonum frigidus est qui simpliciter desistit a bono. tepidus est qui medio modo se habet. Et est maior spes de frigidis quam de tepidis. et rei hec est ratio. quia tepidus quando fiduciam et securitatem accipit pro eo quod aliquid boni facit. Et ideo non se corrigunt. Tepidus pro de ore dei euomitur vel quia in deteriora precipitat vel quia penitens fit. et hoc potest ostendi per illud Luce. 11. Gaudium est angelus dei super uno peccatore penitentiam agere quam super nonaginta nouem iustis. glo. Quis de iustis illis qui seriose se habent et feruent ad penitentiam. Secundo potest ostendi quod si peccatum satis ac magis displicet deo. quia multum placet inimico suo. scilicet licet diabolo. quod potest ostendi per illud quod legitur. Bar. 12. d. in medio spiritu qui inueniens domum vacante a quo exierat vadit et assumit alios sepe spiritus nequiores et irrationales habitant ibi. vii. 4. ca. Job 82. demonem dormire in secrete calami. calamus vacuus significat hominem vacante et o-

ciosum in quo diabolus gessit et dormit. Tertio potest ostendi quod si peccatum satis displicet deo. quia leuiter pulchriore parte ecclesie. i. orationes et legentes et predicantes. vii. Aug. 1. li. de profectu victorum et prout dicitur. Torpor et ignavia dicitur. si lectori prouincato studio insistis oculos caliginem icurris. si idem lacrimas fundis ipse est oculos amittit si peccat vigilans psalmoz censum psoluis insaniam capitis. proficis ad opus spirituale quam proficis. Et sic expedire sunt habent fructus partes quam promissum in principio declarare magnifice domine et ciues dilecti quem obsecro totis viribus vos euitate ut studiosi in exercitio spirituali et temporalis hinc gratiam in futuro gloriam eternam habeatis.

Domnica. 21. post Pentecostem. de satisfactione incipit in nomine in diuinae trinitatis Amen.

Sermo XLIX.

Simile est regnum celorum homini regi qui voluit roem ponere cum suis suis. Bar. 18. c. Pro hoc sacri scripti euangelii historiali declaratione. Notandum quod volenti face

re satisfactōem p peccatis trīs
sūt valde necessaria. videlz.

Peritio v̄ie cū hūilitate

Retētio iusticie reuocate

Solutio malicie pperrate

Dico p̄mo q̄ volenti satisfaci-
cere p peccatis ē valde nec̄aria
peritio venie cū hūilitate. et
rō ē. qz illud debet peccatōz pe-
tere p qd̄ remittit̄ peccatā. igit̄
Uñ Greg. in pasto. Peccatōres
q̄ opey peccatā deplorāt dñt p̄-
sumere de mīa siue v̄ia quā
postulāt. Nō ei pie domin⁹
añ delinquētū oculos stenda
peccatā apponeret si p̄ semetip̄z
ea districte ferire voluisset. d̄
H̄ exēplū pōit nob̄ d̄ in ps̄.
d̄. Venite. a. z. p. a. de. p. co.
d. q. f. n. q. i. ē. d. d. n. Et i h̄s
declarat d̄ optimā formaz
venīā postulādi. accipit enīz
p̄i p̄fundam̄to hūilitatōz
cū dic̄. Venite. a. z. p. a. deū
accipit sc̄do p̄ comite p̄fessio
nē lacrimosā. cū subdit. plo-
torā. d̄no. accipit tertio olati-
onē. cū īert q̄ fec̄ nos. Dixi
sc̄do q̄ volenti satisfacere p̄ pec-
cat̄ ē valde vtil̄ z nec̄aria re-
tētio iusticie reuocate Et rō
qz i h̄ stat bñ vis p̄nie vt pec-
catū sel̄ bñ p̄fessū iterū iuxta
posse i aia n̄ redcat. Hic ait.
Amb. P̄nia est p̄missa mala

plāgerez plāgēda itēz nō cō-
mittere. H̄ exēplū habem⁹
io. s. vbi. h̄q̄ x̄ps̄ iuētiēs egro-
tū quē sanū fecerat i pbacica
piscina dixit ei. Ecce iā san⁹
fact⁹ es iā noli peccare ne de-
teri⁹ aliqd̄ tibi p̄rigat. D̄
xi tertio q̄ volenti satisfacere p̄
peccatis est valde vtil̄ z nec̄aria
solutio malicie pperrate Et
rō ē. qz ip̄ossibile ē alr̄ esse q̄
id̄ qd̄ p̄ dinā iusticiā ordina-
tū ē. s̄ fm̄ dei iusticiā peccatū
d̄z p̄ūri aut in p̄ūri aut i su-
ruro. igit̄. Hic ē q̄ Aug. d̄ v̄t
litate agēde p̄nie ait. Quia im-
punitū n̄ d̄z eē peccatū: punitaf
a tene ru p̄ūar̄. p̄ illo. peccatū
tuū iudicē te h̄at nō p̄onū
H̄ rei pōit exēplū Greg. de
redditorie dī. Altissim⁹ enīz
ē patiens redditor. Patiens
redditor d̄z. qz peccatū hoim̄ er
patif z reddit. nā q̄s diu vt
p̄uertat̄ tolerat: nō p̄uersos
duri⁹ d̄anar. H̄ conclusiōes
magnifice d̄ne z ciues caris-
simi i sacro euāgelio bodier⁹
no denorat̄. Qm̄ i p̄ma
parte declarat quō satisfacere vo-
lenti nec̄aria ē peritio venie cū
hūilitate. in p̄ncipio cū dic̄
tur. q̄ ponēs rex rōem cū ser-
uis oblat⁹ ē vn⁹: q̄ peidens
rogabat eū dī. Patieriam in

158

De Satisfactione

me habe. In scda pre decla-
rat quō sa. i. i. facere volēri ne-
cessaria ē recērio iusticie re-
uocate s̄ id qd fecit huius qui
egressus foras rē. In tertia
pre ondit quō satisfacere vo-
lēri necessaria ē solutio mali-
cie ppetrare. ibi. Et irat⁹ do-
min⁹ tradidit eū tortoribus
q̄ ad vsqz rē. Et vt meli⁹ hec
pareāt vide am⁹ historiā.

Declarate historie fructus ē
satisfactio ps pnie. de qua lo-
quēdo res conclusiōes cū tri-
bus dubijs more solito de-
clarabim⁹. Quaz pma erit
de sua qd dicitate. Scda d̄ sua
q̄litate. Tertia de sua quāt-
tate. His declarat⁹ erit finis

Conclusio igit p̄ia sit s̄m
Aug. de ecclesiasticis dogma-
tis. Satisfactio est deo honorē
debitū reddere. Hoc expōi-
tur sic q̄ iusticia nō tm̄ pen-
dit ad h̄ vt p̄cedentē ineq̄-
litate auferat: culpā p̄re: itaz
p̄ueniēdo s̄ vt in futurū eq̄li-
tate custodiat: culpā futurā
cauēdo. Vñ s̄m p̄m in lib.
ethi. Pene qdā medicine s̄nt
p̄pter qd satisfactio q̄ ē act⁹

iusticie penā iferent⁹ ē medi-
cina curās pctā p̄terita recō-
pensādo. r̄ p̄p̄uas a futur⁹ ca-
uēdo. Et iō p̄ actū ipsius p̄i-
mū diffinit ab Ansel. s̄. Ho-
norē debitū deo reddere. de-
bitū in quā nō rōe b̄ficij ac-
cepti. sed pcti p̄missi. Per a-
ctū scdm̄ diffinit ab Augu-
stino. q̄ p̄ causaz morbi ab-
scissione fit p̄seruatio a futur⁹
ra iſfirmitate. Vocat aut̄ au-
gu. cās irrinescas pctōz au-
dices primas. s̄z libidinem
ex actu malo vt cōsuerudine
relictā r̄ pcti reliq̄as. s̄. diffi-
cultatē ad bonū. Ethic sug-
gestionē vocat oportunitatē
tes extrinsecas vt tps r̄ locus
r̄ h̄mōi. S̄z h̄ q̄rit vtz hō
possit satisfacere dō p̄ culpa
Ad qd dicēdū s̄m Ricar. in
4. di. is. Q̄z hōiem posse sa-
tisfacē dupl̄ p̄t itelligi. aut̄
cū alteri adiutorio aut̄ s̄m.
P̄io mō dico q̄ hō p̄t satisfi-
facere dō i p̄tute. s̄. meriti xp̄i
c⁹ p̄iceps ē hō p̄ verā fidez.
Scdo at̄ mō n̄ p̄t satisfacere
deō. Vñ s̄m Aug. in enche-
ir̄is finē. Nec antiq̄z q̄cun-
qz istoz p̄ter xp̄i fidē salurez
potuit iuenire hō ei p̄ se n̄
p̄t deo eq̄le reddere. nec hoc
ab eo exigitur. s̄z si fecerit sa-

Uñ
hō pos-
sit sa-
tisface-
re p̄o
culpa-
T̄bo. i
4. dist.
is. q. i.
ar. 2. z
3. ad 23
z. q. 85
ar. 3. et
q. 2. ar.
2.

Satisfactio
qd sit
T̄bo.
4. dist.
is. q. i.
ar. 1. q.
2. ad. i
et. q. 3.

mulādo illō qđ p̄t p̄ abieo
nō req̄rit. Nā fm̄ p̄hm̄ in l̄v
erh̄i. In h̄is honoribz sunt
ad deos ⁊ ad parētes nō re-
net hō ad equiualens. s; ad
possibile. Tñ notā dū q̄ sa-
tisfactio dz r̄ndere culpe quo
ad tria. In nūero vt q̄victibz
peccauit hō tot desleat. Vñ
dauid in ps̄. Lauabo p̄ sin-
gu. no zc. In pōdere. vñ Au.
Libent dz facere imortal fu-
tur? q̄cūq; faceret p̄ differen-
da morte moritur? In men-
sura. Vñ Bre. Tāto tpe des-
bet q̄s eē in p̄nia q̄to fuit in
culpa. Ista tria req̄rūt in pe-
nitētia fm̄ p̄uenientia nō s; z
necessitate. Cōclusio secū-
da q̄ est de q̄litate satisfacti-
onis talis ē. q̄ satisfactio fm̄
debitā p̄uenientia vt dictuz
est dz h̄re numez mēsurā. et
pōd? s; qz ista s̄t difficilia pe-
nitētia dz q̄nq; p̄sideratio
nes socias h̄re. Quaz p̄ma
ē p̄sideratio mortis q̄ repētī-
ne adueniēs debitā p̄niam
subripit. Hic ē qđ dz Eccl̄i. 9
Nescit hō finē suū. sed sic pi-
sces capiunt hamo. ⁊ sicut a-
ues p̄phēdunt laq̄o: sic capi-
unt hoīes tpe malo cuz eis
exēplo supuenerit Scda cō-
sideratio ē districti examis

Vñ Pau. ad Heb. 10. dicit.
Horrendū ē incidere in ma-
nus dei viuētis. Et sap. Ec-
cl̄a. 28. Si p̄niam nō egeri-
mus incidem? in man? dei.
⁊ nō in man? hoīm. Proins
de psulit Eccl̄i. 18. di. An tu
diciū para iusticiā tibi. Ter-
tia p̄sideratio ē eterne dāna-
tōis. vbi nō est loc? p̄nie. sed
pene nec loc? agēdi: s; patiē-
di. Vñ Eccl̄i. 9. dz. Qd̄cūq;
pōt man? tua instanter opa-
re. qz nec opus nec rō nec sa-
piētia nec scia erit apud infe-
ros q̄ tu p̄peras. Quarta est
p̄sideratio piculi. qz sic n̄ dif-
ferēdajē medicina ne moribz in-
ualeat: ita nec p̄nia differē-
da ē ne culpa p̄ diurnitas
tē crescat: qz sic ait Bre. Pec-
catū qđ p̄ p̄niam cito n̄ delet
suo pōdere mor ad aliud tra-
hit. Et Eccl̄i. 5. dz. Ne tardes
p̄uerti ad dñm ⁊ ne differas
d̄ die i die. Quita ē p̄sidera-
tio p̄modi. Si ei ifirm? pp̄t
recupandā sanitatē subycit
se psilio medici. multo fortius
p̄ctō: pp̄t recupandā gr̄az dz
se subycer psilio sac̄dotz p̄ faci-
enda satisfactōe. hic dz Eccl̄i.
28. Fili in tua ifirm. ne d̄spi. te
ip̄z. ⁊ Au. Pōat se p̄io p̄ctō:
in iudicio sacerdotis ⁊ p̄tā

Qual
dz esse
satisfac-
tio

De Satisfactione

te. nihil refuās sibi vt oīa eo iudēte par^o sit facere p^o recu/ panda vita aīe q̄ faceret p^o es uita da corpis morte. z h̄ cuz desiderio. qz vitā recupat isti nitā. Cū gaudio entz facere dz immortal futur^o q̄ faceret p^o differēda morte moriturus. Et si ista p̄siderā q̄ q̄ qua litas satisfactōis sit difficil. tū leuit^o adiplebit. Sz hic p̄ q̄ r̄vz flagella q̄ de^o imit rit v̄l euenire p̄mittit sup pe nitēres sūt satisfactoria. Ad q̄ r̄ndet fm Ricar. i. 4. dis. 15. q̄ sustinēs flagella siue i missa p̄ opatōez iustā: cuius modi sūt oīa q̄ de^o iustit. sū ue p̄ opatōem iniustā cuius modi sūt aliq̄ q̄ de^o frequē p̄ctōz iuste iustit p̄mittit n̄ satisfac̄ ea sustinēda. qz pat rēs tū. qz sic voluntas susti nētz nullo mō opat̄ ad ea vt actiuū p̄ncipiū. O p̄ter autēq̄ meriti sit actiuū p̄ncipiū vo lūtas illi^o q̄ meret. Inq̄stuz tū volūtas sustinētz ea patie ter sustiet̄ itēctōe remissionis pene sibi debite p̄ suis p̄ctis sūt sustinēti satisfactōis ma/ teria. Et formā ip̄a satisfac tōis i actu volūtat̄ consistit. flagella tū q̄ ip̄e de^o imitrit maiorē efficacā hāt iclinan

diuolūtātē ad bonū q̄ non imitrit: sz imitrit p̄mittit. vñ Aug. i. i. de ciui. di. e. 3. dicit Cū me ds aduers^o exagitat aut merita examiat aut p̄cc/ cata castigat. Et hec de sc̄da p̄te sufficiat. Cōclusio ter tia q̄ ē de q̄titate satisfactio nis talē q̄ p̄tes satisfactio nis p̄ncipaliores z inreales sunt tres. s. ieiuniū. orō. z ele mosynā. Et hec sufficiētia p̄t oīdi trib^o mōis. Vno mō ex p̄te materie. Nā fm p̄m in p̄rio ethi. tria hēm^o bōa. s. z bōa fortūe q̄ vocāt bona exte reri^o. bōa corpis z bōa aīe. De bōis exteriorib^o satisfac tōis p̄ elemosynā sub q̄ p̄pre bendit totū qd̄ expēdit in p̄rimoz utilitatē. De bōis cor porz satisfactōis p̄ ieiunium sub q̄ p̄bēdit q̄qd̄ p̄inet ad corpis afflictōem. De bo nis aīe satisfactōis p̄ orōem sub q̄ p̄bēdit q̄qd̄ deo ex hibet p̄ patrie p̄rurē. Sc̄do mō oīdit q̄ he p̄tes sufficiāt ad satisfactōem ex p̄te finis. Nā fm d̄ctū Jo. in. i. cano. sua. 2. c. Oēqd̄ ē i mōdo p̄cu piscētia carnis ē. z p̄cupiscen tia oclor. z supbia vite. Ista sūt vicia mōdo d̄nāntia. s. luxuria auaricia z supbia. per

Tho. i
4. dista
15. q. 1.
84. q.
6.

Quā
ta dicit
satisfac
tio.
Tho. i
supple
3. p. q.
35. ar. 5

De
erit
op
na
sup
3. p.
15.

ieiuniū q̄ reuocatur a cupi-
 scētia carnis., z sic submitti-
 mus luxuriā. p elemosynam
 reuocatur a cupiscētia ocu-
 loꝝ. z sic submittim⁹ auarici-
 am Per orōem reuocatur a
 supbia vite. z sic submittim⁹
 supbiaz. Tercio mō oñdit
 q̄ he sūt sufficiētes pres ex p-
 te opatōis offēnsiōis. Nā tri-
 bus mōis p̄tigit hoīez pec-
 care. P̄rio q̄ seipum. Sc̄do q̄
 primū. Tercio q̄ deū. Per ie-
 iuniū opat̄ hō bñ i se. Per ele-
 mosynā i primū. Per orōem
 i deū. Sz h̄ p̄t q̄ri vtrū sa-
 tisfactio deat fieri p opa p̄ca
 lta p̄bi gr̄a. Per⁹ ieiūat rñ
 aury su aut natura nō est sibi
 pena ieiuniū. Querit si ieiu-
 niū qd̄ fac̄ petr⁹ sine p̄cava-
 leat ad satisfactōem suozum
 pctōꝝ. Ad qd̄ rñ det̄ fm̄ Ri-
 car. vbi. s. q̄ op⁹ penale du-
 pl̄ p̄t itelligi aut rōe operis
 aut rōe opatōis. loquēdo d̄
 ope penali p̄rio mō. satisfacti-
 endū. p pctō p opa penalia. z
 ppter emēdatōem cl̄pe p̄teri-
 te. z ppter p̄seruatōem a fu-
 tura. culpe cñ debet̄ p̄ca. pe-
 ne et̄ fm̄ p̄hm sc̄do. ethi. c. 3.
 Dedicine sūt nō tm̄ curati-
 ue. sz l̄t̄ p̄uaritue. Loq̄ndo d̄
 ope sc̄do mō nō op̄tet. qz̄ fire-

quē opa q̄tū ē ex suo gen̄e
 p̄alia sūt. sz rōe seruēt̄ caris-
 tat̄ in opante sūt delectabi-
 lia. Tñ sciēdū q̄ nouē mo-
 dis remittūt̄ pctā i qb̄ mo⁹ pct̄m̄re
 dis fit aliq̄ satisfactio. P̄rio mittit̄
 mō p baptismū i q̄ fit satisfactio nouem
 ctio pcti origial̄ p meritū pas-
 siois xp̄i. Tñ Ez. 36. dicit.
 Effundā sup vos aquā mun-
 dā z mūdabim̄ ab oib̄ in-
 q̄namēt̄ v̄ris. Et Bar. vlt.
 dz. Qui crediderit z bap-
 tat̄ fuerit salu⁹ erit. Sc̄do
 mō p p̄fessionē i q̄ lauāt̄ ho-
 m̄ies a pctis. Et hoc ē satisf-
 factio p̄cūdit̄. Tñ Isa. 42.
 Narrā si qd̄ habes vt iustife-
 ceris. si u p̄fessioe. Et alia lit-
 tera h̄z. Narrā iniquitates tu-
 as. Et in ps̄ dz. Dixi. cō. ad.
 m. iij. m. d. z r. re. zc. Tercio
 mō p caritat̄ seruorē q̄ fit sa-
 tisfactio elemosyne aut com-
 passiois. aut donatōnis. aut
 dilectōis i deū z i primū.
 Tñ Luce. 7. dz. Remit. e. p.
 m. qm̄. d. m. Et Jaco. vlt. dz
 Caritas opit̄ m̄ltitudinē
 pctōꝝ. Quarto mō p elemo-
 synaz largitōem. Tñ Dan.
 4. Pctā tua elemosynis r̄di-
 me z iniquitates tuas miseris
 cordijs paupm. Et Eccl̄. 3.
 Ignē ardētē extinguit aq̄ et

Tercio
 deat si
 erit per
 opa pe-
 nalia.

Tbo. i
 supple.
 3. p. q.
 1. ar. 1.

De temptatione

elemosyna extirguit peccatū.
Quitō p̄ inuriaꝝ remissio
nē. Et h̄ etiā fit satisfactio e
remosyne. **Uñ** Eccl̄i. 28. Re
linque primo tuo nocēti rez
tūc depeanti tibi peccā solue
tur. Et **Dat. 6.** Si dimiser
ritꝝ hoibꝝ peccā. e. 2. p. v. ce. di.
vo. u. v. d. v. Sexto mō p̄ et
rāris p̄uersionē. **Uñ** Jaco.
vlti. 82. Qui conuertit fecerit
peccōrem ab errore vie sue sal
uabit aīam suā a morte z o
perit multitudineꝝ peccōꝝ. Et
h̄ etiā est elemosyna. **Septi
mo** mō p̄ carnis maceratōez
Uñ Jobel. 2. Couertimī ad
me in toto corde v̄ro. in ieiū
nio z fletu z planctu zc. **O
ctauo** p̄ deuotā orōem. **Uñ**
Dat. 9. Hoc genꝝ demoni
orū i nullo p̄t exire nisi i. ora.
z ieiū. vbi dic̄ glo. **O** rōe sa
nant pestes mēis. ieiunio pe
stes corpis. Et Jaco. vltimo
Ultū enī valet depeatio in
stī assidua. Nono mō p̄ mar
tyrij passionē. **Uñ** Apoc. 20.
Hi sūt q̄ veniūt de tribula
tōe magna z lauerūt stolas
suas z de albauerūt eas in
sanguine agni. **O**mnia ista re
ducūt ad illas tres p̄tes p̄n
cipales satisfacionis q̄s su
perius scriptum. Et sic expe

dite sunt huius fructꝝ p̄tes
q̄s p̄misimus declarare ma
gnifice dñez ciues carissimi
quē obsecro p̄ peccis v̄ris vos
facere vt in futuro exītes vi
tam habeatis eternā. **Amē.**

Dñica. z 2. post Penthec.
De remedijs tēptationū de
monis. **Sermo. I.**

A Beūtes pha
risei consiliuz
inierūt vt caperet
iesum in sermone. **Dat. 22.**
Pro hꝝ sacri z sancti euā
gelij historiali declaratione.
Notandū q̄ qui vult demo
nis tēptationem euadere
tria debet facere. videlicet.

Maliciam deuincere ho
stis infernalis.

Figuram inspicere regꝝ su
pernalis.

Densururam recte red de
re legis eternalis.

Dico primo q̄ qui vult d
monis tēptationē euader
debet maliciā deuincere ho
stis infernalis. Et ratio ē. qz
demonis natura est vt si sc̄l
aliquē vicerit ꝑ eū fortius a
git. sꝫ ꝑromagis ei resistitur
tanto magis debilitat. **Uñ**
Cris. sup. Dat. Primꝝ gra
uis z insufferibilis ē impe

tus diaboli quē si quis for-
 ti anio sustinuerit eū in secu-
 do inueniet infirmiorē. quāto
 em̄ plus percussus fuerit ma-
 gis refrigescit ⁊ deficit. Exē-
 plo cuiusdā latronis q̄ v̄ d̄
 stās absconsus ⁊ senties trās
 euntē eribat. dicēs illi velle
 tpm̄ dep̄dari. sed sic ille dice-
 bat velle se defendere minie
 apud eum accedebat. sed tm̄
 a longe dicebat redde te mi-
 hi. q̄ cū ille r̄idebat q̄ noles-
 bat. statim latro dicebat nec
 nō nec vnq̄s ⁊ sic recedebat

Dixi sc̄do q̄ q̄ vult demo-
 nis temptatōem euadere de-
 bet figurā inspicere regis su-
 pernalis. I. xp̄i in cruce pendē-
 tis. Et rō est. qz naturat̄ ap-
 parer̄ q̄ si miles viderit dñm
 suū ⁊ regē esse in plio vulne-
 ratū magis ac maḡ ad vin-
 cēdū ad vidētā perendū. ad
 fortius pliandū anias. s; r̄ps
 rex omnū in plio sue passio-
 nis fuit ita ḡuiter vulne-
 at⁹ q̄ mēbrū sanū v̄ sine pena in
 eo nō remāsīt. si xp̄tan⁹ cum
 deuote inspererit fortior̄ ad
 vincendū demones erit. De
 suis vulnerib; audi Ber. di-
 centē. Caput angelicis spiri-
 tib; trembundū corona spi-
 naz pungi. facies pulcra p̄

filis hoīm sputis iudeoz de-
 turpat. oculi lucidiores sole
 velant ⁊ in morte caligant.
 Aures q̄ audiūt āgelicos cā-
 rus audiūt pctōz insult⁹. os
 qd̄ docet angelos felle ⁊ ace-
 ro potat. pedes quoz scabel-
 lū adorat qm̄ sc̄m̄ est cruce
 claus affigū. man⁹ q̄ forma
 uerūt celos sūt in cruce exē-
 se. ⁊ claus affixe coz⁹ verbe-
 rat. lat⁹ lācea pforat. ⁊ quid
 plus nō remāsīt in eo nisi li-
 gua vt p̄ crucifixozib; exora-
 ret. ⁊ matrē discipulo p̄men-
 daret. Et de h̄ dat̄ exemplū
 ⁊. Macha. 6. vbi d̄ q̄ elephā-
 tib; ostenderūt sanguinē ouz
 ⁊ mori sui regz āriochi vt ani-
 marēt eos ad plū. Dixi ter-
 tio q̄ q̄ vult demonis tēpra-
 tōes euadere debet mēsuraz
 recte reddere legis eternalis
 id est debet p̄fecte seruare le-
 gem dei. ⁊ rō est. qz per legē
 dat̄ grā. ⁊ p̄ grām temptatō
 vincit. In Au. de spū et l̄ra
 Lex dei caritas ē. lex data ē
 vt grā q̄reretur grā data ē vt
 lex impleret. Sic ē q̄ r̄ps q̄ le-
 gē p̄fecte seruauit demōis tē-
 ptatōnem vicit. Dat. 4.
 De p̄ctōes magnifice dñe
 ⁊ ciues dilecti i sacro euā. ho-
 d̄clarat. In p̄ia p̄re d̄clara

De temptatione

tur quō malicia eorū qui tem-
prauerāt dñm vt caperēt ie-
sum in sermone fuit confusa
ibi in pñcipio. **A**bēntes zc.
In scda pre declarat figure
regis visio que morat̄r dno
tat inspectōnem xp̄i in cruce
valere contra temptatōnez.
ibi. **O**stendite mihi zc. In
tertia parte declaratur men-
sura reddenda legis eternal̄
ibi. **R**eddite ergo zc. **E**t vt
clarius hec pateāt videam⁹
hystoriē. **D**eclarate hysto-
rie fructus est temptatōnez
remedia. **D**e quibus loquen-
do tres p̄clusiones cū tribus
dubijs more solito declara-
bimus. **Q**uaz prima quat-
tuor remedia p̄tinebit. **S**ecū-
cūda quattuor alia. **T**ertia
quattuor alia. **E**t sic per or-
dinem erunt remedia duo
decim. z his declaratis erit
finis.

Remedia igitur
prima sit talis q̄ ad tempta-
tionib⁹ resistendū. quattuor
dia tē remedia principalia sūt. **L**a-
pratio p̄ticit̄ cōtrictio. **C**arnis mace-
num. **f**atio. **V**era humiliatio. **S**a-
pientie dilectio **D**ico primo
q̄ primū remediū contra tē-
ptatōnes est capitis contri-
ctio. i. vt non permittatur tē-
ptatio in cord̄ permanere. qz

difficiliter postea expiatur.
Unde **I**sidorus libro tertio
de summo bono dicit. **D**ias-
bolus serpens est lubric⁹: cu-
tus si capiti. id est prime sug-
gestionis non resistitur totus
in intima cordis illabit. hoc
remediū docuit dominus
Bene. 3. **L**oquēs de muliere
que tipum tenet ecclesie ad
serpentem. **I**pa inquit con-
teret caput tuum. **H**inc est
q̄ serpens p̄e ceteris mem-
bris caput custodit. **N**az nō
est caput nequius sup caput
colubri. **E**ccl̄. 25. **I**deo des-
bemus conari ad eius cōtricti-
tionem. **N**am etiam videm⁹
per experientiam q̄ quando
aliquis assuefit alicui vicio
demon trahit ip̄m de illo ad
aliud. z ita de singulis et q̄si
non potest se defendere. quia
videmus q̄ virga indurata
non potest plicari. et equ⁹ an-
tiqus nō potest bene induci
ad ambulandum. **H**ic est
q̄ **B**regio. dicit in mora. **S**i
temptationi in corde nascen-
ti festine nō resistitur hac ea-
dem qua nutritur mora ro-
boratur. **D**ixi secundo q̄
secundum remediū contra
demonis temptatōnem est
carnis maceratio. **N**ā nemo

De temptatione

berur in Gen 3. c. **D** diabolo
lus decepit mulierē et ppter
illud qd ibi subdit p os dñi
Inimicitias ponā inter te et
mulieres et per qd ostendit
q erit inimicitia durabilis.
Secdo ostendit p illud Job
1. et 2. c. Ubi sathan petijt a
dño vt permitteret eum tem
ptare. Hinc est qd ipse Job
dicit. 7. ca. Villicia est vita
hominis sup terrā. Tertio o
stendit per illud **S**arth. 4
Ductus est iesus in desertū
a spiritu vt temptaret a dia
bolo. Et de mltis sanctis q
fuerūt temptati. Et **B**ug. vi
cit. Premonitos vos esse vo
lo neminē sup terrā sine tem
ptatione victurū. vt cui forte
collit aliqua aliā securus ex
pectet. Et hec de pma parte
sufficiāt. Conclusio secun
da est ista. q ad temptatōibz
demonū resistendū sunt alia
quattuor remedia magz pñ
cipalia. scz fides. spes. chari
tas. et oratio. Dico pmo
q fides est vtilis valde p re
ptationes. Hinc apls dicit ad
Ephē. vlt. In omibz sumen
res scutū fidei in q possitis
oia tela nequissimi ignea ex
tinguere et galeā salutis assu
mere. Et. i. Petri. s. c. Cui re

sistere fortes infide. Fides o
stendit etia militibz xpi per q
possunt temptatōes euade
re. primo ostendit sanguinez
xpi. vt sic milites animēt ad
plandū. vt factū est elephan
tibus. i. **D**acha. 6. c. Fides
ostendit penā paratā illis q
erunt quieti. **C**ū qdam san
ctus parer erat maxime fame
et qdam impudica mulier re
citantibz alijs sancti famam
ipius posuit pignus cū aliq
bus q sua prauitate induce
ret illū scdm hoēm ad peccā
dum. et de nocte veniens ad
ipm sua importunitate intra
uit in cellā illius sancti viri.
maximeqz allegabat q pdi
derat viā rectā ciuitatis. et
dixit esse deuorandā a feris.
si nō intraret in suā cellam.
et sentiens sanctus temptatōem
ex sua pñtia recordat⁹ pe
naz in inferni posuit vnum
digitū in luce. ne igne quam
tenebat dices sibi ipi Proba
et vide si pores portare penā
que punit in inferno faciē
tibus tale facinus. Et sic cō
sumpsit omes digitos manū
anteqz temptatio recederet.
qd videns iuuenis ipudica
expirauit. quā mane facto co
ram illis iuuenibz q require

reme
dia ali
a p re
ptatio
nes.

bant eā volentes scire quali
 ter fecerat vir sanctus suis o
 rationib; resuscitauit. 7 con
 uersa est ad dñm. Ecce quo
 modo iste sanctus hō p fidē
 penaz inferni euasit a pericu
 lo pcti. Hinc est qđ dicit Gre
 go. in. moza. Sollicite vigila
 dū est vt cū culpa blandiri i
 choat ad quē interitū mens
 trahat agnoscat. Fides etiā
 ostendit vñcentib; coronaz
 paratā. Vñ Apoc. 5. dicit. Vi
 centi dabo edere de ligno qđ
 est in medio paradisi. Di
 xi secundo qđ spes est vtile re
 mediū p̄ tēptatōes. Vñ Ex
 od. 24. dicit. Dñs pugnabit
 p nobis 7 vos tacebitis. Et
 ad; Roma. 8. Si deus p no
 bis quis p̄ nos? Dixi ter
 tio qđ charitas est vtile reme
 diū p̄ tēptatōes. Vñ Au.
 sup eplam Jo. c. 7 dicit. Si n̄
 vultis in ista heresi morib;
 bite caritatē. fons est quēz 7
 voluit deus ponere deficiā
 scz in tēptatōib;. Dixi q̄r
 to qđ orō est vtile remediū p̄
 tēptatōes. Vñ Mat. 26. dicit
 Vigilate 7 orate ne intretis
 in tēptatōem. Et Bre. in mo
 za. ait. Quāto furorū tumultu
 cogitationū carnaliū pre
 mīmur tāto orōnī debemus

insistere ardenti. nō sumus
 eraditores cogitationū; s; h
 ctatores. Sed circa hec di
 cta querendū est de mōis qđ
 demon tener ad nos tēptā modū
 dū. Ad qđ sciendūq; demon tēptat
 habet quasi modos ifinitos nonis
 ad tēptandū hoies. Vñ diabo
 Aug. Paulino epō. Hostis li.
 noster cū mille artes nocēdi
 habeat tā varijs expugnans
 dus est telis qđ impugnat i
 fidij. tñ cā breuitatis dice
 mus ad p̄sens de q̄rtuor mo
 dis quos ponit Ber. decla
 rando versum istum. Scuto
 circūdabit zē. vsq; Perambu
 lante in tenebris. In his ver
 bis sunt quatuor tēptatio
 nes quibus vñdīq; circūda
 ti necesse habem? scuto dñi cir
 cūdari ante 7 retro. a dextris
 7 a sinistris: P̄ia tēptatio ē
 timor nocturnū. i. timor affl
 ctiōis p̄nie 7 plāe tenebrosus
 ē. qz absēdit ab ocul illud
 apli. ad Ro. 8. Nō sūt cōdi
 gne passiōes h̄ secti ad futu
 rā gl̄iaz q̄ reuelabit i nob. s;
 facile hanc rad i? p̄itaz q̄ est
 scutū meū excinguit ostēdēs
 oculis cordis nūc pctā q̄ feci
 m. nūc etna supplicia. nūc
 eterna p̄nia. nūc ea q̄ p noli
 xps tulit. Et si qđ ista bñ

De temptatione

siderat facile tēptationē istā vincere non pōt Sed demon dū videt q̄ istaz p̄didit statim ad aliā p̄cedit q̄ est. a sagitta volāte in die. Ista sagitta in die volās est vana glo. q̄ licet est certa volat. tñ grauis p̄cutit. vnde Ber. Quid est tam cōtrariū veritati. Deinde subdit. p̄io a sinistra pulsat dia bol⁹ pusillanitate. Deinde a dextris humanis laudib⁹ Sed a tali tēptationē scurū veritatē nos defēdit ostendēdo nobis nostra mala z pericla q̄b⁹ poti⁹ debem⁹ timere q̄s vana gloria extolli Sz si demō p̄ istā tēptationē vincere nō pōt tūc vadit ad aliaz q̄ ē negotiū pambulās i tenebris i ambitio. vñ Ber. Negotiū pambulās est ambitio. subtile malū. secretū vir⁹. pestis occulta. doli artifex. mat̄ spocrisis. liuoris parēs. viciōrū origo criminū fomes. veritē erugo. rēa sacritatē. Cōt̄ ē p̄sit aīr. s. demō vanā gloriā q̄ nīā vana est forte aliqd solū di⁹ affectasset. forte honores forte diuitias z sic demō ambitōez honoz⁹ vñ diuitias asponit. Sz si viderit demō sic se esse delusū z victū : adhuc inducit aliā tēptationē q̄ ē ab

icursu z demonio meridiano i. quādo demō sub specie boni decipit hoies. vnde Ber. Nō restat callid⁹ inimic⁹ cōtra eos q̄s videt oimode diligere iustitiā z odisse iniq̄tātē nisi vt iniq̄tātē palliet vitutuz imagine. q̄s em̄ p̄fecte nouit boni amatores maluz eis sub specie boni nō medico crib⁹ s; p̄fect⁹ suadere conat̄ vt facile qui currit incurrat. Hic pau. ad. cor. ii. dicit. Ipe sathanas trāfiguratur se i angelū lucis Er̄ vt dicit Bern. Sola veritas est q̄ palliat detegit falsitatē. Et de istis quatuor tēptatōib⁹ dat eē plū Bern. i statu ecclie militātis di. Nōne timor nocturn⁹ turbauit nouellā ecclie am q̄n̄ oīs q̄ occidebat seruos dī arbitrabat̄ obsequium se p̄stare deo deinde p̄secutiōe cessāte z die reddita turbauit eā graui⁹ z afflicte sagitta volās. qm̄ experit̄ de ecclia aliq̄ inflato spū carnis sue inanis z volatilis glie cupidi. z volūctēs sibi facere liguas suas magnificādo diuersa z puer sa dogmata p̄dicant. at q̄ de a paganis z hereticis non est para filijs falsis. oēs xpiani. fere q̄ sua sunt querūt nō que

Iesux p̄t. Ipa q̄z eccliaſtice
 dignitat̄ officia in rursū q̄
 sūt tenebrarū negocia trāſie
 rūt. nec in his aiay sal^o s̄ lu
 cus q̄rit diuitiarū. supeſt vt
 iā reuelat h^o pcti fili^o pditō
 nis aīrps demoniū nō mo
 do diurnū: s̄ z meridianum
 q̄ nō solū trāſfiguratur se in an
 gelū luc̄: s̄ extollit̄ supra oē
 id qd̄ d̄r. aut qd̄ colit̄ d̄s nī
 miū isidiar^o calcaneo ecclie.
 a q̄ caput suū debuit eē p̄tri
 tū. S̄z ad h^o q̄z incurſu ecclie
 siā electorū p̄iras liberabit p̄
 p̄ter eos b̄enitās dies z de
 moniū meridianū destruens
 illustratōe aduentus sui. Et
 hec de sc̄da p̄te sufficiant.

Cōclusio tertia est tal^o q̄ ad
 huc q̄rtuor alia remedia tē
 ptatōis demonis inueniunt̄
 Primū remediū ē. timor d̄ni
 Un̄ Eccl̄. 31. d̄r. Timēt̄ deo
 nō occurrēt mala. s̄z in tēpra
 tōe de^o illum p̄suat z libera
 bit eū a mal. qz timor domi
 negligētiā expellit q̄ ē cā ml
 te tēptatōis. Hic ē qd̄ Eccl̄
 7. d̄r. Qui timet d̄nū nō ne
 gligit. timor d̄ni induc̄ sapiē
 tiaz qua hō custodit̄ se ne ca
 dat in tēptatōem. Un̄ ps̄.
 Initiū sapiē timor d̄ni. Se
 cundū remediū ē angelo z cu

stodia. Un̄ h̄f exēplū de Ra
 phaele q̄ legauit demonē in
 deserto. Thob. 8. 4. Reg. 6.
 dixit Helise^o ad mīstrū suū.
 Noli timere p̄les enim nobi
 scū s̄t q̄ cū ill. tertiū r̄mediū
 ē dīna p̄fortatio q̄ mltū valz
 ad p̄fortādū hoiez ad tēpta
 tōibz resistendū. Un̄ deus
 v̄f dicit̄ cui libet volēt̄ rem
 ptatōibz resistere illud Dan.
 10. Noli timere vir desiderio
 rū. par tibi p̄fortare esto ro
 bust^o. Quartū z vltimū re
 mediū ē dīna p̄ctio. qz ip̄e
 benign^o de^o nō p̄fortat imo
 defendit̄. Un̄ Iſa. 43. dicit̄
 Cū trāſieris p̄ aqs q̄ signifi
 cāt tribulatōes z tēptatōes
 tecū ero. z flumia nō op̄ſent
 te. S̄z hic p̄t q̄ri q̄t sūt ef
 fect^o tēptationū. Ad qd̄ r̄n
 det q̄ effectus z utilitates tē
 ptationū sūt nouē. Pr̄ia vri
 litas ē eruditio. v̄n Eccl̄. 34.
 d̄r. Qui nō est tēptat^o qd̄ sit
 q̄si dicat parū. Et iō d̄r iſra.
 Qui nō ē p̄ptus pauca re
 cognoscit. Sc̄da utilitas est
 hūiliatio. Un̄ Br. Dum vi
 cia nos tēptat̄ p̄ficiētes i no
 bis p̄tutes hūiliāt. Et idēz
 Zebuseū isrl̄ tolerat vt hūas
 na mēs de se hūilia. sentit̄
 at d̄nū minima nō superat.

Aitare
 media
 p̄cepta
 tiones.

effect^o
 tēpta
 tionūz

De Gula

Tercia utilitas est negligē-
tie expiatio. vñ glo. sup illd.
Proba me dñe et tēpta me.
Jō dic tēpta qz nisi temptare
mur negligētes essemus.
Quarta utilitas est prutū ad-
ditio. Glā Sen. Dctū ad-
dicit sibi p̄t lacessira. i. puo-
carat correpta. Quinta
utilitas est in bono p̄seruatio.
Glā Bre. sup illd ps. Proba
me et d. c. Nisi p̄ tribulatio-
nes semel? suari noscet n̄ di-
ceret; p̄ba me et tēpta me. Jō
i mora. Cū p̄ tēptatōem hu-
militas p̄ficiat p̄p̄a est ip̄a ad-
uersitas q̄ mēte ab elatōe cu-
stodit. Et idē i mo. Tūc in-
teri? bñ custodimur cū p̄ dis-
sp̄latōem dei tollerabilr tē-
p̄mur exteri?. aliqñ vicijs.
aliqñ p̄sur. nec tēptatio ex-
terior culpa p̄fici. qz interior i-
tentio sursum trahit. nec rursū
interior itētio sursum trahit. sur-
sum i supbiā eleuat. qz tēpta-
tio exterior hūilitat. et sic ma-
gno ordio gnoscm? i interio-
ri p̄fectu qd accipim?. i exte-
riori defectu qd sum?. Ser-
ta utilitas est dei glificatio.
vñ in ps. Erua te et glificab
me. Septima utilitas est po-
puli edificatio. Glā Tho. 2o
82. Hāc tēptatiōem iō p̄uit

sit de? euenire illi: vt posteq̄
daret exēplū patētie ei? sic
et sc̄i Job. Octaua utilit-
tas est in p̄nti honorificatio
vñ legit de b̄to Anthonio:
Qui cū qdā nocte a demōi-
bus eēt lacerat? subito qdā
radi? luc? et demōes et stene-
bras effugauit. statiqz sana-
tus xpm p̄ntē itelligēs dixit
Ubi eras iesu bōc. vbi eras
q̄re a p̄ncipio non affuisti vt
curares vñera mea? Et vox
ad eū dixit. Anthoni hic erā
sz expectabā videre certamē
tuū. nūc at qz virilr dimica-
sti i roto orbe faciā te noiari

Nonā utilitas est i fufō. co-
ronatio. vñ Pau ad Thy. 2.
Nō coronabit nisi q̄ legitimi-
me certauerit. Et Jacobi. i.
Beñs vir q̄ suffert et. et tho-
zi. Hoc p̄ certo hz oīs q̄ tole-
rat te: qz vita ei? si i p̄batiōe
fuerit coronabit. Et sic expe-
dire sūt h? fruce? p̄tes q̄s p̄-
milimus declarare. cui obiz-
tro resistētā facere. vt h? grā
et i futuro glām hēat. Amē
Dñica. 23. post Pent. De
victo pessimo gula. Ser. II.

Inquente ihe-
su ad turbas
ecce p̄nceps vñ? ac

cessit et adorabat eum. **Dat.**
 9. Pro hoc sacri et sancti euangeli-
 j historiali declaratione. **Horadū** quod
 vult a gula liberari et per hanc gratiam
 iperrare tria debet specialiter habere.

Sollicitudinē multaz in
 quirendo.

Volens liberram
 a gula gratiam
 magnam obtinendo.

Gratitudinem debitam in
 gratias referendo.

Dico primo quod qui vult aliquam
 gratiam obtinere debet hanc sollicitu-
 dinem multam ingredi. Et ratio
 est quod si de quo minus vult inesse et in-
 esse et de quo magis scilicet ad acquirē-
 das hanc sancti diuitias requiritur
 multa sollicitudo. Quia fortiori
 ad acquirēdas diuitias spiri-
 tales. Sed pueri homines totum op-
 positum faciunt. quod propter temporalia
 multos labores sustinent. sed pro
 pter spiritualium vna hora labora-
 borant. Et hanc consideras Be-
 niamin. Quid pro porcos et
 cepas exprimit quod plerumque com-
 medunt lacrimas emittunt. nisi
 si difficultas vite patitur quod a di-
 lectoribus suis. et si non sunt in luctu
 agitur: cum lacrimis tamen amatur
 Dana igitur deferretes cum pe-
 ponibus ac carnibus porcos esse
 passus quod fuerunt. quod vix pueri me-

res dulcia pro gratiam deus dona
 despiciunt. et pro carnalibus volu-
 ptatibus laboriosa hanc mundi ite-
 nera est cum lacrimis plena com-
 cupiscunt. et tunc hanc ubi spiritu
 aliter gaudeant. et desiderant quod
 perire ubi carnaliter gemant. **Di-**
 xi scdo quod qui vult aliquam gratiam
 obtinere debet hanc fidem magnam
 in gratiam obtinendo. Et ratio est. quod
 operarios dicit si non putat ratio et prope-
 hedi. Et ratio in petere gratiam quod
 tunc quod difficile oportet quod ha-
 beat fides. vñ Be. ome. 26.
 Dicitur operatio si ratio apphen-
 dit non est admirabilis. Nec si-
 des hanc meritum cui humana ratio
 per se exprimitur. hic est quod christus. d.
 archisynagogo **Mar. 5.** No-
 li timere. sed timore crede. **Di-**
 xi tertio quod qui vult aliquam gratiam
 obtinere debet hanc gratitudinem de-
 bitam in gratias referendo. **Hic est**
Sen. epla. 83. dic. Credam
itaque nil esse gratia aio honestius
Quis hanc vrbis oes et ex bar-
baris regionibus geres clamant
hunc. in omni iudicio diuersitas
te referenda bene meritis gratias
oem syno ore affirmabunt. In
his discors turbas feret. He-
zelones magnifice dicit et ci-
ues carissimi in sacro cura. ho-
di. denotat. Quia in prima par-
te positum vult declarat sollicitudinem

De temptatione

do pncipie precupanda sa-
nitate filie sue. In scda par-
te declarat fides mag muli-
eris ia duodeci anis ifirme.
qz si tetigero dicebat fibria.
In tertia pte declarat qritu
do obbita recipientiu bnificia
qz iesu laudabat. Hic est qd
dr. Et ex t fama zc. Ervt cla-
ri⁹ hec pateat videam⁹ histo-
ria. Declarare historie fru-
ctus erit viciu gule q ifirma-
ta fuerat filia pncipis. i. aia
cuiuslibet xpian⁹ mort⁹ lo-
quedo. Et et mulier q passa
erat fluxu sanguis duodeciz
anis q significat actu pecca-
ti diu retentum. Ad h⁹ viciu
igit extirpatōem loquendo
tres pclusiōes cum tibus du-
bus more solito dclarabim⁹
Quaz pma erit de sua qd/
ditate. Scda de sua qlitate
Tercia de sua qritate. Co-
dusio igit pma sit tal⁹ in or-
dine q gula dr dupl⁹. s. p⁹rie
z sic gula e imoderat⁹ appe-
tit⁹ ededi. sic dic Hugo de
sacro. li. 2. pre. 13. z sic no e vi-
ciu capitale. sed sps ei⁹ q est
crapula. Alio mo dr coif. Et
sic gula e imodrat⁹ appetit⁹
ededi z bibedi. sic e viciu ca-
pitale pphendes crapula et
ebrietate. Et ex h⁹ prz q due

sut sps gule. s. crapula q p⁹st-
sit in imoderato appetitu e-
dendi. z ebrietas q p⁹stsit in
imoderato appetitu bibedi
Sic loquedo de gula i gna⁹ **Utruz**
li qrit an sit peccm mortale. **lit mo⁹**
Ad qd rñdet h⁹ scm tho ife- **rale.**
se. q. 148. q viciu gule sic p⁹-
accipi ex sup⁹ dicit⁹ p⁹stsit i **Ar. 12.**
p⁹cupiscētia iordiatā. Ordo
aut rōis p⁹cupiscētia ordinā-
tis dupl⁹ p⁹ tolli. Uno mo⁹
do q⁹tu ad ea q sūt ad finem
put. s. nō sūt ita p⁹mensurata
vt sint p⁹porcionata fini. alio
mō q⁹tu ad ipm finē. put. s.
p⁹cupiscētia hoiem auerit a
fine debito. Sig⁹ iordinatio
p⁹cupiscētie accipit i gula h⁹
aueriōne a fine vltimo. Sic
gula erit peccm mortale. qd q
dē p⁹igit qñ delectatōi gule
inheret hō raq⁹ fini p⁹pt quā
delectatōem deū p⁹tenit pa-
tus. s. p⁹cepta dei agere. vt
delectatōes h⁹ assequit. Et c
itelligit illd Bre. i passo. Dū
vēter in gluuiē tēdit p⁹utes
aie p luxuriā destruūt. Et in
30 mora. di. Dūante gule vi-
cio oē qd hoies fortit egerē
pdūt. z dū vēter nō restringi-
tur sicut cūte p⁹utes obruunt
Si pō in vicio gule itelliga-
tur iordinatio p⁹cupiscētie

Quid
e gula

tñ fm ea q̄ st ad finē vrpore
 qz nīmī: ꝑcupiscit delectati
 ones ciboz nō tñ ita qz ꝑꝑ
 eas aliqd faceret ꝑ legē dei:
 sic ē ꝑctm veniale. Et hec de
 ꝑria ꝑte sufficiāt. Cōclūio
 ē scda ē ista qz viciū gule ē dere
 stabile z abomiabile ꝑꝑꝑ
 tria. Pꝑio respectu s̄biecti ꝑ
 ꝑꝑꝑ scdo respectu ꝑꝑꝑꝑ. Et tꝑio
 respectu dei. Dico pꝑio qz
 viciū gule ē abomiabile r̄spe
 ctu s̄biecti ꝑꝑꝑꝑ. qz tres vi
 litates infert subo in quo est
 Pꝑia ē. qz ipm fac̄ idolatrā.
 Nā idolatria gulosoꝝ est ꝑ
 ior q̄ idolatria paganorum
 qz illi auro z argēio z mar
 moreis lapidibz honores di
 uinos ipēdū: s̄ gulosi vētrē
 stercore plenū ꝑ deo tenent.
 Furta illud apli ad Phil. 2.
 Quoz deꝝ vētrē ē. Ubi dicit
 Aug. Hoc ab hoīe colit qd
 ꝑ ceteris diligit. Scda vilitas
 ē. qz corpꝝ sui s̄biecti fa
 cit eē coquinā cū i eo tot ci
 bos pōit qz nō coqueret̄ iyna
 coqna vntꝝ regꝝ: qd corpꝝ de
 beret eē tēplū s. l. Uñ. 2. Co
 rin. 6. dicit. Vos estis tēplū
 dei viui. Hic ē qz deꝝ fec̄ ho
 mini os ꝑnū. Nā vt dicit i lib.
 de aialibz. Inf̄ aialia magꝝ
 coz: ꝑoz nullū aial regit qd

hēat tā paruū os sic hō. ad si
 gnificā dū qz dꝑeē tꝑarꝝ. Ter
 tia vilitas ē qz destruit ima
 ginē dei. Uñ in oibz q̄ labo
 rāt vicio isto iꝑlet̄ illud ꝑꝑꝑ
 Hiero. ꝑꝑete. Denigrata
 ē facies eozꝝ sup carbones.
 Uñ Hiero. Nihil adeo ob
 ruit̄ itelligētiā vt comestatio
 z ebrietas. Dixi scdo qz vi
 ciū gule ē abomiabile r̄spe
 ctu ꝑꝑꝑ. qz tres iniurias fac̄
 gulosus ꝑꝑio suo. Pꝑia in
 iuria vocat̄ corruptio. qz ipꝝ
 corrūpit duobz mōis fetore.
 Uñ in ꝑꝑ. Sepulcrū ꝑatēs
 ēigurtur eozꝝ. ad lram. Hō q̄
 se inebriauit̄ vesp̄e: os fetidū
 hz seq̄nti mane ad modū se
 pulcri. Scdo mō corrūpit ꝑ
 ꝑꝑꝑ malo exēplo. Uñ ꝑau.
 ad Ro. 13. Si ꝑꝑter cibū tu
 um frater tuꝝ ꝑristat: iā nō
 fm caritatē ambulas. Noli
 cibo tuo illū ꝑdere ꝑ q̄ r̄ꝑus
 mortuꝝ ē. Et i epla iude. 2. c
 dicit̄ de gulosis. hi sūt i epu
 lis suis iuuiātes nō solū sūt
 maculati. imo sūt macule a
 lios maculātes suo exēplo.
 Secūda iniuria vocat̄ ofrau
 datio. qz gulosus tñ ꝑ gula
 sua expēdit qz mlti ꝑupes
 ex pecunia illa viuerēt. Nā
 si q̄s mltū hz tenet ꝑaupibz

De Gula

de illis erogare. vñ Ber. No
li putari gruitū qđ ipendīs
primo. vel nolīs debitor es.
Tercia iūria ē pberatio.
qz ebriz z varijs repleti fercu
lis solēt iſerre. pmo pba iniu
riosa. postea pbera. Hinc est
qđ dicit Prover. 20. Lurriosa
res ēvinū z tumultuosa ebi
etas. qđcūqz hīs delectat nō
erit sapiēs. Dixi tertio q
viciū gule est abomiabile re
spectu dei. Nā gula triplē fa
cit dēū. Prio induc obliu
onē sui. Hic ē qđ dicit Osee. 13
Et adimpleri sūtz saturati ele
uauerunt corda eoz z obliu
sūt mei. Secdo iducit elon
gationē. vñ dō in ps. dicebat
Inchamo z fre. ma. eoz. cō.
qđ nō adpro. ad re. Hi nō ap
proximates deo sūt gulosi q
bus Dauid optat magis ac
magis marillas eoz pstrigi
id ē pcius victualia dari: vt
sic salte necessitate cogāt dō
approximare. Tertio indu
cit blasphemationē. qz gulosi
post crapulā z ebrietatē de
um blasphemant. d illud qđ
pau. scribit. i. Cor. 10. Siue
comedat; siue bibat; oia ad
gliam dei facite. sup q Aug.
Si qđ māducas z bibis ad
refectionē corpis sumas su

stercatōemqz mēbroz: gr̄ias
agēs deo q tibi mortali. tri
buit supplementoz solacia ci
bus tu⁹ laudat deū et Hiero.
ro. ait. Valde absurdū ē ni
mia saturitate adorare mar
tyrē quē scim⁹ placuisse deo
p ieiuniū. S; si qđ qreret
abomiatōes z iſgminias q̄ i
scriptura sacra enūerant de h
vicio gule iueniret vtiqz q̄ ml⁹
ta libroz volūina iplerēt. s;
d ml⁹ enūerabo decē maria
mala q̄ ppf viciū gule orra
sūt. Nā pmo vicio gule dui
tra totū hūani gnis mre p
ma totā suā posteritatē reg
pua nit etno. Innūerabilib⁹
miserijs z calamitatib⁹ eā z
morte inestabilē vestiēdo
Gen. 3. Secundo vicio gule
Noe iebriat⁹ iſgminiose nu
dat⁹ dormiuit. z a filio dert
sus cham maledixit z semib⁹
ni et⁹. Gen. 9. Tertio loth vi
cio gule inebriat⁹ cū duab⁹
suis filiab⁹ duplex pmissit in
cestū. Gen. 19. Quarto vicio
gule iacob volēs delicate co
medere puauit elau pmoge
nitū sua pmogenitura Gen.
25. Quarto pharaovicio
gule: dū faceret grāde pūiti
um suspēdit mgtm pistor. i.
facientū panē Pharaoni.

mala
orra et
gula

Sen. 4o. Sexto vicio gule
 ppl's ist' irā dī incurrūt p̄s.
 Adhuc esce eoz erant in ore
 ipozz ira dei incubuit super
 eos. Septio absolō faciens
 grā de iuuin interfecit frem
 suū. 2. Re. 2. Octaua holo/
 fernes cū eēt vino replet⁹ de
 capitat⁹ ē a iudith. Iudith
 ii. Nono dū filiū iob biberēt
 vinū in domo fratrz eoz pri
 mogeniti mortui sunt Job. i
 Decio iohes baptista inno
 cens in iuiuio decapitatus
 est Mat. 6. Et hec de scda p
 re sufficiat. Cōclusio tertia
 ē tal' q' ex vicio gule qnqzma
 la pcedūt q' sūm Gre. xi. mo.
 et⁹ filie noiant. s. Ineptra leri
 cia. scurrilitas. imūditia. ml
 riloquiū. hebetudo sens⁹ cir
 ca itelligētia. Dico pmo
 q' ex vicio gule pcedit inepta
 leria. Nā q' gulosus ppl' vē
 tris plenitudinē caput eris
 git in supbia leta qrit z eris
 sticia fugit. vñ Bern. Prop
 um ē supboz leta sp appete
 re. crista euitare. Dixi se
 cūdo q' ex vicio gule pcedit
 scurrilitas. de q' dicit Ber. ver
 bū scurrile turpe z ioculare n̄
 sufficē pegrinari ab ore procl
 sz ē ab aure relegādū ē. iō. d.
 Sen. Nō erit tibi scurril' sz
 gra vrbāitas. Nā respēsibi

lis ē risus si ē imōderatus z
 puerit' effusus. si mliebriter
 fact⁹. z odibile fac hoiem. et
 de tali leticia loq' sap. Eccl
 7. cū dicit. Cor sapientiu vbi
 tristitia ē. Cor stultoz vbi le
 ticia ē. z ista. Sic sonit⁹ spi
 uaz ardētū sū olla. sic risus
 stulti. Dixi tertio q' ex vicio
 gule pcedit imūditia. qz
 oīs imūditia mōi pstitit q' si
 i ist' duobz vicijs. i. i gula et
 luxuria q' nascit' ex gula. vñ
 hier. Vēt z gēitalia sibi met
 ipis sūt vicia. z ex intimitate
 mēbroz p' sideratio itelligat
 vicioz. Dixi. 4. q' ex vicio gu
 le pcedit mltiloquz. vñ vide
 m⁹ q' i iuiujs solz loq' citat
 abūdar. vñ diues epulo dī.
 se cruciari i lingua. qz vñ dī. p
 uer. iō. In mlti loquio n̄ dēt
 pctm. Dixi. 5. q' ex vicio gule
 pcedit hebetudo sensus circa
 itelligētia. i. grossities itelle
 ctus circa spūalia q' nascit' ex
 crapula. qz dicit Ber. i. 6. q' tro
 magis tibi vētrē pascūt tanto
 apli⁹ sensū mē. obrūdūt.
 Sz ex q' ex gula tot mala p
 cedūt merito qri p̄t q' sz z q' r

reme
 dia z
 gulam

remedia z ipaz. ad qd rīdet
 q' remedia. 7. s. v. p̄mū reme
 iū ē s̄mo diuinus. Et illud
 docet dominus Mat. 4.

De antichristo

Ubi dicitur diabolo ipm repta
ri de vitio gula. No in solo
pane viuit ho. s; i oi pbo qd
pcedit de ore dei. Na frequs
suprio cibi spual' intdu iduc
preptu cibi corporal'. Scdm
remediū ē moderata occupa
tio. h; insinat salo. Prouer. 21
di. Desideria occidūt pigruz
nolūt qd qz opari man' eius
rota die pcupiscit z desidat.
Ho ociosus patit famē vni
uersalē. aures ei' esuriūt ru
mores. oculi vanitates. gula
cibos. z sic de singlis. Ter
tiū remediū ē ciboz elonga
tio. Uñ Eccl. 21. 82. Quasi
a facie colubū fuge pcrim. et
si accesseris ad ea suscipient
te. Et lz h; gñat' dicit' d' omi
pctō tñ pōt spēalr referri ad
ista in qb; ē voluptas vl' sua
uitas. Hic ē q' ml'ier peccat'
uit. qz vidit. Uñ Gen. 3. U
dit lignū ml'ier q' bonū esset
ad vescēdū z pulcrū ocul' ad
vidēdū supple. Et Bre. dic.
No lz itueri qd nō lz pcupi
sci. Quartū remediū ē carn'
future corruptōis p'sideratō
Uñ Bre. Nihil adeo valet
ad domāda carnis desideria
sicut cogitare qlis futura sit
mouitura. Quinū remedi
um est penaz ppi meditatio

Uñ Treñ 3. dicit. Recorda
re pauprat' mee z trasgressio
nis z absinthij z fellis. Sex
tū remediū ē eterne cene ex
pectatio. Uñ Bre. in omel.
Si p'siderem' fres carissimi
que z qsta sūt q' nob' pmittū
tur in cel' vilescūt oia q' ha
bent i terris. Septimū et
vltimū remediū ē dei grē au
xilario. Uñ q' h' vicio labo
rāt: dnt deū instāt rogare vt
ipendat eis grām liberatōis
quā q' hnt securi sūt. Uñ Jo
hā. 4. dicit. Qui bibit eraq'
quā ego dabo ei. nō sitiet in
eternū. Et sic expedite sunt
h' fruct' pres: q's pmisim'
declarare magnifice dñer ei
ues dilecti quē obsecro vos
prudēt fugere: vt h' grām et
in futuro glām felicit' hēat'.

Dñica. 24. post penthec.
De antip'po. Sermo. LII.

Antypheticis
Abominatōez
desolatōis q' dicta
est a daniēle ppheta. stantem
in loco scō q' legit itelligat
Dat. 24. Pro h' sacri z
seti euāgelij historiali declar
atōe. Notādū q' tria sūt vti
lia vt hō possit bñi trasire et
line piculo qd cunqz arduuz

negocium videlicet.

Sacre scripture lectio q̄
doceatur.

Sacra et deuota oratio q̄
illuminetur.

Prudentie sublimatio q̄
dirigatur.

Dico p̄mo q̄ hoī volēti si
ne piculo trāsire q̄dcunq; ar
duū negociū vr̄il ē lectio sa
cre scripture. **Uñ** **Trif.** super
Mat. dic̄ Quicq; d̄ terribile
ē in scriptur̄ vsu vilescit. nā
p̄ diuinas scripturas hō ve
nit multū ad p̄gnitōem. que
p̄gnitio satis vr̄itē ad supe
randū quodcūq; arduū. **vñ**
Gr̄. li. 2. mo. c. i. In scriptu
ra sacra oculis quasi specu
lū quoddā opponit vt ibi i
terna facies nostra videat.
ibi em̄ feda ibi pulera n̄ra
p̄spiciū. Ibi sentim̄. q̄tū p̄
ficim̄. q̄tūne a p̄fectu longe
distam̄. Dixi sc̄do q̄ homi
ni volēti sine piculo transire
quodcūq; arduū negociū vr̄i
lis est sacra et deuota oratio
Or̄. d̄c̄ Augustin̄. Oratio
or̄atiō ē subsidiū. deo sacrifici
um. demonib; aut̄ flagellum
Et Cassio. sup̄ ps̄. dic̄. Or̄
posita ē p̄ quā ira dei suspen
dit. venia p̄curat. pena refu
git. et p̄mior̄ largitas ipetra

tur. cū d̄no loquit̄. cū iudice
fabulat̄. p̄ntē sibi fac̄ quē vi
dere non p̄ualer̄. ad penetra
lia iudicis p̄caior̄ admittit̄
et null̄ inde respuit nisi q̄ in
ea tepidus inuenit̄. **Et d̄ ist̄**
duob; s̄l̄ hēm̄us exēplum a
Hiero. **Uñ** ip̄e scribes ad
demetriadē. ait. **Rectorem**
frequēt̄ iterū par̄ orō et aiām
iugit̄ adherentes deo gr̄ata
vicissitudo seti opis accēdat̄

Dixi tertio q̄ hō volēti s̄i
piculo trāsire quodcūq; ar
duū negociū vr̄il ē prudētia
Uñ dicit **Aug.** in li. 8 singu
laritate clericor̄. Ubicunq;
fuerit prudētia frustrantur
vniuersa d̄ria. vbi aut̄ prudē
tia negligit̄ tota d̄ria d̄nant̄.
Hac prudētia vsa fuit ab̄s
gail̄ d̄ dauid iratū d̄ Nabal
virū suū. i. **Re. 25.** **He** cō
clusiones magnificēd̄ne et ci
ues dilecti in sacro euange
lio hodierno denotāt quod i
tres pres̄ diuidit̄. **Qm̄** in p̄
ma pre p̄oif̄ vt̄ declarat̄. quō
xp̄s nos inducit ad sacre scri
pture lectōem vt̄ caurī trās
eamus in aduētū ant̄c̄r̄pi.
In secūda pre declarat̄ quō
xp̄s nos induc̄ ad sacra or̄a
tionē ibi. **Orate** vr̄n̄ fiat r̄c̄.
In tertia pre declarat̄ quō

De antichristo

xps nos idue ad prudentie.
 solimatōem ibi. Surgēt em̄
 pseudo pphere zc. Et vt cla
 ri? hec pateāt videam? histo
 riā. Declarate historie fru
 ct? erit loq̄ de antixpo. de q̄
 tres conclusiōes cū tribz dubijs
 declarabim?. Quaz prima
 erit de sua natiuitate. Secda
 de suuēre glitate. Tertia d̄
 sua mortalitate. Conclusio
 igit̄ p̄ma sit tal. q̄ antixpus
 antixpi ex parētū semibz ꝑcipiet. sed
 origo i post ꝑceptū descēder spiritū
 ꝑꝑd̄io malignū in matrē ei? vteruz
 theol. e? opatōe deiceps puer nasce
 ve. li. 7 rur z adolebit. Nascet̄ at̄ in
 ca. 6. babylone ex tribu dan. sic. d.
 q̄dā glo. Propt̄ q̄ tribz illa
 noiat̄ i nūero signaroz. apo.
 7. Sz hic p̄t̄ q̄ri de ei? varie
 tate nomīnū. Nā gnāl̄ voca
 tur antixps sic in pl̄ibz locz
 s̄ sua cano. iohes. dic̄ assimi
 lādo seductozes antixpo: et
 in h̄ euāgelio noiat̄ abomia
 rō desolacōis. Ab ap̄lo vero
 vocat̄. 2. Thessa. 2. Hō pcti
 z fili? ꝑditōis. Et ita q̄ruoz
 denoiatōibz designat̄. Pro
 e? rel̄ noticia sciēdū q̄ primo
 b̄z antixps ab anti qd̄ ē ꝑ̄ q̄i
 tri? xpo. Q̄ sic apls aitybi
 s̄. Eleuabit̄ zerrolet̄ sup̄ oē
 qd̄ b̄z ds̄ aut qd̄ colit̄. ita vt

i tēplo d̄i sedeat oñdēs se tā
 q̄ sit ds̄. h̄ idē snial̄ h̄f̄ dan.
 12. Secdo d̄: abomiatio deso
 larōis. qz ꝑ ip̄m q̄ abomiabi
 lis erit desolabit̄ eccia. Des
 truet̄ oēm̄ cl̄tū ecciasticū z re
 stituet̄ cultū iudaicū. ita vt
 cogat̄ hoies circūdi z sabba
 tū obſuare. sic̄ infra parebit̄
 Tertio d̄: hō pctiz plen? pec
 cato. Q̄ sic̄ i xpo fuit̄ oīs ple
 nitudo gr̄e. Ita z i ip̄o erit
 oīs plenitudo malicie. quar
 to d̄: fili? ꝑditōis. i. diaboli
 nō sic̄ alij mali: s̄ spēali mō.
 sic̄ dicit̄ ē supra. Sz si q̄s vl
 teri? i hac conclusiōe q̄reret̄ an
 antixps hēbit̄ āgelū bonū in
 sui custodia deputarū. Ad h̄
 buit̄ r̄ndet̄ fm̄ d̄m̄ Pet̄rū
 aureoli q̄ antixpus aut̄ erit
 obstinat̄. z sic̄ n̄ hēbit̄ āgelū
 ad custodiam sui. aut̄ nō erit
 obstiat̄? z sic̄ hēbit̄. Sz si q̄s
 maḡs determiare veller̄ loq̄
 dicere posset̄ q̄ āgel? p̄mo d̄
 putabit̄ ad custodiā sui. Sz
 q̄n̄ ita obstinabit̄ i pctō q̄ di
 cet̄ se eē deū tūc desereret̄ euz
 āgel? ex toto. nec hēbit̄ eum
 postmodū ad ꝑcedēm. sed
 ad accusatōez. Et hec de pri
 ma ꝑsufficiāt. Conclusio Uita
 scda ē ista. q̄ antixps vta erit antixpi
 tribz ꝑncipaliozibz vicijs de

turpata. s. supbia. luxuria. et
 auaricia. Dico pmo qz vi-
 ra antixpi erit supbia decur-
 pata. Na ita erit supbia qz co-
 surget p pncipe pncipi. i. co-
 tra deu fm Dan. 7. ca. Et h
 ondet tribu moys. Pmo qz le-
 ges 7 ceremonias mutare co-
 nabit Secdo qz putabit a do-
 no ee punied. Tertio qz per-
 mittet se adorari 7 ppe sua
 supbia erit hypocrita vt faci-
 li? decipe pallit. Dico se-
 cundo qz vita antixpi erit lu-
 xuria decurpata. qz nim? da-
 bit se pcupiscens feina? vt
 hf in Dan. vbi dr. Et erit i
 pcupiscens feia? nec quecunqz
 deoz curabit. qz aduersum
 uersa p surget. Dixi tertio
 qz vita antixpi erit auaricia
 decurpata. sic pr? Dan. 12. vbi
 dr. Abudates z yberes v: bel-
 igrediet 7 faciet q n fecerut
 pres ei? .i. diaboli 7 pres ei?
 id e pncipes demoi? . Qz il-
 li teprauef ad pgregadum
 iste ad dispcedu. vñ seq? ibi
 Rapias 7 pdas 7 diuitias
 eoz dissipabit. De sua male-
 dicta supbia i plib loc? scri-
 bitur. vñ Apoca. 13. dr. Faci-
 er vt qcunqz no adorauerit
 imaginē bestie occidat. Sz
 hic pot. queri quis. erit mo-

dus ipius pcedet ad hndū
 creditū 7 ad hndam sequela
 Ad qd rñdet qz ipa maledi-
 cta bestia qtuoz modis in
 ppos subuertedo habet qui vbi. s.
 declarat p illa pba Gen. 49 ca. 8.
 Fiat Dan? coluber in via ce-
 rastes in semita. qe serpens
 comut? qz qtuoz cornibus
 armabit antixps. q significat
 cat istas qtuoz modos. Pri-
 m? mod? erit callida persua-
 sio. Predicabit enī lege? no-
 uā. 7 legē xpi prauā esse dicz
 7 proposse ipaz destruet. predi-
 catores quoqz sui discursu-
 rent p vniuersas partes mū-
 di. 7 impedient ne scriptura
 fm veritate exponat a catho-
 licis doctorib. 7 a fidelibus
 audiat. Dat. 24. Surgent
 em pseudo xpi 7 pseudo pro-
 phete 7 dabūt signa magna
 7 pdigia: ita vt i erro: indu-
 cat si fieri pot et electi. Ecce
 predixi vobis. Secund?
 modus erit: falsozum mira-
 culorum operatio. quia per
 magicā artē faciet omia illa
 miracula. Vñ glo quedā su-
 per Apoc. 13. dicit. Magica
 arte faciet statuam loqui et
 futura pdicere. Et alia glo.
 dicit. Spiritum mal? gnum
 faciet sup illos descēdere vt

ita
ippi

mod?
 decipie
 di anti
 xpi.

De antichristo

loquebant varijs lingujs. et hoc corā hoibz. **U**n̄ iactabūt se esse meliores aplis. q̄ sp̄m accepunt in celau. **I**re p̄ arē magicā silabit se cē mortuum z̄ teref a demonibz in aerea q̄si ascēderet in celū z̄ sic putabit ab oibz resurrexisse q̄ pus mortu⁹ p̄ tridū purabat. z̄ tūc admirabūt ppli z̄ adorabūt eū. **D**e h̄ mō decipiēdi dicit in ps̄. **I**nsidiat i abscondito q̄si leo in spelunca sua. qz in eo vis z̄ dol⁹ opaf. **U**is ei p̄ leonē. dol⁹ p̄ spelū eā itelligit. vñ **G**re. dic. **P**ensem⁹ q̄ erit hūane mentis illa tēptatio q̄n pi⁹ martyr z̄ corpus tormēti subiacebit z̄ tūc totoz aū oculos ei⁹ miracula faciet. **U**n̄ dic̄ qdā glo. super **A**poca. i. z̄ sup̄ illud v̄buz. **E**t plaga mortis ei⁹ curata ē. **A**te magicā ascēdet antixpl̄ in aerea ferētibz eū demonibus faciet qz arbores florere cito z̄ arefcere. mare turbari. mortuos ēt in p̄spectu hoium su. scitabit. **D**an. i. c. **E**t dñabit thesauroz auri z̄ argēti. z̄ oibus pctoz egypti. **T**ertio decipiet p̄ mūera. **I**pe nāqz antixps̄ iueniet thesauros absconditos p̄ q̄s ad sequēdū se inclinabit pplos. **D**itabit ei

diuites hoies h⁹ scilicet. z̄ tūc eorū falsā felicitatē ad decipiēdū alios oñdet. **D**at. 24. **E**rit enī tūc tribulatio maḡ q̄lis nō fuit ab initio mūdi vsqz mō neqz fiet. z̄ nisi breuiati fuissent dies ei⁹ nō fieret salua ois caro. s̄z propter electos breuiabūt dies illi.

Quarto compeller permīnas z̄ tormēta q̄s alr vince re nō poterit. tāta p̄o sic ait dñs: tūc erit tribulatio vt in erroze inducant et si fieri p̄ electi. **E**t iō dicit in **A**poca. ca. **Q**. pedes ei⁹ siles erant auricalco sic in camio ardētī p̄ pedes vltia xp̄i mēbra. per caminū tribulatio vehemēs d̄signat. **E**rbibebit ei cūcta q̄ in p̄cedentibz martyribz sunt iplera tormētoz ḡna. s̄z in illis regionibz tūc fideles vehemētī sūt verēdi vbi sūt it dñs crucifixus. **E**t sic dicit haymo sup̄ **A**poca. **I**lla tēptatio nō pres. s̄z totū sūm̄l eraiabit mūdū. **S**oluēt enīz demones q̄ mūdo ligati sūt. fidele stūc nō p̄dicabūt. q̄a tanqz exercitaci habebūt. p̄ter enoch z̄ helyā qui p̄dicabūt sicut dicit **D**alach. vl. **E**t quertēt corda patz ad filios. **G**lo. ad instructionem

posteriorum de fide saluatorum
 in qua et ipsi crediderunt. De
 istis duobus dicit Apoc. ii. Da-
 bo duobus testibus scilicet Helye et
 enoch. et prophetabunt. i. predicabunt
 diebus mille ducetis sexa-
 ginta. Glo. i. tribus annis sicut
 ipse christus predicauit amicti sac-
 cis. glo. predicantes penitentiam
 et exequi omnes dicitur hi sunt due
 olive. i. spiritus sancti et duo
 cadelabra. glo. i. dantes lumina
 alijs. Tandem antichristus occidet
 eos in hierusalem. et verabunt cor-
 pora eorum sepeliri propter me-
 tum antichristi. Occisores autem eorum
 leti erunt post mortem eorum. Per
 dies tres et dimidium resur-
 gent. et occisores eorum audient
 vocem talem Helyas et Enoch
 ascendite huc. et ascendent in ce-
 lum in nube. Antichristus per reg-
 num quatuor diebus post mortem.
 Predictus autem quatuor modis an-
 tichristus multos attrahet. Unde
 Apoc. 12. dicit. Lauda ei⁹ tra-
 hebat terram et stellas celorum
 misit eas in terram. trahet autem
 multos per mulierem. bonos per
 metam. simplices per predicaciones
 et miracula. habet secum ma-
 gos et maleficos et principes.
 In Apoc. 13. describit bestiam.
 i. antichristum habentem capita sex
 pre. i. principes vniuersos. et

corona decem. i. eos qui impugnent
 decalogum. Et notandum quod
 deo procedenti antichristi talis erit.
 Nam primo veniet cum benigni-
 tate ficta. i. cum miraculorum
 operacione et tunc a iudeis susci-
 pietur qui ei sperant adherere.
 Ad quam questionem helyas ve-
 niet et enoch. de quibus dictum
 est. et tunc antichristus in apertam
 persecutionem resurget. Et no-
 tandum quod quidam dicunt de gog et
 magog. esse decem tribus ultra
 montes caspios clausos qui be-
 ne possent exire. i. promitterent
 a regia amazonum: sub cuius im-
 perio uiuunt. has dicunt iudei in
 fine seculi exituras. et tunc hierusalem
 uenturas et cum suo messia. i. an-
 tichristo sua ecclesiam destruet
 Alii dicunt quod per gog et magog
 intelligitur antichristi exercitus. qui in
 fine seculi veniet expugnare ec-
 clesiam. Per gog secundum glo. intelli-
 gitur illi per quos latet diabolus per
 sequitur fideles. per magog autem
 illi per quos aperte diabolus persequitur.
 Vnde per tempus antichristi prius occulte
 et postmodum aperte ecclesiam per-
 sequentur. secundum Augustinum. gog referuntur
 ad gentes. Magog ad diabo-
 lum. quod gog interpretatur occultatio
 magog detestatio. Et hec de se-
 cunda parte sufficiunt vbiuisa est
 antichristi vita. Conclusio scilicet

vbi. s.

ca. 9.

vbi. s.
ca. 9.

De antichristo

q̄ est de moree talē. q̄ antixp̄s
 sic dicit glo. sup Apoē. Regi-
 bit et q̄ incipiet p̄secutūz facē
 re tribū ānis cū dimidiō. vñ
 vbi. s. Dañ. 12. dē. Jurauit āgel⁹ p
 ra. ii. viuetē i et nū. qz i tpe. i. vñ
 āni z tpa. s. duoz ānoz z dis
 midiu tps. i. dimidiū anni.
 glo. Hoc spacio duratura est
 desolatio s̄b antixp̄o. nisi at
 vt dē i euāgelio hodi. breuia
 ti fuissent dies illi non fieret
 salua ois caro. vñ Greg. Q̄
 eniz supbos z infirmos aspiciē
 dōs diei q̄s singularit̄ malof
 itulit misericordit̄ butatos di-
 cit. z glo. sup Dat. Hec tri-
 bulatio q̄to ceter⁹ gūioz rā-
 to hūitate moderatio. Prā-
 re tñ sua occidet dōs antixp̄m
 sic dicit glo. sup apoē. siue p se
 siue p michaelē. Occidet at i
 mōte oliueti i solio suo i loco
 circa quē locū ascendit x̄ps.
 Sicut q̄rit an subito p̄ hec
 erit iudiciū. Ad qd̄ r̄ndet q̄
 nō. qz iterfecto antixp̄o s̄q̄n
 dā glo. sup Dañ. pcedēt. 15
 dies ad refrigeriū serōz z ad
 p̄nias submersoz. Quātū at
 spaciū s̄t iter illos. 15 dies z
 finē mōi nō scit. Distri vō
 antixp̄i p̄ mortē illi⁹ gaud-
 bunt ducētes vxores z dicen-
 tes. Q̄s̄t moru⁹ n̄ p̄cepti
 tū hēm⁹ pacē z securitatē. et

cū talia dixerit r. p̄tin⁹ et
 sup̄ h̄iet iterit⁹. Judei tē re-
 uertēt ad fidē. z sc̄a ecclia vñ
 q̄ ad finē mōi pacificata q̄
 sc̄t. z erūt fraudulētia z les-
 uicia diaboli penit⁹ deficiet
 Et sic expeditē s̄t h⁹ fruct⁹
 pres q̄s p̄missim⁹ declarare
 magnifice comes z ciues ho-
 noradi q̄ p̄triti. obsecro vos
 p̄ sanguinē crucifixi orare s̄t
 saluatoz miaz. vt p̄ dignos
 p̄nie fruct⁹ v̄tūrā irā p̄cedat
 vob euadere. z ad regnū clas-
 ritarz p̄perue puenire ip̄o p̄-
 stante q̄ est deus b̄ndict⁹ in
 sc̄la seculozum. Amen.

Explicunt smōes dñicales
 p̄ totū āni c̄ir uñ Reuerēdis-
 simi p̄ris fr̄s Anthony d̄ b̄
 touto ord̄is frat̄ū mioz de
 ob̄uāria. diligēt examiat̄
 p̄ nerabile p̄rem ei⁹ ord̄is
 fra. Ph̄lippū d̄ thoringo
 ad honozē oipozēt̄ dei. z sue
 b̄rissimē mat̄s. necnō z eius
 mirifici p̄fessoris Francisci.
 Zerūg p̄ uidū vñ m̄gr̄m
 Joh̄em gr̄niger i. v. be argē-
 tina d̄l. ḡrissimē elaboratū
 Anno christianissim̄i parē
 post millesimū q̄teroz ceteroz
 mūnonagesimoferto. Octa-
 ua demiq̄ Kal. Feb. uarij.

vbi. s.
 ed. 13.

